

TRƯỜNG

THUẬN

GS. THƯỜNG

ĐÁNH
BIDA
BANG

Maurice Daly G.s Thượng biên soạn

KỸ THUẬT ĐÁNH BI DA

HỌC ĐÁNH BI DA BẰNG

- Dẫn giải bằng hình, dễ hiểu.
- Mỗi cú đánh là một kinh nghiệm chiến thắng.
- Các thế bi tuyệt vời của các tay chơi Bi Da nổi tiếng thế giới : Albert poensgen (Đức) – Jacob Schacffer (Mỹ) – Lansing Perkins Willis Hoppe – Maurice Daly – Maurice Vignaux – George Slosson – Martin Mullen – Calvin Demarest – Thomas – J.Gallagner – Alfred De Oro – Adonard Pondil.

NHÀ XUẤT BẢN MŨI CÀ MAU

CÂY CỜ THƯỢNG

ĐOẠT GIẢI QUÂN QUÂN VỀ BỊ DA TẠI
"CERCLE SPORTIF SAIGONNAIS"

TỰA

Bi da là một môn thể thao giải trí lành mạnh phổ biến trong các giới ngày nay. Tuy nhiên, người chơi bi da thì đông nhưng nhiều người chưa hiểu rõ về kỹ thuật môn chơi này. Nguyên nhân cũng vì không có thầy dạy, không có sách vở, hay nói đúng ra, chỉ có một số sách hiếm nói về bi da, lại thiếu sót những chỉ dẫn cần thiết căn bản. Vì vậy, những người chơi có tinh thần học hỏi, có óc cầu tiến không có cách nào cải tiến lối chơi của họ, khó tạo được những thành tích khả quan, đừng nói gì đến chuyện thắng giải trong những cuộc tranh tài, nếu có.

Đáp ứng sự mong đợi của nhiều người, chúng tôi biên soạn và xuất bản cuốn sách "Học đánh BI DA BẰNG". Cuốn sách "Học đánh BI DA BẰNG" giải thích đầy đủ và tỉ mỉ cả một phương pháp chơi bi da, giúp cho cả người chơi tài tử và người chơi lành nghề, thực hiện chính xác tất cả những cú đánh để áp dụng trong các cuộc chơi giải trí thông thường, cũng như trong các cuộc tranh tài quốc gia và quốc tế.

Cuốn sách này tổng kết kinh nghiệm của nhiều người và thêm những kinh nghiệm bản thân quý báu mà ông Daly và ông Thượng đã thu thập được sau mấy mươi năm dãi durs dụng cây cơ một cách tinh vi, điều luyện, trên các bàn bi da nổi tiếng trong nước cũng như tại một số các quốc gia khác trên thế giới.

Trong phần I, Cuốn sách "Học đánh BI DA BẰNG", giải thích kỹ lưỡng và dễ hiểu những điều căn bản những điều căn bản cần thiết, dùng làm nền tảng cho phương pháp "Daly - Thượng", gồm cách đặt cây cơ theo những góc cạnh khác nhau khi đánh những cú gạt hồi, cú lói, giò gà, v.v..., làm thay đổi các góc đội, hiệu quả của cú xoáy vào bi chủ, và tất cả những hình thức của những cú nhồi khô đánh.

Phần II nói về nguyên tắc căn bản của "thế chơi" bằng cách định nghĩa các thế đứng đúng cách giúp người chơi chọn lựa được tối đa các thế đứng cần dùng trong cú đánh kế tiếp. Bằng khoảng 200 đồ hình, sách dẫn giải rõ ràng 12 nguyên tắc sơ đẳng về thế chơi, so sánh những ưu điểm của đường banh dài và đường banh ngắn, vị trí của những trái banh trước cú đánh và sau cú đánh, những cú đánh vào băng và những cú đá giữa bàn.

Phần III nói về thế chơi tấn kỳ, về những kỹ thuật giúp người chơi giỏi trở thành xuất sắc, với những nhận xét về cách đánh quả bi đỏ, các thế bi cú nổ (chuk, rub) và "đường bi mò neo", những cú đánh ở góc bàn, cách phục hồi các thế bi từ những thế bi đánh sai, cách sửa những thế bi hư thành những thế bi tốt, và nói chung, những điều nên làm, nên tránh, với những kết quả tốt đẹp thấu lượm được trong lúc thực hành.

Có được cuốn sách này trong tay, các bạn đã nắm được các chìa khóa mở của một kho tàng quý báu là Nghệ thuật huyền diệu chơi bida. Và trong tương lai, các bạn tạo được những chiến thắng.

HÃY CHƠI BÍ DA

Muốn tạo cho mình một căn bản chơi bí da thật thông thạo để thắng đối thủ. Điều quan trọng nhất là bạn nên biết rõ ràng vấn đề thiết yếu trong việc trang bị cho trò chơi của mình: cây cơ, bàn bí da, còn những thứ phụ nữa như phấn và nhựa thông. Tất cả những thiết yếu đó sẽ được giải thích trong chương này. Bạn hãy cố gắng hiểu thật thông suốt những vật liệu để trang bị cho cuộc chơi đó chính là bước đầu tiên của bạn tiến đến chỗ toàn hảo...

CÂY CƠ

Chừng 400 năm về trước người ta đã chơi bí da rồi và cây cơ thuở đó có hình thù không hơn gì một cây gậy chơi dã cầu, mà người ta vẫn gọi là cái chùy, cây này đã nặng nề lại còn kèn dẹt để đánh banh. Nhưng có lẽ vì có quá nhiều bất tiện nên dần qua nhiều năm, cây cơ biến hình để trở thành nhẹ nhàng, thon và đẹp hơn, rồi tiến

đến mảnh mai và trơn bóng như ngày nay.

Cây cơ thường được làm bằng một loại cây như cây trăn bí có chiều dài độ 1m45 (57 inches), và sức nặng thay đổi từ 0 kg 435 đến 0 kg 684 (từ 14 đến 22 lượng) (đây là tiêu chuẩn được hội bí da Hoa Kỳ lập ra). Sức nặng của cây cơ là quan trọng nhất và số lượng này được ghi rõ ràng trên cây cơ.

Với sức vóc thanh niên, một cây cơ nặng chừng 0 kg 435 đến 0 kg 446. (14 đến 15 lượng) là đủ. Dù như thế, cây cơ cũng cần nặng thích hợp với người chơi để việc đánh được dễ dàng hơn. Cũng đừng nên dùng cây cơ quá nhẹ đến nỗi bao nhiêu sức đẩy đều tụ lại ở cổ tay, cánh tay và vai. Bạn có thực tập trước mấy cú đánh với từng loại sức nặng khác nhau trước khi nhất định chọn cho mình một cây có ghi số lượng thích hợp.

Dù vậy cũng đừng ngại khi phải dùng một cây nhẹ. Nên dùng trước một cây chừng 0 kg 435 đến 0 kg 446 (14 hay 15 lượng) và rồi sau khi đã tập cho thuần tay có thể tăng dần dần, thay đổi những cây cơ có số lượng nặng hơn. Nói tóm lại dùng cây cơ có số lượng nặng từ 0 kg 591 đến 0 kg 653 (19 đến 21 lượng)

Kiểm soát cây cơ của bạn thật kỹ trước khi đánh, cây cơ phải thật thẳng. Cây cơ sẽ dễ dàng oằn cong nếu không được gìn giữ cẩn thận và đúng cách. Thế nên phải xem bề dài của cây cơ như một cây súng bắn sức hơi, phải không có chỗ cong nào hết.

Hoặc là bạn thử lăn cây cơ trên một mặt thật phẳng nếu thấy cong bạn nên chọn cây khác.

Cũng nên kiểm soát chót đầu làm bằng da của cây cơ. Chóp bằng da này phải gắn chặt vào đầu cây cơ, không được lỏng hơn chót đầu của cây cơ. Để kiểm soát thật chi tiết, sờ sẽ biết cạnh của chóp có tròn nhẵn hay không. Đây là điểm cực kỳ thiết yếu. Nên xem chóp bằng da này như là linh hồn của cây cơ.

Sau khi bạn đã là một tay chơi lão luyện trong môn thụt bí da, có lẽ bạn sẽ mua riêng cho bạn một cây cơ, mà cây cơ này có chiều dài lẫn trọng lượng đều thích hợp

với bạn.

Một cây cơ quen thuộc của bạn được rút tĩa ra từ vô số cây cơ khác nhau mà bạn có lần cầm qua. Cơ cũng có nhiều loại và nhiều giá tiền. Có thể ít nhất là 10 đô la. Như bạn biết, một cây cơ thường được ráp nối từ hai phần khác nhau. Mỗi phần này gắn vào phần kia. Các cây cơ tốt hơn, thường có giá từ 20 đô la đến 30 đô la.

Có những tay chơi thạo nghề có cây cơ riêng có thể đến 100 đô la. Những cây này thường được đeo gọt bằng tay và làm bằng thứ gỗ ngoại quốc. Cái báng (cầm tay) của cây cơ được làm tỉ mỉ bởi những tay thủ công nghệ tuyệt vời dày kinh nghiệm trong nghề.

Nếu bạn mua riêng cho mình một cây cơ. Chắc hẳn bạn phải chăm sóc nó thật kỹ lưỡng. Giữ chúng ở những nơi có nhiệt độ điều hòa. Khi giữ cây cơ, nên dựng nó thẳng đứng với vách. Nên làm một cái giá để là tốt nhất.

Nhưng đừng quên là không bao giờ để nó tựa vào vách. Đây là cách chắc chắn phát để giữ cơ.

Bạn nên bảo vệ cây cơ của bạn cẩn thận mới được. Tránh đặt vào nơi ẩm thấp quá. Tốt nhất là một hay hai lần một năm, nên phủ lên cây cơ của bạn một lớp dầu dùng đánh bóng nhà cửa. Điều này cũng là một cách giữ gìn cây cơ.

Chăm sóc đúng cách sẽ giúp bạn xài cây cơ lâu bền hơn.

Có nhiều tay chơi đánh giấy nhám cây cơ của họ để giữ được hoàn toàn mịn. Họ dùng thứ giấy nhám tốt nhất, dĩ nhiên. Một phương pháp tốt hơn để gìn giữ cây cơ thật bóng là lau chùi cây cơ bằng một thứ bóng tốt, thường lau chùi với thứ bụi gỗ. Phương pháp này có hiệu quả hơn là dùng giấy nhám.

Nhiều tiệm bán cây cơ, có bán các loại hộp đựng cây cơ cho bạn nữa. Giá có thể chừng 3 đô la hoặc 4 đô la, hay hơn.

BÀN BI DA

Bàn bi da có nhiều kích thước khác nhau. Loại được chế tạo để chơi riêng thật ra không

to hơn một bàn cờ 8 nhiều. Nhưng để môn chơi này được phổ cập hơn, hội bi da Hoa Kỳ đã đặt ra một tiêu chuẩn nhất định là bề dài bắt buộc phải gấp đôi bề rộng. Và sau đây là những kích thước hay dùng nhất

1m22, x 2m44 - 1m37, x 2m74 - 1m52 x 3m,04 (4 x 8 hay $4 \frac{1}{2} \times 9$ hoặc 5 x 10) 1m37 x 2m74.

Nhưng thật ra loại hay dùng nhất là loại

$4 \frac{1}{2} \times 9$, theo hiện nay. Đây cũng là kích

thước hay dùng nhất trong những cuộc tranh vô địch có tính cách quốc tế.

Bàn phải cao 31 hay 32 inches (kể từ sàn nhà lên đến điểm thấp nhất của góc viền bàn).

Nên chú ý rằng các lỗ của bàn bi da phải rộng hơn hai lần quả banh, điều hiểu biết này giúp bạn thêm chắc chắn. Các lỗ ở góc có

đường kính từ 12cm3 đến 13cm ($4\frac{7}{8}$ đến

$5\frac{1}{8}$ inches). Lỗ ở cạnh bàn luôn luôn phải

lớn hơn tất cả. 14 cm 22 đến 14 cm 30

(Từ $5\frac{3}{5}$ đến $5\frac{5}{8}$ inches).

Mặt bàn, được hiểu tương tự như giường ngủ. Được làm bằng những miếng đá đen nặng. Ở bàn chơi thường, những miếng đá này dày độ 1 inches. Đá này là loại đá được khai thác ở Pennsylvania, loại đá rất đặc biệt mặt cứng và không hề có gân. Nhưng sau này loại đá trên được thay thế bằng loại đá hòa.

Bàn bi da tân kỳ được phủ thêm lên trên bằng một loại vải dệt như thảm len, có những hình thức khác nhau. Thảm len này thường mang một màu xanh quen thuộc. Là thảm màu hay dùng nhất từ suốt 30 năm qua, và hiện thời vẫn rất thực dụng. Ngoài ra người ta còn dùng màu xám, màu xanh da trời, màu cam và cũng hay dùng màu vàng. Màu vàng hiện thời đang trở thành một màu thông dụng cho các tay chơi bi da. Nhưng những tay chơi chuyên nghiệp vẫn có khuynh hướng thích màu xanh quen thuộc và đậm thẫm đó.

Kiểu bàn bi da dùng trong những gia đình thường có kích thước thay đổi. Từ 21" x 40" đến kích thước thông thường.

Bạn có thể đến mua ở một vài cửa hàng những cỡ khác. Kiểu dùng có tính cách gia đình thường từ giá độ khoảng 100 đô la hay có thể ít hơn. Hay cũng có thể vượt đến giá 500 đô la nữa là khác. Loại tốt nhất có giá đắt nhất, đôi khi lên đến 1.000 đô la.

Có nhiều gia đình hâm mộ môn bi da đến độ bàn bi da trong gia đình đó gắn liền với người đàn bà trong gia đình.

Ngày nay bàn bi da phía ngoài được làm bằng một loại vỏ cây màu nâu sẫm; và chân voi, kiểu này đã có từ 30 năm về trước. Bàn còn được làm bằng khung plastic, màu sắc thay đổi tùy theo ý thích của người chơi, nên có vẻ sang trọng và quyến rũ hơn. Thường thường những chiếc bàn này còn được trang bị thêm bằng những phụ tùng có giá trị.

Nếu dùng thêm một chiếc khăn trải bàn nữa chẳng hạn. Ta có thể biến chiếc bàn ấy thành một chiếc bàn ăn được.

BANH BI DA

Banh bi da dùng cho loại bàn gỗ khác nhau. Có đường kính chừng 214. Đã có một thời loại banh này được làm bằng một thứ ngà cứng. Bây giờ thì dùng bằng plastic.

Plastic bắt đầu thay thế ngà khoảng 25 năm trước đây. So sánh với plastic, ngà là một vật liệu giòn hơn. Nó sẽ khó giữ được hình dạng bởi những đòi hỏi quá nghiêm khắc của môn chơi.

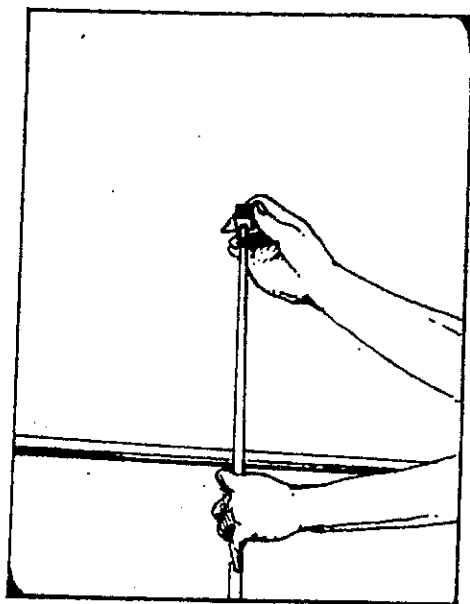
Quả banh trắng cứng dùng để thực cũng có một chất liệu như những quả banh mạng số.

Một tay chơi nhà nghề, bạn có thể đồng ý rằng, người ấy lúc nào cũng thích sử dụng banh riêng của hắn. Nhưng lúc dùng nó hắn mới có thể xác định được một cách chính xác sự lăn và sức nảy của quả banh. Chính sự hiểu biết quá rành rẽ này sẽ dành cho hắn một ưu thế.

Bạn có thể mua một quả banh với giá kém nhất là 2 đô la. Nhưng không cần thiết phải có banh riêng đầu, ngoại trừ bạn đang dọn cho mình một con đường là tiến đến chỗ thành một tay lão luyện trong nghề chơi bi da này.

PHẤN

Một cách gìn giữ cây cơ của bạn để được sử dụng thật lâu là bôi phấn lên chóp đầu của cây cơ của bạn trước khi đánh mỗi cú. Nên làm như thế để trở thành một thói quen.

Bôi phấn trên đầu cây cơ này thật ra phải bôi cho đúng cách. Dựng đứng cây cơ lên, báng ở dưới đất. Giữ hộp phấn trên chóp đầu cơ, và rồi nghiêng đi nghiêng lại phấn về phía phải rồi phía trái nhiều lần. Chải các cạnh của chóp đầu cơ này bằng phấn.

Hoàn toàn chóp đầu cơ phải được phủ bằng phấn. Tránh dùng hộp phấn có lỗ sâu. Như thế sẽ làm đầu cơ mau cũ, hộp phấn chỉ làm sao phủ vừa đủ cạnh đầu các cạnh của chóp cơ mà thôi.

NHỰA THÔNG

Hầu hết các trung tâm bi da ngày nay đều dùng một loại nhựa thông bột. Đây là một sáng kiến tân kỳ, hay ho khi phủ một lớp mỏng nhựa thông lên phần nửa cây cơ trước khi bạn bắt đầu trò chơi. Nó làm cho cú đánh được dễ dàng hơn. Nếu tay dùng để nâng cơ, thường là tay trái hay đỡ mồ hôi khi bạn dùng sức để đánh, thì nên thoa nhựa thông lên bàn tay, thoa kỹ lưỡng ở kẽ tay cái và trỏ, một lần nữa cú đánh trơn tru sẽ có hiệu quả. Dùng một ít thôi, chúng ta sẽ được nhiều việc hơn. Đừng dùng phấn thoa tay, vì phấn sẽ làm khô da bạn. Nó khiến bạn bị lỏng lẻo tay khi đánh.

TRƯỚC KHI BẠN BẮT ĐẦU

Trước khi bạn thực sự chuẩn bị cho lần đánh đầu tiên. Thì đây chính là những lời khuyên mở đầu thật quan trọng mà bạn cần lưu ý và nghe theo vì những lời khuyên này liên hệ đến tay giữ đầu cơ của bạn, cách đặt ngón tay như thế nào trong mỗi cú đánh mà điều này chính là sự hướng dẫn trực tiếp đến cây cơ của bạn.

Hầu hết các cú đánh căn bản được hoàn tất đều do những gì gọi là cách, thế của các ngón tay. Nhưng có rất nhiều cách thế này, rất phân biệt nhau, và mỗi cách đều tùy thuộc vào cú đánh dài hay ngắn ra sao.

CÁCH THẾ CỦA TAY CẦM ĐẦU CƠ

Hầu hết các tay chuyên môn đều đồng ý rằng khả năng của người bắt đầu chơi thường bị trở ngại bởi sự thất bại trong việc làm sao tự thuyết phục được các ngón tay của mình làm cho thật đúng cách, hơn là các phương diện khác. Tay cầm đầu cơ của bạn dần dần quen sẽ sử dụng được một cách dễ chịu hơn và toàn hảo.

Dưới các điều kiện thường lệ của môn chơi. Tay sẽ được hình thành theo lối này. Đầu tiên, nắm bàn tay trái của bạn lại và đặt lên bàn, giữ cổ tay thẳng.

Rồi mới nới rộng ngón tay trỏ. Bấy giờ cho cây cơ qua dưới tay trỏ, và vòng tay trỏ qua cơ. Cuối cùng, trải ba ngón tay còn lại của bạn ra. Đây, bạn chú ý, làm một chỗ tựa ba chân sẽ làm tay nâng của bạn trở nên vững vàng hơn. Đây là tất cả các cách thế đưa đến thành công đó.

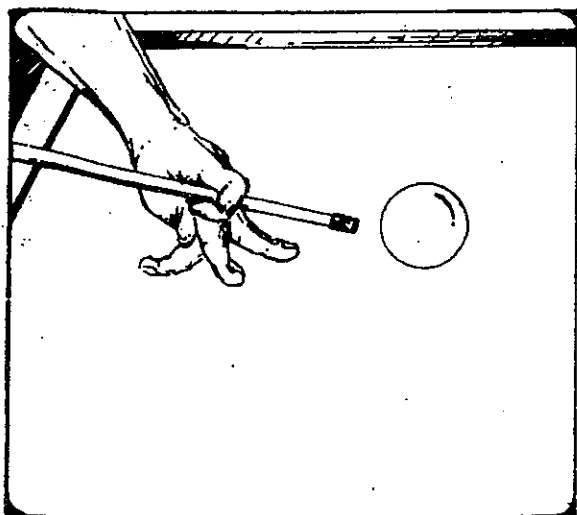
Cứ dây cơ nhẹ nhẹ. Nếu cơ có vẻ khó khăn di chuyển, chỉ cần nới ngón tay trỏ ra một chút. Nếu cảm thấy khó kiểm soát cơ được, thì chỉ cần siết nhẹ cơ vô thêm tí nữa.

Cố gắng một vài lần như thế. Sức nâng cây cơ hiển nhiên được chia ra bởi ngón giữa, ngón áp út. Và cũng trên chỗ cuối của lòng bàn tay. Nếu bạn đã thuần phục trong việc đánh banh. Bạn sẽ tuân tự học đến cách

ng tay cao lên hoặc cho thấp xuống. Việc này cũng có liên hệ đến chóp đầu của cây cơ. Bởi vì việc nâng lên hay hạ xuống liên hệ vào cổ và cánh tay của bạn.

Đừng bao giờ định chiều cao cách cầm cơ bởi việc nâng hay hạ cán cơ. Chắc chắn nên giữ cơ song song với thành bàn ở mỗi cú đánh.

Khi sửa soạn đánh. Nên đặt tay hướng dẫn mũi cơ cách bàn từ 6 đến 8 inches. Càng để tay gần bàn, bạn càng đánh được chính xác hơn. Nhưng đừng bao giờ để gần quá 6 inches, nếu vậy, bạn khó lòng đánh đi trọn vẹn. Nếu vị trí của quả banh ở cuối đường xa, bạn phải nhào người ra, điều tốt nhất là dùng sử dụng cách thế các ngón tay, vì sẽ làm sức nâng yếu đi.

Trong trường hợp nêu trên, chỉ cần để bốn ngón tay lên bàn. Khép các ngón tay này lại gần nhau hơn, đồng thời nâng ngón cái lên một chút chỉ cần đẩy nhẹ cơ qua kẻ giữa tay cái và mép bàn tay.

ĐẶT TAY LÊN THÀNH BÀN

Những cú đánh gần thành bàn, không thể dùng những cách xếp đặt ngón tay như đã trình bày bên trên. Bạn phải dùng một cú đánh khác thích hợp hơn.

Lỗi để tay ở thành bàn thông thường nhất là cách được dùng khi quả banh nằm ở vị

trí ít hơn (15cm), 6 inches tính từ thành bàn. Trong trường hợp thế, 4 ngón tay của bàn tay trái được nằm vắt qua thành bàn, cây cơ đặt gác lên trên thành bàn, và xuyên qua kẻ giữa ngón tay giữa cùng mép bàn tay. Ngón tay cái đặt bên dưới như một cây cần điều khiển cơ. Nếu bạn làm đúng cách, bạn sẽ thấy có thể đặt cơ ở vị trí lưng chừng hoặc nghiêng.

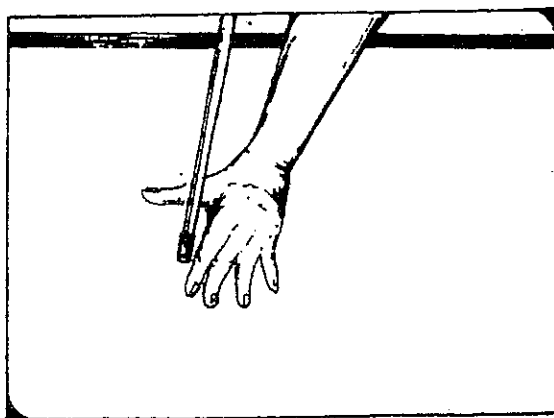
Nếu quả banh dùng để đánh ở vị trí quá gần thành bàn. Có lẽ khoảng cách chỉ độ chừng 1 hay 2 inches, cách cầm cơ của bạn lúc bấy giờ sẽ giống cách cầm cơ đã đề cập ở bên trên. Các ngón tay, dù vậy, được kéo ra khỏi "băng", ngón tay cái cùng với ngón trỏ sẽ điều khiển cây cơ. Cây cơ vẫn nằm trên thành bàn.

Cách thứ ba được dùng khi quả banh cách băng hơn 8 inches. Nhưng không đủ để tay bạn có thể đặt trọn vẹn trên bàn.

Trong trường hợp này, chỗ cuối lòng bàn tay được đặt trên thành bàn, trong khi các ngón tay và ngón cái giữ cơ, điều khiển theo cách thông thường.

Cách sắp xếp ngón tay thứ tư cần thiết trong trường hợp khi quả banh sát vào thành bàn và cú đánh của bạn buộc lòng phải song song với thành bàn. Nếu gặp phải trường hợp này, ngón cái, ngón trỏ và chỗ cuối của bàn tay nằm trên thành bàn. Các ngón còn lại được xòe trải trên mặt bàn. Cơ sẽ ở giữa ngón giữa và ngón trỏ.

CÁCH NÂNG BÀN TAY LÊN

Trong suốt cuộc chơi bi da, thế nào cũng có một lúc bạn phải dùng đến một cách xếp đặt khác. Đó là cách nâng bàn tay lên. Cách này được dùng đến khi gặp một quả banh thẳng hàng, bi đồ chắc ngang bi địch.

Để thành lập lối xếp đặt này, nên khép các ngón tay lại, và đặt các đầu ngón, dùng lòng đầu tiên trên bàn nâng cổ tay lên. Bây giờ bắt đầu ấn các đầu ngón tay xuống bàn, đến khi bạn cảm thấy như những ngón tay mình ấn rẽ một cách chắc chắn xuống mặt bàn. Điều này có liên hệ đến việc lấy đó làm gốc để nâng cơ lên cho được dễ dàng, cong ngón cái lại, cơ lúc đó được đặt giữa ngón cái và ngón trỏ.

Trong tất cả các thế được trình bày trên đây. Cách sau cùng có lẽ khó thực hiện hơn cả.

Bạn đừng ngã lòng, lúc nào cũng nên cố gắng tập cho thuần thục.

CÂY NÂNG CƠ (Bàn tay cùi).

Thỉnh thoảng trong suốt cuộc chơi, quả banh đôi khi cũng lăn ra ngoài tầm tay của bạn, và buộc lòng lúc đó bạn phải dùng đến cây nâng cơ, (có thể tưởng tượng nó như là một cái cào). Cây này được trù định giống như cơ về kích thước cũng như về hình thức.

Ngoại trừ chóp đầu có thêm một miếng kim loại hoặc gỗ hình bán nguyệt được khoét dọc theo mép chỗ lõm, nhờ vậy bạn có được tất cả năm thế đặt cơ.

Đừng ngần ngại khi buộc lòng phải dùng đến cây nâng cơ, vì nó cũng rất dễ dàng khi sử dụng.

Đặt mảnh gấu ở đầu cây cán (dùng để nâng cơ) cách banh từ 6 đến 8 inches, và bằng cây này trên bàn gần tay bạn.

Khi đánh, bạn chỉ nên nắm lấy cán chắc chắn.

Chọn một vị trí đặt cơ thật đúng đắn. Nếu cần cao hơn, chỉ tìm cách dần dần lăn cây nâng cơ qua.

Dùng tay mặt cầm chót cuối của cơ, tựa hồ như bạn cầm lao phóng vào bia.

Đừng bao giờ húc vào banh mà nên đánh thật nhẹ nhàng.

Đây là những dòng cuối cùng chúng tôi viết cho các bạn về vấn đề này.

Bạn không lo phải tuyệt đối theo những lời khuyên trong chương này, mà nên tự mình sáng tác thêm các lối chơi khác thích hợp cho cá nhân mình và thích hợp với trường hợp mình đang gặp phải. Phương pháp được trình bày ở đây chỉ là phần căn bản. Điều thiết yếu là ta được sự vững vàng khi nâng cây cơ trong mỗi lần đánh.

Cố gắng giữ niềm tự tin của bạn.

DÁNH BANH

Bây giờ bạn đã bắt đầu sửa soạn để đánh nhất banh lần thứ nhất. Bạn đã biết rõ ràng phải trang bị thế nào rồi chứ. Bạn cũng biết hết những phương pháp cầm cơ thật đúng đắn. Bây giờ đã đến lúc chúng ta bước vào trọng tâm của vấn đề rồi đây. - Đánh banh.

GIỮ CHẶT CƠ

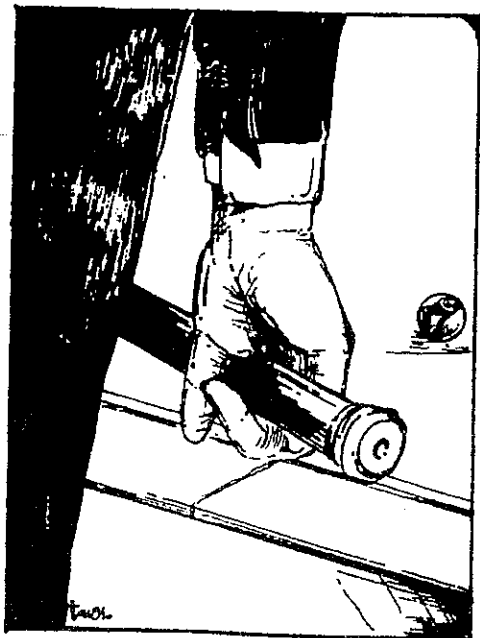
Vấn đề giữ chặt cơ thật ra không phải là một vấn đề trọng đại lắm. Ta thử tìm hiểu phương pháp chính thức ở mức khởi đầu và các động tác mà bạn sử dụng sau đó với mỗi cú đánh sẽ tự nhiên hơn.

Bạn có thể cầm cơ và thử đánh một cú.

Đầu tiên, bạn giữ cơ ở nơi nào? Chỉ việc tìm chỗ cân đối trên cây cơ và bạn sẽ cầm sau chỗ này hoặc 3 hay 4 inches (nhớ lui về hướng báng cơ).

Nếu bạn cao và dài tay thì thật là dễ. Nhưng bạn lại là người hơi nhỏ con, vấn đề bạn gặp phải hơi khó khăn một chút. Nhưng tóm lại ở vị trí này bạn dễ thành công hơn trong cuộc chơi. Có nhiều bạn có khuyết điểm khi lui về quá xa. Điều này tốt hơn nên tránh.

Thứ nhì, bạn giữ chặt cơ ra sao? Đối với tất cả các mẫu người cao thấp, việc giữ chặt cơ đều giống như nhau. Bảng cơ phải được đặt nhẹ vào tay mặt. Đừng bao giờ siết chặt hoặc cố gắng làm việc này.

Khi chuẩn bị để đánh một cú. Bạn nên dùng các ngón tay giữ lấy cây cơ và cơ ngón cái quanh thân cơ. Có những tay chơi thành thục chỉ dùng hai ngón thôi hoặc 5 hay 4. Tất cả đều đúng với luật lệ.

Đừng ấn cả lòng bàn tay của bạn lên cơ. Như vậy chứng tỏ bạn đã giữ cơ quá chặt, nới lỏng tay ra một chút đi. Nhớ để các ngón tay làm được việc.

THẾ DỨNG

Trong các môn thể thao khác, thế đứng đều cùng nhằm một mục đích giống nhau, thế đứng này tương tự như thế đứng trong môn dã cầu, một tay chơi đang đứng chờ banh ném tới. Và cũng như thế đứng của người chơi Bowl lúc sửa soạn ném banh. Trong mỗi trường hợp, thế đứng đã khiến cho ta thoải mái khi làm việc, vì thế dễ tập trung trong trí óc vào động tác phải làm.

Môn chơi bi da cũng vậy. Người chơi phải có thể đứng tự nhiên, để bạn dễ tìm được tự do cho hành động và tìm ra sự chính xác.

Cách đứng đúng thế của môn bi da cần ba hành động tất cả. Trước hết đứng quay mặt vào bàn. Cách đó 10 - 12 inches, thân của bạn cũng hướng theo chiều đánh banh.

Hai chân bạn song song cách nhau 24 inches (hoặc có thể so sánh bề rộng của vai bạn) cũng hướng theo đường banh đi.

Thứ nhì, di chuyển thân thể bạn một chút sang bên trái để tay phải của bạn và vai phải của bạn trên đường banh đi.

Thứ ba, xoay chân phải chừng 45° sang phía phải đồng thời xoay chân trái để vẫn còn giữ thế song song với chân phải (nhưng vẫn cách nhau 14 inches).

Bây giờ, bạn chuẩn bị để khai hòa đi.

CÚ ĐÁNH

Mỗi khi áp dụng một thế đánh đúng cách, bạn nên cơ giãn. Cong đầu gối một chút, điều này giúp cho bạn khỏi phải thẳng người mãi.

Có lẽ bạn cảm thấy càng dễ chịu hơn khi càng đặt đúng chân bên trái trên đường banh đi. Sự thay đổi theo lối này còn tùy thuộc vào mỗi người. Điều quan trọng là làm sao được thoải mái. Bây giờ cho chân tới, trọng lượng của bạn hẳn nhiên đã được hai chân bạn san sẻ rồi. Đồng thời dang rộng tay trái (tay cầm phần đầu cơ). Với cách xếp đặt ngón tay thích hợp. Nếu có thể, nên cong khuỷu tay lại một chút.

Nhắm thật kỹ, điều tối quan trọng là đầu bạn định hướng cho cây cơ như nhắm bia. Vẫn giữ đầu như thế cho đến khi đánh.

Một cú đánh có hai động tác khác nhau. Đầu tiên, lùi lại và đẩy đi thực hiện cú đánh, kéo cơ ra phía sau, và phóng tới trước, cổ tay sẽ làm công việc này; vai ở lại vị trí cũ, chỉ quay sang phải một chút, lúc bạn lui cơ về hết cỡ.

Tay phải nên giữ gần với thân, và các động tác tương tự như của quả lắc đồng hồ, kéo cơ thẳng về phía sau. Đừng để cơ lệch sang bên phải hoặc trái. Tay cầm báng cơ phải lùi thẳng về sau, rồi đẩy thẳng về phía trước, giống như một chiếc xe hỏa.

Kéo tay phải về phía sau cho thật đúng tâm. Để được một cú đánh hiệu quả, bạn phải bắt đầu đẩy cơ tới ở chỗ lui đúng tâm.

Nên nhớ giữ chặt cơ luôn luôn thuộc tay mặt và chỉ sử dụng các ngón tay thôi. Cơ phải được đặt dưới sự kiểm soát, hẳn vậy. Không phải buông lỏng cơ. Nhưng đừng phạm lầm lẫn là nắm chặt cơ quá khi đẩy

ra phía trước. Đây là lỗi thông thường của các bạn trẻ, cần thận về điều này; nó sẽ làm hỏng sự chính xác của bạn.

Khi đánh banh, ráng giữ cơ bạn thẳng như có thể. Cố giữ cơ song song với mặt bàn, đừng bao giờ đánh ở phần dưới của quả banh, nếu ngoại trừ có thể làm được.

Bây giờ hãy chuẩn bị thực tập vài đợt nữa. Khi thực tập nên ghi nhớ 4 yếu tố căn bản bạn phải theo.

1.- Nhắm thật kỹ đích điểm.

2.- Kéo lui cơ ra sau.

3.- Đẩy cơ về phía trước.

4.- Cho cơ theo banh.

Những người chơi banh, gồm có hai người, một người sẽ thụt cú banh về bên trái của quả banh đỏ và người còn lại thụt cú banh về bên phải của quả banh đỏ, đánh vào quả banh trắng cho chạy đến cuối bàn và quay trở lại. Người chơi khi nhận được quả banh quay lại và ngừng ở vị trí gần mình là kẻ thắng. Người thắng cuộc sẽ phải đánh mạnh cú đánh đầu tiên, hay nhường cú đánh ấy lại cho kẻ đối thủ của mình.

CÁCH CHỌN BỊ CƠ (gọi là bị chủ)

Người thắng cuộc sau cùng có quyền chọn bị chủ mà họ sẽ dùng tiếp tục cho cuộc chơi nữa.

NHỮNG LỖI KHI THI KHỞI HÀNH

Nếu trong khi thi chọn khởi hành bị chủ của một người trong đám lẫn qua nằm bên địa phận của đối thủ là bị loại - Ví dụ: Nếu bị chủ chạm bị đỏ bên trái, là phải trở về bên phải, nếu chạy về bên phải là bị loại và ngược lại.

Nếu quả banh của người thi chen vào nằm với quả banh đỏ trong lúc thi chọn, mà không trở về đầu sân bị, thì người thi kể như mất cuộc và đi sau.

Nếu cả hai người thi đều có lỗi sai, thì cuộc thi chọn sẽ bắt đầu thi lại.

Trong trường hợp cuộc thi gặp lúc bí khó

gỡ, cuộc thi cũng bắt đầu thi lại.

MỘT CÚ ĐÁNH

Trong loại bi da bằng quả bi đỏ, đặt ở cuối sân bi dùng làm bi mục tiêu. Quả bi trắng đặt ở giữa đường ranh đầu sân bi gọi là bi địch, quả bi trắng đặt nằm bên trái hoặc bên phải gọi là bi chủ. Bi chủ cách bi nhấm độ 15 cm trên đường ranh đầu (head string).

Người chơi bắt đầu đi, đánh quả bi chủ phải chạm quả bi địch khi đụng quả bi mục tiêu (xem hình 2) tức là quả bi đỏ.

Trong đường bi đầu tiên, quả bi chủ không chạm trúng quả bi đỏ là bị loại, phải nhường cho đối thủ đi. Nếu trúng thì đi những đường bi kế tiếp, trường hợp này quả bi đỏ hoặc bi trắng đều có thể dùng làm bi địch cũng được.

NGƯỜI THỬ NHÌ

Người chơi được một điều lợi là được chọn vị trí và cú đánh của mình. Quả banh đang ở trong vị trí. Người chơi thử nhì có thể đánh quả banh đỏ hay trắng của mình trong cú đánh đầu tiên.

BANH DI CHUYỂN

Đừng nên thụt banh trong lúc quả banh đang chuyển động hay đang quay.

Nếu người chơi không chú ý đến luật này, bạn sẽ thất bại. Một cú sẽ phạt mất một điểm.

BANH TUNG

Khi quả banh của người chơi tung khỏi mặt bàn, thì đây chính là lỗi lầm. Phải bị phạt và mất đi một điểm. Phải sửa chữa làm sao cho banh trở lại vị trí điểm đầu. Nếu quả banh đang ở vị trí điểm chân hay đang ở vị trí điểm giữa.

Nếu quả banh đỏ nhảy lên khỏi mặt bàn, nó sẽ trở lại vị trí điểm chân.

Nếu quả banh trắng nhảy lên khỏi mặt bàn, nó sẽ trở lại vị trí điểm đầu.

Sau khi quả banh đầu tung lên khỏi mặt bàn, thì điểm được ghi. Người chơi tiếp tục

đánh.

Trước khi quả banh đầu tung lên khỏi mặt bàn. Người chơi tiếp tục đánh.

Cả hai quả banh đều tung lên khỏi mặt bàn. Bạn phải đưa banh về vị trí và đánh lại. Nếu người chơi làm bàn trước hai quả banh bên trái mặt bàn, thì được ghi điểm và tiếp tục đánh.

Có thể tất cả những quả banh nhảy trên mặt bàn đều phạm lỗi và người chơi không thể tiếp tục, mà phải phạt, mất một điểm. Sau đó người chơi lại tiếp tục.

BANH CHẠM NHAU

Tất cả những quả banh chạm nhau thường đều đúng. Hoặc là bạn lấy đi một cú đánh cứu nguy, hoặc là bạn cần sự giúp đỡ trong việc ghi bàn.

ĐÁNH MẠNH BANH

Nếu, theo ý kiến của trọng tài, người chơi đánh mạnh banh với cây cơ của mình, đó là một sự phạm lỗi. Phạm lỗi là vì làm mất một điểm. Cho tất cả các mục đích thực tập, một cú đánh mạnh là một cú mà trong đó chóp đầu sẽ không theo quả banh sau khi quả banh này chạm vào quả banh được xem như đích điểm hay là chóp cơ lại lần nữa chạm vào quả banh sau khi quả banh này đã trúng vào quả banh khác.

CƠ BANH VÀ QUẢ BANH

Bất kỳ khi nào người chơi chạm vào quả banh với đầu cơ (hay bất cứ phần nào của cơ) thì người ấy có lỗi. Phạt mất một điểm. Trừ số điểm của người chơi bị phạm lỗi.

ĐÁNH ĐÔI

Nếu đầu cơ chạm vào banh hay lại chạm vào banh một lần nữa sau khi đã chạm vào quả banh chơi thì người chơi lỗi. Phạt mất một điểm.

ĐÁNH ĐI VÀ TRỞ LẠI

Nếu người chơi đánh quả banh lăn đi và quay vòng trở lại, thì người ấy có lỗi. Phạt trừ một điểm. Người chơi lúc bấy giờ phải

đặt banh lại vị trí cũ.

Nếu người chơi đánh banh đi và banh trở lại và đếm, thì địch thủ phải khám phá ra sự sai lầm ấy ngay trước khi đánh cú thứ nhì. Nếu sự sai lầm ấy được khám phá ngay tức thì, thì đấy là lỗi, phạt trừ một điểm.

Người chơi bắt đầu lại và đồng ý về vị trí phía trên của quả banh.

Nếu người chơi đánh quả banh đi và lăn trở lại, đếm mà sự sai lầm ấy không bị khám phá người chơi vẫn tiếp tục nếu nó và được ghi điểm.

Sau khi người ấy làm lỗi, lại bắt đầu chơi lại với quả banh nơi vị trí. Người chơi phạm lỗi không thể tiếp tục chơi nữa trong khi tất cả địch thủ của người ấy vẫn chơi được. Một chu kỳ mới của cuộc chơi thắng thế.

DÁNH BANH SAI

Nếu người chơi đánh banh sai, đấy là lỗi. Phạt, mất một điểm. Người chơi bắt đầu lại phải đặt quả banh về vị trí.

SỰ CAN THIỆP BÊN NGOÀI

Nếu tình trạng cuộc chơi không mấy thích hợp hay bị thay đổi bởi một lý do nào đó đang lúc người chơi sửa soạn một cú đánh, lúc đó tình trạng phải trở về vị trí bắt đầu. Nếu cú đánh đang tiến triển, người chơi phải chọn cho mình một thể đánh khác như đánh mạnh chẳng hạn, và cuộc chơi vẫn tiếp tục.

NGƯỜI CHƠI CAN THIỆP

Nếu người chơi tại bàn có trách nhiệm đối với sự can thiệp trong một thái độ khác thì có lỗi, phạt mất một điểm. Điểm ghi trước khi làm lỗi, phạt ít hơn. Người chơi bắt đầu lại và đặt banh vào vị trí.

BANH ĐỘNG LẠI

Nếu quả banh chơi động lại khi đến quả banh chính, người chơi có thể đánh quả banh mang dấu chấm chạm ngang quả banh chính đang dừng lại. Nếu trường hợp đó xảy ra thì người chơi phạm lỗi. Phạt mất một điểm.

Khi banh dừng lại hay còn lăn nhẹ trên đệm, quả banh phải được nữa như lúc đầu.

BANH TUNG LÊN KHỎI DÂY CHẤN

Khi quả banh tung lên và chạy đến mép chấn của bàn rồi quay lại. Quả banh ấy đang được đánh, phải ghi điểm. Nếu quả banh chạm hai hay nhiều lần ở mép chấn mỗi mép chấn có thể đếm một lần. Nếu quả banh tung lên cứ xem như đó là áp dụng luật lệ về sự nảy banh.

ĐIỂM CHÂN

Tất cả những cú đánh mà phải thực hiện bằng một lần chạm vào điểm chân, thì cú đánh ấy sai. Phạt mất đi một điểm.

NGƯỜI GHI ĐIỂM

Người ghi điểm giữ việc ghi chép lại những điểm thắng, những lúc an toàn và những điểm làm lỗi trên bàn banh.

NÊN CHƠI CÓ QUI LUẬT CHÍNH THỨC

Môn chơi có qui luật chính thức khi một người chơi ghi điểm đòi hỏi số điểm cao hơn địch thủ mình trên bàn chơi.

Môn chơi trở thành chính thức khi được ghi chép rõ ràng bằng những dấu hiệu sau mỗi bàn chơi do người ghi điểm.

Sau khi điểm được trừ, người chơi không có quyền phản đối nữa.

BẮT LỰC

Nếu người chơi vì một điều gì đó làm cho môn chơi trở thành bắt lực, người ấy sẽ không thể chơi được nữa. Địch thủ của người ấy sẽ được tín nhiệm hơn và sẽ được điểm cao hơn, vì thế hẳn sẽ là kẻ thắng cuộc. Nếu một người chơi cảm thấy cuộc tranh giải của mình sẽ đưa đến thất bại, thì người ấy có quyền từ chối.

Cuộc tranh giải sẽ tiếp tục dù người chơi có ít hơn.

LUẬT CHƠI BỎ

Trong cuộc tranh giải, người chơi có quyền

chơi bỏ không thể tiếp tục cuộc đấu nữa.

Người chơi bỏ cuộc chơi phải mất tất cả tiền thưởng, hay phải bồi thường và chi tiền.

HOÀN CUỘC ĐẤU

Nếu vì một lý do gì vượt ra ngoài ý định tay chơi không thể bắt đầu cuộc chơi. Trận đấu này có thể hoãn lại.

Hoặc người chơi không thể hoàn tất, trận đấu cũng có thể hoãn lại, trừ phi địch thủ của hắn đồng ý chấm dứt trận đấu vào một lúc thích hợp nhất cho việc giám định.

Có nhiều người chơi khác trong trận đấu đòi hỏi trung cầu ý kiến là nên bỏ cuộc hay không. (Theo luật đa số) sẽ đưa ra một chung quyết trước khi cuộc chơi được tái lập lại.

Trọng tài có nhiệm vụ ghi nhận vị trí các quả banh vào lúc trận đấu ngưng lại, dự trữ các trường hợp trận đấu được bắt đầu lại.

Nếu người chơi được xem như không thể đánh tiếp tục được, trận đấu sẽ hủy bỏ.

THAY THẾ

Nếu vì một lý do gì ngoài ý định, một đấu thủ không thể đánh được nữa, ông ấy phải cho biết ngay để ban giám định kịp lúc cho đấu thủ thay thế ra hoặc sẽ thay thế bằng hai đấu thủ khác.

Trong những trận đấu hơn thua thật sự nên việc thay thế rất cần thiết.

Bắt đầu chơi Bi Da: Theo thói quen của người Việt, người chơi bi da bằng bắt đầu từ cuối bàn, nhưng người Mỹ gọi vị trí này là Head of Table (xin đừng cố chấp danh từ để phân biệt được vị trí đúng với ngôn ngữ thông dụng của người Việt).

Những luật chính của Bi Da bằng

BẢNG THẮNG

Trong môn bi da bằng, người chơi muốn ghi điểm phải đánh quả banh của mình gọi là bi chủ, trái lại với hai quả banh làm vật đích đó là bi đỏ và bi địch. Người ấy có thể

đánh chạm với hai quả banh trên hoặc trong một lúc, hoặc tuần tự quả này rồi tới quả kia. Cũng không đòi hỏi quả bi chủ phải chạm vào mép. Đúng luật nhất là phải ghi điểm nếu chạm mép một lần hay nhiều hơn.

Khi một quả bi địch bị đánh dạt ra, sự việc đó cho phép được ghi bàn. Người chơi phải lái quả bi địch ra ngoài chỗ ngang ấy.

Lỗi lầm nếu cú đánh ấy hụt mất.

LOẠI BI DA BỐN QUẢ BANH

Loại môn chơi này đòi hỏi dùng quả banh đỏ sáng làm đích. Thay vào đó thì cộng thêm vào một quả banh đỏ sẫm và hai quả banh trắng làm đích, dùng trong các loại bi da khác.

ĐIỂM BÀN

Một cú đánh mà quả bi chủ chạm vào hai quả: bi đỏ và bi địch thì được tính một điểm. Nếu chạm vào ba quả banh làm đích thì được tính hai điểm.

BẮT ĐẦU

Bắt đầu môn chơi này với quả banh đỏ sáng (đỏ nhạt) được đặt tên vị trí điểm chân. Quả banh đỏ sẫm thì ở vị trí điểm đầu. Người thắng cuộc trong lần thụt banh này có quyền chọn lựa cú đánh đầu tiên hay phân định rõ ràng người nào mất quyền thụt banh.

Quả banh chơi còn lại trong vị trí nơi sau lần thụt banh nó dừng lại.

Người bắt đầu cuộc chơi phải công nhận quả banh ở vị trí đó.

Quả banh chơi của người đó là một quả banh ông ta dùng để thụt.

Quả banh đỏ sáng (trên vị trí điểm chân) là quả banh làm đích đầu tiên cho cú đánh mở đầu.

Thất bại khi chạm vào quả banh đỏ sáng đầu tiên là một lỗi, và người chơi phải chơi lại.

Sau cú đánh mở đầu, người chơi có thể chọn một trong ba quả banh đích làm quả banh đích đầu để ông ta đánh.

BI DA BĂNG

Luật lệ chính: Phân biệt mỗi vị trí trên mặt bàn.

Tất cả những người chơi bi da băng đều theo định luật này. Cách chơi loại bi da này đều dùng chiếc bàn dài, hình chữ nhật. Chiều dài gấp đôi chiều rộng. Chiếc bàn có thể độ 5 x 10 feet (), 4,5 x 9 feet hoặc 4 x 8 feet.

Không có lỗ ở chiếc bàn bi da băng này.

Chiếc bàn bi da băng có đầu bàn, cuối bàn, điểm rún đầu, điểm rún cuối, điểm trung tâm và các đường ranh, gồm có ranh đầu, ranh cuối và ranh giữa. Những đường ranh này thật ra chỉ là những đường ranh giả tưởng nối liền suốt từ thành bàn trái sang thành bàn phải xuyên qua ô lớn giữa của bàn. (xem hình 1).

Dụng cụ chơi: Chơi Bi Da băng, có ba quả bi: hai trắng và một đỏ. Một quả bi trắng, thuộc sở hữu của một người gọi là quả BI CHỦ, quả này có thể là không có đánh dấu. Còn quả bi thứ hai, cũng trắng, nhưng có đánh dấu, tượng trưng là quả BI DỊCH. Lẽ dĩ nhiên, quả bi dịch là quả bi của người thứ hai làm chủ. Hai bên mỗi bên có một quả bi riêng của mình, chỉ khác với nhau là có dấu hay không đánh dấu, trên quả bi trắng. Còn quả BI ĐỎ, có nghĩa là quả bi trung gian, đứng làm chứng, cho hai quả bi trắng đánh nhau. Riêng bi chủ dù đánh có trúng, trước hay sau quả bi dịch, đều phải qua chạm bi đỏ một lần, mới tính được thành điểm.

Ra chơi hay thi khởi hành: Chơi Bi Da băng là phải bắt đầu bằng cách thi khởi hành để xác định ai đi trước ai đi sau của trò chơi. Nếu có trên hai người chơi, thì chia thành phe hay nhóm. Thi chọn khởi hành, mỗi bên cử một người đại diện, đứng ra thi đánh đối băng. Trong mỗi nhóm, tự chia nhau để đi trước hoặc sau.

Trong một cuộc chơi, đánh chiếc là hai người chơi hoặc đánh cặp là 4 người chơi, thì mỗi người hay mỗi nhóm có một quả bi

riêng của mình, gọi là BI CHỦ, còn quả còn lại gọi là BI DỊCH. Hai quả này đều trắng (đã có giải thích ở trên).

Để khởi hành, mỗi người chọn cho mình một quả bi chủ, quả bi chủ đặt vào rún tâm cuối, phía cuối bàn; quả bi đỏ đặt ở rún tâm đầu, phía đầu bàn (xem hình vẽ số 2).

CÚ NHẤP (*limage*)

Muốn đánh ăn điểm, nhiều khi phải dùng cú nhấp.

Cú nhấp là động tác đẩy tới và kéo lui cây cơ trước khi đánh. Cú nhấp phải đều đặn: chừng nào tốt chừng nấy, không bất thần và vấp vấp. Muốn vậy, tay cầm cơ phải đỡ cánh tay ngoài trong thế đứng thẳng và cánh tay ngoài phải dẫn gân cốt, thoải mái chừng nào tốt chừng nấy.

Cú nhấp có hoàn hảo thì cú đánh mới chính xác, do đó cứ nhìn cú nhấp là ta có thể biết trước được cú đánh sẽ ra sao rồi.

CÚ TRÔI (*coulé*)

Cú trôi đẩy bi chủ lên quá vị trí của bi 2 sau khi đụng vào bi này. Muốn đánh cú trôi ta phải đánh đầu cơ vào nửa trên của bi chủ. Nếu bi chủ và bi 2 nằm khá xa nhau, thì cú trôi phải đánh chậm nhưng mạnh hơn (nặng tay hơn).

CÚ HỒI (*rétro*)

Cú hồi ngược lại với cú trôi nên muốn đánh cú này, ta phải đánh đầu cơ vào nửa dưới của bi chủ.

Cú nhấp của cây cơ buộc bi chủ lên ngược về phía sau nếu sức hồi chuyển truyền vào bi chủ lúc đầu vẫn còn sau khi bi chủ đụng vào bi 2.

CÚ BỔ (*piqué*)

Cú bổ cũng như cú hồi vì ta đặt thấp cây cơ so với độ nghiêng của cây cơ. Độ xiên này nhiều chừng nào sẽ làm bi chủ lên ngược về phía sau chừng nấy.

Dưới đây là ba hình với ba độ xiên khác nhau và ba cú bổ khác nhau.

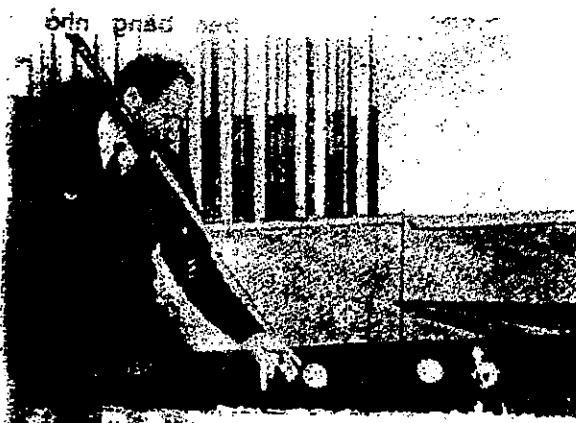
Cú bổ mạnh dọc theo băng nhỏ

Cú bổ trong hình trên cũng gần mạnh như cú bổ trong hình 1. Vì khoảng cách giữa bi chủ và bi 2 không xa nên bi không mất sức hồi chuyển trong khi lăn. Cây cơ bớt đứng thẳng và cú bổ nhẹ hơn để tạo sức mạnh cho bi 2 và sức hồi chuyển bình thường cho bi 1.

Cú bổ này trái ngược với cú bổ ở hình 2. Vì bi 2 chỉ lăn trở lại một quãng ngắn nên cần đánh nhẹ tay. Khoảng cách giữa bi chủ và bi 2 dài, và khoảng cách ấy dài chừng nào thì sức hồi chuyển mất đi nhiều chừng nấy. Muốn giữ đủ sức hồi chuyển sau khi bi 1 chạm bi 2 và chỉ chạm nhẹ, cần dựng thẳng cây cơ hơn và đánh mạnh hơn.

NHỮNG NGUYÊN TẮC ĐẦU TIÊN VỀ THỂ ĐÁNH BI DA

của Maurice Daly

1. **Đừng đánh mạnh nếu không cần thiết.**
2. **Đánh đường bi ngắn tốt hơn đường bi dài.**
3. **Tránh một đường bi dài cho cả hai quả bi (bi chủ và bi nhám).**
4. **Tránh dùng đánh đường bi dài đối với quả bi thứ hai (bi mục tiêu).**
5. **Giữ cả hai quả bi trong "bàn bi da ngắn".**
6. **Một cú đánh đặt quả bi chủ ở xa cả hai quả bi kia thường là một cú đánh dở.**
7. **Đọc theo băng bàn, hãy chọn cú đánh sao cho quả bi chủ ở "bên ngoài" hai quả bi kia (bi chủ ở gần giữa bàn hơn là cạnh bàn).**
8. **Giữ 3 quả bi ở "phía trước" bạn.**
9. **Tránh dùng đòn quả bi chủ vào băng bàn.**
10. **Trong những đường bi ngắn, đường bi lồi, ba trái cùng hàng hay ba trái chụm. Hãy thận trọng đánh một cách nhẹ nhàng.**
11. **Một cú gạt hơi chết, cú lồi hoặc cú nhồi thường tốt hơn một "cú sống".**
12. **Trong những thế cú đánh dài bi rộng, nếu không có gì thì dồn tới thiểu một quả bi gần một thành bàn và nếu có thể được dồn gần một góc.**

Trường hợp trên đây không thể dùng cú hồi, vì ngược lại cũng như vì bi 2 lần trở lại.

Cú bở này cần đánh mạnh và tạo sức hồi chuyển. Độ xiên của cây cơ làm bi trở lui và cầu tay ở vị trí cao tạo một cú nhấp dài hơn, do đó mạnh hơn.

Cây cơ trong thế đứng khiến bi chủ quay tròn nhiều hơn và tạo ít sức mạnh cho bi 2 hơn.

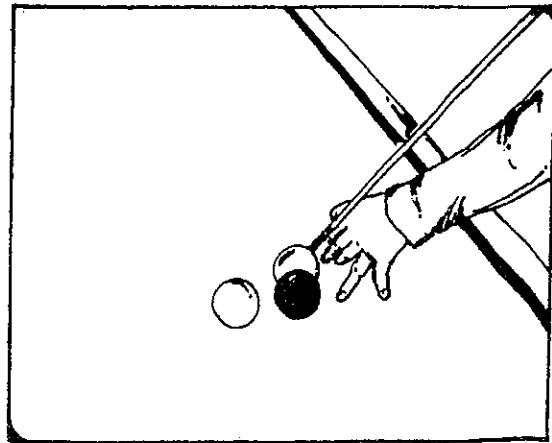
CÚ NHỒI (Massé)

Cú nhồi dùng để đổi hướng lăn của bi, khiến bi lăn qua phải hoặc qua trái. Muốn vậy ta nghiêng cây cơ và đánh đầu cơ vào phía dưới của bi chủ.

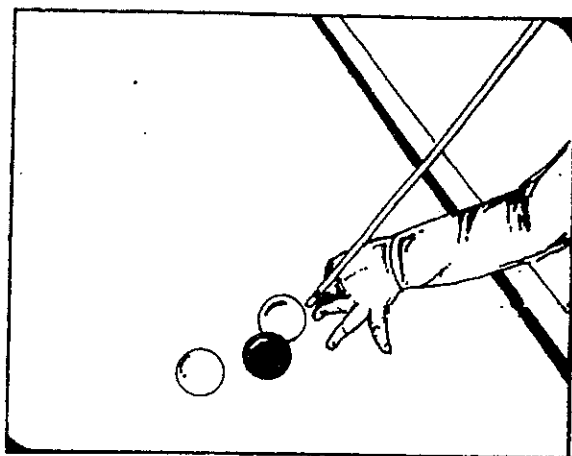
Cú nhấp càng dài chừng nào thì cú nhồi càng mạnh chừng đó.

Độ xiên của cây cơ nhiều hay ít tùy theo cú nhồi mạnh hay nhẹ. Nếu đánh nhẹ và không cần làm bi hồi chuyển nhiều, thì phải hạ thấp cây cơ gần ngang với mặt bàn và đặt thấp cầu tay. Nếu cần đánh mạnh và làm bi lăn trở lại nhiều hơn thì phải dựng gần thẳng cây cơ và đặt cao cầu tay.

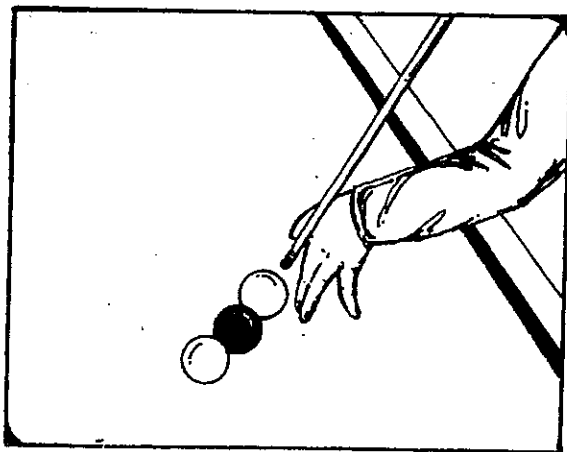
Dưới đây là ba hình với ba độ xiên khác nhau của cây cơ và ba cú nhồi khác nhau.

Cú nhồi trong hình 4 nhẹ, sức hồi chuyển ít nên cần hạ thấp cầu tay.

Cú nhồi trong hình 5 và sức hồi chuyển đều mạnh hơn nên cần dựng cây cơ cao hơn, và đặt cầu tay cao hơn để cú nhấp mạnh hơn.

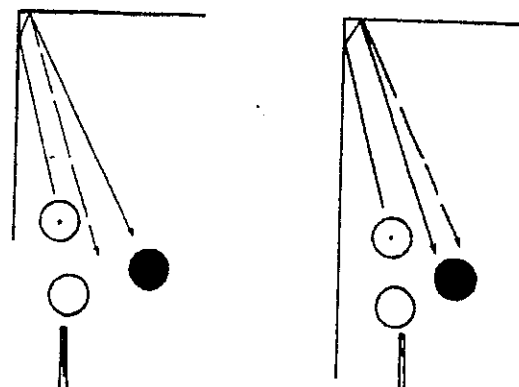

Cú nhồi trong hình 6 là cú nhồi thông thường nhất, cần nhiều sức hồi chuyển nên phải đặt cầu tay thật cao, và dựng cao cây cơ hơn để tạo cú nhấp mạnh.

KÉO BI VỀ, CHẠM HAI BẢNG

Hai đường đứt quãng dưới đây là đường lăn của bi nếu đánh không ép phê.

Hai đường kẻ sê là đường lăn thực sự của hai bi có chấm.

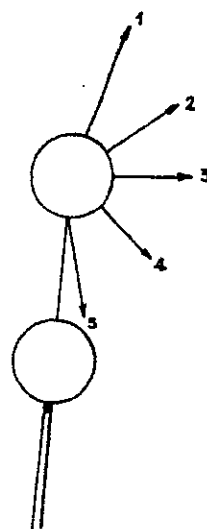

Ép phê ngược, nghĩa là bên trái, để truyền ép phê bên phải vào bi có chấm khiến nó lăn nhiều về bên phải hơn.

Ép phê tốt, nghĩa là bên phải, để truyền ép phê bên trái vào bi có chấm khiến nó lăn nhiều về bên trái hơn.

DÁNH BÙ

Hình dưới đây vẽ 5 mũi tên chỉ hướng lăn của bi. Có thể đánh theo 5 hướng này cùng với một số lượng của bi (đánh dày hoặc mỏng).

Năm trường hợp kể trên đều đánh với một số lượng giống nhau, nghĩa là bi chủ đánh sát vào trung tâm của bi 2, chỉ cách hai ly về bên phải của trung tâm này.

Mũi tên số 1: Để cao cây cơ.

Mũi tên số 2: Để cơ vào giữa trung

tâm và nửa trên của bi.

Mũi tên số 3: Đặt cơ vào giữa bi.

Mũi tên số 4: Đặt cơ vào giữa trung tâm và nửa dưới của bi.

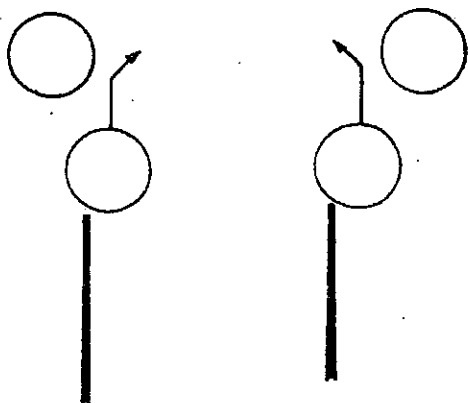
Mũi tên số 5: Đặt thấp cơ.

ÉP PHÊ

Ép phê là một động tác quay tròn. Có 4 loại ép phê:

1. Ép phê cú hồi.
2. Ép phê cú trôi.
3. Ép phê bên phải.
4. Ép phê bên trái.

Có thể gọi ép phê bên phải và ép phê bên trái là ép phê nghịch (ngược) hoặc ép phê tốt. Ép phê nghịch và ép phê tốt đều do hướng lăn của bi tạo ra.

Ép phê nghịch

Ép phê tốt

Ép phê nghịch là ép phê ngược lại với hướng lăn của bi chủ sau khi đụng bi 2.

Ép phê tốt là ép phê bên phải khi ta đánh vào bi 2 ở bên phải, hoặc bên trái khi ta đánh vào bi 2 ở bên trái.

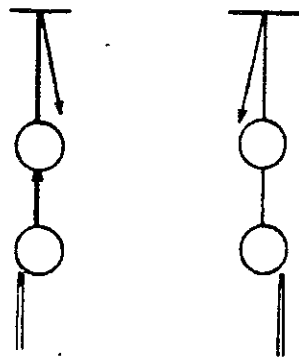
ÉP PHÊ VÀO BI 2 KHI ĐÁNH DÂY

Khi đánh dây vào bi 2, bạn có thể tạo ép phê theo ý muốn.

Nếu bạn muốn bi lăn về bên phải, bạn dùng ép phê bên trái. Nếu bạn muốn bi lăn

về bên trái, bạn dùng ép phê bên phải.

Thí dụ:

Ép phê ấy truyền vào bi 2 làm bi 2 lăn trở về (gần hai bi kia) chỗ mà bình thường nó không trở vào. Tuy nhiên ép phê ấy không đáng kể và chỉ làm bi 2 trở về, khi nó cũng trở vào gần chỗ đó nếu ta không dùng ép phê.

Như vậy ta có thể nhận thấy là khi đánh vào bi cùng với một số lượng, ta có thể đánh bi chạy theo tất cả mọi hướng.

Nhưng đối với những hướng 2, 3 và 4, ta cũng có thể đánh với một số lượng bi khác, thí dụ:

Mũi tên số 2: Đánh vào 3/4 bi; để cơ cao.

Mũi tên số 3: Đánh vào giữa bi; đặt thấp cơ.

Mũi tên số 4: Đánh vào 3/4 bi; đặt thấp cơ.

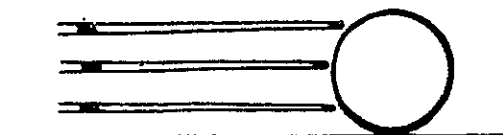
TÓM LẠI

Mũi tên số 2: 3/4 bi cơ cao bằng đánh trung tâm của bi 2, cách hai ly về bên phải, cơ nằm giữa trung tâm và nửa trên của bi.

Mũi tên số 3: 1/2 bi cơ thấp bằng đánh sát trung tâm của bi 2, cách hai ly về bên phải.

cơ đặt vào giữa bi.

Mũi tên số 4: *3/4 bi thấp bằng đánh sát trung tâm của bi 2, cách hai ly về bên phải, cơ nằm giữa trung tâm và nửa dưới của bi.*

Do đó, ta sẽ dùng lượng bi này hoặc lượng bi kia để kéo bi 2 về.

Như vậy ta, có thể kéo bi về với một lượng bi khác nhau, khi đánh đây hoặc đánh mỏng vào bi này.

Như ta đã biết, những cú đánh gồm có: cú hồi, cú trời, cú nhồi, cú bổ, những cú thẳng và những cú chạm băng. Nhưng cần nhất ta chớ quên rằng cú đánh càng nhẹ chừng nào càng dễ chừng nấy, và ta sẽ cố gắng tạo những cú nhẹ không thể đánh trượt và dễ nhớ.

Một cú đánh hoàn toàn là cú đánh làm di chuyển cả ba bi. Muốn cú đánh được hoàn hảo, 3 bi phải được gom lại và muốn 3 bi gom lại một cách bình thường, những sức mạnh của chúng cần phải hòa hợp với nhau.

Có ba điểm rất rõ rệt khi đánh vào bi:

- Điểm cao của bi.
- Điểm giữa của bi.
- Điểm thấp của bi.

Trên nguyên tắc, ta sẽ chơi vào một trong ba điểm ấy để hiểu rõ và xét đoán chúng kỹ lưỡng, ngoại trừ trường hợp phải đánh một cú hồi nhẹ hay một cú trời nhẹ.

Ta chớ quên là cú hồi nhẹ hoặc cú trời nhẹ là hai cú rất khó đánh, cần phải tránh, trừ khi ba bi nằm kề nhau khiến có thể dễ đánh hơn nhiều.

BA ĐIỂM CHÍNH ĐÁNH VÀO BI CHỦ

Điểm cao của bi dùng để đánh cú trời.

Điểm thấp của bi dùng để đánh cú hồi.

Điểm giữa của bi là điểm duy nhất của bi mà ta có thể xét đoán dễ dàng.

Ta biết rằng khi đánh vào giữa bi 2, bao giờ ta cũng tạo một góc vuông. Do đó ta có thể đánh nhẹ vào bi 3 khi đánh đây hoặc

mỏng vào bi này.

Nếu bạn muốn đánh bót đây 5 ly, bạn phải đánh 5 ly thấp hơn.

DỤNG BI

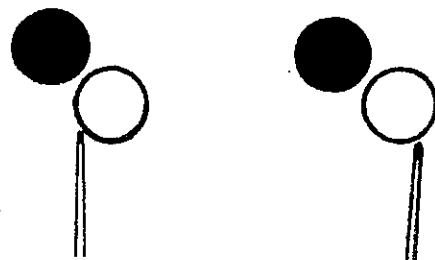
Khi bi chủ nằm rất gần bi khác, ta rất dễ bị dụng, nghĩa là đẩy cả hai bi đi luôn và như vậy cú đánh không có giá trị.

Muốn tránh, ta phải đánh thật mỏng vào bi chủ. Có thể dùng ép phé ngược hoặc hạ thấp cây cơ.

KẾT LUẬN

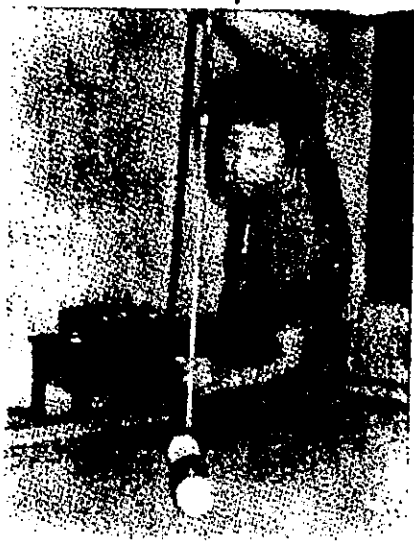
Trường hợp dụng bi không thể xảy ra khi ta đánh mỏng, sử dụng tối đa ép phé ngược và hạ thấp cây cơ tối đa.

Bạn nhìn hình sau đây sẽ hiểu tại sao ép phé tốt tạo ra trường hợp dụng bi.

Nếu ta đẩy cơ thêm 4 hoặc 5 ly, cơ sẽ chạm vào bi đỏ, thế là có "dụng bi".

Nếu ta đẩy cơ thêm 4 hoặc 5 ly, cơ sẽ không chạm vào đầu hết vì bi chủ đã lăn qua bên phải và bi đỏ lăn qua bên trái.

Cú đánh cầu kỳ

NHẮM VÀO CHỖ NÀO CỦA BI

Đã nhiều năm qua, tôi nhận thấy mỗi lần tôi yêu cầu một tay chơi đánh vào $1/2$, $1/4$ hoặc $3/4$ của bi, không có người nào đứng đúng cách và tôi phải luôn luôn sửa lại hướng của cây cơ để họ đánh một cách chính xác.

Tôi chú ý tới vấn đề và nhận thấy rất khó giải thích một cách rõ ràng, khiến tôi bối rối tới mức phải tìm hiểu tại sao lại xảy ra sự kiện như thế.

Cái khó khăn nhất để cho ai cũng chấp nhận là muốn đánh với số lượng của bi như đã định thì ta không nên nhắm vào điểm ấy của bi.

Sau nhiều lần nhận xét, tôi thấy rằng muốn đánh vào một số lượng của bi ngoài trường hợp đánh vào giữa bi (*chỉ có trường hợp điểm nhòm và điểm đánh cùng là một*) thì ta phải nhắm chệch đi, bớt dây hơn, và càng xa trung tâm bi chừng nào thì càng chệch đi chừng nấy.

Làm cách nào tôi có thể giải thích theo lối toán học? Sau nhiều lần phác họa, tôi thấy sự chênh lệch ấy lớn thêm dần khi ta càng xa trung tâm của bi 2. Do đó ta phải nằm chệch đi, càng xa trung tâm bi càng chệch nhiều, và bao giờ điểm nhắm chệch ấy cũng lớn bằng khoảng cách từ trung tâm

tới điểm của bi mà ta muốn đánh đầu cơ vào.

Như vậy tôi đã tìm ra bài giải, nhưng tôi thấy cần trình bày rõ ràng hơn.

Đã nhiều tháng qua, tôi đưa bản lý thuyết của tôi cho các bạn tôi đọc. Tôi bị thất vọng vì họ chẳng hiểu gì cả và tôi phải đích thân trình bày trong vài phút họ mới hiểu được.

Tôi đã mất nhiều thì giờ để làm sáng tỏ vấn đề này. Và sau đây là bài trình bày của tôi, nhờ những tấm hình, nên rất sáng sủa, dễ hiểu, như phương ngôn đã có câu:

“Một hình vẽ giản dị, còn hơn một bài diễn văn dài”.

**Phải nhắm cách nào với cây cơ để
đánh bi dầy, mỏng theo ý muốn mà
không dùng ép phê.**

Luôn luôn ta phải nhắm bớt đi, so với điểm của bi 2 nơi ta muốn đánh đầu cơ vào. Nếu cần cũng phải nhắm ra ngoài bi để đánh vào bi.

Nếu muốn bi chủ chạm bi 2, ta phải nhắm đầu cơ 1 ly ở ngoài bi 2.

Như vậy phải nhắm chệch đi 31 ly; khoảng cách từ giữa bi 2 tới cạnh của bi cũng là 31 ly.

Nhận xét: Sự chênh lệch bằng hai lần khoảng cách từ trung tâm bi tới điểm đụng của đầu cơ. Muốn đánh vào giữa bi thì không có sự chênh lệch; điều này chứng tỏ khi ta càng đánh mỏng chừng nào thì sự chênh lệch càng lớn chừng đó.

Những quả bi lớn chừng 62 ly, vì thế bao giờ điểm đụng của bi chủ vào bi 2 cũng cách mặt bàn 31 ly, và tất cả những điểm đụng đều nằm trên một đường kẻ đi từ cạnh trái đến cạnh phải của bi 2. Đường kẻ này dài 62 ly (*62 ly là chiều dài của đường kính bi*). Nếu đánh dầy nhất vào bi hai thì điểm đụng sẽ nằm giữa bi, nghĩa là cách cạnh của bi 31 ly (*31 ly là chiều dài đường bán kính của bi*). Nếu đánh dầy nhất vào bi hai và điểm đụng cách cạnh của bi 31 ly, thì đánh dầy phân nửa điểm đụng cũng sẽ là phân nửa của 31 ly ấy và chiều dài sẽ bằng phân

nửa của đường bán kính.

Làm cách nào đánh vào $3/4$, vào $1/2$, vào $1/4$, và vào cạnh của bi 2? Hay nói đúng hơn vào $3/4$ đường bán kính của bi 2, $1/2$ đường bán kính của bi 2, $1/4$ đường bán kính của bi 2, và vào cạnh của bi 2.

Muốn đánh đầy nhất vào bi 2, phải nhắm đầu cơ vào giữa bi 2. Số lượng bi này là số lượng bi duy nhất mà điểm nhắm và điểm dụng cùng nằm trên một đường kẻ.

Muốn đánh vào $3/4$ bi hoặc $3/4$ đường bán kính của bi 2, phải nhắm đầu cơ vào $2/4$ hoặc $1/2$ đường bán kính của bi 2, bên phải hoặc bên trái của bi này.

Muốn đánh vào $1/2$ bi hoặc $1/2$ đường bán kính của bi 2, phải nhắm đầu cơ vào cạnh của bi 2.

Muốn đánh vào $1/4$ bi hoặc $1/4$ đường bán kính của bi 2, phải nhắm đầu cơ vào $2/4$ hoặc $1/2$ đường bán kính bên ngoài bi 2.

Muốn đánh vào cạnh của bi 2, phải nhắm đầu cơ một đường bán kính ở ngoài bi 2.

LÝ THUYẾT

Phải nhắm vào đâu để đánh số lượng của đường bán kính bi theo ý muốn?

Phải nhắm vào điểm đối xứng của trung tâm bi 2, của điểm mà ta muốn đánh.

Nói một cách khác: Muốn đánh vào chỗ nào của bi, phải nhắm vào điểm nằm xa gấp hai lần chỗ ấy, tính từ trung tâm của bi 2.

Hoặc là:

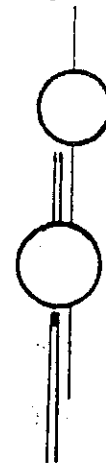
Phải ước lượng, trên một đường bán kính tưởng tượng, khoảng cách từ giữa bi đến điểm muốn đánh.

Rồi đặt lên đường bán kính ấy, khoảng cách đo được từ phía bên kia tới điểm muốn đánh.

Chỗ đó sẽ là điểm nhắm.

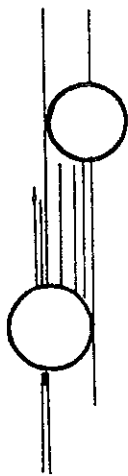
Muốn đánh vào giữa bi 2, phải nhắm vào giữa bi 2. Đó là lượng bi duy nhất mà điểm nhắm và điểm đánh đều nằm chung trên một đường kẻ.

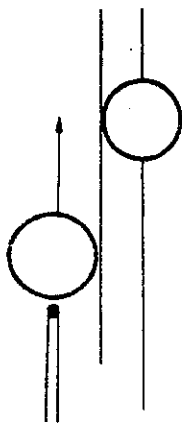
Muốn đánh vào $3/4$ bi hoặc $3/4$ đường bán kính của bi 2, phải nhắm vào $1/4$ của đường bán kính còn lại, phía bên kia của điểm đánh, tức là phải nhắm vào $3/4 - 1/4 = 2/4$ hoặc $1/2$ đường bán kính.

Muốn đánh vào $1/2$ bi hoặc nửa đường bán kính của bi 2, phải nhắm vào $1/2$ (nửa) đường bán kính còn lại, ở phía bên kia của điểm đánh, tức là $1/2 - 1/2 = 0$ đường bán kính hay là cạnh của bi 2.

Muốn đánh một phần tư (1/4) bi hay một phần tư (1/4) đường bán kính, phải nhắm vào 3/4 còn lại của đường bán kính, nằm phía bên kia điểm định đánh, nghĩa là $1/4 - 3/4 =$ bớt 2/4 hay nửa (1/2) đường bán kính nằm ngoài bi 2 là nơi phải nhắm.

Muốn đánh vào cạnh của bi 2, phải nhắm một đường bán kính nằm bên ngoài bi 2.

Đánh cú hồi bằng cách hạ thấp cây cơ và đánh vào một số lượng của bi.

Phạm vi của những cú hồi được giới hạn bởi cú hồi thẳng (khi cả ba bi đều nằm thẳng hàng và bi chủ nằm giữa) và cú hồi góc vuông do 3 bi tạo ra.

Những cú hồi đều khó đánh, không phải vì thiếu sức hồi chuyển, nhưng chính vì làm hướng.

Nhờ phần lý thuyết về số lượng bi được trình bày trước đây nên hướng lăn của bi chủ sẽ giản dị và những sự lầm lẫn sẽ không đáng kể.

LÀM GIẢM SỨC MẠNH CỦA BI

Muốn kéo bi về thì cú đánh phải chính xác. Muốn được chính xác thì đường bi chạy về phải ngắn.

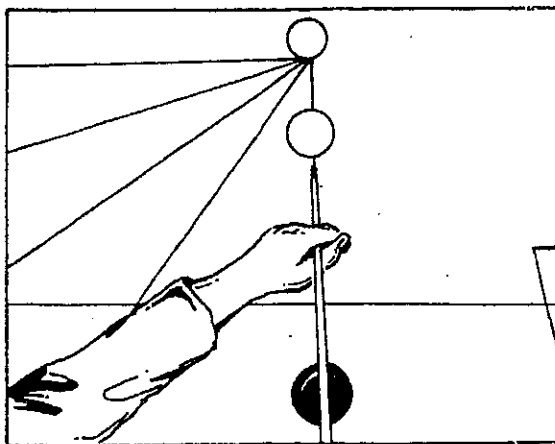
Muốn bi 3 giảm lần sức mạnh, thì đường bi 2 chạy về phải ngắn.

Khi đường bi chạy về dài và nếu cú đánh không chính xác, sức giảm lần sẽ trở thành nguy hiểm vì khi đó ta có thể bị che khuất và phải dùng cú nhồi, là cú đánh luôn rất khó thực hiện.

Kết luận:

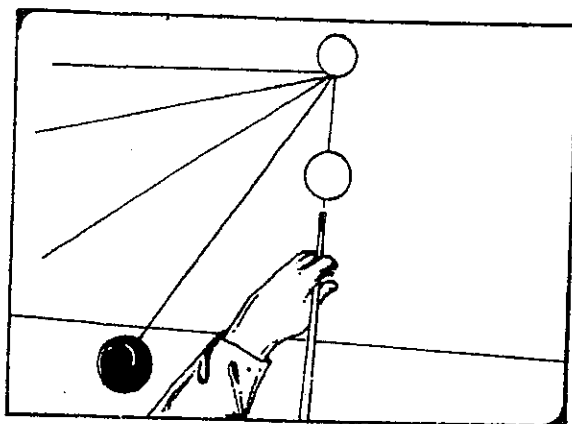
Đường kéo bi về càng ngắn thì phải giảm sức của bi nhiều. Đường kéo bi về càng dài thì phải giảm sức của bi ít.

CÚ HỒI THẲNG

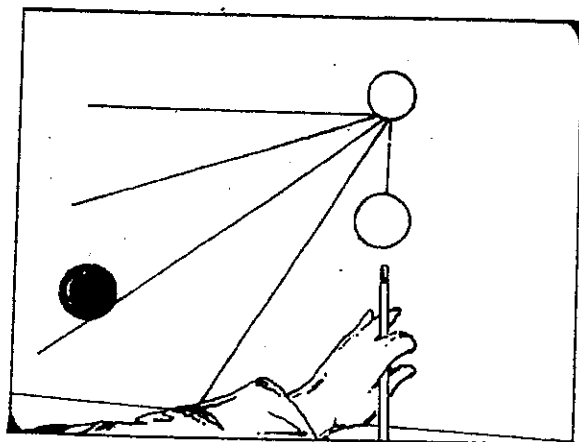
Muốn đánh cú hồi thẳng, phải nhắm đầu cơ vào giữa bi 2.

CÚ HỒI GÓC CHỨNG 22°

Muốn đánh cú hồi góc chừng 22° , phải đánh vào 7/8 của bi hay 7/8 của đường bán kính. Như vậy, phải nhắm đầu cơ vào 6/8 hay 3/4 đường bán kính của bi 2.

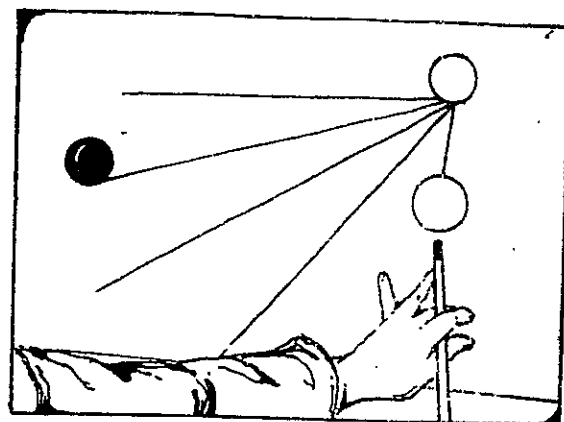
CÚ HỒI GÓC 45°

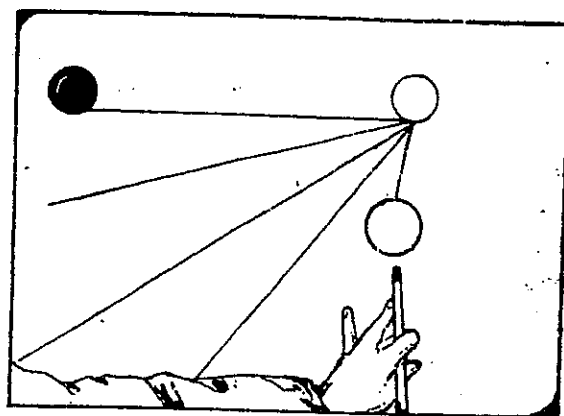
Muốn đánh cú hồi góc 45° , phải đánh vào 6/8 của bi hay 6/8 của đường bán kính. Như vậy, phải nhắm đầu cơ vào 4/8 hay nửa (1/2) đường bán kính của bi 2.

CÚ HỒI GÓC CHỨNG 67°

Muốn đánh cú hồi góc chừng 67° , phải đánh vào 5/8 của bi hay 5/8 của đường bán kính. Như vậy, phải nhắm đầu cơ vào 2/8 hay 1/4 đường bán kính của bi 2.

CÚ HỒI GÓC 90°

Muốn đánh cú hồi góc 90° , phải đánh vào 4/8 của bi hay 4/8 của đường bán kính. Như vậy, phải nhắm đầu cơ vào 0/8 hay là cạnh của bi 2.

BI ĐÍNH NHAU

Bi dính nhau là trường hợp bi chủ nằm sát vào một bi kia. Trong lối chơi tự do (theo lối Hoa Kỳ, người chơi có thể đánh bao nhiêu cú cũng được) nếu để bi dính nhau, người chơi phải đánh lại từ đầu như thế rất bất lợi. Do đó ta cần phải tránh, đừng để bi dính nhau.

- Bi dính nhau vì một bi kia lần tới bi chủ hoặc bi chủ lần tới một bi kia.
- Bi không dính nhau khi bi kia không lần tới bi chủ.

Kết luận: B. chỉ dính nhau, khi ta kéo

bi về.

Sau đây là một thí nghiệm:

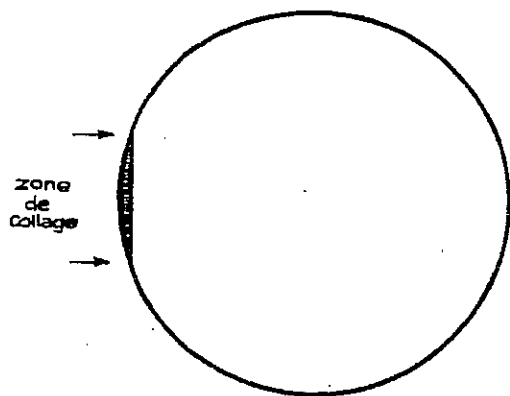
Ta lấy 2 bi đặt cách nhau chừng 10 phân.

Thứ nhất: Ta thử làm 2 bi dính nhau bằng cách đánh vào giữa bi 2 hết sức nhẹ; ta sẽ thấy rất khó làm bi dính nhau. Ta thử 10 lần liên tiếp để biết chắc là hầu như không thể làm bi dính nhau được.

Thứ nhì: Ta thử làm 2 bi dính nhau bằng cách đánh hết sức nhẹ vào cạnh của bi 2; ta sẽ thấy rất dễ làm hai bi dính nhau. Ta thử tiếp 10 lần để biết chắc có một phân suất cao về trường hợp bi dính nhau. Khi một bi lăn về hướng của ta và chạm vào cạnh của bi kia, bi rất dễ dính nhau.

Lý do một bi dính nhau vào bi kia rất giản dị. Ta biết rằng khi dừng lại thì không bao giờ bi dừng lại ngay. Lúc nào nó cũng có khuynh hướng lung lay rất nhẹ về bên phải hoặc bên trái 1 hay 2 ly. Tuy không phải là nhiều, nhưng ta có thể nhận thấy là một cung tròn chiều cao 2 ly lấy trong đường vòng tròn của một quả bi có đường kính 61,5 ly tạo một vùng dính nhau 25 ly trên đường vòng tròn ấy.

Hình trái bi lớn như thật

KẾT LUẬN

Một bi đánh vào giữa với sức mạnh tương đối với 25 ly, hầu như không bao giờ dính được.

Một bi đánh vào cạnh với sức mạnh tương

đối với 25 ly, sẽ dính rất dễ dàng theo chiều hướng rung rinh; nếu sự rung rinh hướng về bi, bi sẽ dính nhau; nếu hướng về chiều đối nghịch với bi, bi sẽ không dính nhau. Vì vậy khi đánh vào cạnh bi, rất dễ có bi dính nhau.

BÓC BI DÍNH VÀO BĂNG

Chỉ có cách dùng bi chủ để bóc quả bi có chấm bị dính vào băng.

Ta muốn bóc quả bi có chấm bị dính vào băng là vì muốn kéo nó về gần bi đỏ.

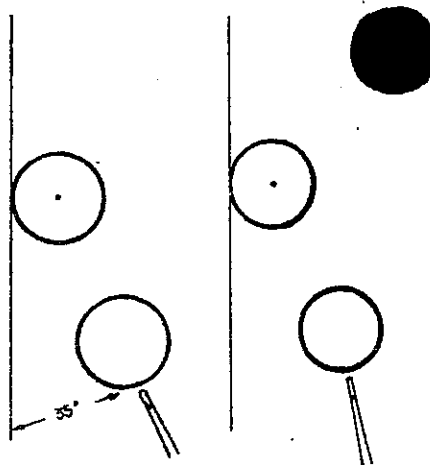
Ta không kéo bi về nếu bi chấm bị dính vào băng.

Nhưng ta biết rằng nếu ta đánh mạnh vào một quả bi dính vào băng, bi đó không trở lui. Do đó muốn bóc một quả bi dính vào băng, phải đánh nửa bi vào bi có chấm để nó long ra và lăn theo bi chủ.

Muốn bóc quả bi có chấm ra khỏi băng một cách dễ dàng thì góc đo băng, bi có chấm và bi chủ tạo ra phải lớn chừng 35°.

Thế bi trong hình 29 là thế bi lý tưởng vì ta có thể đánh 1/2 bi, cơ đặt cao, không ép phê, để tìm lại thế bi hoàn hảo.

Thí dụ:

HƯỚNG CỦA BI

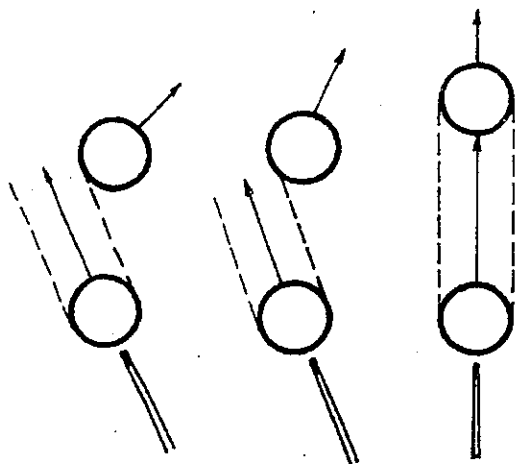
Hướng của một quả bi là hướng mà bi lăn theo để tới một điểm nhất định.

Trên thực tế, điểm nhất định ấy là điểm mà bi phải đến, tức là điểm kéo bi về.

Muốn tạo hướng cho bi, thì phải dùng quả bi khác đánh vào bi ấy vào phía đối

ngược của hướng đó. Ta có thể nói rằng muốn kéo bi về, phải đánh dây hoặc mỏng vào bi ấy đúng về phía đối nghịch của hướng đó.

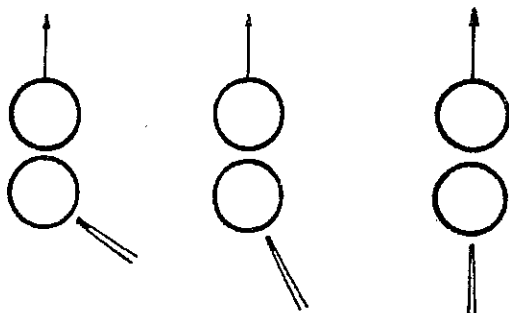
Thí dụ:

Hướng của bi hai không giống nhau trong ba vị thế bi trên đây. Thế bi nào mà khi đánh dây hay mỏng vào bi 2 vẫn làm bi 2 chạy theo hướng cũ?

Đó là vị trí mà hai bi nằm rất gần nhau. Vì hai bi nằm kề nhau nên khi nhả, ta phải nhả cùng một chỗ của bi 2.

Thí dụ: Hướng của bi 2 bao giờ cũng giống nhau.

KẾT LUẬN:

Khi bi nằm gần băng, ta nên đứng gần quả bi mà ta định kéo về để dễ dàng lấy đúng số lượng bi cần thiết để đánh vào bi 3, vì số lượng bi ấy không thay đổi hướng của bi này.

Lối chơi tự do

Đúng như tên gọi, trong lối chơi tự do, người chơi có thể đánh được tới đâu thì đánh, bất cứ nơi nào, về bi da.

Nhờ lối chơi tự do, ta có thể chơi theo lối Hoa Kỳ.

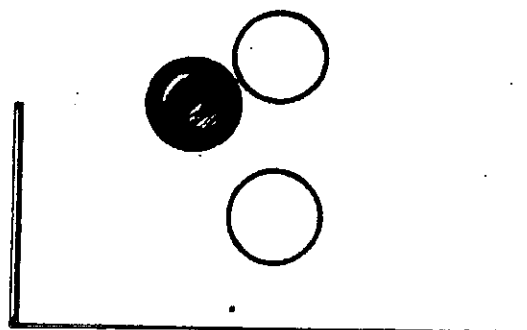
Lối Hoa Kỳ gồm tất cả những thế bi khác nhau, khiến ta có thể sử dụng trọn vẹn ngón nghề của ta về bi da.

THẾ BI HOA KỲ

Thế bi Hoa Kỳ đẹp nhất là thế bi khiến ta có thể đánh hoài với một góc độ.

Thế bi này lúc nào cũng là mục đích của ta và ta cố gắng tìm lại thế bi ấy với một, hai hoặc ba cú đánh và có thể nhiều hơn.

ĐÂY LÀ THẾ BI ẤY

Như ta thấy, thế bi này nằm cạnh băng chừng 3 cm và góc đo băng và bi chủ với bi 2 tạo ra khoảng 45° .

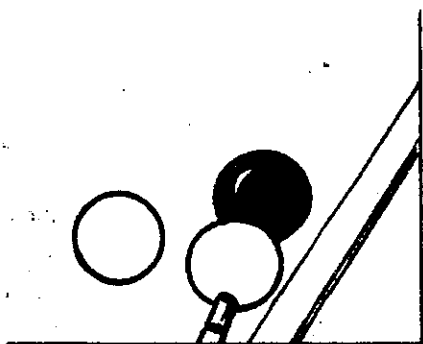
Nếu thế bi nằm sát băng quá, ta phải dùng bi đỏ làm trung gian để đẩy bi trắng xa băng, vì ta không thể dùng bi chủ làm như vậy.

Nói chung, nếu ta không chế ngự được hai bi, ta phải đánh cú hồi để lấy bi chính. Nếu ta làm chủ được hai bi; theo nguyên tắc, ta sẽ đánh cú trời.

Những thế bi ấy dùng để đẩy xa hoặc đẩy gần bi vô băng sẽ được giải thích sau đây:

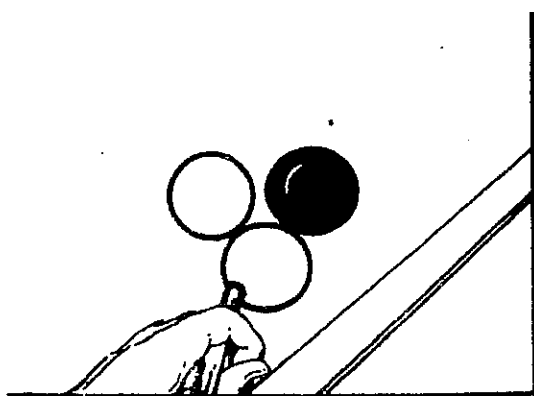
TẠO THẾ BI HOA KỲ VỚI NHIỀU CÚ HỒI

Hình 1

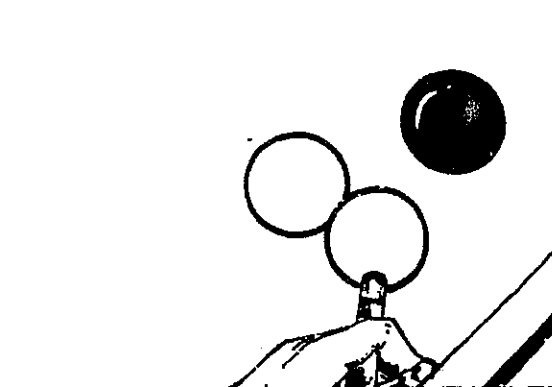
Kéo bi đỏ về để gom bi, cơ thấp, ép phê tốt, ba phần tư (3/4) bi.

Hình 2

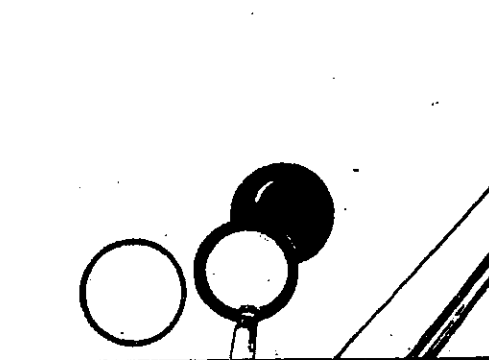
Đẩy bi đỏ tới, nhưng vẫn nằm gần bi trắng. Đánh nhẹ vào nửa (1/2) bi đỏ.

Hình 3

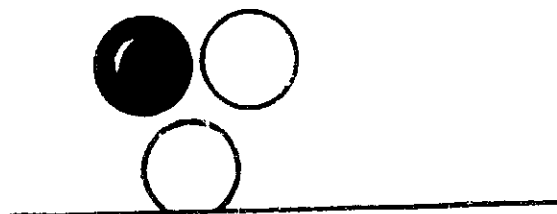
Đánh vào cạnh bi trắng và đẩy bi đỏ lên, tối đa là một bi. Cơ đặt cao hơn trung tâm bi một chút, ép phê tốt.

Hình 4

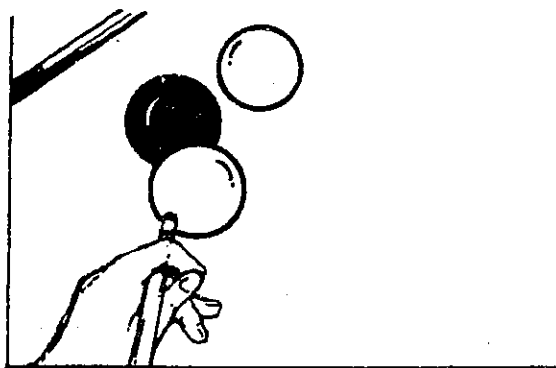
Đánh cú hồi vào bi đỏ và kéo bi đỏ về, qua phía bên kia của bi trắng để tạo thế bi Hoa Kỳ bên tay phải. Cơ thấp, không ép phê, ít hơn ba phần tư (3/4) bi.

Hình 5

Ta đã có thế bi Hoa Kỳ. Thế bi này đã nằm xa băng, ta sẽ dùng cự thấp, đánh nửa (1/2) bi vào bi đỏ, ép phê tốt, hơi chuyển để làm chủ 2 bi và dùng cú kế tiếp đẩy chúng vô gần băng.

Hình 6

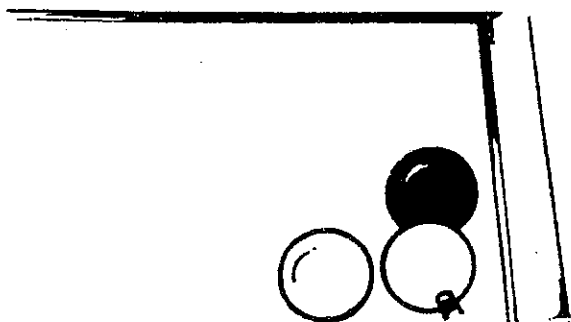
Đẩy thế bi vào gần băng, bằng cách đánh vào bên phải của bi trắng. Nửa bi, ép phê ngược, cơ đặt cao, không mạnh quá (để cú đánh khỏi hư).

*

Kéo bi trắng về để gom bi. Để cơ thấp, không ép phê, nửa (1/2) bi trắng và chế ngự bi đỏ.

TẠO THẾ BI HOA KỲ VỚI MỘT CÚ HỒI

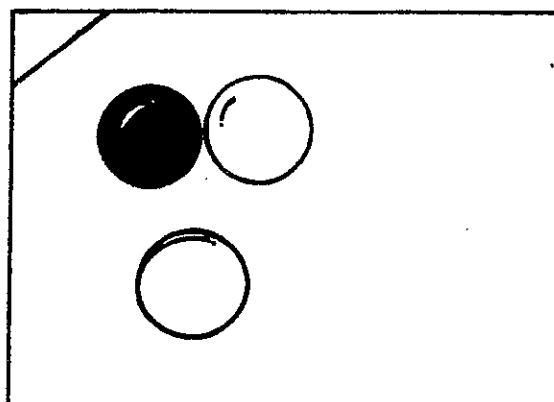
Hình 1

Kéo bi đỏ về chạm hai băng, ép phê tốt, thấp hơn trung tâm bi một chút. Bi đỏ đụng băng nhỏ trước rồi đụng băng lớn sau. Ta phải tạo thế bi Hoa Kỳ ở tay mặt bằng cách đánh bi trắng, đủ cho bi trắng không cản đường bi đỏ chạy quá và để bi đỏ chậm dần khi đụng bi 3.

Như trường hợp tạo thế bi Hoa Kỳ với nhiều cú hồi, trước khi bi trở lui, ta phải kéo bi đỏ về để gom bi, rồi đánh 2 hoặc 3 cú nhẹ, sau đó sẽ kéo bi đỏ về qua hai băng.

Hình 2

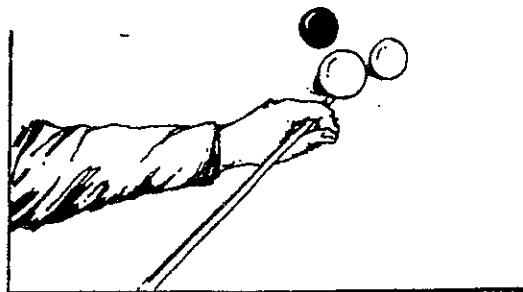

Ta đã qua phía bên kia của bi trắng, nhờ đó mà bi đỏ đến gần bi trắng.

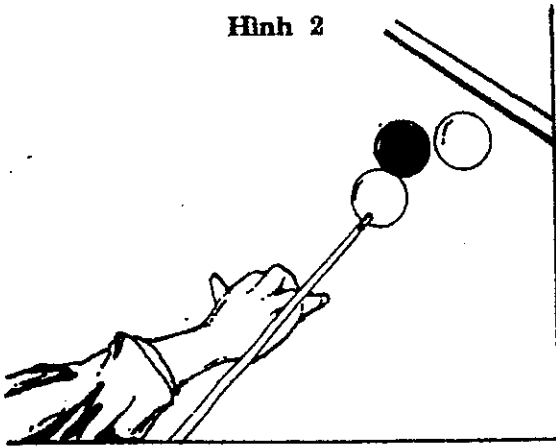
TẠO THẾ BI HOA KỲ VỚI HAI BĂNG

Cách này rất thường được sử dụng. Đây là lối tạo thế bi Hoa Kỳ bằng nhiều cú đánh.

Hình 1

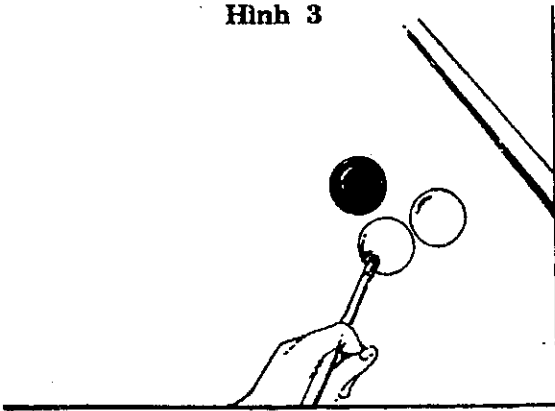

Hình 2

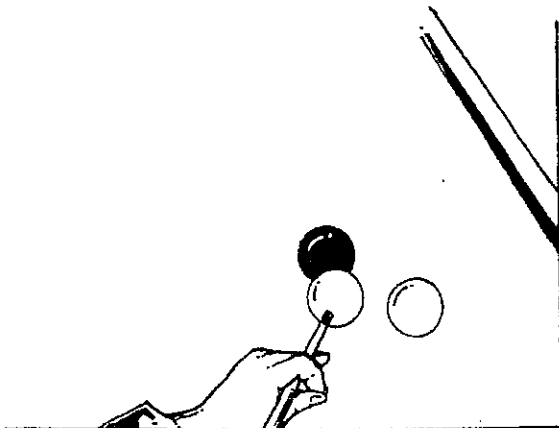
Đẩy bi đỏ tiến chừng một bi và nằm gần bi trắng, đầu cơ trên trung tâm một chút, hai phần ba ($\frac{2}{3}$) bi. Không ép phê.

Hình 3

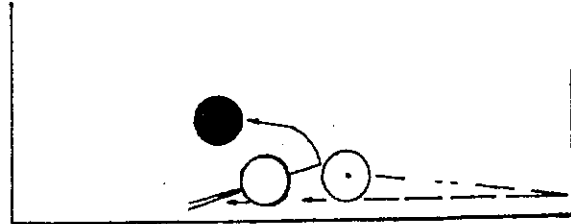
Đẩy bi trắng và bi đỏ tiến chừng một bi để tạo một góc cho cú kế tiếp, có thể đẩy bi trắng về một hướng gần song song với băng. Một phần tư ($\frac{1}{4}$) bi, cơ để cao, ép phê tốt.

Hình 4

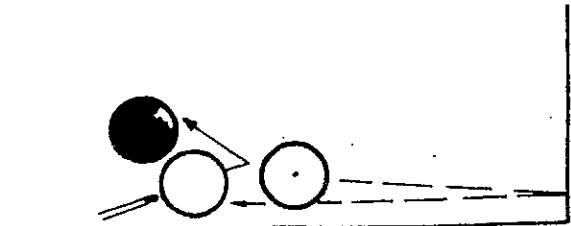
Kéo bi đỏ về qua hai băng. Hai phần ba ($\frac{2}{3}$) bi, ép phê tốt, cơ thấp để có thể đẩy bi trắng tới chỗ mà bi đỏ có thể đến. Bi đỏ càng xoay nhiều qua hai băng thì càng phải làm giảm nhiều sức của bi. Nếu xoay ít thì giảm ít.

DÁNH THẾ BI HOA KỲ BẰNG CÚ BỐ

Muốn đánh như vậy phải qua bên trái. Ta sẽ đánh: cú bố, cơ vào giữa, không ép phê, nửa ($\frac{1}{2}$) bi vào bi có chấm và không giảm nhiều sức lăn của bi quá để bi chủ nằm cách bi đỏ, như vậy sẽ có một lần mức an toàn. Trường hợp xảy ra có thể là trường hợp một sự hồi chuyển; nhưng ta cách băng ít hơn 30cm. Do đó, phải đánh cú bố.

DÁNH THẾ BI HOA KỲ BẰNG CÚ HỒI

Phải qua bên trái để đánh cú này. Ta đánh: Cú hồi, cơ thấp, không ép phê, ba phần tư ($\frac{3}{4}$) bi vào bi có chấm. Như vậy có thể qua mé trái của bi đỏ.

Cần nhất chớ quên đẩy bi đỏ để rộng chỗ cho bi trở về. Đánh lối này qua 1 băng cũng thuộc loại nói trong hình số 4 trong phần "Tạo thế bi Hoa Kỳ với nhiều cú hồi".

Luôn luôn phải dùng cú hồi khi thế bi quẹo góc để cú đánh được chính xác.

Ta sẽ thấy tại sao đánh cú trôi khi quẹo góc, cũng như cú trôi để kéo bi về, đều là những cú đánh sai.

Cú hồi liên quan tới sức đánh, nghĩa là: Đánh càng mạnh thì bi chủ càng lui nhiều và bi 2 càng mạnh. Bi 2 chạy về cùng chiều với bi chủ trở lui.

Nếu bi chạy về quá dài dư 10cm, đó là vì cú đánh mạnh quá. Thí dụ lỡ đánh 10cm quá mạnh, ta chỉ làm có 8cm vì trước đó ta đã lùi lại nhiều hơn, và như vậy đã đẩy bi 3 đi xa hơn. Hơn nữa, ta có cả 3 bi nằm trước mặt.

Cú trôi liên quan tới sức đánh, nghĩa là càng đánh mạnh, bi chủ càng trôi nhiều và bi hai càng mạnh hơn. Bi hai chạy về ngược chiều với cú trôi đánh vào bi chủ.

Nếu bi hai chạy về quá mạnh dư 10cm, đó là tại cú đánh quá mạnh. Hai cái làm "cú trôi và cú kéo về" cộng với nhau. Thí dụ, nếu làm khiến bi chạy về dư 10cm vì cú đánh mạnh quá, bi 2 và bi 3 sẽ cách nhau ít nhất là 20cm, hơn nữa, ta sẽ ở giữa. Nếu vì sự lầm lẫn này mà ta không thể kéo 1 trong hai bi về nữa, ta có thể dừng lại không đánh tiếp được.

Một trăm cú đánh

THEO LỐI HOA KỲ

Một trăm cú đánh này giúp bạn biết được gần hết những cú mà ta có thể đánh, vì loại gì cũng chỉ là sự lặp lại những cú gần giống nhau. Trong một loạt 100 cú, hầu như ta có thể tìm thấy và tìm lại được hết thấy.

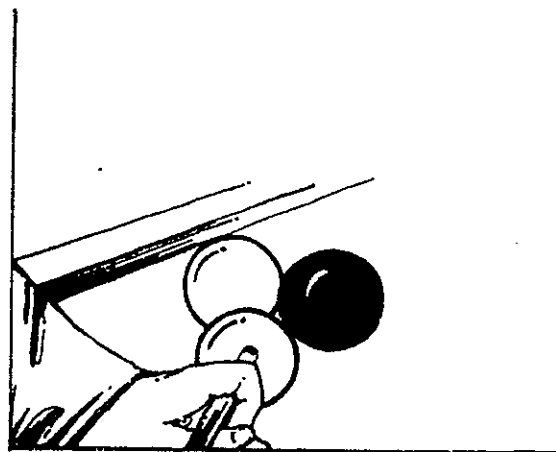
Mỗi cú sẽ được xét đoán, phê bình và chụp hình để bạn có thể đánh và đánh lại những cú đánh hỏng.

Không bao giờ thực hành được toàn hảo, nhưng tôi đã thận trọng khi làm công việc này. Không thể đánh 100 cú một cách hoàn toàn được.

Trái lại, không có điều gì cần sửa chữa, do đó cả 100 cú này sẽ được giới hạn lại thành một cú và một cú duy nhất.

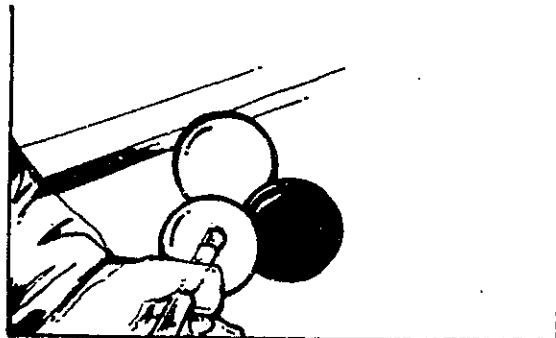
Vì thế, loạt cú đánh này phải là loạt cú đánh thông thường để bao gồm tất cả những thể bi.

Hình 1

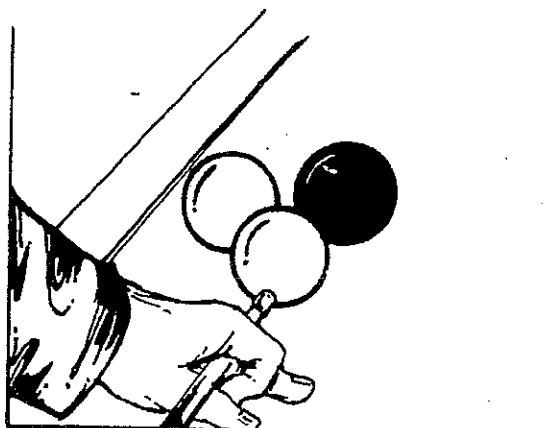

Cơ cao, ép phè tốt, nửa (1/2) bi, đánh bình thường, để có thể tìm lại thể bi này.

Hình 2

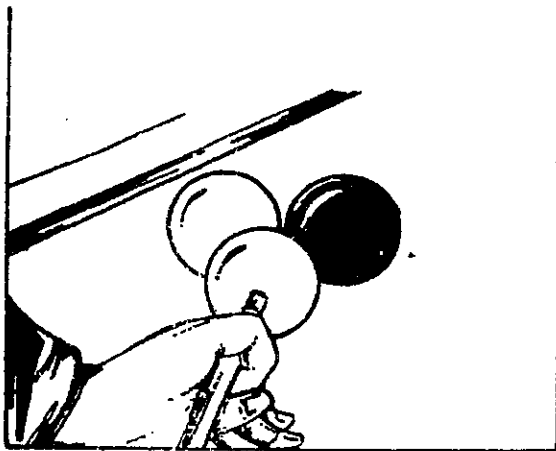

Hình 3

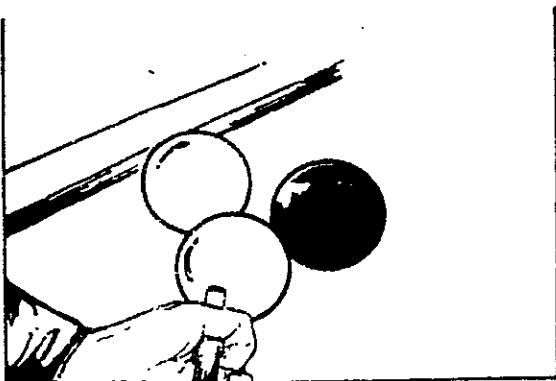
Đánh cú hồi cạnh bi, ép phè tốt, để chế ngự bi đỏ và cố lấy lại thế bi lý tưởng. Không thể để cơ cao, vì rủi sẽ đẩy luôn cả bi 2 đi.

Hình 6

Thế bi tự nhiên. Cơ cao, nửa (1/2) bi, chút xiu ép phè tốt.

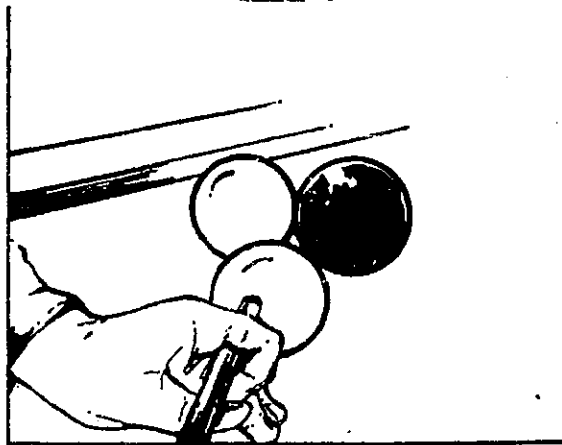
Hình 9

Cú đánh trong hình 8 đã đẩy bi trắng đi quá xa. Vậy phải đánh bi đỏ tiến tới, một phần ba (1/3) bi, ép phè tốt, nhẹ. Cần nhất phải đánh cho bi trắng dính vô băng, để nó không dính vào bi chủ khi đội băng.

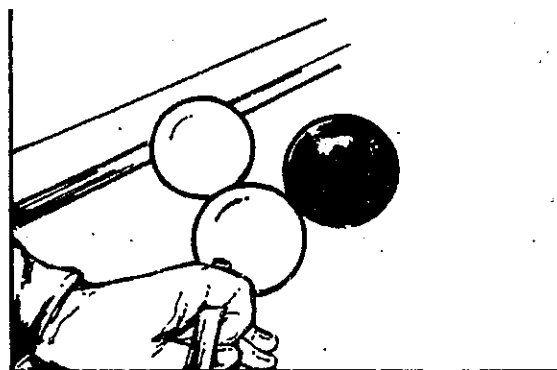
Trong hình 1, cú đánh bị sai vì đánh quá dầy. Bi trắng bị đẩy tới quá xa nên phải đẩy bi đỏ tới để sửa lại cú đánh. Nửa (1/2) bi đỏ, nằm gần bi trắng.

Hình 4

Vì đẩy quá nhẹ bi đỏ, nên phải đánh lại để tìm lại thế bi lý tưởng. Nửa (1/2) bi, ép phè tốt, không mạnh quá.

Hình 7

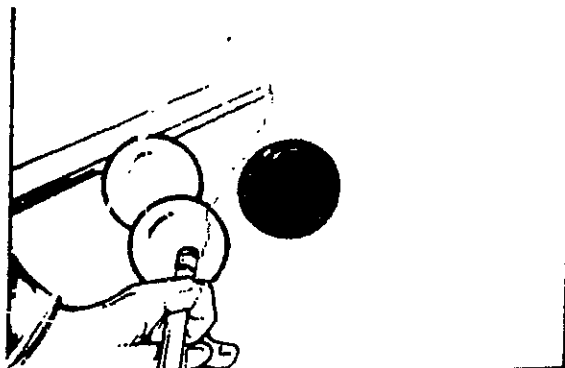
Cú đánh trong hình 6 quá nhẹ nên bi trắng nằm sát băng.

Đánh vào cạnh bi đỏ, cơ cao, ép phè tốt, khá mạnh để bật ra ngoài và tạo cú đánh dễ hơn ở thế bi kế tiếp.

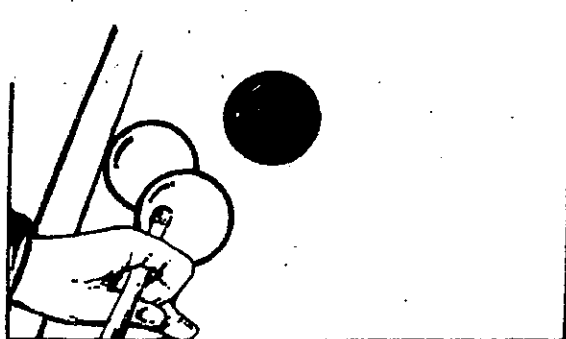
Hình 10

Cú đánh máy móc: Sao vậy? Vì bi chủ nằm gần bi 2. Tại sao không đánh mỏng hơn? Vì như vậy, bi 2 có thể tiến quá xa. Ta đánh vào giữa bi 2, ép phè tốt và cơ cao.

Khi ta đứng gần và ta đánh vào giữa bi, thì phải đánh khá nhanh để không đẩy cả 2 bi cùng đi.

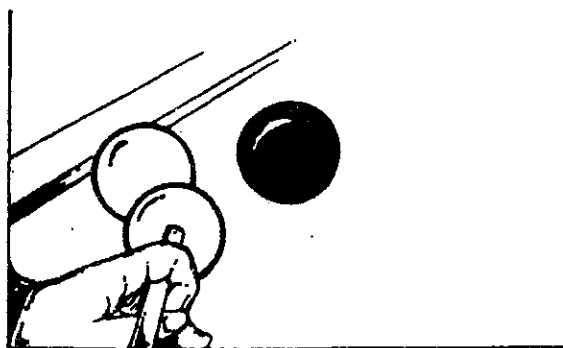

Hình 5

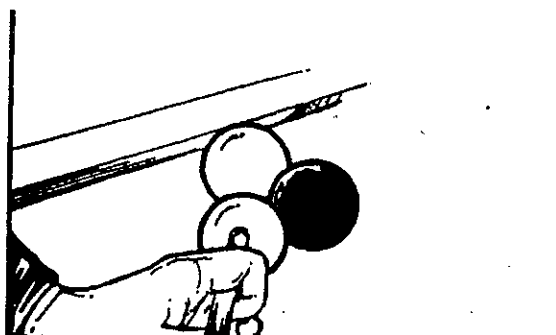
Đây không phải là thế bi lý tưởng, nhưng thế bi này có lẽ giúp ta tìm được thế bi lý tưởng. Nửa (1/2) bi, cơ cao, ép phè ngược, chế ngự bi đỏ.

Hình 8

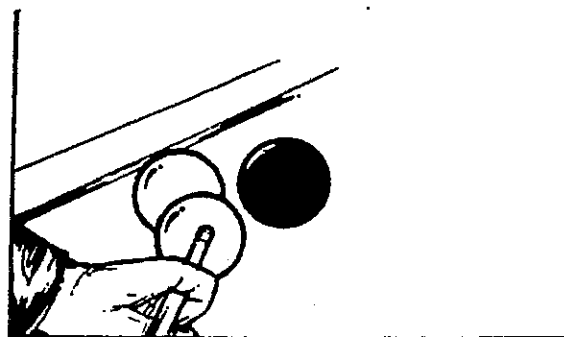
Đánh bi 2 bị dính vào băng, nửa (1/2) bi, ép phè tốt để không đẩy tới bi trắng quá xa, và chế ngự bi đỏ. Cần nhất đừng đánh cú hồi, vì ta có thể đánh quá mạnh. Chỉ đánh cú hồi khi bi 2 đã bị bóc khỏi băng.

Hình 11

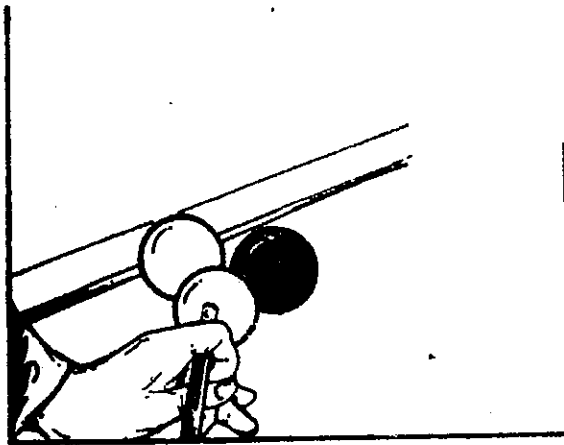

Đánh nửa (1/2) bi, không ép phè để bi đỏ tiến tới. Ta sẽ chế ngự bi trắng để tìm lại thế bi lý tưởng.

Hình 12

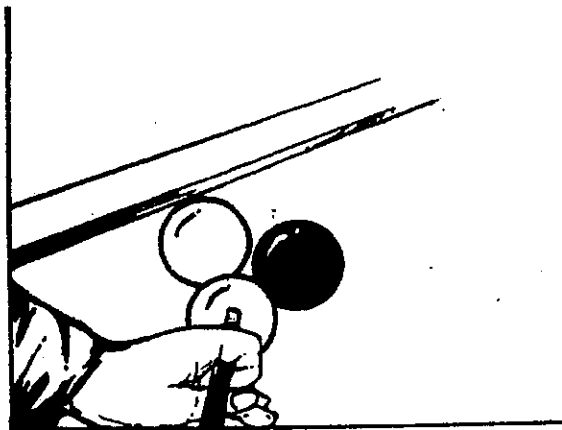

Thế bi này gần giống thế bi lý tưởng. Cơ cao, nửa (1/2) bi, ép phè tốt để chế ngự bi đỏ vì bi này có thể chạy ra xa.

Một phần tư (1/4) bi đỏ, ép phè tốt, nhẹ, nhưng đừng nhẹ quá.

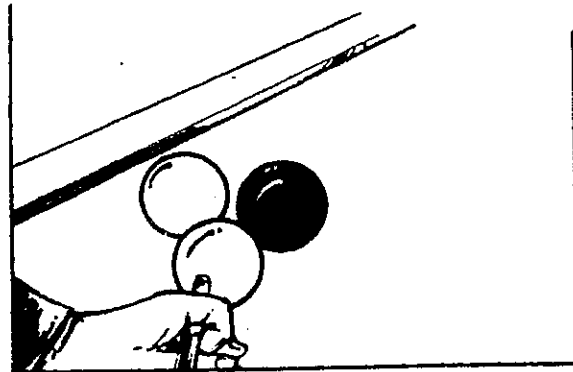
Hình 20

Đẩy ba bi lăn tới, song song với băng. Nửa (1/2) bi, nhẹ, chút xíu ép phè tốt để khỏi chế ngự quá nhiều cú kế tiếp.

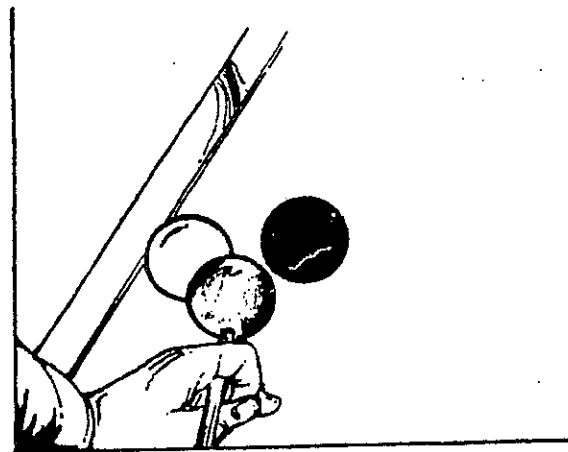
Thế bi gần toàn hảo. Nếu chơi bình thường, ta sẽ đẩy 2 bi sát băng quá.

Nửa (1/2) bi trắng, ép phè ngược để đẩy bi xa băng, dùng bi 2 đẩy bi 3 vì ta không thể dùng bi chủ để đẩy bi 3 được.

Thế bi này không phải lý tưởng, vì bi đỏ chưa tiến tới nhiều. Ta không thể đánh bi trắng, e chạm bi đỏ. Ta đánh nhẹ bi đỏ, nhưng cho nó tiến tới, vì đứng gần cả 2 bi sẽ khó đánh cú kế tiếp. Ép phè tốt, một phần tư (1/4) bi, đánh cầm chừng để tìm lại thế bi, khiến ta có thể chế ngự được bi.

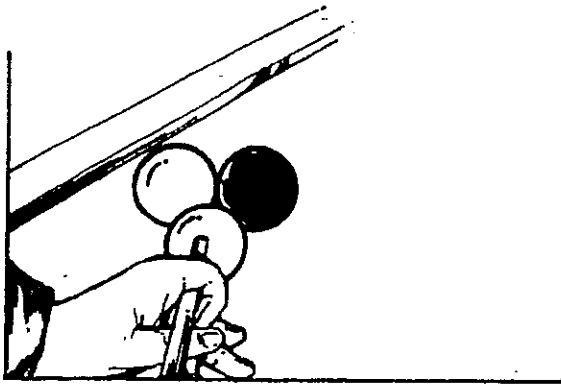
Hình 17

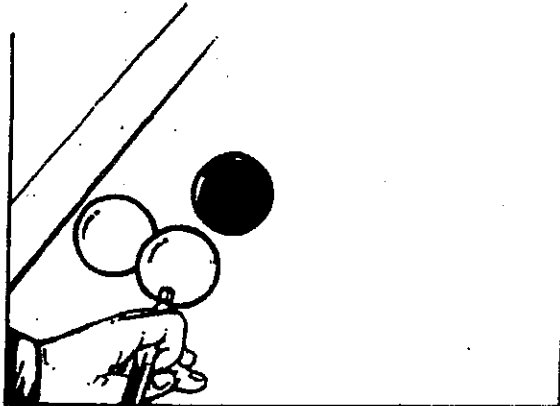
Cú hồi vào cạnh của bi trắng. Bi này sẽ theo bi chủ và ta sẽ chế ngự bi đỏ.

Vì đứng gần bi trắng, nên không cần đánh đây và có thể đánh cú hồi. Thế bi trong hình 10 là một cú máy móc, vì phải đánh nửa (1/2) bi trong trường hợp này.

Hình 21

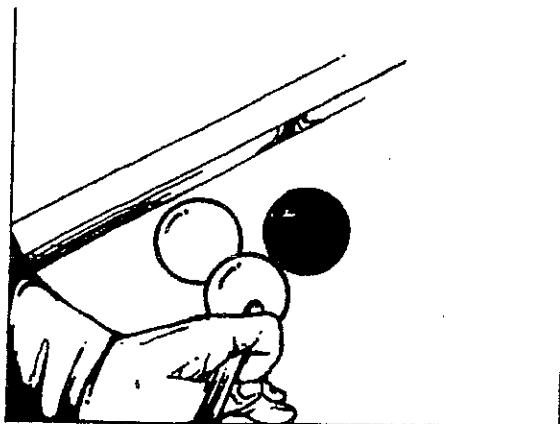

Hình 14

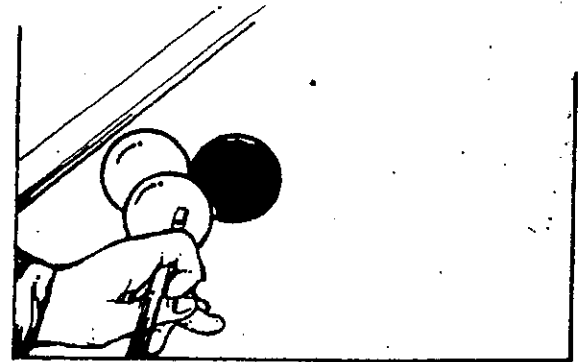
Đánh cú hồi vào cạnh để chế ngự bi đỏ, một phần tư (1/4) bi trắng, một chút ép phê ngược để chắc chắn là không dùng ép phê tốt và nhất là không đẩy cả hai bi, vì ép phê tốt sẽ tạo ra trường hợp này.

Hình 18

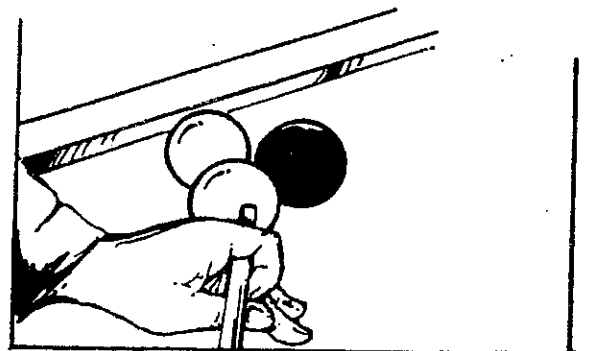
Thế bi này gần hoàn hảo, nhưng có khuynh hướng đi xa khỏi băng. Cần đẩy vô gần băng. Muốn vậy, phải đánh thêm ép phê để chế ngự 2 bi.

Hình 22

Nửa (1/2) bi trắng, với tới đa ép phê tốt. Nếu không, bi đỏ bị đánh vào bên trái sẽ chạy xa băng.

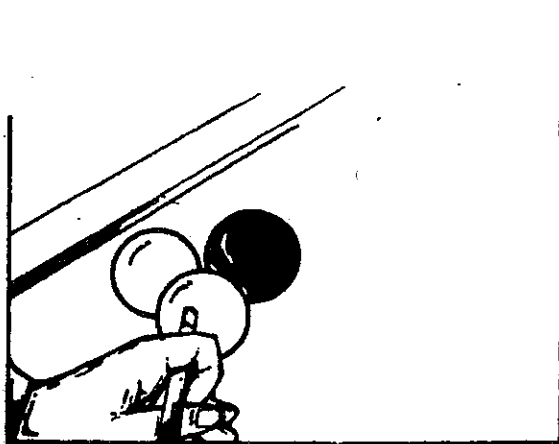
Hình 15

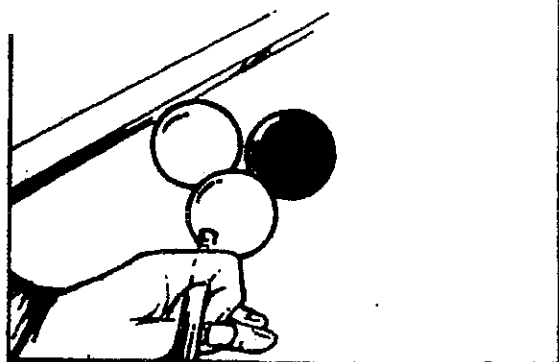
Đẩy ba bi lên tới, song song với băng như cách tạo thế bi lý tưởng, nhưng không mạnh quá, cây cơ hướng về đường thẳng góc của băng. Trong trường hợp này, cần thận trọng để cú đánh khỏi hư, nửa (1/2) bi trắng, ép phê tốt.

Hình 19

Đẩy 3 bi lên tới, song song với băng. Nửa (1/2) bi trắng, cơ cao, ép phê ngược. Đánh vào bên phải của bi đỏ để đẩy bi đỏ vô gần băng.

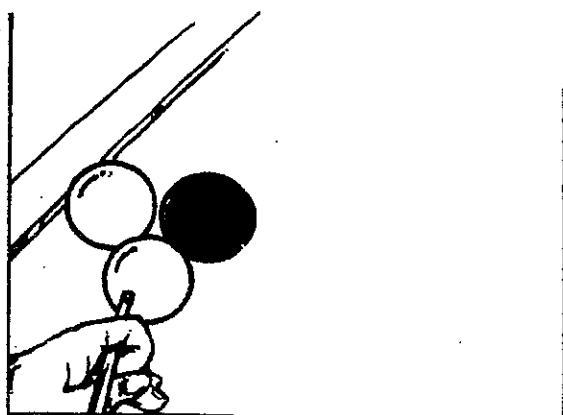

Hình 23

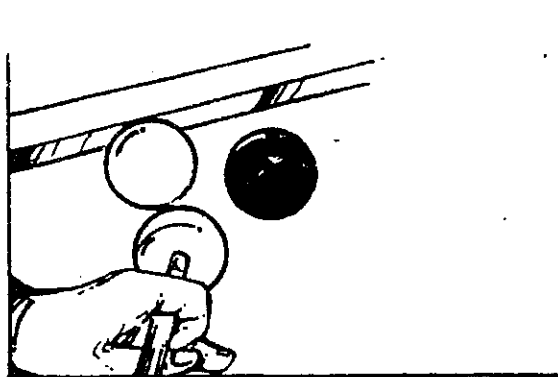
Đẩy bi đỏ tiến tới, ép phê tốt, cơ trên trung tâm bi một chút, nhẹ.

Hình 24

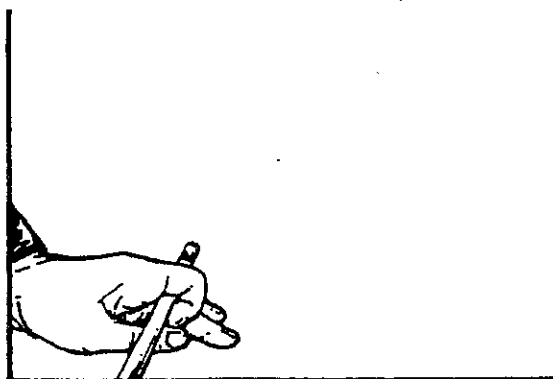
Hai phần ba ($\frac{2}{3}$) bi trắng. Tỏi da ép phê tốt để bi khỏi tiến quá xa, và có thể chế ngự bi đỏ không lăn ra xa trong cú đánh kế tiếp.

Hình 25

Cú trôi ngược vào bi hai, ít ép phê tốt, cơ cao khá mạnh để bi khỏi dính nhau. Không thể đánh cú hồi vì bi chủ quá xa bi hai và ta có thể đánh quá mạnh hay quá nhẹ trong khi cú trôi dễ đánh, vì không dùng đến cú máy móc.

Hình 26

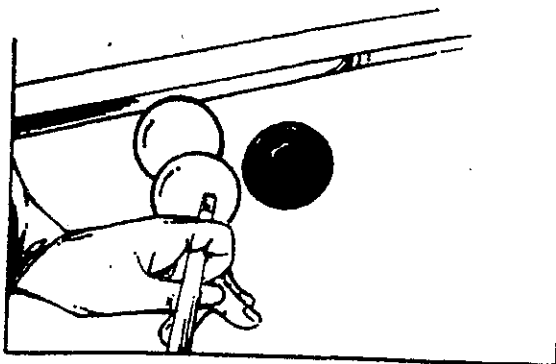

Cú hồi rất thấp để kéo bi trắng về bi đỏ (ít tay chơi biết đặt cơ rất thấp, nên thường đánh mạnh).

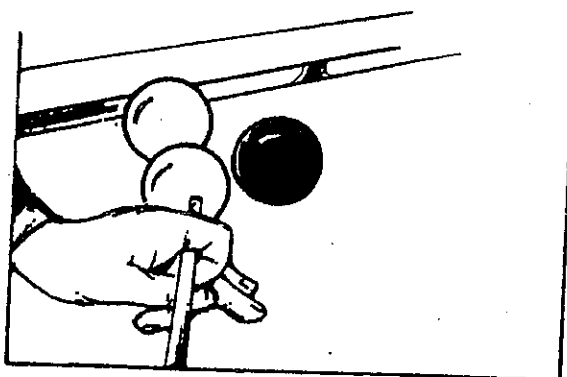
Hình 27

Cú trôi ngược vào bi 2. Cơ cao, ép phê tốt tỏi da. Thật đây để có thể chạm mỏng bi đỏ và tiến quá bi đỏ.

Phải làm cách nào cho bi trắng chạm bi chủ, vì nếu bi trắng đụng bi đỏ thì không còn thể bi Hoa Kỳ nữa.

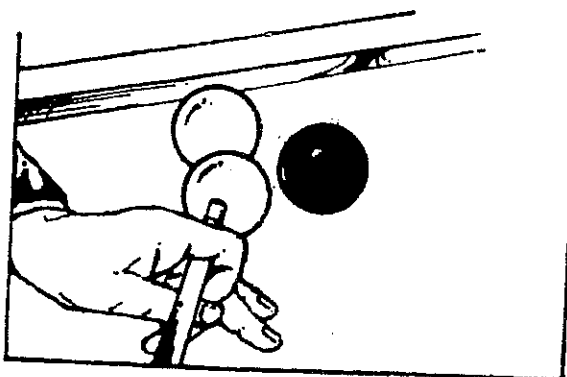

Hình 28

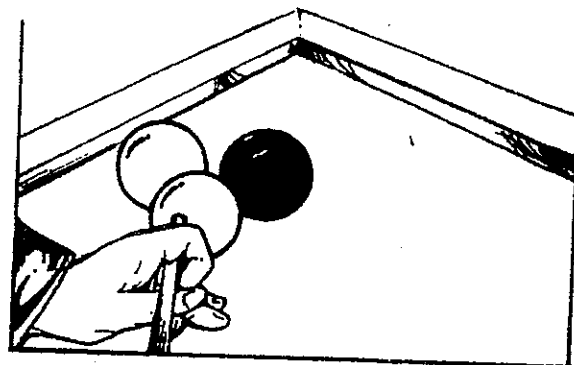
Kèm bi chủ. Ba phần tư (3/4) bi trắng, ép phé tốt, cơ dưới trung tâm một chút. Đừng đánh cú hơi quá mạnh, e bi trắng đụng bi đỏ; cú máy móc như đánh cú hơi nghĩa là đánh lẹ.

Hình 29

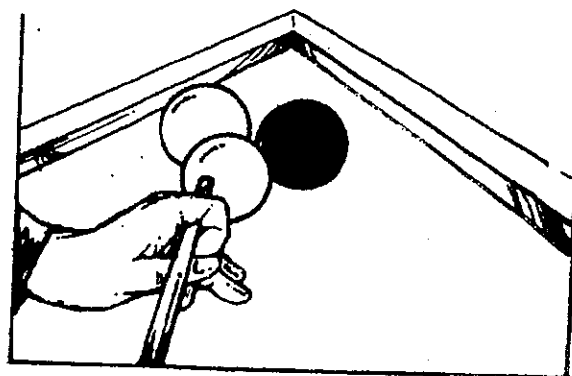
Cú trôi ngược không ép phé để bi trắng có thể tiến rộng hơn đường thẳng góc, vì ta đến gần góc bàn. Để bi trắng có thể tiến đến chỗ quẹo được suôn sẻ, bi trắng phải nằm trước mặt ta. Nói cách khác, ta phải đánh ép phé tốt để bi trắng không tiến quá xa.

Hình 30

Bi trắng chưa tiến tới đúng mức. Ta đánh ba phần tư (3/4) bi, cơ cao, một chút ép phé ngược.

Hình 31

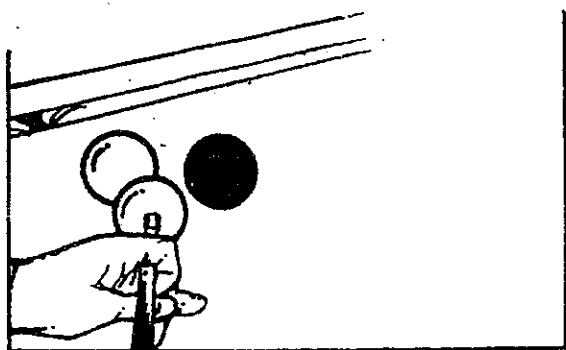

Sơn mỏng (đánh vào cạnh) bi đỏ, ép phé để bi trắng tiến tới rồi chạm hai băng.

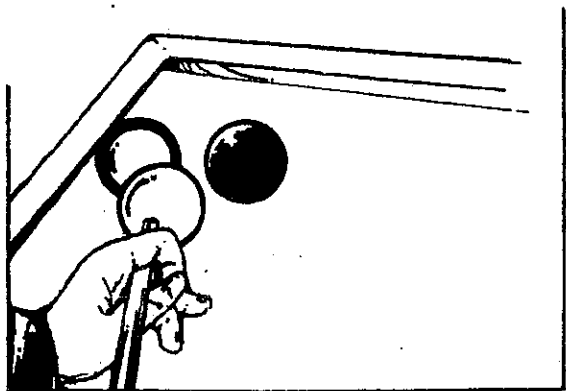
Hình 32

Giai đoạn 1:

Đánh bi trắng tiến tới; nửa (1/2) bi, ép phé tốt, cơ cao, không mạnh quá để khi đánh cú kế tiếp, bi trắng đụng hai băng và tìm lại thế bi Hoa Kỳ ở băng sau đó.

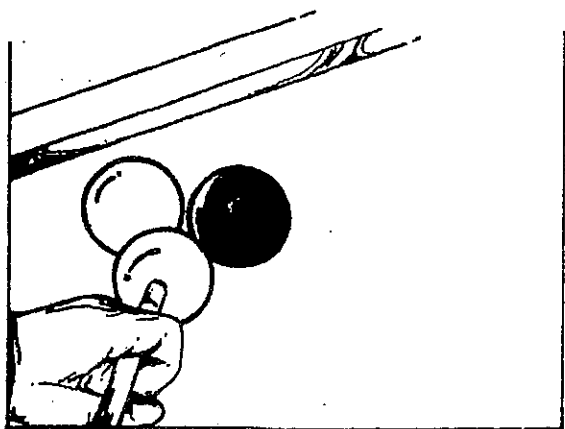
Hình 33

Giai đoạn 2:

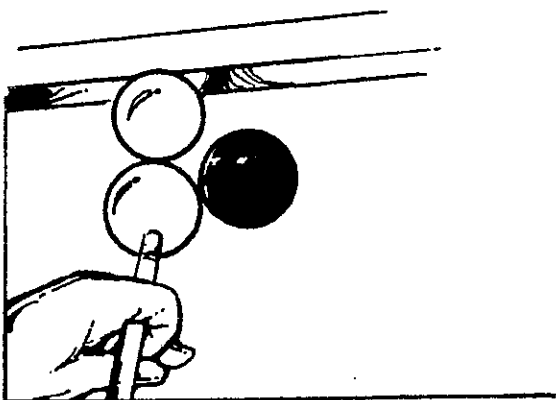
Cú trôi vào bi trắng gần dây để bi đỏ không lăn đi khi bị đụng. Tự nhiên bi trắng chạm hai băng, cơ cao, một chút ép phê ngược.

Hình 34

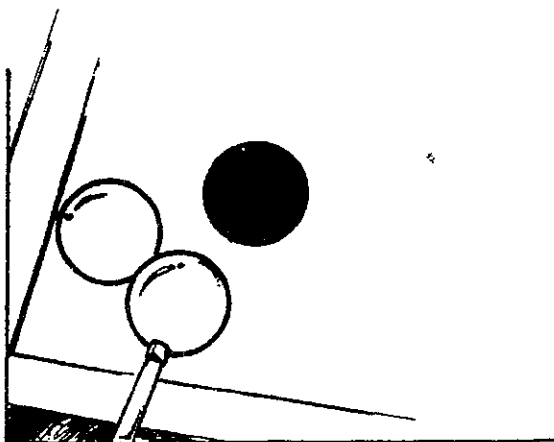
một thế bi đường rầy (song song với băng). Một cú đường rầy khá mạnh, nhưng ở đây 2 bi nằm gần bi chủ, ta không thể tạo một sức mạnh tương đối cho cú đánh này, vì sợ đẩy cả bi đi luôn. Đánh nhẹ để bi xa nhau, để dễ dàng đánh cú kế tiếp. Nửa (1/2) bi trắng, ép phê tốt, cơ cao.

Hình 35

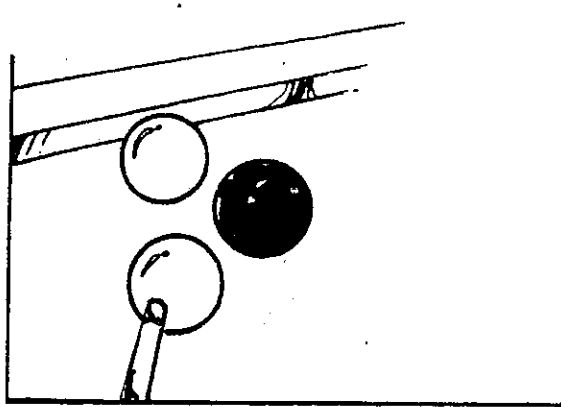
Sơn mỏng bi đỏ, ép phê ngược, cơ cao, không đánh mạnh quá và rầy làm bi trắng nằm dính vô băng. Nếu không, bi trắng sẽ lăn và dính vào bi chủ.

Hình 36

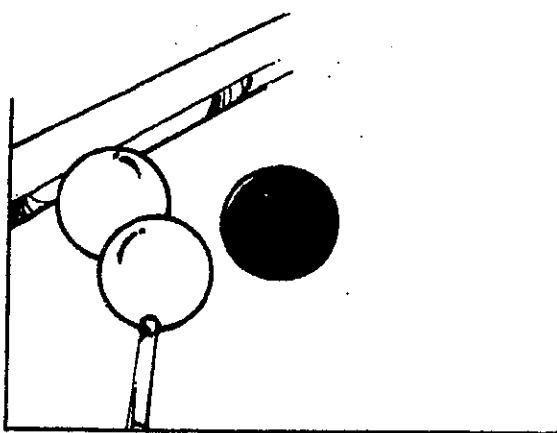
Cú hồi sơn mỏng để kéo bi trắng lại gần bi đỏ và chế ngự bi đỏ. Bi vương băng, ta phải để cơ cao và nghĩ tới lời giải nơi hình 26. Hầu như không bao giờ người chơi đặt cơ thấp.

Hình 37

Một phần tư ($1/4$) bi đỏ, ép phé tốt tới đa để chế ngự bi trắng. Đánh nhẹ, cơ nhảm vào giữa.

Hình 38

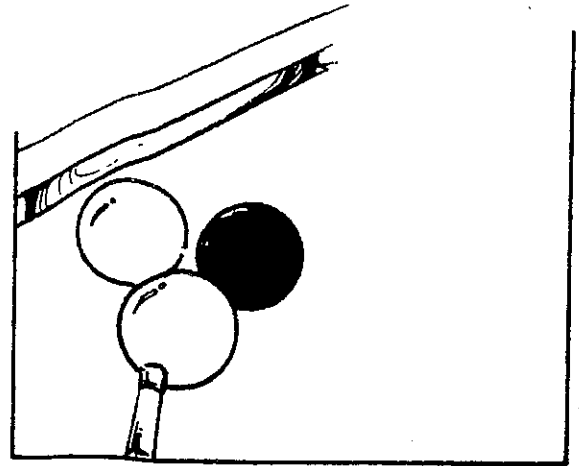

Vì bi trắng chưa dính vô băng, ta đánh cú hồi ngược để bi trắng trở về gần bi đỏ. Cơ hạ thấp tới đa hai phần ba ($2/3$) bi.

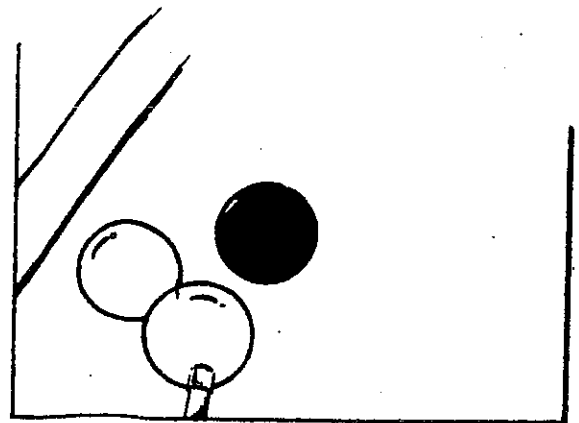
Nếu bi trắng nằm sát hoặc gần sát băng, thì phải đánh cú mạnh để chế ngự lại bi đỏ.

Hình 39

Một phần ba ($1/3$) bi; cho bi đỏ tiến tới bình thường, ép phé tốt để dễ điều khiển bi trắng hơn.

Hình 40

Cú đánh trong hình 39 quá mạnh làm bi trắng dang ra nhiều, nên khó điều khiển bi đỏ hơn, nếu không phải là không thể được. Phải dùng cú hồi sơn mỏng và gắng chế ngự tới đa bi đỏ. Không thể chế ngự hoàn toàn, vì ta đánh vào mé trái của bi đỏ, và thế bi Hoa Kỳ nằm cách băng. Một phần tư ($1/4$) bi trắng, ép phé tốt, cơ thấp.

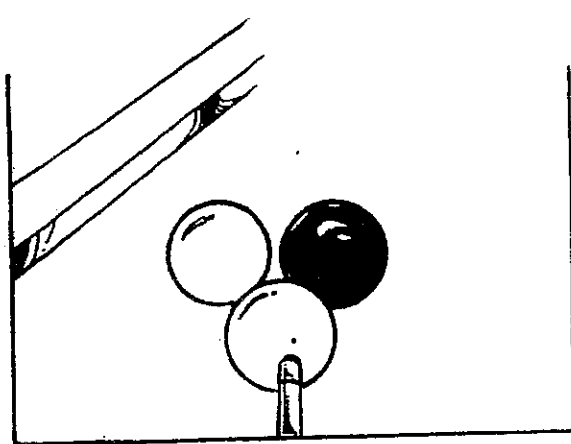
Hình 41

Thế bi Hoa Kỳ ra khỏi băng, muốn đẩy gần băng phải chế ngự bi đỏ bằng ba giai đoạn.

Giai đoạn 1: Cho bi đỏ tiến tới.

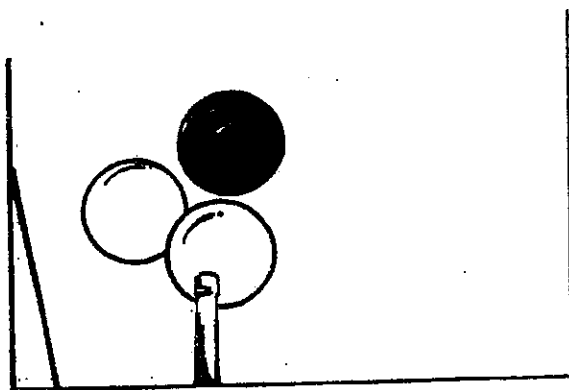
Giai đoạn 2: Đánh bi trắng.

Giai đoạn 3: Kéo bi trắng về và chế ngự bi đỏ.

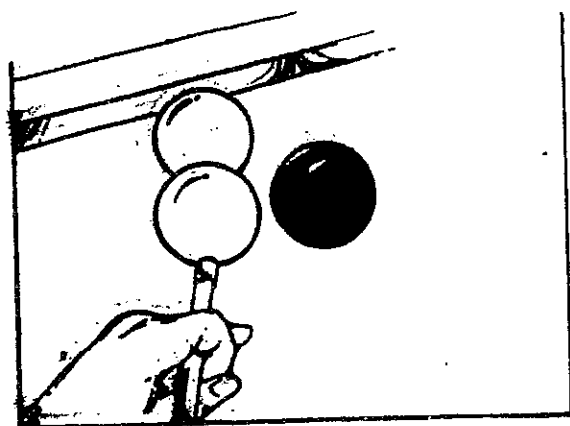
Giai đoạn 1: Nửa (1/2) bi đỏ, ép phê ngược, bi đỏ phải tiến ngang mức bi trắng so với đường thẳng góc chạy qua cạnh của bi đỏ và bi trắng.

Hình 42

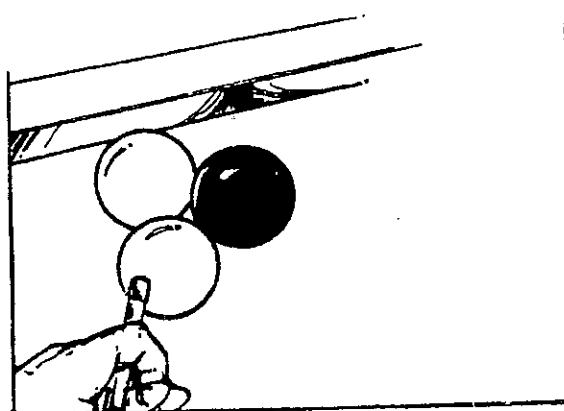
Giai đoạn 2: Đánh bi trắng, một phần tư (1/4) bi, một chút ép phê ngược. Không đứng gần bi trắng quá để sau đó có thể đánh cú hời dễ dàng mà không đẩy cả hai bi.

Hình 43

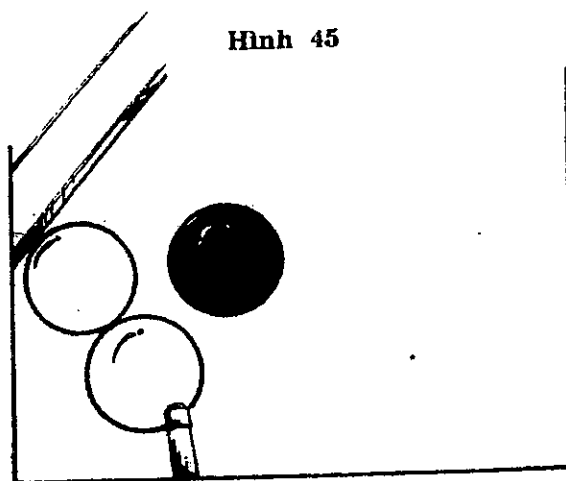
Giai đoạn 3: Cú hời vào bi trắng, gần giữa, ép phê tốt để giữ cho bi khỏi tiến xa quá. Cú hời ngược vào bi chủ để chế ngự bi đỏ. Như vậy, sẽ có thể đẩy bi đỏ vào gần băng.

Hình 44

Nửa (1/2) bi, ép phê tốt để tìm lại thế bi gần giống thế bi lý tưởng.

Hình 45

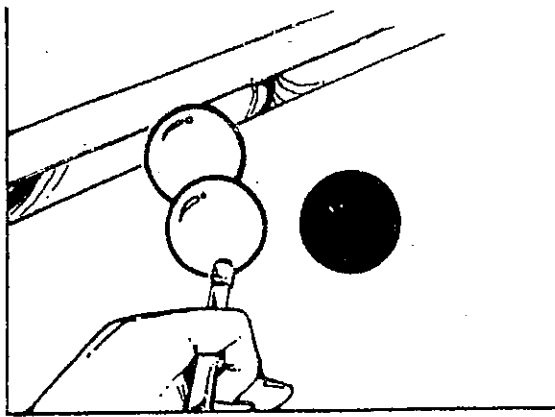
Trong hình 44, bi đỏ bị đánh quá mỏng và bi trắng bị đẩy quá xa. Như vậy, có hai cái lăm. Vì khoảng cách giữa bi chủ và bi hái quá lớn, nên không thể đánh cú hời để chế ngự bi đỏ. Ta đánh bi trắng, một phần tư (1/4) bi, ép phê tốt, nhẹ, để bi trắng không dính vô băng và với cú kế tiếp kéo bi trắng về gần bi đỏ bằng cú hời và chế ngự bi đỏ (chỉ chế ngự được, nếu bi 2 và bi 3 nằm gần nhau, dính vào nhau thì tốt nhất). đánh ép phê tốt thì ta có thể đứng xa hơn mà không đẩy bi 2 sát vào băng.

JEAN MARTY

Vô địch thế giới

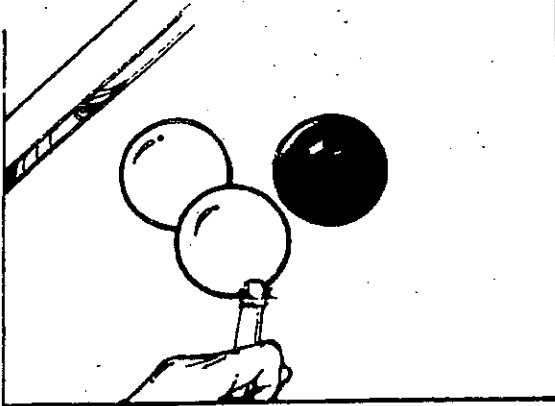

Hình 46

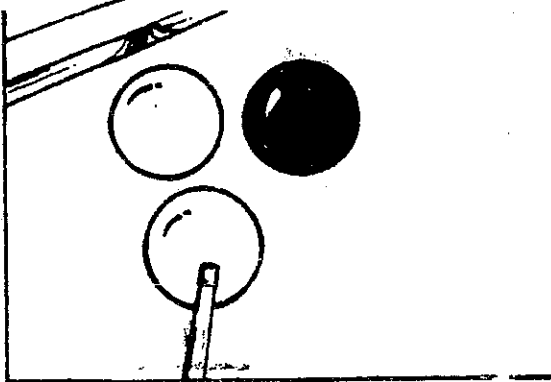
Cú hồi vào bi trắng, cơ rất thấp, ép phê tốt gần giữa, để kéo bi trắng về gần bi đỏ và chế ngự bi đỏ bằng cú sơn mỏng.

Hình 47

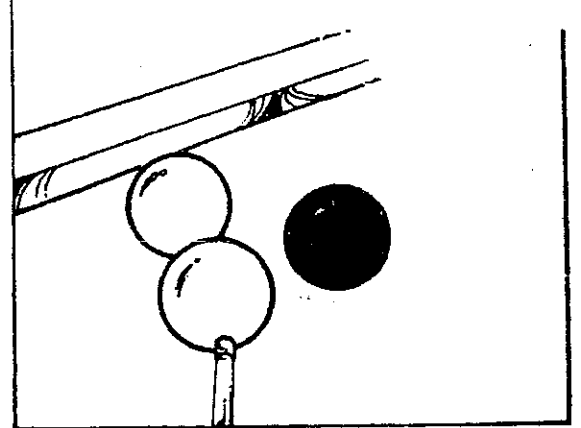
Cú hồi nửa (1/2) bi vào bi trắng, cơ rất thấp, ép phê tốt để ghim bi trắng và chế ngự bi đỏ. Nửa (1/2) bi khiến ta có thể đẩy bi 3 tới chỗ bi 2.

Hình 48

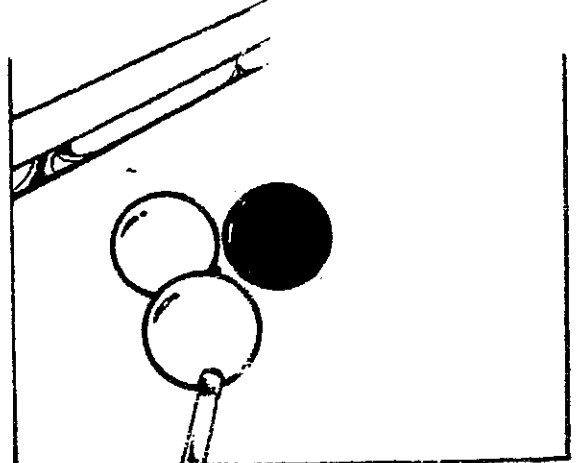
Không thể đánh cú hồi, vì bi chủ nằm quá xa bi 2. Không thể đánh bình thường vì có thể mất bi trắng. Chỉ còn có cú đường rầy (đẩy ba bi song song với băng). Cú này hơi khó đánh vì những đường mà 3 bi phải lăn quá xa, và không đi cùng một hướng, đánh sai một chút là hỏng, nên cần thận trọng để giảm bớt những tai hại. Ta sẽ đánh cú đường rầy nhẹ hơn đường thẳng góc rồi đánh cú hồi ngược, hoặc một cú thường và tiếp đó một cú hồi ngược. Nửa (1/2) bi, ép phê tốt, cơ cao.

Hình 49

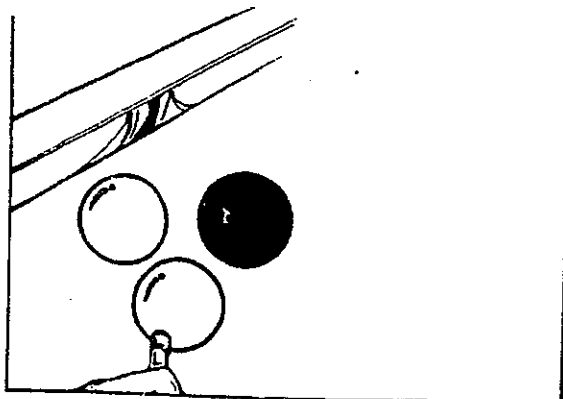

Đánh cú hồi ngược. Nếu trong hình 48, ta đánh mạnh thêm một chút thì cú đánh sẽ bình thường và tiếp đó là cú hồi ngược. Ba phần tư (3/4) bi, ép phê tốt, cơ thấp.

Hình 50

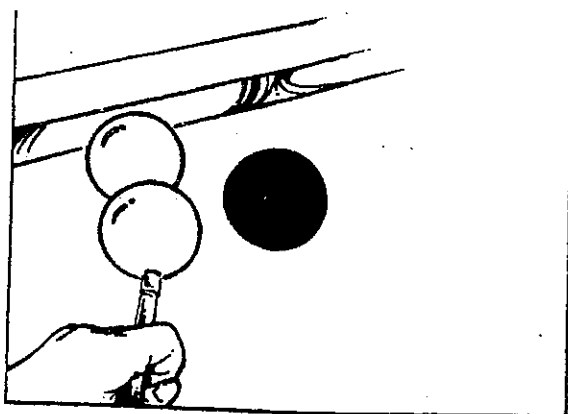

Hình 51

Đánh nhẹ sơn mỏng vào bi đỏ, dụng bi trắng, chút ép phê tốt.

Hình 52

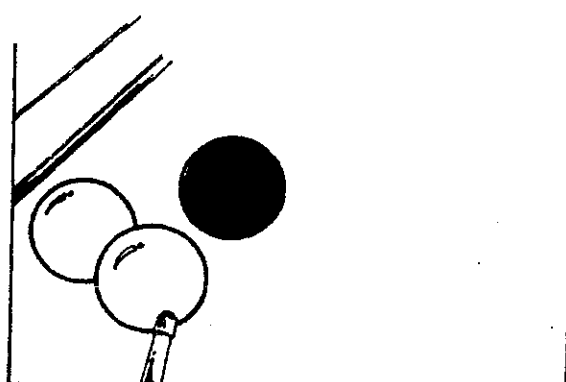
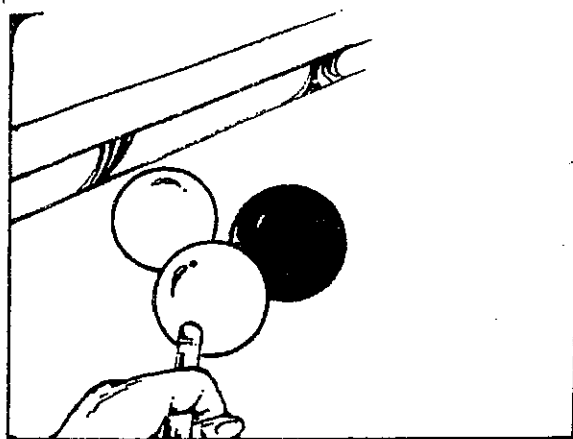
Đánh cú hồi vào bi trắng, ép phê tốt, ba phần tư (3/4) bi, rất thấp (coi hình 26 và 36). Theo lối Hoa Kỳ, ta có thể đánh cú hồi thấp hơn cú hồi thường, vì vùng trật cơ càng thấp hơn khi ta đánh nhẹ hơn và càng cao hơn khi ta đánh mạnh hơn.

Hình 53

Đẩy bi đỏ tiến thêm một phần ba (1/3) bi, ép phê tốt để đánh cú hồi sơn mỏng sau đó và có thể chế ngự bi đỏ.

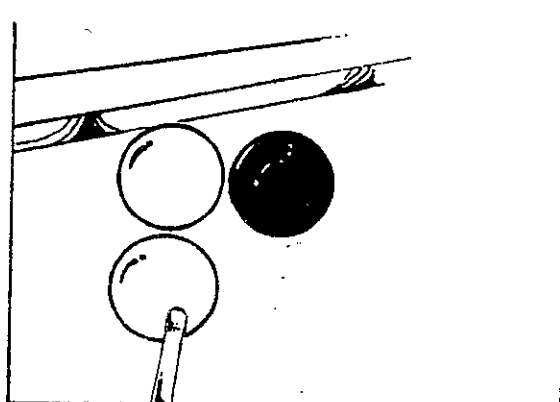
Cú đường rầy, coi thì hoàn hảo, nhưng xa băng quá. Muốn đẩy gần băng, ta đánh với ép phê tốt tối đa. Cần đánh bình thường, vì nếu ta đánh mạnh hơn đường thẳng góc thì sẽ tai hại, nhưng nếu đánh nhẹ hơn thì sẽ thành cú hồi ngược hoặc cú bình thường để đánh cú hồi ngược. Ta sẽ đánh nhẹ bớt thì hơn.

Hình 54

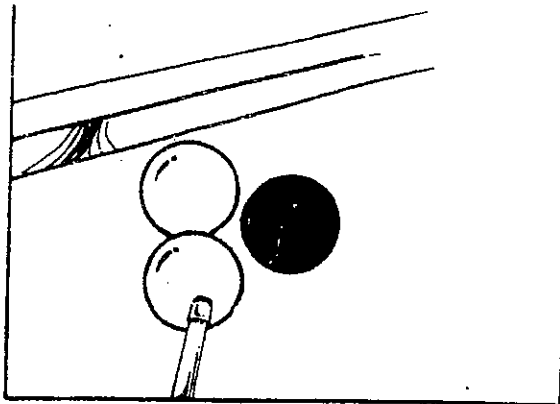
Cú hồi sơn mỏng, cơ thấp, ép phê tốt. Cần ép phê tốt để bi trắng không tiến quá nhiều và để chế ngự bi đỏ. Khoảng cách từ bi chủ đến bi 2 đủ xa để có thể đánh với ép phê tốt mà không sợ đẩy cả hai bi.

Hình 55

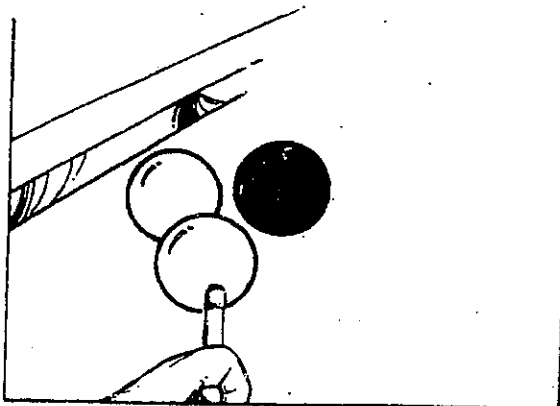
Cú trôi ngược, ép phê tốt tối đa, ba phần tư (3/4) bi vì ép phê tùy theo độ xiên của bi chủ và bi 2 so với băng, nên có thể đi từ ép phê tốt tối đa đến ép phê ngược tối đa.

Hình 56

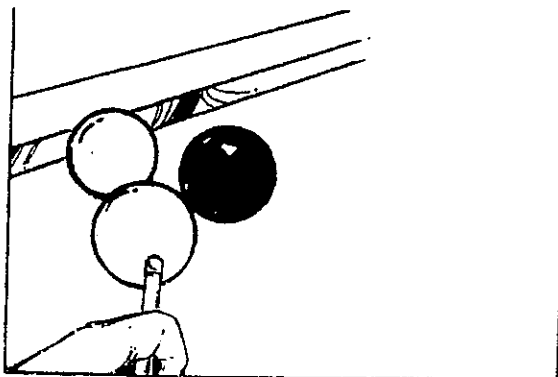
Cú đường rày, ép phé tốt để đưa 2 bi vào gần băng, vì bi nằm quá xa băng, cần đánh nhẹ hơn để hạn chế những sai lầm (coi lời giải thích trong hình 50).

Hình 57

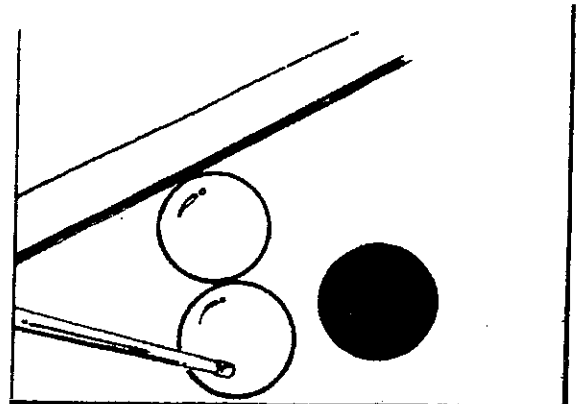
Cú đường rày bình thường, nửa (1/2) bi, ép phé tốt, cơ cao.

Hình 58

Vì cú đánh trong hình 57 không đủ mạnh, nên bi trắng còn nằm cách băng chừng 2 cm. Sơn mỏng bi đỏ, cú trói ngược vào bi trắng; cơ cao, ép phé ngược khá mạnh để có thể gỡ ra khỏi bi trắng. Ép phé ngược để đánh cú ngược gọn hơn.

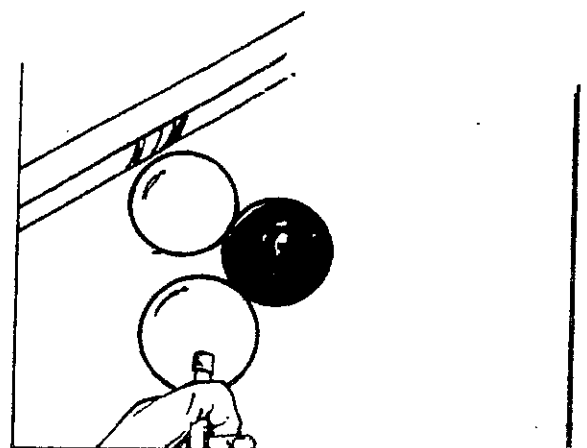
Hình 59

Đã có một lỗi lầm: sơn bi đỏ quá mỏng và không đủ ép phé ngược.

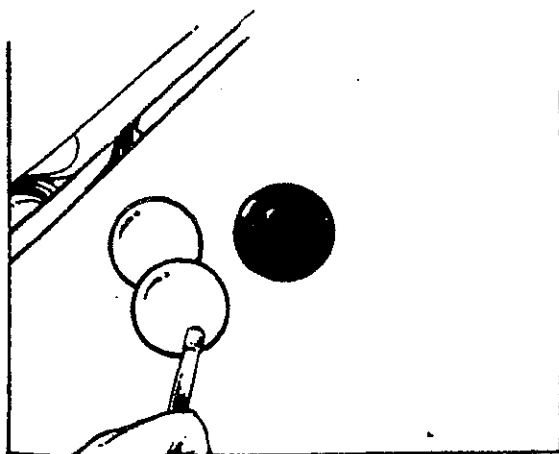
Hậu quả là bi đỏ không tiến tới đủ mức và bi trắng lại tiến quá nhiều. Đánh cú bổ vào bi trắng để chế ngự lại bi đỏ, không ngược, một chút ép phé tốt, không thẳng quá để kéo bi trắng về gần bi đỏ.

Hình 60

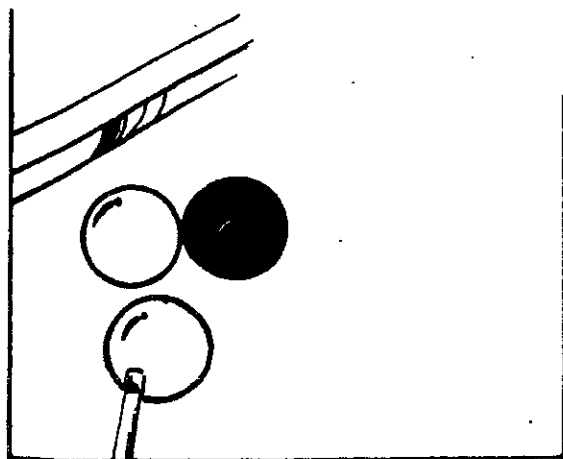
Nửa (1/2) bi đỏ, cơ cao, ép phé ngược khá mạnh.

Hình 61

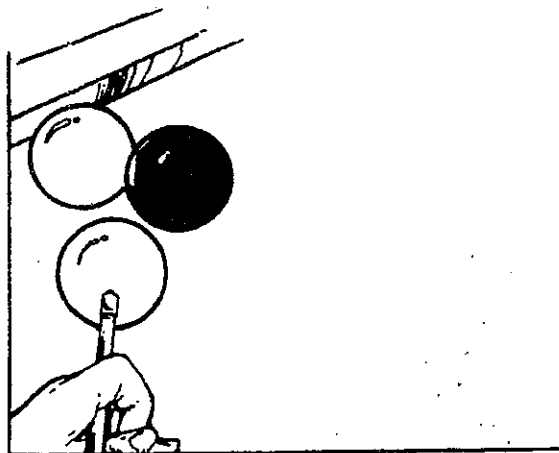
Cú đường rầy. Vì bi đỏ đi xa băng, cần chế ngự với ép phé tốt tối đa. Đánh rất mạnh vì cơ gần song song với băng và 3 bi gần đi cùng một hướng. Dĩ nhiên, tất cả sẽ ngược lại khi cơ gần với đường thẳng góc của băng. Khi đó phải đánh nhẹ.

Hình 62

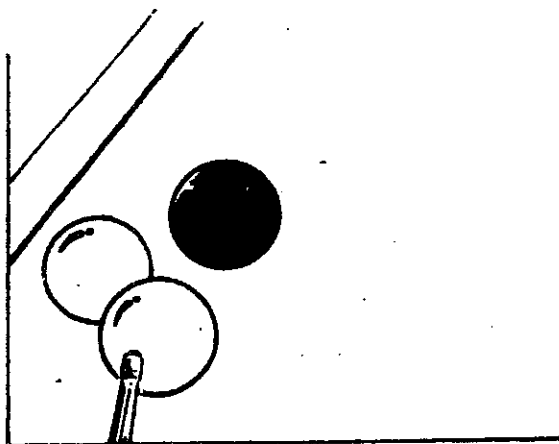
Cú đường rầy, nửa (1/2) bi, ép phé ngược tối đa vì bi đỏ bị trễ. Nhẹ hơn cú trong hình 61, vì cơ đi xa đường song song của băng. Không cao quá để có ép phé tối đa.

Hình 63

Nửa (1/2) bi, cơ cao không ép phé vì ta có thể chế ngự bi trắng một cách tự nhiên.

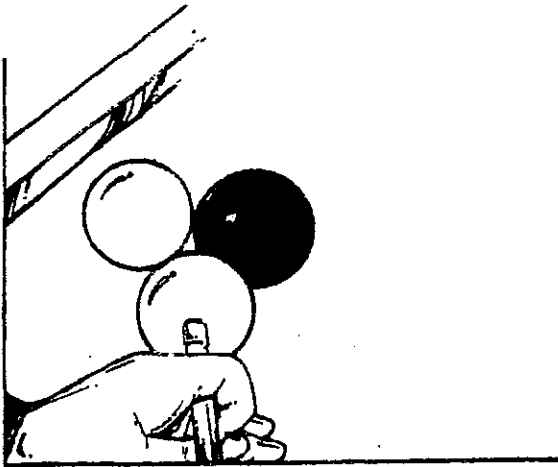
Hình 64

Lẽ ra cú đánh (63) phải nhẹ hơn thì ta sẽ có thể bi hoàn hảo.

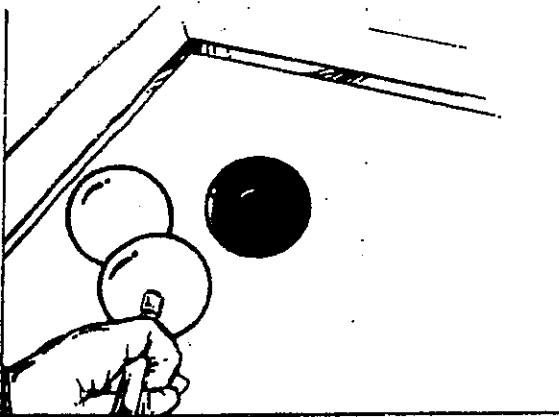
Cú đường rầy, ép phé ngược tối đa vì ta chế ngự bi trắng quá nhiều. Có thể đánh khá mạnh vì cơ hướng về đường song song của băng. Bi trắng càng gần băng, ta đánh càng nhẹ hơn, bi trắng càng xa ta đánh càng mạnh hơn.

Hình 65

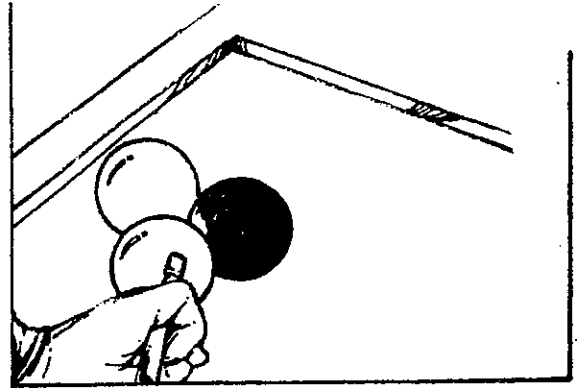
Ép phé tốt, một phần tư ($1/4$) bi đỏ, đánh nhẹ.

Hình 66

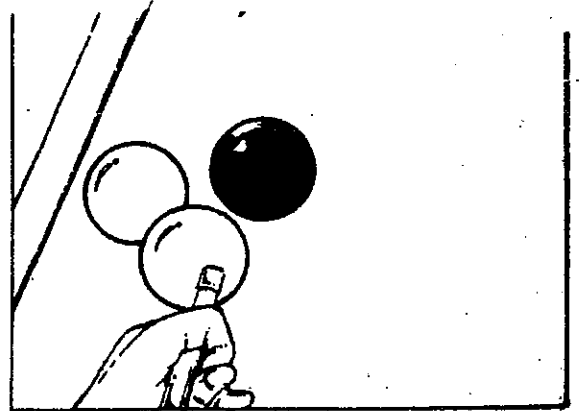
Đánh nâng bi, dưới trung tâm một chút để bi khỏi trôi. Vì bi trắng quay quá nhiều, ta sẽ đánh ba phần tư ($3/4$) bi để đẩy bi đỏ tiến tới. Nếu nó quay ít, ta sẽ lấy bảy phần tám ($7/8$) bi để bi đỏ đứng tại chỗ, và nếu nó quay thêm: nửa ($1/2$) bi để đẩy bi đỏ tiến đến chỗ của bi trắng.

Hình 67

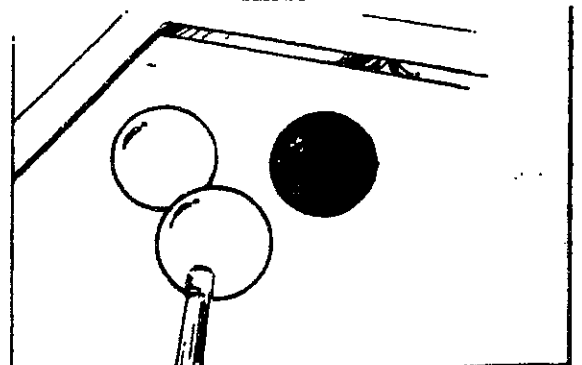
Cú trôi ngược không ép phé (coi hình 55) khá mạnh để dẫn bi hầu dễ tạo thế bi kế tiếp.

Hình 68

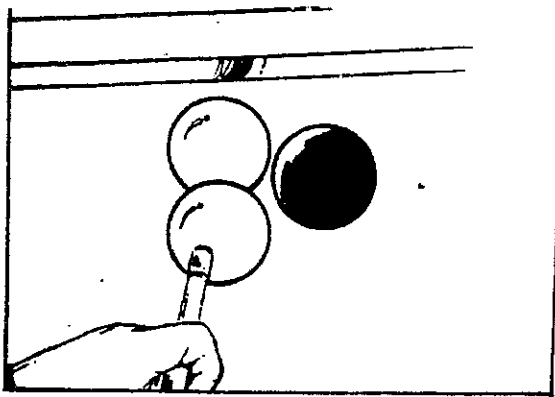
Đánh nâng bi, dưới trung tâm một chút. Cú cơ hồi nghĩa là khá nhanh. Ba phần tư ($3/4$) bi, một chút ép phé tốt. Vì bi trắng nằm quá xa băng, nên không thể đánh cú trôi ngược.

Hình 69

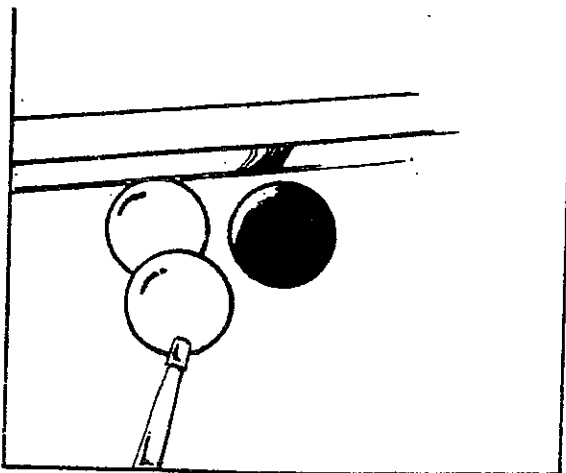
Cú trôi vào bi trắng, cơ cao, không ép phê, khá dầy để bi tiến tới nhiều hơn và có thể dùng vài cú chạm 2 băng qua góc bàn.

Hình 70

Một phần tư (1/4) bi đỏ, ép phê ngược, đánh nhẹ.

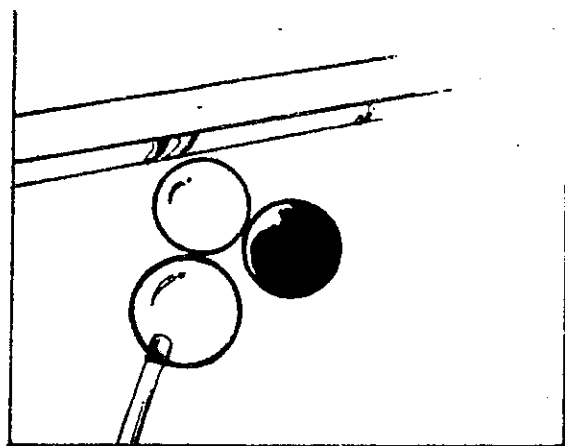
Hình 71

Đánh thêm một cú để tạo cùng một thế bi, hầu có thể xoay thế bi Hoa Kỳ với cú đánh kế tiếp. Chưa thể xoay thế bi ngay được, vì còn quá xa góc bàn.

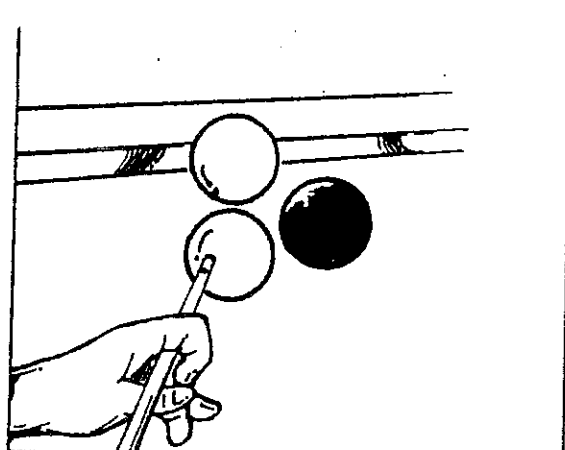
Nửa (1/2) bi, cơ cao, ép phê tốt, không mạnh quá.

Hình 72

Vì vương bi đỏ, không thể đánh cú trôi ngược, nên ta phải đánh cú chờ. Một phần tư (1/4) bi đỏ, ép phê tốt tới đa, cơ nhắm dưới trung tâm một chút, nâng cao cán cơ một chút để bắt đầu cú nhồi, hầu dụng bi đỏ trước.

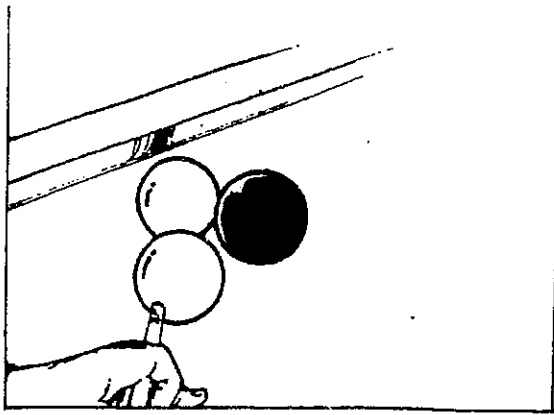
Hình 74

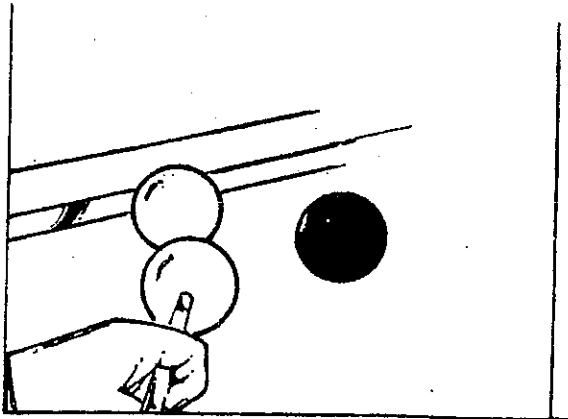
Sơn mỏng bi đỏ, cơ cao, ép phê tốt, đánh bi trắng vì bi này không dính băng.

Hình 76

Cho bi đỏ tiến tới, ép phê tốt để đánh cú đường rầy kế tiếp gần được hoàn hảo. Muốn cú này được hoàn toàn, bi 2 và bi 3 phải dính nhau. Trường hợp này không xảy ra sau cú đánh.

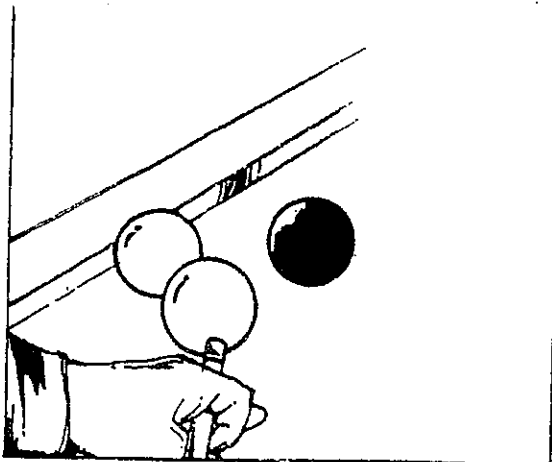
Hình 73

Cú (72) quá mạnh. Nếu đánh bình thường, ta sẽ có cú đánh nhẹ hơn và do đó, dễ hơn.

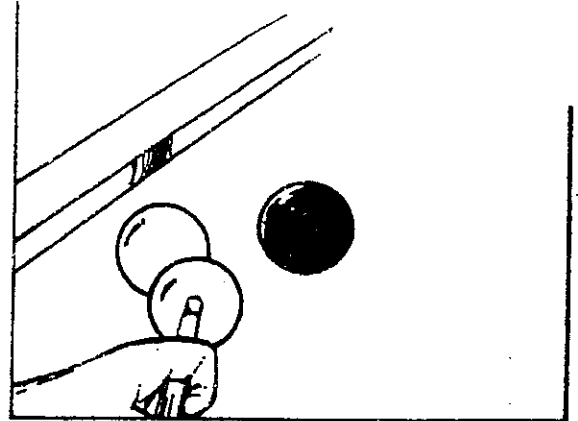
Đánh vào bi trắng để chế ngự bi đỏ, cơ cao, ép phê tốt.

Hình 75

Cú hồi ngược, hai phần ba (2/3) bi, ép phê tốt, cơ rất thấp để nhờ sức hồi chuyển và mặc dù bi 2 lần ngược, ta có thể kéo nó về gần bi đỏ. Tự nhiên là có thể chế ngự được bi 3.

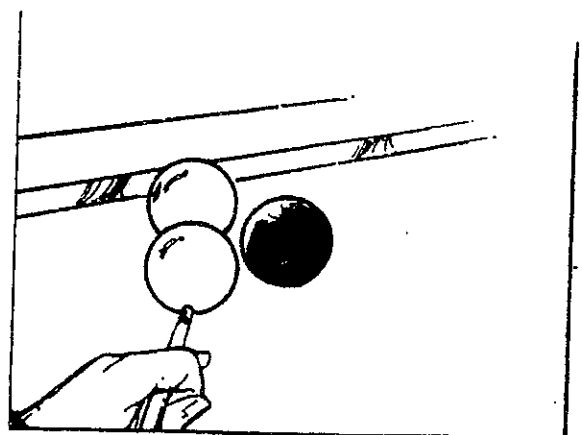
Hình 77

Lẽ ra cú này phải là: cú đường rầy gần hoàn hảo, hoặc cú trời ngược, tùy theo bi chủ nằm về bên phải hoặc bên trái nhiều hay ít hơn.

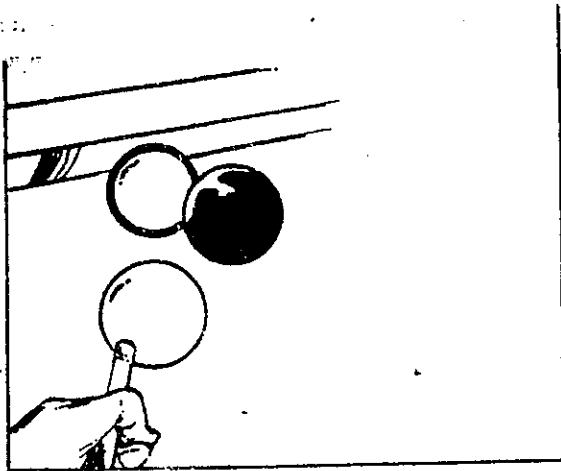
Cú đường rầy, nửa (1/2) bi, ép phê tốt, cơ cao một chút, nhẹ hơn cú thẳng góc (để hạn chế những tai hại) vì nếu ta đánh thẳng góc, bi trắng có thể lăn tới và dính vào bi chủ.

Hình 78

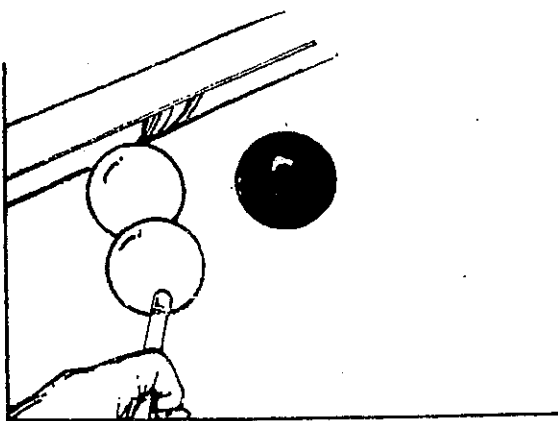
Cú hồi vào bi trắng, cơ rất thấp để kéo bi trắng về gần bi đỏ, ép phê tốt gần giữa - Nếu bi trắng không tới gần bi đỏ, đó là vì ta không để cơ đủ thấp.

Hình 79

Đánh cú nhẹ để chờ. Nửa (1/2) bi đỏ, ép phê tốt, cơ nhắm vào giữa, nhẹ.

Hình 80

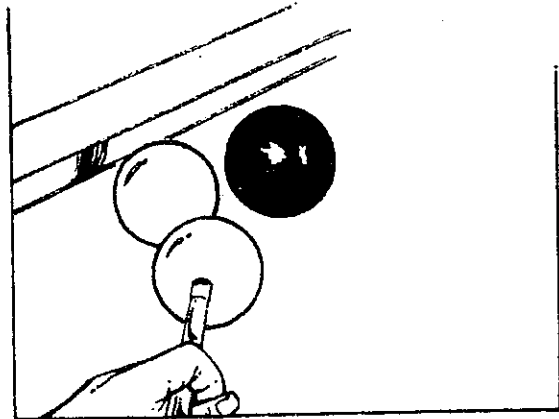
Cú trôi ngược, ép phê tốt, ba phần tư (3/4) bi, cơ cao, khá mạnh để dễ tạo thế bi kế tiếp, là thế bi như trong hình (77).

Hình 81

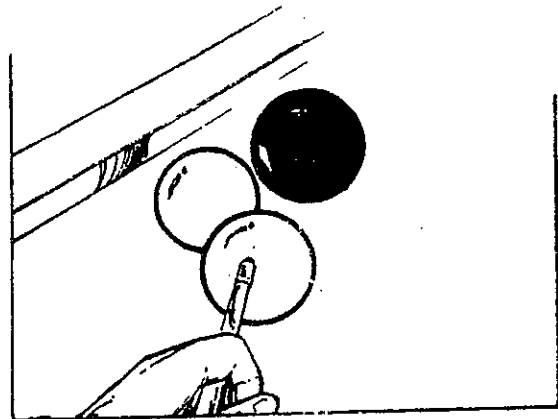
Cú này có thể là cú thường hoặc cú trôi ngược. Cú thường sẽ là cú hồi nhẹ: Tức là cú máy móc. Cú trôi ngược sẽ khiến ta dễ đánh hơn nếu ta đánh khá mạnh.

Ta chọn cú trôi ngược.

Cơ cao, ép phê tốt, ba phần tư (3/4) bi trắng khá mạnh.

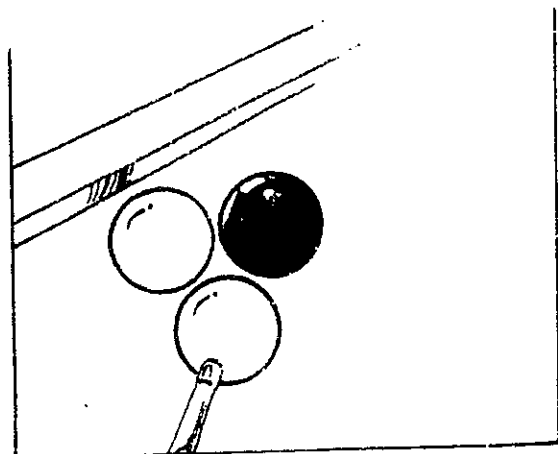
Hình 82

Cú đường rầy hoàn toàn.

Cơ cao, không ép phê, nửa (1/2) bi, khá mạnh, cây cơ hướng về đường song song với băng.

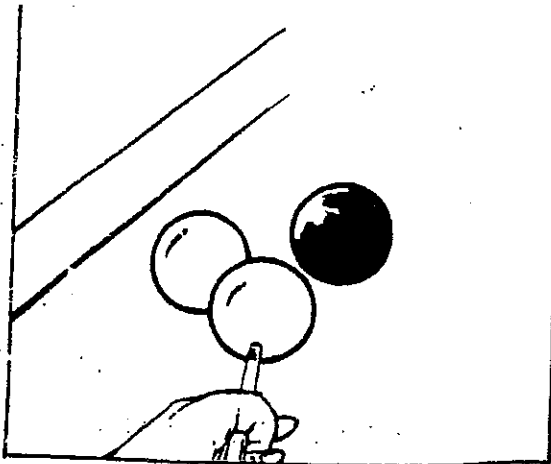
Hình 83

Cú trong hình (82) vì đánh quá đầy, nên bi trắng tiến quá xa.

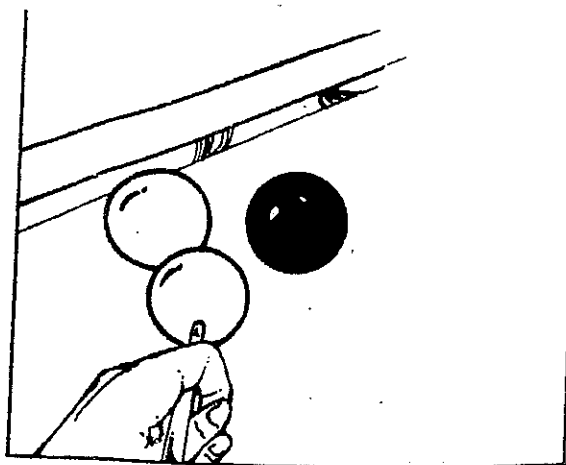
Cho bi đỏ tiến tới và nằm gần bi trắng. Muốn vậy phải đánh nửa (1/2) bi đỏ, cơ vào giữa, không mạnh quá.

Hình 84

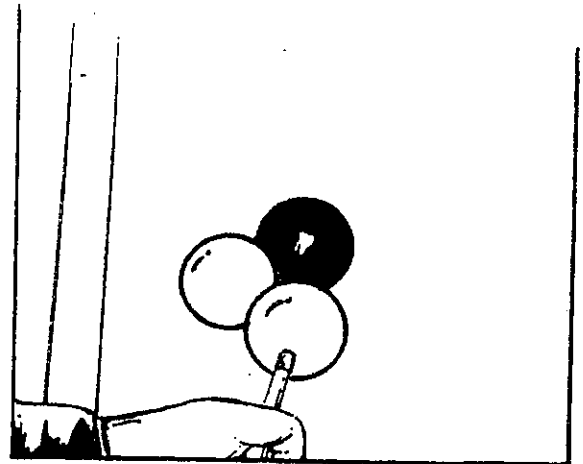
Cú hồi sơn mỏng không ép phê, cơ thấp, để kéo bi trắng về gần bi đỏ và để chế ngự bi đỏ. Vì hai bi trắng nằm kề nhau, nên phải đánh cú hồi sơn mỏng.

Hình 85

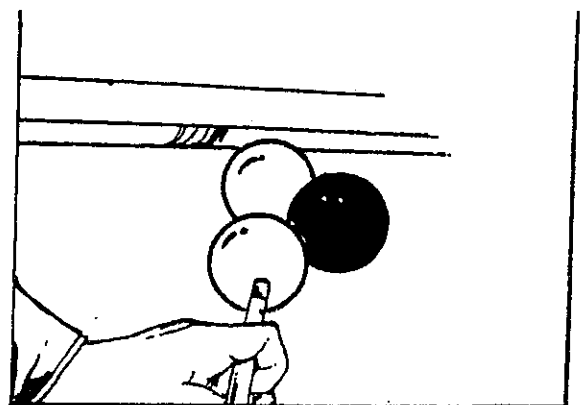
Cú trôi ngược, chút ép phê tốt, cơ cao, ba phần tư (3/4) bi, khá mạnh.

Hình 86

Đánh nhẹ: sơn mỏng bi trắng, cơ cao, không ép phê. Đương nhiên chế ngự được bi đỏ.

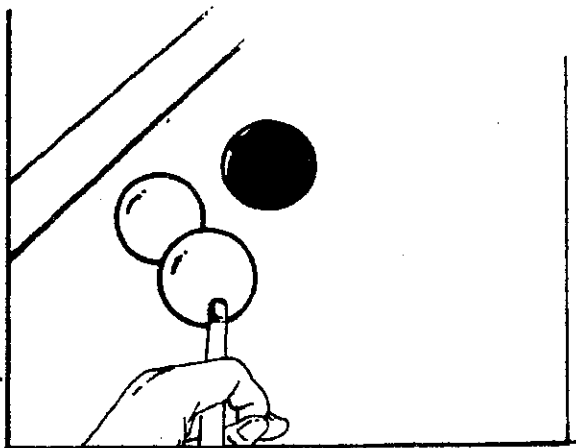
Hình 87

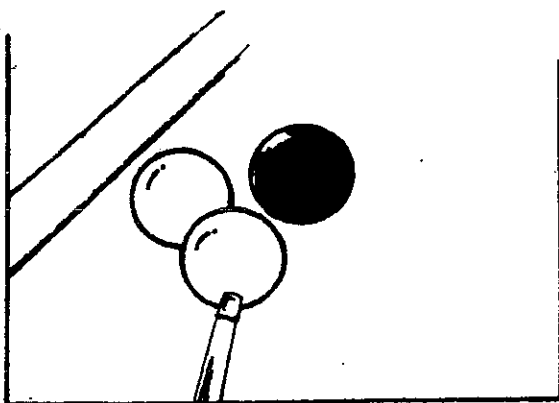
Cơ cao, ép phê ngược, một phần tư (1/4) bi đỏ để tìm lại thế bi đường rầy.

Hình 88

Cú đường rầy gần hoàn toàn, nhưng vì bi đỏ đứng xa băng, nên ta đánh với ép phê tối đa để bù lại. Để không dính vào bi trắng (bi này bình thường trở lại gần bi chủ) ta sẽ đánh nhẹ hơn để bi trắng không chạy đến gần ta.

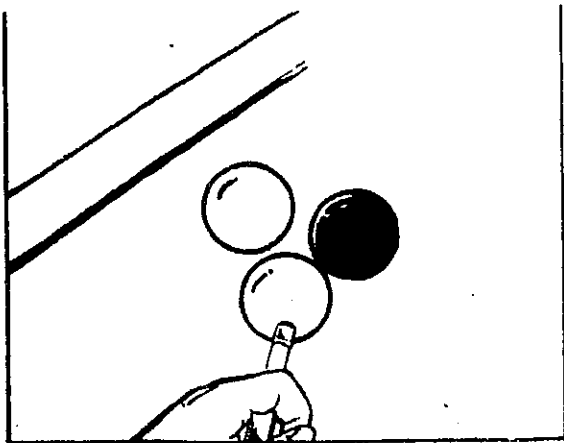

Hình 89

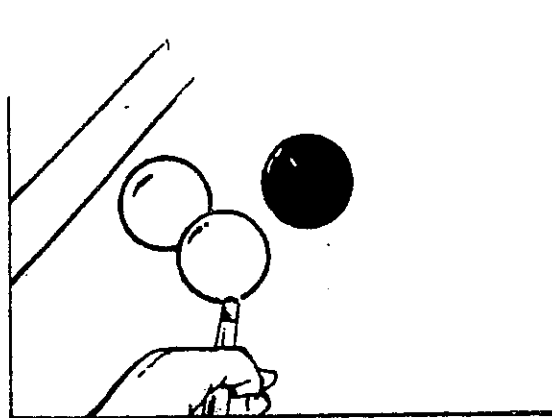
Cú hời sơn móng, một chút ép phê tốt, cơ rất thấp để dễ chế ngự bi đỏ.

Hình 90

Đẩy bi đỏ tiến tới và nằm cạnh bi trắng. Nửa (1/2) bi, cơ cao, ép phê ngược nhẹ.

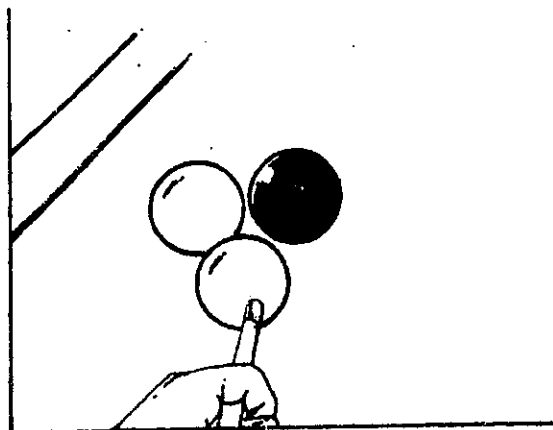
Hình 91

Cú (90) đánh vào bi đỏ quá mỏng nên thế bi đi xa băng. Ta phải đánh nhiều cú để kéo về gần băng.

Cú hời sơn móng để kéo bi trắng về gần bi đỏ, như vậy những cú kế tiếp sẽ dễ đánh hơn. Cơ rất thấp, ép phê tốt.

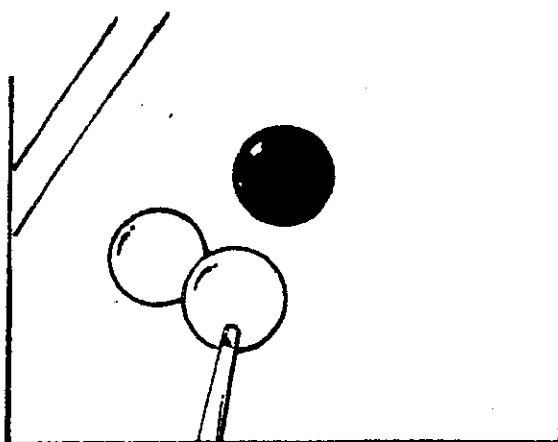
Hình 92

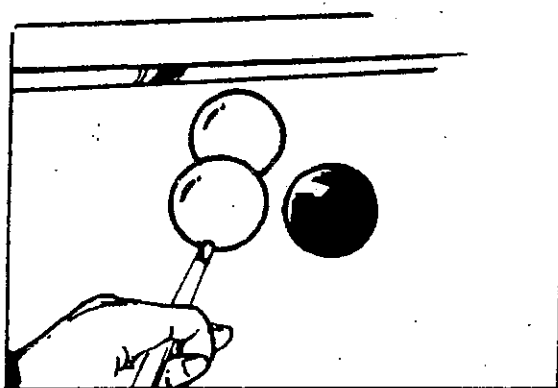
Cho bi đỏ tiến tới, nằm gần bi trắng (coi hình 41). Nửa (1/2) bi đỏ, cơ cao, ép phê ngược.

Hình 93

Đánh vào bi trắng. Một phần tư (1/4) bi, cơ cao, không ép phê, nhẹ.

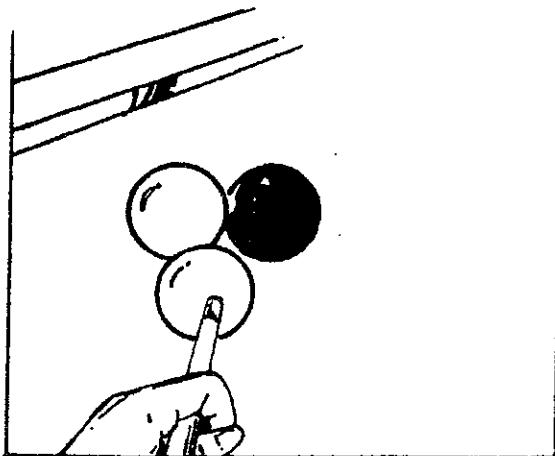

Hình 94

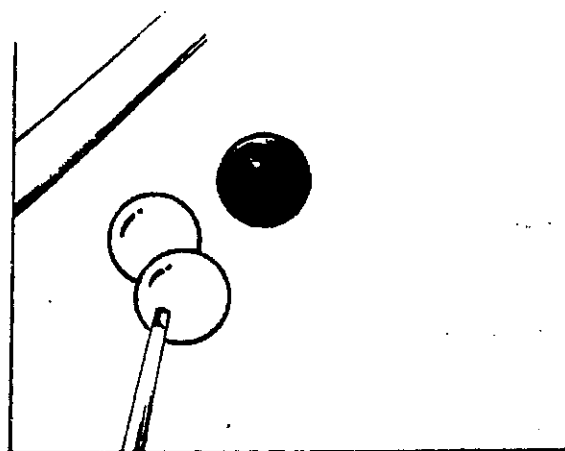
Cú hồi vào bi trắng, một chút ép phê tốt, cơ thấp tới da để kéo bi trắng về gần bi đỏ. Điều quan trọng là phải sơn mỏng bi đỏ để không làm mất thế bi Hoa Kỳ; vậy cần phải đánh bi trắng rất dầy.

Hình 95

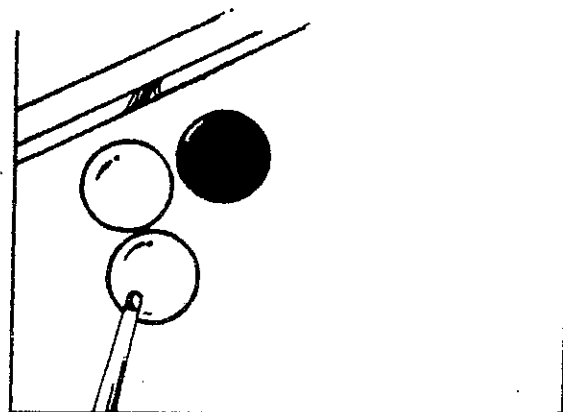
Cho bi đỏ tiến tới, cơ cao, ép phê ngược, nửa (1/2) bi, không mạnh quá. Thế bi đến gần băng.

Hình 96

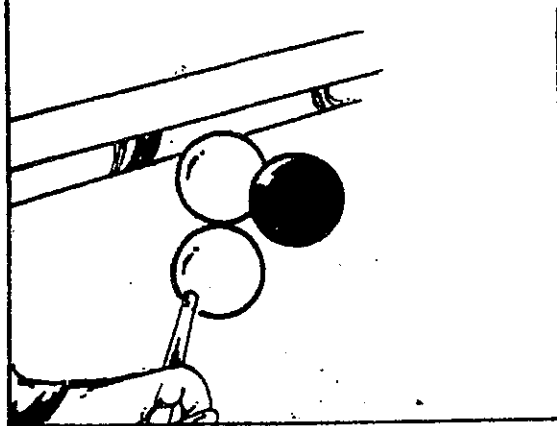
Cú đường rầy giống cú 96: ba phần tư (3/4) bi, ép phê ngược vì ta đánh vào mé phải của bi đỏ, nhẹ hơn cú 96, vì cơ ít song song với băng hơn.

Hình 97

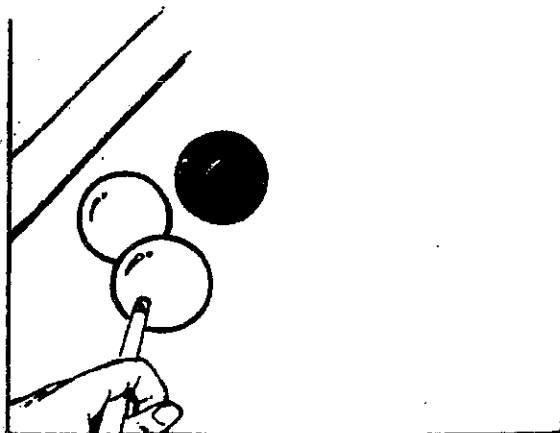
Cú đường rầy. Cơ cao, hai phần ba (2/3) bi trắng. Vì ta đánh vào cạnh phải của bi đỏ và cũng cần cho bi trắng tiến tới, nên ta phải dùng ép phê ngược tới đa khá mạnh, vì cơ hướng về đường song song với băng.

Hình 98

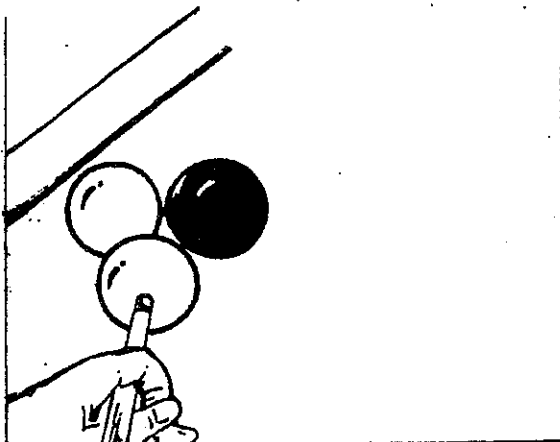
Thế bi đã trở lại gần băng, ta sẽ đánh một phần tư (1/4) bi đỏ, ép phê tốt, nhẹ để tìm lại thế bi lý tưởng.

Hình 99

Thế bi gần hoàn toàn vì bi đỏ không nằm gần bi trắng. Một chút ép phê ngược, cơ cao, nửa (1/2) bi trắng, không mạnh quá vì thế bi nằm gần băng.

Hình 100

THẾ BI HOÀN TOÀN

Sau 100 cú đánh

Người chơi có thể nói rằng trong 100 cú đánh vừa qua, tôi chưa từng gặp trường hợp bi đánh nhau hoặc che khuất và tôi cũng chưa từng dùng đến cú nhồi (massé). Nhưng nếu tôi không gặp các trường hợp ấy, đó là vì lúc nào tôi cũng thận trọng để hạn chế những lỗi lầm khi tôi ít tin tưởng vào cú đánh, vì ta chỉ bị che khuất khi ta tạo một lỗ hổng giữa bi 3 và bi chủ, và bi 2 chạy tới giữa 2 bi ấy; khi đó bi cũng dễ bị đánh nhau. Vì tìm cách hạn chế những tai hại, nên không bị đánh bi, không bị che khuất, do đó tôi không cần đánh cú nhồi.

KHI NÀO CÓ THỂ ĐÍNH BI? KHI NÀO CẦN HẠN CHẾ NHỮNG TAI HẠI?

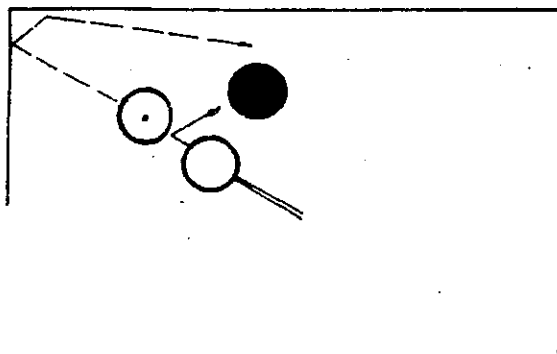
Ta không sợ bi đánh nhau và không phải hạn chế những tai hại khi bi 2 và bi 3 nằm gần nhau vì bi chủ đã bị bi 3 chặn lại và bi 2 lẩn xa hơn chỗ bi chủ dừng lại, sau khi bi 2 dụng băng và dội ra.

Ta dễ bị đánh bi và che khuất khi bi 2 và bi 3 nằm xa nhau, vì bi chủ sẽ bị bi 3 chặn lại ở đẳng xa; và bi 2, sau khi dụng băng, có thể trở lại gần nơi bi chủ dừng lại và có thể nằm giữa bi chủ và bi 3. Do đó, ta hạn chế những tai hại bằng cách đánh nhẹ hơn ngay khi bi 2 và bi 3 nằm quá xa nhau.

ĐÁNH THẾ BI HOA KỲ BẰNG CÚ KÉO BI VỀ QUA HAI BĂNG VÀ DỤNG NGƯỢC VÀO BI CHỦ

Bi có chấm dụng ngược vào bi chủ. Cơ vào giữa, khá mạnh, theo nguyên tắc không ép phê. Nhưng có thể thay đổi cú đánh với ép phê ngược (thường xảy ra) hoặc với ép phê tốt. Đánh bi chấm thật đầy.

ĐÁNH THỂ BI HOA KỲ BẰNG CÚ KÉO BI VỀ QUA HAI BĂNG KHÔNG ĐỤNG NGƯỢC BI CHỦ

Cơ thấp, cú hồi không đụng ngược; bi có chấm phải chạy giữa băng và bi đỏ.

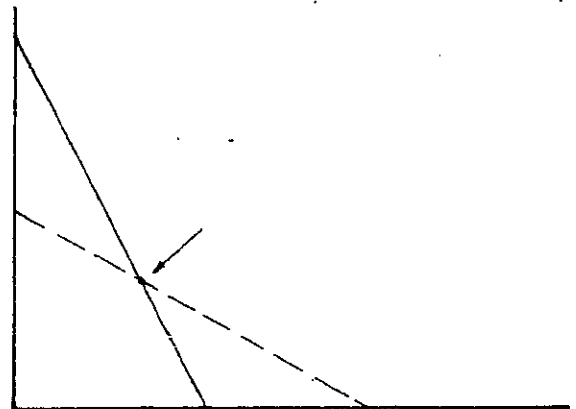
Cần nhất ta chớ quên đẩy bi 3 để có rộng chỗ cho bi trở về.

Lối đánh thể bi Hoa Kỳ qua hai băng này cũng nằm trong loại như lối đánh trong hình số 4 trong phần "Tạo thể bi Hoa Kỳ với 2 băng" và có thể nằm xa hay gần hơn băng lớn của bàn chơi.

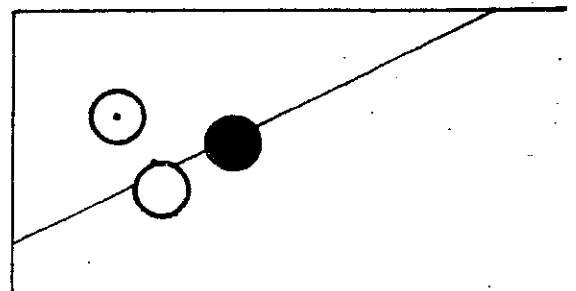
ĐIỂM CHIẾN LƯỢC

Để qua góc lớn được dễ dàng, điểm chiến lược của đường queo nằm cách băng nhỏ 20 cm và cách băng lớn chừng 20 cm.

Ta tưởng tượng đường kẻ của một góc đối diện (đường đứt quãng trong hình) và thử đi theo đường kẻ tưởng tượng ấy, dẫn ta tới điểm chiến lược.

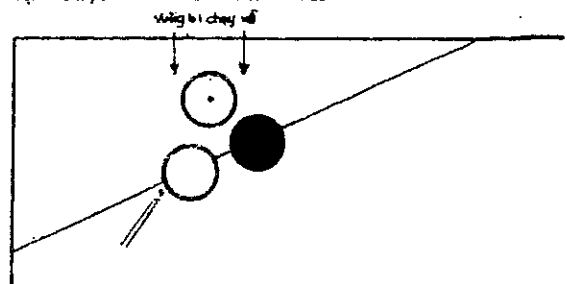

QUEO GÓC LÀ MỘT ĐIỂM CHÍNH YẾU

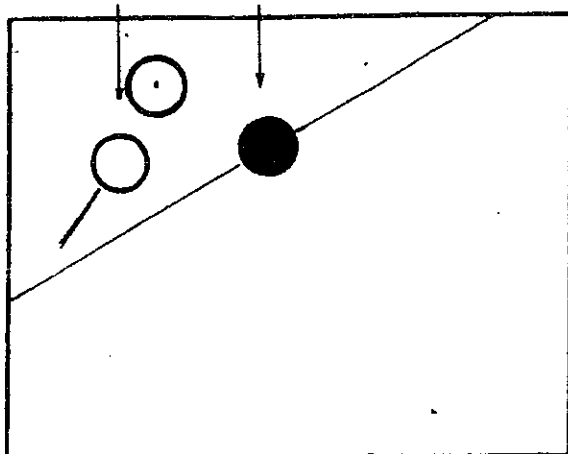

Cần dùng 2 băng khi kéo bi có chấm về và đụng bi chủ vào bi 3 để đẩy bi 3 về hướng của băng lớn, theo đường song song thay vì đường thẳng góc.

Nhưng điều cần nhớ là đường bi chạy về tại góc queo phải nằm giữa trung tâm của bi chủ và trung tâm của bi 3, để giữ được thể bi (vùng bi chạy về, coi hình). Nói cách khác, nếu ta giảm tối đa sức lăn của bi, vùng bi chạy về sẽ rất nhỏ (coi hình). Vậy muốn vùng bi chạy về được tương đối với sự sai lầm ta có thể mắc phải thì ta không được giảm quá nhiều sức lăn của bi. Tuy vậy, vùng đó không được vượt quá chừng 10 cm. Mười phần ấy tạo một làn ranh an toàn.

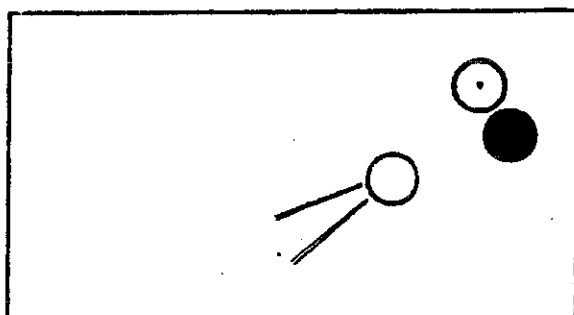

vùng bi chạy về

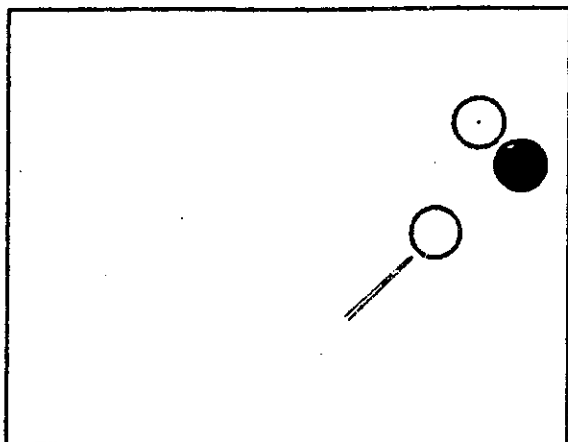

Với vùng bi chạy về trên đây, ta có thể xoay thế bi dễ dàng mà không cần kéo bi về qua hai băng.

THẾ BI NẪM TẠI GÓC BÀN

Thế bi trên đây dễ đánh với người chơi tay phải cũng như với người dùng tay trái. Người thuận tay phải dùng cú trời đánh vào bi chấm sẽ có thế bi nằm bên phải. Người chơi tay trái đánh cú trời vào bi đỏ sẽ có thế bi nằm bên trái.

Nếu người chơi tay trái có thế bi trên đây, y sẽ chơi tiếp vì thế bi này thuận với y.

Nếu người thuận tay phải có thế bi trên đây, y sẽ chơi tiếp đến góc bàn, vừa đánh vừa đưa thế bi xa khỏi băng một chút để tạo khoảng cách giữa bi đỏ và băng rồi đặt bi chấm vào đó.

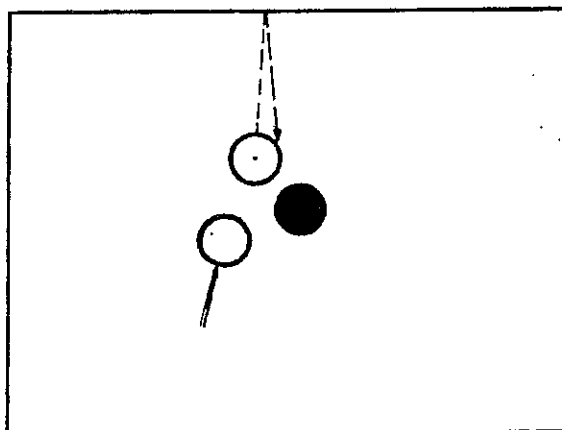
Y sẽ cố tạo thế bi tại góc bàn khiến người chơi bằng tay phải có thể đặt bi chấm nằm giữa băng và bi đỏ, và có thế bi thuận tay hơn.

KÉO BI NẪM CÁCH BĂNG 20cm VỀ GẦN BĂNG

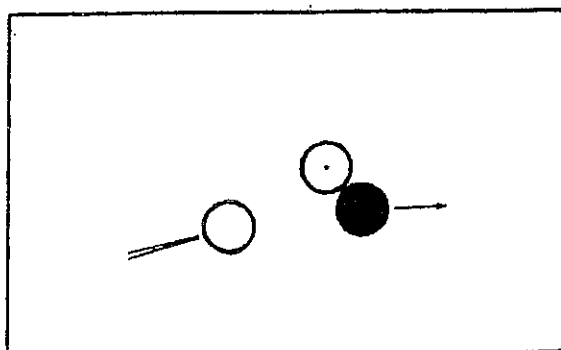
Muốn kéo bi về gần băng, phải điều khiển được 2 bi. Muốn vậy phải đánh giựt lùi, nghĩa là dùng cú hồi tương đối với sức đánh là góc vuông vì bi 2 sẽ quá mạnh nếu đánh một cú hồi mạnh.

Không có trường hợp nào đánh ngược vào bi chủ.

Đây là thế bi có đánh ngược vào bi chủ.

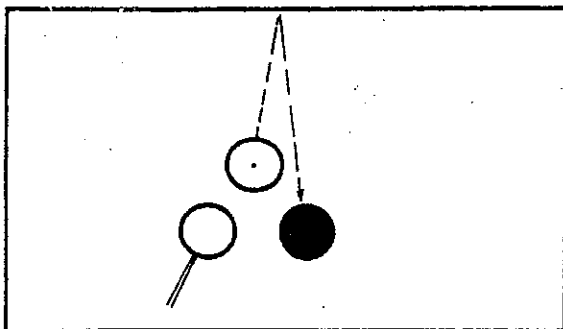
Khi đánh bi có chấm ngược vào bi chủ, ta có thế bi dưới đây:

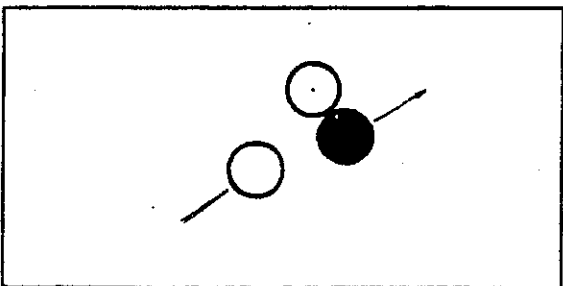
Thế bi này không làm bi đỏ về gần băng vì bi đỏ bị đẩy theo hướng song song với băng.

Thay vì đánh bi có chấm đối ngược vào bi chủ, ta đánh cú hồi tự nhiên hay đúng hơn đánh nửa (1/2) bi, cơ thấp để có thể tạo một góc vuông và kéo bi chấm về một cách chính xác. Ta biết rằng khi đứng gần một bi, ta sẽ đánh gần vào cùng một chỗ, ngay cả khi đánh nửa (1/2) bi là trường hợp này và vì thế bi chấm sẽ vẫn lăn tới gần bi đỏ. Khi đánh nửa (1/2) bi ta có thể đánh mạnh gấp hai lần khi đánh đầy, và đỏ bị đẩy cả 2 bi hơn.

Đây là thế bi không dụng ngược vào bi chủ:

Khi đánh cú hồi mà bi chấm không đối ngược vào bi chủ, ta có thể bi dưới đây:

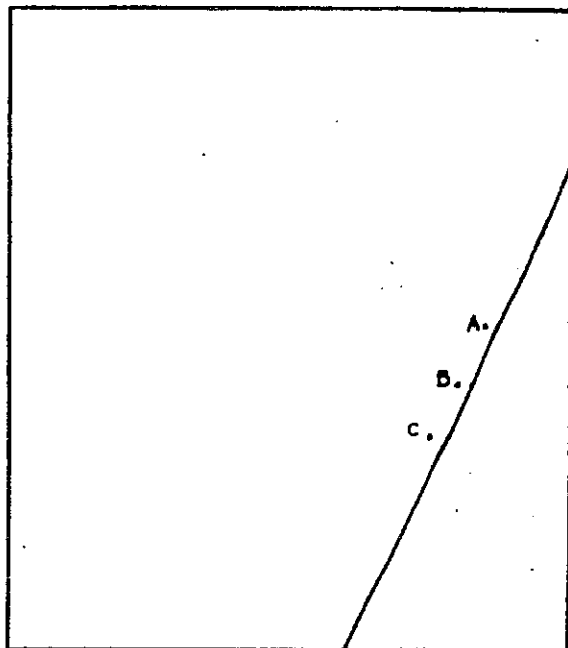
Thế bi này khiến ta có thể đẩy bi đỏ vào gần băng.

KẾT LUẬN:

Muốn đưa thế bi Hoa Kỳ về gần băng, cần đánh cú hồi không đối ngược để có thể nhờ góc vuông, chế ngự được bi đỏ.

Ta cần tránh đừng mở rộng góc và đứng gần quả bi phải kéo về, khi đánh cú hồi.

ĐƯA THẾ BI HOA KỲ QUA NHỮNG GÓC LỚN TỪ 35cm ĐẾN 71cm

Chuyển thế bi từ góc lớn của băng lớn về băng nhỏ tương đối dễ hơn từ góc lớn của băng nhỏ về băng lớn. Tuy nhiên, cần nhớ hai điều:

Một là đừng đi mau quá.

Hai là cú đánh kéo bi từ chỗ quẹo qua 2 băng phải hoàn hảo. Để không đi mau quá, phải lưu ý tới 3 điểm chiến lược A, B và C.

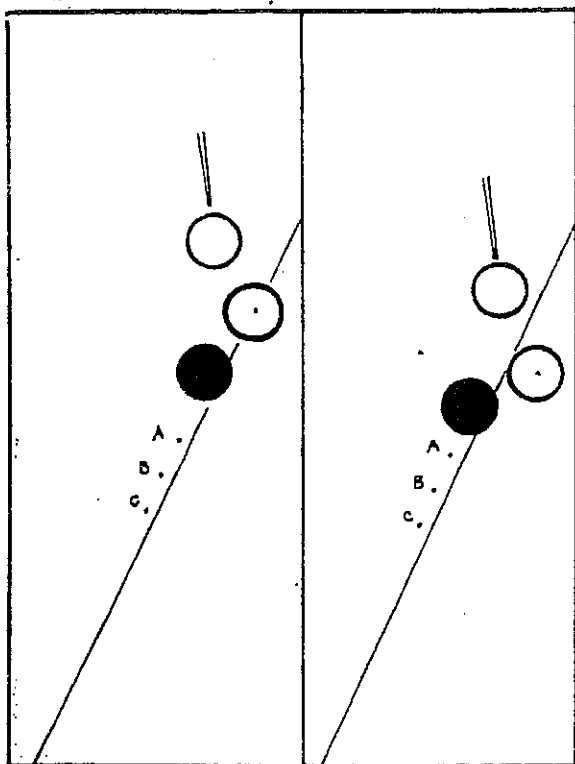
Muốn dẫn bi đỏ tới điểm A, phải đánh bi chủ vào bi đỏ ngược với hướng của điểm A.

Nhưng phải làm cách nào để bi có chấm không cản trở việc này. Bi có chấm (hình 154) không cho ta đẩy bi đỏ tới điểm A, buộc ta phải đánh 2 hoặc 3 cú để có thể đẩy bi đỏ tới điểm A (hình 155) bằng cách đánh vào bi có chấm để kéo bi này về điểm A.

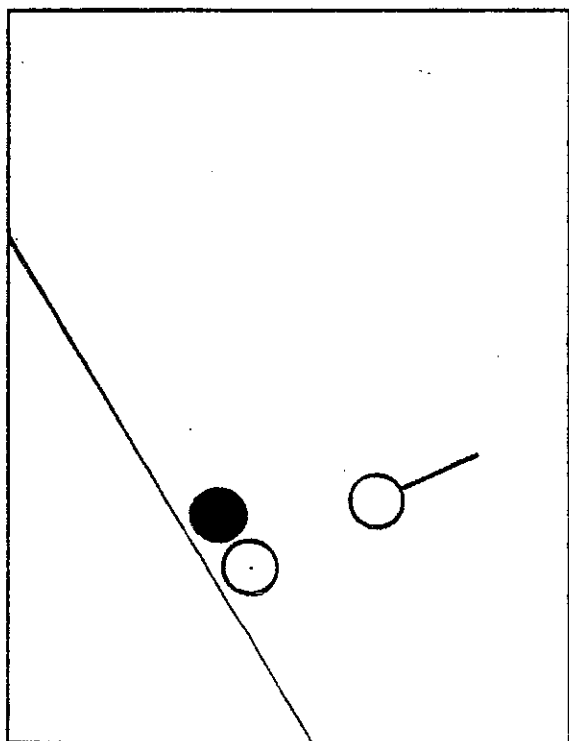
Phải lập đi lập lại chiến thuật này ít nhất 3 lần, nghĩa là ở 3 điểm chiến lược. Không thể chỉ làm 2 lần mà không gặp nguy hiểm, vì đường bi sẽ dài hơn và khi dài hơn thì có thể phạm những lỗi lầm quan trọng.

Dẫn bi từ góc lớn của băng nhỏ về hướng

của băng lớn là khó hơn cả, không phải vì đối góc, nhưng nhiều nhất là vì phải đưa thế bi đến gần băng lớn.

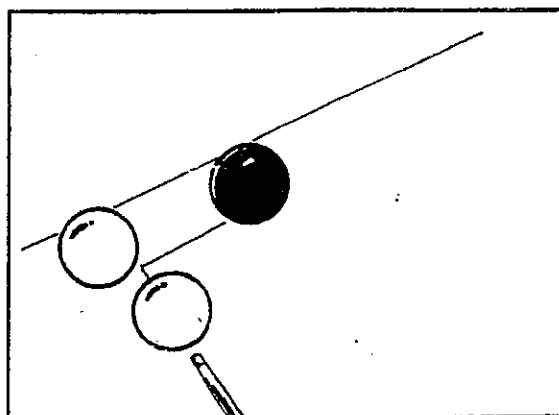

Ta biết rằng muốn đưa thế bi ra khỏi băng chừng 15 cm cũng không khó lắm và không nguy hiểm nhiều.

Ta sẽ thấy khi tách ra khỏi băng nhỏ chừng 15 cm đến 20 cm, ta sẽ gần băng lớn nhiều hơn (coi hình) chừng 20 cm tới 25 cm thay vì 35 cm (những góc được kẻ từ 71 cm của băng lớn đến 35 cm của băng nhỏ), nhờ đó ta có thể dễ dàng lợi được 15 cm khi đưa thế bi về băng lớn.

DÙNG CÚ HỒI KÉO BI TRẮNG VỀ

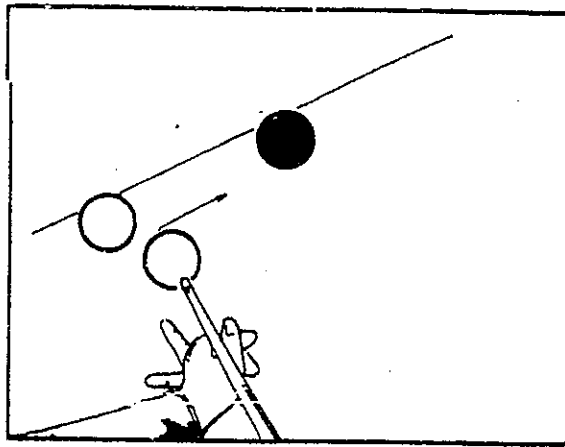
Để tách thế bi ra khỏi băng, ta sẽ tạo thế bi khiến ta có thể đánh bi ba nơi có mũi tên. Đánh mạnh hay nhẹ hơn, ta sẽ đẩy bi 3 đi xa hơn hay gần hơn, do đó tạo một vùng bi chạy về lớn hoặc nhỏ hơn và tách thế bi ra khỏi băng nhiều hơn hoặc ít hơn. Điều này khiến 2 bi có thể tới gần bi 3. Nếu nó vượt quá trung tâm của bi chủ, ta đã xoay thế bi mà không dùng 2 băng. Ta cũng tránh được góc bàn khi qua góc ấy. Nếu nó không vượt quá trung tâm của bi chủ, ta vẫn có thể kéo bi 2 về qua 2 băng, như đã trình bày trước đây.

Kết luận, ta có thể nói: thế bi đã xoay, mà không bị "quay", mà ta đã xoay...

Kết luận này có vẻ kỳ cục nhưng có thể làm bạn hiểu rõ những lời giải thích hơn.

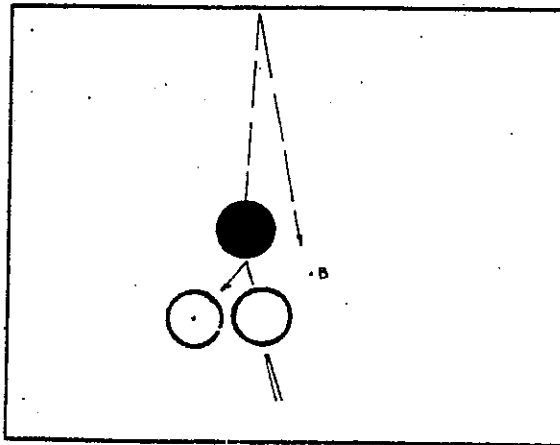
DÙNG CÚ BỔ KÉO BI TRẮNG VỀ

Cú đánh này dùng để qua góc từ băng lớn tới băng nhỏ cũng như từ băng nhỏ tới băng lớn.

Nếu cú hời mạnh quá (Hình 2) ta sẽ dùng cú bổ để bi 2 chạy chậm lại.

KÉO BI ĐỎ VỀ QUA 1 BĂNG

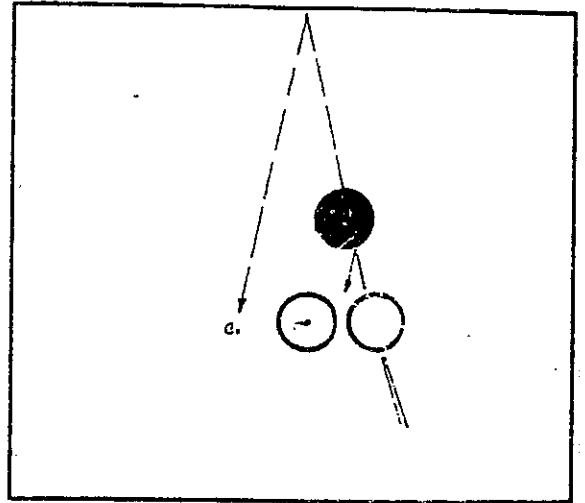

Nếu ta dùng lượng bi đỏ bình thường, bi sẽ trở về bình thường hoặc dụng ngược vào bi chủ, hoặc tới gần bi chấm nếu ta đánh cú hời.

Nếu ta dùng lượng bi đỏ ít hơn lượng bình thường, bi sẽ bị đẩy về bên phải và tới điểm B trong khi bi chủ tới dụng bi chấm về bên trái nhiều hơn, vì bi chủ sẽ mạnh hơn nhiều bởi nó đã đánh vào bi đỏ mỏng hơn.

Do đó, chiều hướng của bi đỏ và bi chấm đối nghịch nhau, lỗi lầm không xóa lỗi lầm, mà trái lại còn tăng gấp đôi nữa.

KÉO BI ĐỎ VỀ QUA 1 BĂNG

Nếu ta lấy lượng bi đỏ nhiều hơn lượng bi bình thường, bi sẽ tới điểm C và ta sẽ không đẩy bi chấm đi mà trái lại, ta sẽ sơn mỏng bên phải của bi này.

Vậy thì hướng đi của bi đỏ sẽ ngã nhiều về bên trái khi ta đánh dây vào bi này và ta không đẩy bi chấm đi một chút nào hết.

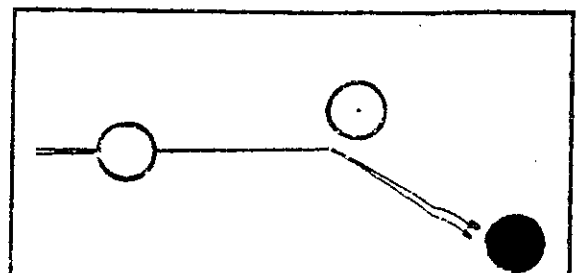
Do đó, khi kéo bi về qua một băng, cần lấy lượng bi chính xác; nếu không, cái lầm sẽ gấp đôi.

Chiều hướng của bi chủ sau khi dụng một bi ở khá xa, do đó khó nhắm. Khi bi 2 nằm xa bi chủ, lấy lượng bi luôn luôn khó và cần sự chính xác. Ta không chắc dụng bi 2 với lượng bi chính xác; vì thế ta thử coi lượng bi nào làm ta dễ đánh sai hơn cả.

Ta lấy một phần tư (1/4) bi là lỗi lầm.

Một phần tư (1/4) bi lỗi lầm ấy có thể đánh vào một bi ở xa, vậy khi đánh ba phần tư (3/4), hai phần tư (2/4) và một phần tư (1/4), thì lỗi lầm ấy sẽ ra sao?

Ba cú đánh ấy tạo ra một góc chừng 145° .

Điều kiện là ba cú đánh ấy không mạnh, vì nếu đánh sẽ có nổ.

- Nếu ta nhắm ba phần tư (3/4) vào bi 2 và nếu ta đã dụng bi 2 với một phần tư (1/4) bi lỗi làm là ta đã dụng bi 2 hoặc nguyên trái (4/4) hoặc nửa trái (2/4).

- Nếu ta đã dụng nguyên bi (4/4) là ta đã không chọn đúng chiều, vì ta biết rằng nếu ta đánh đây vào bi 2, ta sẽ tiến thẳng xa hơn bi này.

- Nếu ta dụng phân nửa (2/4) bi, là ta đã có một hướng "tương đối" tốt.

- Nếu ta nhắm phân nửa (2/4) vào bi 2 và dụng bi này với một phần tư (1/4) lỗi làm, là ta đã dụng bi 2, ba phần tư (3/4) hoặc một phần tư (1/4).

- Nếu ta dụng ba phần tư (3/4) bi, là ta đã có một hướng "tương đối" tốt.

- Nếu ta dụng một phần tư (1/4) bi, là ta đã có một hướng "tương đối" tốt.

- Nếu ta nhắm một phần tư (1/4) vào bi 2 và dụng bi này với một phần tư (1/4) lỗi làm, là ta đã dụng bi 2 hoặc phân nửa (2/4), hay không phần tư (0/4) nghĩa là sơn mỏng.

- Nếu ta dụng phân nửa (2/4) bi, là ta đã có một hướng "tương đối" tốt.

- Nếu ta dụng không phần tư (0/4) bi, nghĩa là sơn mỏng, ta không có chiều hướng tốt.

KẾT LUẬN:

Trong 3 lượng bi có thể đánh được là một phần tư (1/4), hai phần tư (2/4), ba phần tư (3/4), ta chỉ có thể dùng lượng bi hai phần tư (2/4) nghĩa là nửa bi mà thôi.

♣ Nếu đánh nhẹ nửa (1/2) bi vào bi 2, góc sẽ tối đa.

♣ Nếu đánh mạnh nửa (1/2) bi vào bi 2, góc sẽ thu hẹp lại, vì bi chủ nổ vào bi 2.

Nếu ta đánh một cú qua một băng (khá xa bi 2) và nếu phải đánh một phần tư (1/4) bi, ta sẽ đánh nửa (1/2) bi vào bi 2 với ép phê ngược để bù vào một phần tư (1/4) bi đã lấy ít hơn.

♣ Nếu phải đánh một phần tư (1/4) bi ép phê tốt, ta sẽ đánh phân nửa (1/2) bi không ép phê để bù vào ép phê tốt.

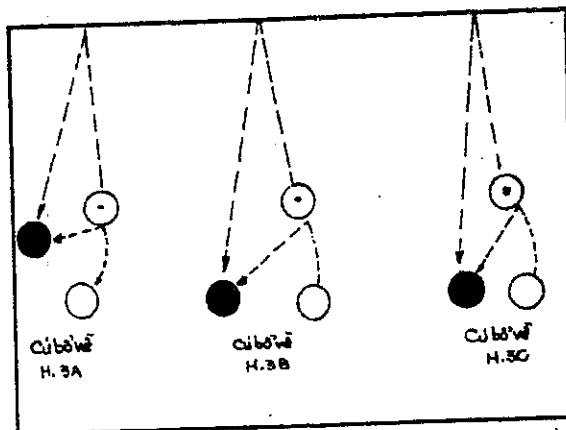
Với cú đánh qua 2 băng (bi 2 nằm khá

xa), không nên đánh một phần tư (1/4) bi cơ thấp, đầu bi 2 có thể kéo về được. Ta sẽ đánh nửa (1/2) bi để cú đánh chắc hơn, vì khi bi ở xa mà đánh cơ thấp với một sơ xuất nhỏ về lượng bi, sự cách biệt sẽ rất lớn. Vì thế mặc dầu ta có thể kéo bi về với cơ thấp và một phần tư (1/4) bi, ta cũng không đánh như vậy, vì đánh cú này được chính xác là một chuyện rất hiếm.

Chú ý:

Nếu cần đánh cú qua 3 băng, luôn luôn ta chỉ đánh theo một phương pháp là đánh nửa (1/2) bi vào bi 2 mạnh nhiều hoặc ít để thu hẹp hay mở rộng góc độ.

CÚ BỐ VÈ

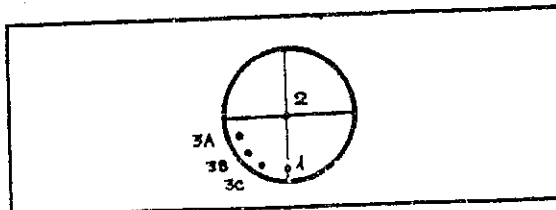

Muốn bi lăn tới một điểm nào, ta phải đánh bi vào hướng đối diện với điểm ấy. Cú bố vẽ giúp ta:

1) Nhờ sức quay truyền vào bi chủ, có thể làm nó tạo một cung tròn, khiến nó dụng bi 2 vào hướng đối nghịch với hướng bi chạy về.

2) Nhờ sức quay tròn ấy, bi chủ lăn tới dụng vào bi 3.

Điểm chính xác đánh vào bi chủ cũng đúng là vị trí của bi 3 đối với góc do 3 bi tạo thành.

Ba cú đánh 3A, 3B, 3C vào bi chủ

1) Muốn đánh cú bố về hình A, ta sẽ đánh vào điểm 3A của bi chủ.

2) Muốn đánh cú bố về hình B, ta sẽ đánh vào điểm 3B của bi chủ.

3) Muốn đánh cú bố về, hình C, ta sẽ đánh vào điểm 3C của bi chủ.

Con số 1 trong hình 237 là vị trí tương tượng của bi chủ trong những cú đánh bố về mang số 234, 235 và 236 trên đây.

Con số 2 trong hình 237 là vị trí tương tượng của bi chấm trong những cú đánh bố về mang số 234, 235 và 236 trên đây.

Những con số 3A, 3B, 3C trong hình 237, là những vị trí tương tượng của những bi đồ trong những cú đánh bố về mang số 234, 235 và 236 trên đây, và như đã nói ở trên, là 3 điểm phải đánh để thực hiện những cú bố về.

BI ĐỤNG BĂNG VÀ DỘI LẠI

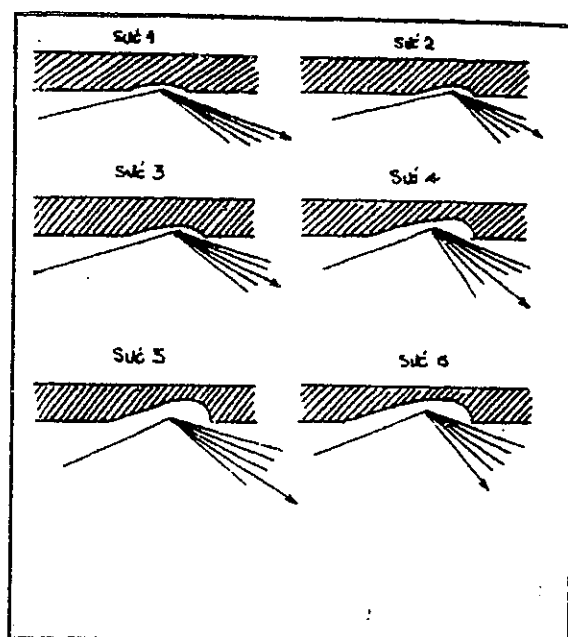
Khi đánh vào băng với cơ nhắm giữa bi chủ, góc dội của bi sẽ lớn nhiều hay ít tùy theo sức mạnh đập vào băng ấy.

Ta chia những sức mạnh khác nhau của cú đánh như sau:

- Ta gọi:
- Sức mạnh chút xíu là sức 1.
 - Sức mạnh nhỏ là sức 2.
 - Sức mạnh bình thường là sức 3.
 - Sức mạnh trung bình là sức 4.
 - Sức mạnh lớn là sức 5.
 - Sức mạnh tối đa là sức 6.

Vì thế khi ta đánh 1 băng, 2 băng và nhất là 3 băng, ta không được đánh thấp và một phần tư (1/4) bi, nhưng phải đánh phân nửa (1/2) bi với một trong sáu sức mạnh trên đây, để khi bi chủ nổ vào bi 2 và đụng vô băng, bi chủ sẽ lăn theo chiều hướng cần thiết để đụng bi 3.

Sau đây là hình vẽ 6 cú đánh bi đụng băng và dội lại với các sức mạnh 1, 2, 3, 4, 5 và 6.

Ta càng đánh mạnh, cao su của băng càng bị cạnh phải của bi ép vô và khi dãn ra, cao su càng đẩy cạnh trái của bi ra xa, do đó trong 6 cú đánh kể trên, bi dội lại không giống nhau.

PHƯƠNG PHÁP MARTY

Bây giờ, tôi chỉ còn nghiên cứu phương pháp hay nhất đánh vào băng. Cho tới nay, các phương pháp hay chỉ được một vài nhà vô địch trình bày. Tôi lược tôi, tôi thử áp dụng một cách sáng sủa hơn, và tôi mong mọi là hiệu nghiệm hơn cả, để trình bày với quý bạn một lối riêng, hầu giải quyết những khó khăn khi ta đánh vào 3 băng của bàn bi da.

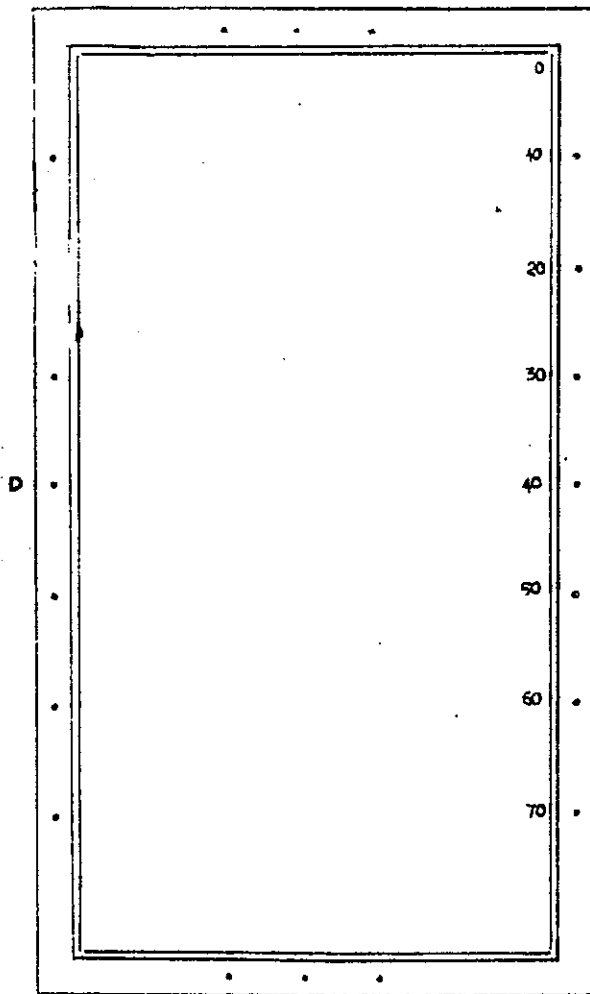
Trong những lời giải thích sau đây, tất cả những cú đánh được đề cập tới đều đánh vào bên trái và nhắm vào bên phải, nghĩa là ngược với chiều kim đồng hồ, như vậy để giản dị hóa việc trình bày phương pháp này.

Di nhiên là những cú đánh có thể được đánh cùng chiều với kim đồng hồ và cũng được áp dụng phương pháp ấy.

Còn một điều rất quan trọng cần để ý là bao giờ người chơi cũng phải đặt ép phê tự nhiên vào trung tâm của bi.

GHI SỐ ĐƯỜNG NHẢM VÀO BẢNG B

C

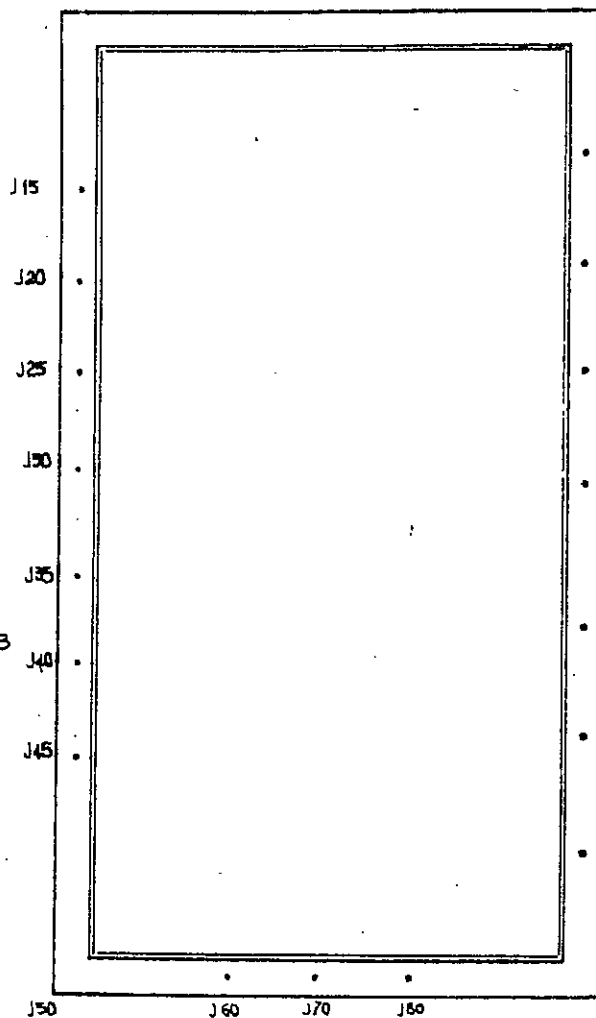

A

Để đánh dấu những điểm mục tiêu, những con số được ghi trong những hình sau đây. Những con số này được ấn định lớn hoặc nhỏ chỉ có mục đích giải thích phương pháp áp dụng mà thôi.

Chữ J (là người chơi), nằm kế bên những con số ấy dùng để chỉ những vị trí của bi chủ.

GHI SỐ BI CHỦ

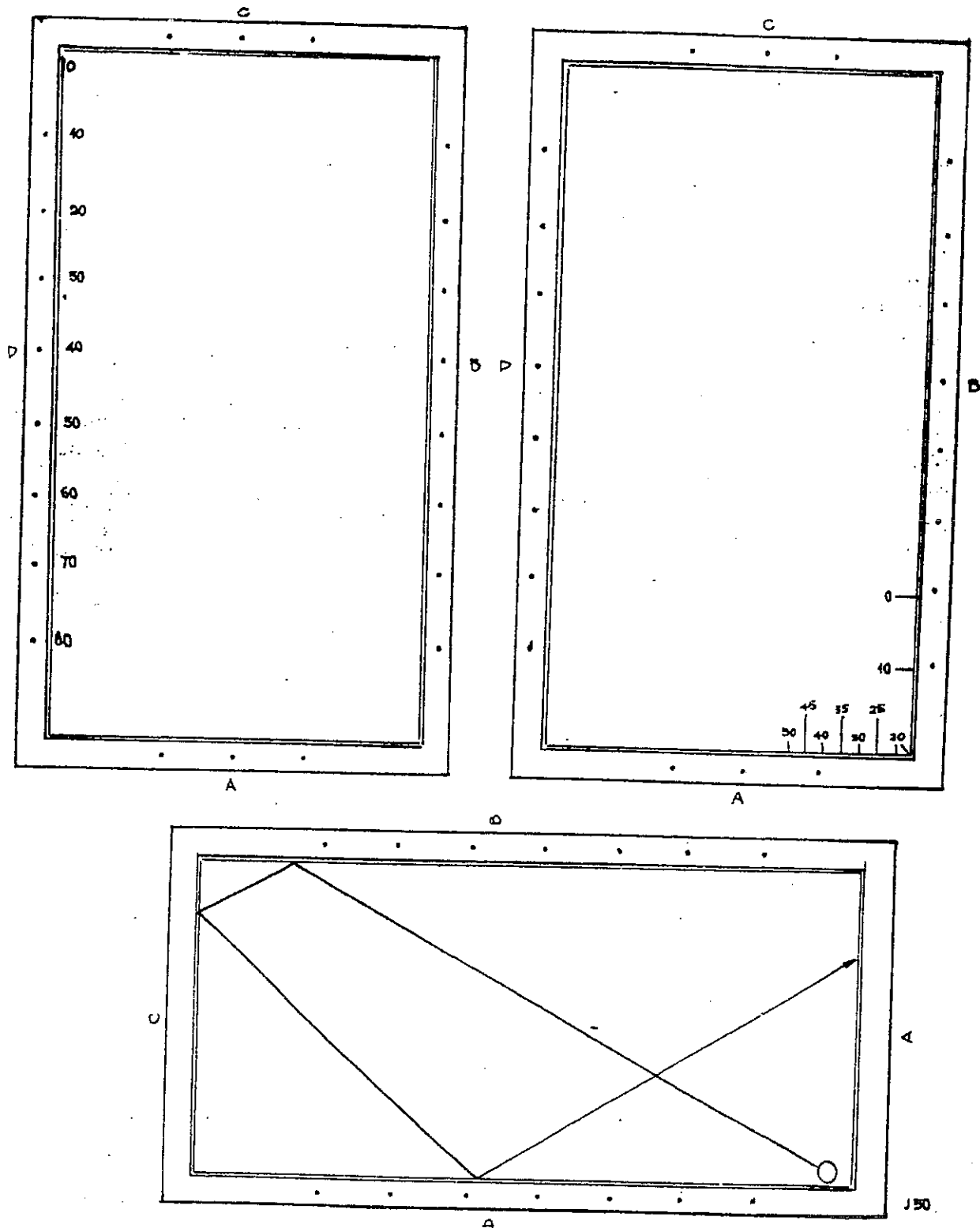
GHI SỐ NƯỚC ĐẾN TẠI BẢNG A

Những số ghi mức đến tại bảng A phù hợp với những số đường nhắm vào bảng D. Nghĩa là:

- Nếu bi chủ lăn về hướng số 25 của bảng D, nó sẽ lăn tới số 25 của bảng A.
- Nếu bi chủ lăn về hướng số 45 của bảng D, nó sẽ lăn tới số 45 của bảng A.
- Nếu bi chủ lăn về hướng số 20 của bảng D, nó sẽ lăn tới số 20 của bảng A, nghĩa là lăn tới góc của bảng này.

(Những số của bảng A lấn một chút sang bên B).

GHI SỐ CHIỀU HƯỚNG VÀO BẢNG D

Vì ta biết rằng bảng chiều hướng D phù hợp đúng với bảng mức đến A, đây là câu hỏi thứ nhất được đặt ra:

Nếu ta cần đánh một cú 3 băng trước, giữa băng thứ ba và băng thứ tư, ta đã biết phải đánh vào chỗ nào của băng thứ ba,

nghĩa là của băng chiều hướng D, vì sau băng này, ta tiến tới băng mức đến A cũng tại con số đó. Vậy ta làm cách nào để tới băng thứ ba?

Trong trường hợp này ta phải dùng đến con số J.

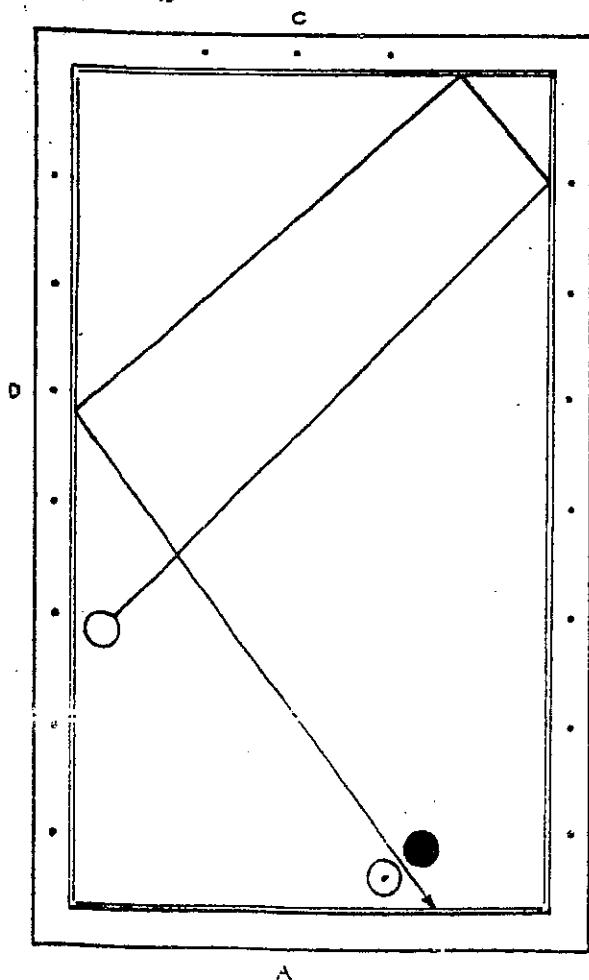
Con số J có giá trị từ J15 tới J80 (coi hình). Con số J giá trị bằng những số của 2 băng lớn cộng lại với nhau.

Băng nhảm B + băng chiều hướng D = số J

Thí dụ:

Bí chủ nằm tại J50, nếu ta đánh vào số 10 của băng nhảm B, ta sẽ đụng băng chiều hướng D ở:

$J50 - 10$ của băng nhảm = 40 của băng chiều hướng. Và dĩ nhiên là ở số 40 của băng mức đến A, vì băng A cũng giống như băng D vậy.

BÀI TOÁN THỨ NHẤT

Mức đến vào hai bí nằm tại đâu?

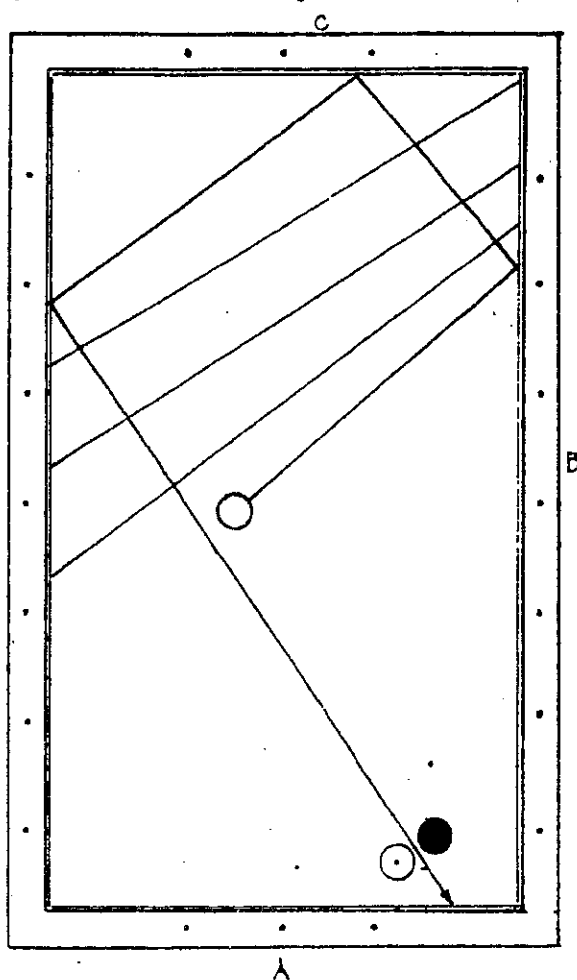
Mức đến vào hai bí nằm tại số 35 của băng A. Nếu mức đến (tại băng A) là số 35, ta biết là tại băng D, cũng là số 35.

Bí chủ nằm tại đâu, hay nói đúng hơn, số J của bí chủ là số nào? (coi hình 238) để biết rõ những điểm mục tiêu ghi những giá trị của J.

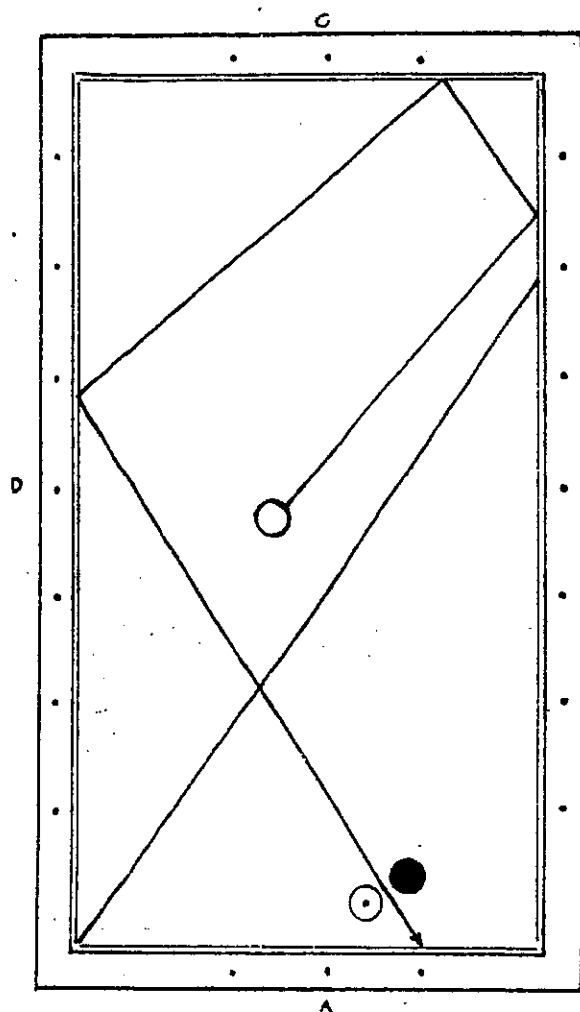
Ta đã biết là bí chủ nằm tại J40, và phải tiến đến số 35 của băng D (băng nhảm + băng chiều hướng = số J) và số J là J40. Ta sẽ nói:

$J40 - 35$ của băng chiều hướng = 5 của băng nhảm.

Vậy ta sẽ nhắm vào số 5 của băng nhảm B, nghĩa là giữa hình quả trám thứ nhất và góc bàn, vì mỗi hình quả trám tính là 10.

BÀI TOÁN THỨ NHÌ

Lần này ta không ở tại một số J nhất định, vì bi chủ nằm giữa bàn.

Làm sao biết ta ở đâu?

Trước hết, ta phải biết tiến đến chỗ nào của bảng D (bảng thứ ba) và như ta đã biết, cũng sẽ là con số ấy của bảng A (bảng thứ tư).

Ta thấy mức đến vào 2 bi ở số 25 của bảng A, vậy cũng ở số 25 của bảng D.

Vì ta biết phải tới số nào của bảng D, ta hãy tìm vị trí của ta.

Ta sẽ nói:

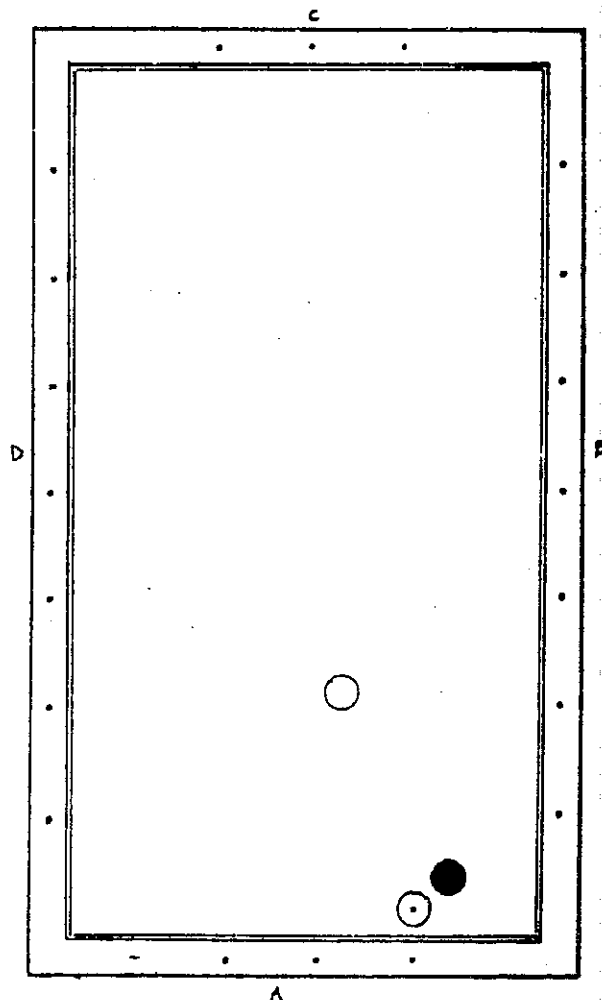
- Nếu ta ở J25, ta sẽ đánh vào J25 - 25 của bảng D = 0 tại bảng nhăm; ta không ở J25.
- Nếu ta ở J30, ta sẽ đánh vào J30 - 25

của bảng D = 5 tại bảng nhăm; ta không ở J30.

- Nếu ta ở J35, ta sẽ đánh vào J35 - 25 của bảng D = 10 tại bảng nhăm; ta không ở J35.

- Nếu ta ở J40, ta sẽ đánh vào J40 - 25 của bảng D = 15 tại bảng nhăm; ta ở J40 và ta sẽ đánh vào 15 của bảng nhăm

BÀI TOÁN THỨ BA

Bi chủ nằm giữa bàn.

Bi chủ lúc nào cũng phải đụng 3 bảng trước khi gặp 2 bi kia, nghĩa là bảng nhăm B, bảng nhỏ C, bảng chiều hướng D để khi tiến về bảng thứ tư, bảng mức đến A, bi chủ sẽ gặp 2 bi kia.

Ta có thể nói mức đến tại 2 bi ở số 35,

tức là giữa số 35 của băng D và số 35 của băng A. Nhưng tôi cần nhấn mạnh đến băng D này để nói rằng bị lăn về hướng số 35, nhưng không rụng vào chỗ đối diện với số 35 này.

Ta nên nhớ là lúc nào ta cũng nói "về hướng" con số của băng chiếu hướng, nhưng không bao giờ nói "ngang với" con số ấy.

Sau khi giải thích như vậy, ta tiếp tục giải bài toán.

Ta biết là 2 bi đều nằm tại số 35 của băng A và 35 của băng D. Vậy ta sẽ nói:

- Nếu ta ở J50, ta sẽ đánh vào J50 - 35 của băng D = 15 của băng nhăm; ta không ở J50.
- Nếu ta ở J45, ta sẽ đánh vào J45 - 35 của băng D = 10 của băng nhăm; ta ở J45 và ta sẽ đánh vào số 10 của băng nhăm.

BÀI TOÁN THỨ NHẤT

Con số của 2 bi phù hợp với băng A là số nào?

Con số của 2 bi phù hợp với băng D là số nào?

Hai con số ấy giống nhau.

Con số J của bi tôi là số mấy?

Muốn tìm ra con số ấy, bạn sẽ nói:

- Nếu tôi ở số J...? Tôi sẽ đánh ở J...?
- băng D...? = ...? ở băng nhăm.
- Nếu...

Bài giải

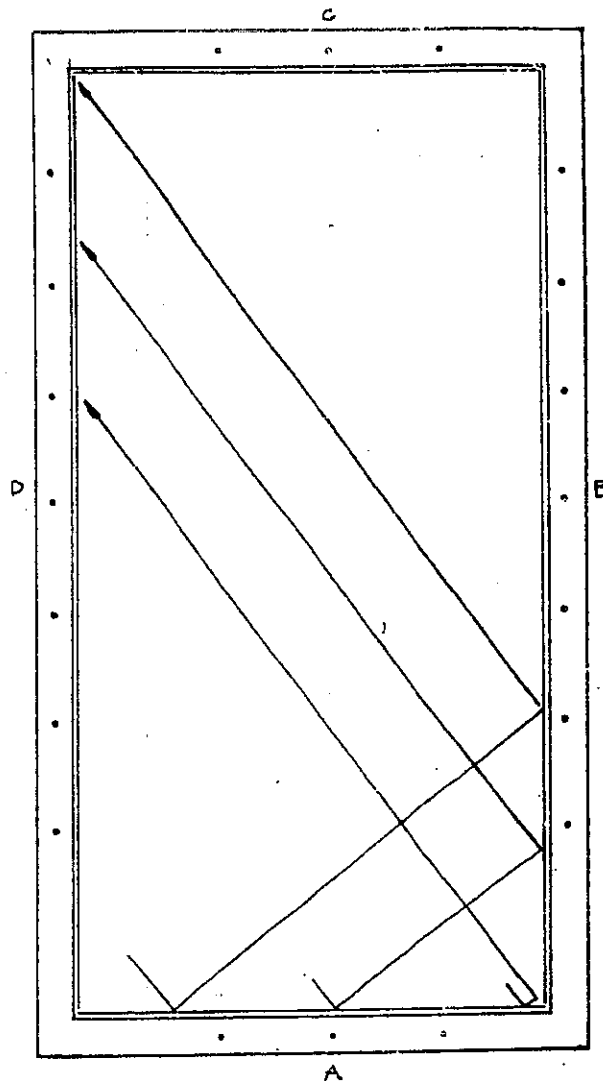
Số đó là số 30, ở băng A cũng như ở băng D, vì hai số này giống nhau.

Muốn tìm số J, tôi nói:

Nếu tôi ở J50; tôi sẽ đánh J50 - 30 chiều hướng = 20 ở băng nhăm.

Nếu tôi ở J55, tôi sẽ đánh J55 - 30 chiều hướng = 25 ở băng nhăm.

Tôi ở J55, tôi sẽ đánh vào 25 của băng nhăm.

Chiều hướng của bi sau băng thứ tư

Sau băng A, nghĩa là băng thứ tư, bi chủ vẫn tiếp tục lăn về hướng băng thứ năm và sau băng này, còn lăn tới băng thứ sáu.

Đây là chiều hướng lăn của bi chủ.

Ta có thể nhận thấy cú 50 của băng A, tức là băng thứ tư, đẩy bi vào hình quả trám thứ nhì của băng thứ năm B và, sau băng này, tới góc của băng thứ sáu.

Cú 35 của băng A đẩy bi vào hình thoi thứ nhất của băng thứ năm, và sau băng này vào hình thoi chót của băng thứ sáu.

Cú 20 của băng A đẩy bi tới hình thoi áp chót của băng thứ sáu.

Ta có thể nhận thấy những chiều hướng ấy đều song song với nhau; do đó những cú 45, 40, 30 và 25 cũng song song với nhau.

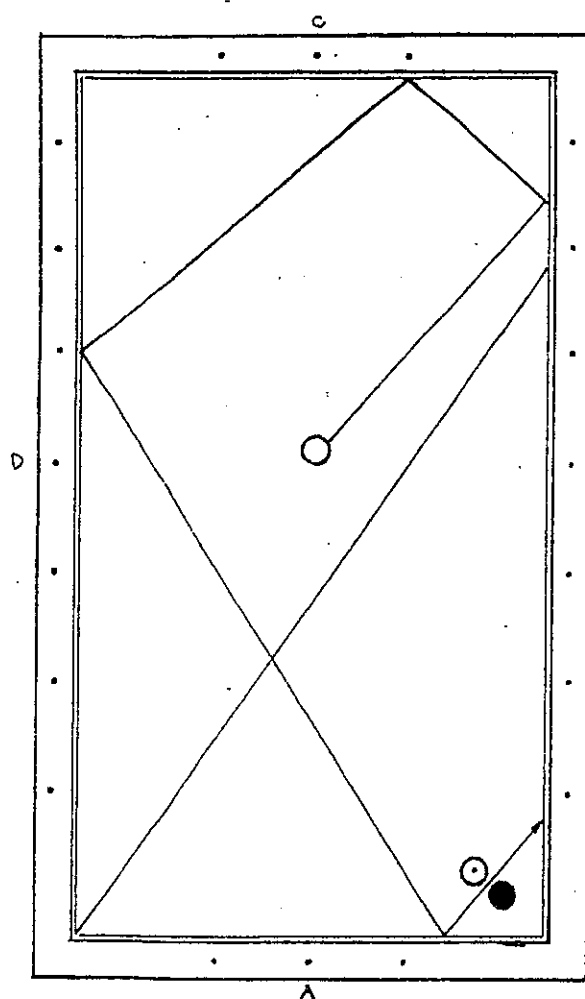
SỰ THẰNG BẰNG CỦA CÂY CƠ

Trong lối chơi tự do, sự thăng bằng phải nằm giữa 40 và 50 cm cách gót chân.

Trong lối chơi ô, sự thăng bằng phải nằm giữa 38 và 42 cm cách gót chân.

Trong lối chơi 3 băng, sự thăng bằng phải ở dưới 38cm cách gót chân.

Bạn cần để ý đến các vị trí của sự thăng bằng trên dây để cây cơ có thể dễ dàng lui tới trong cầu tay trái, và để trọng lượng của một sự thăng bằng không thích hợp với lối chơi, khỏi gây trở ngại cho động tác ấy của cây cơ.

BÀI TOÁN THỬ NHỨT SAU BỐN BĂNG

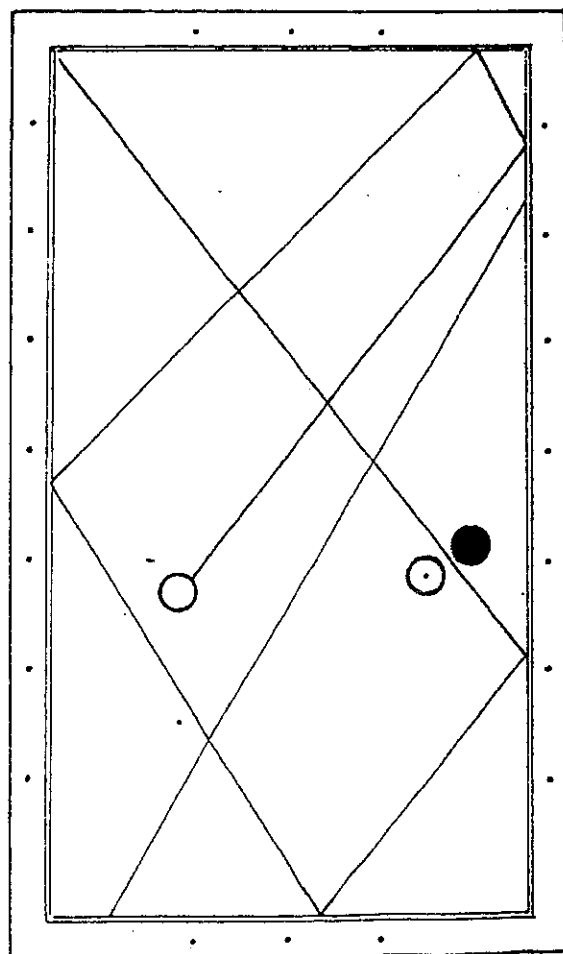
Ta biết rằng cú 35 của băng A (băng thứ tư) đẩy bi vào hình thoi đối diện với số ấy của băng thứ năm.

Ta có thể nói: nếu mức đến 2 bi phù hợp với số 35 của băng A, thì cũng phù hợp với số 35 của băng D.

Vì ta biết phải đến điểm nào của băng D, ta thử tìm hiểu nơi ta đứng là nơi nào.

Vậy ta sẽ nói:

- Nếu ta ở J50, ta sẽ đánh vào J50 - 35 của băng D = 15 của băng B; ta không ở J50.
- Nếu ta ở J45, ta sẽ đánh vào J45 - 35 của băng D = 10 của băng B; ta ở J45 và ta sẽ đánh vào 10 của băng B.

BÀI TOÁN THỨ NHẤT SAU NĂM BĂNG

Bi đều nằm giữa hình thoi thứ nhì của băng thứ năm và góc của băng thứ sáu.

Ta biết rằng hình thoi thứ nhì của băng thứ năm phù hợp với số 50 của băng A, và băng A cũng phù hợp với số 50 của băng D.

Vì ta biết phải tới chỗ nào của băng D, ta thử tìm chỗ đứng của ta ở đâu?

Vậy ta nói:

- Nếu ta ở J50, ta sẽ đánh vào J50 - 50 của băng D = 0 của băng B; ta không ở J50.
- Nếu ta ở J60, ta sẽ đánh vào J60 - 50 của băng D = 10 của băng B; ta không ở J60.
- Nếu ta ở J55, ta sẽ đánh vào J55 - 50 của băng D = 5 của băng B; ta ở J55 và ta sẽ đánh vào 5 của băng B.

Tôi cần nói với các bạn rằng từ J50 đi ngược tới J15, góc khởi hành sẽ hẹp dần và góc tới cũng vậy. Do đó ta phải kéo dài cú đánh lần lần nếu ta ở dưới số J50.

Từ J50 đi về J80, ta mở rộng lần góc khởi hành và góc tới. Do đó ta phải thu ngắn lần cú đánh, nếu ta ở trên số J50.

Trước khi chấm dứt cuốn sách này, tôi có vài lời khuyên bạn.

Cây cơ phải cân nặng:

- Trong lối chơi tự do : từ 460 đến 500 gr.
- Trong lối chơi ô : từ 480 đến 500 gr.
- Trong lối chơi 3 băng: tối thiểu 550 gr, nhưng không quá 600 gr.

Nhưng yếu tố quan trọng là sự thắng băng phải thích hợp với lối chơi.

Nếu phải đánh bi nằm rất gần nhau, người chơi ngả mình về hướng bi tới khi nào nhìn thấy trọn vẹn cú đánh, do đó bàn tay mặt cũng phải tiến về phía trước (đối với người chơi bằng tay phải).

Nếu phải đánh bi nằm rất xa nhau, người chơi phải đứng xa bi tới khi nào nhìn thấy

trọn vẹn cú đánh, do đó bàn tay mặt cũng phải đặt xa hơn.

Nếu phải đánh bi nằm ở một khoảng cách trung bình người chơi tiến lại gần hoặc đứng xa bi tới khi nào nhìn thấy trọn vẹn cú đánh, do đó bàn tay mặt cũng phải tiến tới hoặc lùi lại phía sau.

QUẢ LẮC

Quả lắc ở đây chỉ là cánh tay ngoài ta đưa từ phía sau ra phía trước, khi ta đánh đầu cơ vào quả bi.

Cú nhấp chỉ là phần nửa quả lắc đi từ điểm chết về phía sau liên tiếp nhiều lần.

Điểm chết là vị trí mà cánh tay ngoài tạo một góc vuông với cây cơ.

Vậy thì, nếu cánh tay ngoài luôn luôn phải tạo cùng với cây cơ một góc vuông, ta có thể nói là:

Nếu đa số những cú đánh mà bi nằm rất gần nhau, là trường hợp chơi theo lối tự do, thì sự thắng băng phải ở phía trước.

Nếu đa số những cú đánh mà bi nằm xa nhau là trường hợp chơi 3 băng, thì sự thắng băng phải ở phía sau.

Nếu đa số những cú đánh mà bi nằm cách một khoảng trung bình là trường hợp chơi ô, thì sự thắng băng phải ở giữa 2 sự thắng băng trên đây.

Để những tay chơi vô địch không thể kéo dài vô tận những cú đánh theo lối chơi Hoa Kỳ hoặc lối chơi đường nhỏ (1), người ta đã đặt ra lối chơi ô với 2 cú đánh. Khi đánh theo lối này, người ta kẻ 4 đường bằng phấn viết, cách bằng một khoảng (2) trên mặt bàn chơi, chia bàn ra làm 9 phần, gồm 3 ô hình chữ nhật lớn và 6 ô hình vuông bằng nhau. Trong mỗi ô chữ nhật hoặc ô vuông ấy, người chơi không có quyền đụng bi 2 lần liên tiếp mà không đánh bật ra ngoài ô (3) với cú thứ nhì, một bi trong hai bi đối nghịch.

Một trong hai bi hoặc cả hai bi, sau khi lăn ra ngoài ô, có thể lăn trở lại ngay vào trong ô ấy. Như vậy, người chơi lại có quyền

đánh cú thứ nhất trong ô. Khi 2 bi đối nghịch cùng nằm trong một ô, trọng tài hoặc người chơi sẽ hô "VÀO" và nếu cú đánh kế tiếp không đẩy bật 2 bi đó ra thì hô "Ở TRONG". Thế bi "CUỐI NGỰA" là trường hợp mỗi bi nghịch nằm trong một ô khác nhau. Trong thế bi này, một trong những nguyên tắc của lối chơi đường kẻ, người chơi có quyền đánh được tới đâu thì đánh, do đó y cố gắng giữ lại thế bi này.

LỐI ĐÁNH Ô

Ta dùng lối đánh này để đạt những tiến bộ cần thiết cho một kỹ thuật chơi tốt đẹp.

Lối đánh này buộc ta phải thay đổi những thế bi mà vẫn điều khiển được bi.

Lối đánh này buộc người chơi phải có nhiều hiểu biết hơn lối đánh tự do.

Những đường kẻ trên thảm xanh của mặt bàn giúp ta đánh dễ dàng hơn. Quan niệm chơi được tạo ra nhờ những đường kẻ này, vì người chơi sẽ tìm cách tiến lại gần hoặc không tiến xa những đường kẻ ấy. Nếu bởi những đường kẻ ấy, anh ta sẽ không biết đường nào mà đi nữa. Trong lúc đặt một kỷ luật chơi ô, buộc người chơi suy nghĩ nhiều hơn và giúp người chơi được tiến bộ.

ĐƯỜNG KẼ

Đường kẻ đối với Ô cũng như lối đánh Hoa Kỳ trong lối chơi tự do. Nó gồm 3 giai đoạn:

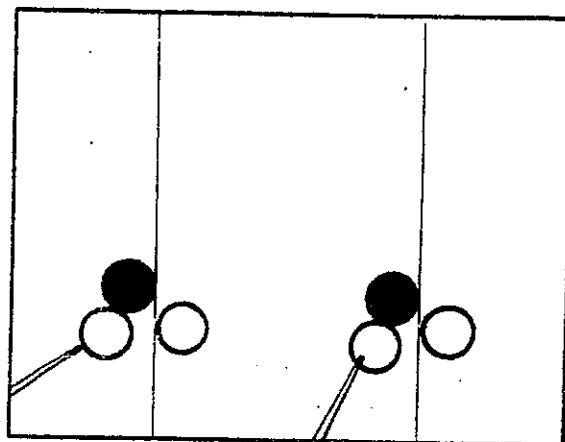
1. Những cú đánh nhỏ.
2. Cú đánh lớn.
3. Kéo bi về.

Muốn kéo bi về được hoàn toàn, thì công việc này phải dễ dàng, và muốn được dễ dàng thì cú đánh phải hoàn toàn; làm thế nào để có thể lập lại chu kỳ: những cú đánh nhỏ, cú đánh lớn, kéo bi về...

1) Đường nhỏ là một lối chơi Hoa Kỳ mà người chơi, thay vì cùng đẩy 2 bi một lúc, như khi đánh cú đường rầy cũng trong lối chơi này, sẽ đánh từng cú nhỏ, trước khi đánh để kéo bi về. Thế bi này nằm cách băng chừng 15cm.

2) Bốn đường kẻ nằm cách băng 47cm, là một phần ba (1/3) chiều ngang của bàn bi da trong các cuộc tranh tài. Với những bàn nhỏ hơn, khoảng cách giữa đường kẻ và băng cũng là một phần ba (1/3) chiều ngang của bàn và tùy theo chiều ngang của mỗi bàn.

3) Chữ "Ô" dùng để chỉ một hình vuông hoặc một hình chữ nhật.

Muốn đánh cú kéo bi về chính xác, dội ngược vào bi chủ, thì bi trắng và bi đỏ phải nằm trong thế bi sau đây:

Đường thẳng góc với băng, hình dung bằng một đường kẻ phân phải chạy qua cạnh của bi trắng và cạnh trái của bi đỏ, để lúc nào ta cũng đứng đúng cách nếu muốn đánh bi này hoặc bi kia (coi hình).

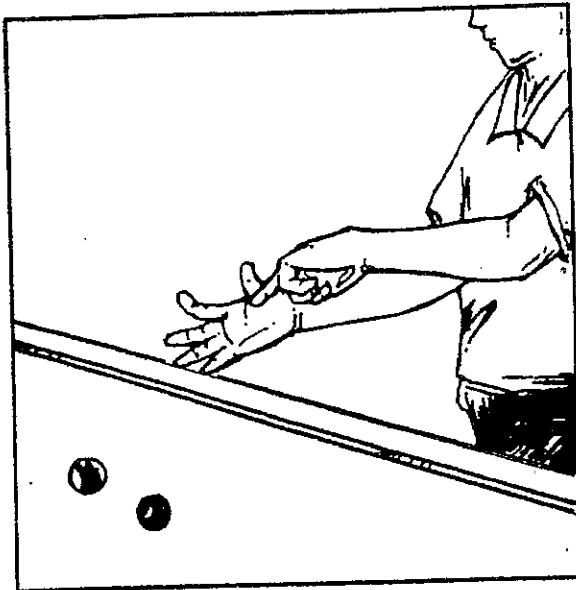
Dùng những cú đánh nhỏ chuẩn bị cú đánh lớn để kéo bi về. Cần đánh 1, 2, đôi khi 3 cú nhỏ, trước khi đánh cú lớn. Đánh cú lớn khi đường thẳng góc của băng chạy vào giữa hai bi kia và sơn móng hai bi ấy.

Hầu hết những cú đánh móng đều đánh với đầu cù nhắm cao hơn trung tâm bi một chút để cú đánh chậm hơn và dễ hơn. Thật vậy, không thể đánh chậm khi nhắm cao, hoặc nhắm thấp.

KẾT LUẬN:

Chỉ có thể đánh để kéo bi về dội ngược vào bi chủ dễ dàng nếu đường thẳng góc của băng chạy vào giữa và sơn móng hai bi.

Chà bột nhựa vào giữa kẽ tay
trỏ và tay cái giúp đẩy cơ dễ.

Năm mươi cú đánh trong lối đánh Ô

(Từ hình số 1 đến hình số 50)

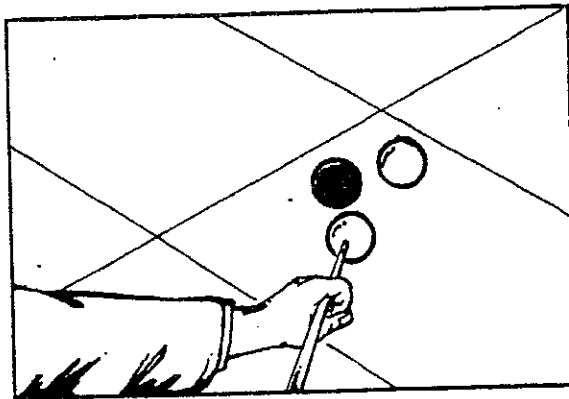
Năm mươi cú đánh này không liên tục
và sẽ được đem qua một thế bi khác, ngay
khi bi chạm vào đường kẻ.

Tôi đã thử đặt vào những cú đánh này
cái quan niệm chính yếu về lối đánh Ô với
những cú đánh giản dị nhất và rõ ràng
nhất để thay đổi các thế bi.

Tôi nghĩ rằng với những cú đánh này,
người chơi sẽ cố gắng hết sức trong các cú
đánh, có thể tìm lại tất cả những thế bi
trung gian mà ta có thể có được, khi đánh
50 cú này trong lối đánh Ô, trên một phần
ba (1/3) của bàn bi da.

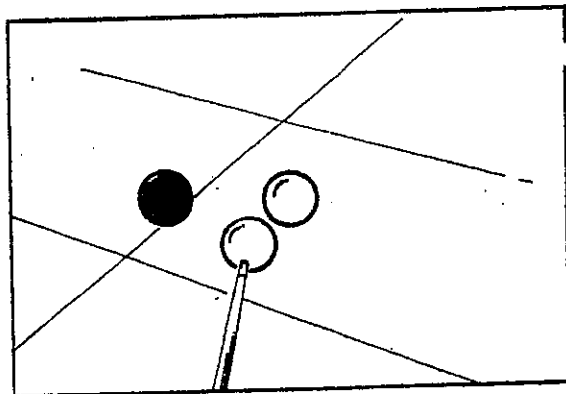
Hình 1

Muốn chế ngự bi, phải gom bi. Hai phần
ba (2/3) bi, cơ thấp, không ép phê, chế ngự
bi đỏ bằng bi trắng tự động trở về.

Thế bi "cưỡi ngựa". Ta có thế bi tốt,
nhưng vị trí của thế bi này làm ta khó đánh.
Thật vậy, nếu ta dùng cú đánh dội ngược
vào bi chủ, thế đứng của người chơi khiến
anh ta hầu như không thể nhắm vào bi đỏ,
và phải đánh phông chừng. Do đó, ta mở
rộng góc để bi tự động trở về không đụng
vào bi chủ, nửa (1/2) bi trắng, cơ cao, ép
phê tốt để đánh vào bi đỏ và tạo thế bi dễ
đánh hơn.

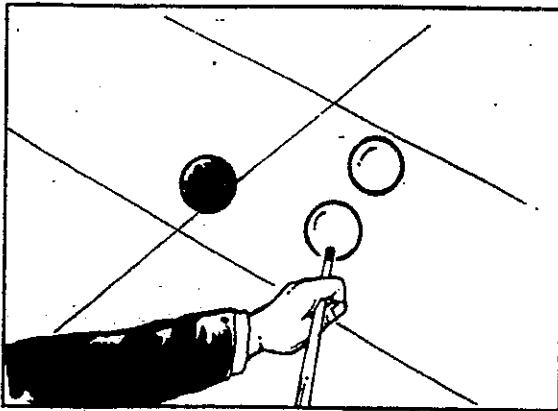
Hình 2

Thế bi nhập cuộc

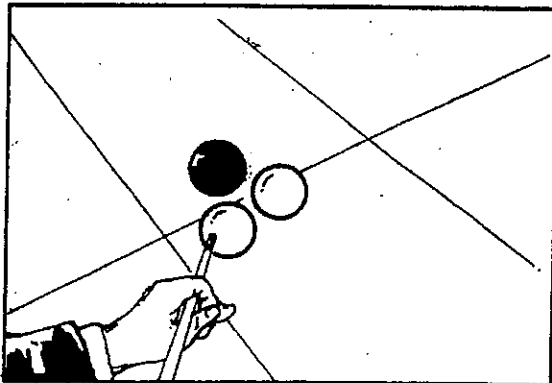
Tiến bi đỏ gần đường kẻ bằng cách đánh
vào bi trắng để có thể kéo về cho cú kế
tiếp. Cơ cao, nửa (1/2) bi, không ép phê. Cần
nhất đừng cho bi đỏ vượt đường kẻ, bi 2
hầu như bao giờ cũng trở về chỗ của bi 3.
Nếu lỡ để bi đỏ vượt qua đường kẻ, thì ta
phải kéo bi trắng về gần bi đỏ. Ta sẽ "Ở
TRONG" ở vuông giữa bàn, sẽ đánh không
đúng cách và khó hơn.

Hình 3

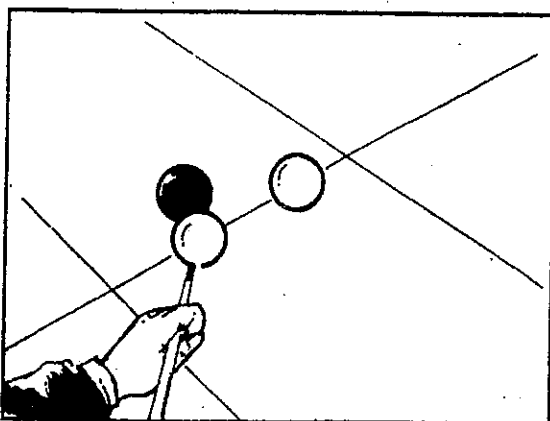

Thế bi nằm trong. Kéo bi trắng về, cơ dưới trung tâm một chút, ba phần tư (3/4) bi, không ép phê vì bi 2 không trở về quá nhiều; nếu đứng chéo hơn, cần đánh mỏng hơn, thấp hơn và ép phê tốt.

Hình 4

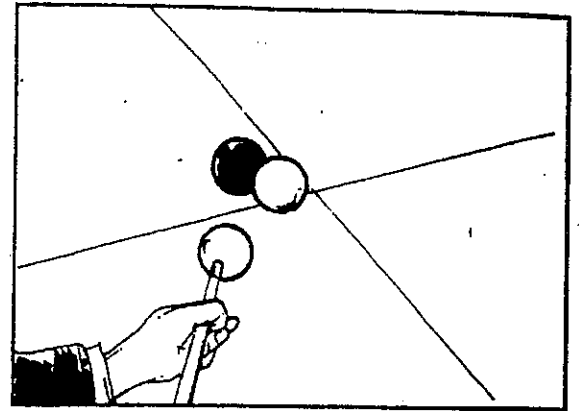

Hình 5

Bi đỏ tự động trở về, không dụng, cơ thấp ép phê tốt, chế ngự được bi trắng.

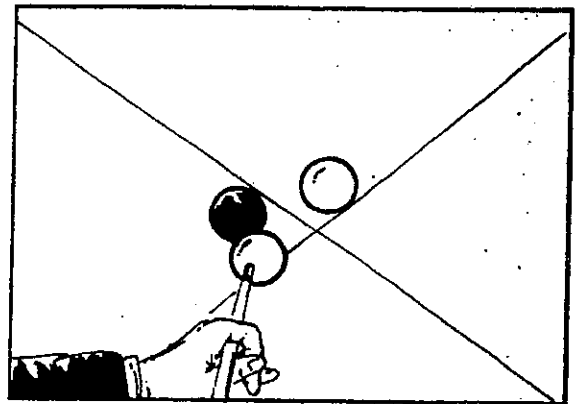
Hình 6

Vì ở trong một thế đứng khó đánh, nếu cần đưa bi về bằng càng mau càng tốt.

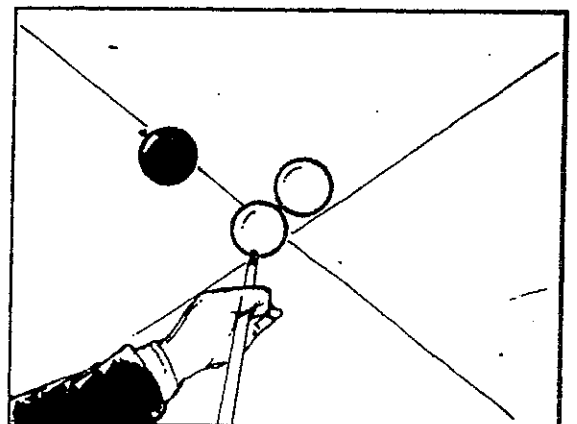
Cho bi trắng tiến gần đường kẻ đối diện, nửa (1/2) bi, ép phê ngược, cơ cao để bi nằm gần bi đỏ.

Hình 7

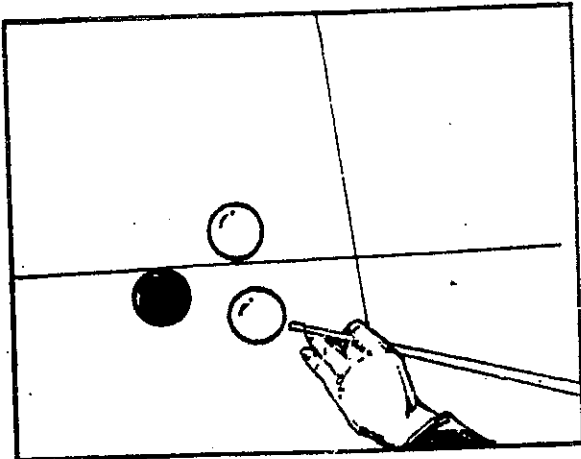
Tiến bi đỏ lên gần đường kẻ, vì nếu không làm thế, cú đánh kế tiếp có thể kéo bi trắng trở lại ô giữa và ta có thể nằm ở trong hoặc mất đường kẻ.

Hình 8

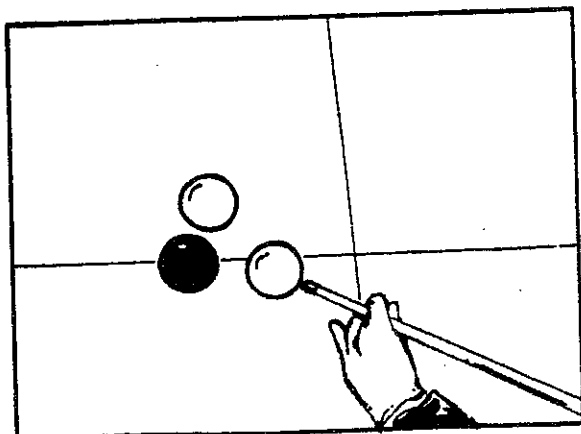
Kéo bi trắng về, không dụng ngược, ép phê tốt, cơ thấp, tự nhiên điều khiển được bi đỏ.

Hình 9

Ta chưa chế ngự đúng mức bi đỏ với cú đánh (8), khiến bi đỏ lăn quá xa. Ta không thể kéo bi trắng về qua 2 băng (ngay cả khi bi trắng trở về), nếu ta có thể kéo bi đỏ về, vì như vậy ta có thể đặt cả 2 bi nằm trên đường kẻ. Ba phần tư (3/4) bi đỏ, ép phê tốt, cơ rất thấp để khi trở về bi chủ, bi đỏ không vào ô nơi góc bàn, là trường hợp có thể xảy ra nếu ta không lui lại phía sau đúng mức.

Hình 10

Đánh nhẹ trước khi đánh mạnh. Cơ cao hơn trung tâm bi một chút, không ép phê, đánh nhẹ.

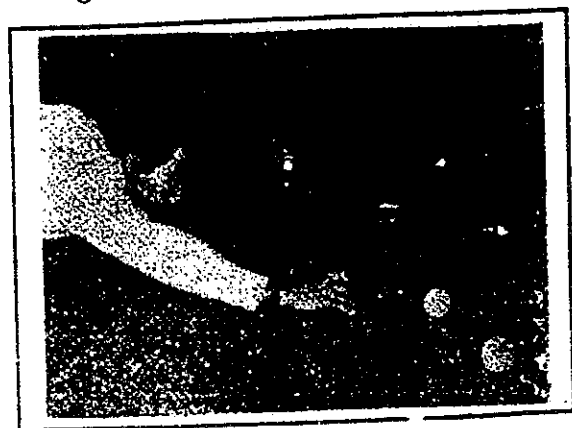
Giáo sư Thượng đang chỉ dẫn cú đánh cúp băng dài và tìm cách đưa về gom bi.

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT NÊN LÀM HAY KHÔNG NÊN LÀM KHI THỰC HÀNH

Một vài lời khuyên nhủ rút từ kinh nghiệm của quãng thời gian chơi bi da không thể được làm lẫn với sự chuẩn bị cho những trận tranh tài. Trong khi thực tập bạn không thể đánh giá cao tầm quan trọng của "phương pháp" chơi. Bạn hãy tập đi tập lại một kiểu đánh, với mục đích rõ ràng là đem bi tới những vị trí chắc chắn. Chỉ riêng những điểm mục tiêu rõ rệt cũng sẽ cải thiện được lối đánh của bạn một cách kỳ diệu.

Tôi khuyên tay chơi tài tử lúc nào cũng quyết tâm không đánh những đường bi dài đối với cả hai bi, tìm cách đưa bi về các băng cuối, và thận trọng từng phần một. Các điểm "nên làm" và "không nên làm" thường thấy xảy ra nhiều nhất là:

Trong thế bi ven băng, bạn hãy đưa một bi về gần đường ranh trong cú đánh thứ nhất.

Một nghệ sĩ nói: "không bao giờ tôi để cho bi chủ của tôi lọt vào giữa bi đỏ và bi địch. Rất nguy hiểm".

Tránh những cú đánh đặt bi quá gần nhau trong góc.1

Trong thế bi cận, gần đường ranh, bạn tránh đem cả hai bi "vào" cùng một lúc. Hãy đặt bi ở ngoài. Lúc đầu bạn cố nhớ những điều này, nhưng sau một thời gian nó sẽ trở thành bản tính thứ hai.

Điều gì ngăn cản các tay chơi tiến bộ:

Tôi không biết điều gì ngăn trở sự cải thiện, điều gì làm những tay chơi khác đi giết lùi trong môn chơi này?

Thí dụ: Bạn có một thế bi nào đó. Bạn dùng một bi để gom gần các đường ranh ở góc, và dùng quả bi kia xa hơn, đưa bi về giữa bàn. Giả dụ bạn chọn cách thứ hai, bạn hãy đánh đường bi đỏ một cách hoàn hảo và có tất cả các bi ở gần nhau, nhưng ở ngoài khu vực bàn rộng.

Đối với điểm này còn thêm việc trắc nghiệm một cú đánh xấu hoặc tốt, khi các bi bắt đầu bị tách rời và bạn phải đánh mạnh. Có thể bạn phải đánh nhiều cú sau đó, và bạn quên về cú đánh dở đầu tiên mà bạn đã chọn.

Ở gần băng cuối, bạn có nhiều cách đánh, ở bàn giữa, thường bạn chỉ có một cú đánh phục hồi, và đó là một cú đánh khó. Nếu bạn đã đánh đúng cách trong vị trí thứ nhất, khi bắt đầu đi, bạn sẽ không gặp một nguy hiểm nào cả.

Ý kiến của Út Trà Ôn: "Muốn trở thành vô địch bi da, phải biết nhẫn nại từ giờ phút đầu. Biết ranh, đánh giỏi từng thế bi một, rồi mới tiếp tục học những thế bi sẽ ri kế tiếp..."

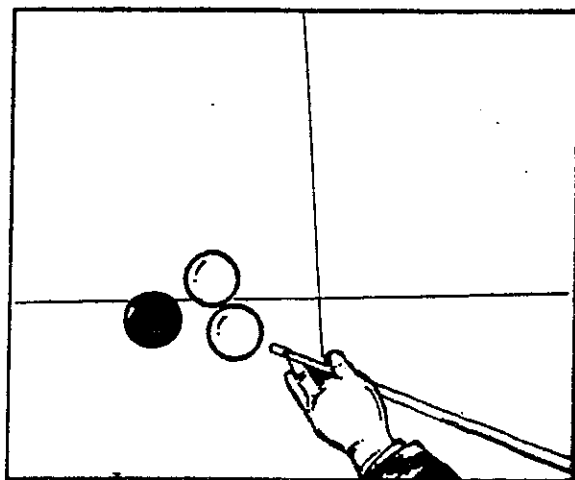
Nhưng đây là nơi mà tay chơi bất cẩn, không thấy điểm sai lầm. Giả dụ anh ta tránh được sự nguy hiểm và đưa bi về cuối bàn rồi đánh tiếp. Anh ta không thấy sự nguy hiểm đã gặp lúc này, nên không thực hiện điều phải làm trong đa số các trường hợp. Và lần kế tiếp, anh ta sẽ lặp lại cái lần đầu tiên ấy và tiếp tục đánh như vậy, không bao giờ cải thiện được lối đánh của mình.

Tóm lại, khi đánh sai một thế bi, mà may mắn đạt được kết quả tốt, người đánh cho mình làm đúng nên về sau lại tiếp tục đánh sai lầm và không chịu cải thiện.

Luật về số trung bình khi chọn những cú đánh.

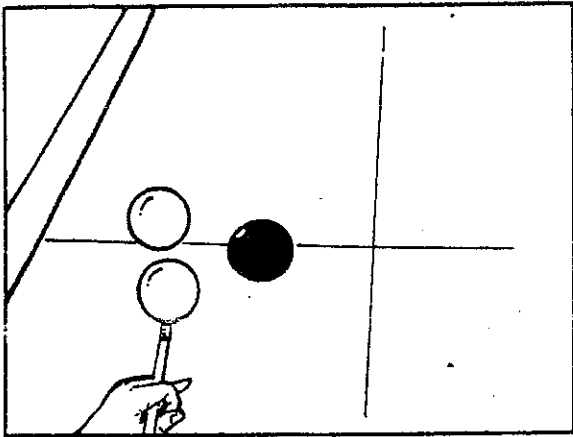
Trong ngành bảo hiểm nhân mạng, một câu phương ngôn xưa nói rằng không có gì là bất trắc bằng đời sống của một người độc thân, và không có gì chắc chắn bằng đời sống trung bình của một số lớn con người.

Hình 13

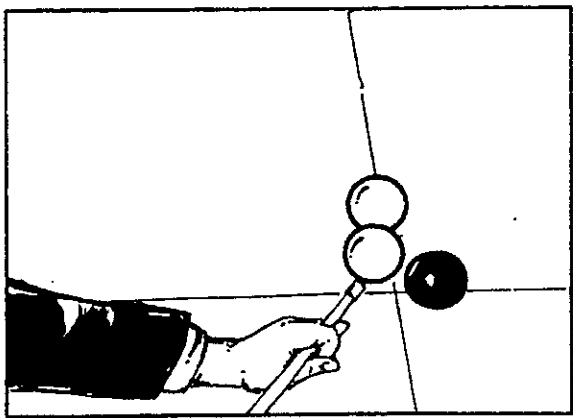
Vì 2 bi nằm cách nhau nên ta chưa chế ngự được đúng mức. Cần đặt 2 bi đối nghịch nằm khá gần nhau để sau khi đánh 1 hoặc 2 cú nhẹ, có thể đánh mạnh vào 1 bi đã chọn. Cui hình 14. Kéo bi đỏ về để gom bi và chuẩn bị 3 cú đánh tiếp giữa băng và bi đỏ. Ba phần tư (3/4) bi đỏ, ép phê tốt, cơ thấp.

Hình 17

Bi trắng tự động lăn ngược về qua 2 băng và chế ngự tự nhiên được bi đỏ để dễ chế ngự luôn 2 bi.

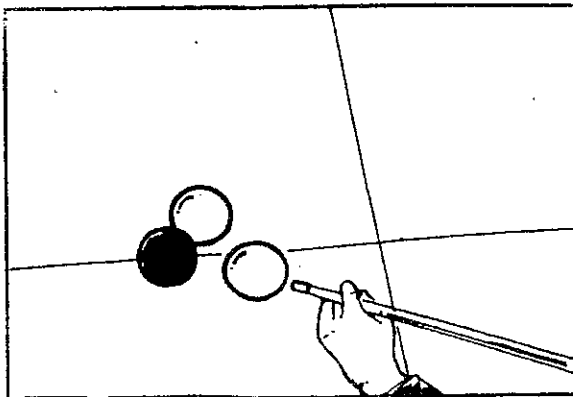
Hình 21

Độ xiên giữa 2 bi trắng và băng là độ xiên bình thường.

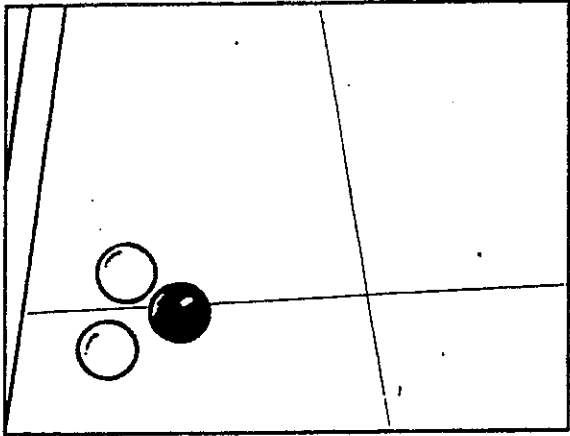
Kéo bi trắng về băng cú hồi. Hai phần ba ($2/3$) bi, cơ thấp, chút xú ép phé tốt.

Hình 14

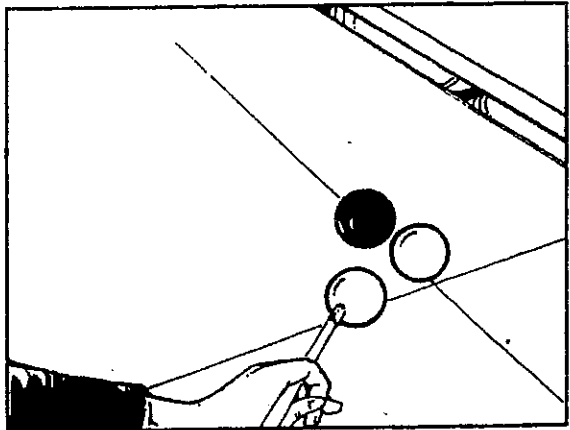
Ba phần tư ($3/4$) bi trắng. Đẩy bi trắng khá xa, cơ không cao lắm, ép phé tốt, đứng gần bi đỏ.

Hình 18

Sau khi bi vẽ qua 2 băng, ta đã có đường kẻ. Ta sẽ đánh với giao điểm nằm đó chừng 25 cm.

Hình 22

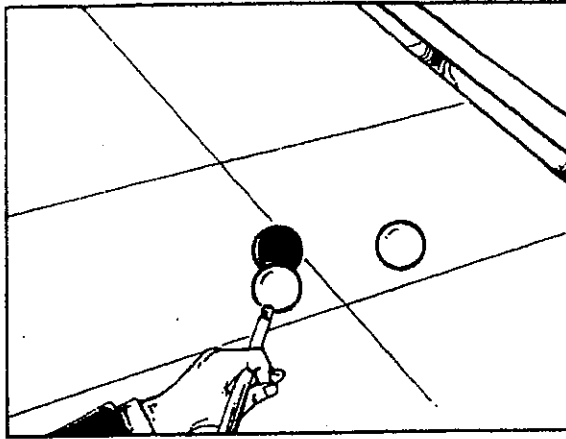
Cú hồi được hoàn toàn vì bi chủ đã không gây trở ngại cho bi trắng tới gần bi đỏ.

Nếu đã đánh quá mạnh thì bi đỏ đã ngăn bi trắng tiến đến phía sau.

Ta chỉ bị che khuất khi độ xiên trong hình 121 chưa đủ mức.

Cho bi trắng tiến tới và đánh bi đỏ để kéo về qua 2 băng. Một phần ba ($1/3$) bi, cơ cao, ép phé tốt để cú đánh kế tiếp dễ dàng và tự nhiên hơn.

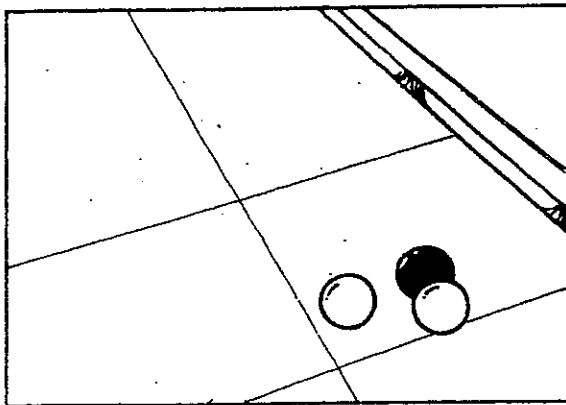
Hình 23

Kéo bi đỏ về, qua 2 băng, cùng lúc đẩy nhẹ bi trắng để bi đỏ không thể chạy tới giữa 2 bi trắng.

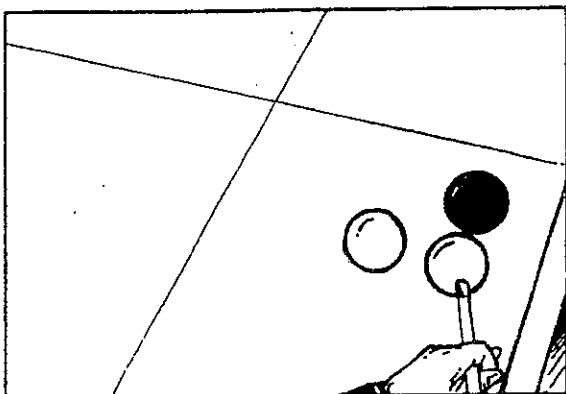
Cơ nhắm vào giữa, chút xíu ép phê ngược, khá mạnh, vì bi đỏ dội lại nếu đụng vào bi chủ cũng không có hại và nếu đụng vào bi 3 cũng không đủ sức làm hỏng thế bi.

Hình 24

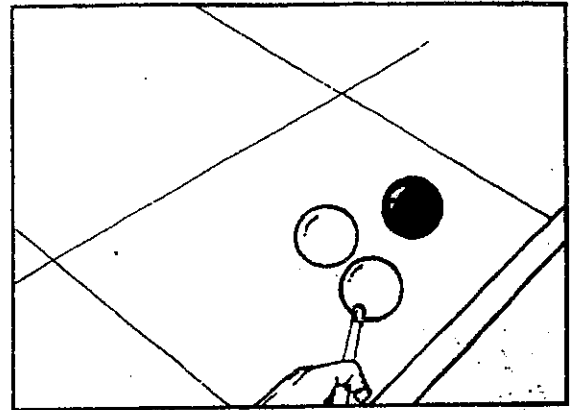
Bi đỏ giảm dần tốc độ, dừng lại bên bi trắng và ta lại có thế bi đường kẻ.

Hình 25

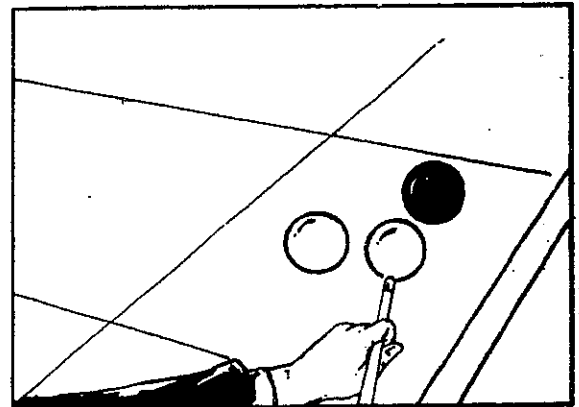
Ta chuyển qua thế bi này:
Kéo bi đỏ về để gom bi. Gắn giữa, cơ thấp, ép phê tốt.

Hình 26

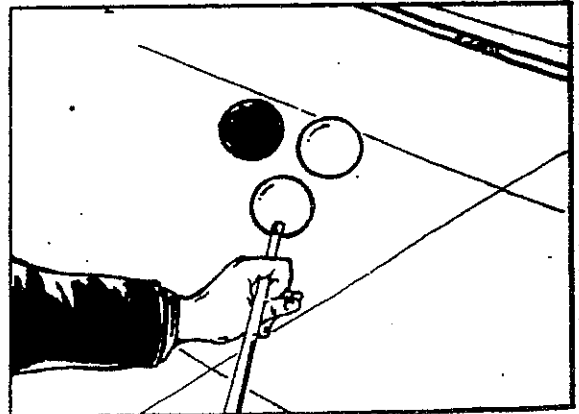
Sơn mỏng bi trắng. Ép phê ngược. Đẩy bi đỏ tiến chừng 1 bi để cú kế tiếp kéo bi đỏ về, chạy giữa hai bi.

Hình 27

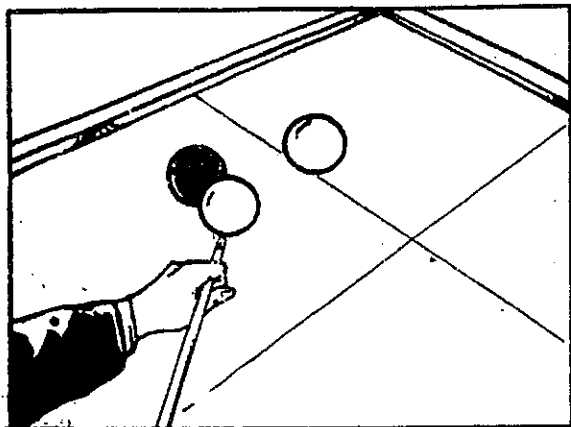
Cú hồi giữa 2 bi. Cơ thấp, ba phần tư (3/4) bi đỏ ép phê tốt, khá mạnh.

Hình 28

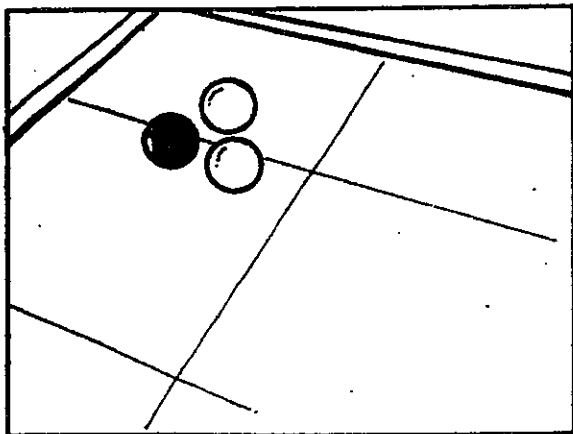
Đẩy bi trắng đến gần đường kẻ (chỗ để vượt qua đường này) và gần bi đỏ. Cơ trên trung tâm, nửa (1/2) bi không ép phé.

Hình 29

Kéo bi đỏ về, hai phần ba (2/3) bi, cơ thấp, ép phé tốt, khá mạnh để đẩy bi trắng ra ngoài ô và để bi đỏ dựng ngược vào bi chủ, như vậy ta có thể chế ngự bi trắng.

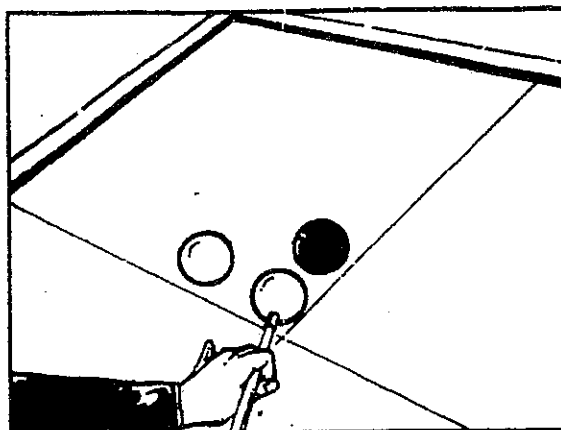
Hình 30

Ta đã lấy lại đường kẻ gần ô nhỏ và ta ráng xoay ngược đường kẻ bằng cách đi lên vào giữa băng và bi đỏ (coi lại hình 14, 15 và 16).

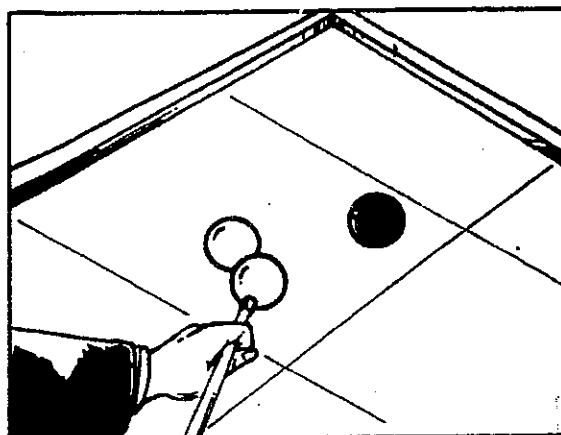
Hình 31

Ta sẽ tìm lại một loạt các cú đánh trên đường kẻ nào? Ta sẽ tìm lại trên đường kẻ xa bi nhất; nơi có dấu X, và như vậy, dễ hơn trên đường kẻ đối diện nhiều, dấu đường này gần ta hơn. Cú hời vào bi đỏ, chế ngự bi trắng bằng cách để bi đỏ yếu sức. Cơ thấp, hai phần ba (2/3) bi, ép phé tốt.

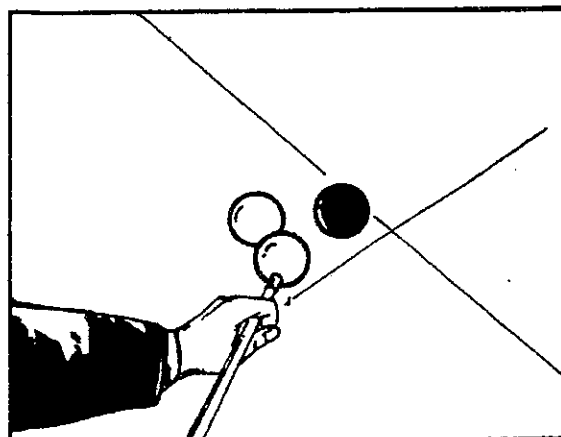
Thế bi nhập cuộc

Hình 32

Kéo bi trắng về và chế ngự bi đỏ. Nửa (1/2) bi, cơ thấp, không ép phé.

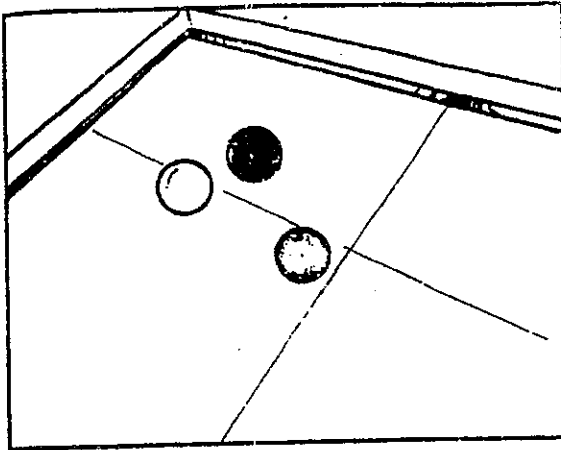
Hình 33

Thế bi trong ô

Kéo bi trắng về, đẩy bi đỏ ra ngoài, chế ngự bi đỏ.

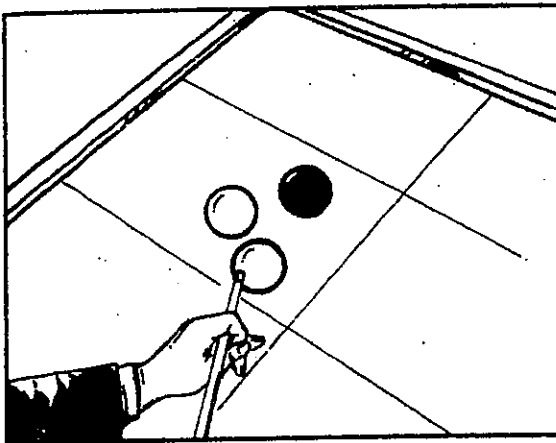
Hình 34

Thế bi đường kẻ

Ta ráng đánh và xoay lại thế bi này như các thế bi trong hình 14, 15, 16 và 17.

Hình 35

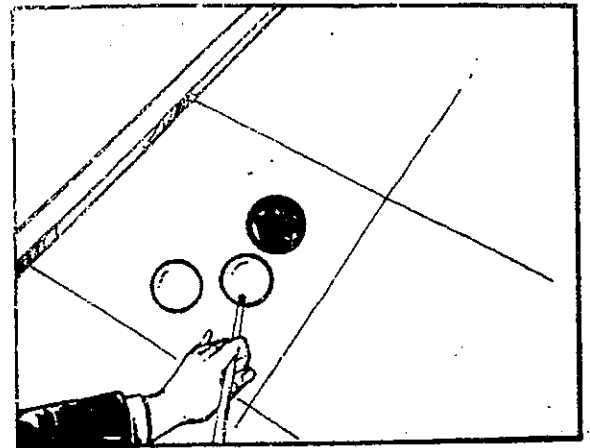
Sau thế bi 31, nếu cú đánh không bình thường lại là cú đánh mạnh, thì ta đã gom bi rồi (Hình 35).

Đường kẻ dễ đánh nhất sẽ là đường kẻ đối diện, nghĩa là có dấu X thứ nhì.

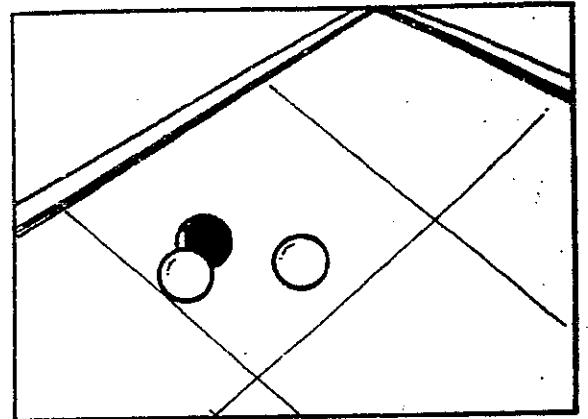
Sơn mỏng bi trắng, chút xíu ép phê ngược, cơ cao, đẩy bi đỏ tiến chừng 1 bi để bi tự động trở về qua 2 băng.

Hình 36

Kéo bi đỏ về qua 2 băng. Cơ thấp, không ép phê, khá mạnh để bi đỏ lăn tới bi trắng. Cú dội của bi 2 vào bi 3 không quan trọng gì mấy.

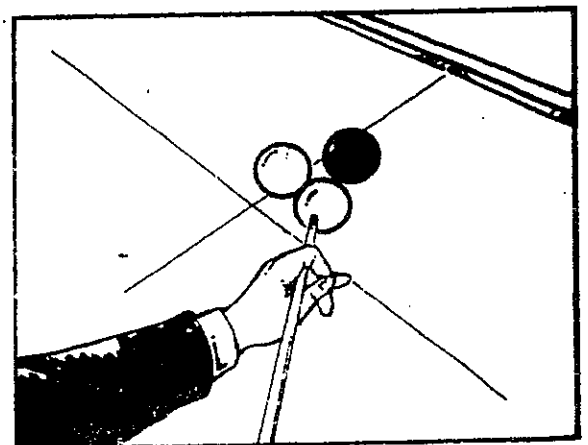

Hình 37

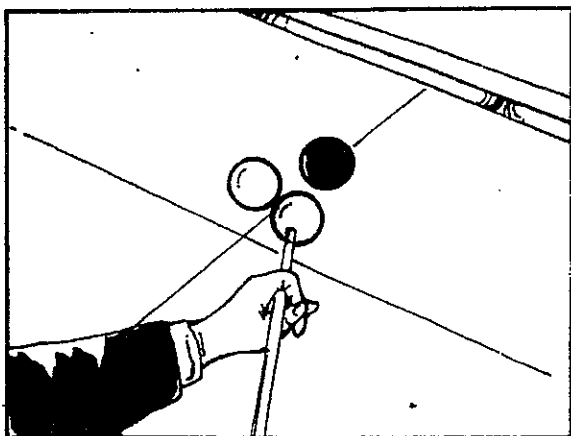
Nhờ cú đánh kéo bi đỏ về trong hình 36, ta đã tìm lại thế bi đường kẻ.

Hình 38

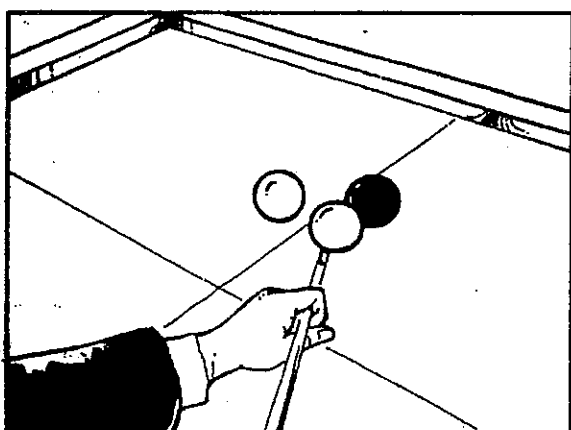
Thế bi xấu vì nằm khá gần băng lớn. Đẩy bi đỏ lên chừng 1 bi. Cơ trên trung tâm một chút, nửa (1/2) bi, ép phê tốt.

Hình 39

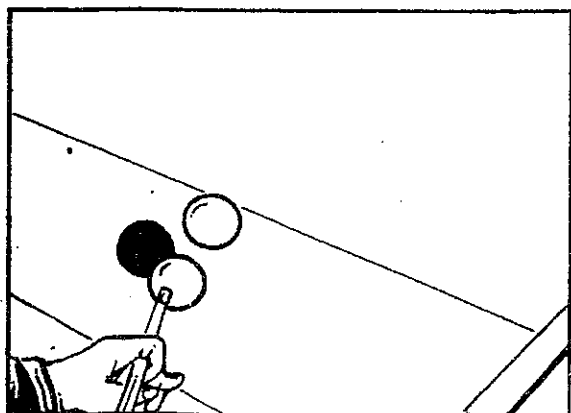
Sơn mỏng bi trắng, cơ trên trung tâm một chút không ép phe, đẩy bi đỏ lên chừng 1 bi.

Hình 40

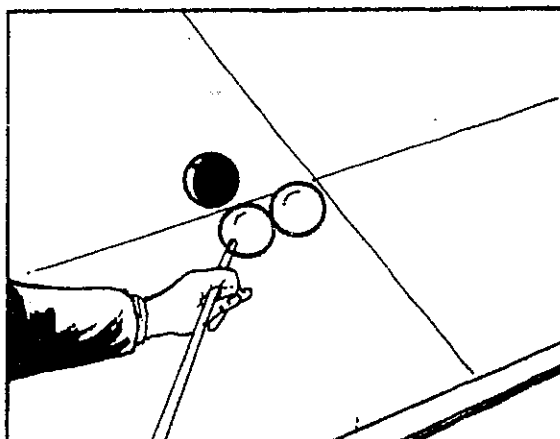
Cú hời qua 2 bi. Ta không chế ngự được một phần ba ($1/3$) bàn bi da, nhưng ta không mất bi và nhất là ta vẫn ở gần đường kẻ; hai phần ba ($2/3$) bi đỏ, ép phe tốt, cơ thấp. Bi đỏ phải yếu sức khi trở về chỗ bi trắng.

Hình 41

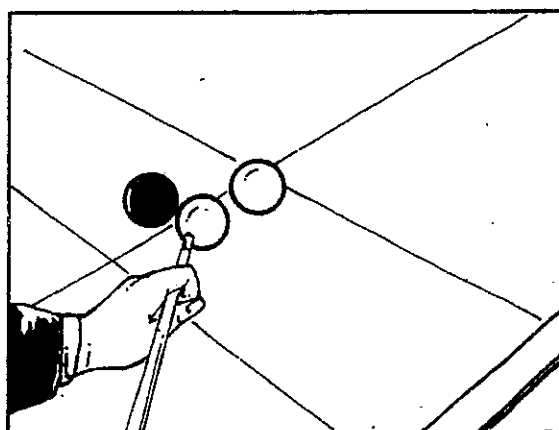
Bi đỏ trở về, chạy qua 2 bi. Một phần tư ($1/4$) bi đỏ, cơ trên trung tâm một chút, ép phe ngược, nhẹ.

Hình 42

Đẩy bi trắng lên chừng 1 bi và nằm gần bi đỏ, cơ vào giữa, nửa ($1/2$) bi, ép phe tốt.

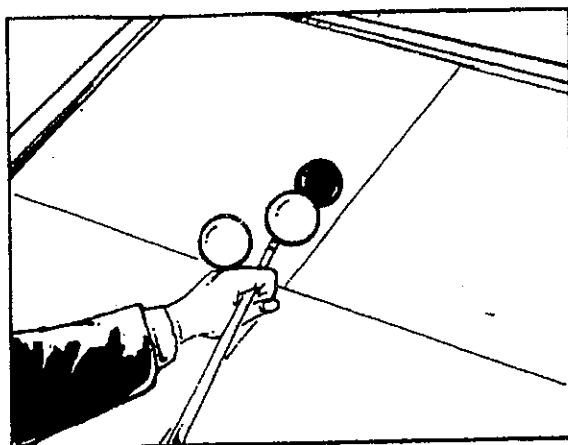
Hình 43

Đánh bi trắng trước vì chưa tiến đúng mức. Nếu cú đánh trong (hình 42) đẩy bi trắng đi xa hơn thì ta đã sơn mỏng bi đỏ rồi. Nếu bi trắng bị đẩy quá xa mà không chạy qua 2 bi, ta đã đánh cú hời chạy qua 2 bi để kéo bi trắng về và lấy lại sự điều khiển mà ta đã cố tình làm mất trong hình 40.

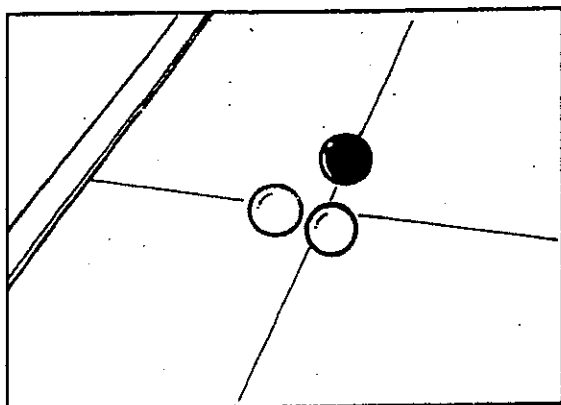
Một phần ba ($1/3$) bi trắng, ép phe tốt, cơ vào giữa, đánh vào 2 bi để chế ngự về hướng một phần ba ($1/3$) của bàn chơi.

Hình 44

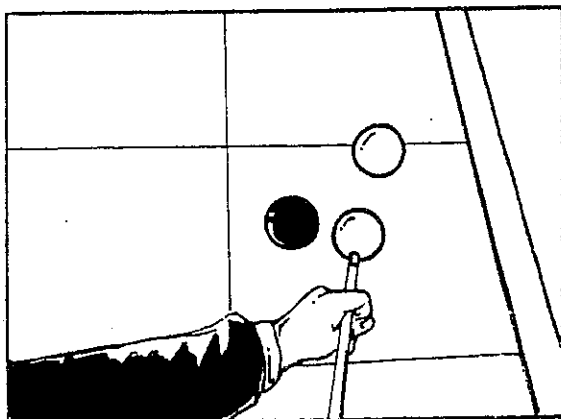
Kéo bi đỏ về dụng ngược bi chủ, cơ thấp, ép phê tốt, không đẩy quá để đẩy bi 3 ra ngoài ô. Bi 2 dụng ngược, khiến ta chế ngự được bi trắng.

Hình 45

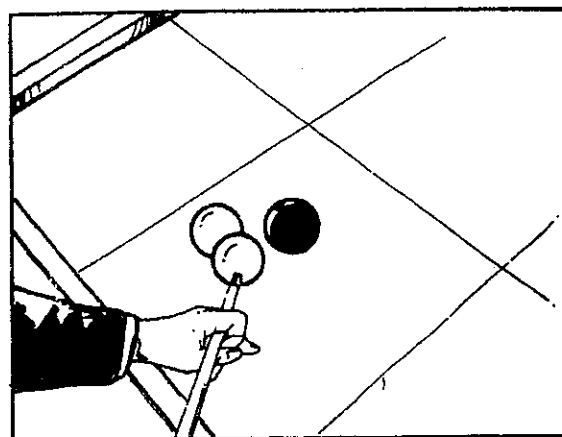
Thế bi đường kẻ. Có thể đánh thế bi này tới vị trí của lỗ hồng, hoặc bằng cú hồi dụng ngược bi chủ, hoặc bằng cú hồi tự động.

Hình 46

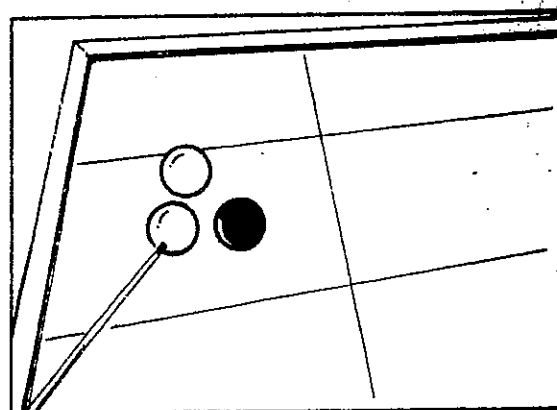
Thế bi "VÀO" hoặc "Ở TRONG". Kéo bi trắng về qua 3 băng để gom bi. Cơ dưới trung tâm, ép phê tốt, gần giữa.

Hình 47

Nửa (1/2) bi trắng trong khi đẩy lên chừng 1 bi. Cơ cao ép phê tốt, để chuẩn bị cú hồi qua 2 bi. Bắt buộc phải đứng xéo.

Hình 48

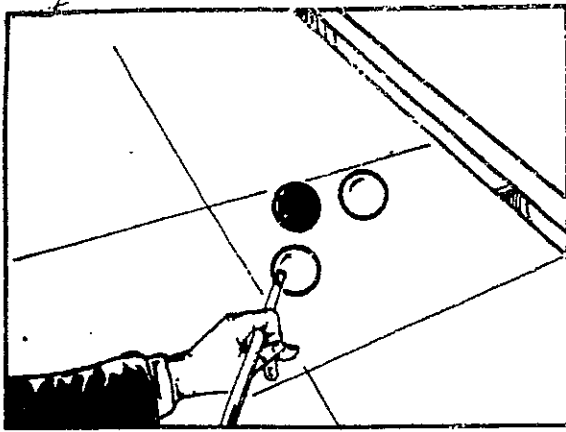
Độ xiên bình thường, trái lại, phải kéo bi trắng về một cách bình thường.

Kéo bi trắng về bằng cú hồi qua 2 bi, ép phê tốt, cơ thấp, hai phần ba (2/3) bi, khá thấp để dễ đánh và đẩy bi đỏ để có một vùng trở về của bi lớn hơn nhiều.

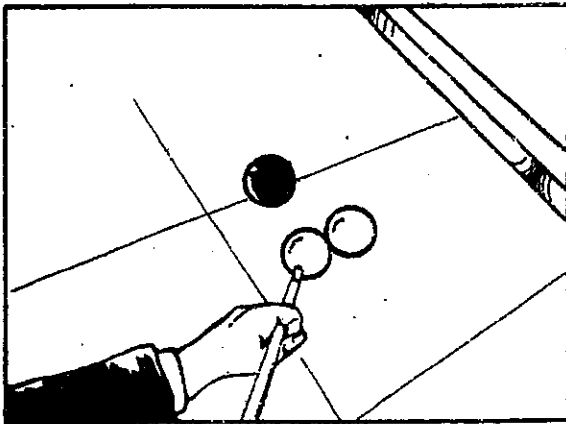
Hình 49

Đẩy bi đỏ tiến gần đường kẻ mà không vượt qua (coi giải thích nơi hình 2) để dùng cú kế tiếp kéo bi trắng về gần bi đỏ.

Nửa (1/2) bi đỏ, cơ cao, ép phê ngược.

Hình 50

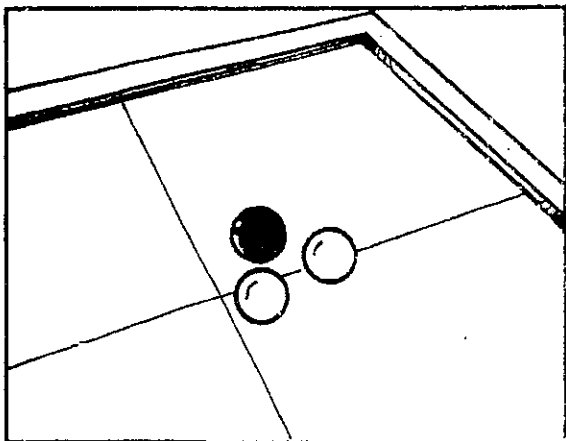

Thế bi "ở trong"

Kéo bi trắng về, chế ngự bi đỏ và đẩy ra ngoài ô.

Cơ dưới trung tâm, một phần ba (1/3) bi.

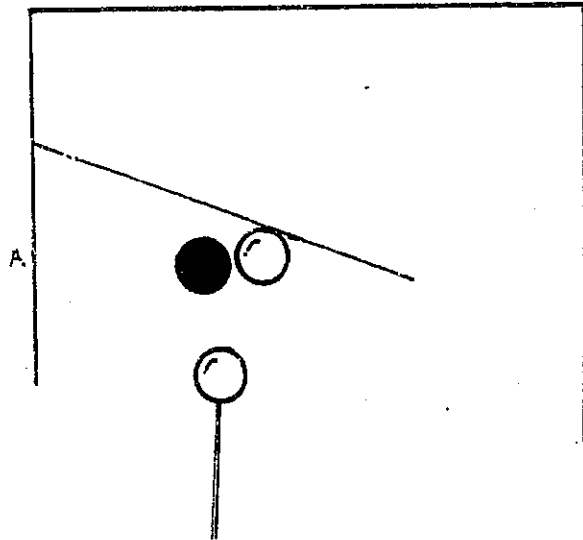
Hình 51

Thế bi đường kẻ

Ta phải đặt bi chấm và bi đỏ lên đường kẻ.

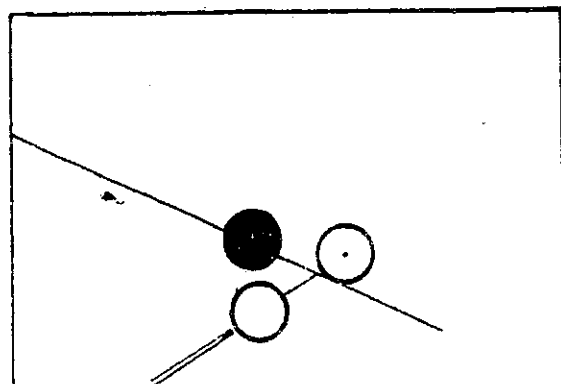
Những đồ hình sau đây dùng cho cả lối đánh đường kẻ cũng như lối đánh Hoa Kỳ.

Ta có thể bi mát kiểu cách bằng nhỏ 60 cm. Phải làm gì để đánh theo lối Hoa Kỳ? Nếu ta ở khá xa băng, ta không nên vội vã mà ta cũng hiểu khi ở xa băng thì rất nguy hiểm.

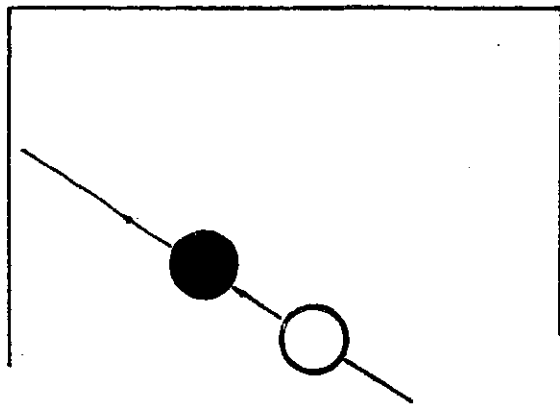
Ta phải đánh vào bi chấm; cú đánh này phải thật chính xác. Muốn vậy, ta cho bi đỏ tiến tới (chừng 5cm) và nằm gần bi chấm (chừng 2cm). Cú thứ hai, ta đánh bi chấm mỏng nhiều hay ít để đặt bi chấm và bi đỏ vào đường kẻ, chạy từ cạnh của bi chấm về hướng trung tâm của bi đỏ. Đường kẻ này chạm băng A ở gần góc.

Thế bi kéo về mà ta phải thực hiện bằng cú đánh chính xác vào bi chấm. Cần phải chậm rãi khi đánh cú này.

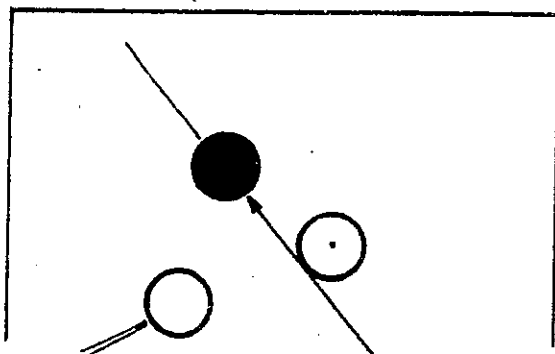
Cú kéo bi chấm về không cần phải hoàn hảo nếu bi chủ đánh trúng vào bi đỏ. Để cú đánh được chính xác thì cú đánh phải tự nhiên. Tôi muốn nói là cú đánh phải nằm trong chiều hướng tự nhiên.

Thành ngữ: "đánh trong chiều hướng tự nhiên" cần được giải thích bằng một vài hình vẽ sau đây.

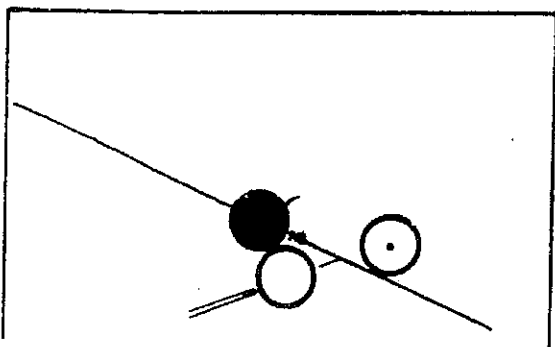

Bi chủ (trong hình trên đây) khi chạy thẳng về hướng của bi đỏ, sẽ đụng vào bi đỏ bất buộc theo hướng của bi này. Thế bi thứ nhất sai, thế bi thứ hai đúng.

Thế bi sai

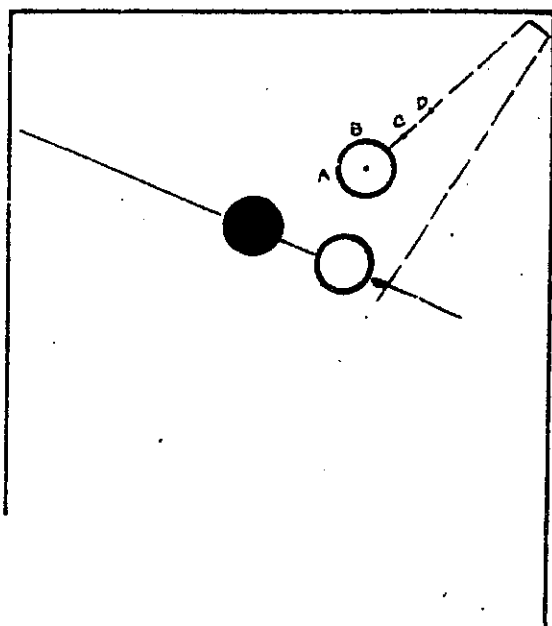

Thế bi đúng

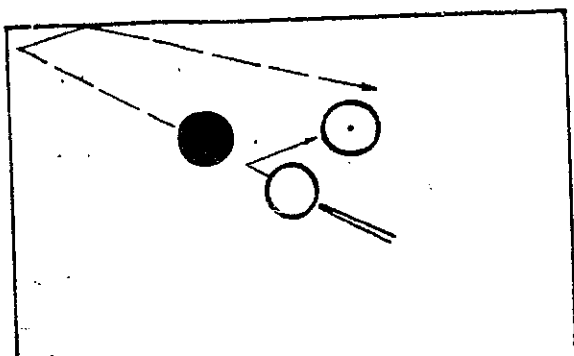

Trong thế bi thứ nhất, cú đánh vào bi đỏ sai vì cú đánh tự nhiên nằm trong hướng của băng B. Mặc dầu vậy, nếu ta muốn đánh theo chiều của băng A về hướng góc bàn, thì ta không được đi về hướng giữa bi đỏ, nhưng về hướng của nửa (1/2) bi vào bi này. Nhưng vì nửa (1/2) bi ấy không đủ sức nặng để làm bi chủ dừng lại, nên bi chủ có thể đi quá tròn. Vậy, muốn cú đánh được chắc chắn, thì cú đánh phải tự nhiên, nghĩa là đánh vào giữa bi đỏ để đúng với hướng của băng A, như trong thế bi đúng trên đây, và đánh mạnh hơn hay nhẹ hơn, chiều hướng ấy cũng không thay đổi.

Kết quả sau cú đánh chính xác vào thế bi đúng.

Cú kéo bi chấm về không bắt buộc phải hoàn hảo nếu cú đánh của bi chủ vào bi đỏ được chính xác. Do cú đánh kéo bi trước, bi chấm dừng lại tại điểm B trên đường lăn, nó cũng có thể đã dừng lại tại A, C hoặc D; cái đó không làm cú đánh này thay đổi chút nào hết, vì nếu ta đặt bi tại điểm A, đường bi kéo về sẽ ngắn hơn và do đó đánh nhẹ hơn vào bi đỏ. Nếu bi chấm dừng tại C, đường bi kéo về sẽ dài hơn và ta sẽ đánh mạnh hơn, bi đỏ cũng phải lăn xa hơn.

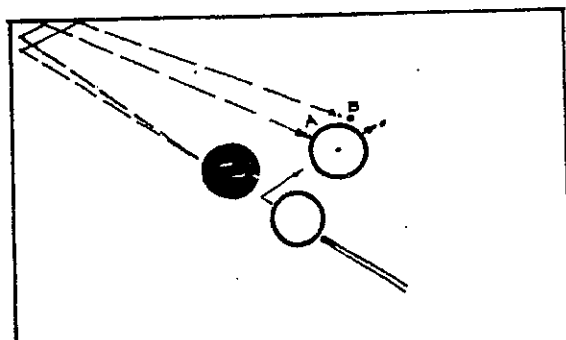
Lúc nào ta cũng có thể kéo bi đỏ về từ 4 điểm A, B, C và D.

Để tạo thế bi Hoa Kỳ, ta đánh cú hồi gần giống cú kéo về. Nếu ta ở xa góc bàn, ta sẽ đánh cú hồi mạnh. Nếu cú hồi ngắn hơn cú kéo bi về, ta cũng sẽ đánh cú hồi vì như vậy vùng bi chạy về sẽ rộng hơn.

Cú kéo bi về khiến ta phạm nhiều lỗi làm hơn cả là cú nào? Đó là cú kéo bi về qua 2 băng. Tại sao?

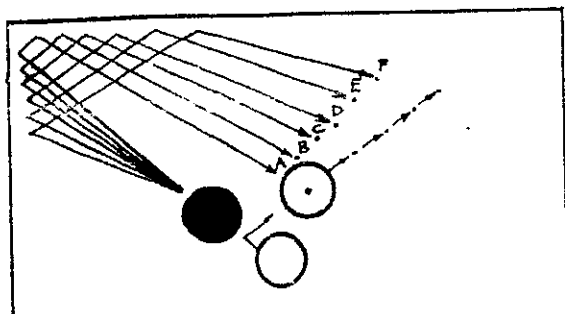
Cú kéo bi về khiến ta phạm nhiều lỗi làm hơn cả là cú kéo bi về qua hai băng, vì lỗi làm mà ta phạm đã bị chính lỗi làm xóa đi.

Thí dụ:

Trong thế bi trên đây, vì số lượng bi đỏ là số lượng bình thường nên bi trở về điểm B.

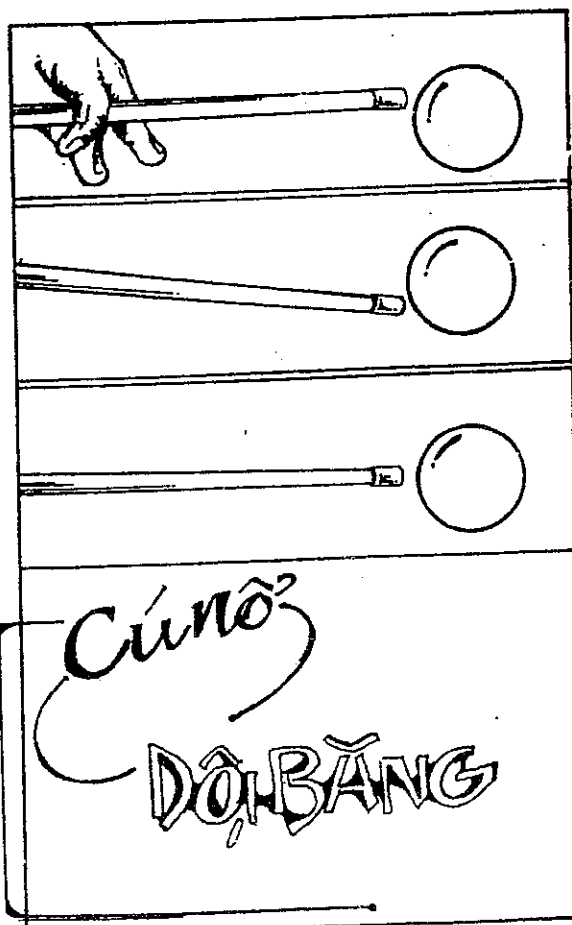
Nếu ta đánh bi đỏ rất đầy, bi đỏ sẽ trở về điểm A; như vậy, ta sẽ giảm sức của bi chủ đánh vào bi chấm vì ta đã đánh rất đầy vào bi đỏ.

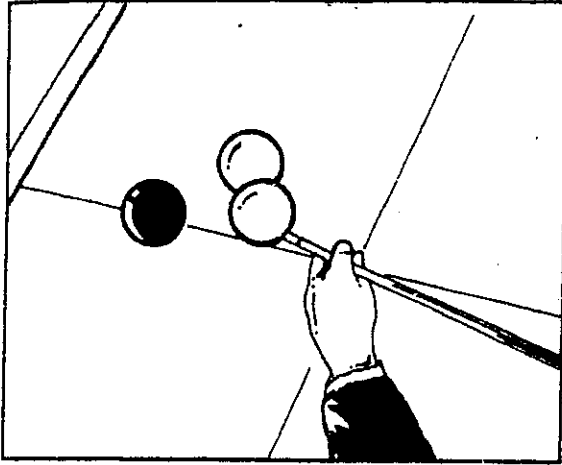
Nếu ta lấy một số lượng nào đó của bi đỏ, bi này sẽ trở về A, B, C, D, E hoặc F.

Nếu số lượng đánh vào bi đỏ rất đầy, bi này sẽ trở về A vì khi bị đánh rất đầy, nó sẽ đi tới sát góc và cú đánh vào bi chấm sẽ bị giảm đi nhiều, nghĩa là bi chủ sẽ tới nằm liệt cạnh bi chấm.

Nếu lượng đánh vào bi đỏ bình thường, bi đỏ sẽ trở về điểm B và cú dụng vào bi chấm sẽ bình thường. Nếu lượng bi đỏ mỏng hơn, bi đỏ sẽ đi xa góc hơn, quẹo xa hơn và sẽ đi tới điểm C. Vậy mà ta biết rằng nếu đánh mỏng hơn, bi cũng chạy về và thay vì tạo một góc nhỏ thì bi sẽ tạo một góc lớn; như vậy bi đỏ sẽ đẩy bi chấm tới cạnh điểm C. Nếu lượng bi đỏ mỏng hơn nữa, tới ba phần tư (3/4) bi, bi đỏ sẽ đi xa góc hơn nữa, quẹo rộng hơn và sẽ tới điểm D, E hay F. Lượng bi không giống nhau tại 3 điểm, mà sẽ giảm dần trong khi cú dụng vào bi chấm gia tăng dần, nghĩa là đẩy bi chấm xa thêm tới 3 điểm D, E và F

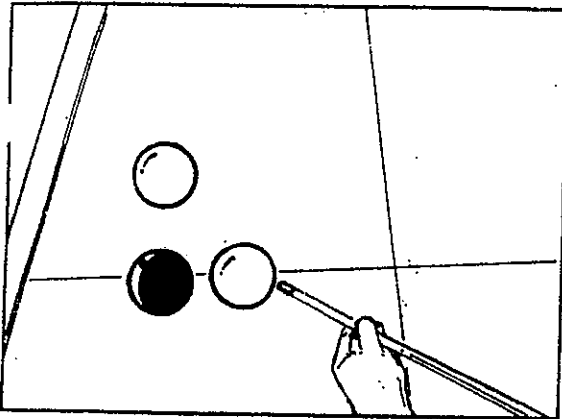
Hình 11

Tiến bi trắng một chút vì đường thẳng góc của băng chạy qua và sơn mỏng bi trắng và bi đỏ.

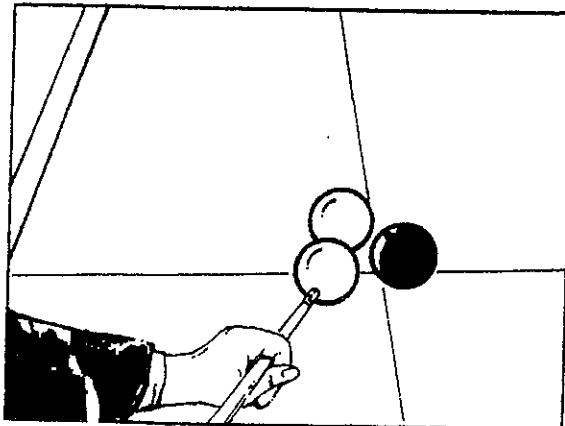
Cơ gần sát trung tâm, ép phê tốt.

Hình 15

Sơn mỏng bi đỏ, đẩy bi trắng cách bi đỏ chừng một bi. Cơ đặt vào giữa không ép phê.

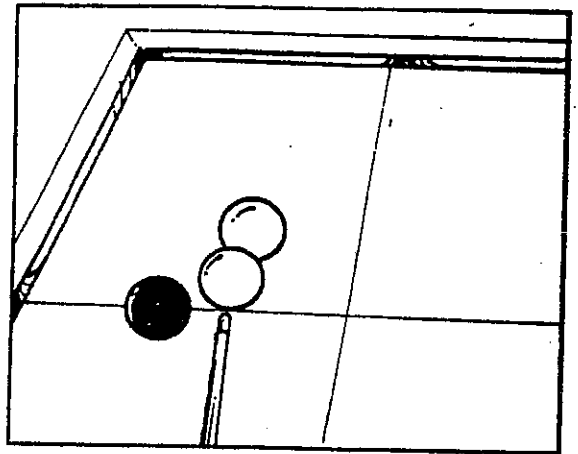
Hình 19

Ta đã khôn ngoan đánh tới giao điểm.

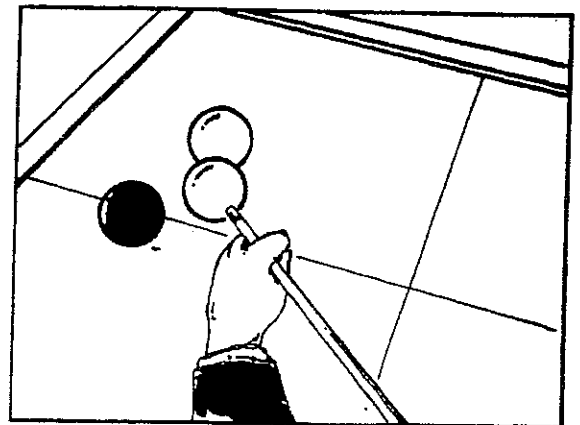
Sau vài cú nhẹ, ta sẽ kéo bi về bằng cú hời, giữa 2 bi để chế ngự lại các bi, hướng về một phần ba ($1/3$) bàn vì theo thông lệ ta không được vượt quá giao điểm. Thật vậy, nếu để mất đường kẻ ở giữa bàn thì rất nguy hiểm. Cho bi trắng tiến tới, nằm gần bi đỏ, nửa ($1/2$) bi ép phê tốt, cơ cao hơn trung tâm một chút. Hầu hết những cú nhẹ đều đánh với đầu cơ cao hơn trung tâm một chút như vậy.

Hình 12

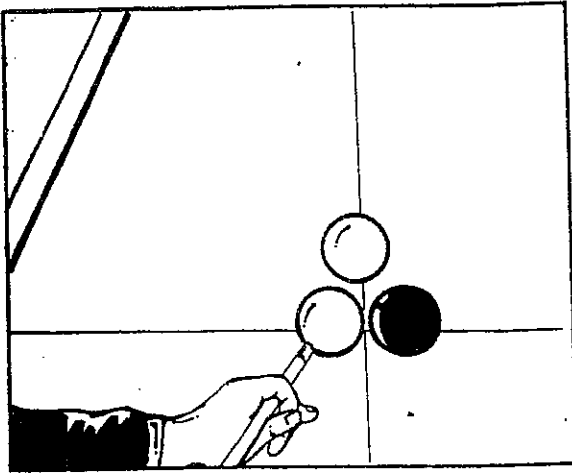
Kéo bi trắng về để gom bi, khá đầy, cơ thấp, không ép phê ngược vào bi chủ.

Hình 16

Kéo bi trắng về. Ép phê tốt vì bi trắng xoay quá nhiều. Cơ đặt giữa, cú hời khá mạnh vì bi trắng bắt buộc sẽ đụng ngược vào bi chủ.

Hình 20

Sơn mỏng bi đỏ không ép phê, cơ cao. Đẩy bi trắng cách bi chủ 3 cm hoặc 4 cm để đánh cú hồi kế tiếp giữa 2 bi. Không ép phê để lấy độ xiên bình thường khiến ta có thể kéo bi trắng về dễ dàng.

Về bi da cũng vậy. Bất cứ một cú đánh nào chọn lựa thiếu kỹ càng cũng có thể có một kết quả khá tốt, nhưng chắc chắn rằng kết quả trung bình của sự lặp đi lặp lại cú đánh ấy sẽ là một kết quả xấu, và kết quả trung bình của đa số những cú đánh được chọn lựa kỹ càng sẽ tốt hơn.

Đó là điều tạo chiến trong môn bi da. Đó là điều làm cho một người trở thành một tay chơi giỏi, luôn luôn tiến bộ trong khi người kia vẫn đứng tại chỗ, không tiến được.

Đối với người này, bạn không bao giờ hiểu được anh ta sẽ chơi một cách hoàn hảo tới mức nào. Đối với người kia, bạn không bao giờ hiểu được anh ta sẽ chơi dở đến mức nào. Cái may cho người này luôn luôn là cái rủi cho người kia. Vì thế bạn hãy giữ lấy phương pháp của bạn.

Đừng để kết quả may mắn của một cú đánh dở vì thiếu chọn lựa kỹ lừa dối bạn, làm bạn nghĩ rằng đó là cú đánh tốt thay vì cú đánh may mắn.

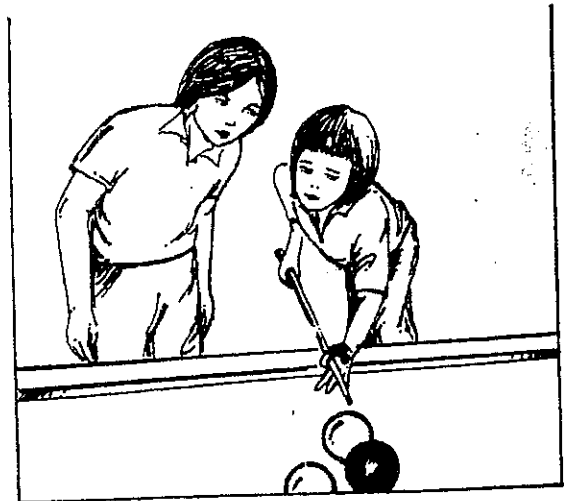
Frank Ives đã gán sự thành công của ông ta vào quyết tâm khi ông mới tập đánh bi da là ông sẽ chơi cú đánh đúng cách được coi như một vấn đề phương pháp chặt chẽ, và nếu ông ta không đánh được cú đó thì

sẽ cố tập đánh cho kỳ được.

Bạn đang đánh dở một đường cơ các quả bi đang chạy ngon lành. Thành linh chúng chạy ầu và bạn hồng mất một cú đánh khó. Sự việc xảy ra như thế nào để bạn phải đánh cú khó ấy? Sự thật thường là cú đánh đã làm rối loạn tất cả, đã làm mất sự kiểm soát của bạn chính là một cú đánh những đường bi vào băng trong một tuần lễ. Rồi tập đánh đường bi ven băng trong vài ngày trước khi đấu. Rồi tập luyện và chơi những thế bi khó, chơi dăng hoàng và chơi dễ chiến thắng. Tập sớm hơn sẽ có kết quả.

Khi đấu thật sự, trước hết bạn hãy kiểm điểm, thứ đến mới tạo thế bi. Bạn phải cảm chân đối thủ của bạn.

Khi tập được, bạn hãy tập những thế đánh, hoàn toàn chừng nào tốt chừng nấy và không cần chú trọng đến việc ăn điểm. Trong trận đấu, bạn cần tạo điểm và tạo thế đánh hoàn hảo. Bạn hãy để tiềm thức của bạn thực hiện hai công việc này.

Hiện nay, giới trẻ tại Sài Gòn, nam cũng như nữ rất say mê học tập các phương pháp cải tiến kỹ thuật các thế đánh bi da băng.

Hãy phân tích lối chơi của bạn:

Bạn hãy tập thói quen phân tích lối chơi riêng của bạn để nhận ra cú đánh sai lầm đó nữa. Thói quen tự kiểm điểm, tự phân tích sẽ trau dồi lối chơi của bạn.

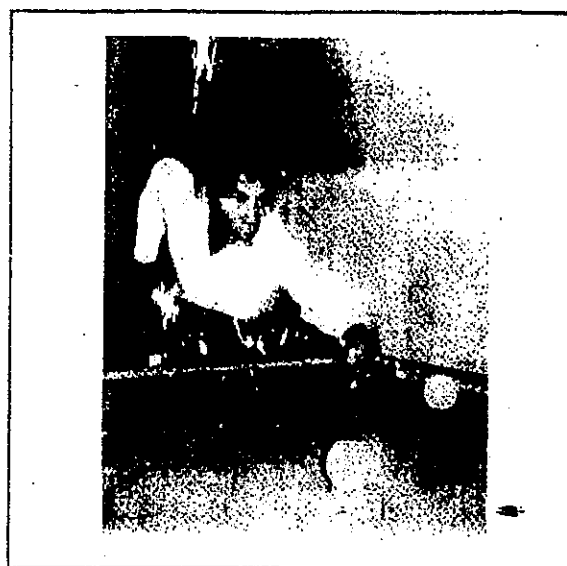
- Thực tập lối đánh vào băng:

Khi tôi khuyên những cú đánh vào băng như một phần của chương trình thực tập để tranh giải, tôi không muốn nói đến những cú đánh vào 3 băng. Trong lối chơi 3 băng này bạn sử dụng cú đánh giựt hồi rất nhẹ, và cú đánh này là một cú đơn giản quan trọng nhất trong môn bi da trực tiếp (bi chạm bi). Bạn không dùng cú đánh và một băng một lần, và đó là cú đánh gom bi giá trị nhất trong tất cả lối đánh vào băng.

Trong lối chơi băng thật sự, bạn đánh thế bi trong tất cả các dịp và đạt sự thực tập vô giá ở giữa bàn. Mọi người chơi đường bi ven băng phải khéo léo trong cách đánh này, và đều thất bại vào phần chót đường cơ của mình. Theo lý thuyết thì bạn không nên đánh những cú mạnh, nhưng điều đó có thể không bao giờ được thực hiện một cách hoàn toàn.

Một nghệ sĩ cho biết: "Vị trí của trái bi là nhất định. Người kém chỉ tìm thế giơ gà, giãi khỉ để đánh. Người giỏi có thể uyển chuyển đánh theo phương pháp đường bi đủ mọi hình thức: ba băng, bốn băng hoặc mượn nhiều băng hơn..."

Mỗi người đều có một tư thế điều khiển khác nhau, tùy theo trình độ khả năng của mỗi người.

Biểu diễn kỹ thuật đánh cú Massé.

Hầu hết những đường cơ đều bị ngưng vì mất những cú đánh ở giữa bàn. Và một đường cơ dài phải cần những cú đánh mạnh.

Trong ngày giao đấu, tốt hơn bạn hãy nghỉ ngơi. Nửa giờ trước khi lâm trận, bạn hãy dượt vài cú đánh để lấy trớn và quen tay nhất là những cú giựt hồi và cú tạo thế bi. Nhưng đừng kéo dài quá 10 hoặc 15 phút.

Không bao giờ thay đổi phương pháp ngay trước một trận đấu hoặc trong khi đấu.

- *Để bị an toàn:*

Như một điều tổng quát, đừng trở thành một tay chơi "an toàn". Tốc độ là yếu tố chiến thắng, chứ không phải lối chơi an toàn đóng vai trò đó. Bạn có thể thành công với hai đường bi đúng cách. Dĩ nhiên, nếu cú này cũng tốt như cú kia, thì hãy chọn cú nào sẽ để bị an toàn nếu bạn mất cú đó.

Út Trà Ôn đang biểu diễn cú đánh đường bi da dài rất ngoạn mục trước mắt anh em nghệ sĩ sân khấu tại Bỉ Đa Quốc Thanh.

Hoặc nếu đối thủ bạn chỉ có vài đường bi để đi và bạn có nhiều, thì bạn phải tìm mọi cách dùng cú đối thủ tạo điểm. Nhưng dành phần lớn của cuộc tranh tài để dùng lối chơi an toàn là một chiến thuật nghèo nàn. Nếu bạn biết chắc mình sẽ mất đường bi tới, thì bạn mới tìm cách để thế bi khó cho đối thủ.

- *Khi đánh:* Bạn cần tập đánh một cách quả quyết, vững vàng, không do dự, nhút nhát, lưỡng lự, đánh một cách dẫn dụ như Thomas Gallagher đã nói. Bạn tập trung tâm trí khi đánh vào nơi bạn nhắm và không nên liếc nhìn quả bi địch.

Nếu bạn đánh chính xác bạn sẽ không cảm thấy bất thối mình làm việc. Chúng không co thắt, không bị căng thẳng sau một nỗ lực không đều. Cú đánh êm đềm trôi đi "tăng dần" nghĩa là gia tăng quyết định hướng về mục đích, thay vì tạo bất cứ cảm

ngại buồng lơ nào khi tới đích.

Bây giờ thêm một vài hướng dẫn thực tế chót nữa là xong, làm.

- *Đầu cơ:*

Bạn hãy coi cái bao da đầu cơ xem có vừa vặn không. Tất cả những người làm cơ giỏi đều biết điều này. Riêng tôi không tán thành cái bao da phủ ngoài. Tuy nhiên không bao giờ dùng cái bao da nhỏ hơn đầu cơ, nếu không đầu cơ sẽ làm nứt cái bao ấy.

Bạn hãy chọn một bao da không cứng quá cũng hoặc không mềm quá nhưng bao da mềm quá còn hơn cứng quá. Nó giữ được phần và không bóng láng sớm quá.

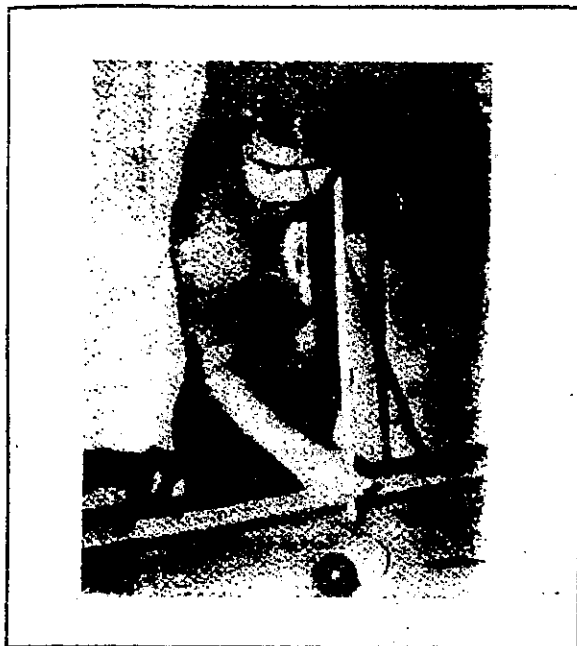
Những cú đánh sai, 90%, là vì nhắm sai. Rất khó đánh quả bi một cách chính xác, vì cạnh của nó tròn, nhưng bạn chỉ cần quan sát một chút là được. Đánh bi chính xác, bạn sẽ tự tin đánh ít sai. Bạn hãy trách cú đánh của mình chứ đừng trách đầu cơ!

Cú Ấng Lê. Ôi! Thế bi này thật dễ, bạn chỉ cần đánh thẳng vào bi dò, bạn sẽ được thấy cú cô lê đá thật đẹp.

Lúc nào cũng nên đánh bi chủ càng gần trung tâm càng tốt nếu có thể được. Đánh những cú giật hời quá thấy không những làm bi "nhảy", kết quả là đánh sai mà còn có thể

làm rách vài bàn nữa. Đánh cú lỏi quá cao sẽ làm bi va chạm lung tung, không phải là một cú lỏi nữa.

Lừa thế đưa bi địch vào giữa bi chủ và bi đó là thượng sách.

Không bao giờ “đắm” bi để đánh mạnh. Bớt mạnh và sẽ thu lượm được những kết quả tốt hơn.

Phải để chính người làm cơ chuốt và đánh giấy nhám cây cơ của bạn. Người đó hiểu rõ công việc này hơn.

Bạn chỉ nên dùng một cây cơ và tập càng nhiều càng tốt. Nếu chơi một trận đấu quan trọng với một cây cơ ngắn, bạn phải có một cây cơ dài bên mình để đánh những cú dài.

Không có tay chơi giỏi nào luôn luôn thực hiện được tất cả những gì mà người đó biết. Con người là con người, không phải là một cái máy.

Thí dụ: Hầu như mọi người đều hiểu một chiếc nhẫn được chạm khắc thế nào. Chỉ những bắp thịt được tập luyện mới có thể cố gắng làm việc, và chỉ có vài nhà chạm khắc là những tay tổ trong nghề. Về bi da cũng vậy.

Không có vấn đề bạn hiểu biết nhiều hay ít về môn bi da, chỉ có sự cân bằng, một phần về thần kinh, một phần về tâm mắt, một phần về ý thức và kiểm soát các bắp thịt, như đã trình bày trong lối chơi. Khi đấu và tranh tài, là đặc chất được coi như “thứ hạng” để giới

hạn những sức mạnh của một người. Nhiều người cố gắng về áp lực, nhiều người làm những điều dễ nhất.

Giáo sư Thượng đang chỉ dẫn đánh cú rẽ trở nhẹ.

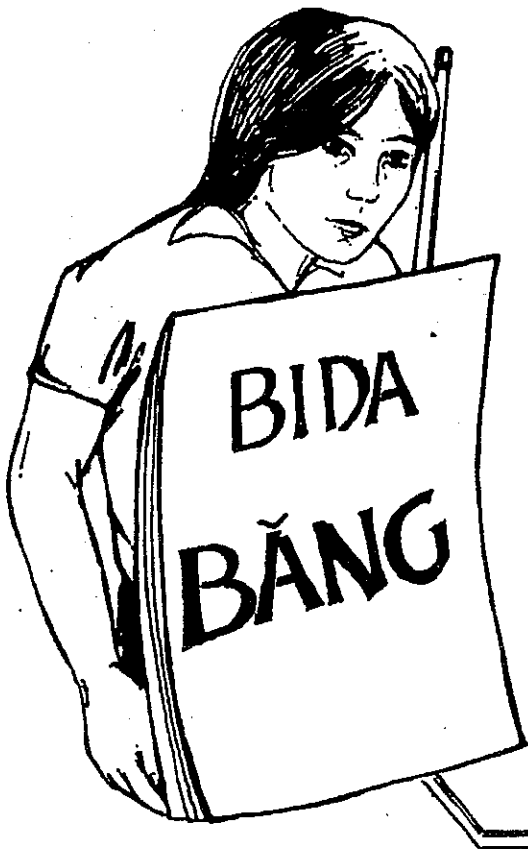
Kiên thức chống lại thực hành:

Thí dụ có hai tay chơi, một người giỏi về thực hành, lặp đi lặp lại một cú đánh giật hồi hoặc cú đánh vào băng hàng năm mươi lần, sẽ đếm đến 45 lần, trong khi người kia chỉ đếm 35 lần - người thứ hai, kém hơn về thực hành, có thể đánh bại người thứ nhất dễ dàng. Trong khi không thể thực hành hoàn hảo, người đó có thể tránh được nhiều cú đánh khó.

Bất luận sự cân bằng của bạn ra sao, nếu bạn tìm hiểu thêm về nghệ thuật đánh bi da chắc chắn bạn sẽ không bao giờ chơi dở hơn. Việc tập luyện đúng cách là chìa khóa đưa đến thành công rực rỡ, chẳng những trong lãnh vực bi da mà còn trong mọi lãnh vực khác nữa.

Trong khi đánh, bạn đừng thấy người đẹp mà bạn cười. Vì thế, bi sẽ không đi đúng theo ý muốn của bạn.

. BICHỮ

. BỈ ĐỎ

. BỈ ĐỊCH

CHƯƠNG I

Những sự kiện đáng chú ý về bi da.

Không kể những bậc thiên tài, người nào muốn xuất sắc trong bất cứ lãnh vực tranh đua nào cũng phải tìm hiểu qua sách vở, những điều mà người khác đã học hỏi. Như thế sự hiểu biết của họ sẽ được phong phú, dễ dàng và mau lẹ.

Chẳng hạn về thiên văn học, người ta dùng những căn bản toán học đã được khai triển bởi các tu sĩ Syrie, Ả Rập, Hy Lạp, La Mã, thời trung cổ và tất cả những người khác, xướng đến các nhà giải đoán những huyền vi hiện tại.

- Sách để nghiên cứu các môn chơi.

Trong các môn chơi cũng vậy, người khôn ngoan sẽ có lợi, khi biết rút những kinh nghiệm của kẻ khác. Người sinh viên thì đọc sách của Hyle, Elwell, hoặc Foster. Chơi golf thì nghiên cứu sách của Vardon, Taylor, Braid

hoặc Travers, ngoài những bài học tại câu lạc bộ chuyên nghiệp.

Người chơi bi da cũng vậy, nếu muốn học lối chơi tân kỳ thật sự cũng phải tìm hiểu một lần nữa về môn này.

- Nhiều tác giả thường quên thế đánh.

Người viết sách này thấy thích thú khi nghiên cứu những cuốn sách nói về kỹ thuật chơi bi da. Tuy nhiên loại sách này rất hiếm, kể cả sách Anh ngữ và Pháp ngữ, chỉ còn một cuốn nổi tiếng là cuốn "Modern Billards" (Bi da tân kỳ) do Công ty Brunswick - Balle - Collender Company phát hành mà thôi. Không có một cuốn sách nào đề cập đến thế đánh trong lối chơi tân kỳ và chỉ nói đến cú đánh đầu tiên mà thôi. Quyển sách này là một món quà để nghiên cứu các thế Bi một cách vô tận và lý thú.

- Những đường bi liên tục.

Chưa có cuốn sách nào khác đưa ra bất cứ ý kiến nào về một vài nguyên tắc rộng rãi của môn

chơi, có thể được khai triển để hướng dẫn người chơi, hầu giải quyết các khó khăn về thể đánh. Không có ý kiến về việc phân loại tổng quát những cú đánh. Phải nắm chắc vị thế nào để có thể tạo ra những đường bi liên tục. Cho đến bây giờ, ngoại trừ cuốn sách này, chưa có tác giả nào chú ý đến những cú đánh liên tục tuyệt vời đó.

- *"Cách đánh bi chạm bi" ("Đặt đúng chỗ")*

Việc cải tiến "Cách đánh bi chạm bi" đánh dấu một trong những sự khác biệt lớn lao nhất giữa lối chơi cũ và lối chơi tân kỳ chặt chẽ ngày nay. Những cú đánh mượn băng? Phải! Phương pháp chơi "trực tiếp đánh vào bi địch" hoàn toàn không!

Một tay chơi trung bình, một người có thể đánh những cú bi bằng giản dị, hiểu thế nào là những cú "giật hồi" và những cú "lối", trung bình có thể ăn 100 điểm với 100 cơ khi chơi bi da 3 bi - anh ta có thể tìm thấy ở đâu một cuốn sách nào có lời giải thích về sự kiện làm anh sững sốt là anh đánh những cú ấy cũng hay như một người có mức trung bình gấp 5 lần mức trung bình của anh hoặc hơn thế nữa đôi khi có những cơ từ 25 đến 50 điểm, mà trái lại anh không thể điều khiển được những quả bi ngà để đạt được những kết quả tốt đẹp. Vì có những trường hợp như vậy, hầu hết vì tình cờ, nên Ô. Daly và nhà xuất bản đã viết cuốn sách này. - Các nhu cầu của một tay chơi trung bình. Trong cuốn sách này, tác giả đặc biệt lưu ý hướng dẫn một tay chơi trung bình về những thế liên hoàn. Không phải tạo thế liên hoàn trong đường bi ngắn mà với những đường bi dài và khó để một tay chơi trung bình, thay vì chỉ đánh được 2 hoặc 3 điểm, thì ít nhất phải chiếm được từ 5 đến 10 điểm.

- *Vài hàng về tác giả: Giáo sư Maurice Daly.*

Ở đây chúng ta không đề cập đến các hoàn cảnh nào đã thúc đẩy tác phẩm này ra đời. Người xuất bản cuốn sách này đã gặp Maurice Daly trong một ván bi da tại phòng huấn luyện của ông ta ở Nữ Ước.

Trong lúc chơi, Daly không bao giờ nói một lời, nhưng đường băng của ông là những bài học quý giá. Ông dạy người khác vì lòng ham thích môn chơi này, và nhiều tay chơi tài tử cũng như chuyên nghiệp đều mang ơn ông. Nếu Frank Ives được coi là "Napoléon" về bi da, Jacob Schacfer là "phù thủy", George Slosson là "chuyên gia", thì Maurice Daly được coi là "giáo sư về môn này. Chính Daly là người đầu tiên đã đưa ra ý kiến và đã thực hành cách làm rời những quả "bi" dính vào nhau bằng một lá bài, trong một cuộc tranh tài năm 1913. Ngày nay người ta nói rằng cuốn sách này được nhiều người đọc là nhờ tiếng tăm của ông Daly. Mỗi chữ trong bài của ông nói về kỹ thuật của thể đánh đều được ông dò kỹ bằng một cây viết chì màu xanh. Nhiều đồ hình do chính tay ông vẽ, tất cả những đồ hình này được vẽ theo ý kiến riêng của ông, được ông đích thân duyệt lại và vẽ lại nhiều lần. Tất cả đều được lấy từ các "kho tàng bi da" của ông. Chỉ có 3 tấm bản đồ là do tôi nghĩ ra nhưng tôi đã dùng những ý kiến của ông.

Đây là công trình rút tía từ trên 25 năm kinh nghiệm chơi bi da, và sự nghiên cứu tỉ mỉ các phương pháp của những bậc thầy như Maurice Daly, Frank Ives, Jacob Schacfer, George Slosson, George Sutton, Ora Morningstar, Hebert Taylor, José Ortiz, Calvin Demarest, Louis Luxe (của Pháp) Thomas J. Gallagher, Albert Cutler, Leonard Hewison, Eugene Carter, Harry Cline, Koji Yamada (của Nhật). Timothy Flynn, và Albert de Oto trong số các tay chơi nhà nghề, và những phương pháp của J. Ferdinand Poggenburg Edward W. Gardnax, Martin Nullen Wilson P. Fors, Orville 'Oddie, J. Charles F. Conclin Morris D. Brown, Lucie M. Rerolle, Rondil (của Pháp) và Apert Poensgen (của Đức) và nhiều người khác nữa.

Đừng bao giờ đưa bi chủ nằm giữa bi đồ và bi địch

Vào năm 1913, ngoại trừ George P. Slosson và Thomas J. Gallaghe, Maurice Daly là tay chơi nổi bật duy nhất tại Hoa Kỳ, gây sôi

động và phát triển những lối đánh tân kỳ của môn Bi da Băng. Lối đánh nhà nghề của Daly đã làm ông trở thành địch thủ của Michael Phelan và của tất cả những danh tài bi da từ thập niên 60 đến ngày nay. Và trong thời gian huy hoàng này ông đã gặp gỡ Willie Hogge Georges Sutton và Oza Morningstar, và có dịp nghiên cứu lối đánh của những danh tài này.

Đối với Daly, quan sát là để nghiên cứu, so sánh, phân tích, đồng hóa và làm tăng giá trị của các tay chơi khác. Maurice Daly sinh ngày 25 tháng 4 năm 1849 tại thành phố Nữ Ước. Người em họ của mẹ ông, Dudley Kavanagh là nhà vô địch bi da chuyên nghiệp đầu tiên của Hoa Kỳ, có nhiều phòng đánh bi da tại thành phố này. Nhờ vậy Daly đã bắt đầu "nghề chơi bi da" khi ông 13 tuổi. Daly sớm rời trường học nhưng vẫn là một sinh viên. Ông đã đi du lịch khắp Âu châu và nhiều nơi khác, đọc rất nhiều sách, và trong những chuyến xuất ngoại với nhiều tay chơi khác sự hiểu biết về Pháp ngữ của ông thường được sử dụng cho cả nhóm.

- *Những ván bi da và các tay chơi đầu tiên:* Bắt đầu chơi trước công chúng từ thập niên 60, Daly có dịp nghiên cứu lối chơi của tất cả các tay lão luyện vào thời kỳ môn chơi mới thành hình. Trong thời gian này bi da thường được chơi với 4 quả bi trên bàn lớn cỡ 6 x 12 hoặc 51/2 x 11 và có những cái túi ở 4 thành bàn. Không phải đợi tới thập niên 1870 lối chơi hoàn toàn bi da băng ấy, đánh trên bàn 5 x 10 mới trở thành tiêu chuẩn và số bi được rút bớt còn ba quả. Thời ấy chưa có thể bi dọc theo băng "và" theo "ven băng" v.v... Cú nhồi massé mới xuất hiện, du nhập từ nước Pháp sang Hoa Kỳ và Ô. Daly đã nhớ lại là Ô. Berger là người đầu tiên đã trình bày cú nhồi ấy như là một cú đánh được làm tiêu chuẩn.

Michael Phelan, đôi khi được gọi là cha đẻ của môn "bi da" là một tay chơi tài ba tưng hoành trong các thập niên 1840, 1850 và 1860. Ông đã bỏ số vốn đầu tiên để thực hiện cơ xưởng đóng bàn bi da nhờ thắng John Sereiter và được 15.000 đô la trong

một trận đấu vào năm 1859. Ông đã viết một cuốn sách về bi da, đến nay vẫn có giá trị. Ông viết "Một chuyên viên sẽ cố đánh cú nhồi massé. Cây cơ được cầm thẳng đứng, nhưng phải cẩn thận kéo đầu cơ chạm hoặc làm rách vải bàn". Ngày nay lời khuyên đó vẫn còn giá trị.

- *"Bi da 3 bi" xuất hiện.* Từ sau thập niên 1870 hình thức này mới trở thành tiêu chuẩn nhưng đã bắt đầu được chơi bởi các chuyên viên trong thập niên 1860 nhưng vẫn dùng loại bàn cỡ 6 x 12 có túi.

Năm 1863, chỉ có 2 tháng sau khi Dudley Mavanagh trở thành vô địch, ông đã chơi một trận với Isidore Gaytaud mà số tiền đặt mỗi bên là 100 đô la và thắng với tỷ số 10/141 điểm. Daly ghi điểm trong trận đấu này. Vào năm 1858, trong một trận đấu với John Deery (cả hai về sau đều là vô địch A.P.Rudolphé đã thắng với tỷ số 150/100 điểm.

Trung bình là 5 điểm một cơ và cơ nhiều nhất là 30 điểm. Vào thời đó có nhiều cách tính điểm, những cái đánh vào băng được tính 2 điểm hoặc hơn tùy theo các quả bi bị đánh và bị rớt vào túi cũng được tính thêm.

- *Trận đấu đầu tiên tranh chức vô địch bi da trận đấu "bi da 3 bi" đầu tiên tại Hoa Kỳ để tranh chức vô địch thế giới được tổ chức tại Nữ Ước vào năm 1873, và Maurice Daly đã đụng độ với Albert Garnier và Cyrille Dion (người Gia Nã Đại). Garnier là người Pháp đã thắng cuộc. Cũng vào năm này, George Slosson và Jacob Schacfer đã đấu trận đầu tiên với nhau để tiếp tục những trận đấu hầu như vô tận của họ sau đó. Slosson thắng giải điểm trung bình là 5,5/11, nhưng có lần Schacfer đã thắng tới 45 điểm với một đường cơ.*

Tôi nói đến những kỷ lục trên đây chỉ trình bày sự tiến triển của thể đánh bi da vào thời đó. Chàng thanh niên Daly có mặt ở đó ghi chép những thể chơi khác nhau trong các trận đấu. Mấy năm sau chàng đã gia tăng số điểm trung bình mỗi cơ lên 50, và mới đây, trung bình mỗi cơ ông đánh

được 400 điểm điều đó cho thấy con đường dài mà ông đã đi qua.

Sự phát triển mau lẹ đó chắc chắn cũng do sự cải thiện bàn bi da, dụng cụ vải bọc và phần. Hồi đó cây cơ thường dài và nhẹ; ngày nay cây cơ ngắn hơn, cứng hơn và nặng hơn. Cuối cùng là sự cải tiến về ánh sáng tại bàn bi da.

Các tay chơi ngày xưa sẽ kể cho bạn biết rằng khả năng tạo một cú đánh của những tay chơi xưa cũng tương đương với bất cứ tay chơi nào ngày nay. Jacob Schacfer có thể vì một cú đánh, làm hầu hết bất cứ điều gì trong thập niên 1870 mà ông ta có thể làm trong thập niên 1890. Nhưng ông không thể tìm hiểu nơi đâu cách "tập hợp con cừu bằng ngà" (gom bi) ông thiếu sự hiểu biết, ông không thiếu tài ba, ngày nay, một tay chơi có thể biết nhiều về bi da hơn là biết thực hành. Thật ra, mỗi tay chơi tài tử giỏi đều hiểu lý thuyết về những thế bi "đọc theo băng" và "ven băng" nhưng chỉ có một số ít thực hành được mà thôi. Hầu như mỗi tay chơi nhà nghề đều biết lý thuyết về thế bi "mỏ neo" chỉ có Ives và Schacfer mới biết sử dụng những đường gân và bấp thịch một cách huyền diệu để thực hiện những đường bi dài bằng cách ấy.

Chúng ta hãy nhìn vào danh sách của những bậc thầy đã bành trướng môn bi da, và tất cả những phương pháp của họ đều được Daly tìm hiểu và nghiên cứu tỉ mỉ. Tôi chỉ ghi danh sách ấy đến thời Frank Ives thôi.

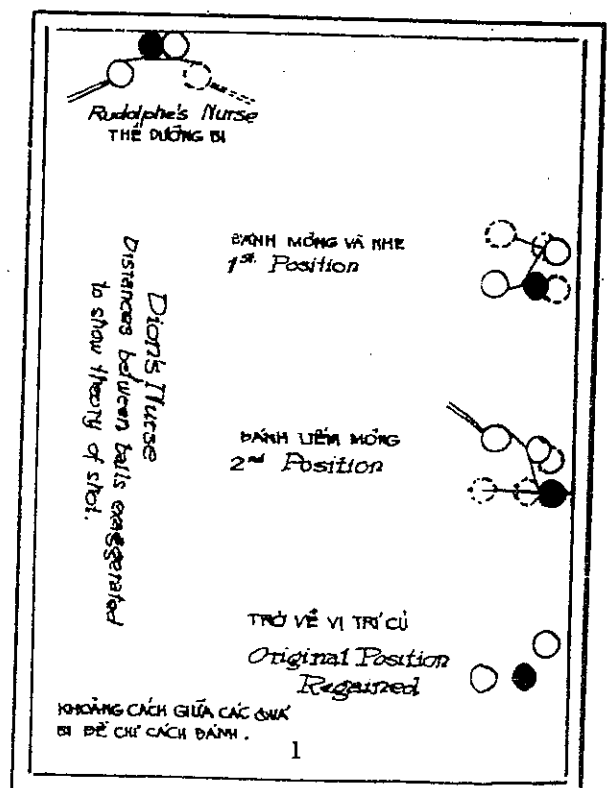
Khởi sự vào thập niên 1860 với Michael Phelan, Daly đã nghiên cứu về các tay vô địch bi da sau đây: Dudley Kavanagh (9-6-1863 đến 8-16-5-1865) Lonix Fox (1865) John Deery (1865 và 1866), Joseph Dion (1866 và 1867), John Me Devitt (1871), A.P. Rudolphe (1870), Frank Parkex (1871) Cyrille Dion (1871-1873), Hebert Garnier (1873), Maurice Vignaux (1875), William Sexton (1877), Jacob Schacfer (1879), George F. Slosson (1880), Frank C. Ives (1892).

Mỗi người trong bọn họ đều có những ưu điểm riêng, những tật riêng, và mỗi người đã đóng góp một phần vào kho tàng kinh nghiệm của môn bi da để đưa đến mức tân kỳ ngày

nay. "Trong trường cao đẳng Bi da" của Daly, có một vị giáo sư nổi tiếng của 40 năm qua.

Vào thập niên 1860, môn chơi này bắt đầu trở nên thịnh hành và một kỷ nguyên giới hạn được đặt ra. Trước tiên, những cái túi ở hai bên thành bàn được bãi bỏ, rồi tất cả những túi khác. Vào các năm đầu của thập niên 1870 hình thức bi da 3 bi ra đời để thay thế hình thức 4 bi "đường" thế bi dọc theo băng ra đời. Những người có thẩm quyền không đồng ý về các chi tiết liên quan đến việc khai sinh ra thế bi này. Trong cuốn "Billard Old and New" (Bida xưa và nay) John A. Thatehex cho rằng thế bi này bắt nguồn từ một thế bi của Rudolphé. Maurice Daly thì cho rằng đó là do một thế bi của Joseph Dion. Rudolphé, với những quả bi "đánh" vào băng như trong hình số 1, thường tạo một đường bi từ 12 đến 20 điểm trước khi ông phá những quả bi này kế hoạch hành động của Dion thì khác, ông khởi sự bằng một quả bi nằm cách băng một chút, giống như cái mỏ neo. Ông đánh thật nhẹ, qua mặt các quả bi rồi quay lại đánh một cú nửa như vậy khiến chúng trở lại vị trí ban đầu hoặc gần chỗ đó. Vắn xem hình 1.

Muốn đánh giữ được bi phải biết đánh trúng, dày hay mỏng...

TRƯỚC KHI ĐÁNH PHẢI LỰA CHỌN CƠ
LÀM SAO CHO VUA TAY CẦM.

- Nhà vô địch Sexton và thế "đường" bị đọc theo băng. Nhưng người ta có thể nhận thấy là cả 2 cách đánh nói trên đều giữ những quả bi nằm một chỗ hoặc gần như vậy. Đó là "thế bi cố định" không phải là "thế bi chạy". Theo Maurice Daly (nhiều người nói là Jacob Schacfer) thì William Sexton có ý kiến gồm những quả bi nằm dọc theo băng như một thế bi chạy, và với bàn tay của họ, các quả bi sẽ nằm vào thế bi chính xác nhất. Nhiều danh tài khác cũng chơi thế "bi băng" này tới lúc họ được hàng trăm, có khi hàng ngàn điểm thành những điểm kỷ lục. Daly là người đầu tiên đã nhờ thế bi này vượt quá số điểm ấn định là 200 điểm trong một trận tranh tài quan trọng và được một tay nhà nghề người Pháp ôm hôn nồng nhiệt.

Thế bi "đường ven băng" là một thế bi chạy. Thật vậy, đó là một sự phỏng theo thế bi băng. Thế bi này được chơi dọc theo băng. Thế bi "mỏ neo" và "đường bi" là những thế bi bất động. Một thế "bi chạy" đi từ một thế bi cố sẵn vượt qua nhiều đoạn đường để đến một thế bi mới của thế bi đầu tiên và cứ như thế mãi. Điều đáng chú ý là những người mới chơi cũng tạo được thế bi băng từ những thế bi khác nhau. Sexton, Schacfer, Daly hay Harvey Kenna đã đạt được thế bi ngay sau vài cú đánh gom bi vào cuối bàn và tại nơi mà tay chơi tầm thường không thấy được. Họ phải tập trong nhiều giờ với rất nhiều thế bi ở cuối bàn như Ives đã tập, để tạo được thế bi "mỏ neo". Trong phần III cuốn sách này sẽ dẫn giải rõ ràng về các thế bi đó tại những chương đặc biệt nói về lối chơi tân tiến.

- Những đường bi băng tuyệt diệu. Ngày 15-5-1879, trong trận tranh chức vô địch thế giới với George Hosson chỉ với ba cơ, Jacob Schacfer đã đánh được 1.000 điểm (cơ thứ nhất 5 điểm, cơ thứ hai 690 điểm, cơ thứ ba 305 điểm) tính trung bình mỗi cơ 333 1/3 điểm. Ngày 10-4-1880 tại Paris, Maurice

Vignaux đã đạt trung bình cho mỗi cơ trong một trận đấu 4.000 điểm với George Hosson, có một cơ ông đánh được 1.531 điểm. Một cơ của Hosson được 1.103 điểm. Năm 1887, tại Boston, Harvey J. Me Kenna trung bình đánh được 416 2/3 điểm một cơ trong trận đấu 5.000 điểm, có một cơ được 2.572 điểm và một cơ khác được 2.121 điểm. Tại Cựu Kim Sơn trong những ngày 29,30,31 tháng 5 năm 1890, Jacob Schacfer đánh một cơ 3.000 điểm không ngừng. - Đường bi của tay vô địch. Thế bi "ven băng" xuất hiện lần đầu tiên trong trận tranh tài năm 1874 và Maurice Vignaux đã thắng. Đó là một đường đánh chéo qua các góc khởi xuất từ những điểm nằm trên 2 băng hông cách 5 1/2 inches (1 inch = 2,54cm). Như vậy để tránh làm tách rời những quả bi nằm ở góc và để chặn không tạo ra một thế bi "dọc theo băng". Về sau khoảng tam giác lớn dần bằng cách tạo những điểm khởi đầu của thế bi "ven băng" thường cách băng hông 14 inches và băng cuối 28 inches (như trình bày ở hình 2). Cách này được gọi là "Đường bi của Tay Vô Địch" và nhờ đường bi này mà George F. Slosson lần đầu tiên đã đoạt được chức vô địch.

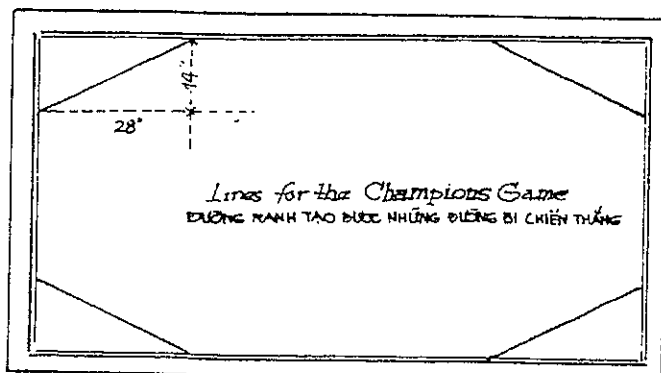
Schacfer đã trình bày cách gò bi dọc theo đến điểm tiếp xúc với đường ven băng. Hoặc ông xoay góc và bắt đầu tiến xuống băng. Đường bi của tay vô địch, như một phương tiện truyền bá những cuộc tranh tài giữa công chúng, bắt đầu vào năm 1879 và chấm dứt vào năm 1884.

Đường ven băng thực sự xuất hiện. Có nhiều cách để tạo đường ven băng đã được đề nghị và thí nghiệm, nhưng tất cả đã bị hủy bỏ trước phương pháp quen thuộc ngày nay. Bây giờ những lần ranh được kẻ song song với băng hông và băng cuối (cách băng 18 inches). Trước tiên những đường ranh 8 inches được thí nghiệm rồi 12 inches, rồi 14 inches và hiện nay đường ranh 18 inches được dùng làm tiêu chuẩn. Ives đã áp dụng những đường ranh trên 14 inches trong tất cả các cuộc tranh tài lớn lao nhất của ông mặc dù ông đã tạo được những kỷ lục với

những đường ranh 18 inches. Đường ranh 18 inches đã trở thành tiêu chuẩn sau khi ông chết yếu vì bệnh lao ở Mexico.

Trong lối đánh đường ven băng với những đường kẻ trên mặt vải trình bày ở hình 3 có 8 khoảng hình chữ nhật ở chung quanh bàn, và 1 ở giữa bàn. Ở khoảng giữa bàn, người chơi có thể đánh để ăn điểm mà không bị buộc phải đánh một quả bi ra ngoài vùng ven băng như tên gọi. Nhưng trong lối chơi 181 (1 cú đánh ở trong), mỗi khi quả đỏ và quả bi địch ở trong bất cứ vùng ven băng nào dọc theo các băng, người chơi phải đánh ít nhất một trong hai quả bi đó vượt lên ranh với cú đánh đầu tiên thực sự. Nó có thể lăn ra ngoài và dội lại, nhưng đầu sao nó cũng phải lăn ra ngoài. Trong lối chơi 18-2 (2 cú đánh ở trong) người chơi phải đánh ít nhất 1 trong 2 quả bi đó vượt qua một đường ranh sau khi 2 quả bi ấy nằm "bên trong ven băng".

Trong cuốn "Bi Da xưa và nay", Thatcher tiếc nhiệm Benjamin Garno, một văn sĩ nổi tiếng của thời bi da xa xưa, đề nghị nên vẽ một đường liên tục vòng quanh bàn gọi là đường "cản". Herzer đề nghị vẽ những đường cắt ngang với đường ven băng, trong trận tranh tài đầu tiên năm 1883 với những đường ranh 8 inches. Năm sau Vignaux trung bình đánh được 445/6 trong 3.000 điểm, khởi sự dùng đường 12 inches và việc này thí nghiệm trong một thời gian ngắn vào năm 1885. Đường 14 inches đã trở thành phổ thông vào năm đó, và việc tăng lên 18 inches không cần thiết vì lẽ nhằm gia tăng khả năng của các tay chơi, cho tới thập niên 1890.

Năm 1893 những ưu điểm của thể bi "mỏ neo" lần đầu tiên được Jacob Schacfer thực hiện và trình diễn. Chính ông cũng là vị tiên phong của thể bi băng. Thật vậy, ông là tay chơi lòng danh nhất, là bậc thầy của những tay cự phách nhất hiện nay.

Người ta ghi nhận ở đây rằng Frank C. Ives đã không nghĩ ra thể đường bi tiêu chuẩn nào. Những thể bi này đã được khám phá khi ông xuất hiện. Nhưng ông đã sử dụng được tất cả những thể bi ấy. Đối với ông bi da là một vấn đề riêng biệt về trí tuệ; đối với Schacfer thì môn chơi này là một phương tiện biểu lộ của bậc kỳ tài.

Chỉ có Schacfer và Ives mới thực sự điều khiển được đường bi "mỏ neo", đem cái "hộp" đến những điểm giao tiếp của những đường ven băng để làm giới hạn Charles Parker, người Chicago đã có ý kiến ấy, và "cái hộp của Parker" với thể bi mỏ neo đều được trình bày trong hình số 3. Hình này cũng trình bày những đường ven băng 18 inches. Bí quyết của đường bi này là làm quả bi đỏ chỉ chạm rất nhẹ quả bi địch mà không làm nó xê dịch, rồi đánh ngược trở lại vị trí đầu tiên chỉ lướt nhẹ quả bi đỏ bằng quả bi địch và để nó lăn nhẹ, nằm chạm vào băng rồi đánh lại như vậy.

- Đường đường bi mỏ neo. Trong một trận đấu vào tháng 11 năm 1893 tại New Uớc, Schacfer đã đánh một cơ 343 điểm với đường đường bi mỏ neo và đêm sau, Ives phục thù Schacfer với một cơ 406 điểm cũng bằng đường đường bi mỏ neo ấy. Vào tháng chạp, cũng tại New Uớc Schacfer đã thắng Ives với một cơ 566 điểm bằng đường bi mỏ neo.

Tháng giêng năm 1894, trong một trận tranh tài, Ives đã đánh một cơ 487 điểm bằng đường đường bi mỏ neo. Cho nên không có lý do gì để các tay chơi tài tử không tập đánh đường bi này. Ngày nay, trắc nghiệm tiêu chuẩn cho những tay chơi tài tử là đường ven băng 18 inches, những quả bi chỉ được đặt ở ngoài ven băng với 2 cú đánh đầu tiên mà thôi (18.2). Còn đối với các tay chơi nhà nghề thì tiêu chuẩn là lối chơi 18.1.

- Ích lợi khi tập cách "đường bi dọc theo băng". Trong phần khái luận này, Daly giải thích bằng chữ và bằng đồ hình (điều này chưa bao giờ được in thành sách) một cách chi tiết về cách "đường bi dọc theo băng". Cách này là cách giữ bi căn bản, các nguyên tắc của nó được áp dụng trong mọi hình thức để đánh những đường bi ngắn. Nó phải được nghiên cứu vì có lợi cho toàn cuộc chơi và những thế đường bi khác. Các tay chơi bi da rất cần tập luyện lối đánh này.

Đường đường bi mỏ neo là một thế đánh đường bi theo lối cầm chân bí địch ở gần bi đỏ để dễ đánh.

CHƯƠNG II

NHỮNG ĐIỂM CHÍNH YẾU CHO NHỮNG NGƯỜI BẮT ĐẦU CHƠI BIDA

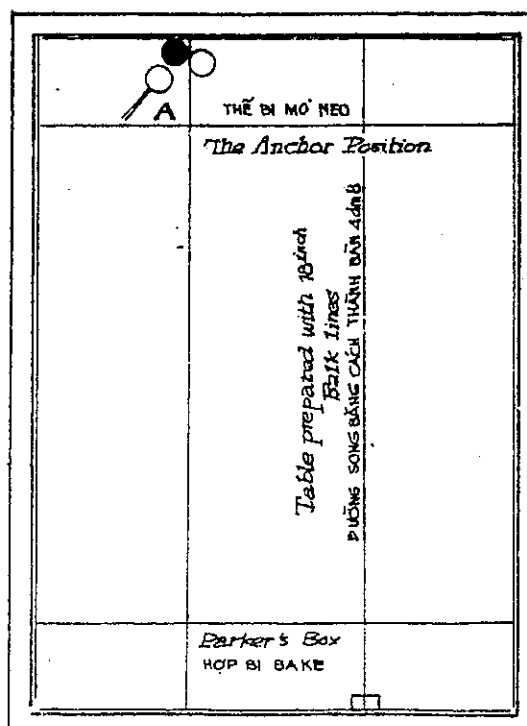
Thường vào khoảng giữa cuộc đấu trở đi những đường bi mới bắt đầu bay bướm. Một tay chơi sẽ có hai cơ hội để khai triển một ván bida thực sự hay nếu trước tiên người đó học được một lối chơi đúng cách.

Thế nào là lối chơi đúng cách? Tôi dùng danh từ này để chỉ thế đứng ở bàn bi da và một phương pháp đánh chính xác và dễ dàng. Lối đánh có thể duyên dáng và hay nhưng vấn đề quan trọng là các đặc tính về thể chất của người chơi. Thật vậy, đối với trường hợp của Albert Poensgen, một tay chơi bi da tài tử nổi tiếng của Đức quốc cao tới 1m90, tay chân thì dài nhưng thân hình lại ngắn nên khó biểu diễn duyên dáng được. Ông có lối đánh giống lối đánh của Jacob Schacfer. Cú đánh của ông lại còn là một trong những cú đánh chính xác nhất.

- Lối đánh của những bậc thầy khác nhau ra sao. Những nghệ sĩ danh tiếng đều khác nhau. Jacob Schacfer, Willie Hoppe và Maurice Daly không có chiều cao thiên phú. Họ đã học đánh bi da từ thuở nhỏ, khi họ còn lùn hơn những năm về sau này. Họ phải học cách nắm cây cơ xa cạnh bàn và cầm cơ

khá cao để có thể với tới những trái banh ở xa. Maurice Vignaux, George Hosson, Martin Mullen, Calvin Demarest, Thomas J. Gallagher, Alfred de Oro và Edward Roudil đều đứng thẳng để đánh những cú thông thường một cách trực tiếp hơn qua cây cơ, bấp tay trước hạ thấp và du đưa giống như quả lắc đồng hồ trong khi cùi chỏ lại đưa gần giống như một cái trục bất động. Đây là một thế đánh "đu đưa", đẩy cây cơ tới lui. Ngoại trừ những người lùn, đây là thế đánh mà tất cả những người mới chơi bi da đều nên tập. Cũng như người mới học vẽ cầm, dương cầm, đánh golf, người chơi bi da cũng phải học một lối đánh đúng cách ngay từ đầu. Như vậy sẽ không có những thói quen xấu, rất khó bỏ được về sau.

Nếu lối đánh trên đây là chánh thống thì sự thực Schacfer, Daly và Hoppe đã trở thành những đại nghệ sĩ với những lối đánh không phải là chính thống. Tuy nhiên, đó là một vấn đề nếu những phương thức đánh bi của họ dấu sao đã không phải là một sự trở ngại.

THẾ ĐƯỜNG BI *Kiểu Mỹ và thế bi tuyết rơi*
ĐỂ CHIẾN THẮNG

Sự quan trọng của một lối chơi đúng cách được khuyến khích, không phải vì nó là điều cốt yếu để đem lại thành công, nhưng vì nó là một sự hỗ trợ rất quan trọng. Riêng tác giả của chương này thì cho rằng những người ấy đã trở nên những tay chơi đại tài, bất chấp cách cầm cơ của họ như thế.

Calvin Demarest được Lan sing Perkins huấn luyện trong bước đầu đã nghiên cứu cách cầm cơ chính xác, có lẽ hơn cả bất cứ tay chơi xuất sắc nào khác hiện nay, và từ đó về sau, ông vẫn còn dùng những lời chỉ dẫn ấy để huấn luyện các người mới tập chơi bi da.

- *Lối đánh dành cho những người có tuổi.* Với những ai đã có những lối đánh quen thuộc, tôi muốn nói: Bạn đừng cố thay đổi lối đánh trừ khi bạn chuẩn bị học chơi bi da trở lại, và thực tập lối đánh mới ít nhất 3 buổi chiều mỗi tuần lễ trong một tháng, trước khi bạn dự cuộc đấu. Có thể bạn không nghĩ rằng chuyện đó làm bạn phiền lòng, mặc dầu người viết đã nghĩ như vậy, và đã thu được một kết quả tốt rõ rệt trong khi chơi.

- *Cây cơ:* Ngày nay người ta thường dùng cây cơ không nhẹ dưới 20 ounces (567gr) và hầu hết đều dùng cây cơ nặng 22 ounces (596gr). Willie Hoppe dùng cơ 20 và 21 ounces. Frank Ives dùng cơ 23 ounces và cơ May Kaarlus, tay chơi có cú thụt bay bướm thì dùng cơ 24 ounces.

- *Đầu cơ:* Chỉ nên dùng đầu cơ loại tốt nhất của Pháp. Đừng dùng những đầu cơ quá nhỏ; đầu cơ phải cứng vừa phải, dày trung bình. Tuy nhiên dày quá vẫn hơn mỏng quá.

- *Cán cơ:* Điều quan trọng là cán cơ phải tốt và chắc chắn. Đừng cầm cán cơ quá xa về phía trước (xem hình 4).

Cây cơ cầm rất lỏng lẻo, được đặc biệt sử dụng để đánh những cú dài hoặc nhanh nhưng bình thường lối cầm cơ quá chặt còn hơn quá lỏng. Nên cầm cây cơ bằng cả bàn tay, đừng cầm bằng ngón cái và ngón trỏ (xem hình 5).

Đừng cầm ở đầu cán cơ. Cầm như vậy

cú đánh sẽ bị rung. (xem hình 6).

- *Cách nắm cây cơ.* Để cây cơ nằm chìm vững vàng giữa ngón trỏ và ngón cái. Bàn tay nắm được cơ phần lớn nhờ phía dưới của hai ngón đó. Hãy cầm vào khoảng gần chốt cán cơ (cách đầu cán chừng 1 tấc rưỡi). Ở điểm này cây cơ thẳng bằng nhất. Cách này không những tạo sự vững chắc mà còn thuận với cổ tay nữa (xem hình 7).

- *Cách cầm cơ nhẹ và lỏng.* Để đánh những cú giạt hồi nhanh ngắn có tay chơi cầm chặt cán cơ. Họ nói rằng nắm như vậy, cây cơ sẽ đẩy quả bi mạnh hơn, làm cú đánh giạt hồi nhanh hơn mà tốn ít sức vào quả bi mục tiêu hơn. Đối với cú giạt hồi nhanh và dài nên nắm cơ rất lỏng lẻo để có hiệu quả hơn.

- *Tạo một thế đứng tốt:* Cũng như đánh golf, chơi bi da cũng cần một thế đứng tốt, vừa đẹp vừa thuận tiện. Thế đứng này tùy thuộc rất nhiều vào vị trí của những quả bi trên bàn.

Phải tập từ từ từng bước một mới đầu có vẻ giả tạo nhưng sẽ trở thành tự nhiên. Cách tập như sau:

Bước 1: Cầm chắc cây cơ trong hình chữ U của ngón cái và ngón trỏ, nơi giữa cán cơ (xem hình 8).

Bước 2: Đặt ngón cái của tay cầm cơ lên đầu xương hông, ở dưới thắt lưng một chút (xem hình 9).

Bước 3: Mặt nhìn thẳng phía trước, dọc theo một đường song song với đường mà trái bi sẽ lăn sau cú đánh. Hai gót chân sát vào nhau (xem hình 10).

Bước 4: Để đầu cơ (bàn tay vẫn còn đặt trên hông) chiếu thẳng đầu của bi chủ nhưng không có cảm tưởng là cố tiến tới điểm đó. Khoảng cách từ chỗ đứng của bạn đến quả bi chủ phải thật chính xác. (xem hình 11).

Đối với những cú đánh thông thường ở giữa bàn.

Ghi chú điểm này: bạn đang nhìn thẳng về phía trước trực tiếp trong đường bi cây cơ nhắm theo một đường thẳng chạy từ hông, dọc theo một đường mà quả bi sẽ lăn: nhưng bạn nhớ chi tiết này: Bạn không hướng về

phía bị chủ, nhưng bạn sẽ cảm thấy mục đích của cú đánh trong đôi cánh tay và trong thân hình của bạn, đúng như cảm giác của người ném trái banh, cảm thấy trong các bắp thịt của anh ta khi sắp ném quả banh hoặc của người bắn cung khi sắp bắn mũi tên hoặc của một cậu bé khi sắp ném một hòn đá vậy. Họ không nhìn bằng mắt như một nhà thiện xạ mà họ cảm thấy tất cả những thứ ấy trong các bắp thịt của họ.

Bước 5: chân trái (hoặc chân mặt nếu chơi bằng tay trái) bước một bước vừa phải thẳng về phía trước. Đừng bước quá dài hoặc quá ngắn. Đừng đứng chạng hăng (xem hình 12).

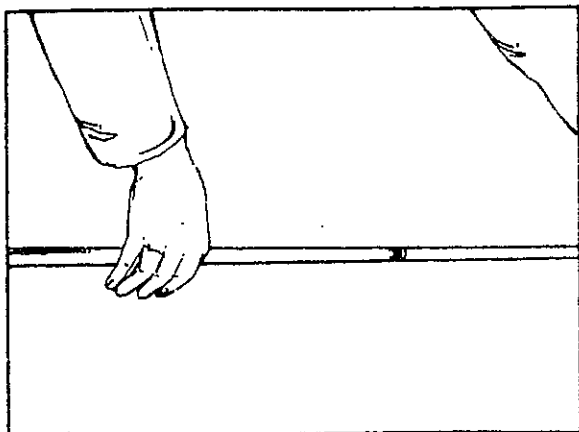
Bước 6: Bây giờ xoay ngón chân phải ra phía ngoài một chút (hoặc chân trái đối với những người thuận tay trái). Không quay gót vào trong nhưng quay các ngón chân ra ngoài (xem hình 13).

Bước 7: Đặt "cầu tay" vững chắc trên mặt bàn và xòe ra. Uốn cong bàn tay lên, rồi đặt đầu cơ lên hình chữ V tạo ra bởi ngón cái và ngón trỏ. (xem hình 19).

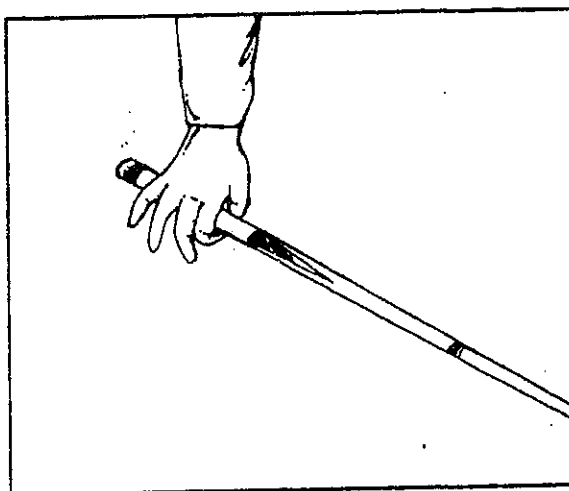
Bước 8: Rút cơ ra phía sau và cúi xuống một chút để sẵn sàng thật tới. Như vậy bạn đang có một thế cầm cơ đúng cách (xem hình 14).

Bây giờ mắt bạn nhìn thẳng trên đường của cây cơ và quả bi. Bạn nhìn thẳng về phía trước bằng hai mắt, không ra ngoài khoe mắt (xem hình 15).

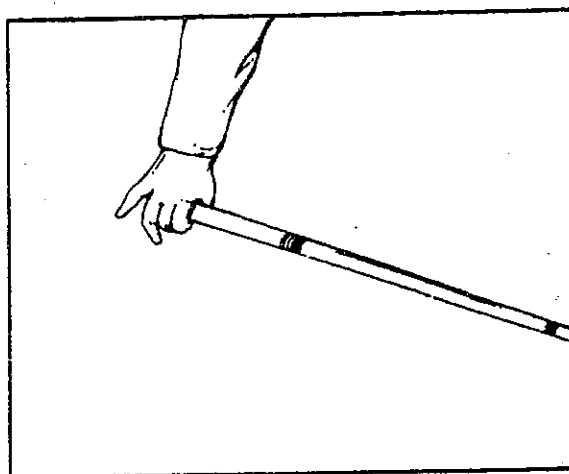
Trong hình 16 và 17, bạn thấy những thế đứng thông thường nhưng hết sức sai lầm và làm ta khó nhìn thấy các vật trên bàn hơn.

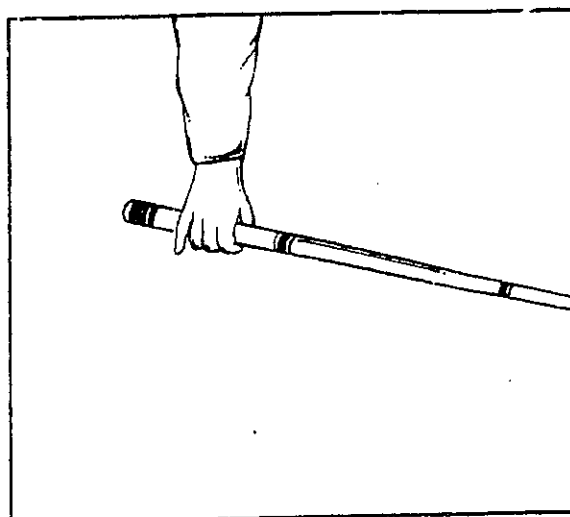
4- ĐỪNG CẦM QUÁ XA VỀ PHÍA TRƯỚC.

5- KHÔNG NÊN CẦM BẰNG 2 NGÓN TAY

6- MỘT CÁCH CẦM KHÔNG KHÉO... QUÁ CẦN ĐUÔI

7- NƠI CẦM TỐT NHẤT TRÊN CÁN CƠ

8. MỘT CẢNH KHÁC CHO THẤY NƠI CẦM CỜ

Củ đánh dày hay mỏng đã đưa 2 bi chạm nhau sẽ tách rời ra nhiều hay ít.

Tay cầm cờ, đu đưa bập tay trước tự nhiên như quả lắc đồng hồ tựa vô cùi chỏ, bập tay trên di động một chút, nhờ vậy cây cờ của bạn được tự do hơn trong bất cứ một vị trí nào khác và không lúc lắc, đu đưa, sai lệch được. Bạn đã canh đúng như vậy thì dù nhắm mắt lại bạn cũng có thể đánh được quả bi chính xác trên bàn và cây cờ của bạn sẽ đến nơi mà nó phải đến vì không có gì đẩy nó lệch ra ngoài được.

- *Những cú đánh bằng tay trái:* Đối với những tay chơi giỏi thì đánh bằng tay trái cũng gần dễ dàng như đánh bằng tay phải. Bạn cũng có thể đánh những cú nhồi bằng tay trái, nếu không thấy quá khó.

Tôi không nói rằng chỉ có cách này mới đưa bạn tới thành công. Tôi đưa nó ra như một giá trị lớn nhất đối với những người đang học hỏi, và cho những người đã chơi lâu nếu các phương pháp của họ thiếu hiệu quả để họ áp dụng môn phương pháp mới.

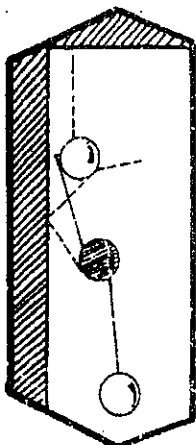
Họ sẽ mất vài ba tuần để tập được những 8 bước kể trên sẽ giúp cho bất cứ ai có một thể đứng hoàn hảo.

- *Sức mạnh của thể đứng tốt:* Nếu đứng và đánh đúng cách như đã hướng dẫn trên đây thì hầu hết tay chơi nào cũng đạt được sức mạnh lớn lao trong cú đánh.

Một bé trai 16 tuổi, nếu đứng đúng cách có thể đánh một quả golf xa hơn một người đàn ông khỏe nhất mà có thể đứng sai. Tất cả sức mạnh của cậu ta được sử dụng trong những đường bi trực tiếp và khí lực của bắp thịt không bị mất. Cô bé Kaarlus, một tay chơi bi da bay bướm có thể đánh những cú mạnh như bất cứ tay chơi nào khác. Thế mà cô ta hãy còn trong lứa tuổi đôi mươi, thấp bé, lại cân nặng tới 54kg 480. Không có vấn đề bắp thịt chỉ có vấn đề sức mạnh trực tiếp và đúng cách.

- *Kiểm soát sức mạnh:* Với thể đứng này, bạn có thể kiểm soát sức mạnh một cách chính xác. Sức mạnh của cú đánh thường được kiểm soát bởi chiều dài khi đu đưa cây cờ hơn là bằng sức mạnh của cú thật.

- *Cầu thật:* Một chiếc cầu "vững chắc" thật là quan trọng. Tôi khuyên nên dùng hai loại cầu, một loại để đánh những cú "bi chết" cú lồi và giò gà không có cú "Anh Quốc" và một loại để đánh những cú giật hồi. Tôi khuyên như vậy không phải để loại bỏ cách bắc cầu, một kiểu được các tay chơi bi da nổi tiếng nhất sử dụng cầu thông thường là cầu khóa bằng ngón cái và ngón trỏ (xem hình 18A). Cầu này được sử dụng trong tất cả mọi kiểu đánh những khuyết điểm nhỏ của hai loại cầu này là đầu cơ đánh vào giữa hoặc trên quả bi thì bàn tay tự nhiên cong lên để cầu cao hơn và như vậy thì cầu sẽ kém phần vững chắc và dễ bị rung hơn. Kiểu cầu này khó hạ thấp để đánh những cú giật hồi. Vì thế, tôi khuyên nên sửa lại một chút loại cầu này bằng cách co ngón tay giữa vào dưới lòng bàn tay. Bạn sẽ ngạc nhiên thấy sự ích lợi của nó (xem hình 18B).

BẮT BỊ

DO COLLÉ

TAY CHỐNG TRÊN HÔNG

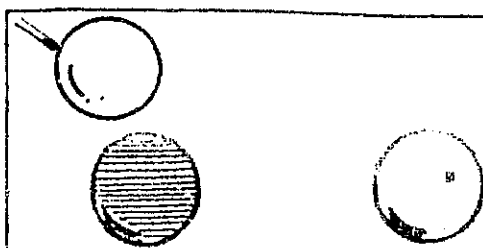

TÊN CHÂN TRÁI MỘT BƯỚC TỚI TRƯỚC, DỪNG DỪNG
CHẠNG HẸNG

MẶT NHÌN THẲNG TỚI TRƯỚC, GÓT CHÂN KHEP LẠI

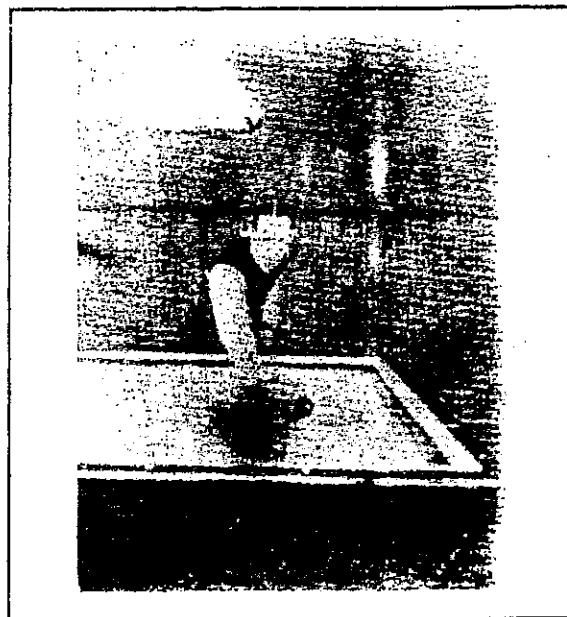
DẦU CỎ NẪM TRÊN TRUNG TÂM CỦA BỊ: CHO KHOẢNG CÁCH
CHÍNH XÁC ĐỂ ĐÁNH CÚ THÔNG THƯỜNG

Trước khi đánh bạn hãy tính kỹ đường bi của mình, tìm thể gom bi để bạn đi được nhiều điểm. Nếu bạn không được điểm thể bi sẽ nằm trong vị thế địch thủ khó đánh hơn.

XOAY MẤY NGÓN CHÂN PHẢI RA PHÍA NGOÀI
MỘT CHÚT ĐỪNG XOAY GÓT CHÂN VÀO TRONG

HÃY NHÌN THẲNG TRÊN CÂY CỎ VÀ QUẢ BI
TRONG ĐƯỜNG CỦA CÚ ĐÁNH

CÁCH ĐỨNG KHI ĐÃ CÚI XUỐNG

CÁCH ĐỨNG THƯỜNG THƯỜNG NHƯNG XẤU ĐỪNG
ĐỨNG CHANG HẰNG NHƯ THỂ NÀY

CŨNG LÀ CÁCH ĐÚNG XẤU

Loại cầu này được dùng khi đầu cơ đánh vào dưới trung tâm của quả bi. Loại cầu mở (xòe tay) dùng để đánh những cú "bi chết" cú lói và giò gà khi đầu cơ đánh vào giữa hoặc trên trung tâm của quả bi (xem hình 19 A,B,C).

Dưới đây là cách làm cầu mở:

- *Động tác 1:* Xòe bàn tay đặt sấp trên mặt bàn, giữ chặt gót bàn tay (hình 19A).

- *Động tác 2:* Rút các ngón tay lên, đầu ngón tay đè mạnh trên vai, các ngón tay vẫn xòe ra (xem hình 19 B).

- *Động tác 3:* Nâng đầu ngón tay cái lên một chút, làm thành một chữ V giữa ngón cái và ngón trỏ. Đặt cây cơ vào chữ V này sao cho cái kế của hai ngón ấy giữ chặt cây cơ (xem hình 19C).

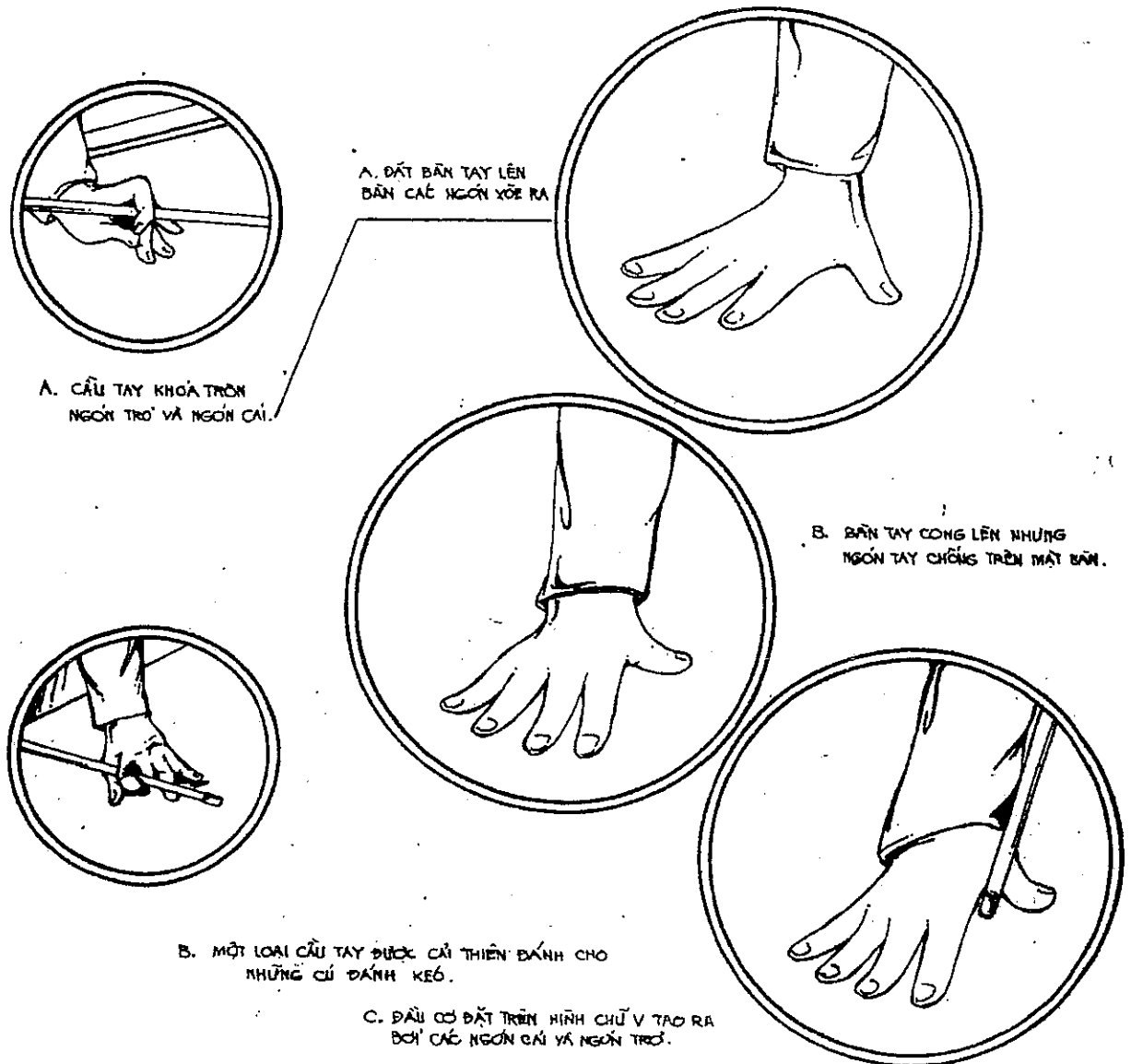
- *Cú đánh:* Bây giờ bạn đang ở vào vị thế để bập tay trước dễ dàng du đưa như một quả lắc đồng hồ, kể từ cùi chỏ đến bàn tay. Bàn tay co rút hoặc vận cườm tay, các ngón tay hướng về sán nhà, nhưng chỉ cong một chút chung quanh cây cơ. Sự chuyển động của cây cơ một phần sẽ nằm trong cườm tay và một phần trong bập tay trước. Khoảng cách từ đầu cơ đến "cần tay" dài chừng 8 đến 10 inches (20 đến 25cm) để đánh những cú thông thường để khi rút cơ

lại đừng quá dài.

- *Cú "lói-xuyên":* Một cú đánh hay, theo Thomas J. Gallaphé, là một cú đánh thật trọng chính xác. Không phải là cú giựt. Cây cơ "chảy" tới phía trước một cách trơn tru, êm ái. Dĩ nhiên, dù đã được kiểm soát bởi sức nặng của quả bi, nhưng cây cơ cũng không dừng lại khi đầu cơ đập vào quả bi. Đầu cơ tìm cách xuyên ngang quả bi (như một tay chơi golf đã nói) nghĩa là nó đi xa hơn nơi quả bi nằm (xem hình 20). Và khi mà cây cơ bị kiểm soát về tốc lực thì không có cách nào người chơi lại không cố tìm đánh chậm lại.

- *Cú khô:* Có một cú đánh ngắn bén nhọn mà người Pháp gọi là "cú khô" thường được dùng trong một vài trường hợp. Thí dụ khi quả bi chủ nằm tựa vào băng và bạn muốn đánh một cú giò gà, bén nhọn và rộng góc. "Cú khô" là một cú đánh với một chút "lói xuyên".

- *Cú đánh vào giữa quả bi để có một quả bi "chết":* Trong một cú đánh vào giữa bi (đầu cơ đập vào giữa bi) sau khi vượt khỏi quả bi nằm, đầu cơ có khuynh hướng đâm xuống vài bàn vì khi cây cơ tiến tới thì cán cơ đi lên cao thúc vào lòng bàn tay cầm cơ và bàn tay bắt đầu co lại (xem hình 21). Cú "lói xuyên" hay là cảm giác cây cơ đi xuyên qua quả bi, là cú rất cần thiết để cú giựt hồi hoặc cú lói đạt được kết quả. Cú đánh chính xác không phải là cú búa (cú khô) ngoại trừ trong những trường hợp đặc biệt. Thực sự nếu bạn e ngại khi đánh những cú giựt hồi thì bạn sẽ thấy dễ dàng hơn khi bạn cố gắng dùng đầu cơ đẩy quả bi chủ vào quả bi đỡ. Có thể bạn không làm được như vậy, nhưng bạn sẽ có cú "lói xuyên" và một ép phê "giựt hồi" đẹp mắt. Nếu đầu cơ đánh vào dưới trung tâm của bi chủ, nhưng không quá thấp để làm hỏng cú đánh thì cú giựt hồi sẽ không có ép phê.

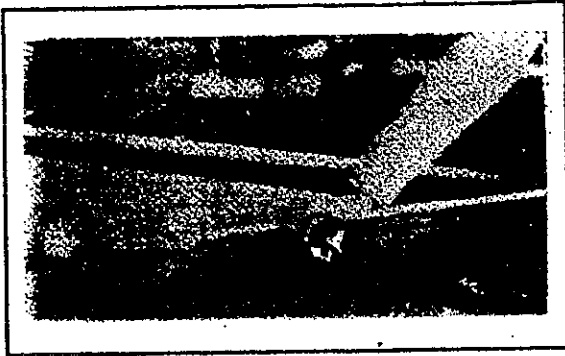

- Nguyên nhân gây ra những cú đánh sai: Có thể nói rằng những cú đánh sai đều do một trong hai nguyên nhân sau đây: đánh vào bi chủ quá thấp, hoặc nâng cao cán cơ ngay khi đánh để cố gắng đánh thấp sau đó. Có thể đánh một cú giết hời đẹp với một đầu cơ không mài phần nếu đánh một cách chính xác. Khi bạn đánh hỏng thì 99% là do cú đánh của bạn chứ không phải do đầu cơ. Hầu hết những cú đánh sai (cú nhồi giết hời hoặc cú lồi đều do đánh quả bi quá gần thành bàn mà ra.

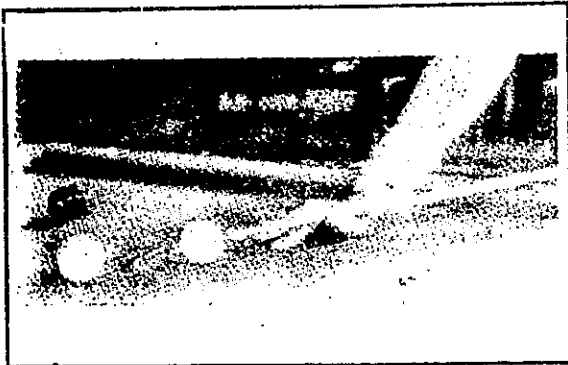
- Những cú đánh tăng dần và giảm dần tốc độ: Bây giờ đến một điểm quan trọng khác. Một cú đánh khác chính xác phải được

thực hiện "tăng dần" (như trạng từ *erescendo* trong âm nhạc), nghĩa là gia tăng tốc độ cho tới khi đụng vào quả bi. Nếu cây cơ di động với một tỉ lệ gia tăng (hoặc không giảm bớt) thì khi đầu cơ đụng vào quả bi, cú đánh sẽ có hiệu quả. Nếu bạn "để dành" cú đánh như dân chơi golf thường nói, hoặc bạn rút lui, hoặc để "mặc tình" thì tốc độ cú đánh sẽ giảm dần (như trong âm nhạc gọi là *diminuendo*) và cú đánh sẽ mất hiệu quả có cú giò gà lơ, vì sự nản chí của người chơi nên tốc độ giảm bớt đã biến thành một cú lồi đáng buồn. Tánh nhút nhát vì sợ đánh quả bi đi quá xa, sẽ làm cho bạn phải "để dành" cú đánh.

- *Làm thế nào đạt sự chính xác khi đánh cú giật hồi và cú lồi:* Đánh chính xác là điều rất quan trọng để đánh vào một điểm nào hoặc vào cạnh của quả bi đích. Rút cây cơ ra phía sau quá dài thường làm cho cây cơ lệch lạc và cú đánh không chính xác. Vì thế bạn đừng

20- CHỈ CÁCH ĐỂ CHO ĐẦU CỖ CHUỖI TỚI TRƯỚC SAU KHI ĐÁNH MÀ KHÔNG RÁCH VẢI BAN

21- CHỈ CÁCH ĐÁNH CÚ LỒI XUYÊN

rút cơ ra phía sau quá dài. Thà làm lồi khi kéo lui cây cơ nơi băng cuối còn hơn rút cơ ra phía sau quá dài. Đối với những cú lồi cũng vậy.

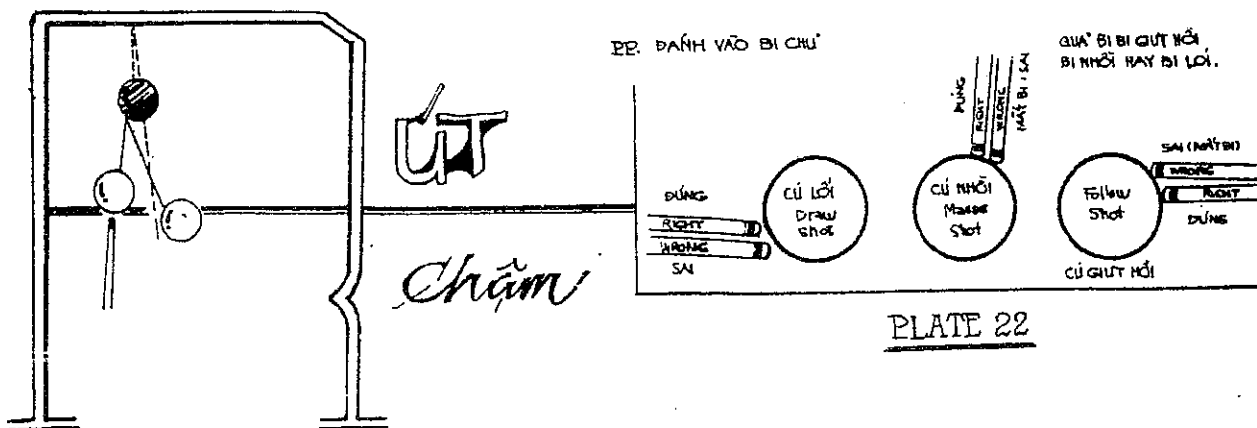
- *Tầm quan trọng của sự tập trung tinh thần:* Sự tập trung tinh thần khi thụt bi có một tầm quan trọng rất cao. Trong một loạt bài viết về bi da trong tờ "New York Herald" ông Daly đã viết như sau:

"Trước hết bạn hãy quyết định sẽ đánh cú gì khi cầm cây cơ đúng cách, rồi bạn chú ý đến vị trí của quả bi đỏ bạn sắp đánh. Đừng lơ dểnh liếc nhìn nơi khác khi bạn thụt bi. Phân nửa sự thành công khi thụt bi nhờ thói quen tập trung sự chú ý vào quả bi Đỏ."

- *Tránh dùng thụt tới thụt lui cây cơ:* Bạn nên coi chừng những thói quen xấu. Dùng thụt tới thụt lui cây cơ một cách vô ích.

- *Nhắm vào nơi mà bạn muốn đánh:* Bạn hãy nhắm đầu cơ vào nơi mà bạn muốn đánh trên quả bi chủ. Nhiều người nhắm dưới thấp rồi đánh trên cao, nhắm bên phải rồi đánh bên trái hoặc ngược lại. Những thói quen xấu đó thường đưa đến kết quả xấu, làm bạn đánh sai hoặc không tạo được ép phê khi cần đánh cú Anh Quốc.

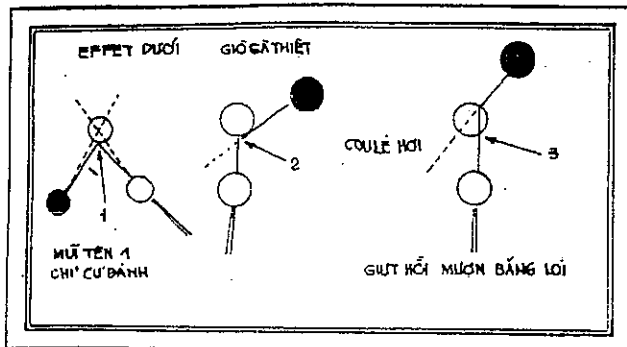
THE WAY TO CUE YOUR BALL TO AVOID MISSES.
JUMPING OF BALL OR TEARING CLOTH.

CHƯƠNG III

NHỮNG LƯỢC ĐỒ CHO NGƯỜI BẮT ĐẦU ĐÁNH BI ĐA

Người viết sẽ coi là một sự tất nhiên mà cho rằng bạn đọc đã biết những cú đánh thông thường về bi đa như giò gà thiết, cú lói, cú giết hồi và cú băng dậu thiết. Nhưng người viết sẽ trình bày ở đây một vài hiện tượng liên quan trực tiếp đến việc ăn điểm và lối chơi của bạn. Người viết cố gắng giải thích những hiện tượng này.

- Mũi tên số 1: Điểm đánh để đánh
cú giết hồi.
2: " giò gà thiết
3: " giò gà lói (cú lói)

- Các góc đơn giản: Hình 23 chỉ dẫn cách thường dùng để ấn định điểm qua bi được, nơi cần đánh vào để đánh các cú giết hồi cú lói, cú giò gà thiết và cú giò gà lói. Những cú này dùng làm căn bản và những thay đổi từ những cú này sẽ có bạn học được bằng kinh nghiệm riêng.

Thí dụ: Bạn để ý điểm đánh dấu trên quả bi đích.

Cú giò gà thiết: Trước hết chúng ta hãy nghiên cứu đánh giò gà thiết và ghi nhận những đặc điểm của cú đánh xảy ra khi bi chủ cọ vào mặt nỉ lúc lăn tới bi đích.

Những đặc điểm ấy thường liên quan nhiều đến thế hơi của bạn.

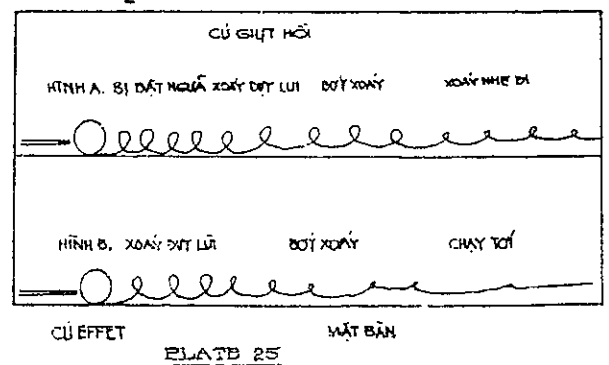
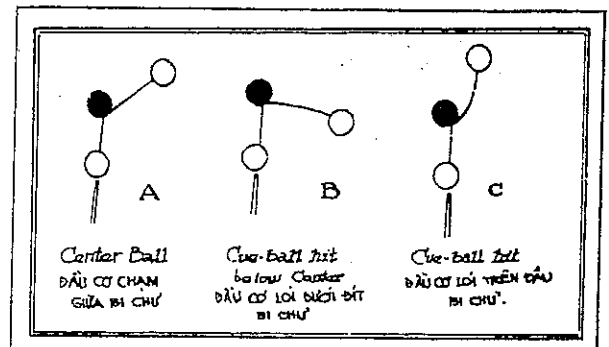
Trong hình 24 có vẽ 3 cú giò gà thiết đánh với một tốc độ vừa phải. Trong hình 24 A, bi chủ bị đánh vào trung tâm rồi lăn từ bi đích

đến bi đích bằng một đường thẳng.

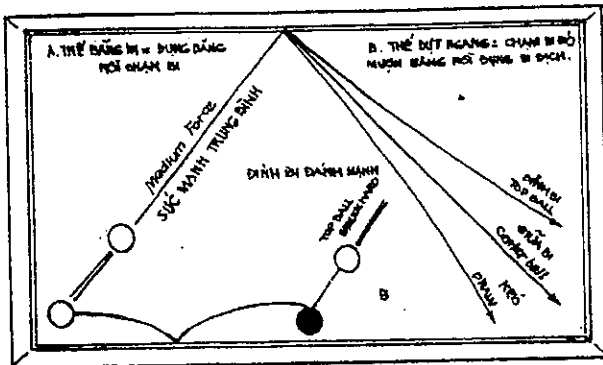
Trong hình 24B bi chủ bị đánh vào phía dưới trung tâm. Cái xoáy nhẹ về phía sau của bi chủ kéo bi chủ về phía sau, cùng chiều với cái xoáy vì sự chà sát vào mặt nỉ.

Trong hình 24C, bi chủ bị đánh vào phía trên trung tâm cái xoáy nhẹ về phía trước làm quả bi chạy cong về phía trước cũng vì những nguyên nhân ấy tốc độ của cú đánh càng tăng thì đường đi của bi chủ lại càng cong nhiều. Do đó phải thận trọng. Khi chọn cú đánh.

- *Ép phê xoáy:* Hình 25 cho chúng ta thấy ép phê rõ rệt của cú giết hồi đánh vào dưới trung tâm quả bi. Mục đích của cú đánh này là để trúng hai quả bi một cách nhẹ nhàng mà không làm chúng phân tán. Chưa từng có một quả bi ngã nào hoàn toàn (một quả nào cũng lổ chỗ) cũng không có một bàn bi đa nào hoàn toàn bằng phẳng. Một quả bi chạy chậm lần dài suốt mặt bàn thì đường bi lăn sẽ không thẳng. Vì thế, nếu bị đánh mạnh hơn và có ép phê bi sẽ chạy thẳng chậm dần vì cọ sát với mặt vải rồi dừng lại nhẹ nhàng (được trình bày trong hình 25B). Ép phê xoáy sẽ biến mất ngay trước khi bi chủ đụng vào bi đích.

- Góc tới và góc về không bằng nhau: người ta sẽ thấy rằng góc tới (góc tạo bởi thành bàn và đường bi đi tới) luôn luôn không bằng góc về (góc tạo bởi thành bàn và đường bi dội về). Một quả bi bị đánh trên đỉnh có khuynh hướng dội lại bằng một góc lớn hơn. Quả bi bị đánh ở đây có khuynh hướng dội lại bằng một góc nhỏ hơn (xem hình 26)

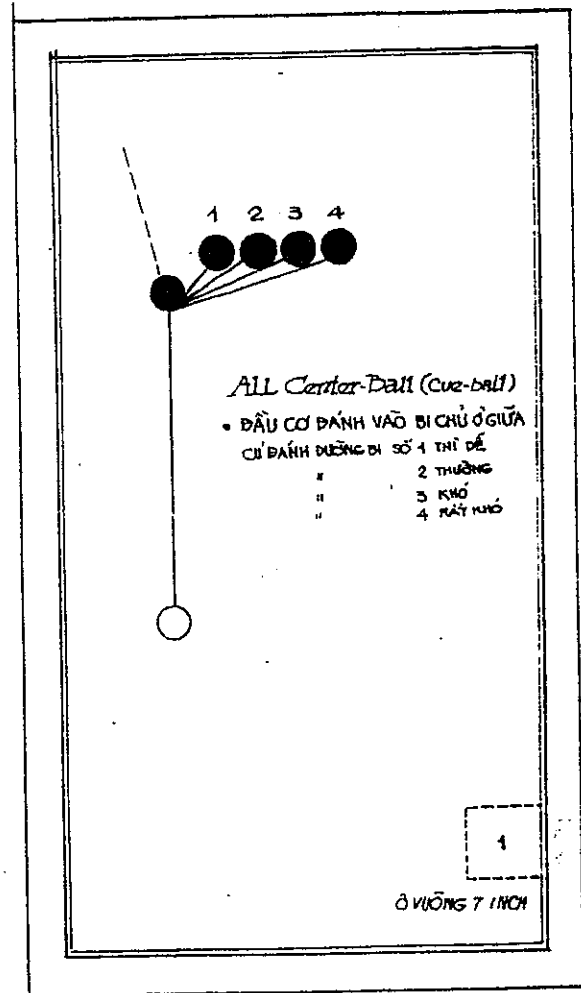
Một trái bi bị đánh mạnh sẽ lún vào thành bàn và dội ra với một góc nhọn hơn. Ngoài ra, vải bàn căng thẳng thì quả bi chạy nhanh hơn là vải chùng.

- Sự khác nhau về tính co giãn của quả bi ngà: Một quả bi nứt ít co giãn hơn một quả bi mới. Một quả bi lạnh ít dội hơn quả bi ấm. Chất cao su cũng ít dội hơn khi bị ướp lạnh. Mỗi quả bi ngà đều có ruột xốp và trọng tâm của hai quả bi không giống nhau một cách chính xác. Nhưng nở ra và co lại dưới sự thay đổi nhiệt độ giống như thủy ngân. Khi nở ra cũng không nở đều mọi phía.

Điều trên cho thấy lý do đừng cố gắng vẽ những đồ hình với những góc chính xác, những ghi chú về mức độ chính xác về sức mạnh v.v... Chúng tôi chỉ có thể trình bày những nguyên tắc tổng quát, và sự thực hành cũng như kinh nghiệm phải dẫn dắt người chơi.

Hình 27 cho thấy độ dội khác nhau của quả bi ngà.

- Quả bi lăn theo một đường cong: Học viên cũng sẽ ghi nhận rằng với một cú đánh kéo quả bi chủ định vào trung tâm quả bi nhắm sẽ dội lại theo một đường thẳng.

MỎ NEO (ANCHOR): TRONG LỐI CHƠI BI DA CÓ ĐƯỜNG VEN BĂNG. MỎ NEO LÀ MỘT Ô VUÔNG MỖI CẠNH 7 INCHES NẪM SÁT VÀO VÌA BĂNG. TẤT CẢ CÓ 8 MỎ NEO HAY HƠN... TRONG LỐI CHƠI BI DA CÓ "ĐƯỜNG VEN BĂNG" NÓI TRÊN. NGƯỜI CHƠI ĐƯỢC TÍNH ĐIỂM KHI BI ĐÓ VÀ BI ĐỊCH Ở TRONG MỎ NEO (Ô 1)

Nếu đường bi ngược này không trực tiếp nhưng có góc, thì quả bi chủ trong lúc dội đôi khi tạo một đường cong nhiều hoặc cong ít. Đó là vì bi chủ không đánh đúng vào giữa bi nhắm mà chỉ đi qua vị trí mà quả bi nhắm đã nằm trước khi cú xoáy tạo ra

một ép phê trơn vẹn (hình 28)

Hình 28 cho thấy các đường cong tăng dần cùng với các góc liên hệ.

- Cú đánh "Anh Quốc" đỉnh.

Nói chung, bạn cũng nên nhớ là quả bi chủ bị đánh vào phía trên trung tâm có khuynh hướng đi lệch về phía trước (trong một đường song song với đường đi từ đầu đến quả bi đích) sau khi đụng quả bi đỏ hoặc đụng băng.

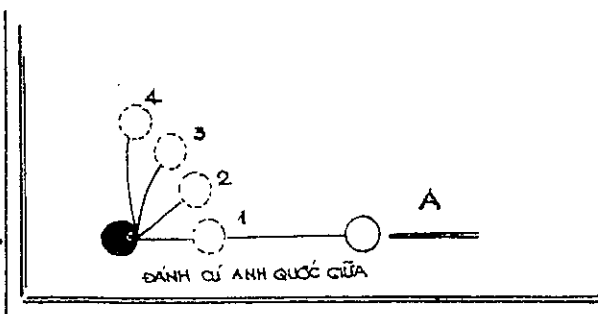
Quả bi chủ bị đánh vào phía dưới trung tâm và dội cuốn khi nó va chạm, có khuynh hướng dội ngược về phía sau và tạo một đường cong (gọi là đường "phồng"), sau khi đụng quả bi nhắm hoặc đụng băng.

Một quả bi bị đánh nhanh vào băng với sức xoáy ở đỉnh ở phía dưới hoặc ở sườn, nếu bị đánh bằng cú Ấng lè sẽ có khuynh hướng dội ra mạnh hơn là khi bị đánh nhẹ. Chỉ trong trường hợp một quả bi bị đánh rất nhẹ (không phải là cú đánh Anh Quốc) thì góc tới và góc dội bằng nhau.

- Cú đánh "Anh Quốc" hông: nếu quả bi chủ bị đánh vào bên phải hoặc

bên trái của trung tâm thì không những nó chạy về phía trước, mà nó còn xoáy tròn nhanh hơn hoặc chậm hơn, trung tâm cái "trục lên xuống" của nó qua bên phải hoặc bên trái tùy thuộc vào bên hông nào của cú đánh quả bi bị đầu cơ đánh trúng. Khi quả bi bị xoáy này đụng vào băng, vì cọ xát vào mặt vải của băng nên khi dội lại, sức xoáy sẽ đẩy nó từ góc thuận ra xa.

Về quả bi này, người mới học cần nhớ như sau:

+ Cú đánh Anh quốc phải ném quả bi dội lại về bên phải với một góc thuận.

+ Cú Anh quốc trái ném quả bi dội lại về bên trái với một góc thuận. (xem hình 29A và B)

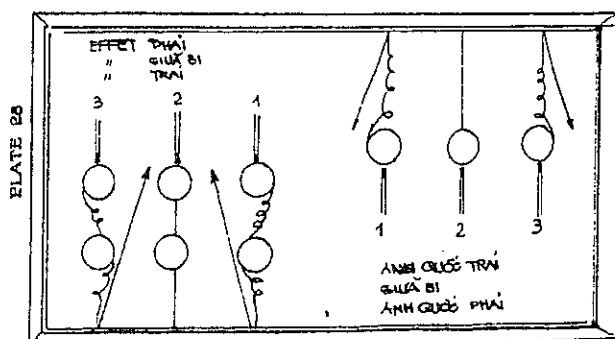
Bây giờ chúng ta hãy quan sát một hiện tượng khác rất quan trọng lúc nào cũng liên quan tới thể chơi cũng như việc ăn điểm.

Bạn muốn quả bi chạy về bên nào thì bạn hãy đánh vào hông bên đó của quả bi. Chúng tôi sẽ vạch rõ là cú đánh này chỉ sử dụng vào được những người mới tập bi da dùng như một luật chơi khi muốn tạo được một ép phê đặc biệt, chứ không phải như cú băng thường.

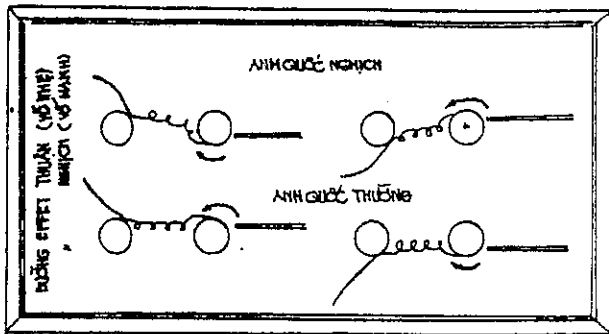
- Ép phê của cú bi Anh Quốc "trên quả bi thứ 2." Một ép phê khác cũng cần ghi nhận là cú "Anh quốc" tác dụng trên quả bi thứ nhất có khuynh hướng tự chuyển sang quả bi thứ 2 khi chạm vào quả bi này.

Khi 2 quả bi được đặt nằm sát cạnh nhau thì điểm giao tiếp không lớn hơn một đầu kim gút nhưng khi một quả bi chạy nhanh đụng vào quả bi khác thì 2 quả bi vì có tính chất vô cùng co giãn bị xẹp xuống một chút và điểm giao tiếp sẽ lớn hơn. (Bằng kinh nghiệm, C.C.Curtis đã tính được là đôi khi điểm này lớn hơn 1/4 inch). Bây giờ quả bi xoáy thứ nhất (bi chủ) đụng vào quả bi thứ 2 sẽ làm cho nó xoáy theo, nhưng bạn nên để ý nó xoáy ngược lại. Hiệu quả của cú "Anh Quốc" xoáy này mặc dầu không quan trọng, nhưng thường đủ ảnh hưởng đến sức dội lại của quả bi thứ 2 tới một mức độ rất quan trọng trong thể chơi. Tác động này được trình bày trong hình 29A.

- Cú "Anh quốc" trực tiếp và nghịch: Cú Anh quốc bên phải đánh vào quả bi thứ nhất

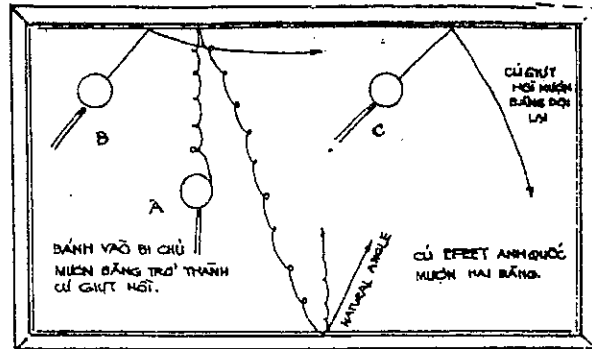
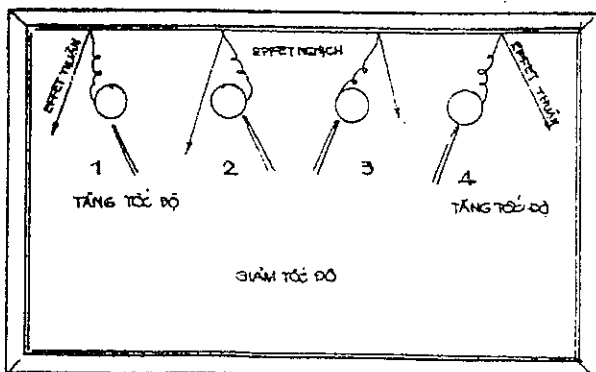

khi quả này đụng vào bên phải quả bi thứ 2 thì gọi là cú Anh quốc "thường" hoặc "trực tiếp". Nhưng cú Anh Quốc trái tác động vào quả bi thứ nhất khi quả này đụng vào bên phải quả bi thứ 2 thì gọi là cú Anh quốc nghịch. Nói cách khác nghịch có nghĩa là đánh cú Anh quốc vào cạnh đối nghịch với cạnh của bi nhắm bi đụng vào bất luận là phải hay trái. (xem hình 30)

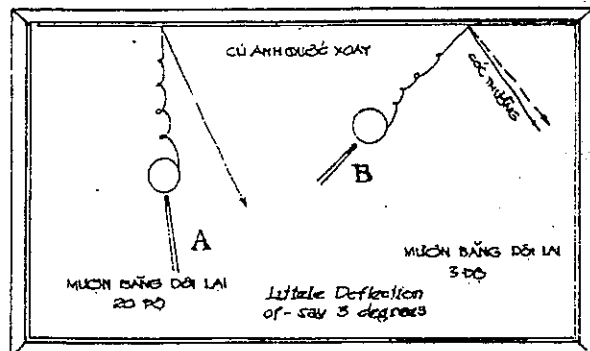

- "Cú nghịch" đánh vào băng: Khi đánh một quả bi bằng cú Anh quốc phải, bị đụng vào một băng về phía phải của đường trực tiếp, nó có khuynh hướng ném quả bi đi xa hơn và nhanh hơn về bên phải. Trường hợp này rất quan trọng trong thế chơi. Cũng cú đánh này nhưng dùng cú Anh quốc trái thì gọi là cú nghịch và có khuynh hướng làm quả bi chạy chậm lại sau khi đi từ thành bàn ra và ngăn không cho nó chạy xa về phía phải trong khi đi lại (xem hình 31).

Một điểm khác cần ghi nhớ là sự kiện nói trên thường có một giá trị rất lớn trong thế chơi, nhớ rằng ép phê của cú Anh quốc trên băng đối diện sẽ ngược lại với ép phê trên băng mà quả bi đụng trước tiên. Hình 32 trình bày điểm này, nên nhớ rằng trái bi vẫn xoay tròn theo hướng cũ.

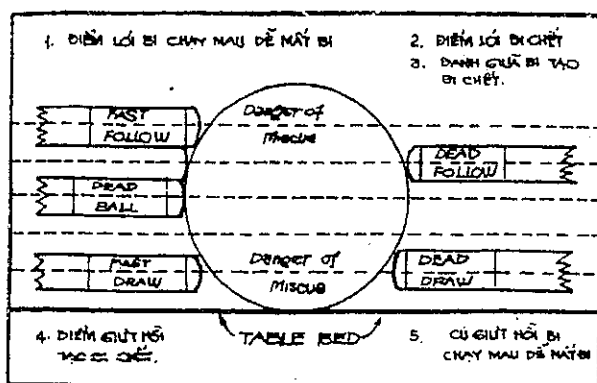

- Cú Anh quốc ảnh hưởng nhiều ít thế nào. Có thêm một sự kiện đáng ghi nhận về điểm này là cú Anh quốc chỉ được chuyển từ quả bi chủ sang quả bi thứ 2 với một mức độ đáng kể nào đó, khi quả bi chủ đụng vào trung tâm hoặc gần trung tâm của quả bi chết thứ 2. Cú Anh quốc đánh vào một băng với mức độ lớn nhất khi băng đó bị đánh thẳng vào nhiều nhất. Thật ra, khi góc đến là 1 góc rất nhọn thì góc đi sẽ rất nhỏ bởi ảnh hưởng của cú Anh quốc (xem hình 33).

- "Quả bi chết" (hoặc quả bi khô). Trong lối chơi bi da tân thời "quả bi chết" là một danh từ được nói đến luôn luôn quả bi chết là một quả bi kiệt sức, lăn nhẹ tới và nằm chết ở đó; nghĩa là nó di chuyển một cách chậm chạp khi nó đến đụng vào quả bi địch, và di động thêm một chút xíu sau cú đánh đụng ấy, và nó không đẩy quả bi địch chạy dang ra được.

Làm chủ được quả bi chết trong tất cả các trạng thái của nó là một điều cần thiết tuyệt đối trong thế chơi của hàng cao thủ. Muốn có quả bi chết thì phải đánh vào giữa quả bi chủ, quả bi này sẽ đụng trọn vào quả bi thứ 2 và làm nó chạy ra xa.

Hình 34 cho thấy nơi đầu cơ phải đánh vào quả bi chủ để có những ép phê khác nhau, giả sử trong mỗi một trường hợp mà trái bi mục tiêu bị đánh vào trung tâm hoặc rất gần trung tâm. Nếu không bị đánh đây thì quả bi chủ sẽ không bị chặn đứng chết.

Một điều quan trọng khác cũng cần được lưu ý là khoảng cách từ quả bi chủ (bi thứ 1) đến quả bi nhắm (bi thứ 2) có sự khác biệt. Nếu quả bi thứ 2 ở gần quả bi thứ 1 thì nếu đánh vào trung tâm quả thứ 1 nó sẽ là một quả bi chết. Tuy nhiên, nếu quả bi thứ 2 tách ra quả thứ 1 thì quả thứ 1 này, trong khi lăn suốt chiều dài mặt bàn, sẽ bị ảnh hưởng vì cọ xát vào vải bàn, vì vậy phải thọc trung một chút ở phía dưới trung tâm để thắng được sự cọ xát của vải.

Điểm cần phải thực hiện là làm thế nào để quả bi thứ 1 đụng vào quả thứ 2, ngay khi nó không lăn tới mà cũng không xoay lui vì bị đánh phía dưới trung tâm khi nó còn đang lướt. Khi quả bi thứ 1 nằm rất gần quả bi thứ 2, thì bạn có thể đánh vào giữa quả bi thứ 1 để tạo một quả bi chết, kết quả ngoài sự cọ xát vào mặt vải.

Nếu sự lướt chấm dứt và sự lăn tới bắt đầu (khi cú đánh suốt chiều dài mặt bàn) thì cú đánh sẽ là một cú "lời". Vì sự lăn tới chỉ được tạo ra bởi sự cọ xát của vải mà thôi. Các tay chơi lão luyện thường sử dụng sự cọ xát này khi quả bi thứ 1 ở xa hai quả bi kia và họ muốn đánh một cú băng nhẹ. Khi cách đánh vào phía dưới quả bi thứ 1, nó sẽ "kéo lể", song lể vì bị đánh mạnh phần nào, nó sẽ đi thẳng và không lăn qua một bên do hình thể bất thường trong quả banh mà cũng không do mặt vải

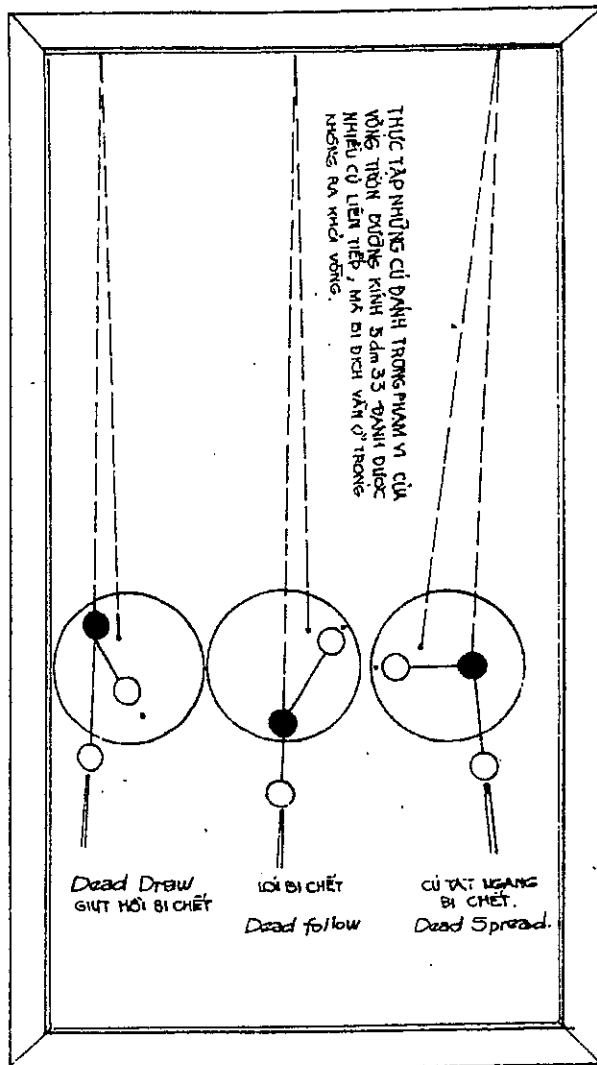
sần sùi vì quá cũ. Nó sẽ lăn chậm dần và dừng lại nhẹ nhàng.

- Để giúp trí nhớ về những cú đánh quả bi chết. Nếu bạn thụt vào băng một góc vuông (90°) hoặc góc tù (hơn 90°) mà bạn muốn tạo một thế "chết", thì thường bạn hãy tưởng tượng là quả bi băng chỉ cách xa quả bi thứ 2 có 2 inches, rồi bạn đánh coi như nó thực sự ở chỗ mà quả bi 1 nằm. Muốn đánh cú giựt hồi, bạn hãy tưởng tượng quả bi thứ 1 ở cách xa đầu cơ 2 inches hơn chỗ nó nằm thực sự. Bạn đánh cú giựt đối với ý nghĩa đó trong đầu. Thêm ý nghĩa nữa là đầu cơ đi xuyên qua một cách tốt đẹp và cú đánh có kết quả.

- Làm nhẹ bớt sức chạm vào băng. Đôi khi cần làm nhẹ bớt sức đụng của quả bi 1 vào băng, bằng cách dùng cú đánh Anh quốc nghịch. Đánh cú Anh quốc nghịch vào một quả bi làm nó chạy chậm lại sau khi đụng vào băng. Cú Anh quốc thuận, tạo ra một quả bi "sống". Việc sử dụng liên tục quả bi sống cản trở nhiều tay chơi giỏi trở thành những cao thủ thượng thặng. Sự khác biệt lớn nhất giữa tay chơi tầm thường và tay chơi giỏi nằm trong việc sử dụng quả bi chết.

Không có một điều gì khác trong môn chơi bi da, ngoại trừ sự thấu triệt về tốc độ, sự ước lượng tinh vi thế nào là một cú đánh mạnh và một cú đánh nhẹ, với sự lợi hại của hai cú đánh này, cộng thêm cái tài sử dụng quả bi chết, với ý thức quả bi chết là một quả bi, khi đụng vào quả bi thứ hai thì nó chết hoặc ít ra nó hấp hối nhanh chóng, bất kể cú đánh ấy là cú đánh "bi qua bi" hay bi băng.

- Cách tập đánh quả bi chết. Điều quan trọng tôi thường là đánh cho được quả bi "chết". Bạn hãy xem hình 35 và 36, là những sơ đồ thực tập rất hiệu quả. Bạn dùng phấn vẽ một vòng tròn 12 inches (hoặc nhỏ hơn) trên mặt vải bàn bi da. Bạn đặt 3 quả bi vào các vị trí (hình 35) trong thế bi giựt lối chết và cố tập đánh nhiều lần cho tới khi nào bạn có thể đánh quả bi thứ 2 mà không vượt quá vòng tròn ra ngoài.

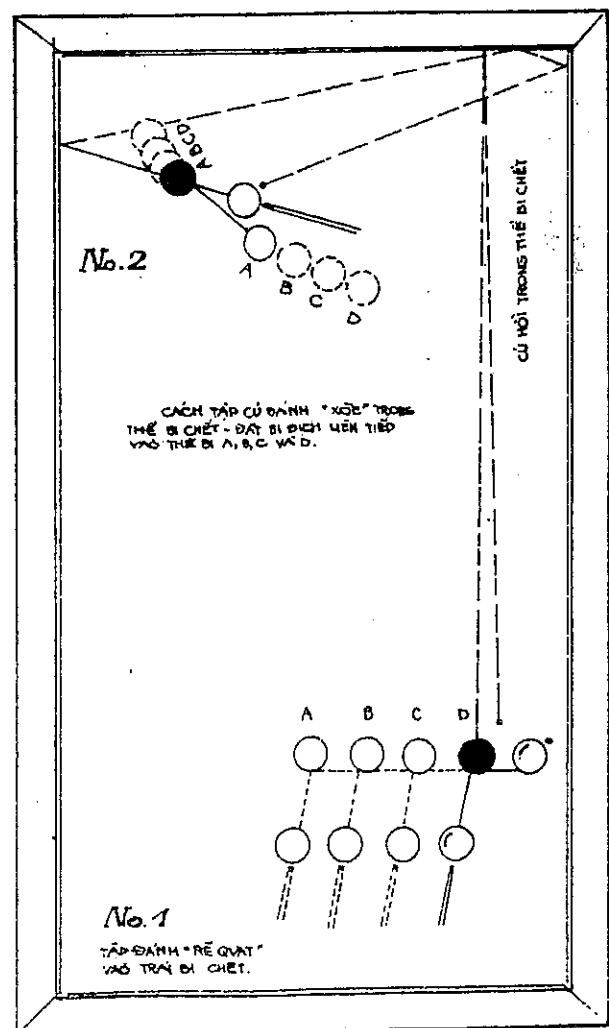

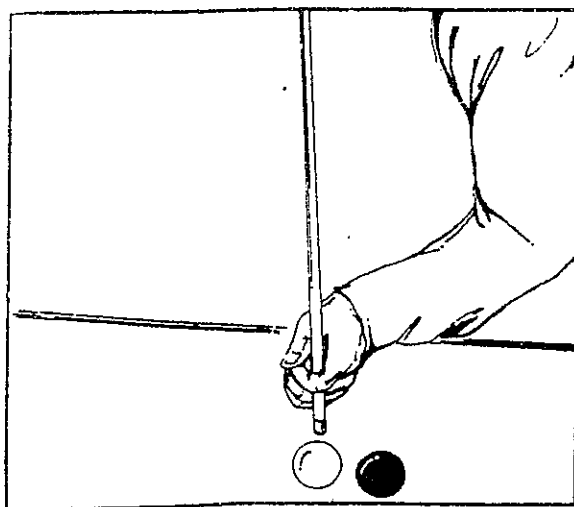
CHÚ Ý: CHẠY QUANH BÀN (AROUND THE TABLE) THƯỜNG DÙNG ĐỂ NÓI NGƯỜI CHƠI ĐÁNH QUẢ BI CHỮ CHẠY VÒNG VÒNG (DỤNG RA BẢNG HOẶC NHIỀU HƠN) ĐỂ CỔ AN ĐIỂM...

Bạn cũng dùng cách ấy để tập cú "lối chết" và "cú băng rộng góc chết" (cú bi xô chết). Bạn phải tập nhiều lần những cú đánh này cho tới khi nào bạn không còn sợ đánh trợn quả bi thứ 2, đủ làm nó thành quả bi chết. Ban đầu bạn sẽ không đánh được như vậy, nhưng chẳng bao lâu bạn sẽ đạt được kết quả tốt. Trong hình 36, lược đồ I, cho thấy cách tập đánh một quả bi "xòe" chết.

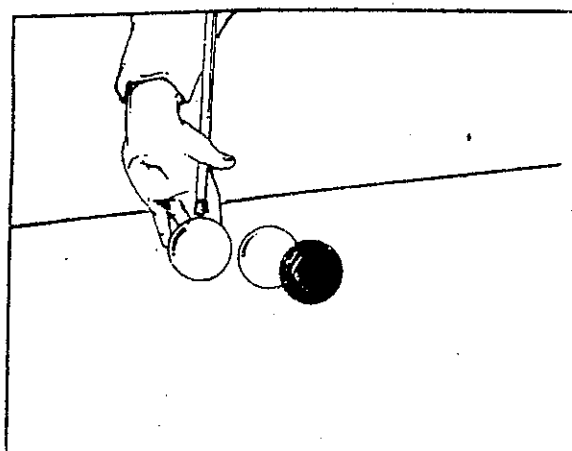
Đặt quả bi băng vào vị trí A. Sau mỗi lần đánh, bạn dời quả bi ấy xa lần vị trí A, đến B, C, D. Bằng cách này, từ từ bạn sẽ học được cách tạo một quả bi xô chết trong, với khoảng cách mỗi ngày mỗi rộng hơn mà vẫn chắc chắn. Cũng hình 36, lược đồ 2, cho thấy cách đặt những quả bi 2 và 3 để tạo một cú đánh chết, bằng cách dời quả bi băng đến các vị trí A, B, và C, và quả bi mục tiêu từ a', b', c', d', đến các chiều dài khác nhau của cú đánh.

Mục đích của cách tập dượt này là để gom những quả bi "trong tầm tay". Bạn không nên thỏa mãn khi bạn chỉ đạt được kết quả mà thôi. Bạn chỉ nên thỏa mãn khi đạt được quả bi chết với một tốc độ vừa đủ để gom tất cả ở quả bi vào một chỗ rất nhỏ. Đó mới là cách tập có ích lợi thực sự vậy.

A. VỊ TRÍ CỦA CẦU TAY ĐỂ ĐÁNH CÚ MASSÉ

B. LOẠI CẦU TAY ĐỂ ĐÁNH CÚ MASSÉ
THÔNG THƯỜNG

MAURICE DALY BIỂU DIỄN CÚ NHỒI MASSÉ
TRONG MỘT THỂ DANH KHO

MỘT THỂ NHỒI MASSÉ KHÓ CÙNG DO CHÍNH
MAURICE DALY BIỂU DIỄN

- *Cú Massé (đánh nhồi):* Cú nhồi "Massé" (do chữ Pháp masser mà ra) lúc đầu do các tay chơi lão luyện người Pháp khai triển, là một cú đánh cần thiết trong thuật đánh bi da tân tiến chẳng những để tránh một "lỗ hỏng" nhưng thường dùng để tạo thế chơi có lợi nhất.

Đối với tay mơ, cú đánh này rất lạ và không thể hiểu được. Song về các nguyên tắc về cú đánh này cũng dễ hiểu. Nhưng không có cú đánh nào khác cần tập luyện nhiều như cú này nếu muốn đánh chính xác. Có thể học cú đánh này qua sách vở nhưng việc thực tập, nhất là dưới sự chỉ dẫn của một giáo sư, là điều cần thiết gần như tuyệt đối.

Bạn có nhớ khi còn nhỏ bạn cầm một cái

vòng ở phía trên và ném về phía trước, nhưng làm nó xoáy ngược lại phía sau. Cái vòng chạy về phía trước, khi sức xoáy ngược đụng vào là đường và vòng ngược về phía sau với một tốc độ tùy thuộc vào sức xoáy ngược lại. Điều đó cho thấy nguyên tắc của cú nhồi massé. Quả bi làm đúng như chiếc vòng đã làm. Cái xoáy ngược được đặt vào cây cơ được giữ thẳng và đụng vào cạnh của quả bi trong một cú đánh từ cao xuống thấp.

Điều quan trọng: Cây cơ không được giữ cho đứng lại ngay khi nó đụng vào quả bi; mà phải để đầu cơ "đi xuyên qua" sát mặt vải bàn.

Điều quan trọng gấp 2 lần:

Hầu hết những người mới chơi bi da đều cố đánh quá gần cạnh của quả bi (đánh mỏng). Đừng đánh mỏng vào quả bi thứ I, nhưng đánh gần hơn vào trung tâm khi bạn nhìn xuống quả bi, để tránh những cú đánh trượt.

A. ÔNG HARRIS CHỈ CÁCH CẦM CƠ, BÀN TAY CẦM CÁN CƠ ÚP XUỐNG TRONG CÚ NHỒI MASSE

B. BÀN TAY XOAY NGƯỢC LÊN

Bạn đánh làm sao để có cảm tưởng như đánh quả bi xuyên thủng mặt bàn.

- **Câu "Massé":** Câu tay (là vị trí của bàn tay ở đầu cơ) để đánh cú massé thông thường, được trình bày trong hình 37-B. Bạn hãy nhìn kỹ lòng bàn tay của câu tay quay hẳn về phía trước.

Cũng trong hình 37. Vị trí A cho thấy một loại "câu tay" để đánh cú massé khi cần đánh thật mạnh hoặc đánh đường bi quanh bàn. Cách này không dùng đến khi cần sự chính xác hoặc đánh sát, nếu loại câu kia có thể được thực hiện mà không làm xáo trộn những quả bi.

Hình 38 và 39 cho thấy hai kiểu câu khác đôi khi được sử dụng để làm chỗ dựa vững vàng khi những quả bi nằm trong một thế khó đánh. Những hình này của Maurice Daly. Ông nói rằng những loại câu này được Frank Ives sử dụng trước nhất.

- **Cách cầm cơ để đánh cú Massé:** Cây cơ có thể được cầm bằng một trong 2 cách, được trình bày trong hình 40 và 41. Trong hình 40A, bàn tay quay sắp xuống, trong hình 40B, bàn tay quay ngược lên.

Cầm cơ đánh cú Massé thì dùng ngón trỏ và ngón cái hoặc 2 ngón và ngón cái cầm theo cách sau này chặt chẽ hơn. Cần nắm thật chặt cây cơ, nhưng cổ tay di động mềm mại và được tự do sau cú giết để đầu cơ có thể "xuyên qua" quả bi. Bạn phải đứng thế nào để cảm thấy cổ tay uốn cong một chút và cú đánh "lói xuyên" dễ dàng hơn. Hình 41 A và B cho thấy 2 cách nắm cán cơ để đánh cú nhồi massé. Đánh quả bi với cây cơ gần thẳng đứng với một độ tùy thuộc vào:

- sức xoáy ngược cần thiết.
- lúc cần đến sức xoáy ấy.
- đường cong ngắn, mau lẹ hoặc dài hơn của quả bi.

Hình 37, 38, 39, 40, 41.

Hình 42 trình bày các góc tạo ra bởi cây cơ và mặt bàn. Khi đầu cơ đánh vào quả bi chủ. Đây là đồ hình của Benjamin F. Garno trong cuốn "Modern Billiards" (Bi-da Tân thời) được phép in lại ở đây.

Cách nhém để đánh một cú Massé: Bây giờ cần một điểm quan trọng về tất cả những cú massé là để đánh vào quả bi thứ I một cách dễ dàng, để đặt một quả bi bằng "chết" và để không làm tán mác các quả bi vì vậy trong hầu hết các thế bi đều quan trọng là bạn phải nhắm cú đánh chính xác như khi đánh mỏng (xem hình 43). Quả bi chủ sẽ chạy theo một đường cong và đẩy quả bi thứ I ra khỏi vị trí. Đối với những cú nhồi tít, tạo ra những quả bi "chết" (sức mạnh đẩy quả bi chủ về phía trước bị vô hiệu hóa nhanh chóng bởi sức xoáy ngược), việc đầu tiên cần làm là tìm ra đường nhắm của bạn, muốn vậy, bạn hãy tưởng tượng là quả bi chủ được chia làm 4 phần như trong hình 43.

Bạn đánh vào phần tư Tây Nam (phía dưới, bên trái) bằng cây cơ thẳng đứng. Ông Garno nói góc tạo giữa cây cơ và mặt bàn

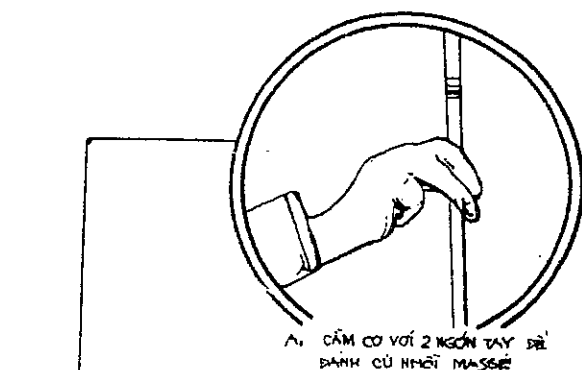
là $78\frac{3}{4}$ độ hoặc gần như vậy. Bạn đánh

một cú chính xác, chắc chắn, và cố cảm thấy như đầu cơ bám chặt vào quả bi chủ, và đẩy hông quả bi xuống mặt bàn hoặc "nhận" nó xuống. Đây không phải là một cú đánh gọn như cú "búa" nhưng là một cú đánh dứt. Bạn đánh gần vào giữa quả bi hơn là vào cạnh quả bi và bạn hãy cảm thấy như đang đẩy quả bi chủ chui vào mặt bàn vậy. Những chiều hướng nói ở đây chiếu theo hình 43 với cú massé ngắn vào chung quanh bên phải của 2 quả bi. Nếu quả bi chủ chạy vòng qua phía trái, bạn hãy tưởng tượng quả bi ấy được chia thành 4 phần và hãy đánh vào phần tư Đông Nam (ở dưới, phía phải) của quả bi.

Bạn hãy học cách đánh này cho thuộc. Nó sẽ dùng làm căn bản cho tất cả những cú nhồi massé khác. Hiểu cú đánh này như là một cú massé thông thường, bạn nghĩ tới những cú khác như những sự khởi đầu từ cú này. Bạn hãy tính theo đó và việc thực hành sẽ dễ dàng hơn.

Vì vậy nếu quả bi I nằm cách xa quả bi 2, thì ép phe của cú massé (đường bi chạy cong) không nên bắt một cách nhanh chóng, và cây cơ không cần cầm thẳng đứng như vậy, hoặc quả bi chủ không cần bị đánh quá dày vào phía sau nhưng đánh nhiều hơn về một bên.

- **Cú nhồi lồi:** Đôi khi một cú lồi có thể bị ảnh hưởng của cú nhồi như trình bày trong hình 44, lược đồ A.

B. CẦM CỖ VỚI MỘT NGÓN TAY ĐỂ CÚ NHỒI MASSÉ

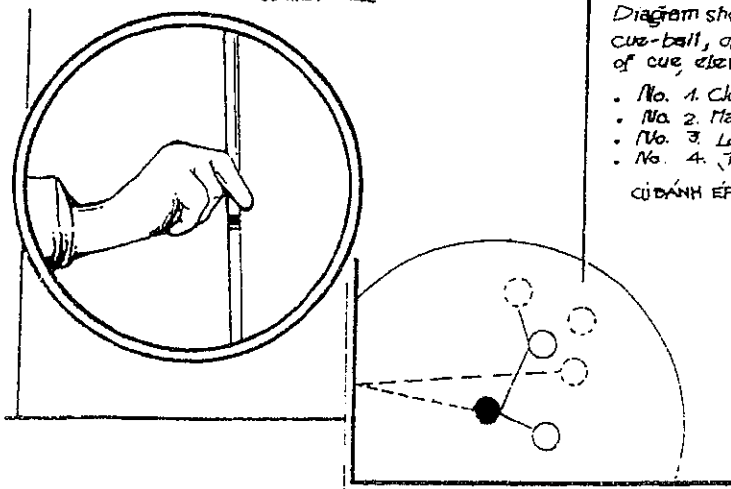

Diagram showing effect on cue-ball, of different angles of cue elevation.

- No. 1. Close masse $78\frac{3}{4}^{\circ}$
- No. 2. Half masse $67\frac{1}{2}^{\circ}$
- No. 3. Long slow curve 45°
- No. 4. Jump shot $22\frac{1}{2}^{\circ}$

CỦ ĐÁNH ÉP PHE

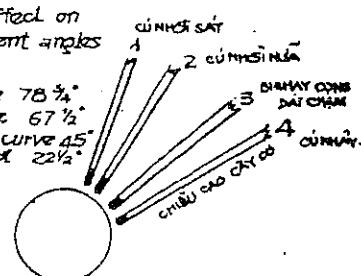
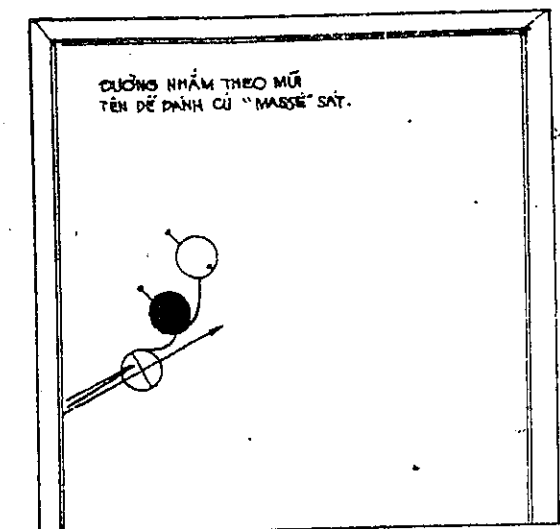

TABLE BED

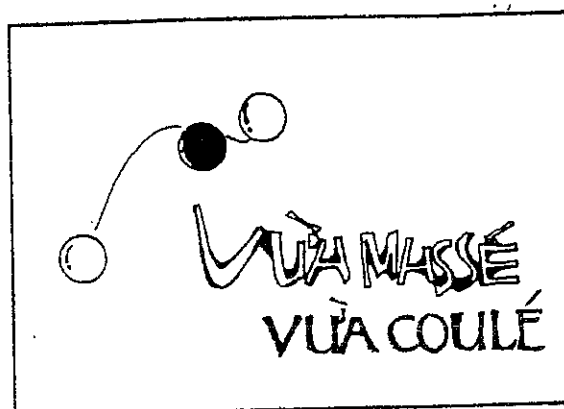
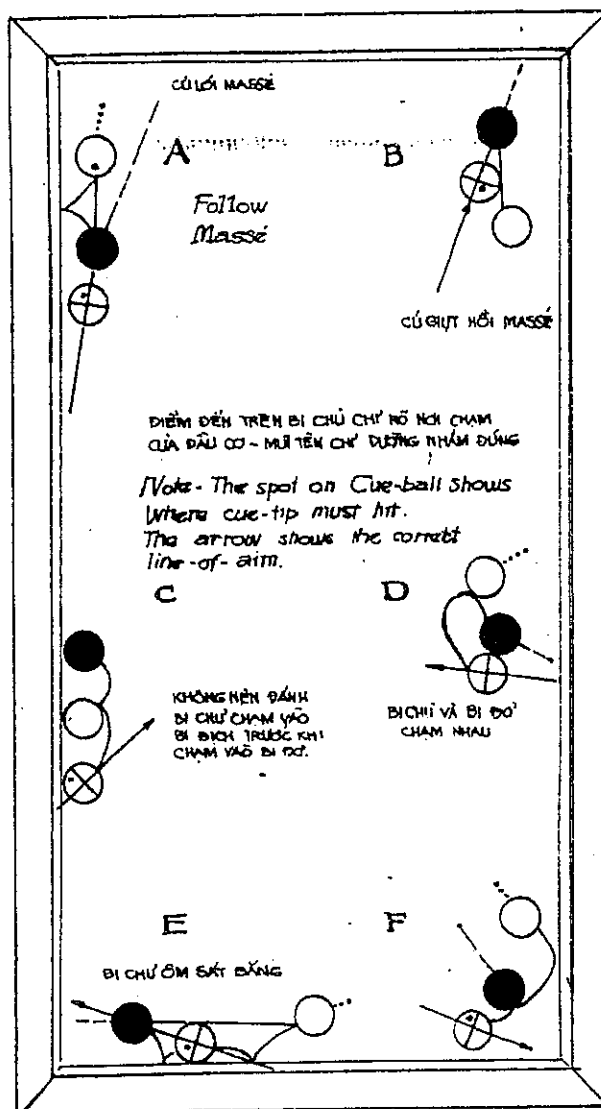
ĐÁNH
dạ bằng

Hoặc một cú giật hồi có thể được đánh như trong hình 44B.

Cú nhồi giật hồi: Khi đánh những cú giật hồi bằng cú massé dọc theo băng bạn nên đánh một cú rất nhỏ vào cạnh quả bi chủ hướng về băng (thành bàn) và quả bi chủ khi dội lại, sẽ ôm lấy thành bàn. Hình 44 cho thấy nhiều cú massé khác nhau, nhưng tất cả đều là những áp dụng của nguyên tắc căn bản. Những mũi tên chỉ đường nhắm đầu tiên, những chấm trên quả bi chủ cho thấy nơi đầu cơ đánh vào.

- **Những cú băng bi:** Trong thế chơi bi da, người mới tập bị cảm dễ hay dùng cú đánh "Anh quốc" trong hầu hết mọi cú đánh. Anh ta phải học ngay cú đánh băng để biết rằng không bao giờ nên dùng cú đánh này ngoại trừ có lý do đặc biệt. Trong những cú đánh băng nhất là trong những cú một băng bạn hãy tránh cú Anh quốc nếu có thể do đó nên tìm cách dồn bi về gần thế bi "chết", nhiều hơn cũng như tăng thêm sự chính xác trong khi thực hành. Một cú đánh khác, ngoại trừ cú đánh giật hồi, tạo được ra nhiều thế bi tốt cũng như cú đánh một băng. Nếu góc là góc thường thì sự thật là trong 10 lần có tới 9 lần không cần đánh băng cú Anh Quốc. Quả bi chủ sẽ dừng lại, nhẹ nhàng và không đá quả bi băng đi xa.

CHƯƠNG IV

VÀI NHÂN XÉT TỔNG QUÁT VỀ THỂ CHƠI BI DA

Muốn thông hiểu môn chơi bi da một cách tuyệt đối là điều không thể đạt được, thông hiểu đây có nghĩa là đủ khả năng bắt tay vào bất cứ cú đánh nào, và chơi được lâu theo ý muốn mà không bị hụt hẫng.

Tuy nhiên đa số các tay chơi cũng đạt đến mức siêu việt trong khi chơi phương ngôn xưa có câu: "Bất cứ ai học viết được đều có thể học vẽ được." chỉ nhờ nghiên cứu và thực tập mà có thể hướng dẫn người viết của mình đối với bi da cũng vậy. Bất cứ ai chơi được bi da, cũng có thể chơi giỏi hơn được.

Trong một vị thế nào đó, ai cũng có thể học một lối đánh và chứng minh được là hay hơn một lối đánh khác đã học được lối đánh ấy rồi, họ có thể học một lối đánh khác.

- *Giá trị của phương pháp khi thực hành.*
Tôi không thể dẫn chứng về giá trị của phương pháp trong khi thực hành. Nhưng nếu bạn cứ đánh những quả bi không mục đích, thì tài năng của bạn không có cơ hội tăng tiến khi bạn học một cú đánh có giá trị và tập đi tập lại nhiều lần thì không những bạn sẽ đánh một cách thuần thục mà còn nhận được ngay cú đánh ấy bị bồng tại bất cứ nơi nào trên bàn. Nó trở thành một người bạn cố tri và bạn sẽ tin ngay có những kết quả như bạn thấy và niềm tin là điều tối quan trọng trong thuật đánh bi da đó!

Các đồ hình kèm theo đây chỉ có thể chỉ dẫn những nguyên tắc tổng quát và không phải lúc nào cũng hoàn toàn và thường có rất nhiều vị trí của quả bi làm thay đổi cả chiến lược của thể chơi.

- *Frank Ives đã thực tập như thế nào.*
Quá cố Frank Ives danh tài bi da sáng chói nhất đã tập luyện nhiều giờ cho một thứ, thí dụ, tập đánh "xuyên qua" những quả bi. Tôi từng biết ông ta đã bỏ cả tuần lễ để tập 2 hoặc 3 cú đánh chính với những kiểu khác nhau.

Khi bạn chơi theo một thể chơi nào đã học, bạn sẽ thấy nguyên tắc của thể chơi ấy sẽ dùng để hướng dẫn bạn trong bất cứ thể chơi tương tự nào khác. Khi bạn đã thông suốt vài thể chơi qui ước rồi thì bạn sẽ hiểu rất nhiều thể chơi liên hệ khác nữa.

- *Những sai lầm căn bản (không nhiều lắm)*

Kinh nghiệm chơi bi da gần 40 năm làm tôi tin rằng những sai lầm căn bản của người chơi bi da trung bình không nhiều nhưng quan trọng. Một lỗi lầm căn bản sẽ tạo ra nhiều lỗi lầm khác.

Những đồ hình kèm theo sách này, nhằm giải thích vài nguyên tắc căn bản tại một chỗ trên mặt bàn. Hầu hết những đồ hình ấy xuất hiện tại nhiều chỗ khác. Những đồ hình có thể xảy ra thì vô số, nhưng với những nguyên tắc căn bản tổng quát nằm lòng, thì bạn sẽ áp dụng được ngay một cách tự nhiên trong vô số thể bi khác nhau và sẽ biết tránh những cú đánh sai, để đánh đúng cách, dù hơi khó một chút. Điều quan trọng hơn nữa là bạn đừng tự lừa dối mình cho rằng mình đã đánh một cú đúng cách, khi đã đánh một cú dở và tạo được một thế bi ngon lành. Nếu bạn tự lừa dối mình như vậy thì lối đánh của bạn sẽ không thể khá hơn được.

Chỉ có một khác biệt nhỏ giữa người chơi giỏi và người chơi giỏi nhất, điều đó cho ta thấy rằng muốn thấu hiểu triệt thể chơi và đạt được nhiều kết quả, cũng mất nhiều công phu lắm vậy.

- *Thế nào là cú đánh tốt?*

Cú đánh tốt nhất là khi đánh rơng ráo tạo ra một thế bi để cho ta chọn lựa một

cách rộng rãi cho cú đánh kết tiếp, và dễ thực hiện được một cách tốt đẹp nhất để tính điểm. Cú đánh như vậy có những điểm sau đây.

1. Nó tạo sự chọn lựa ở hầu hết các thành bàn.

2. Những thành bàn này ở gần.

3. Quả bi chủ ở gần (nhưng không gần quá) hai quả bi kia (bi nhắm vào bi đích cũng ở gần nhau) tất cả những quả bi đó nằm "dưới bàn tay của bạn".

Tất cả những điều nói trên đây chỉ đạt được trong thể của những "đường bi ngắn" thôi; nghĩa là, chúng nằm trong phần bàn giữa những điểm chấm và những thành chót của bàn. Ở giữa bàn khó làm cho những quả bi nằm ở vị trí tốt để tính điểm liên người chơi luôn luôn gặp nguy hiểm, nếu những quả bi lặn bầy một chút vì thiếu kiểm soát. Người chơi có thể làm điểm, nhưng vì ở giữa bàn khó chọn cú đánh, phải đánh những cú dài, và thường gặp nguy hiểm. Cú đánh tương tự nằm gần cuối thành bàn không có những sự nguy hiểm cần nói tới. Người chơi có ít nhất một trăm phần trăm cách đánh tốt trong những "đường bi ngắn"

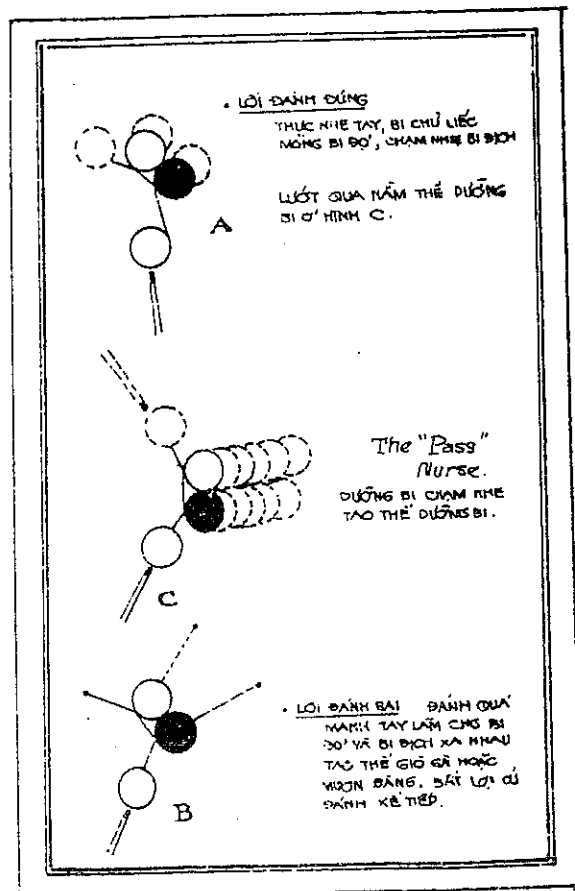
Người ta kể lại rằng có "một tay mơ" nhiệt thành về bi da, khi thấy Facok Schacfer, người được coi như một "phù thủy bi da", đánh một cú dài với những cú giò gà thiết để kêu lên: "Bất cứ ai cũng đánh được những cú đánh đó". Điều này cho ta thấy sự khác nhau giữa cách chơi bi da hay và dở với mức độ nào. Nó có thể làm ta hồi hộp khi quan sát cuộc biểu diễn này lửa, cú nhồi xoáy dài (massé dài), cú song thành với góc bất tự nhiên, cú bi kéo ngoạn mục nhưng những thứ đó còn tồn tại như một phương pháp chơi mà thôi, chưa bao giờ chiếm được những chức vô địch về bi da cả.

Thật vậy, mỗi lần những quả bi "vượt vòng kiểm soát", thì chỉ cần đánh một cú đơn giản với sự may mắn; và hầu như bất cứ tay chơi tài tử giỏi nào cũng có một cái may như một tay nhà nghề giỏi nhất. Đánh bi da giỏi là đừng tạo ra những cú đánh khó, mà phải vận dụng thật siêu việt của mình chuyển khó thành dễ. Đó là lý do mà những danh tài bi da đã hy sinh những thể bi gom, tốt ở giữa bàn để

dùng cách đưa ngày chúng trở về mé cuối

bàn. Những cú đánh bay bướm mới lạ là một phần riêng biệt của môn chơi này.

Bạn tưởng tượng - Bi chủ được đánh vào trái bi đỏ rồi chạy ngược lại trúng bi đích có đẹp không?

CHƯƠNG V

NGUYÊN TẮC THỨ NHẤT: ĐỪNG ĐÁNH MẠNH KHI KHÔNG CẦN THIẾT

Cách đánh này tạo được nhiều thành tích hơn cả, thắng nhiều điểm nhất mà làm các quả bi di động ít nhất. Như thế bi "dái khi" được trình bày ở hình 45A và B. Cho thấy vì sao những tay chơi non kém, làm mất nhiều may mắn trong những đường banh hơn là trong bất cứ một trường hợp nào khác theo tôi nghĩ. Ví như hình A, khi hai quả bi "mục tiêu" chụm vào nhau như dái khi, và trái bi chủ (bi cơ) cũng nằm cạnh đó, tạo thế bi giựt hồi dễ dàng cho cú đánh thứ nhất. Đường bi thứ nhất là điều Quan trọng. Trong 100 lần thì 99 lần người mới chơi đều thụt quả bi chủ quá mạnh tay, chứ không đánh nhẹ nhàng vừa đủ cho hai quả bi mục tiêu chỉ lăn xa cách đó độ 3 hoặc 4 inches

là cùng. Hai quả bi ấy không cần phải di chuyển một cách vất vả chút nào mà chỉ cần nhích đi một tí, không xa hơn một inches hoặc có thể gần hơn.

Cũng trong hình 45 đồ hình C đặc biệt cho thấy ta có thể đẩy quả bi chủ (bi cơ) lướt nhẹ ngang qua mặt hai quả bi kia, đồng thời hai bi kia cũng lăn theo hai đường song song như hình vẽ chấm chấm.

- *đánh giựt lùi*: draw, đánh rờ cul, đánh giựt hồi, đánh de.

- *đánh mượn băng*: cushion shot.

Hình 45: Thế nuôi bi. Một vị thế bi, ba cách đánh.

C: Đường bi chạm nhẹ để dưỡng bi.

Thế bi "dái khi" bi đích bi nhắm bi chủ

Bi chủ lướt qua trung tâm của qu. bi thứ 2 và cũng lướt qua như thế khi cội lại. Hai quả bi "mục tiêu" lăn rất chậm. Có một lần, với thế bi này, tôi đã đánh được 84 điểm. Cũng với thế bi này. Ông Ives đã đánh được hơn 100 điểm; và bất cứ tay chơi tài tử khá nào cũng có thể đạt được nhiều điểm trước khi làm một thế bi này.

Thực ra đây là một lối đánh mới nhưng nó khai triển một cách dễ dàng và tự nhiên ngoài thế chơi nói trong hình 45 trên đây. Đó là thế bi thường xây đến cho người mới tập chơi hơn bất cứ đường bi nào khác và là căn bản trong hầu hết tất cả các thế bi khác. Biết một cú đánh này và những đường chuyển hóa của nó sẽ trở thành một tay chơi có mức đánh trung bình.

- Cú đánh "xen kẽ" và lối đánh "xuyên ngang".

Cú đánh "xen kẽ", và cú đánh "xuyên ngang" là những cú đánh được các tay chơi tài ba nhất luyện tập cẩn thận. Nói chung, điều cần phải đạt cho bằng được là: Khi hai quả bi "mục tiêu" bị đẩy vào giữa bàn rồi, thì hãy đánh cú "xen kẽ" hoặc "xuyên ngang", nghĩa là đánh quả bi chủ (bi cơ) chạy xuyên qua giữa hai quả bi kia, để gom chúng vào góc hoặc nằm thế "song thành" (song song với thành bàn).

Lối đánh này được áp dụng khi hai quả bi "mục tiêu" nằm cạnh nhau ở giữa bàn và

quả bi chủ (bi cơ) thì "nằm giữa" hai quả bi tay, không lệch về bên phải hoặc bên trái. *Cú đánh thứ nhất là cú Chia khóa trong trường hợp này.* Nếu bạn đánh quá mạnh thì rất tai hại. Nếu đánh đúng cách, thì hai hoặc ba cú nhẹ, sẽ đưa quả bi chủ (bi cơ) đi xuyên qua và tạo được thế bi dễ dàng.

A. "Cú xen kẽ". Cú đánh thứ nhất phải rất nhẹ rồi đánh tiếp từ 3 đến 5 cú để xuyên ngang.

B. Khi đánh nhẹ từ cú thứ ba hoặc thứ tư diễn tiến từ hình A đến B - bi nhắm và bi đích sẽ tách ra, chừa khoảng trống ở giữa, bi chủ bắt buộc chen giữa để lướt qua chạm trước nhất bi nhắm rồi mới chạm đến bi đích và đi suốt tạo thành thế giò gà đẹp.

C. Bây giờ là thế giò gà mà không còn thế "dái khi" như trước nữa. Ta nên vận dụng trong thế đánh giò gà để nuôi bi - đánh lộn đi lộn lại.

B và C. Đánh xuyên ngang để gom bi về phía trước, đối diện với cuối thành bàn.

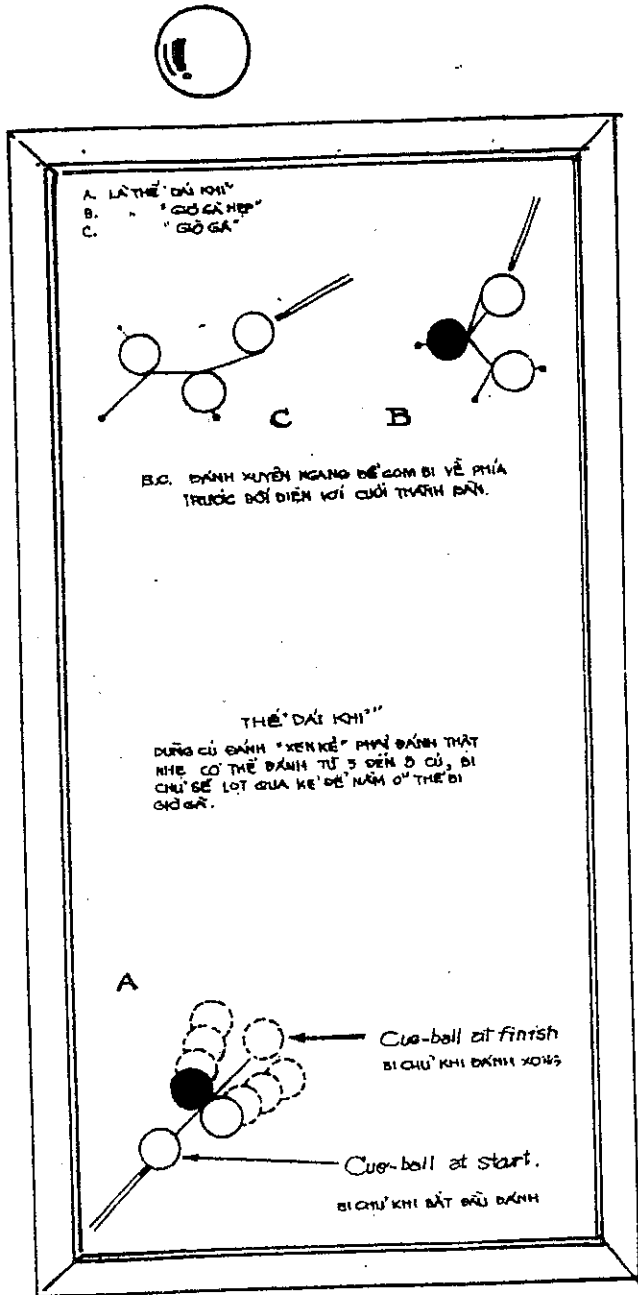
Quả bi chủ khi đánh xong. Quả bi chủ khi bắt đầu đánh.

Hình 46: Dùng thế đánh xen kẽ, phải đánh thật nhẹ, có thể đánh từ 3 đến 5 cú, dụng nhẹ bi chủ sẽ lọt qua khe để nằm ở thế bi giò gà.

Thế bi "dái khi". cách đánh này sẽ được đề cập trong nhiều chương sau.

Hình 46A cho thấy cách đánh này. Đồ hình B và C là những thế bi khác. Nói chung, khi đánh cách này, phải đứng gần quả bi nhắm (bi mục tiêu thứ nhất) sau mỗi lần đánh. Quả bi chủ (bi cơ) đánh vào một trái này ít hơn trái kia, để sự di động chỉ được chuyển vào một trái mà thôi. Vài chi tiết đặc biệt trong cách đánh này sẽ được đề cập trong những chương nói về lối đánh mới.

Hình 47: Thế bi A cho thấy một trong những thế bi dễ lừa bịp những người mới

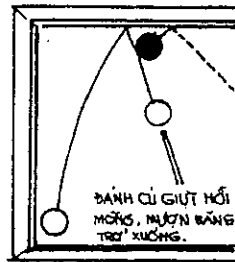
tập chơi nhất và thường xảy ra nhất. Nhìn vào thế bi này, bạn thích đánh một cú thật mạnh vào quả bi chủ, để quả bi này tông mạnh vào quả bi đích tạo thành thế bi hàng dọc quả bi chủ mượn hai băng, chạm thành bàn, chạy đến nằm trước bi đích và bi nhắm tạo thành một băng dọc.

Đánh mạnh để làm tản bi khó có thể bi thuận lợi cho những đường bi kế tiếp. Vì

dụ 2 bi chủ bị nằm ở giữa, bi đích nằm ở đầu và bi nhăm bị nằm ở sau. Ta phải mượn ba hoặc bốn băng để đánh những cú kế tiếp. following carom ball: thế bi mượn băng. Quả bi rơi: Đánh nhẹ vào quả bi chủ, quả bi này chạm nhẹ vào quả bi nhăm, bi nhăm bi lồi đụng vào băng dội ra nằm gần cạnh băng.

Thuộc lòng hai điểm này là điều cần thiết trong cách vào băng. Đó thường là giá trị lớn nhất trong thuật đánh bi da 3 băng. Chúng ta hãy xem kỹ hình 63 và 64, trình bày điểm quan trọng này.

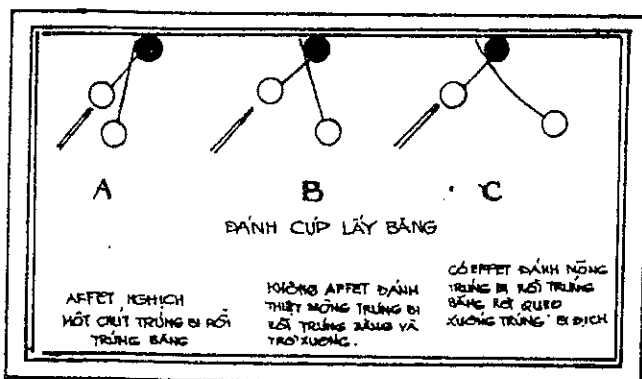

Hình 64 trình bày một cú ép phê đối diện với ép phê trình bày tại đồ hình B trong Hình 63. Cú đánh này đối với những người mới tập rất khó. Nhưng đánh mỏng vào quả bi thứ nhất với nhiều "giút hồi" nó sẽ "phồng" lên, nghĩa là chạy về góc theo một đường cong.

Cũng đánh như thế và đánh ở phía trên sẽ đưa quả bi 1 chạy xa hơn nhiều về bên phải, đường bi uốn cong về phía thành băng cuối, như được trình bày bằng đường chấm chấm ngắn hơn.

Hình 64: Đánh mỏng, mượn băng trở xuống.

Hình 64: Bi 1 được đánh như một cú đánh giút hồi.

A. Bi 1 được đánh thấp.

B. Bi 1 được đánh vào giữa.

C. Bi 1 được đánh vào phần trên.

Hình 65: Đánh cúp lấy băng:

A- Effet nghịch một chút trúng bi rời trúng băng.

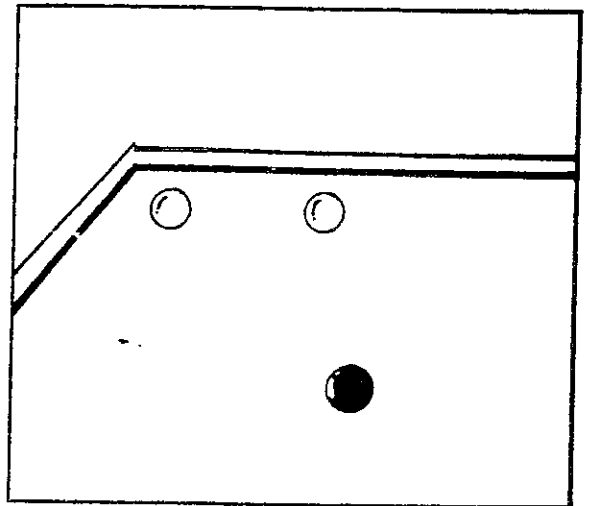
B- Không effet đánh thiệt mỏng trúng bi rời trúng băng và trở xuống.

C- Có effet đánh mỏng trúng bi trúng băng rồi quero xuống trúng bi đích.

Hình 65 cho thấy ba thế bi, trong đó chỉ có quả bi thứ 3 (bi trắng) được thay đổi vị trí. Trong đồ hình A, nó đứng sau quả bi thứ 2. Trong đồ hình B, nó ở cách thành bàn với những góc vuông. Trong đồ hình C nó ở phía trước.

Trong hình A, bạn đánh vào phía dưới quả bi 1, trong hình B, bạn đánh vào giữa, trong hình C, bạn đánh vào phía trên. Hình này cho thấy rõ sự cách biệt về ép phê giữa "đỉnh" và "đáy" trong cú đánh Ảng lè. Sự cách biệt ấy to lớn và quan trọng như giữa bên phải và bên trái Ảng lè vậy.

Với cú đánh mở đầu ván chơi, người ta nên cố gom bi vào bàn ngắn. Hình 66 trình bày hai cách đánh. Những đường đậm cho thấy đường chạy của 3 quả bi khi bi mục

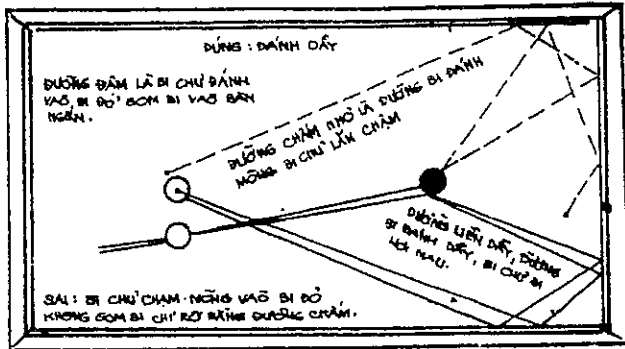

tiêu được đánh khá đầy đủ và kết quả là gom bi vào bàn ngắn. Những đường chấm đậm cho thấy đường đi của 3 quả bi

Cú đánh ba băng - Bạn phải nắm vững thế đánh 3 băng này khi biết đánh Billard.

NGUYỄN LINH

khi bi mục tiêu đã được đánh khá đầy đủ và kết quả là gom bi vào bàn ngắn.

Những đường chạm đường bi của 3 quả bi khi bi mục tiêu bị đánh mỏng, kết quả không gom bi gì hết trơn.

THỂ ĐÁNH BA BĂNG LỚ

Cách đánh đúng - được chỉ bằng những đường đậm.

Bi 1 đánh vào bi đỏ, gom bi vào bàn ngắn.

Cách đánh sai - Bi 1 đụng mỏng vào bi đỏ, kết quả là không gom bi như được trình bày bằng đường chấm.

Bi chủ đi về phía tay mặt.

Bi nhắm đi về phía tay trái.

Đường bi chủ:

- Đường liên nhỏ là đường bi đánh mỏng bi chủ lẩn chậm.

- Đường liên đầy là đường bi đánh đầy bi chủ đi hơi mau.

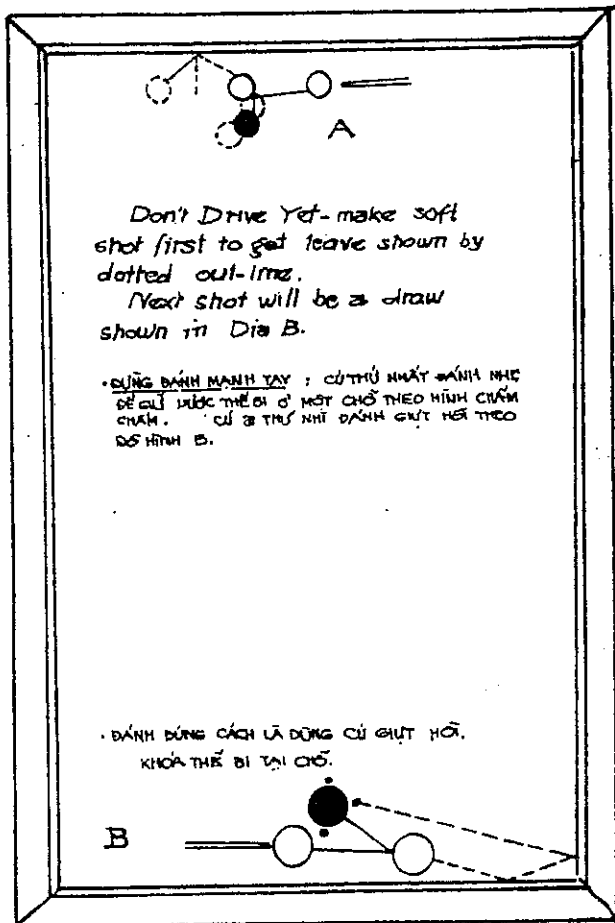
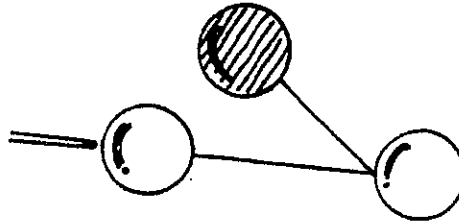
Đường bi nhắm:

Trúng hơi dày, không ép phê, thì bi nhắm sẽ đi hụt.

Trúng mỏng, bi nhắm sẽ trở xuống tới đích.

Hình 66 - Thể đánh - Ba băng lớn - Đánh 3 băng mỏng, bi chủ chạm mỏng bi nhắm, nếu đánh mạnh thì dư, đánh yếu thì bi đi chưa tới đích, để quả bi kia lọt qua mất. Trong cú đánh này (với nhiều lỗi khác nữa để kết thúc ván chơi gần cuối thành bàn) ta phải đặc biệt chú ý đến ép phê xoáy (Noplish) của quả banh thứ 1 (banh chủ) sẽ ảnh hưởng của quả banh thứ 2 khi dội lại từ thành bàn và làm nó văng qua một bên

ĐI CHẠM BI

khoảng 3 inches.

Cú đánh xưa và nay.

Tốc độ của cú đánh phải được tính toán cẩn thận. Nếu đánh đúng cách thì quả banh sẽ dội lại vừa vặn tới 2 quả kia mà không đẩy chúng đi xa. Thà banh chỉ dội lại một chút còn hơn dội lại quá nhanh. Sự kiện này sẽ rõ ràng nhận thấy hơn trong thể chơi tàn

kỳ khi tạo đường banh song hành theo lối mới có những khác biệt đối với những phương pháp xưa kia.

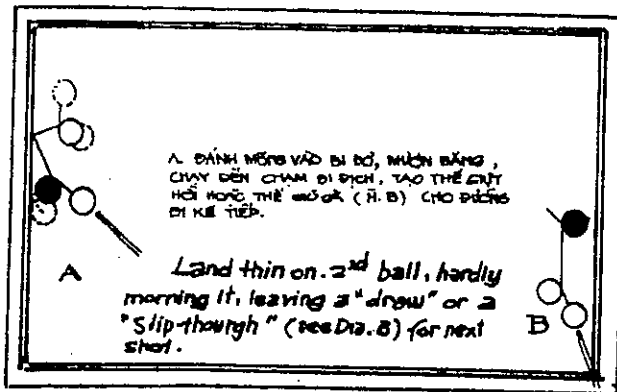

PLATE 52

Hình 49 là một thí dụ khác về nguyên tắc "Đừng nên đánh mạnh nếu thấy không cần thiết".

Nói chung, vấn đề chính là coi tại sao bạn không cần đánh như thế và đánh cách nào.

Với trái banh vẽ trong hình 49 phần A, nếu bạn đánh rất nhẹ chạm nhẹ vào quả banh thứ hai thì bạn sẽ có hoặc một thế giữ gà khác, hoặc một thế giữ hồi dễ dàng cho đường bi kế tiếp (như khóa bi). Những bi có dấu chấm chỉ rõ thế bi mới.

Nói chung, khi bi nhắm và bi đích nằm sát bên nhau, bạn hãy đánh bằng cú đánh thật nhẹ.

Hình 49 phần B vẽ một thế bi tạo được nhờ cú đánh nhẹ; thế bi này có thể nằm ở những chỗ khác nhau nhưng ít khi xấu.

A. Đánh mỏng vào bi nhắm và đẩy mạnh quả bi này để tạo thế giữ hồi hoặc thế giữ gà.

(B) Cho đường bi kế tiếp.

Một vài inches cuối cùng.

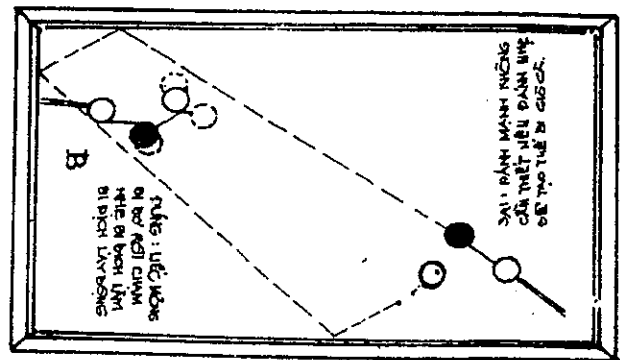
Hình 50 trình bày một thế bi mà vừa trông qua bạn có thể bị lôi cuốn muốn đánh ngay một cú mạnh. Thật ra, nếu bạn là người đánh giỏi với cú đánh mạnh bạn sẽ tạo được một thế banh tốt.

Nhưng và đây là một chữ "nhưng" rất lớn. KHÔNG BAO GIỜ BẠN CÓ THỂ ĐOÁN ĐƯỢC SÁT INCHES CUỐI CÙNG CỦA MỘT

ĐƯỜNG ĐÁNH DÀI.

Chỉ có tay đánh giỏi nhất thế giới mới có thể xài những cú đánh dở mà thôi. Theo luật về các mức trung bình thì những cú đánh ấy bị hại.

Vì thế đừng đánh những đường bi nếu

chịu khó tập dượt kỹ theo các đồ hình thì thế nào bạn cũng sẽ có những đường bi hay tạo được những thế bi tốt đẹp.

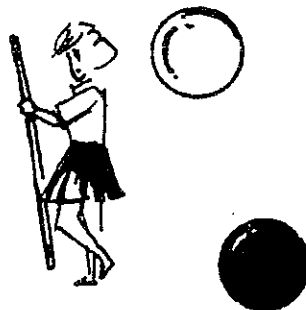
CHƯƠNG VI

NẾU NHỮNG THỨ KHÁC BẰNG NHAU THÌ NGUYÊN TẮC 2 LÀ ĐƯỜNG BI NGẮN TỐT HƠN ĐƯỜNG BI DÀI

Một đồ hình sẽ trình bày điểm này thật rõ ràng. Tôi vẫn luôn luôn giả định là những tay chơi giỏi cố đưa những quả bi vào vị trí nào đó để đánh một đường bi dài, lấy điểm

thay vì đưa các quả bi vào một vị trí để đánh một đường bi ngắn hầu đạt một mục tiêu tương tự.

Bạn nhìn kỹ hình 51. Cú đánh giữ hồi từ quả bi nào cũng dễ như nhau. Nhưng trong một trường hợp, quả bi thứ 2 phải chạy gần 20 bộ, trong trường hợp

HUY CƯỜNG DẠ NƠI:

KHÔNG BAO GIỜ TỖ ĐỂ CHO BI CHÙ CỦA TÔI LỘT VÀO GIỮA BI ĐỎ VÀ BI

kia đường bi chỉ dài bằng nửa khoảng cách đó. Hãy đánh đường bi ngắn tốt hơn đường bi dài. Như vậy dễ kiểm soát vị trí kế tiếp của các quả banh. Không có chuyện đường bi dài hấp dẫn nhiều trong khi bạn không thể đoán trước về một vài inches sau cùng

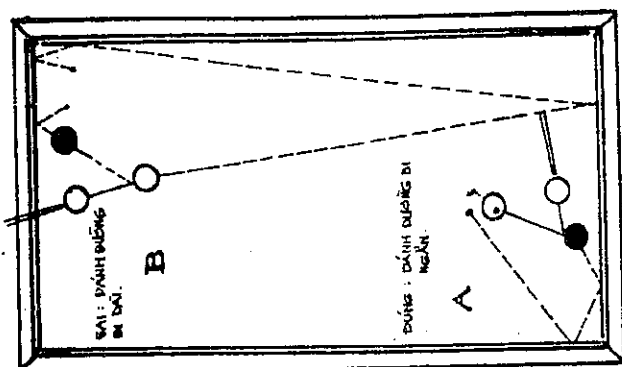

PLATE 51

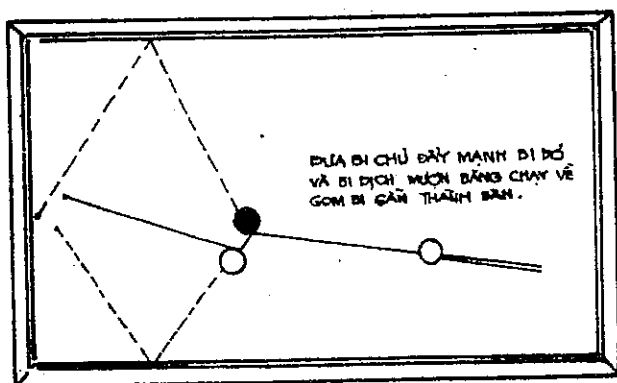

PLATE 53

và trong một thế chơi, đó là những inches đáng kể nhất.

THẾ GOM BI TỪ GIỮA BÀN

CHƯƠNG VII

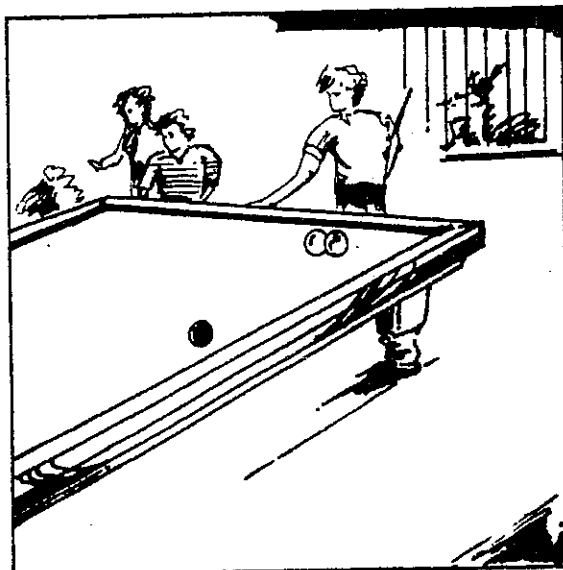
NGUYÊN TẮC 3: TRÁNH MỘT ĐƯỜNG BI DÀI CHO CẢ HAI QUẢ BI KIA

Ta ham đánh cả 2 quả bi thường thấy nhất khi cho rằng như vậy sẽ gom được

chúng vào một góc. Một cú đánh như vậy có những điểm nguy như sau:

Trước nhất, khó đẩy quả banh thứ 2 thật đúng chỗ vì đường bi quá dài. Thứ hai, khó mà tính toán được quả bi thứ 1 (bi chủ) sẽ nằm cách bao xa hai quả bi kia, và thứ ba, có thể tạo ra nguy hiểm là 3 quả bi nằm thẳng hàng theo thành bàn (Xem hình 52B).

Trong một trận đấu tranh chức vô địch gần đây, một trong những tài danh bi da hạng nhất nhiều lần đã phải tạm ngưng đấu

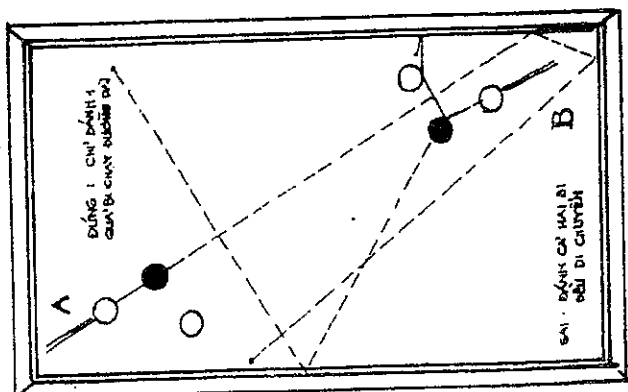
vì những khó khăn đưa đến từ một cú đánh vào cả hai quả sẽ gom chúng vào một góc.

Đường bi

- Cách nào đánh cho gom bi đây?

Sinh hoạt tại bàn bi da Thượng

Trong một cuộc tranh tài vô địch khác, người thất bại chỉ vì đã phạm vào chiến thuật sai lầm này. Trong một môn chơi người ấy đã

có đánh 5 lần mà 4 lần thất bại, không tạo được kết quả thỏa đáng. Một lần ông vướng phải một thế bi "tụ lại" và ông đánh hỏng, tạo ra một thế bi đẹp cho đối thủ của ông kết liễu bằng một đường banh dài.

TỶ LỆ BÁCH PHÂN ĐI NGƯỢC LẠI VỚI BẠN MỖI KHI BẠN CÓ ĐÁNH MỘT ĐƯỜNG BI DÀI VÀO CẢ HAI BI ngoài một trường hợp duy nhất là sau một cú đánh

như vậy, bạn có thể đặt quả bi thứ nhất gần, hoặc khá gần hai quả bi kia.

Trong hình 52, đồ hình A vẽ một thế bi thường xảy ra và cách đánh đúng. Người mới chơi thì ham đánh mạnh cả hai quả bi đến góc tay phải ở xa. Nhưng nếu đánh như vậy quả bi chủ sẽ nằm cách xa cả hai quả bi kia và có thể cả ba quả

bi sẽ xếp thành một hàng thẳng. Trên một bàn ngắn không nên đánh cả 2 quả bi. Tốt nhất bạn nên đánh quả bi thứ nhất thật nhẹ, hoặc thật mạnh, hoặc thật mỏng. Khi đánh vào một quả bi, sẽ không có phần nửa cơ hội để sai lầm. Đồ hình A cho thấy cách đánh đúng, và đồ hình B cho thấy cách đánh sai.

Đĩ nhiên, có vài luật trừ, không có sự phổ thông nào là thật hoàn toàn.

- Khi cả hai quả bi có thể được đánh mạnh:

Thêm vào trường hợp ngoại lệ duy nhất đã nêu trên, khi quả bi thứ nhất có thể dừng lại gần hai quả bi kia, thì những đường bi ngắn đánh vào, cả hai quả bi có thể được thực hiện một cách an toàn. Một

đường bi ngắn là khoảng 1 bộ, hiếm khi dài hơn. Hoặc đánh một cú như vậy để cứu nguy khi gặp một chỗ xấu, thí dụ: khi những quả bi cần được móc ra khỏi thành bàn.

Hình 53: Thế gồm bi từ giữa bàn (cú đánh khi lơi).

Đánh mạnh vào bi cơ (vỏ giữa đầu) chạm mỏng vào bi nhắm, tạt qua chạm bi đích, làm cho hai quả bi mục tiêu tạt sang hai bên, song dội về gom với bi cơ đang đà tiến tới.

Đánh hơi mạnh bi đỏ, bi chủ tạt ngang trúng bi đích làm bi đỏ và bi đích đều mượn băng về gom ở đầu bàn.

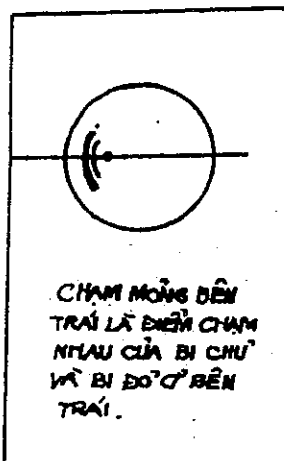
Đôi khi người mới chơi thụt cả hai quả bi và làm mất một thế bi tốt vì anh ta không ngờ rằng mình đang đánh quả bi thứ 2 bởi vì cú đánh là một đường bi giật hồi, và mình tạo ra một thế giật hồi "sống động" làm quả bi thứ 2 chạy thay vì làm thành quả bi chết. Hình 54 cho thấy sự kiện đó. Đồ hình A cho thấy cách đánh sai, đồ hình B là cách đánh đúng.

Bây giờ lại thêm một trường hợp ngoại lệ nữa, là có những lần (mặc dầu rất hiếm) khi đánh nhanh quả bi giật hồi lại là một đường bi tốt nhất. Hình 55 cho thấy trường hợp đó. Nhưng nói chung thì tất cả những cú bi giật hồi này, và đặc biệt là đường bi của quả bi 1 lại dài, bạn phải tìm vị trí mà nó sắp dừng lại, và cố đặt quả bi thứ 2 và nếu có thể cả quả bi 1 nằm gần điểm đó.

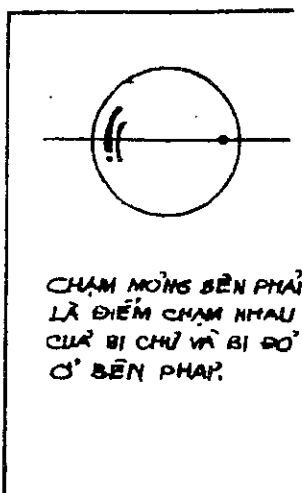
- *Tầm quan trọng của một tốc độ đúng.*

A. Cách đánh sai. - Một cú giật hồi nhanh, đánh vào cả hai quả bi.

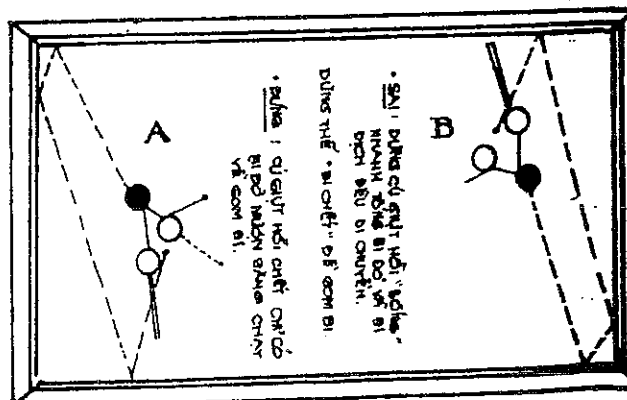
B. Cách đánh đúng. - Một cú giật hồi

CHẠM MỎNG BÊN TRÁI LÀ ĐIỂM CHẠM NHAU CỦA BI CHỦ VÀ BI ĐỎ Ở BÊN TRÁI.

CHẠM MỎNG BÊN PHẢI LÀ ĐIỂM CHẠM NHAU CỦA BI CHỦ VÀ BI ĐỎ Ở BÊN PHẢI.

"chết" để gom bi.

Hình 54: Dùng thế "bi chết" để gom bi.

A. Đường bi sai, cú giật hồi "sống" nhanh, tổng bi đổ chạy chạm băng trở về không gom.

B. Đường bi đúng cú giật hồi "chết" tổng bi đổ chạy chạm hai băng góc trở về gom, vì bi chủ giật hồi nhẹ chạm bi địch, bi địch

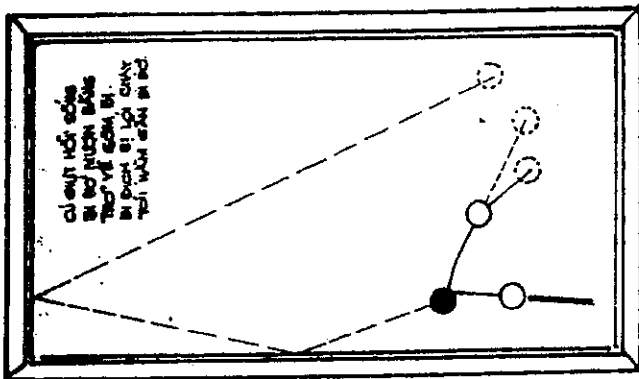

PLATE 54

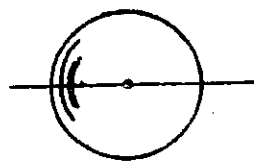
không rời bỏ chỗ quá xa.

Hình 55 (Trường hợp hiếm có, ngoại lệ).

Dùng thế bi sống để gom bi.

Một thế đánh giật hồi "sống", bi chủ tổng bi đổ chạy dội hai băng về nằm ngay một vị trí, trong khi đánh cú giật hồi ngang "sống" thì bi chủ vòng về đẩy bi địch đến gần chỗ bi đổ nằm, và bi chủ chạy theo nằm gần đó.

Trong môn chơi bi da, không có một cái gì, kể cả việc chọn cú đánh, lại quan trọng hơn sức mạnh chính xác, để bạn có thể điều khiển những quả bi. Nếu có thể, chúng phải được gom nhỏ lại để được kiểm soát một cách tuyệt đối chứ không phải chỉ nằm gần nhau

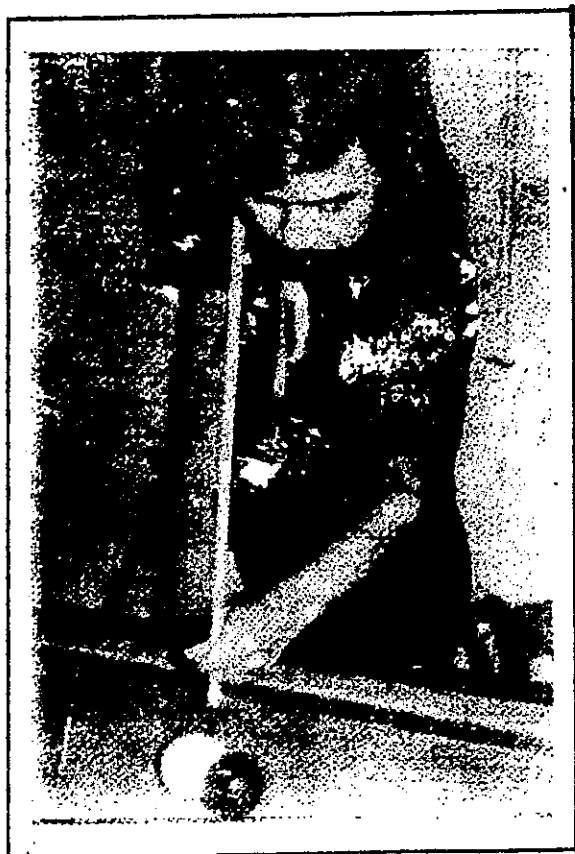

TRƯỜNG HỢP HIẾM LÃ
ĐIỂM CHẠM NHAU
NGAY GIỮA CỦA
QUẢ BI CHỦ VÀ
BI ĐỊCH.

tại một chỗ nào đó mà thôi. Chúng cách nhau 4 hoặc 5 inches đã là cách xa nhiều lắm rồi. Tay chơi giỏi muốn khoảng cách đó chỉ dài chừng 1 inches mà thôi. Không nói về cách lựa cú đánh hay, nếu đánh mạnh quá, hoặc nhẹ quá thì cũng chẳng hơn một cú đánh sai là mấy.

Cách đánh của ông Willie Hoppe chứng tỏ sự kiểm soát kỳ diệu sức mạnh trong cú bi. Đường bi ông đều khiến của ông rất ít khi chạy những khoảng dài. Nhưng được những cú đánh để gom những quả bi nằm sát vào nhau.

Một thế bi "giật hồi" sống động có thể được tạo ra ở đây, vì nó sẽ đặt quả bi trắng

nằm gần chỗ quả bi đó phải ngừng.

Massé - Cú nhồi - Kỹ thuật viên Nguyễn

Linh đang hướng dẫn cách đánh cầu kỳ đây.

CÚ NHỒI
theo băng

CHƯƠNG VIII

NGUYÊN TẮC 4: TRÁNH ĐỪNG ĐÁNH QUẢ BI MỤC TIÊU THỨ HAI VỚI ĐƯỜNG BI DÀI

Hình 56, trình bày một thế bi đặc biệt mà mới nhìn vào là người ta thích đánh mạnh vào mục tiêu thứ 2. Đồ hình A cho thấy cách đánh đúng. Chỉ nên đánh nhẹ chạm thật mỏng vào bi 2 để đặt bi 1 nằm gần băng. Như vậy bạn sẽ có một thế bi giựt hồi một cách dễ dàng hoặc có thể dễ gom bi vào góc bàn, quả bi 2 là một "quả bi to lớn".

- Thế nào là một "quả bi to lớn", "không lờ"?

Một "quả bi to lớn" nghĩa là một quả bi tiêu nằm gần một băng, hoặc nhiều băng trong vị trí mà quả bi 1 khi tiến đến gần nó để tạo thế giò gà có thể đánh thẳng vào nó hoặc sau khi chạm băng và dội lại. Thí dụ: Khi đánh cú "quanh bàn" nếu quả bi thứ 2 nằm trong góc cách 2 thành bàn chừng 3 inches thì quả bi ấy gần như là một quả bi "to bằng 1 bộ". Đó là khi quả bi thứ nhất có thể chạy vào góc bất cứ nơi nào mà không quá 1 bộ thì thế nào nó cũng đá trúng quả bi kia để tạo thành một thế bi gom vì nó không thể chạy thoát ra ngoài được.

Lansing Perkins cho rằng bất cứ quả bi nào bất kể nằm chỗ nào đều lớn bằng 7 inches. Bạn hãy đặt 3 quả bi nằm sát nhau theo một đường thẳng và khoảng cách từ cạnh này tới cạnh kia của 2 quả bi nằm

ngoài là $7 \frac{1}{8}$ inches.

Tuy nhiên tôi hình dung một cách khác. Tôi đo từ trung tâm này đến trung tâm kia của hai quả bi nằm ngoài; đó là con đường mà chúng sẽ lăn trên đó. Khoảng này dài gấp đôi bề rộng của một quả bi, hoặc $6\frac{1}{8}$ inches. Quả bi 1 tiến đến bất cứ nơi nào

trên một đường dài không quá $4 \frac{6}{8}$

inches; ấy bắt buộc phải đụng vào quả bi mục tiêu. Do đó, nó có thể giúp cho bạn tin tưởng để hiểu rằng khi cố đánh một đường

bi khó thì sự thực quả bi đó rộng $4 \frac{3}{4}$

inches thay vì $2 \frac{3}{8}$ inches (đường kính

của nó. Nhưng chuyện này ra ngoài hình 56 của chúng ta. Đồ hình B, trình bày đường bi sai và một trong những kết quả xấu có thể xảy ra. Đường bi này có thể đưa đến nhiều kết quả xấu khác.

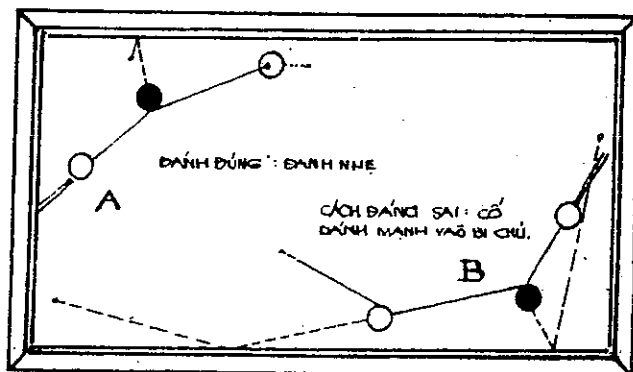

PLATE 56

Hình 56: Thế giò gà:

A. Đường bi đúng - Đánh mỏng và nhẹ trên thế giò gà lờ, bi chủ thúc nhẹ bi đỏ cho nằm sát băng, và trở tới ủi nhẹ bi địch.

B. Đường bi sai - Đánh mỏng lại mạnh, bi chủ thúc bi đỏ văng về băng dội ra xa, rồi lao tới trúng bi địch văng đi xa luôn.

Thông thường nếu đánh đúng cách như hình vẽ trong đồ hình A thì sẽ tạo được một thế bi giựt "hồi".

- Giá trị của cú giựt hồi: Và sau đây là một luật lệ tổng quát:

CÁCH ĐÁNH GIỰT HỒI DỄ DÀNG TRONG CÁC "ĐƯỜNG BI TRỰC TIẾP" LÀ MỘT TRONG NHỮNG CÁCH ĐÁNH TỐT NHẤT CÓ THỂ TẠO RA ĐƯỢC.

Sự thật, cú đánh giựt hồi là cú đánh trọng yếu trong các đường bi trực tiếp. Frank Ives cho rằng bí mật của bi da song thành nằm trong cách đánh giựt hồi và cú nhồi

(maseé): Ông nói: "Trong trường hợp nghi ngờ, bạn nên đánh cú này". Và trong khi cách đó có thể quá rộng đối với sự áp dụng tuyệt đối, thì đầu sao nó cũng cho thấy tầm quan trọng và giá trị của cú đánh.

Trong môn chơi gôn (golf) người ta nói: "Người nào có thể đánh banh lăn vào lỗ thì có thể thắng bất cứ ai".

Trong thuật đánh bi da, người nào có thể đánh giỏi cú giạt hồi và cú nhồi (maseé) luôn luôn là người nguy hiểm. Thêm vào đó, nếu người ấy kiểm soát giỏi những cú đánh một băng, là cú đánh lúc nào cũng rất có giá trị thì người đó là một đối thủ đáng sợ.

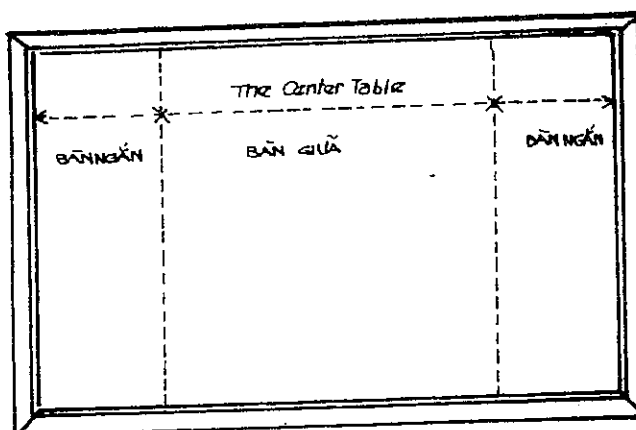
Đánh mỏng: Bạn nên nhớ luôn luôn đến cách đặt bi để tạo cú giạt hồi, hoặc cú đánh mỏng, và sau đó cú giạt hồi, cú đánh mỏng cũng là một cú đánh giá trị (sẽ trình bày các chi tiết ở một phần sau về cách đánh này). Ở đây chúng ta có thể nói rằng: Cú đánh mỏng là một cú "lói" đánh nửa chừng. Bạn nên dùng cú "lói" nửa chừng khi tiến đến các góc hoặc khi đánh từ một vị trí ở giữa bàn. Nếu đánh từ giữa bàn về hướng thành bàn, thì dùng cú đánh mỏng và tiếp luôn một cú giạt hồi thường là cách đánh hay nhất.

CHƯƠNG IX

NGUYÊN TẮC 5: GIỮ NHỮNG QUẢ BI TRONG "BÀN BI NGẮN"

Hình 57 trình bày một bàn bi, trên mặt bàn có vẽ hai đường chấm theo chiều ngang chia mặt bàn ra 3 phần. Phần nằm ở hai đầu bàn gọi là "bàn ngắn". Phần còn lại ở giữa gọi là "bàn giữa" hoặc "bàn trung tâm".

Hình 58 trình bày một vị thế đặc biệt thường xảy ra là một cú giạt hồi từ 1 quả bi mục tiêu lại là một cú đánh gom bi. Nhưng nên đánh cú này để gom bi vào khu vực "bàn ngắn", hơn đánh một cú giạt hồi từ quả bi kia, mặc dầu trong trường hợp này nên đánh cú dài hơn cú ngắn. Điều quan trọng nhất là giữ những quả bi hướng về

thành bàn cuối, nơi đó có nhiều cơ hội để phục hồi. Khi đánh những đường bi như chỉ ở đây, bạn cố điều chỉnh tốc độ của cú đánh, để gom những quả bi "dưới tâm tay bạn".

Hình 59 trình bày lại nguyên tắc ấy. Một cú giạt hồi từ một quả bi sẽ là một đường "gom bi" nhưng một quả bi gom vào khu vực bàn ngắn, còn quả bi kia gom vào bàn giữa. Hãy gom những quả bi về thành bàn cuối, ngoại trừ quả khó. Với một cú may tạo được một kết quả tốt, luôn luôn bạn nên chọn cú đánh nào chắc chắn hơn một cú đánh đáng nghi ngờ.

Hình 60 cũng trình bày một điểm ấy, nhưng cú đánh thứ nhất là để chuẩn bị khi mà cú đánh thứ hai dùng để gom bi. Trong hình này, đồ hình A trình bày một thế bi gom tại bàn ngắn và đồ hình B cho thấy một thế bi gom tại giữa bàn. Có rất nhiều

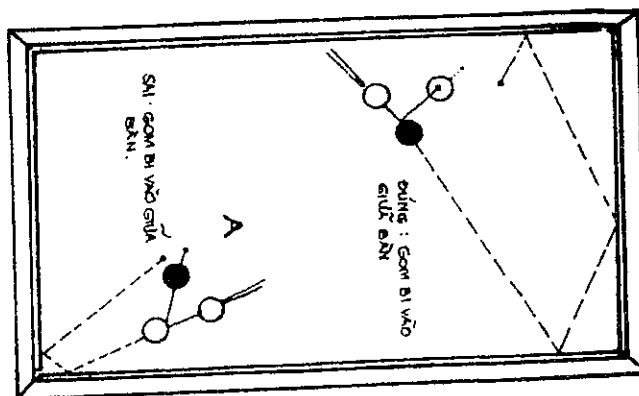
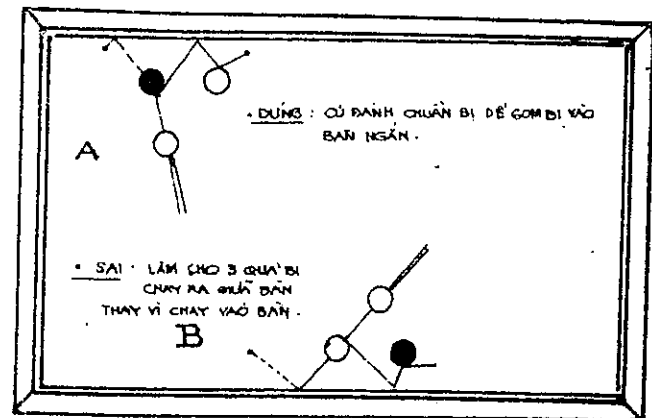

PLATE 59

Bạn để ý xem lối cầm cơ của nhà kỹ thuật Nguyễn Linh.

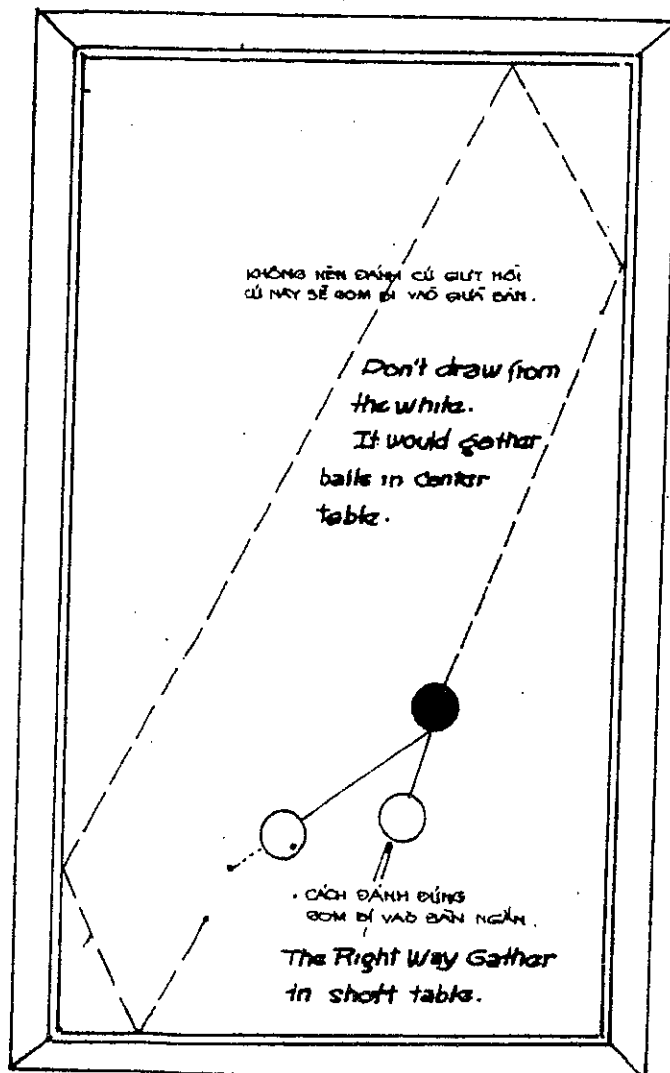

A. Cách đánh đúng cú đánh chuẩn bị để gom bí vào bàn ngắn.

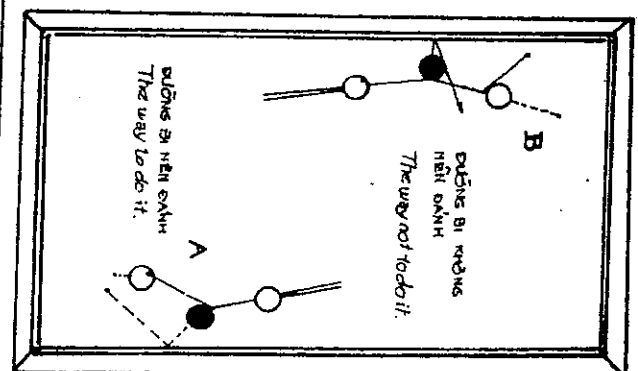
Cả bí nhắm hơi mạnh không có effet bí chủ sẽ đi ra chạm phía sau bí đích. Bí chủ.

B. Cách đánh sai làm những quả bí chạy ra giữa bàn thay vì chạy vào bàn ngắn.

Đánh lối mạnh có effet lên băng rồi trở xuống trúng bí đích.

Hình 58: ĐÁNH EFFET THUẬN, THỂ BÍ SẼ GOM EFFET DƯỚI

kiểu gom bí khác trong 2 trường hợp này.

Hình 61 cho thấy một trong những thế bí thông thường nhất làm người mới tập đánh dễ bị lạc đường trong lúc vội vã để ăn điểm anh ta phá hỏng cả chỉ đánh một cú mông trực tiếp vào quả bí mục tiêu thứ nhất và ăn điểm nhưng anh ta đã làm phí mất những quả bí.

Đồ hình A trình bày cách đánh đúng: một nửa cú lới để đưa cả hai bí (2 và 3) lại gần nhau ở "phía trước" bạn, và đặt chúng vào bàn ngắn. Đồ hình B cho thấy cách đánh sai.

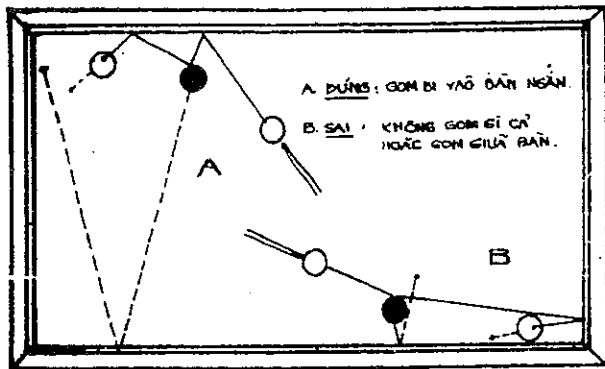

PLATE 62

Hình 62, đồ hình A, trình bày một cú đánh "vào băng" trước tiên để gom bi vào "bàn ngắn". Nếu đánh vào quả bi thứ nhất như trình bày trong đồ hình B, thì không gom gì cả và người đánh giỏi có thể hy vọng những quả bi sẽ gom tại một nơi nào đó, ở "giữa biển cả mệnh mông" của bàn giữa.

- Thay đổi cú đánh Anh Quốc:

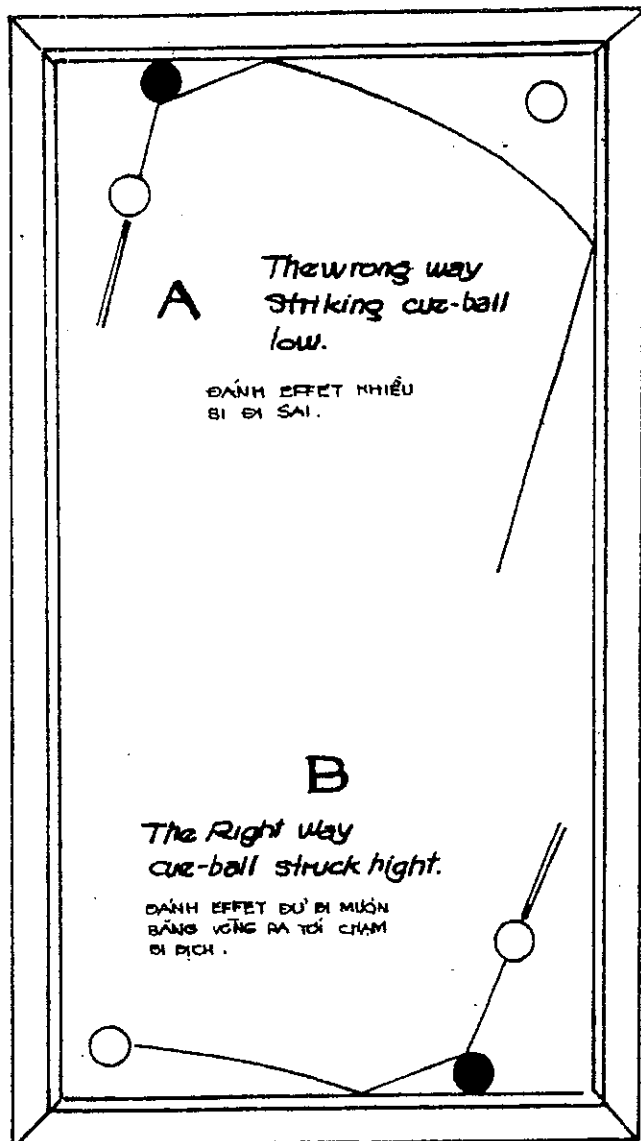
Hầu hết những người mới chơi bi da học mau lẹ ép phé của cú đánh Anh quốc vào cạnh phải hoặc cạnh trái của quả bi 1. Tuy nhiên ngay cả những cú đánh đơn giản, họ định giá thấp hơn sự khác biệt quan trọng giữa "đỉnh" và "đáy" (cú giựt hồi hoặc cú lói) trong cú đánh Anh quốc.

Bạn hãy luôn nhớ là khi một quả bi bị cây cơ đánh vào phía dưới, nó sẽ từ thành bàn chạy trở lại với đường bi xoáy còn ép phé (công hiệu) và khi lăn trở lại như vậy (từ một thành bàn đối diện) cái xoáy ấy sẽ không hiệu quả lâu hơn một cú giựt hồi mà như một cú lói. Khi quả bi được đánh ở phần trên và dội ngược từ một thành bàn đối diện thì cái "đỉnh" vẫn xoay, vẫn còn ép phé, nhưng khi dội lại như vậy, cái "đỉnh" lần trước vẫn có tác dụng như 1 cú đánh giựt hồi khiến đường bi sẽ uốn cong về phía thành bàn một lần nữa.

Trong khi đó quả bi chủ tiếp tục chạy dọc theo thành bàn lói bi đích chạy tới tạo thành đường bi ba hoặc bốn băng (carom ball).

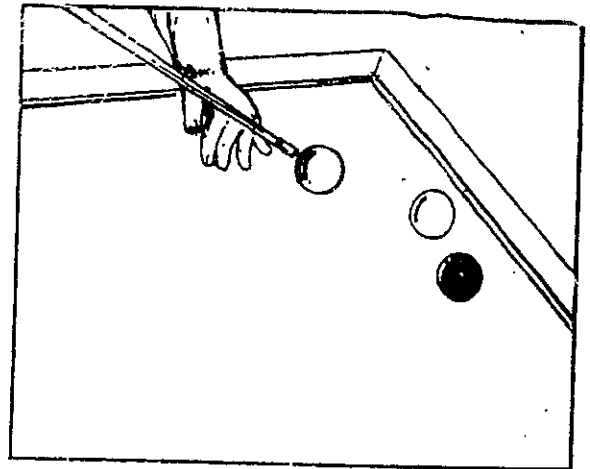
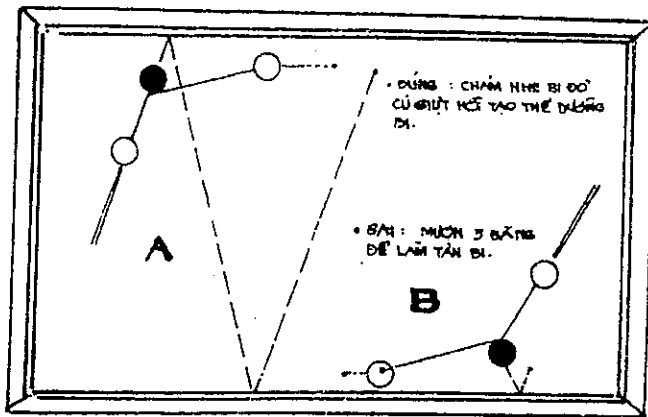
- Nếu trường hợp quả bi đích dội ra hướng giữa bàn trái bi chủ nằm giữa, ta phải đánh

PLATE 63

giựt hồi quả bi chủ mượn 1 băng gọi là cú d'effet mượn băng ở đường bi kế tiếp (draw shot).

- Nếu trường hợp ba quả bi cùng một hàng, bi chủ nằm giữa, ta vẫn phải đánh de quả bi chủ nhưng trường hợp này, quả bi chủ phải chạy ngược trở lại dọc theo thành bàn để trở về chạm bi đích (round the table) là vì bi nhắm đã từ gần cạnh bàn thì bi chủ cũng phải chạy dọc theo cạnh bàn khi đi tới dụng bi nhắm cũng như lúc bi giựt hồi lần trở về băng theo cạnh chạm bi đích vì cú d'effet.

bi chủ cue ball địch đồ

A. Cách đánh sai. Đánh mạnh quá sớm có thể làm tàn bi hoặc tạo 3 quả bi đứng thẳng hàng.

B. Cách đánh đúng. Đánh giở gà để tạo ra thể giựt hồi hoặc thể song băng ba quả bi song song với thành bàn bi chủ nằm giữa - bi đích bị lói nằm ra trước - bi nhắm đối thành băng nằm ở phía sau.

Trường hợp A: Mượn 3 băng, để làm tàn bi, bi mất banh.

Trường hợp B: Tạo thể giựt hồi, để gom banh, có thể đi những đường bi kế tiếp.

Hình 47: Tạo thể giựt hồi dành cho những người đánh giỏi.

Hình 47 cho thấy một trong những thể bi dễ đánh lừa những người mới bắt đầu chơi nhất và thường xảy ra nhất. Nhìn vào thể bi này, lúc nào bạn cũng bị cám dỗ và thích đánh cây cơ thật mạnh vào quả bi chủ để quả banh này chạm mạnh vào quả bi thứ 2. Quả banh này đập vào thành bàn hai lần rồi xếp thành hàng dọc.

Quả banh rơi (chạm nhẹ, điểm nhẹ)

Đánh nhẹ nhàng đánh như chạm vào quả banh thứ nhất bạn có thể tạo được thể giựt hồi hoặc gom bi dễ dàng cho đường banh kế tiếp.

Nếu bạn đánh mạnh, thì chắc chắn cú đánh ấy sẽ hỏng.

Hình 47 giải thích rõ ba nguyên tắc sau đây:

- Đừng đánh mạnh nếu thấy không cần thiết.

Tạo thể dương bi - Bạn chúng ta đánh như thế có gom bi không?

- Đừng đánh để quá bi chủ (banh thứ nhất) nằm xa 2 quả kia.

- Đừng đưa quả banh nhắm thứ nhì đi xa.

Thật vậy, phần nhiều những cú đánh tốt tối thiểu phải hợp với 2 trong số những nguyên tắc tổng quát đã đề cập ở trên, chúng ta nên nhớ chơi thể bi ngắn, cần giữ cả hai quả ở "phía trước" quả banh thích đánh một đường banh ngắn hơn là đường banh dài, chỉ đánh mạnh khi cần và giữ lại gần chúng ta ít nhất một trong 2 quả bi ấy.

Những cú đánh chỉ áp dụng một nguyên tắc kể trên tương đối ít khi xảy ra.

Đánh cân nhắc để tạo một đường bi khác.

Thông thường, mỗi khi bạn bị cám dỗ muốn đánh một đường banh nào, bạn hãy coi lại có thể đánh bằng một đường banh khác hay không.

Hình 48, vẽ những quả banh nằm trong vị trí mà vừa thấy bạn bị hấp dẫn muốn đánh một cú dài thật tai hại (phần hình A).

A. Đừng đánh mạnh tay. Cú thứ nhất đánh nhẹ để giữ được thể bi ở một chỗ theo đồ hình chấm chấm.

Cú bi thứ nhì đánh giựt hồi theo đồ hình B.

B. Đánh giựt hồi đúng cách. Khóa thể bi tại chỗ.

Rồi đánh đường banh như vẽ trong hình A, một cú đánh nhẹ vào quả banh trắng, để tạo một thể đánh giựt hồi dễ dàng cho cú

đánh kế tiếp.

Những cú đánh chặn.

Hình 48 (phần hình B) cũng cho thấy nguyên tắc tổng quát của "cú đánh chặn". Đánh quả banh trắng lần đến quả banh đỏ và để hai quả nằm cạnh nhau và khóa lại như thế khi quả banh thứ hai sau khi chạm vào thành bàn và dội lại sẽ bị chặn giữa hai quả banh kia, tạo nên một thế bi thuận lợi. Nếu bạn không đặt quả banh thứ hai vào vị trí chết, mà lại tống cho nó đi xa, thì bạn đã tạo một khoảng trống.

THẾ BI ĐỊCH THƯỜNG
• CÚ MASSE •

CHƯƠNG X

NGUYÊN TẮC 6: MỘT CÚ ĐÁNH MÀ ĐỂ BI CHỦ Ở XA BI ĐỎ VÀ BI ĐỊCH THƯỜNG LÀ MỘT CÚ ĐÁNH DỖ

Trong kỹ thuật chơi bi da, có vô số thế bi đòi hỏi bạn luôn nhớ nguyên tắc này. Trong đa số các trường hợp, bí quyết thực hành là đánh quả bi chủ dầy hơn để làm quả bi chủ yếu đi và chạm nhẹ vào quả bi địch. Tuy nhiên, đôi khi, đó là trường hợp đơn giản của cú đánh nhẹ.

Một thế bi thường thấy kết quả làm "tấn" bi và kết thúc đường cơ trong khi có thể gom bi và tiếp tục đường cơ kiểm soát được các quả bi được trình bày trong Hình 67, đồ hình A và B cho thấy hai cách đánh sai và đúng.

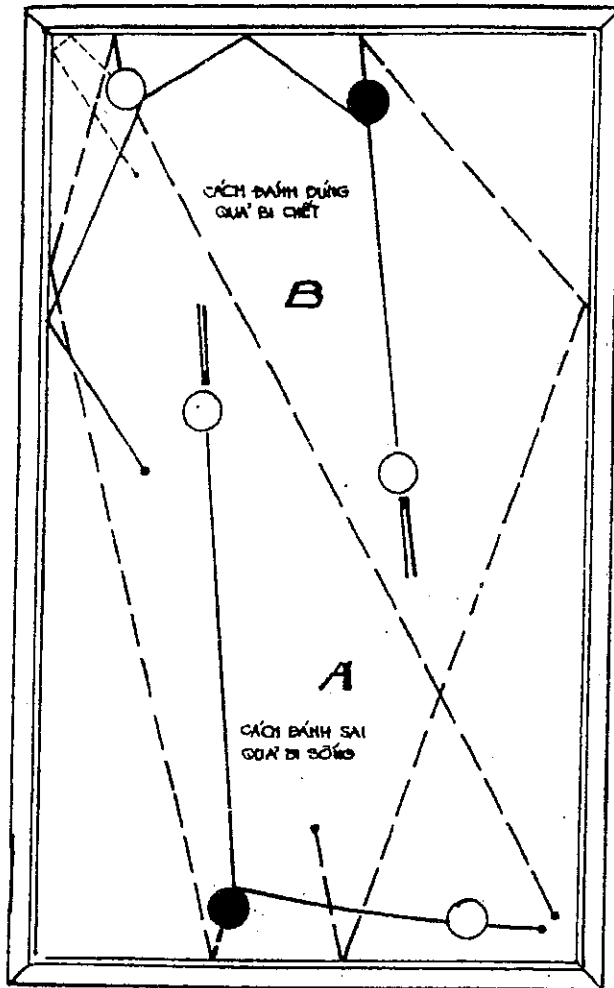
Hình 68 trình bày một thế bi khác thường xảy ra, với quả bi "chết". Đồ hình 68-B cho thấy cách đánh mà quả bi thứ nhất "sống" sẽ hủy diệt một cú đánh có thể tạo được thế bi tốt. Quả bi đỏ được đụng quá mỏng, do đó không làm bi chủ yếu đi và bi này khi chạm băng dội lại nhanh, đá quả bi địch rời khỏi một vị trí tốt.

Đồ hình 68-A cho thấy một cách đánh tốt hơn để làm bi chủ yếu đi rồi đẩy quả bi đỏ chạy quanh bàn và đặt những quả bi vào "bàn ngán" và thường được gom lại mà chỉ cần 1 hoặc 2 cú đánh gián dị sẽ đặt chúng trong một thế đường bi rất tốt dọc theo băng trong các góc hoặc theo thành bàn trong thế song thành.

Đây là sự chọn lựa khôn ngoan đối với những cơ hội như vậy, chứ không phải là sự thực hành những cú đánh phi thường, quyết định bạn đánh được một hoặc hai điểm, hoặc tạo được đường bi của một vài tỷ lệ.

- Làm thế nào để bi yếu dần khi đụng vào băng bàn?

PLATE 67.

A. Cách đánh sai. Quả bi 1 là một quả bi "sống".

B. Cách đánh đúng. Quả bi 1 là quả bi "chết".

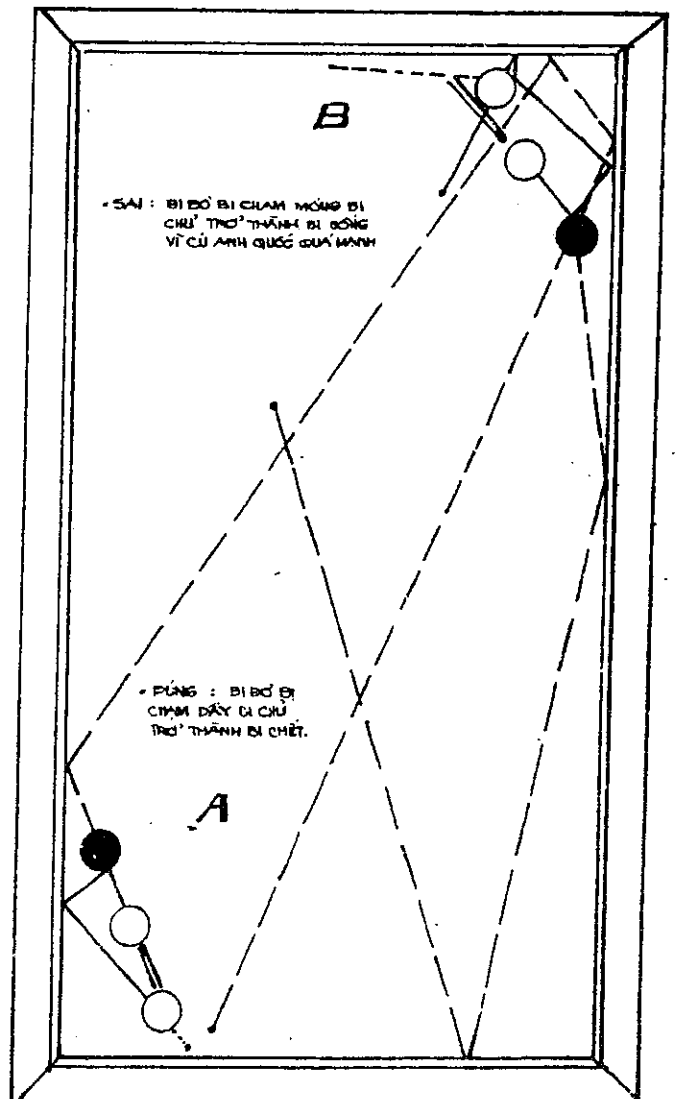
Thường cần làm cho quả bi chủ giảm sức mạnh khi đụng vào băng, thay vì đụng vào bi đỏ và bi địch. Hình 69, trình bày ba thí dụ của trường hợp này. Đồ hình 69-A có thể cần một sự giải thích nhỏ. Để làm cho quả bi đỏ chạy vòng quanh góc và không đá vào hai quả bi kia thì thay vì dừng đánh mỏng vào nó, làm nó chạy ngược dọc thành bàn cuối, bạn nên đánh nó đây. Khi đó, quả bi 1 "lói" quả đỏ một chút. Nhưng cú đánh Anh quốc bên phải (cú xoáy) làm quả bi 1

cụng vào băng giảm sức mạnh rồi chạy ngược lại một lần nữa, đụng nhẹ vào quả bi 3 mà không đá nó chạy ra xa tới một vị trí xấu.

Trong đồ hình 69-B, quả bi chủ được làm yếu đi khi đụng vào băng hông, cũng như trong đồ hình C. Nếu những đường bi này chơi bằng cú Anh quốc tự nhiên, thì nó tạo ra quả bi sống, nó sẽ đá quả bi băng ra xa và khó kiểm soát.

CÚ ANH QUỐC

* ĐÁNH MẠNH CHỈ TRÁI BẮNH BI NHẢY VOT.

* SAI : BI ĐỎ BI CHẠM MỎNG BI CHỦ TRỞ THÀNH BI SỐNG VÌ CÚ ANH QUỐC QUÁ MẠNH

* ĐÚNG : BI ĐỎ BI CHẠM ĐÂY BI CHỦ TRỞ THÀNH BI CHẾT.

A. Cách đánh đúng. Bi đỏ được đánh đầy, và quả bi 1 được làm cho yếu đi.

B. Cách đánh sai. Bi đỏ được đánh quá mỏng, bi 1 dụng mạnh vào quả bi trắng thứ 2 vì cú đánh Ảng lê quá mạnh.

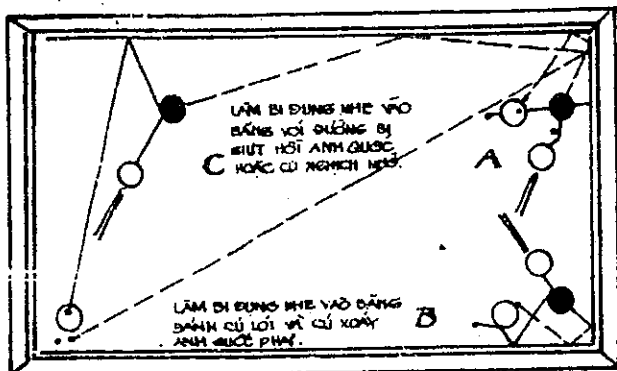

PLATE 69

A. Đồ hình A: Làm dụng nhẹ vào băng bàn. Đánh cú "lôi" và cú xoáy Anh quốc phải.

B. Đồ hình B và C: Làm bi dụng nhẹ vào băng với đường bi giật hồi mạnh nhưng không dùng cú Anh quốc hoặc cú nghịch nhỏ.

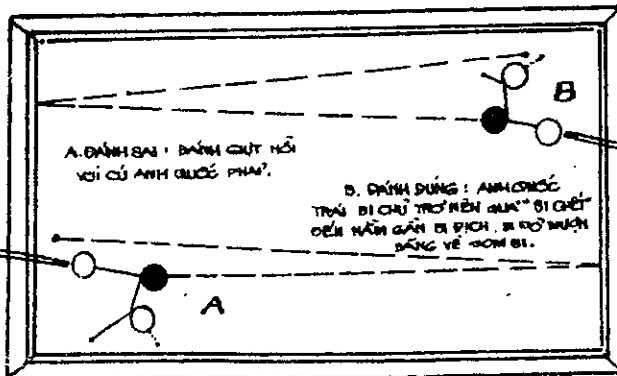

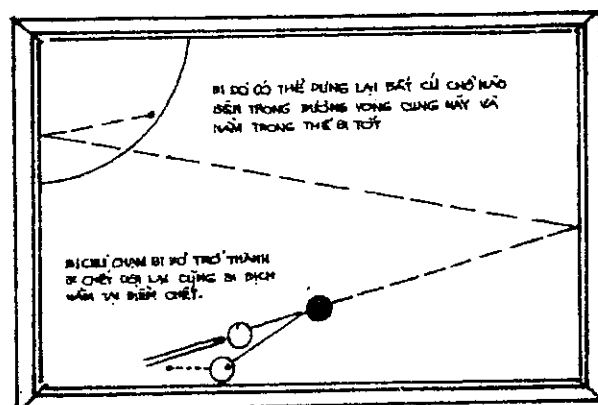
PLATE 70

A. Cách đánh sai. Đánh giật hồi với cú Anh quốc phải.

B. Cách đánh đúng. Bằng cú Anh quốc trái, tạo quả bi chết và quả bi 3 nằm cạnh nhau.

Hình 70 cho thấy một thế bi khác, làm thế nào giữ quả bi chủ ở gần quả bi địch để cú đánh được hoàn bị. Đồ hình A trình bày một đường bi đỏ. Đó là điều dĩ nhiên nhất thế giới khi đánh vào bên phải quả bi

đỏ và bi địch bằng cú "giật hồi Ảng lê". Cách tốt hơn (một cú ưa chuộng của Willie Hoppe) là "quả bi chết" với cú Ảng lê trái, bi chủ chỉ lướt nhẹ qua bi địch và dừng gần nó. Kết quả là tạo được một thế bi, để sau đó có thể gom bi dễ dàng. Đây cũng là một thí dụ điển hình về cách đặt bi nằm gần nhất là một quả bi mục tiêu. Nếu bạn không "giữ" được quả này thì hãy giữ quả kia.

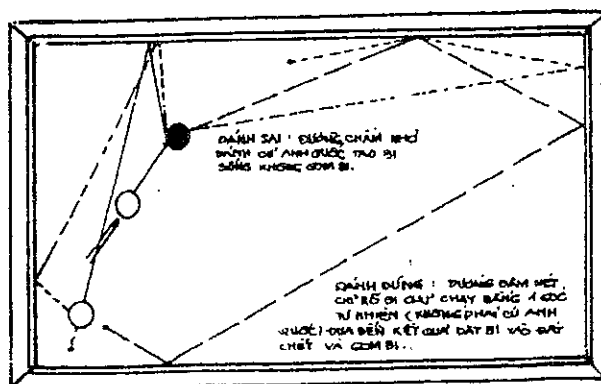

Điểm quả bi 1 đứng gần quả bi trắng, bằng cách đặt quả bi "chết".

Bi đỏ có thể dừng lại tại bất cứ chỗ nào bên trong đường vòng cung này và nằm trong thế bi tốt.

Trong hình 71, chúng ta thấy một cú giật hồi thông thường với một thế bi chưa rõ ràng ngay. Khi nằm gần quả bi băng, quả bi đỏ có thể bị ngừng tại bất cứ chỗ nào nội trong đường vòng cung và thường có thể gom bi bằng cú giật hồi hoặc bằng cú đánh vào băng bàn.

Hình 72 trình bày một thế bi đặc biệt; thế bi này có nhiều hình thức khác với một chút thay đổi và cũng áp dụng nguyên tắc ấy. Bằng cách chơi một góc tự nhiên (chứ

Cách đánh đúng: Được trình bày bằng những đường đậm nét. Bi 1 chạy bằng một góc tự nhiên (không phải cú Anh quốc) - đưa đến kết quả là đặt bi vào "đất chết" và gom bi.

Cách đánh sai: Trình bày bằng những đường chấm chơi bằng cú Anh quốc, tạo ra quả bi "sống" và không gom bi.

không phải cú Anh quốc), bạn sẽ làm cho quả bi "chết" và tạo thế bi gom.

Quả bi "sống" có thế ăn điểm chắc chắn hơn, nhưng nó cũng thường làm hỏng thế bi gom trong trường hợp đánh những cú một băng trên 3/4 bề ngang mặt bàn.

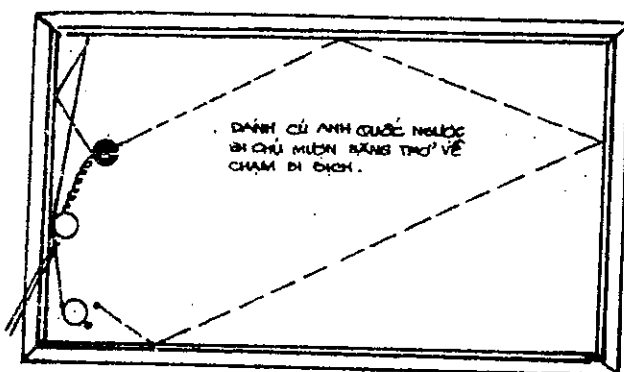

PLATE 78

Làm chết quả bi chủ: đánh nhẹ vào băng bằng cách dùng cú Anh quốc ngược.

Ý kiến: người ta thường giảm sức mạnh của bi chủ bằng cách cho nó cụng vào băng, thay vì cho nó cụng vào bi.

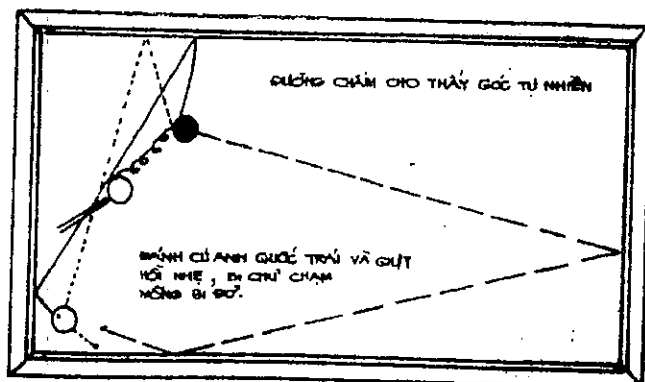
Hình 73 trình bày một sự sửa đổi các thế bi này, trong đó quả bi 1 có thể đụng vào băng bàn cuối trước khi đụng vào quả bi trắng.

Khi đụng vào băng thứ 2 quả bi 1 dội lại vào góc do cú Ảng lê trái của bạn. Bạn có thể dùng cú đánh này để đánh mỏng quả bi mục tiêu, đủ làm cho nó dội lại để tạo thế bi gom. Cú đánh này thường xảy ra và rất hữu ích trong nhiều thế biến đổi.

Dường chấm cho thấy góc tự nhiên.

Đánh bi đỏ mỏng, bằng cú Anh quốc trái và cú giựt hồi.

Một biến đổi khác của thế bi trên được trình bày trong hình 74. Ở đây quả bi mục tiêu được đánh mỏng đủ đưa nó chạy đến cuối bàn và dội lại. Quả bi 1 được đánh phía dưới và xoáy. Nó "phồng" lên theo đường cong

trong hình. Đây là một cú Anh quốc trái vừa đủ để đưa quả bi chạy chậm và đụng vào quả bi bằng một cách nhẹ nhàng.

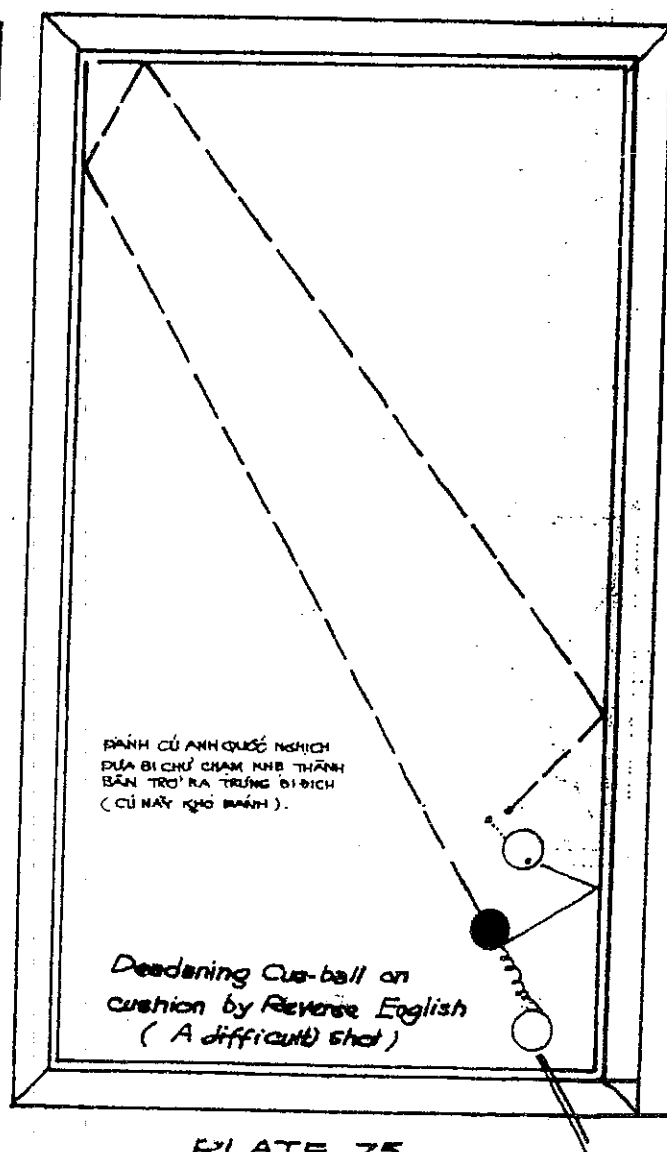

PLATE 75

Bằng cách đánh mỏng vào quả bi mục tiêu, vừa đủ để đưa nó chạy trở lại - quả bi 1 sẽ phải ngừng lại ở gần băng hông phía trên đầu chấm bằng một góc tự nhiên. Cú giết hời và cú Ấng lè làm nó chạy ngược lại, nhưng nó đã bị giảm sức mạnh khi đụng vào băng bàn.

Làm cho quả bi 1 đụng nhẹ vào thành bàn bằng một cú Anh quốc nghịch (Cú này khó đánh).

Hình 75 trình bày một cách khác làm bi đánh nhẹ vào băng bàn. Bằng cú Anh quốc phải. Thế bi rất thông thường, và những người mới chơi bi da ít khi đánh cú này một cách chính xác được nên đồ hình này rất hữu ích.

Thêm một thí dụ nữa về cách làm cho bi đụng nhẹ vào băng, được trình bày trong hình 76, trong 10 lần thì có đến 9 lần người mới học đều đánh cú bi lồi. Anh ta chắc ăn điểm nhưng các quả bi đã đi mất. Bây giờ, bằng cách đánh vào bi chủ và cú Anh Quốc trái tới băng cuối anh ta có thể ăn điểm và đặt quả bi chết, đồng thời đánh quả bi thứ hai chạy quanh để tạo một thế bi - cú giết hời vào vị trí tốt, trong khi đó quả bi đỏ chạy một vòng để gom về góc.

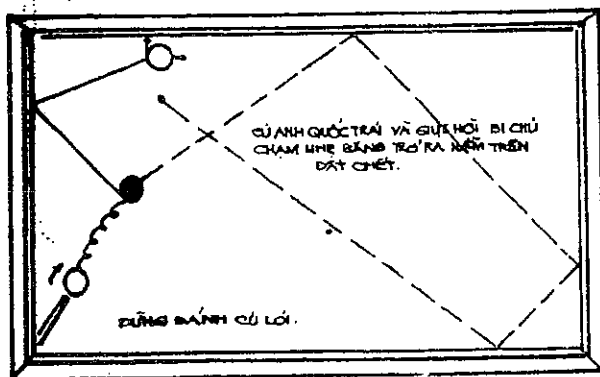

PLATE 76

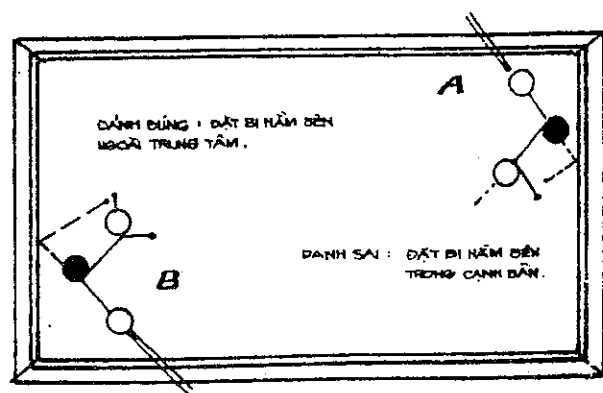
bi chủ

đánh bên trái, liếc mỏng
bi nhắm mượn băng trở
về bên phải.

CHƯƠNG XI

NGUYÊN TẮC 7: HÃY CHỌN NHỮNG CÚ ĐÁNH ĐƯA QUẢ BI CHỦ NẪM "BÊN NGOÀI" QUẢ BI VÀ BI ĐỊCH (Ở GẦN GIỮA BÀN HƠN) DỌC THEO BĂNG BÀN

Trong số những người chơi bi da, người ta nghe nói rất nhiều về "phương-pháp". Nếu hai chữ này được dùng như vậy, có nghĩa là một điều gì chính xác và rõ ràng mà đôi khi tôi hồ nghi nó ám chỉ nhiều vào điểm giữa hai quả bi đỏ và bi địch luôn luôn nằm ở "đàng trước" quả bi chủ, nghĩa là nằm ở phía cuối "song băng" hoặc gần "cạnh băng", hơn là nằm gần giữa bàn, gọi là ra "vùng biển rộng". Đôi khi một cú đánh mang lại kết quả mong muốn. Đôi khi cú đánh thứ 1, hoặc thứ 2, và thứ ba chỉ là những cú chuẩn bị mà thôi. Nhưng nguyên tắc thì quá rõ ràng và trình bày kỹ tại hình 77. Một thế bi với mục tiêu ngay giữa bi chủ trúng bi nhắm hơi dầy.

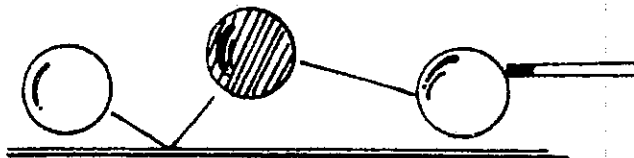
Hình 77: Đưa bi chủ nằm ngoài bi đỏ và bi địch:

A. Đường ta sai, ép phê tạt ngang, bi chủ đỏ về cạnh bàn, nằm giữa bi đỏ và bi địch.

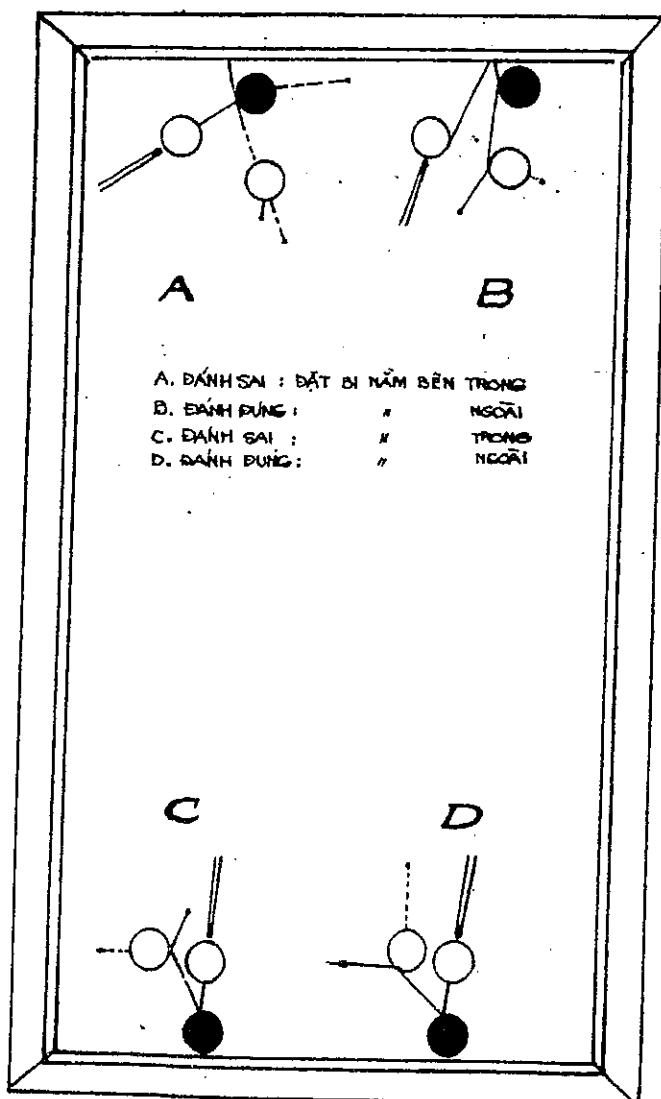
đồng lưng bên phải

đồng lưng cao 1 chút bên phải.

B. Đường bi đúng, đánh cú giò gà hơi nặng tay một tí, bi chủ hướng về bên ngoài gần giữa bàn, là nằm ở đầu bi địch và bi đỏ. cơ vỏ đầu lệch bên trái.

COLLER AFFET BĂNG HÃY SỬ DỤNG AFFET ĐỂ MÀ COLLER CHO BI CHỦ ĐI BẰNG AFFET TRONG BĂNG ĐỂ GOM BI.

Hình 78: Đưa bi chủ nằm ở đầu tạo thế giò gà:

A. Đường bi sai, cú đánh không ép phê tạt ngang, để bi chủ nằm bên trong.

B. Đường bi đúng đánh băng bi mỏng và nhẹ để bi chủ nằm ở bên ngoài, trúng băng rồi trúng bi tí xú ép phê.

C. Đường bi sai, đánh dure đóng cứng có ép phê nên bi địch bị văng ra ngoài, để bi chủ nằm ở bên trong.

D. Đường bi đúng, đánh dure đóng cứng nhẹ không có ép phê nên liếm vào bi địch cho nhích sang một bên để bi chủ nằm ở bên ngoài.

Hình 79: Cú Coulé, ép phê hơi nhiều:

A. Đường bi sai, cho bi chủ nằm ở bên trong gần cạnh bàn, đánh hơi mạnh nên bi đỏ chạy hơi xa.

(đánh coulé có tí ép phê, bi chủ chạm qua bi trái bi nhầm một tí thôi bi nhầm dụng băng trở về bên phải.

B. Đường bi đúng, với một cú ửi đích nhẹ, bi chủ tạt nhẹ đi ra bên ngoài bi địch, hướng giữa bàn.

(đánh coulé ép phê hơi nhiều)

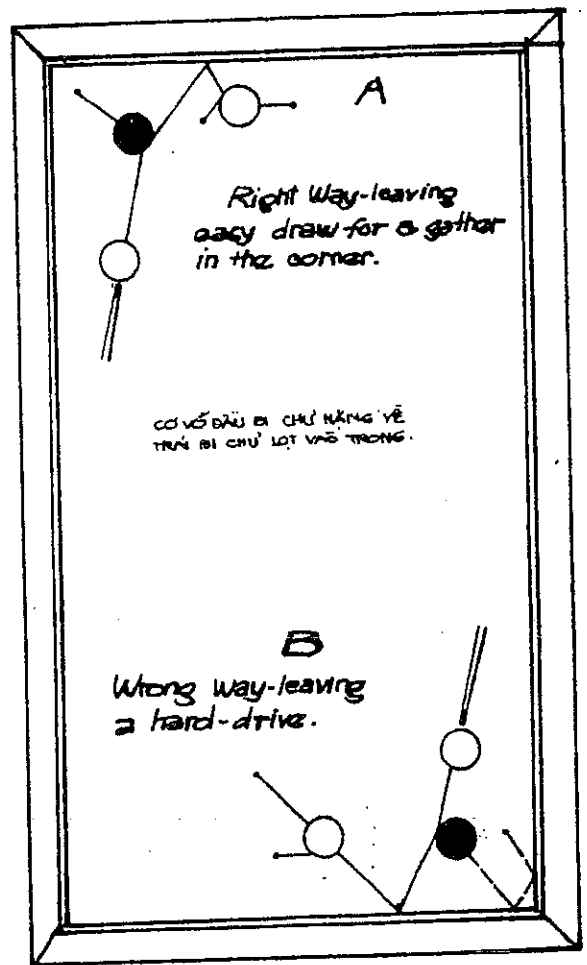
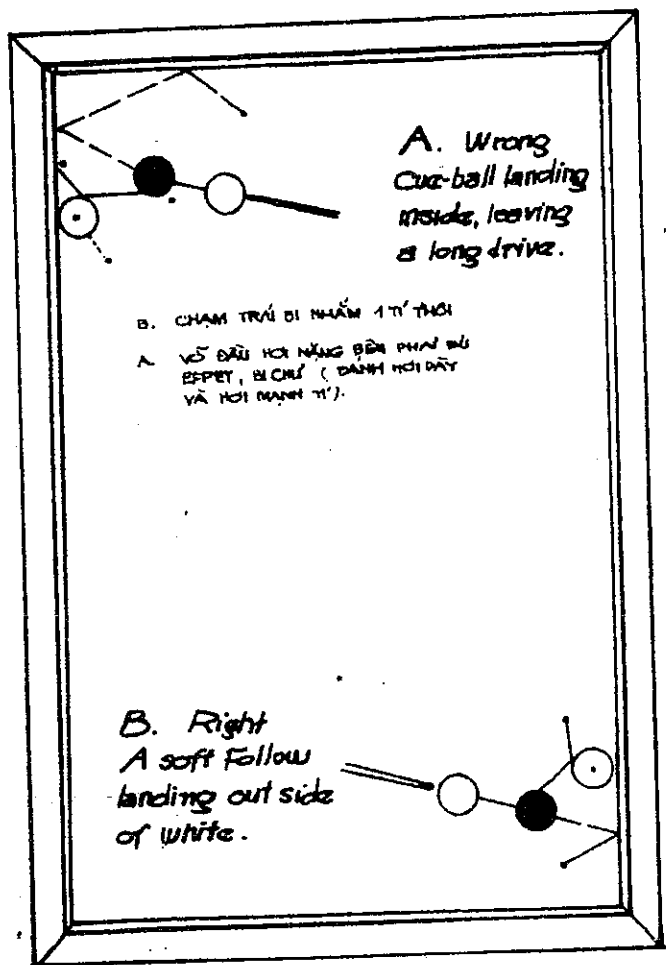

PLATE 80

Hình 80: Tạo cú giật hồi để gom bi:

A. Đường bi đúng, giữ được bi để cú đánh sau kéo đồn bi vào góc một cách dễ dàng.

(đánh mỏng mượn băng trở ra trúng, đánh cú thứ nhì giật hồi, gom bi)

B. Đường bi sai, vì tống quá mạnh, làm cho các bi dội văng rời ra xa.

Thế quả bi thứ nhất: là một thế đánh mượn băng thông thường của bi da băng.

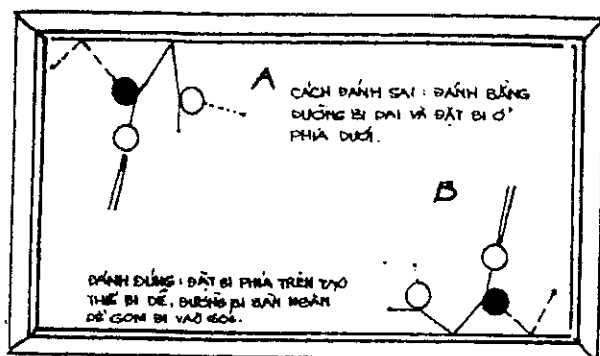
Thế quả bi thứ hai: là một thế đánh đơn giản của bi da băng. Ví dụ: đánh trực tiếp như "Giật hồi", "cú lói", để đạt được quả hiển nhiên, khó mà hiểu tại sao có người lại bỏ qua được. Thế mà chỉ có rất ít người mới chơi bi da tập đánh cú này.

Đồ hình A trình bày cách đánh sai của hầu hết những người mới chơi, vì sau cú đánh này nhất định bi sẽ tản ra và không thể kiểm soát được nữa.

Bạn hãy nghiên cứu kỹ hai hình 78 và 79, cũng trình bày cách đánh sao cho quả bi chủ đứng bên ngoài 2 quả bi kia đó là bi đỏ và bi địch. Thế bi này sẽ biến hóa ra vô số bi khác. Lúc nào bạn cũng cần để ý đến mục tiêu ấy và nhất là khi những quả bi nằm sát bên nhau để bạn có thể đánh qua một bên của quả bi chủ mà không sợ nguy hiểm hay may rủi.

Những hình 77, 78 và 79 trình bày những điểm mà chúng ta sẽ nghiên cứu kỹ hơn

trong một chương nói về "Thế quả bi thứ 2" nhưng các thế bi trình bày ở đây quá đơn giản và thông thường nên bất cứ ai mới tập cũng có thể thực hành được. Đó là những điểm sơ khởi của "Thế quả bi thứ 2". Nhưng điểm mới lạ sẽ được đề cập sau.

Hình 81: Cách đánh dây và nhẹ để gom bi:

A. Đường bi sai, vì đánh mỏng và mạnh, nên bi nhắm và bi đích bị tạt ra hai bên xa, riêng bi chủ thì dội ra nằm gần giữa bàn.

(đánh mỏng nhẹ tay)

B. Đường bi đúng - vì đánh dày và nhẹ, nên bi chủ đẩy bi nhắm dội ra một tí, rồi đi vào cạnh bàn bắt từ phía trong cùng nhẹ bi đích cho dội ra ngoài, nên dễ gom các bi vào góc hơn.

(Không ép phê hơi nặng tay)

Hình 80 và 81 trình bày thêm 2 biến trạng đơn giản và thường xảy ra. Nhưng với yếu tố liên hệ của một băng. Trong mỗi trường hợp, cách đặt bi đều dễ và những đường bi ngắn hoặc lồi thay vì những đường bi dài và tàn bi.

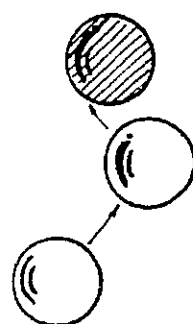
Được hướng dẫn đúng kỹ thuật Bé Kiệt đánh rất mau tiến - Hình trước góc lớn bây giờ nhỏ lại dần.

CHƯƠNG XII

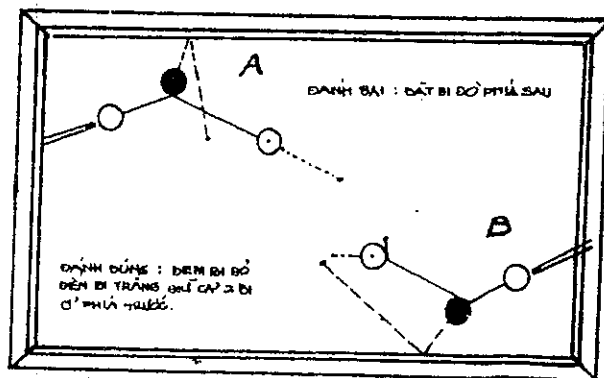
NGUYÊN TẮC 8: HÃY GIỮ CẢ HAI QUẢ BI Ở "PHÍA TRƯỚC" BẠN

Nguyên tắc này gồm tất cả những cú đánh mà điểm căn bản là đem quả bi (bi 2) đến với quả bi đích (bi 3). Có thể đó là một cú đánh trực tiếp (bi chạm bi) để dàng, hoặc bất cứ cú đánh nào trong những biến dạng vô tận của những cú đánh mượn băng. Trước hết, chúng ta hãy nghiên cứu những cú đánh sơ đẳng. Hình 82 trình bày cách tạo một thế bi (đặt bi) có lẽ thường xảy ra nhất thuộc vào loại mà những người mới tập đánh thường sai lầm.

Hình 83 trình bày một thế bi khác, với cú đánh đem bi nhắm đi, thường là cú đánh tốt nhất để đặt những quả bi về "phía trước".

THẾ GIÒ GÀ NHẸ ĐÁNH VÀO SẼ GOM BI.

Hình 82: Đánh cú giò gà nặng tay:

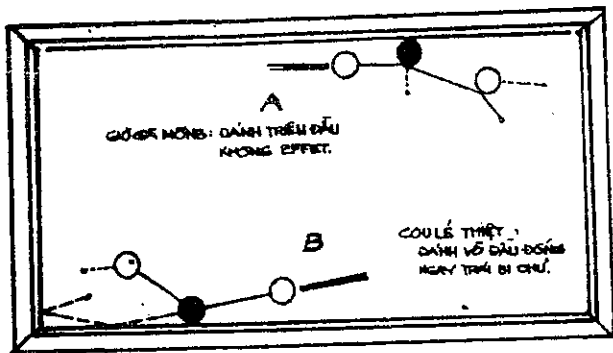
A. Đường bi sai, vì bi chủ tạt mép bi đỏ cho dội vào băng ra nằm phía sau bi chủ, và bi chủ tại nằm phía sau bi đích.

(đánh cú giò gà)

B. Đường bi đúng, đánh kéo bi đỏ về cùng với bi đích và giữ cả hai bi "mục tiêu" nằm phía trước bi chủ.

(đánh cú giò gà nặng tay trúng nửa trái).

đánh mỏng mượn băng ngay giữa bi chủ
trúng bi hơi mỏng tại mép.

Hình 83: Đánh coulé thật để gom bi:

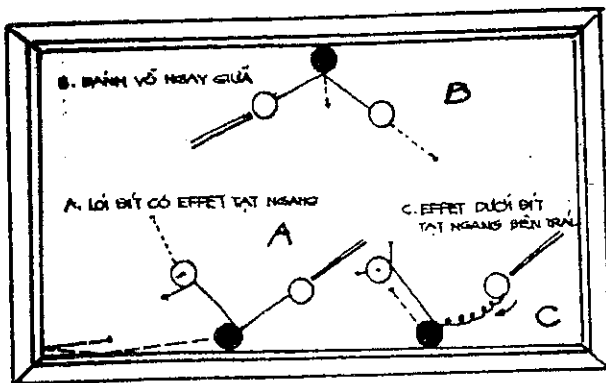
A. Đường bi sai, vì đánh mỏng nên bi đồ
dội băng chạy ra ngoài nằm phía sau bi chủ.
(đánh không ép phe thật mỏng).

giò gà mỏng đánh trên đều không có ép phe

B. Đường bi đúng, đánh coulé thật, ủ bi
nhắm đi tới, bi nhắm mượn băng trở về với
bi đích.

(đánh coulé lơi)

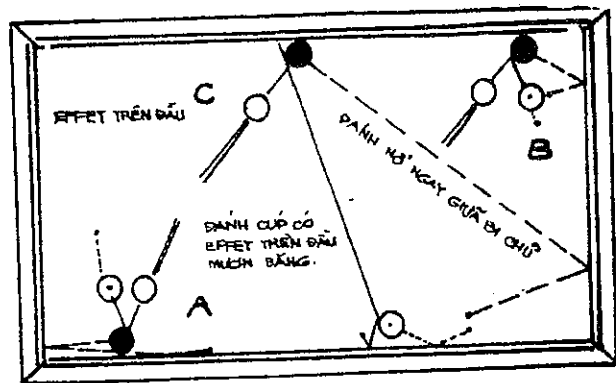
vỏ đầu, đánh ngay trái bi chủ.

Hình 84 là hình quan trọng, trình bày
một thế bi thường xảy ra với cú đánh mỏng
quả bi đích đến với quả bi chủ đưa bi đồ
và bi đích nằm gần bi chủ. Cú đánh này có
kết quả tốt nhất, mặc dầu cú đánh giật hồi
xòe hoặc cú lơi mượn băng có thể được sử
dụng dễ dàng hơn chỉ để ăn điểm mà thôi.

- Cú đánh đối góc:

Một trong những cú đánh có giá trị thực
sự rất quen thuộc với cú đánh trên, trong

đường thẳng đường ven băng hay bi da băng,
được gọi là cú "đối góc", được trình bày đầy
đủ trong hình 85. Đồ hình 85-A cho thấy cách
đánh sai, đồ hình 85-B là cách đánh đúng. Đồ
hình C cũng là loại cú đánh cùng loại nhưng
với đường bi dài hơn.

Hình 85: Cú effet mỏng

A. Đường bi sai, đánh cú nhẹ, thật mỏng.
(đánh có ép phe và mỏng).

đánh cú có ép phe hề mượn.
băng là ở trên đầu.

B. Đường bi đúng, đánh dây vào bi nhắm
nhẹ. (đánh có ép phe và mỏng mượn băng
nhẹ, tạt vào hông bi nhắm).

Đánh nổ, trúng bi nhắm rồi
Trở ra trúng bi đích.

Đánh nổ ngay giữa bi chủ

C. Đường bi đúng, cùng một kiểu đánh như
hình B nhưng đường bi chỉ dài hơn thôi.
(đánh có ép phe và mỏng, mạnh tay hơn).

Liếc mỏng, bi nhắm mượn băng,

Trở xuống trúng bi đích.

Effet trên đầu.

Mục đích của cú đánh là ĐÁNH DÂY VÀO
QUẢ BI MỤC TIÊU (bi đồ) thay vì đánh mỏng
bằng cách dùng cú Anh quốc "đỉnh" để mang
quả bi cơ đến bi băng. Trong khi đó, quả bi
đỏ đã đối góc (vì bị đánh dây) lăn đến với hai
bi kia.

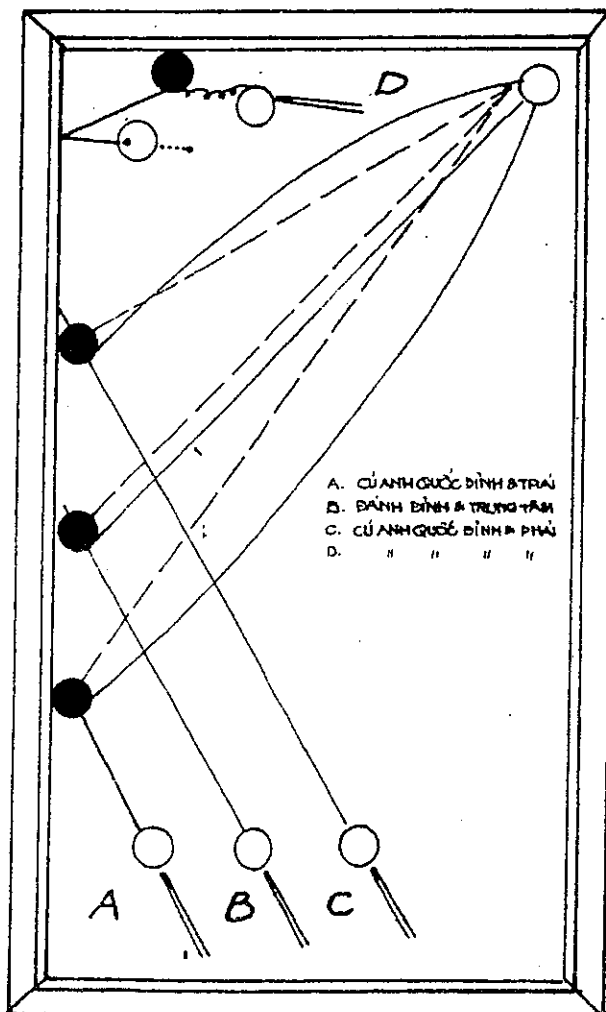
Bạn phải tập cú đánh này vì những góc
thay đổi rất nhiều và những đường bi dài ngắn
khác nhau không phải chỉ chú trọng vào cú
Anh quốc phải bắt kể "đỉnh" hoặc "đáy" hoặc
không gì mà chính hết, hoặc phải hoặc trái
nhưng tốc độ của cú đánh cũng phải chính
xác. Nếu tốc độ quá lớn, kết quả là không
kiểm soát được, và nếu tốc độ quá thấp thì
tạo ra một thế bi khó sử dụng. Nhưng đó là

cách thấu triệt những cách đánh ấy như cú đánh này để tạo những cơ hội tốt cho người chơi giỏi có những đường bi lớn. Đôi khi bạn thấy một tay chơi giỏi phải méo mặt sau một cú đánh thuộc loại này khi nó không đặt bi nằm một cách chính xác như ông ta muốn, mặc dầu anh ta cố tình ăn điểm và những quả bi vẫn còn nằm gần nhau và dường như không có quả bi nào bị đụng cả.

- Những quả bi nằm tựa vào băng bàn:

Đôi khi người mới chơi bi da thấy bi nhắm nằm tựa vào băng bàn. Anh ta đã trải qua cảm giác một mối ấy và nói "Hãy còn may!". Nhưng trong nhiều trường hợp, đó là một thế bi thực sự đẹp và những cú đánh nhẹ vào những quả bi ấy đều được tay chơi giỏi sử dụng, trong số có những cú đánh thực sự dùng cho các thế bi và một chút luyện tập sẽ sớm mang lại kết quả tốt.

PLATE 86

Hình 86: Đánh nổ:

A. Đánh nổ đầu xoắn bên trái bi chủ.
(đánh nổ đầu ép phê nghịch đánh dure)
đánh nổ ngay giữa bi chủ có trúng ngay giữa bi nhắm một chút effet.

B. Đánh vỗ đầu ngay giữa bi chủ.
(đánh vỗ đầu giữa không có ép phê - đánh dure)
đánh nổ ngay giữa thêm một chút effet.

C. Đánh vỗ đầu bên mặt bi chủ.
(đánh vỗ đầu mặt, có ép phê thuận - đánh dure) đánh nổ có nhiều effet hình D...

Trong hình 86, đồ hình A,B,C cho thấy bi đỏ nằm tại 3 chỗ khác nhau dọc theo thành bàn. Đối với người mới tập thì cú đánh có vẻ khó. Nhưng thật ra nó không khó lắm và những quả bi sẽ gom nếu đánh một cách chính xác.

Hãy đánh với tốc độ vừa phải và theo dõi những hướng đi trong hình vẽ. Đồ hình D là một thế bi khác cũng theo nguyên tắc ấy. Trong tất cả các trường hợp này, đều nói đến cách đem bi đỏ đến với bi băng.

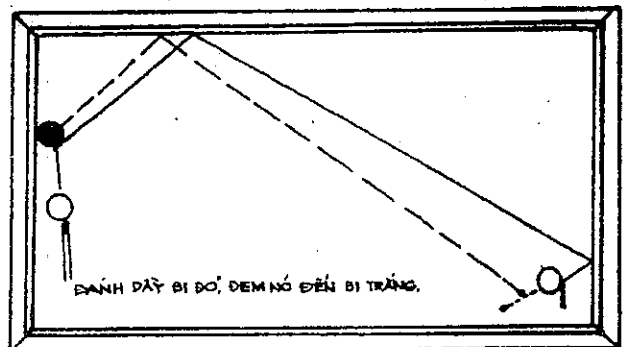

PLATE 87

Hình 87: Đánh kéo bi:

A. Đánh kéo bi chủ chạm dây vào bi đỏ, để dẫn bi đỏ cùng đi về một hướng.

(đánh có ép phê mượn băng kéo xuống).
effet trên đầu nhiều đánh trên đầu bi chủ trúng 1 phần 3 bi nhắm mượn băng trở về trúng bi đích.

Hình 87 trình bày một cú đánh "đem bi" khác.

Nếu quả bi thứ 1 bị đánh thì bấy giờ nó sẽ ở bên trái và phía sau. Những cách đánh

như vậy làm bi trôi lên khỏi mặt bàn. Thật ra, đó là ý niệm trong hầu hết những thế bi bằng gom, đặc biệt trong lối đánh chạy quanh bàn: Hình 88 trình bày một trong những trường hợp thường xảy ra nhất về loại này.

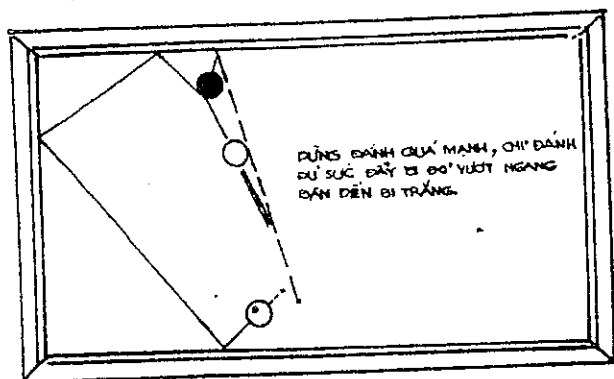

PLATE 88

Hình 88: Đánh mỏng có chút ép phè.

Đừng thật quá mạnh, làm sao lượng sức vừa đủ để bi đỏ chạy ngược về sát bên bi đích là được.

(Đánh mỏng có chút ép phè).

Đánh thiệt mỏng: Bi chủ liếc mỏng bi nhắm, bắt ba băng, trở ra trúng.

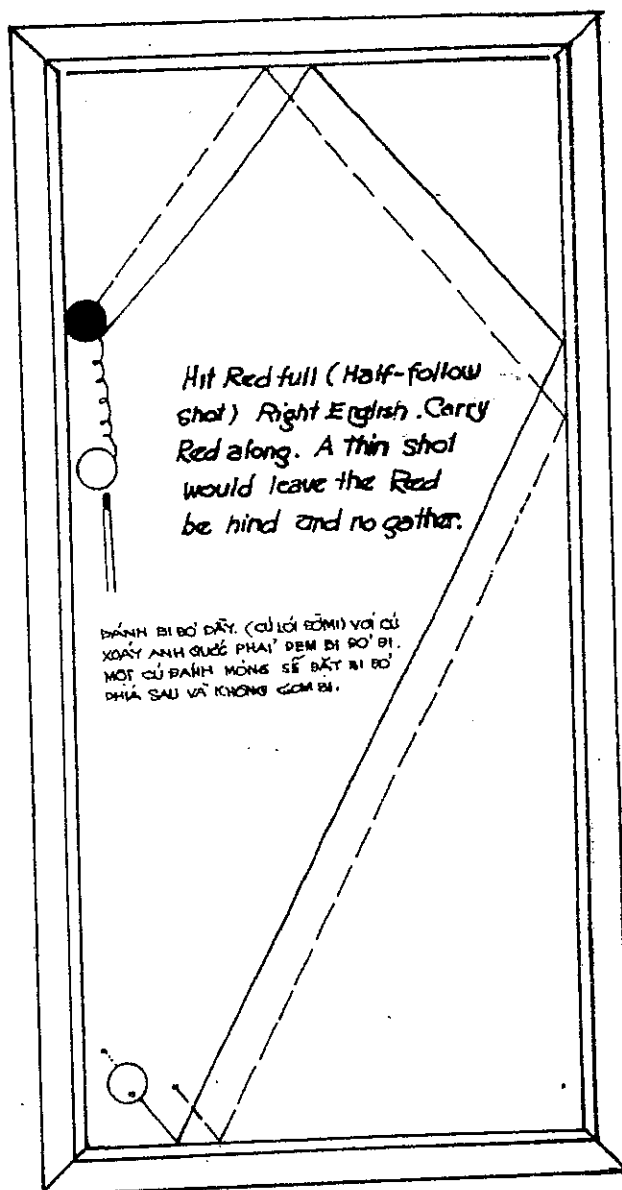

Đường bi dài - Ông này đang sử dụng thế đánh một băng dài đây.

G.S THUẬN

Hình 89: Coulé hơi mượn ba băng:

Cung thật đầy vào bi đỏ (coulé hơi) bằng cách thật vào vai mặt trái bi chủ, để kéo trái bi nhắm chạy theo về tới góc chỗ bi đích nằm, cú này nếu đánh mỏng thì bi nhắm phải chạy phía sau bi chủ luôn, nên không gom bi được.

(đánh ép phè thuận, mạnh tay chạy ba băng).

Đánh coulé hơi bi chủ trúng bi nhắm, mượn ba băng chạm bi đích.

Hình 89, 90 và 91 là những thế bi thường xảy ra nhất trong đó cách "đem bi" không những cần thiết mà còn dễ thực hiện, mặc dầu thường bị người mới học bỏ qua. Dĩ nhiên những biến trạng thì nhiều.

Hình 90: Cú ép phè đầy và mạnh:

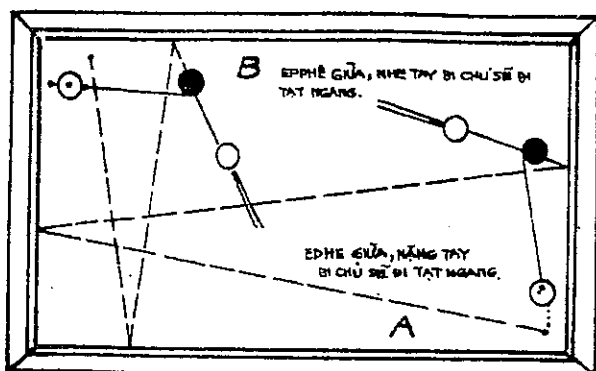
A. Đường bi đúng, bằng cách đánh ép phè đầy và mạnh vào bi đỏ, cho bi đỏ dội hai băng, chạy về với bi đích.

(đánh ép phè đầy và mạnh cho tạt ngang).

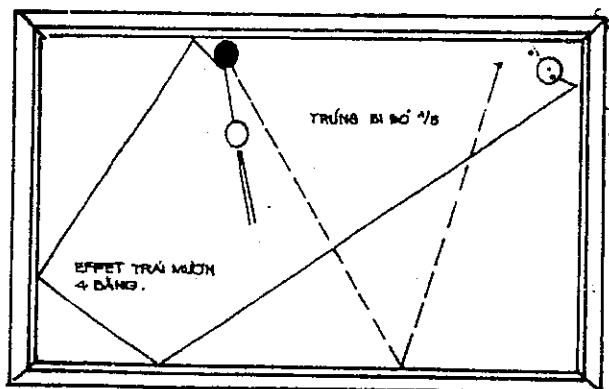
effet giữa, bi chủ
sẽ đi tạc ngang
nặng tay.

effet giữa, bi chủ
sẽ đi tạc ngang,
nhẹ tay.

B. Cũng giống như hình A, nhưng chỉ riêng có lỗi đánh ngang bàn, thay vì đánh xuôi theo bàn, và ép phê thuận hoặc nghịch thôi.

CÚ ÉP PHÊ DÀY VÀ MẠNH

CÚ ÉP PHÊ MỎNG VÀ MẠNH

Hình 91: Cú ép phê mỏng và mạnh:
(Đánh mỏng có chút ép phê và mạnh tay, lấy bốn băng, để đồn banh vào góc nhưng đừng quá mỏng.

effet trái mượn bốn băng
trúng bi nhăm 1 phần 3

Lời khuyên: Học rành, luyện kỹ đánh chắc một thế bi xong, học sang thế bi kế tiếp.

CHƯƠNG XIII

NGUYÊN TẮC 9: TRÁNH ĐỪNG DÒN BI CHỦ VÀO THÀNH BÀN

Khi một quả bi chủ bị đồn vào thành bàn thì ít có thể làm gì được với nó nữa; lý do giản dị là bạn không thể đánh nó bất kỳ chỗ nào bạn muốn như một luật lệ; bạn chỉ cần coi chừng sự kiện này khi bi chủ phải lăn trên một đường bi ngăn, vì thế không cần trình bày nhiều bằng đồ hình. Bạn hãy coi hình 92.

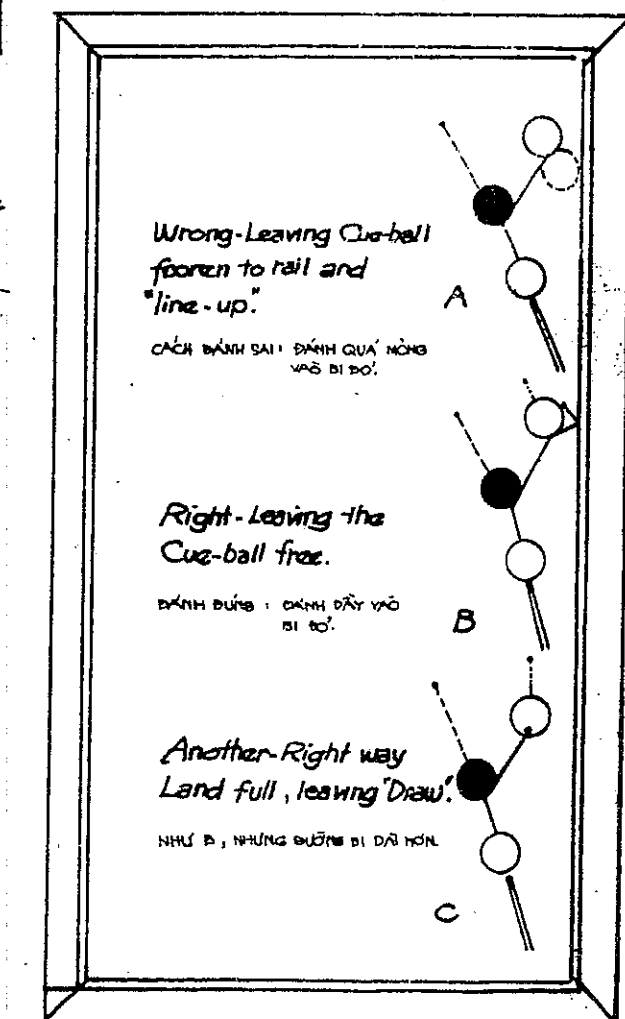

PLATE 92

A. *Đánh sai.* Để bi nhẹ cơ sát thành bàn và đứng sát bi địch.

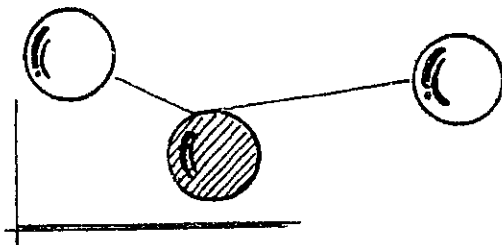
Thế giò gà nặng một chút.

Đánh giò gà mỏng nhẹ.

Đánh đúng. Để bi cơ đứng rời.

Cách đánh đúng khác. Đánh đây tạo được thế bi giật hồi. Coulé thiết.

bi cơ bi nhăm bi cơ bi nhăm
bi cơ bi nhăm

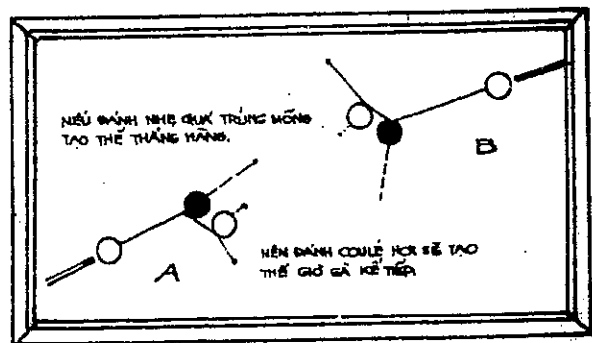

NHẢM KỸ VÀO BI ĐỊCH TRƯỚC KHI ĐÁNH ĐAU
CƠ VÀO BI CHỦ

CHƯƠNG XIV

NGUYÊN TẮC 10: TRONG NHỮNG ĐƯỜNG ĐI NGẮN, BI DÀI VÀ BI BẮNG HÃY COI CHỪNG BI “NẪM THẲNG HÀNG” VÀ “CHỤM VÀO NHAU” VÌ ĐÁNH QUÁ NHE VÀO QUẢ BI ĐÍCH.

Ở đây, lại một lần nữa chúng ta học cách đánh sao cho những quả bi nằm gần nhau không bị dồn vào băng, nằm thẳng hàng và chụm vào nhau.

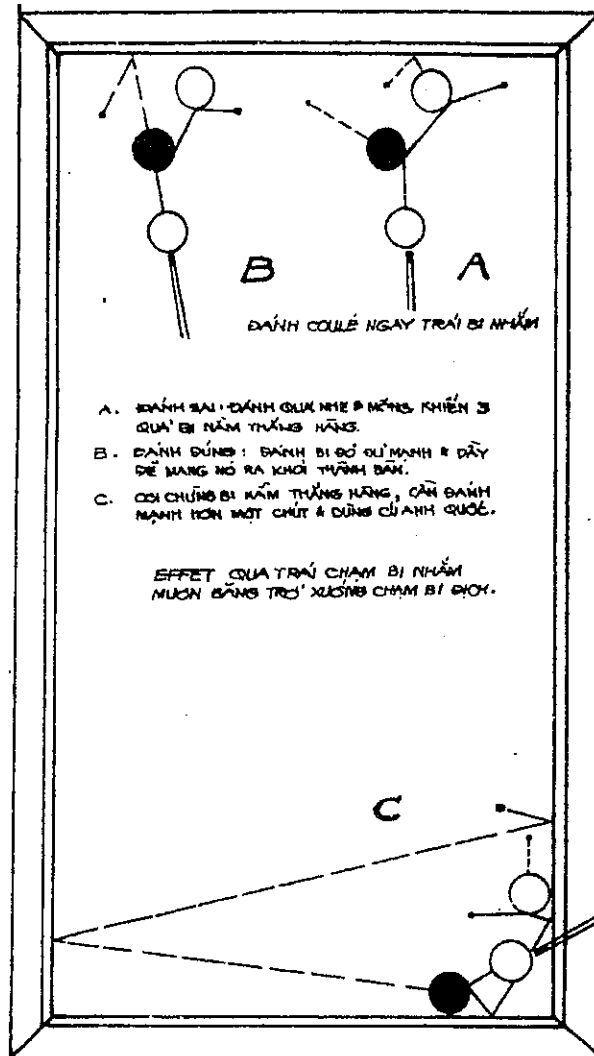
A. *Đánh đúng.* Đánh đây quả bi đỏ và mỏng vào quả bi trắng.

B. *Đánh sai.* Đánh quá mỏng vào bi đỏ khiến 3 quả bi nằm thẳng hàng.

Đó chỉ là vấn đề sức mạnh của cú đánh mà thôi. Hình 93 cho thấy một thế bi mà ở đó hầu hết những người mới học đều đánh sai để bi nằm thành hàng. Họ cố đánh rất mỏng vào quả bi đỏ nên đánh hụt hay tạo ra thế bi nằm thẳng hàng (xem Đồ hình B). Trong trường hợp này cần đánh đây hơn một chút xú vào quả bi thứ 1 hơn là vào quả bi thứ 2, vừa đủ lướt nhẹ vào quả bi thứ 2, không làm nó chuyển động. Bi đỏ chạy đang ra một chút và tạo một thế bi thuận lợi với những quả bi quay vào góc. Cú đánh này coi giản dị nhưng bạn phải tập nhiều để không sợ đánh hụt quả bi 2, vì đánh quả bi 1 không đủ đây. Tập đến khi nào bạn hết sợ. Điều này cũng quan trọng vì cú đánh này giúp bạn dồn bi vào cạnh bàn bên kia

như thế bạn sẽ đứng quay mặt vào góc bàn.

PLATE 94

Hình 94 trình bày một thí dụ rõ ràng để tránh một thế bi "thẳng hàng". Đồ hình 94-A cho thấy: đánh nhẹ quá khiến bi nằm thẳng dọc theo thành bàn. Đánh mạnh thêm một chút nhưng không đủ làm tản bi, sẽ lại đem quả bi đỏ ra khỏi thành bàn. Đồ hình 94-C cho thấy một thế bi thường xảy ra, nếu đánh mạnh hơn một chút và thêm một cú Anh quốc nhẹ thì ba quả bi sẽ không nằm thẳng hàng.

Hình 95 cũng trình bày một điểm tương tự. Tuy nhiên trong trường hợp này người ta có thể tránh được thế bi thẳng hàng,

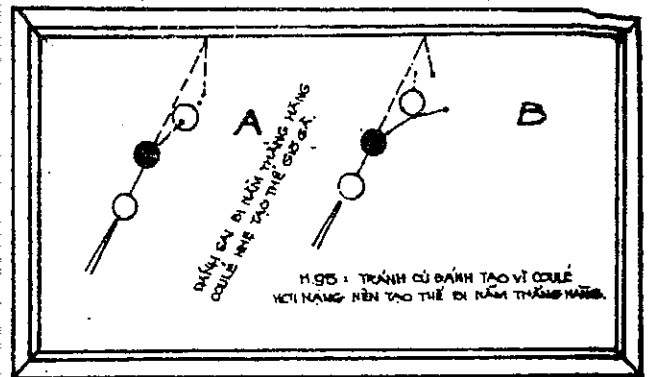

PLATE 95

không những bằng cách dùng thêm một chút sức mạnh nhưng còn bằng cách đặt quả bi trắng xa hơn một chút xiu về phía tay phải.

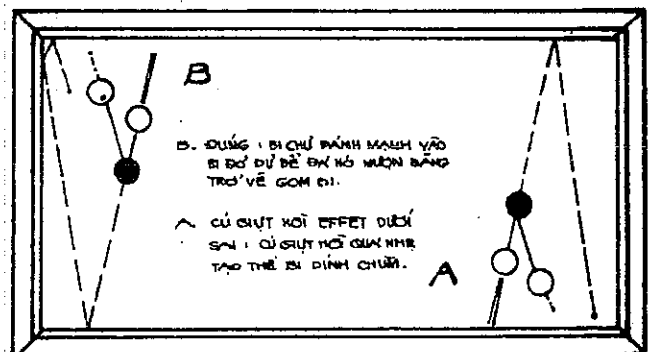

PLATE 95

Hình 96, trình bày cách đánh mạnh vào bi đỏ khiến bi này chạy ngang mặt bàn và dội lại. Phải độ lượng kỹ sức mạnh của cú đánh để bi đỏ đủ sức chạy một khoảng cách nào đó. Với kinh nghiệm thì bạn mới lượng được sức mạnh trong những cú đánh như vậy.

Nhưng sức mạnh ấy thường đặt bi nằm thẳng hàng cạnh băng bàn.

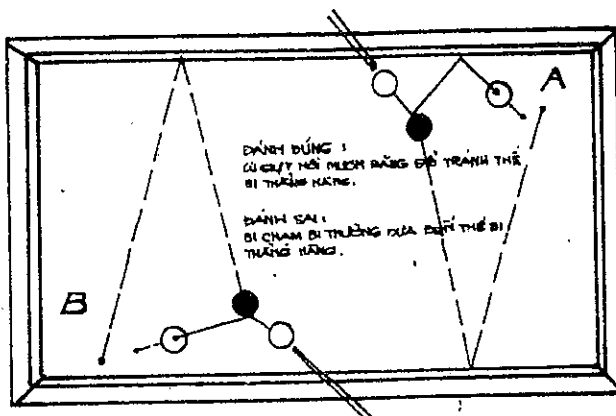
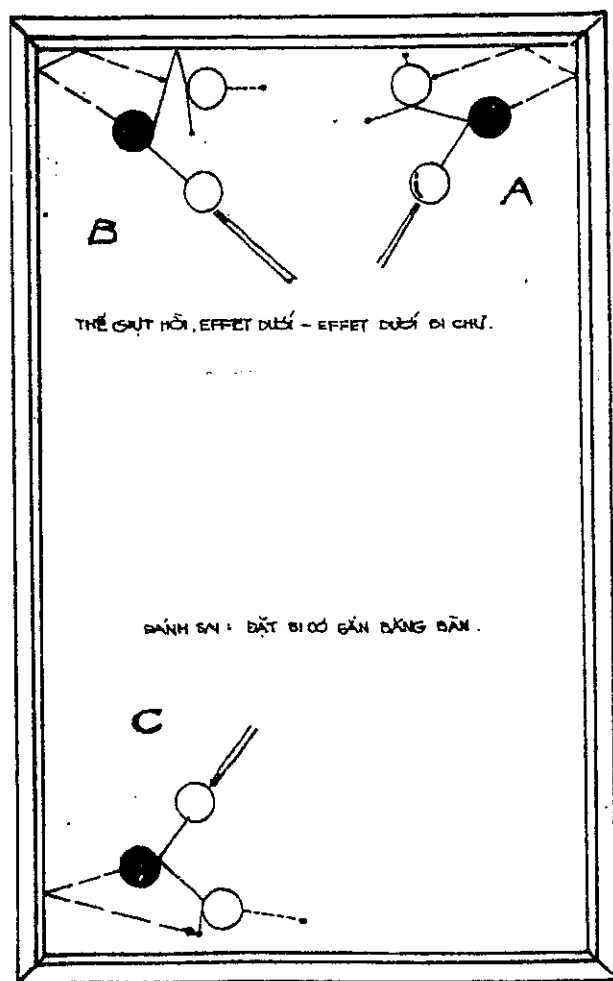
Mỗi khi gặp thế bi này, bạn hãy ngừng tay một lát rồi dùng một sức mạnh hơn hoặc kém lúc bình thường một chút. Thông thường bạn nên thêm một chút thì hơn. Điều này được quyết định phần lớn bởi chiều dài của đường bi giạt hồi hoặc góc các biến dạng nhỏ cũng tạo ra những khác biệt quan trọng mà chỉ nhờ sự thực tập mới có thể đánh giá được.

Các Đồ hình A,B,C trong hình 97 và 98 là những biến dạng của những cú đánh mà có lẽ những tay chơi thường tạo ra thế bi thẳng hàng hơn bất cứ trường hợp nào khác.

Trong nhiều trường hợp đáng ngại vì bi

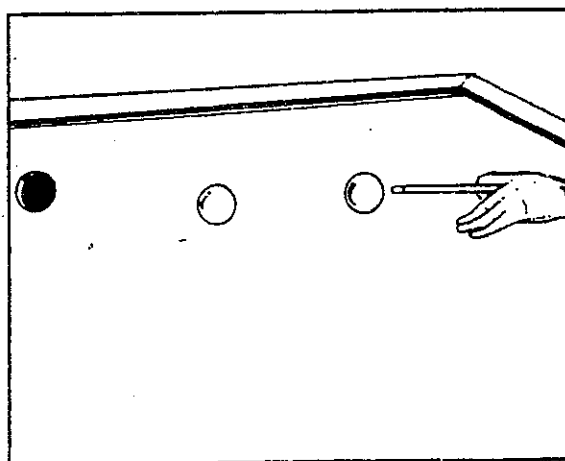
đánh chùm, (thường trong hình thức bi nằm thẳng hàng) có lẽ không có trường hợp nào thông thường hơn trường hợp trình bày trong hình 99. Thế bi này có vẻ đơn giản và hấp dẫn chỉ cần một cú "xòe" nhỏ (nghĩa là một cú giạt hơi hay gần một góc vuông). Qua cuộc thực tập lâu dài, tay chơi hầu như vô tình căn chỉnh vào quả bi đỏ vừa đủ mạnh để đẩy nó bằng ngang bàn và đổi thành bàn hoặc rất gần bằng. Trong trường hợp này cú đánh "xòe" trực tiếp cũng đưa đến kết quả tương tự là bi nằm thẳng hàng dọc theo băng như được trình bày trong hình 99-B. Để tránh được thế

bi này bằng cú đánh giạt hơi đẩy bi 1 vào băng như thế bi đỏ sẽ nằm xa băng, và mặc dầu chúng nằm thẳng hàng vẫn tạo được thế bi thuận lợi cho cú đánh kế tiếp.

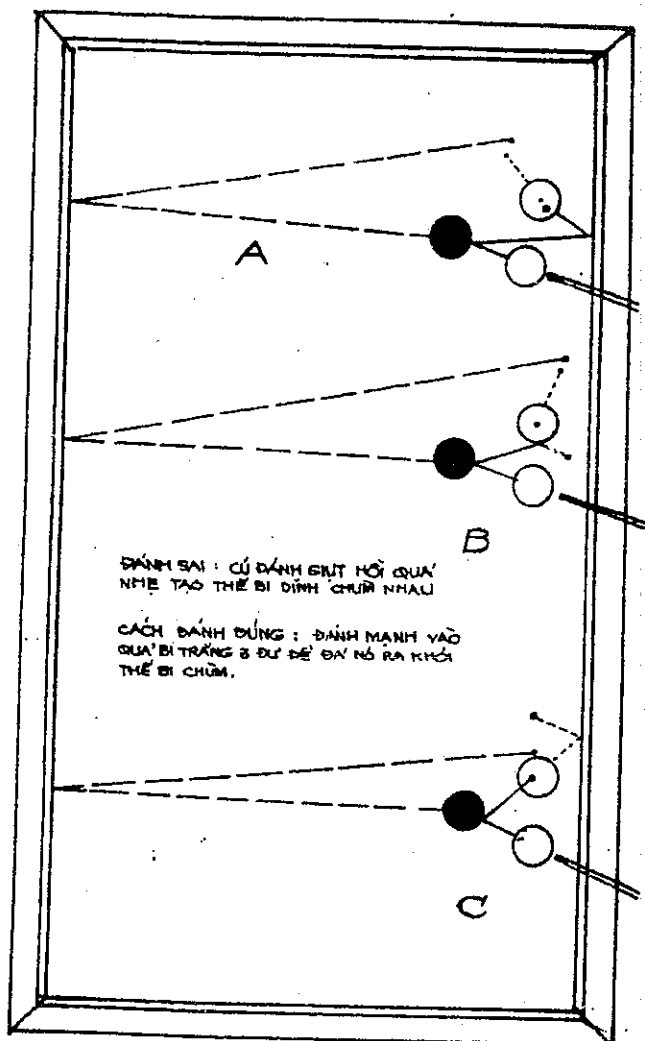

A. Cách đánh đúng. Đánh giạt hơi vào băng để tránh thế bi thẳng hàng.

B. Đánh sai. Đánh trực tiếp thường đưa đến một thế bi thẳng hàng.

Cách hướng dẫn đầu cơ. Bạn thử đoán, đầu cơ sẽ chạm vào điểm nào trên bi chủ - Đó gọi là "cú đánh" gì?

A. *Đánh sai.* Đánh quá mạnh hoặc quá nhẹ, kết quả đưa đến thể bị thẳng hàng.

B. *Đánh đúng.* Chỉ đánh mạnh hơn một chút (hoặc nhẹ hơn một chút) so với bình thường để tránh thể bị thẳng hàng "mạnh hơn" thì an toàn hơn.

C. Một cách đánh đúng khác. Đánh cú giật hồi khiến bi 1 đụng vào băng trước khi đụng vào bi 3.

Khi tìm cách đưa những quả bi vào bàn ngắn, nhất là với những cú giật hồi ngắn dọc theo băng cuối, nếu bất cẩn một chút thường đưa đến thể bị chùm. Tôi muốn nêu ra hai thí dụ thường thấy về trường hợp này, được trình bày trong hình 100 và 101.

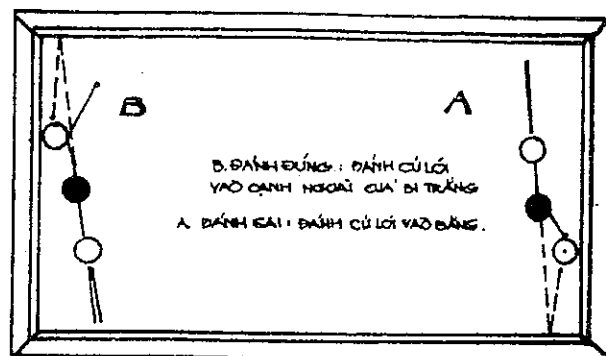

PLATE 100

Hình 100 cho thấy một cú đánh lối nhỏ thường xảy ra. Hãy cẩn thận đánh mạnh vào cạnh ngoài của bi băng, nếu không sẽ nằm thẳng hàng và phải đánh một cú nhồi hoặc tán bi quanh bàn. Những Đồ hình 100-B chỉ cách đánh cú này. Thế bi này, cũng như tất cả những thế bi gom, đòi hỏi sự chính xác của cú đánh.

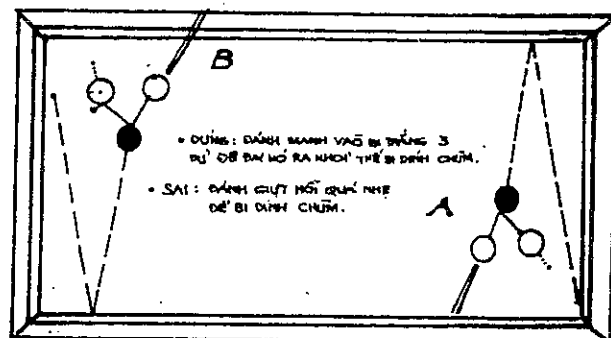
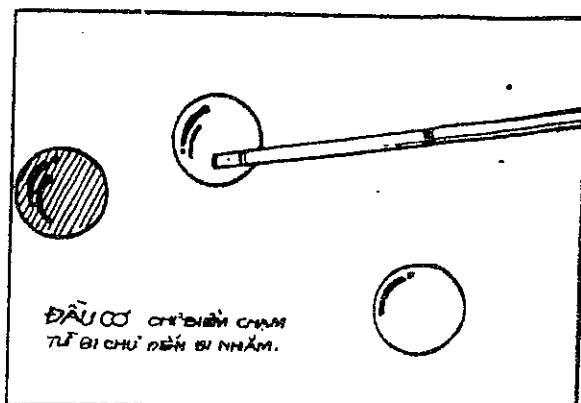

PLATE 101

Hình 101 là một thế bi khác để thành thể bi thẳng hàng. Với cú đánh giật hồi quá chậm chỉ đủ chạm bi băng, bạn có thể tạo ra thể bi thẳng hàng bị dòn hoặc một cú nhồi *massé* là khá nhất. (Trình bày bằng đồ hình 101-A). Đồ hình B trình bày: cách đánh đúng, đánh mạnh hơn một chút vào bi trắng 3, đủ để đá nó đang ra là tránh được thể bị dính chùm.

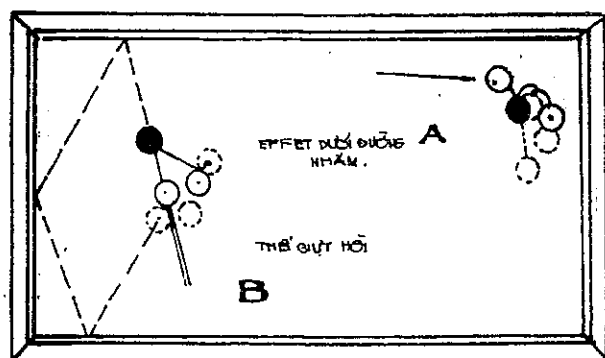

CHƯƠNG XV

NGUYÊN TẮC 11: MỘT CÚ GIẬT HỒI CÚ LỎI, HOẶC CÚ NHỒI "CHẾT" THƯỜNG TỐT HƠN MỘT CÚ "SỐNG"

Đĩ nhiên sự thật của nguyên tắc này thì rõ ràng. Đó là ý niệm cũ nên đặt bi gần ít nhất là một bi và nếu có thể thì gần cả hai bi. Trong hầu hết những cú massé, người ta đều có thể đạt gần cả hai bi.

Hình 102 trình bày điểm này. Cú nhồi massé được trình bày là một cú thường xảy ra trong cách "giữ bi dọc theo băng". Thế bi giật hồi được trình bày ở đây thường đưa đến một "phòng tuyến" tốt đẹp.

Đặc biệt cần đánh cú giật hồi và cú nhồi "chết" khi các bi nằm vào trong bàn rộng và không có những cú đánh vào băng hoặc những cú chạm nhẹ bất ngờ cầm giữ những quả bi.

Giỏi thì dùng cú "Massé chết". Dĩ nên dùng cú "Băng bi" mượn băng rồi trúng bi.

Massé từ trên xuống để neo cho bi chủ chạy cuốn.

Đừng cố đánh mạnh. Hãy đánh nhẹ và gom bi cho cú đánh kế tiếp bằng cách dồn bi quanh bàn.

Quả bi chết. Đánh mạnh vào bi đỏ dồn nó vào góc, nơi đây nó sẽ là quả bi "lớn". Đánh cú giật hồi và gom bi bằng cú đánh tiếp.

A. Cú nhồi massé chết - đặt bi nằm dọc theo băng. Một cú massé "sống" sẽ làm tản bi.

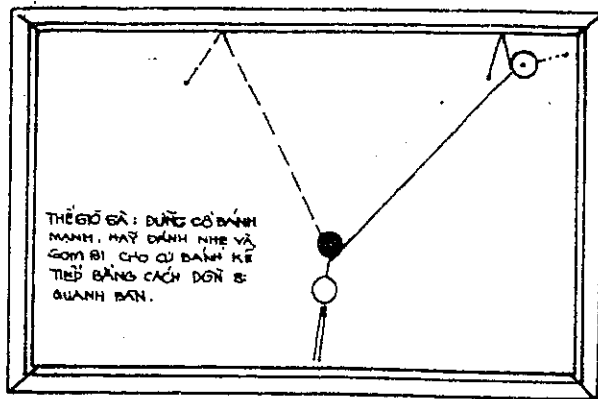
B. Cú giật hồi chết - để gom bi. Một cú giật hồi sống sẽ làm mất sự kiểm soát.

CHƯƠNG XVI

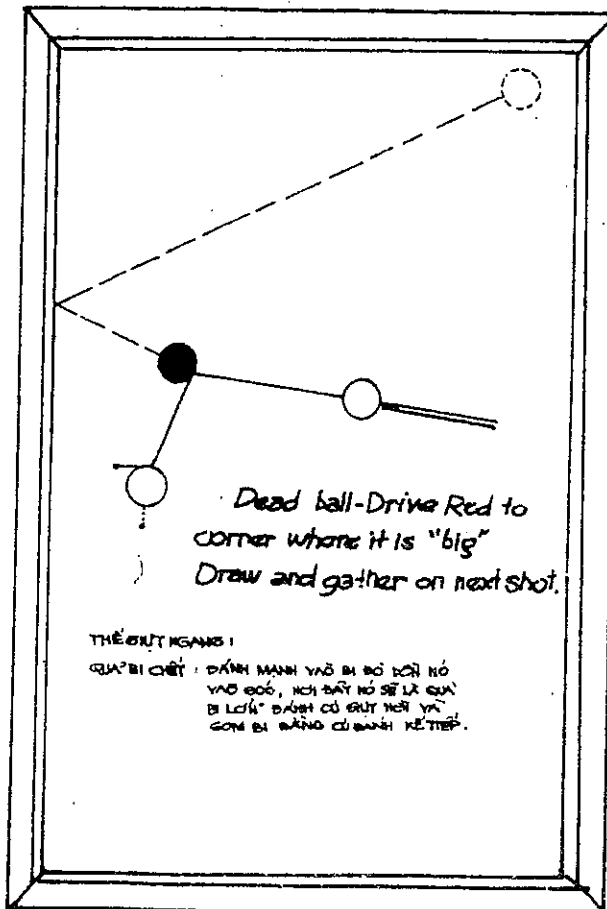
NGUYÊN TẮC 12: TRONG NHỮNG CÚ GIÒ GÀ MƯỢN BĂNG, NẾU KHÔNG CÓ GÌ TỐT HƠN, HÃY CỐ DÒN TỐI THIỂU MỘT QUẢ BI ĐẾN GẦN MỘT BĂNG VÀ NẾU CÓ THỂ, THÌ DÒN MỘT GÓC

Nguyên tắc trên đáng được coi như một "nguyên tắc" của thế chơi, hơn cả chuyện chiến thuật chơi gôn (bít lỏ). Nhưng trường hợp xảy ra quá thường nên đầu sao, ý niệm ấy rất đáng được ghi nhớ kỹ càng.

Hình 103: Thế giò gà

Hình 103 trình bày một thế bí về điểm này, có nhiều thế bí. Quả bi đỏ không thể bị đánh mạnh để chạy vòng gờm vào góc, hoặc vì bi cơ nằm quá gần bi đỏ, hoặc vì bi cơ không thể đặt nằm "chết" đụng bi băng, hoặc, vì một cú đánh mạnh sẽ làm bi cơ nhảy ra khỏi bàn. Hãy đánh nhẹ sẽ tạo được một cú đánh gom bi khá dễ dàng.

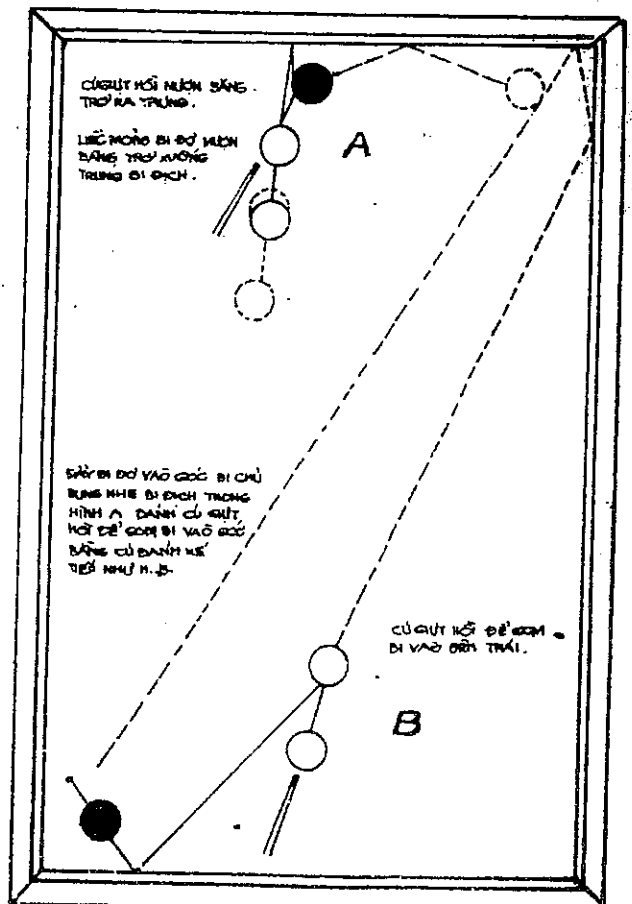

Hình 104 cho thấy một thế bí khác. Hình 105 cũng là một thế bí khác được sử dụng khi bi đỏ (như được trình bày trong đồ hình này) không nằm thuận lợi để được đánh vào bi băng và dội lại chạm vào bi băng. Nếu đánh vào bi băng khá dày, hầu như chắc chắn bạn sẽ có một cú gậy hồi gom bi, bất kể đánh vào bên nào của bi băng cũng được.

HAI ANH ĐIẾC Ở CÁCH NHAU MẤY CĂN PHỐ, CẢ HAI ĐỀU ƯA THÍCH ĐÁNH BÍ DA BĂNG. BUỔI SÁNG HAI ANH TỪ NHÀ BƯỚC RA GẶP NHAU. ANH A HỎI ANH B

- ANH ĐI ĐÁNH BÍ DA ĐỎ HẢ?
- HỒNG! TUI ĐI ĐÁNH "BINH DA"!
- VẬY MÀ TUI TƯỜNG ANH ĐI ĐÁNH BÍ DA CHỚ!!...

CÚ ĐÁNH BÙ MƯỜN BĂNG

A. Đẩy bi đỏ vào góc, bi 1 dụng nhẹ vào bi 3 như trong đồ hình A. Đánh cú giết hồi để gom bi vào góc bằng cú đánh kế tiếp như trong đồ hình B.

Đồ hình B. Đánh cú giết hồi gom bi vào bên cạnh nào của bi trắng cũng được trình bày một thế bi có thể xảy ra.

CHƯƠNG XVII

GIẢI QUYẾT NHỮNG KHÓ KHĂN (MỘT THẾ CHƠI HƠI TÂN TIẾN). KHẢO SÁT NHỮNG CÚ ĐÁNH HỮU ÍCH KHÁC NHAU, GIÚP ÍCH RẤT NHIỀU TRONG MỘT VÀI THẾ BI BẤT THƯỜNG.

Trước khi đề cập đến thế chơi tân tiến trong đó chúng ta sẽ khảo sát "cách chơi quả bi thứ 2" và các tiêu chuẩn về cách giữ bi như "băng", "hàng", "mỏ neo", "duồng", "cọ xát"...v.v... Chúng ta hãy khảo sát một vài điểm hữu ích trong một vài thế bi ít xảy ra nhưng có ít nhiều khó khăn. Hầu hết những điểm này sẽ hữu ích nhiều trong thế chơi sơ đẳng cũng như thế chơi tân tiến.

Một vài điểm trên đây, là một chút "thủ đoạn trong nghề" hướng về lối chơi tân tiến, nhưng bất cứ một tay chơi tài tử khá nào cũng có thể thấu triệt được hầu hết những điểm này. Biết và thực hành những điểm ấy cũng không khác nhau bao nhiêu.

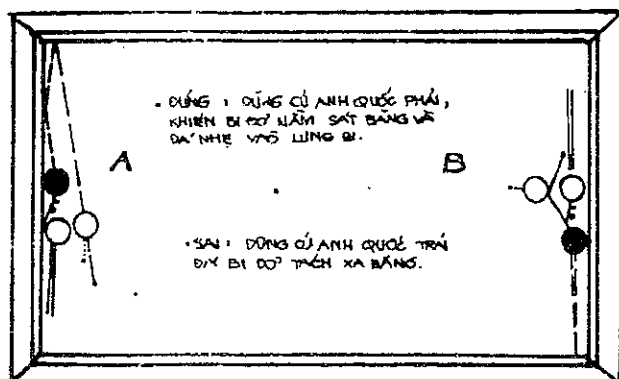

PLATE 106

Hình 106: Cú xoáy "Ăng lè"

A. Đường bi sai. Dùng cú xoáy mép trái, tổng bi mục tiêu đỏ tách xa băng.

B. Đường bi đúng. Dùng cú xoáy mép mặt, khiến bi đỏ phải ôm sát băng, dội về úi nhẹ bi cơ lùi, hun mỏng bi đích.

- Cú Anh quốc đánh vào bi cơ chuyển sang bi đỏ.

Hình 106 trình bày một thế bi cần phải sử dụng ép phê của Anh quốc chuyển từ bi cơ sang bi đỏ (Xem lại hình 29). Trong hình 106 này, đồ hình A trình bày cách đánh sai, và đồ hình B là cách đánh đúng. Đây chỉ là một cú giết hồi nhỏ đơn giản mà mọi tay chơi đều gặp đi gặp lại hoài. Khi đánh cú này, điều rất quan trọng là đánh bi 1 vào cạnh trong của bi băng. Rồi khi bi đỏ dội lại, nó dụng nhẹ vào lưng của bi cơ và nằm sát vào bi băng tạo thế "duồng bi bờ", thế "duồng bi băng" hoặc những hình thức dễ đánh khác. Đây là một cú đánh có giá trị, nhưng nó đòi hỏi sự tập dượt kiên nhẫn, và trong môn chơi bi da, sự luyện tập kiên nhẫn sẽ đem lại nhiều điểm cho người chơi.

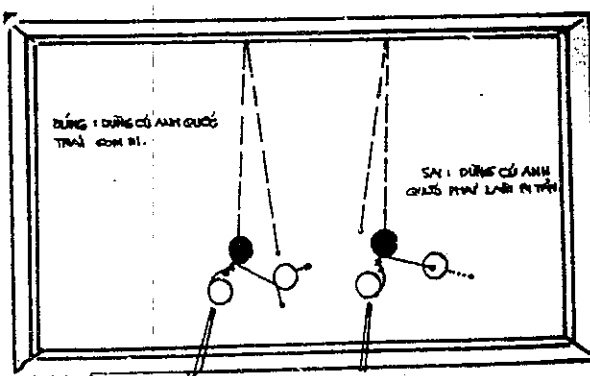

PLATE 107

Hình 107: Xoáy "Trái Ăng lè"

A. Đường bi đúng, đánh cú xoáy bên trái tổng bi mục tiêu đỏ dội băng chạy về gom, trong khi bi cơ kéo về trúng bi đích nhẹ.

B. Đường bi sai, đánh cú xoáy bên mặt, tổng bi mục tiêu đỏ dội băng không gom, trong khi bi cơ đá bi đích văng đi tạo thành đường bi một hàng dọc, bi cơ nằm giữa mất lợi.

Hình 107 là một cách trình bày khác cũng về điểm này.

Thường đối thủ của bạn để lại cho bạn thế bi đẹp vì coi thường, bạn chỉ ăn được hai hoặc ba điểm trước khi làm bi tàn mác một cách vô vọng.

Như một luật lệ sự thiệt hại xảy đến ngay với cú đánh đầu tiên. Đặt bi dễ dàng biết mấy! Và ăn điểm thứ nhất cũng dễ. Bạn nóng nảy vội vàng quá, không dừng tay và nhờ là có đến hai, ba cách để khởi sự một cú đánh. Bạn đã chọn cú đánh rõ ràng giản dị dễ nhất và đó là cú đánh dễ nhất.

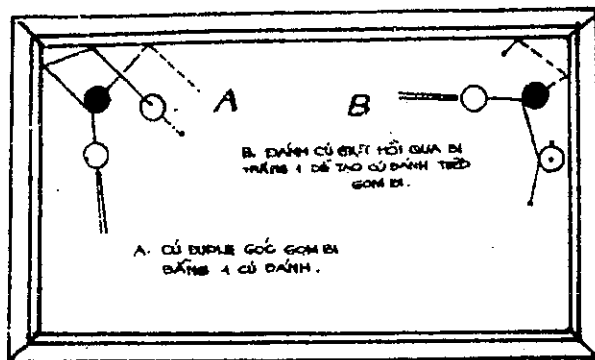

PLATE 108

Hình 108: Tạo cú gom bi.

A. Đánh cú mượn hai băng đúp, tổng bi đỏ văng đi, bi chủ mượn hai băng trở về trúng bi địch, và gom bi vào một vị trí.

B. Đánh cú kéo có ép phê; bi chủ tạt ngang chạm mỏng bi địch, bi đỏ bị đẩy dồn vô góc, tạo cú gom bi kế tiếp.

Chúng ta hãy nghiên cứu một vài cú có tính cách vừa nói trên gọi là những "Cú đánh lửa vui vẻ". Trong hình 108. Các đồ hình A và B: là cú đánh "trực tiếp" rõ ràng, dễ và đơn giản nhất. Nhưng cú đánh này sẽ làm bi rải rác và không "ở phía trước" bạn. Đồ hình A trình bày cách gom bi gọn gàng bằng cú đúp lờ vào góc, thay vì đánh mượn băng gọi là cú "băng bi".

Trong đồ hình B, thay vì đánh một cú băng bi thông thường, người chơi lại đánh cú giết hồi nhẹ, bi chủ chạm mỏng vào bi địch khi đánh cú thứ nhất và gom bi vào băng bên kia với cú đánh thứ hai.

Tôi muốn bạn chú ý đặc biệt vào hình 109, đồ hình A, trình bày những quả bi nằm

ở "bàn giữa", nhưng nguyên tắc như thế hầu hết bất cứ nơi nào, và hầu hết cú đánh này thường được chơi gần băng cuối. Khi bạn cần đánh một cú giết hồi ngắn, và bi mục tiêu (bi đỏ) nằm gần băng, sẽ bị đụng và dội lại, thì điều quan trọng nhất là tạo sức giết hồi vào bi cơ một cách nhanh chóng, để bi cơ chạy đúng đường khi dội lại vào bi băng sau khi đụng vào bi này. Vì chạy đúng đường nên bi cơ không chặn bi đỏ và bi này chạy theo bi cơ đến bi băng, để rồi cả 3 bi đều gom lại với nhau. Nếu bi cơ không chạy đúng đường nó sẽ chặn đứng bi đỏ bằng sự bất động của nó khi hai bi đụng nhau và để bi đỏ nằm tại chỗ đụng và cả 3 bi đều nằm ở cạnh bên kia của bàn bi da.

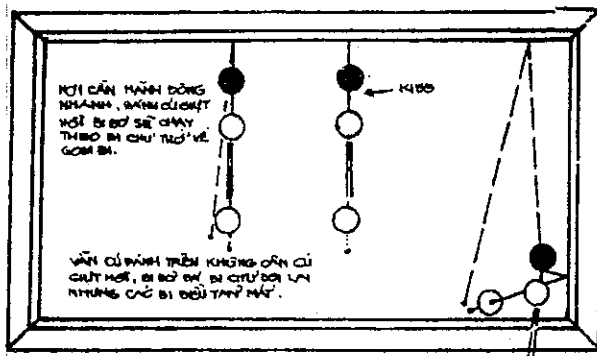

PLATE 109 CÚ GIẾT HỒI NHANH

Hình 109: Cú giết hồi nhanh:

A. Đánh một cú giết hồi thật nhanh, bi đỏ sẽ dội băng rồi chạy theo bi chủ về gom.

B. Cũng như hình A mà không đánh cú giết hồi nhanh, chỉ cho bi chủ cụng vào bi đỏ, rồi bị bi đỏ đá về đụng bi địch, thì lúc ấy bi đỏ bị chết dờ một chỗ; thế bi sẽ rời rạc xa nhau.

C. Thọc đầu cơ vào đáy bên phải bi chủ chạm mỏng vào bi đỏ, bi đỏ mượn băng dội về phía trái, riêng bi chủ tạt vào băng nổ ra ủi bi địch, tỏa thế gom bi.

Làm cho bi chủ và bi địch nằm qua phía bên kia thành bàn rồi.

A. Đồ hình A. Với cán hành động thật nhanh với cú đánh giết hồi, bi đỏ sẽ chạy theo bi cơ tạo thành thế bi gom.

B. Đồ hình B. Vẫn cú đánh trên, được chơi không phải bằng cú giết hồi. Bi đỏ đá

bị cơ dội lại, nhưng các bi đều tản mát.

C. Đánh mỏng vào bi đỏ để đẩy nó về bên trái, như thế nó sẽ tới gần bi trắng thành 3 thế bi gom.

Đôi khi muốn đánh một cú giựt hồi nhanh hơn, người chơi có thể cất cao cán cơ lên một chút để cú đánh có ép phè của một cú nhồi nhẹ. Nếu bi cơ và bi đỏ nằm rất gần nhau thì nên dùng một cú massé dầy để tạo ngay sức mạnh của cú giựt hồi.

Đồ hình 109C, cho thấy cách đánh vào bên dưới và bên phải của bi cơ, nó sẽ chạm băng và dội lại.

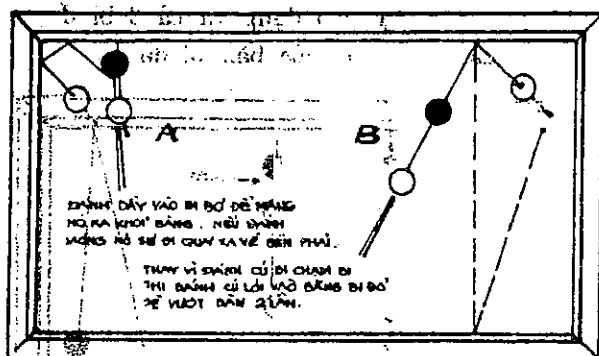

PLATE 110

A. Đánh dầy vào bi đỏ để mang nó ra khỏi băng. Nếu đánh mỏng, nó sẽ đi quá xa về bên phải.

B. Thay vì đánh trực tiếp, thì đánh cú lồi vào băng, bi đỏ sẽ vượt bàn hai lần.

Hình 110: A. Đánh cú giò gà mượn băng trở lại, còn bi chủ thì mượn hai băng góc dội ra dầy bi địch, là gom bi. Nếu chạm vào bi đỏ mỏng, thì sẽ tạt nó văng xa bên phải bất lợi.

B. Đây là một thế giò gà thiết, nếu đánh trực tiếp bằng cú giò gà thì bi sẽ tản mát ra, thay vì đánh cú coulé mượn băng, nhắm tổng cho bi mục tiêu đỏ dội hai băng trở về gom, còn bi chủ thì mượn băng dội ra trúng bi địch.

Trong hình 110, đồ hình A, điểm quan trọng là đánh dầy vào bi đỏ, đủ để mang nó đến với bi băng, hơn là đánh mỏng vào nó. Hãy đánh vào đỉnh bi cơ.

Đồ hình B trình bày một thế bi mà nếu

đánh trực tiếp sẽ làm hỏng hết. Bằng cú đánh lồi vào băng, đưa bi đỏ vượt bàn hai lần làm bi cơ thành bi chết, bạn có thể tạo được một thế bi thuận lợi là nơi một thế bi tản thường có vẻ dễ thấy hơn. Đôi khi, bằng lối đánh này, người ta có thể tạo được một đường đường bi với cú đánh thứ nhì.

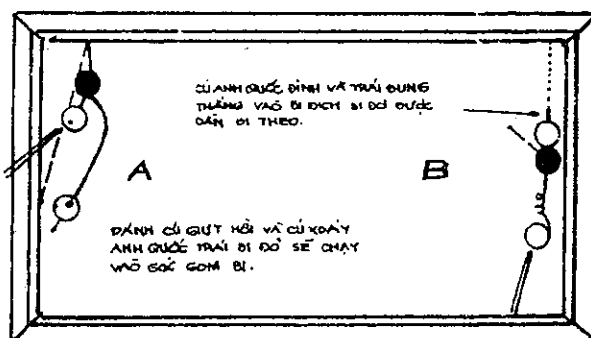

PLATE 111

Hình 111: A. Đánh cú xoáy vô đầu bên mặt, coulé, đá dầy vào bi mục tiêu đỏ, bi mục tiêu đỏ buộc phải dội xệt ra ngoài bi cơ tiến tới cùng bi địch, bi địch bị văng dội băng trở về chạm bi cơ lấy điểm ở nơi có mũi tên.

B. Đánh cú massé giựt hồi để kéo bi đỏ về gom.

Hình 111, đồ hình A, cho thấy một cách đánh dễ dàng để thoát khỏi thế bi nằm thẳng hàng dọc theo băng. Bằng cách đánh dầy vào bi đỏ, với cú xoáy Anh quốc phải và cú lồi hoặc cú "đỉnh", bi đỏ sẽ ra khỏi băng, bi cơ theo sau với bi 3, sau khi chạm băng, dội lại.

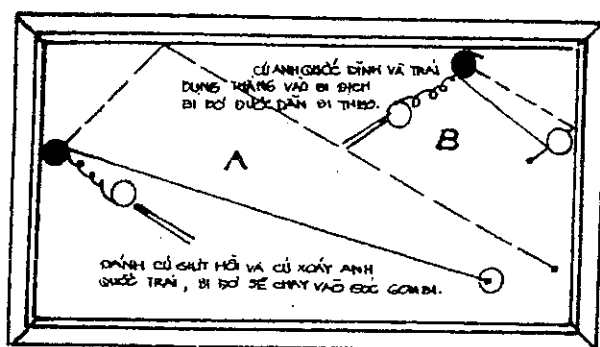
Đồ hình B được vẽ với một đường cong phóng đại, cho thấy đường đi của bi cơ sau cú nhồi massé, với điểm đánh rõ ràng. Trong thế bi này, một cú nhồi thường hoặc cú giựt hồi, đánh vào trung tâm bi đỏ, sẽ đẩy nó chạy xa ra. Bằng cú massé hướng về bên phải hoặc chính giữa của bi đỏ bạn sẽ kéo nó chạy ngược lại. Cú đánh này hơi khó, cần tập luyện nhiều.

Trong tất cả các cú giựt hồi massé này, bạn nên nhớ là điều gì bạn muốn về quả bi đỏ cũng là điều bạn muốn về quả bi cơ. Nếu bạn muốn bi đỏ nằm cùng một bên thành

bàn, bạn hãy cầm cao cây cơ. Khi đó cú massé có ép phê nhanh chóng, và bi đỏ được đánh nhẹ, thì nó sẽ nằm ở sau. Nếu bạn muốn bi đỏ chạy trở lại vượt qua bàn với bi cơ để gom với bi băng, thì đừng giữ cơ quá cao và đánh mạnh hơn vào bi đỏ.

A. Đánh cú giết hồi và cú xoáy Anh quốc trái. Bi đỏ sẽ chạy theo vào góc nhập cùng 2 bi kia.

B. Cú Anh quốc đỉnh và trái. Dựng thẳng

vào bi trắng, bi đỏ được dẫn bi theo.

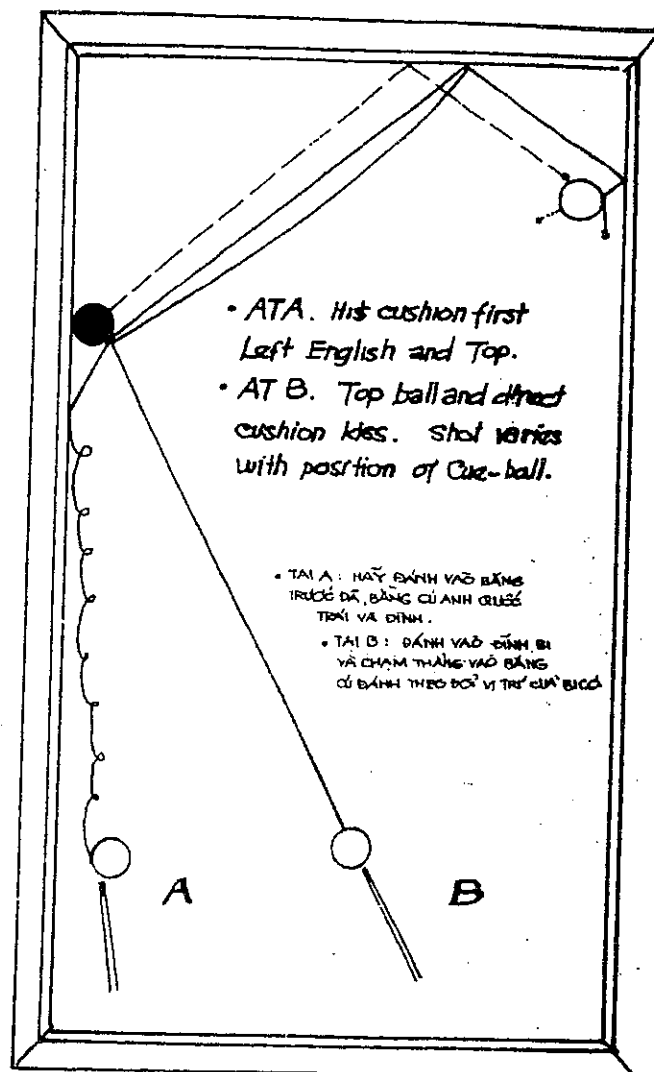
PLATE 112

Hình 112: Cú xoáy với đường bi dài:

A. Đánh cú xoáy Anh lệ vổ bên trái để giết hồi, bi mục tiêu đỏ bị tạt ngang qua góc chạm vào băng gom về góc bên này.

B. Đánh cú xoáy Anh quốc vổ đầu bên trái, kéo tạt thẳng qua chạm bi đích; trong khi bi mục tiêu đỏ cũng bị kéo theo gom.

Trong hình 112 là hai thế bi mà bi đỏ được dồn vào băng hoặc rất gần băng. Trong đồ hình A, băng đường bi giết hồi trực tiếp từ bi đỏ ngược lại bi băng người ta không những có thể ăn điểm những quả bi đỏ bị đẩy vô băng, sẽ "nhảy vọt ra" và lăn tới góc bàn với 2 quả bi kia. Trong hình B, kết quả tương tự cũng đạt được.

H.113

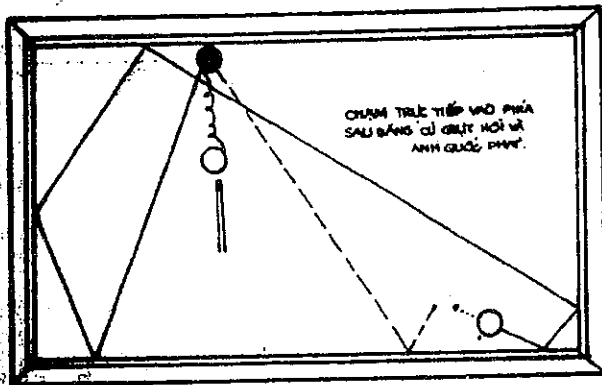
Hình 113: Cú xoáy Anh lệ.

A. Đánh cú xoáy Anh quốc vổ đầu bên trái của bi cơ mượn băng dội ra dựng bi nhắm xong queo-di mượn hai băng góc dội ra đẩy trúng bi đích, bi nhắm bi cuốn về gom gần đó.

B. Thụt cơ vào trung tâm đỉnh bi cơ (vổ đầu) đánh tới cho trực tiếp chạm vào băng, mượn hai băng góc chạy về trúng (cú đánh thay đổi theo vị thế của bi cơ).

Trong hình 113, bi cơ được trình bày tại 2 vị trí, một gần băng trái, một ở giữa bàn. Trong trường hợp thứ nhất (A), hãy đánh vào băng trước đá. Trong trường hợp thứ

hai (B) hãy đánh vào bi trước đã để tạo cú đánh trực tiếp. Trong cả hai trường hợp, cú Anh quốc nghịch sẽ làm chết quả bi cơ tại băng cuối và tất cả các bi sẽ ngừng khá gần nhau. Cũng có thể dùng cú đánh này với bi băng có thể được thực hiện trong góc trái thấp hơn bằng cách đánh mạnh hơn một

chút.

PLATE 114

Chạm trực tiếp, vào phía sau băng cú giết hồi và Anh quốc phải.

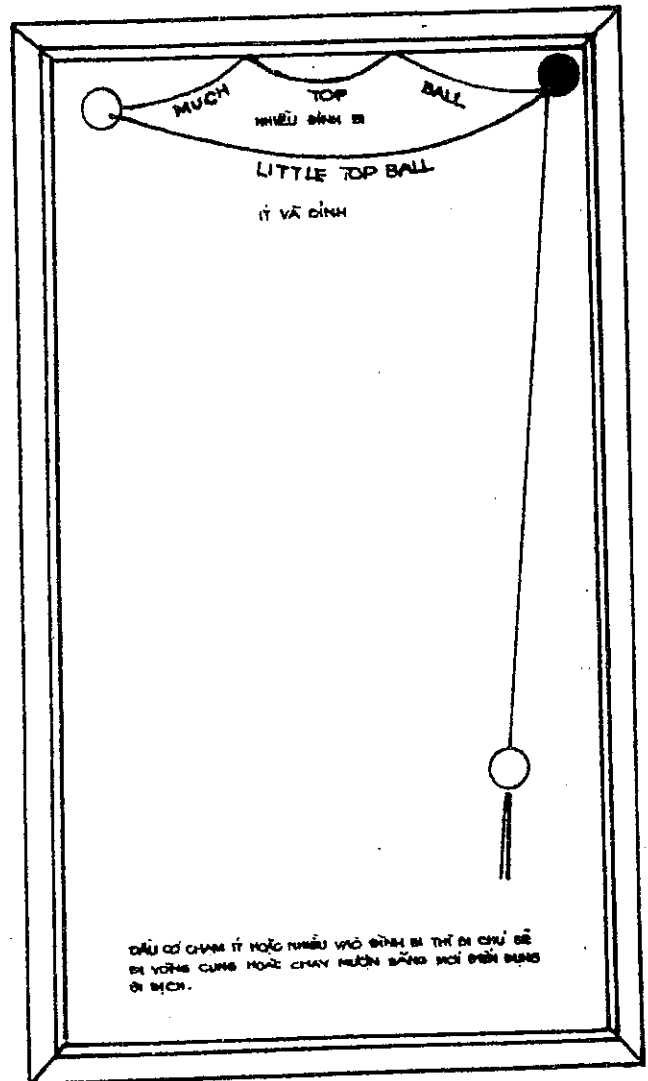
Hình 114 cho thấy một cú chạm trực tiếp từ bi đỏ chạy ngược lại, mà bi này bị đôn vào băng hông. Bi cơ được đánh ở phía dưới băng cú Anh quốc nghịch. Cú nghịch sẽ thành cú "thuận" khi dụng với băng đối diện để tạo thành thế bi đẹp.

Hình 115: Cú gạt hồi và vó đầu phải Ăng lê.

Một cơ đặt phía dưới bên phải của trái bi chủ, đánh cú xoáy gạt hồi nghịch, trực tiếp chạm vào mé trái bi nhăm, thì bi cơ dội ngược mượn năm băng với đường bi cân xứng đến bi đích.

Trong hình 115 chúng tôi trình bày hai quả bi mục tiêu (bi 2 và 3) nằm ở hai góc xa. Nguyên tắc cho cú đánh này cũng vẫn thế nếu chúng ở gần nhau hơn. Bi cơ phải được đánh cao và bi đỏ được đánh đầy như đánh lối. Sau khi dội từ bi đỏ, bi cơ vì còn bị ép phe của cú "đỉnh" sẽ chạm băng cuối một lần nữa độ cong của đường nó chạy,

trong khi cố trở lại băng tùy thuộc vào cú đánh và ép phe của cú lối. Nếu dùng cú Anh quốc cạnh hoặc gạt hồi thì không thể

đánh cú này được.

Hình 115

Hình 116: Cú vó đầu trái Ăng lê:

Đánh cú xoáy Ăng lê vó đầu bên trái, mượn băng tổng theo kiểu coulé (băng bi).

A. Lối đánh đúng: Thực nhẹ tay, bi chủ chạm mỏng bi nhăm lần đến chạm nhẹ bi đích, lướt qua năm thế song song tạo ra thế đường bi ở hình C.

B. Lối đánh sai. Đánh quá mạnh tay làm cho hai quả bi tách xa nhau tạo ra thế giò gà hoặc thế mượn băng, bất lợi cho cú đánh

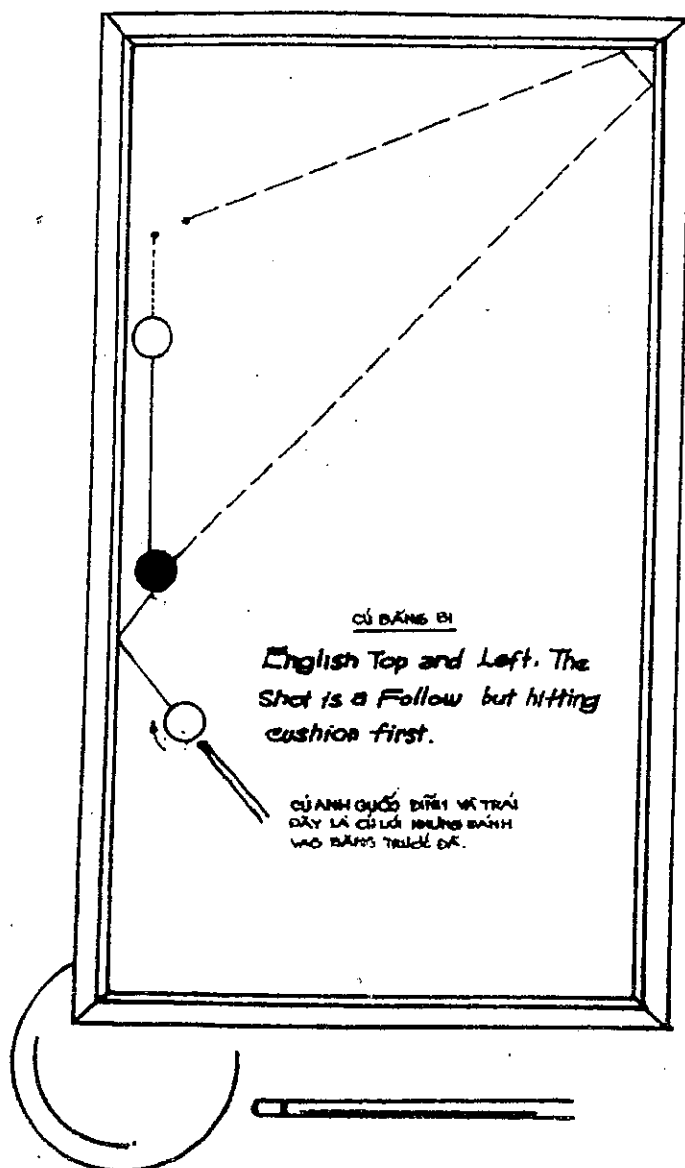
kế tiếp.

Trong hình 116 trình bày một vị trí nơi mà cú lới không thể thực hiện được. Quả bi đỏ ở quá gần băng nên phải dùng một cú đánh vào "cạnh bên trong" bằng cú Anh quốc phải. Nhưng, bằng cú Anh quốc đỉnh và trái, bi cơ sẽ uốn cong trên đường chạy đến băng đủ để ăn điểm.

Nhìn vào đỉnh

Ít vào đỉnh

Cú Anh quốc đỉnh và trái. Đây là cú lới

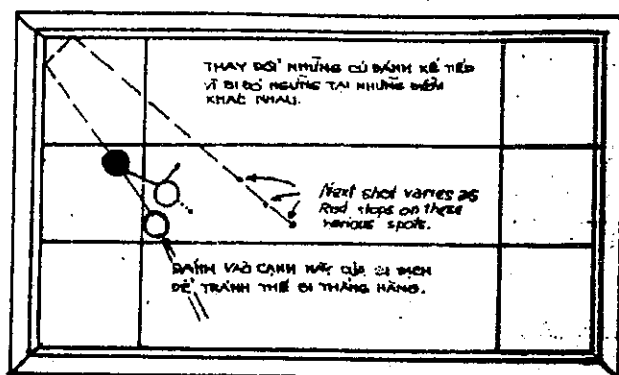
nhưng đánh vào băng trước đã.

Hình 116

CHƯƠNG XVIII

CÁCH ĐÁNH QUẢ BI ĐỊCH

Ranh giới phân chia giữa thuật đánh bi da sơ đẳng và tân tiến không rõ rệt lắm. Có những cú đánh mà chúng ta đã nghiên cứu có thể được sử dụng trong công việc cải tiến này. Hai phần từ từ pha trộn vào nhau một cách tự nhiên. Nhưng trong thuật chơi bi da tân tiến, chúng ta có thể phân chia nhiều đẳng cấp, nơi mà "những dị biệt nhỏ biến thành những khác biệt lớn lao nhất", nơi mà sự thực hành chi tiết nhỏ nhất được đòi hỏi để tạo một sức mạnh chính xác, và là nơi mà nhờ lối chơi giỏi, có thể đánh những đường cơ dài nhưng chỉ làm bi đi

chuyển ít, không chạy quanh bàn.

Lối đánh trên đây là phương pháp chơi bi da trực tiếp (bi chạm bi) thật sự và luôn luôn mang một đặc tính là đánh vào quả bi địch, đúng vào chỗ phải đánh với một sức mạnh chính xác.

Vì vậy, để đánh cú bi trên trước chúng ta sẽ nghiên cứu vài cú đánh chú trọng đặc biệt vào những nguyên tắc của cách chơi quả bi đỏ. Những cú đánh loại này không quá sức đối với bất cứ tay chơi tài tử

• GOM BI:

ĐÁNH SÀO CHO BI CHÚ DỐI LẠI TRÙNG NHÉ BI ĐỊCH VÀ BI ĐỎ CHẠY VỀ TRÁI VỀ NẾM GẦN BI ĐỊCH.

nào khác, và sự nghiên cứu những nguyên tắc không thể làm thất bại việc cải thiện lối chơi của anh ta được.

Nơi bi chủ chạm vào bi địch thường là điều vô cùng quan trọng. Khi đánh những đường bi ngắn, tay chơi lão luyện đôi khi phải thận trọng vô cùng mà người mới chơi cho là không cần thiết. Tay chơi lão luyện đá cần thận như vậy, không những để an điểm mà còn để giữ những quả bi "đúng hướng" hoặc đặt "dưới tầm tay" khi đánh vào một điểm đặc biệt của quả bi bằng.

Hình 117 cho thấy một trường hợp đơn giản về cách đánh quả bi đỏ. Đó là một cú giựt hồi để, những quả bi ở xa ít nhất là gần giữa bàn. Mục đích ở đây là đánh vào "cạnh ngoài"; nghĩa là vào cạnh gần đầu bàn kia. Như vậy quả bi đỏ và quả bi địch sẽ nằm gần góc và người chơi sẽ gặp thế bi tốt trong cú đánh kế tiếp.

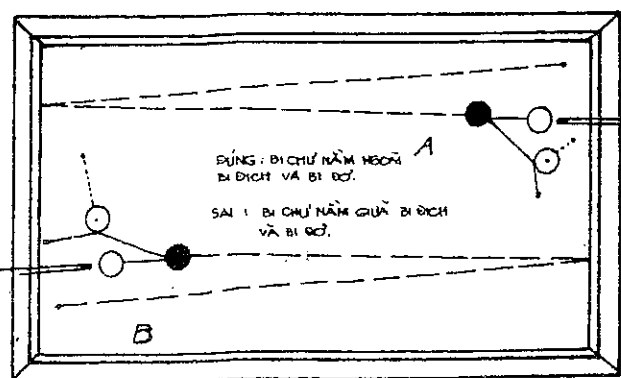
Hình 118, đồ hình A, trình bày một cú đánh giựt hồi 8 hoặc 10 inches. Nếu người chơi đánh vào cạnh ngoài (bên trái của ông ta) thì bi sẽ được đặt "ở đằng trước" ông ấy và hướng vào góc, thay vì đặt bi chủ nằm giữa 2 bi kia.

Thực ra, đôi khi ông ta muốn đặt bi chủ giữa 2 bi kia để có một cú đánh giựt hồi kế tiếp, nhưng trong trường hợp này hay trường hợp kia, điểm quan trọng của cú đánh chính xác vào quả bi đỏ.

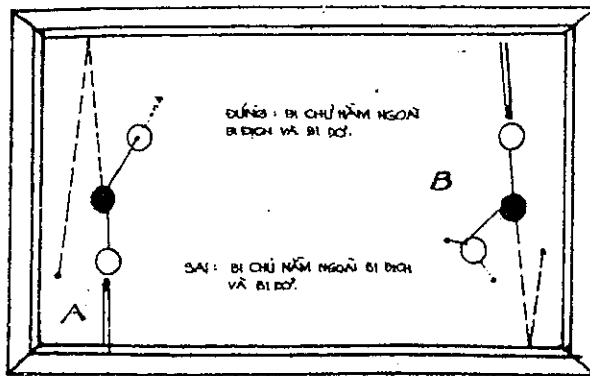
Khi đánh đúng cách, ông ta vẫn kiểm soát được bi và tạo được nhiều thế bi tốt thay vì một cú đánh "cứu nguy" với bất cứ giá nào, bất kể thế bi ra sao.

Hình 119 trình bày hai trong những thí dụ dễ nhất và thường xảy ra nhất về cách đánh vào cạnh ngoài của bi bằng để kiểm soát được các bi, và đối diện với góc hoặc băng cuối bằng sự chọn lựa những cú đánh. Đánh vào bên trong sẽ tạo một đường bi dài trong cú đánh đầu tiên hoặc những cú kế tiếp.

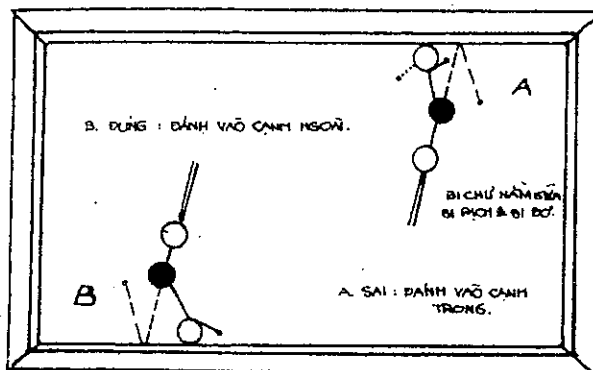
Hình 120 trình bày một thế bi khác rất thường xảy ra, và chính những trường hợp rất dễ và thường xảy ra này sẽ giúp ích cho bạn nhiều nhất. Bạn hãy nhớ kỹ những trường hợp đó.

Hình 118

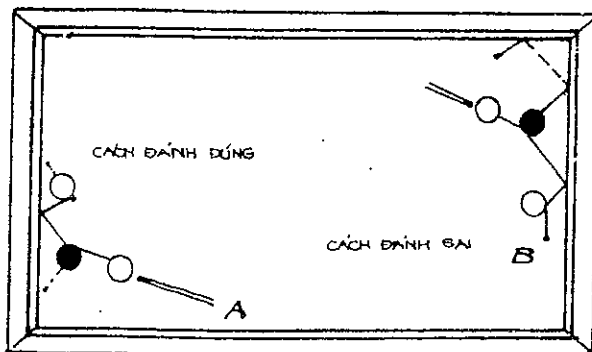

Hình 119

Hình 120

Trong hình 121 là một thế bị thông thường khác. Bạn phải chú ý đặc biệt để đánh một cách chính xác vào bị địch. Đánh mỏng vào bị đỏ, đánh nhẹ, và sau đó là một cú giật hồi đơn giản, sẽ đặt các bị vào góc. Nếu đánh quá dày vào bị đỏ, bị chủ dụng vào cạnh gần bằng nhất của bị địch kết quả hầu hết là sẽ tạo ra cú đánh mạnh hoặc vụng về và có thể không kiểm soát được bị nữa.

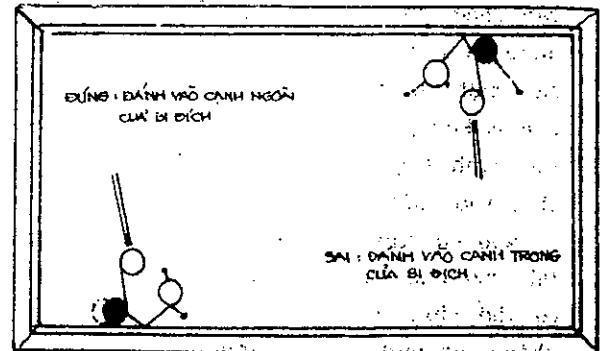

Hình 121

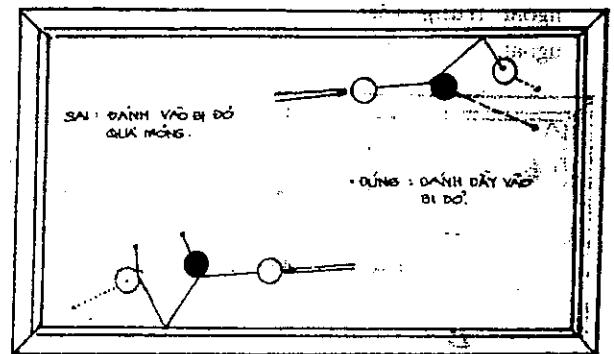
Khi bị đỏ và bị địch tách xa nhau vì cú đánh này, bạn không nên cố gắng quá nhiều, nhưng khi chúng ở khá gần nhau, thì luôn

luôn bạn có cơ hội để cố tạo một thế bị đúng cách.

Hình 122 cũng trình bày một ý nghĩ như vậy về bằng hông nhưng điểm đáng ghi nhận, không phải là một cú giật hồi, nhưng là một cú giò gà hoặc cú đánh gần, mà không cần một đường bị dài.

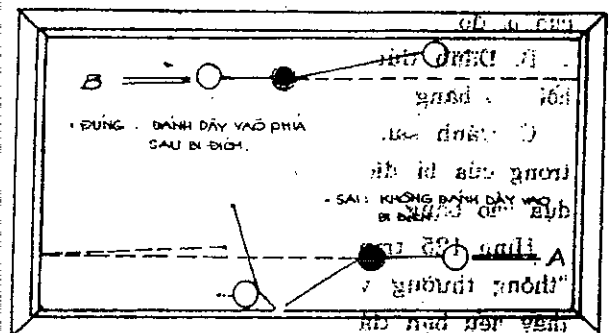

Hình 122

Hình 123

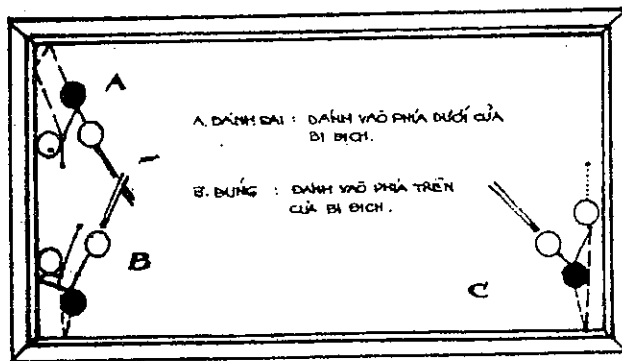
Hình 123 tự nó đã giải thích rõ ràng. Ở đây cũng vậy đánh đúng có nghĩa là vẫn kiểm soát được bị và đánh sai có nghĩa là phải dùng cú đánh "cầu nguy" tại hại.

Hình 124

Hình 124 trình bày một cú lới dài vào băng hông vừa liếc qua, người ta có thể nói rằng vị trí được trình bày là một đường song song do 2 cú lới ngắn đánh vào băng cuối tạo ra. Nhưng sự khác biệt quan trọng là trong đường bi lới dài bạn phải đánh khá mạnh vào bi chủ để đưa nó chạy xa, vì vậy bạn chắc giữ được bi địch rất gần sau khi dụng và sẽ buộc nó chạy vào góc, để lại cho bạn một khoảng trống cần giải quyết. Kết quả sẽ không mấy thuận lợi nếu bi chủ đánh vào cạnh hoặc vào băng cách xa bi đồ và chạy vào giữa bàn.

Nếu cú đánh lới tạo một đường bi ngắn thì phải cẩn thận để bi chủ sau khi dụng có thể chạy ra ngoài khỏi thành bàn và không tạo một thế bi thẳng hàng. Điều này có thể được thực hiện bằng cách trước hết đánh bi chủ vào băng hoặc đánh vào phía ngoài trung tâm của bi địch và đá nó ra ngoài.

Hình 125

A. Đánh đúng. Đánh cú giật hồi vào cạnh của bi đồ.

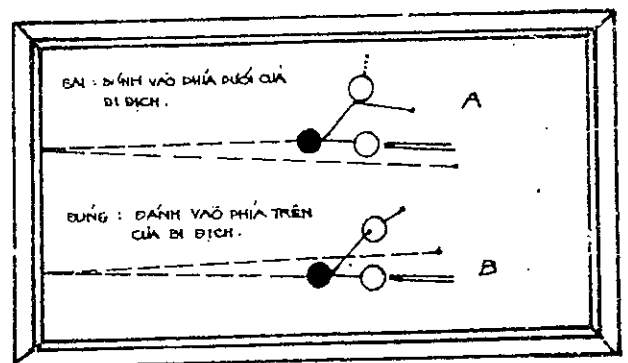
B. Đánh đúng. Trước hết đánh cú giật hồi vào băng.

C. Đánh sai. Đánh cú giật hồi vào cạnh trong của bi địch và các bi sẽ nằm thẳng dựa vào băng.

Hình 125 trình bày một cú giật hồi nhỏ "thông thường và đơn giản". Kết quả cho thấy nếu bạn đánh vào cạnh của bi đồ, cú đánh này sẽ đặt bi lênh nằm cách thành bàn và cả hai quả bi kia đều nằm phía trước bạn. Một cách đánh khác cũng tạo kết quả

ấy được trình bày trong đồ hình B, là đánh vào băng trước đá và cho nó chạy ra giữa bàn. Mỗi cách đánh đều có những cái lợi và bất lợi của nó. Phương pháp chính xác hơn một chút, vì thế dễ bị đánh hụt hơn. Phương pháp B có thể đặt bi chủ ở quá xa về phía giữa bàn, để tạo một thế bi dễ đánh sau đó.

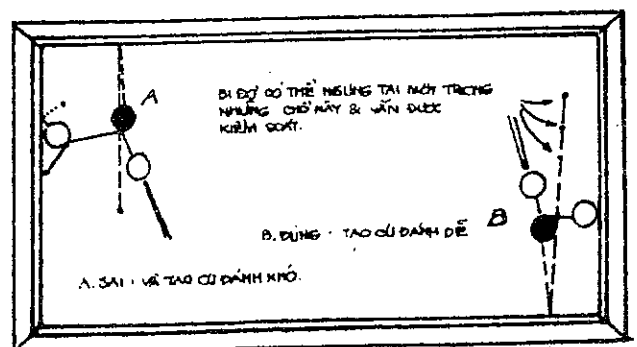
Tuy nhiên, phương pháp C trình bày một cách đánh sai. Cách này sẽ đặt cả 3 bi nằm dựa vào băng, và nếu bi không nằm sát hoặc rất gần băng thì tốt nhất bạn nên đánh một cú massé, hoặc đánh vào băng, hoặc đánh một đường bi tản khắp bàn.

Hình 126

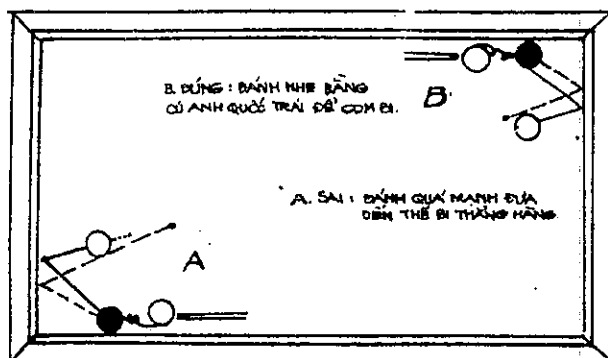
Hình 126 trình bày một cú giật hồi ngắn, ở đây điểm quan trọng là đánh bi chủ vào cạnh xa của bi địch cách này sẽ tránh được là một cú giật hồi dễ để tạo thế bi ven băng.

Đây có thể là một cú đánh mỏng, tiếp theo là một cú giật hồi hoặc có thể là một cú giật hồi trước, hoặc cú lới, tùy theo thế bi nguyên thủy (gần hơn hoặc xa hơn băng hông đối diện với bạn khi đánh cú thứ nhất), nhưng trong tất cả các trường hợp, bạn phải đánh vào bi đồ một cách chính xác.

Hình 127

Trong hình 127 lại trình bày một cú giết hồi ngân. Mục đích là đánh vào phía sau bi đỏ để đạt ít nhất một bi ở "phía trước" và đối diện một băng. Cú đánh thứ 2 có thể là một cú giết hồi mỏng, hoặc một cú lói dờ mi, nhưng không phải là một cú đá ngược, luôn luôn nguy hiểm nếu đá đi xa.

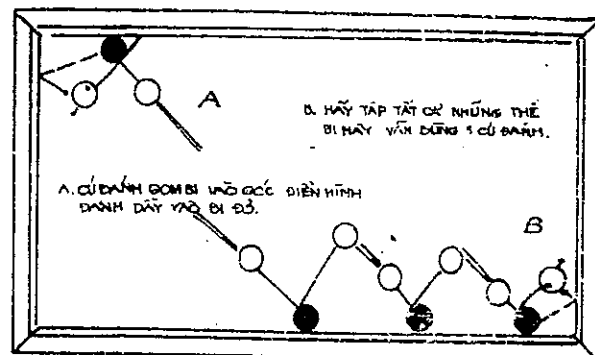
Hình 128

A. Đánh sai. Đánh quá mạnh, đưa đến thể bi thẳng hàng.

B. Đánh đúng. Đánh nhẹ bằng cú Anh quốc trái để gom bi. 1.10H

Hình 128 trình bày một thế bi mà bất cần là bi sẽ đá nhau, và nếu cú đá mạnh quá sẽ làm bi tán hoặc nằm thẳng hàng. Hãy đánh vào bên trên bi chủ bằng cú Anh quốc nghịch, đánh vào bi đỏ dây 3/4 để đưa bi này chạy cùng với bi chủ. Bi này phải đụng vào băng ở phía sau bi địch để dừng đá nhau, cú Anh quốc nghịch tạo nó thành quả bi chết cú đánh này thường tạo ra thế bi băng và phải được đánh thật dễ dàng.

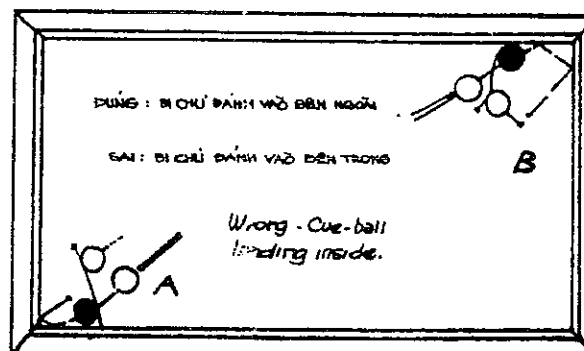
Hình 129 trình bày cú đánh "đòn bi vào góc" quen thuộc. Bạn hãy đánh vào bi chủ bằng cú Anh quốc trái và dính, đánh dây vào bi đỏ, lái bi này chạy vào góc để gặp bi địch ở gần băng. Bạn ghi nhận rằng đây là một trường hợp lại cả hai bi nằm gần nhau để tiện kiểm soát và như vậy là đúng cách.

Hình 129

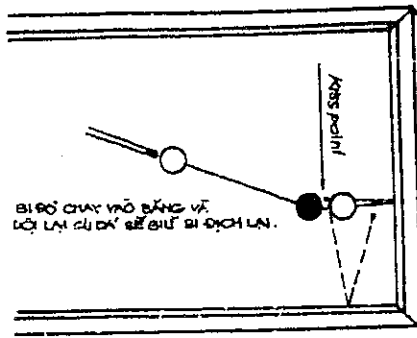
Bạn hãy tập cú đánh này tại các vị trí khác nhau. Rồi bạn sẽ thấy những khác biệt nhỏ sẽ tạo ra thế bi băng. Khi đánh những đường bi ngắn trong lối chơi, bi da băng thẳng và các thế bi đường băng hay mỏ neo hoặc đường bi... Trong lối chơi bi da ven băng. Bạn sẽ thấy mỗi khi đánh chứ không thể trình bày rõ bằng đồ hình được, điểm phải đánh vào quả bi đỏ cũng như làm cách nào đem bi chủ vào góc.

Thường thì bạn đánh cú bi chết vào bi địch nếu có thể được.

Hình 130

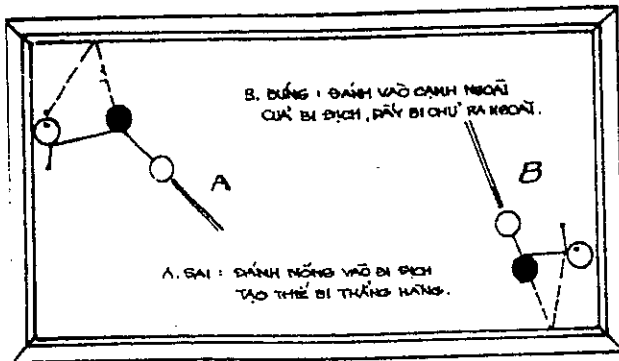
Hình 130 trình bày một cú đánh đòn bi vào góc; bạn có thể đánh vào bên ngoài bi địch cũng dễ dàng như đánh vào bên trong, đạt một kết quả tốt đẹp hơn và các bi đối diện với băng cuối.

Hình 131

Hình 131 trình bày một thế bi thẳng hàng mà vẫn tạo được cú đánh tốt, đánh như một cú lói. Bi chủ đụng bi địch cú này cần đánh khá mạnh để cú đá sẽ đưa bi đồ chạy vào băng và dội lại để ngừng tại một vị trí tốt. Cú đá ấy cũng làm bi chủ ngừng lại như một quả bi chết.

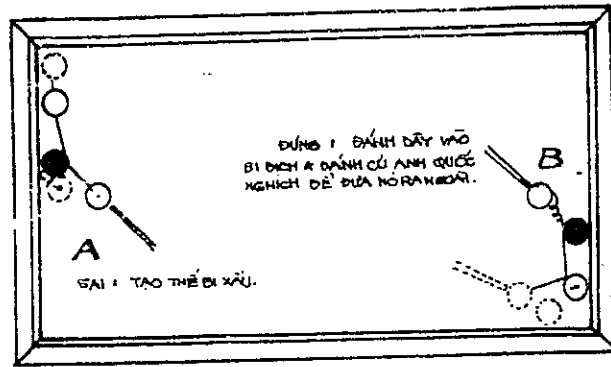
Hình 132 trình bày một cách dễ nhất để đánh những cú cần giữ bi chủ ở ngoài (ở gần giữa bàn) để có thể đánh tiếp.

Hình 132

Và đây là một điểm quan trọng. Trong những biến thể của nó, cú đánh này thường làm bi đồ, khi đụng băng dội lại, có thể đụng phải bi chủ và bị quả bi địch ngừng lại như một quả bi chết.

Bi chủ sẽ không chạy xa, và thường đưa tới thế bi "mỏ neo", thế "dương bi" hoặc thế "bi băng". Cú đánh này là một trong những cú đánh mà các chuyên viên thường sử dụng để tạo một trong những thế bi đó.

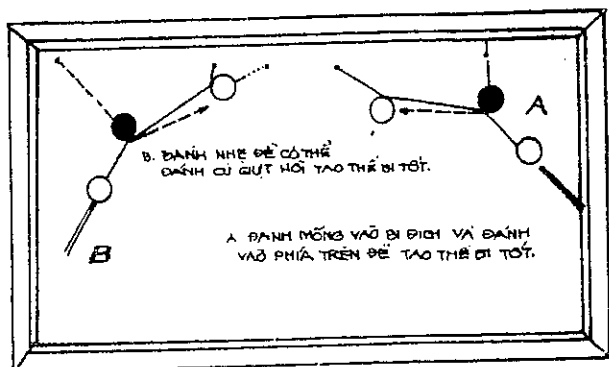

Hình 133

Hãy đánh cú Anh quốc nghịch vào bi chủ, chạm nhẹ vào bi đồ để không đẩy bi này ra xa. Đánh khá đầy vào bi địch để đưa bi này ra khỏi băng hông và dội lại và không dựa vào băng kia. Cú đánh này được sử dụng khi bi địch nằm gần băng ở xa, và bi chủ nằm gần bi đồ khó đánh để gom bi, dù có thể dùng cú nhồi massé. Nếu bi địch không ở quá gần băng kia thì có thể dùng cú "giật hồi ngược" hoặc "massé ngược" như đã giải thích để gom bi.

Đôi khi cần đánh rất mỏng vào bi địch, để bi chủ có một khoảng cách nhỏ để chạy từ bi đồ đến bi địch và cần đánh nhẹ. Trong những trường hợp như vậy, bạn nên nhớ nếu đúng là những cú giò gà thiết đánh chậm thì bi chủ sẽ "lăn vô trong" một chút xíu. Bạn hãy thực tập một mình và sẽ nhận thấy sự xê dịch ấy.

Hình 134 trình bày sự xê dịch ấy, một do cách đánh mỏng, và một do cách đánh đầy.

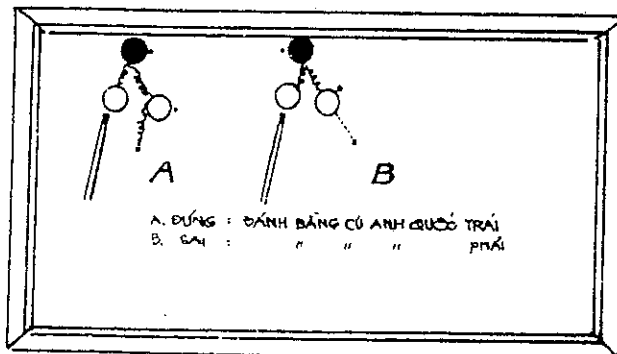
Hình 134

CHƯƠNG XIX

THỂ “DUỠNG BI”

Kể từ chương này, chúng ta bắt đầu nghiên cứu những thể dưỡng bi tiêu chuẩn mà các tay vô địch thường sử dụng để chiếm ngôi vị thượng tôn. Ở đây, các đồ hình vẫn chiếm phần quan trọng nhất, bạn hãy nghiên cứu thật kỹ các đồ hình và luyện tập cho thật chính xác, thuần thực. Chúng ta sẽ nghiên cứu các thể bi trong trật tự “thiên nhiên” của chúng tùy theo sự phát minh trước hoặc sau, đồng thời khai triển những thể bi đó.

Ngoại trừ thể bi “mỏ neo” được nghiên cứu trước thể bi “dọc băng” nhưng đó chỉ là vấn đề danh mục mà thôi. Danh từ “mũi neo” được dùng cho thể bi này sau khi lối chơi ven băng được phát minh. Trong thể bi “mỏ neo”, các quả bi đều cưỡi lên đường ven băng, nhưng cú đánh được sử dụng trước khi những đường ven băng được phát minh, vì thế không được hoàn hảo và chỉ dùng cho những đường bi ngắn mà thôi. Hiện nay cú đánh ấy phát sinh một phần từ cú đánh băng thẳng. Về sau Jacob Schafer khám phá ra rằng ông có thể đánh được cú ấy với những quả bi nằm vắt ngang đường ranh. Rồi từ đó người ta gọi thể bi ấy là thể bi “mũi neo”. Điều cần ghi nhận là: Thể bi dọc băng là một thể bi chạy và thể bi “mũi neo” là một thể bi bất động. Về sau thể bi chạy phát triển ngoài thể bi bất động.

Hình 135

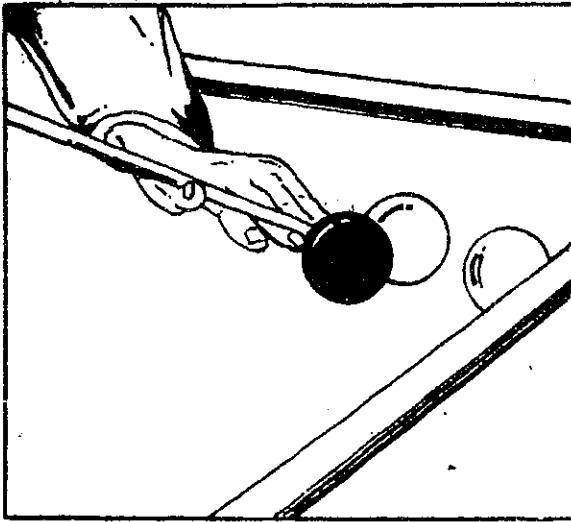
Trong hình 135, trình bày một cú đánh rất quan trọng, một cú đánh tuyệt đối cần thiết nếu bạn muốn thấu triệt một phần về thể bi dọc băng hoặc ven băng. Điều nên chú ý ở đây là ép phê của cú xoáy Anh quốc chuyển từ bi chủ sang bi đỏ (xem lại hình 29). Trong cú đánh được trình bày, nếu bạn đánh cú Anh quốc trái, thì bi đỏ nhận được cú Anh quốc phải và di động sang phía phải của dọc băng, và nằm gần bi địch. Nếu dùng cú Anh quốc phải bi đỏ sẽ chạy ra xa thay vì chạy lại với 2 bi kia.

Cú đánh này là căn bản của thể bi dọc băng và cần được thực tập với những quả bi đặt tại các góc khác nhau để nhận xét ảnh hưởng của cú Anh quốc. Hãy thử đánh băng cú Anh quốc phải, rồi Anh quốc trái, rồi đánh băng cú khác, không phải cú Anh quốc. Làm chủ được cú đánh này là bạn đã bắt đầu đi vào thể bi dọc băng. Với thể bi này, bất cứ tay chơi tài tử nào giỏi cũng thường đánh đến 25 điểm hoặc nhiều hơn, và có người đánh được hàng trăm điểm.

Tư thế thật thoải mái và vững vàng khi chúng ta đánh tay đặt lên thành bàn.

NGUYỄN LINH

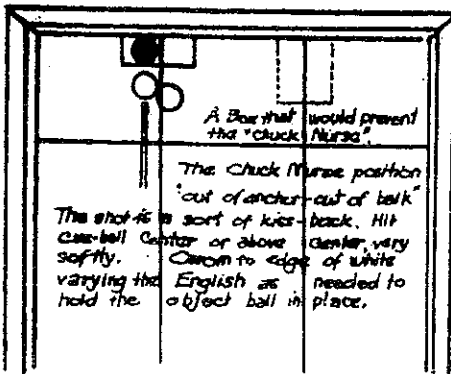
H.136 - THỂ DƯỠNG BÍ "CHÚC"

Thể dưỡng bí: Nguyên tắc được nghiên cứu có tầm quan trọng trong thể "dưỡng bí" khi được chơi theo lối đường ven băng, vì trong lối chơi này bạn có thể giữ quả bí đỏ nằm dựa vào băng sau khi vượt qua đường ven băng.

Thể dưỡng bí được trình bày trong hình 136 và 137.

Phối cảnh của thể "dưỡng bí". Với thể bí này W.A.Spinks đã đánh được 1010 điểm.

Khi đánh thể bí này đừng đánh vào phía dưới trung tâm của bí chủ. Hãy đánh nhẹ vào phía trên, và nó dội lại chậm và dừng lại nhẹ nhàng. Đánh vào phía trên trung tâm cũng làm bí đỏ nằm sát băng. Bạn phải làm cách nào bí chủ nằm gần bí địch càng gần càng tốt một cách nhẹ nhàng, càng nhẹ càng hay. Mục đích là đánh cách nào để cả hai (bí đỏ và bí địch) không xô dịch, để lập lại hoài thể bí cũ. Nếu trong khi đánh mà bí chủ nằm sát bí địch thì càng hay.

Hình 137

ò vương đế
dưỡng bí "chúc"

THỂ DƯỠNG BÍ "CHÚC" LÀ MỘT CÚ ĐÁNH Ở NGOÀI MỎ NEO, Ở NGOÀI LỖ ĐẦU LOẠI "ĐÁ NGƯỢC" ĐÁNH RẤT NHẸ VÀO TRUNG TÂM HOẶC TRÊN TRUNG TÂM BÍ CHỦ DƯA BÍ CHỦ NẪM SÁT MÉP BÍ ĐỊCH. CẦN THAY ĐỔI CÚ ANH QUỐC ĐỂ GIỮ BÍ ĐỎ TẠI CHỖ.

Bạn có thể đánh cú Anh quốc phai hoặc trái vào bí chủ và thay đổi cú đánh nếu cần để giữa bí đỏ nằm tại chỗ. Nếu một tay chơi tài tử khá, đánh nhẹ nhàng và chính xác, ta sẽ phải ngạc nhiên vì anh ta kiếm được nhiều điểm với thể bí này.

Điều quan trọng là bạn chỉ chạm nhẹ đầu cơ vào bí chủ, nếu không cú đánh sẽ quá mạnh. Vào năm 1912 tại Denver, Frank Dreier một tay chơi tài tử đã đánh một cơ 245 điểm với thể bí này. Cũng vào năm 1912 William A.Spinks đánh 1010 điểm bằng với thể bí này. Hình 137 trình bày cú đánh vát ngang đường ven băng nhưng vị trí cũng giống như trong thể bí đường thẳng, nhưng không có những đường ven băng.

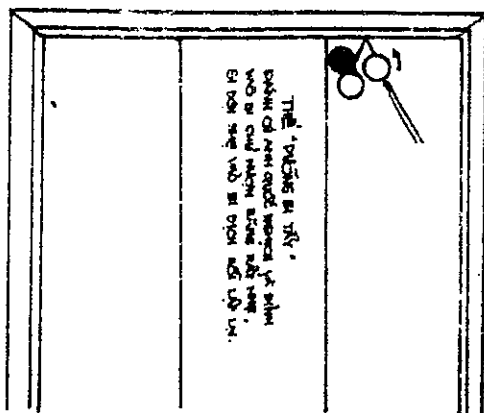
Thể dưỡng bí. Cú đánh là một loại "đá ngược". Đánh rất nhẹ vào trung tâm hoặc trên trung tâm của bí chủ cần thay đổi cú Anh quốc để giữ bí đỏ tại chỗ.

CHƯƠNG XX

THỂ DƯỠNG BÍ "DÁI KHÍ"

Thể dưỡng bí này nảy sinh trong thời kỳ phát triển của bí da điểm băng. Đó là thể bí điểm băng đẹp nhất có thể tạo được, đôi khi bằng những đường bí dài. Thể bí này được trình bày trong hình 138. Khi đánh thể bí này, bí chủ di chuyển rất ít (một phần của inches), bí đỏ và bí địch còn xô dịch ít hơn. Tôi đã thấy Martin Mullen, một tay chơi tài tử đánh được trên 100 điểm bằng thể bí này, hơn là thể bí điểm băng, các quả bí di động có mấy inches mà thôi. Thể bí này cũng hữu ích trong thể bí đường thẳng là đường ven băng vát ngang nơi cuối đường ranh.

Trước hết, đánh cho bí chủ thường

H. 135

dụng vào băng (không phải luôn luôn như vậy) bằng một cú Anh quốc nghịch và đỉnh bi chủ dội lại nhưng cú Anh quốc nghịch và và đỉnh làm bi chủ giảm tốc lực nên bi đỏ và bi địch chỉ bị dụng nhẹ.

Đôi khi thế bi "chức" làm hư thế bi dài khi. Nhưng mỗi khi bạn đồn được bi vào băng, hãy tìm những cơ hội đưa chúng vào một trong những thế bi lớn này hoặc vào thế bi mũi neo. Thế bi mũi neo khó thực hiện hơn nhiều và trong những cuộc tranh tài ngày nay thế bi đó không mấy được ưa thích, và chẳng mấy người đủ sức đánh đường bi đó ngoại trừ Schaefer và Ives. Theo tôi nghĩ mọi người nên chơi thế bi đường ven băng vì thế bi này biến đổi nhiều và tạo hứng thú hơn.

Đường bi tẩy. Đánh cú Anh quốc nghịch và đỉnh vào bi chủ. Đánh rất nhẹ vào băng, bi dội nhẹ vào bi địch rồi lập lại.

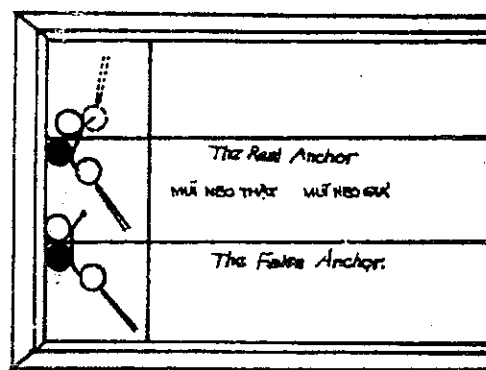
CHƯƠNG XXI

THẾ DƯỠNG BI "MỎ NEO"

Hình 139 trình bày thế dưỡng bi "mỏ neo". Thế bi này được trình bày với các đường ven băng, nhưng trong những bàn bi băng thẳng, thế bi này thường nằm tại nhiều chỗ khác dọc theo băng. Nhiều người nghĩ rằng mỏ neo là thế bi mà ở đó cả hai bi

đỏ và bi địch đều nằm sát nhau và dựa vào băng. Nhưng đây không phải là thế bi do Schaefer và Ives làm nổi tiếng. Trong thế bi mỏ neo thật sự, một bi nằm dựa vào băng, bi kia nằm ngoài một chút. Bi nằm dựa băng phải chịu đựng tất cả sức chạm của bi chủ.

Hình 139

Như hình 139 trình bày, trong cú đánh thứ nhất, bi dựa băng được đánh đẩy nhưng rất nhẹ. Bi chủ sẽ dụng vào bi đỏ và chạm nhẹ vào bi địch rồi ngừng lại rất gần bi này. Trong cú đánh thứ hai, bi địch (nằm ngoài) được đánh trước nhất nhưng đánh lướt qua, và nó không di động. Bi dựa băng được đánh đẩy hơn, và bi chủ sau khi chạm bi đỏ sẽ cùng với bi này trở lại vị trí đầu tiên, nghĩa là trở lại chỗ cũ.

Thế bi mỏ neo gồm hai cú đánh, "đánh ra ngoài và đánh ngược". Cũng trong thế bi này điều quan trọng là ép phê của sức xoay giữ quả bi dựa băng nằm tại chỗ. Nhưng thế bi này không thể chơi được, nếu không thận trọng và không tập dượt thuần thục; nhớ là đừng làm cho bi địch xê dịch khỏi vị trí của nó. Sau nhiều cú đánh, những viên bi sẽ ghi dấu và lăn trên mặt vải, như "cắm neo", do đó mới gọi là thế bi "mỏ neo" vậy.

Thế đứng

THỂ ĐƯỜNG

CHƯƠNG XXII

THỂ ĐƯỜNG BI "DỌC THEO BĂNG"

Chữ "thiết lộ" dùng ở đây rất sát nghĩa vì bi di chuyển trên hai đường song song thành bàn như đường xe lửa. Đây là đường bi lợi hại nhất của những tay vô địch. Các tay nên tập cho thuần thục đường bi này để khi gặp dịp là tạo ra kỷ lục ngay. Đã có nhà vô địch thế giới đánh liên tiếp 3000 điểm bằng đường bi huyền diệu vô song này.

Trước tiên, trong hình 140 trình bày một thể bi dọc theo băng thông thường, và một loạt những cú đánh trên lý thuyết. Bi dịch (nằm ngoài) di chuyển dọc theo đường thẳng

cách băng 4 $\frac{3}{4}$ inches. Bi đỏ (nằm trong) chạm vào băng rồi dội nhẹ ra, theo hình chữ chi và mỗi lần cả hai bi ngừng lại trong một vị trí giống vị trí nguyên thủy, nhưng xa hơn một chút dọc theo băng.

Trong tất cả các cuộc thảo luận về thể bi dọc theo băng này, tôi gọi bi nằm gần ranh nhất là bi 1 (tức bi đỏ) và bi nằm ngoài là bi 2 (tức bi dịch).

Sự thực hành tốt đẹp rất khó - Lý thuyết và cú đánh thì quá nhiều. Đôi khi người chơi sẽ đánh được hàng loạt những cú đánh hoàn hảo này. Nhưng hầu hết những tay chơi lão luyện vẫn phạm nhiều lỗi lầm khi thực hành.

Bi 1 (bi gần băng nhất) bị đánh quá mạnh hoặc quá yếu hoặc quá nhẹ. Đôi khi bi 2 bị đẩy ra khỏi đường ranh 5 inches và nó phải được gom trở lại, nếu không thể bi sẽ bị phá vỡ.

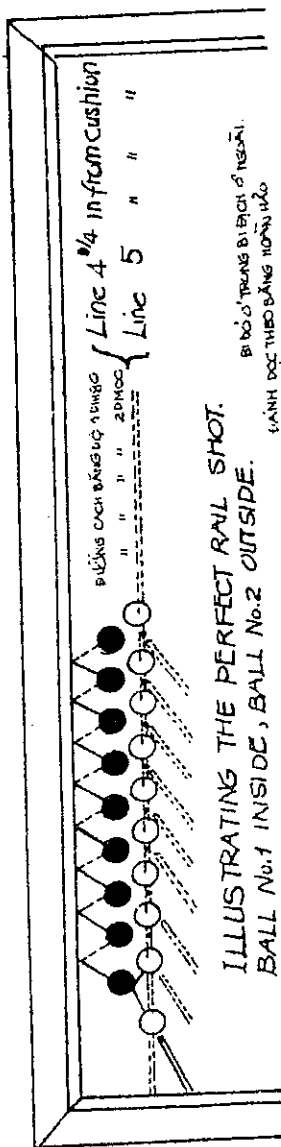
Đường cách băng 5 inches

Trình bày cú đánh vào băng hoàn hảo. Bi 1 nằm trong, bi 2 nằm ngoài.

- Thể bi dọc theo với băng hàng loạt lỗi lầm:

Vì vậy, thể bi dọc theo băng gồm phần lớn hàng loạt lỗi lầm và những cú đánh để sửa sai những lỗi lầm ấy.

Thông thường, cú Anh quốc rất ngắn và hoàn hảo được sử dụng để đánh thể bi này, và bi chủ được đánh vào trung tâm hoặc phía dưới một chút. Nhiều người thấy đánh cú này dễ hơn nếu nâng cao cán cơ lên một chút và cầm chặt cơ hơn.

Hình 140

- Hai loại lỗi lầm.

Những lỗi lầm khi thực hành có thể được chia thành 2 loại. Thứ nhất; những lỗi xảy ra với hai bi đỏ và bi đen khi còn nằm bên trong đường ranh 5 inches sau cú đánh, thứ hai, những cú đánh ấy làm một bi hoặc cả hai bi chạy ra ngoài đường ranh 5 inches này. Trong chương sau, chúng ta sẽ nghiên cứu những thể bi do những lỗi lầm thông thường nhất tạo ra, và cả hai bi đều nằm trong đường ranh 5 inches.

Đường cách bằng $4\frac{3}{4}$ inches.

Khi đánh một cú thông thường, bạn cần chú ý đặc biệt điều này: đừng để bi 1 nằm sát băng, vì nó phải nằm ở ngoài một chút để hợp với bi 2. Tuy nhiên bạn cần nhớ là không được đánh bi 1 mạnh để nó khỏi đi vào bi 2. Và làm bi 2 vượt khỏi đường ranh 5 inches.

Ngoài ra, phải đánh cách nào cho bi chủ dụng vào trung tâm của bi 2 hoặc dụng vào phía ngoài trung tâm của bi 2. Khuynh hướng của người mới tập là đánh vào phía trong trung tâm, do đó sẽ đẩy bi 2 vượt khỏi đường ranh 5 inches và để bi chủ nằm giữa hai bi kia.

Khi đánh cú dọc theo băng hoàn hảo hoặc bình thường, bi 2 chỉ được di chuyển từ 2,5 đến 3 inches mà thôi; dĩ nhiên bi 1 cũng chỉ đi xa hơn một chút vì phải đi theo hình chữ chi. Vì thế bi 1 cần được đẩy mạnh hơn một chút xít. Bạn phải đánh cú chết vào bi 2 nhưng đừng đánh nhẹ quá để hai bi nằm sát nhau.

CHƯƠNG XXIII

THỂ DƯỠNG BI DỌC THEO BĂNG (tiếp theo)

Trong chương vừa qua chúng ta đã thấy đồ hình lý thuyết của một cú đánh vào băng hoàn hảo chỉ làm các bi di động dọc băng giống như một đàn ngựa đã được huấn luyện thuần thục, bi 2 lần dọc theo một đường

thẳng tương tự cách băng hàn $4\frac{3}{4}$

inches, trong khi đó bi 1 chạm băng rồi dội ra theo hình chữ chi kết hợp với bi 2 lập đi lập lại một loạt thể bi nguyên thủy. Tay chơi giỏi thường đánh được hàng loạt những cú đánh hoàn hảo này. Nhưng cặp ngựa này (bi 1 và bi 2) là những con ngựa bất kham, khó dạy. Sai lầm một chút trong khi đánh là phải cần thận "điều chỉnh" để lập lại thể bi bình thường.

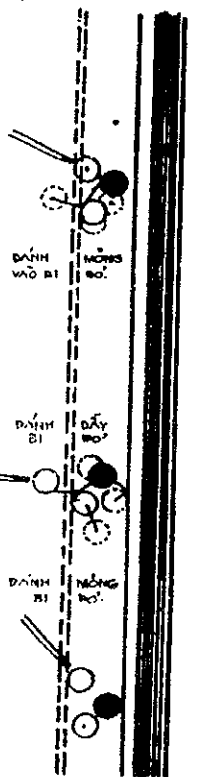
Tôi đã chia những lỗi lầm này thành hai loại, một là đẩy bi 2 ra bên ngoài đường ranh cách băng 5 inches, và hai là bi 2 vẫn nằm bên trong đường ranh 5 inches ấy.

Các đồ hình được trình bày ở đây cho thấy các bi nằm trong những vị trí thật sự trên bàn bi do chính tôi tạo nên và được vẽ theo một tỷ lệ chính xác.

Trong tất cả các thể bi dọc theo băng này, các bi di chuyển rất ít sau mỗi cú đánh đôi khi chỉ bằng một phần của inches đôi khi bằng 2 hoặc 3 inches, hoặc 6 inches trong các trường hợp rất hiếm, khi cần lập lại thể bi. Ngay những cú đánh "bình thường" đều không hoàn toàn giống nhau và những sai biệt rất nhỏ, nếu không làm hư thể bi thì cũng có thể khiến cho cú đánh làm bi xô dịch quá nhiều.

Muốn đánh giỏi thể bi này, người chơi phải tập luyện chuyên cần và kỹ càng. Sau đây là vài đồ hình tiêu chuẩn:

A. Bi 1 không dội ra nhiều để kết hợp với bi 2 cách chừa. Đánh cú Anh quốc trái vào đỉnh bi chủ, bi chủ chạm đầy vào trung tâm bi 1 và bi 1 tiếp tục dụng nhẹ vào bên phải trung tâm bi 2. Bi 1 và bi 2 vẫn còn nằm trong

Hình 141

đường ranh chấm chấm nhưng bi chủ đã vượt ra ngoài một chút.

B. Sau đó đánh cú Anh quốc trái, đánh khá đầy vào bi 1 tránh được thế bi thẳng hàng hoặc nằm sát nhau. Bi 1 dội ra và đọng nhẹ vào bi 2.

C. Các bi trở lại vị trí cũ. Và chúng ta đánh trở lại như A.

Trong hình 141 trên đây, thế bi thứ nhất là kết quả của cú đánh không đúng cách.

- Chỉ dẫn về những đồ hình đặc biệt này.

Bạn hãy để ý cẩn thận: bên cạnh mỗi thế bi vẽ đậm nét có một thế bi khác được vẽ bằng hình chấm chấm là thế bi do cú đánh tạo ra và cũng là thế bi kế tiếp. Trong những cú đánh này, các bi chỉ di chuyển trên những khoảng rất ngắn. Những thế bi được vẽ xa nhau để nhìn rõ hơn. Hình 142 là một trường hợp khác của thế bi dọc theo băng:

A. Bi 1 bị đánh quá mạnh so với bi 2 và chạy tới cách chừa: Dùng cú Anh quốc phải đánh đầy vào bi 2.

A. ĐÁNH MẠNH VÀO BI DỊCH

B. Dùng cú Anh quốc phải đánh vào bi chủ, bi này sẽ chạm vào trung tâm bi 2.

B. BI CHỦ CHẠM VÀO BI DỊCH BÊN PHẢI

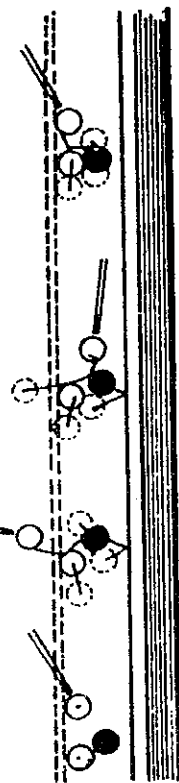
C. Dùng cú Anh quốc phải đánh nhẹ vào bi 3. Cả 2 bi (1 và 2) sẽ xô dịch hướng về băng.

C. BI CHỦ CHẠM NHẸ BI DỊCH CẢ HAI ĐỀU HƯỚNG VỀ SONG BĂNG

D. Sau cú đánh ở C, thế bi bình thường được tái lập.

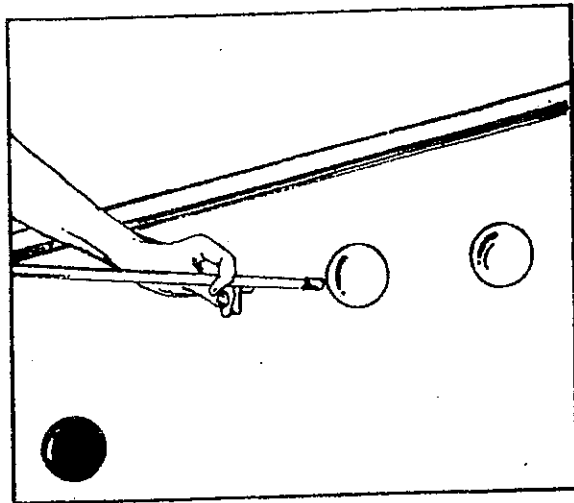
D. THẾ BI BÌNH THƯỜNG ĐƯỢC TÁI LẬP

Khi đánh tất cả những cú này bạn cần nhớ đừng bao giờ để bi 1 dội khỏi băng quá nhanh để đá vào bi 2 vượt ra khỏi đường ranh 5

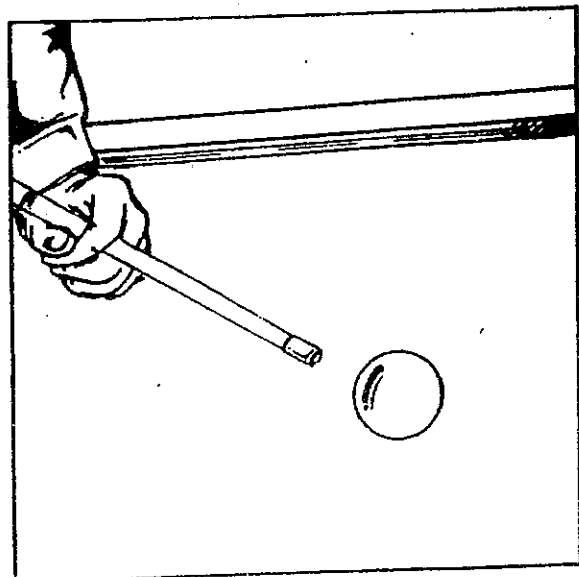

inches. Hai đường chấm chấm trong hình là những đường ranh cách băng chừng 4 3/4 inches và 5 inches và các bi phải nằm dọc theo hai đường này. Điều nguy hiểm nhất ở đây là bi 1 nằm quá gần băng và bi 2 vượt khỏi đường ranh 5 inches.

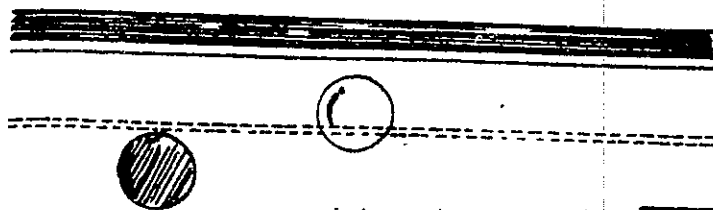
Ồ! Anh ta sử dụng thế giạt "hồi lực" cho bi chạy ngược về đó bạn.

Đây là bước đầu tiên tập ta quen nắm cây cơ để làm tay cầu thông thường. Bàn tay trái nắm lại đặt xuống bàn, rồi vòng

ngón tay trở qua cây cơ kẹp lại nhẹ nhàng.

B. NHỎ CÚ ANH QUỐC TRÁI, BI CHỦ SẼ ĐƯA BI ĐỎ CHẠY THEO BI ĐỎ, BI ĐỎ ĐÁ NGƯỢC BI CHỦ TRÁNH ĐƯỢC THỂ BI SÁT BĂNG.

A. ĐICH/CHẠM DÂY 3/4 ĐI ĐỎ, ĐI ĐỎ CHẠY ĐỌC BĂNG BÊN TRONG BI ĐỎ, DÂY BI ĐỎ RA NGOÀI ĐƯỜNG RANH 4 DM 55.

LÀM CÁCH NÀO SỬA LẠI NHỮNG THỂ BI SAI BÊN TRONG ĐƯỜNG RANH 5 INCHES?

Trong hình 143 trình bày một thể bi sai do cú đánh thông thường vào bi 2 (bi nằm ngoài) bị đẩy quá xa về phía trái, vì bi chủ đánh quá xa vào bên phải của trung tâm. Bạn hãy đọc những ghi chú bên cạnh các đồ hình 143 để thấy cách phục hồi thể bi dọc băng thông thường.

Ta phải luôn nhớ điều này: trong khi chơi những thể bi dọc băng hoặc ven băng, nếu đánh quả bi đỏ hoặc bi địch vào băng, thì cú Anh quốc phải đánh vào bi chủ sẽ tạo cho quả bi kia một cú Anh quốc trái, và ngược lại. Do đó, khi bạn muốn bi 1 tiến tới (như thể bi được trình bày trong các hình này), cú Anh quốc trái giúp bi này chạy dọc theo băng và cú Anh quốc phải làm nó chạy chậm lại.

Trong hình 144 trình bày thể bi sai, đôi khi xảy ra vì người chơi đã không đánh cú Anh quốc trái nên không thể đưa bi 1 (bi nằm trong) chạy dọc về phía trước của bi chủ.

B. BI CHỦ CHẠM DÂY BI ĐỎ

A. CÚ ANGLE TRÁI, BI CHỦ LƯỚT MỎNG BI ĐỎ.

C. ĐÁNH CÚ LỖI ĐỎ-MI.

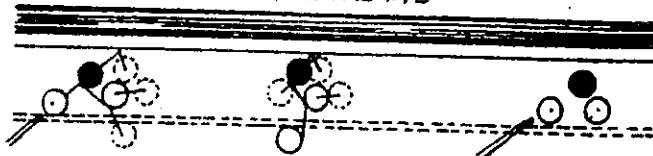

PLATE 143

C. TÁI LẬP ĐƯỢC THỂ BI SONG BĂNG.

Thể bi này là một thể bi đòi hỏi một sự chính xác tốt độ, đặc biệt khi đánh cú thứ nhất và cú này không được đá bi 2 đi xa.

Lúc đầu bạn có thể gặp vài khó khăn khi lường sức mạnh chính xác trong cú đánh. Tuy nhiên, với một chút thực tập tay chơi trung bình sẽ ngạc nhiên về kiểm soát được cú đánh của mình. Bạn phải tập làm sao để hành động đó quen thuộc đến nỗi ăn sâu vào tiềm thức. Hãy tập đánh thể bi này, nó sẽ giúp bạn đánh được những thể bi khác và đem lại nhiều lợi ích cho lối chơi của bạn.

A. Trước nhất hãy dùng cú Anh quốc trái, và đánh một cú lỗi đỏ-mi, dây 3/4 vào bi 1, bi 1 chạy dọc theo băng, bên trong bi 2 và lại đẩy bi 2 ra ngoài đường ranh 5 inches.

B. Cú Anh quốc trái, cú đánh này rất khó sẽ đưa bi 1 di động đến bi 2, bi 1 đá bi chủ chạy ngược lại để tránh một thể bi sát băng.

C. Sau cú đánh ở B, bạn lập lại được thể bi dọc băng thông thường.

A. Trong trường hợp này, bi chủ chạy tới trước bi 1 một chút. Cách chữa: Bi chủ được đánh bên trên trung tâm với cú Anh quốc trái, và lướt mỏng qua bi 2 chỉ làm bi 2 xê

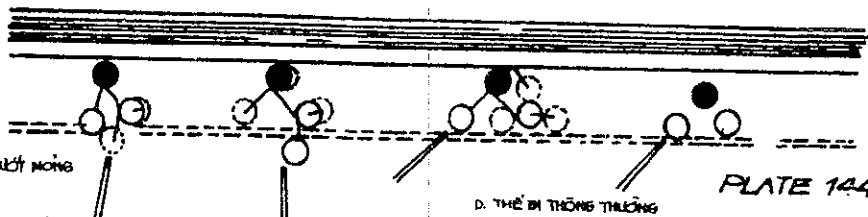

PLATE 144

D. THỂ BI THÔNG THƯỜNG

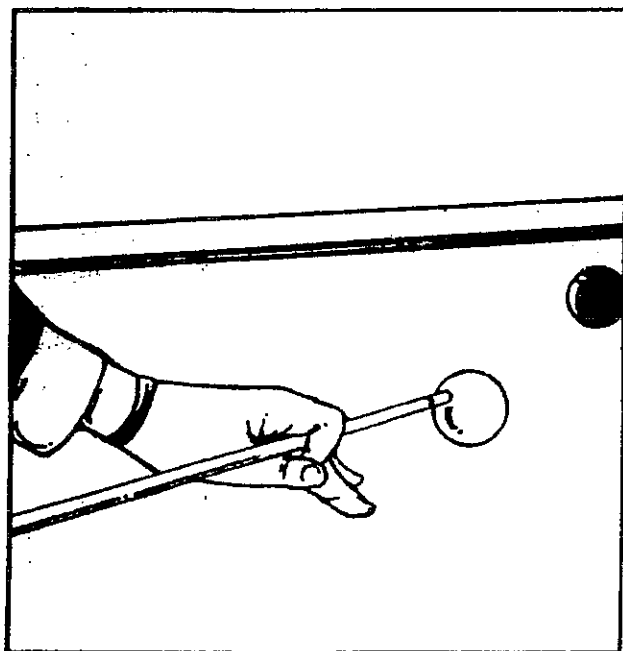
dịch một chút về phía trước.

B. Một cú đánh khó. Đánh rất nhẹ vào bi 2 để bi này khỏi di động. Bằng cú Anh quốc trái, bi chủ chạm dây vào bi 1, nhưng chạm phía trái của trung tâm.

C. Đánh vào đỉnh và phía trái của bi chủ, bi này đụng vào bi 1, giống như một cú đánh lồi dở mi.

D. Sau khi đánh như trên, thế bi dọc băng thông thường đã được lập lại.

CHƯƠNG XXV

LÀM CÁCH NÀO SỬA LẠI NHỮNG THẾ BI SAI BÊN TRONG ĐƯỜNG RANH 5 INCHES? (Tiếp theo)

Chương này chấm dứt phần quan trọng và thông thường nhất, của những thế bi sai bên trong đường ranh 5 inches, khởi sự từ thế bi dọc băng thông thường.

Trong chương này, trước nhất bạn hãy lấy trường hợp những quả bi nằm trong vị trí được trình bày trong hình 145: bi chủ ở bên ngoài và có thể ở phía trước bi 2 một chút. Đây là một trong những cú phải được đánh rất chính xác được vậy, có thể sửa lại

thế bi với một cú đánh ấy. Cú này khó đánh vì hơi giống cú lồi mà không được đánh quá mạnh vào bi 2. Hình 146 đã giải thích đầy đủ.

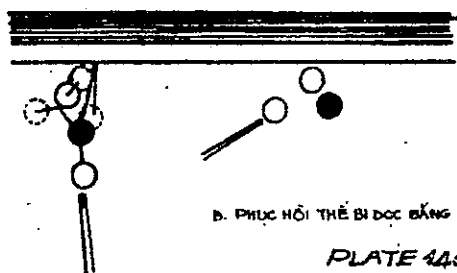
A. Cú lồi. Dùng cú Anh quốc phải để giữ bi 1 tại chỗ, nhưng bi 1 cũng có thể đụng nhẹ vào bi 2. Bi chủ đụng khá đầy vào bi 1 nhưng vào nửa bên trái của bi này.

B. Thế bi dọc băng bình thường đã được phục hồi.

Bạn cũng phạm một số lỗi lầm trong khi sửa sai để phục hồi thế bi dọc băng bình thường nhưng nếu bạn thông suốt những nguyên tắc được trình bày bằng hình ở đây thì bạn đã biết sửa những trường hợp đặc biệt này rồi.

Chúng tôi trình bày sau đây 2 thế bi nếu dùng cú massé đúng cách thì có thể phục hồi được thế bi dọc băng thông thường (xem hình 147 và 148).

A. Bi 2 không chạy đủ xa. Bi chủ chỉ trượt rất mỏng vào bi 1 (bi trắng). Đánh bi

A. BI CHỦ CHẠM DÂY BÊN TRÁI BI 2

B. PHỤC HỒI THẾ BI DỌC BĂNG

PLATE 145

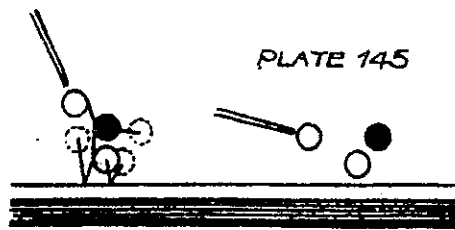
chủ bằng cú Anh quốc trái, bi chủ sau khi đụng băng sẽ dội ra cách băng từ 2 đến 2 1/2 inches.

B. Thế bi dọc băng thông thường đã được phục hồi.

Vì bạn có thể nghi ngờ, không nhận thấy sự khác biệt nhỏ giữa các thế bi sai và các thế bi bình thường đã được phục hồi, nên tôi trình bày ở đây những cú đánh căn bản.

A. Cú massé. Bi chủ đẩy bi 2 đi tới rồi đụng băng và dội ra chạm mỏng vào bi 1.

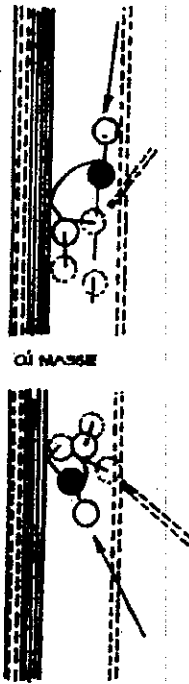
B. Cú massé "ép" bi 2 ở quá xa về phía trái. Bi chủ chạm đầy vào bi 1, nhưng chạm

vào bên phải trung tâm bi 2. Bi 1 đụng vào phía trái của bi 2 và đẩy bi 2 ra ngoài. Thế bi dọc băng bình thường đã được phục hồi, hoặc gần như vậy.

Khi đã làm chủ được những cú đánh này, bạn sẽ tự tìm thấy được những cú đánh khác chỉ thay đổi chút ít, nhưng cũng phát xuất từ những cú đánh căn bản này. Bạn cũng có thể phát minh ra một cú đánh khác.

Trong chương sau chúng ta sẽ nghiên cứu cách đưa bi 2 trở lại một khi nó vượt khỏi đường ranh 5 inches, là đường chấm nằm

ngoài. Đường ranh 4 inches là đường ranh mà bi 2 phải đi³₄ qua nếu đánh chính xác.

Hướng dẫn cú đánh bằng tinh thần: Khi đánh một cú dọc băng thông thường (và hầu hết trong các thế bi khác) người ta phải tập có thói quen hướng dẫn các quả bi bằng tinh thần. Bạn hãy tập thói quen "thấy" băng óc bạn những quả bi di chuyển đến các vị trí chắc chắn. Bạn "trông thấy" những vị trí mà bạn sẽ cho bi ngừng ở đó, và bạn cố đặt chúng nằm đó. Như vậy, gần như bạn chọn trước vị trí thuận lợi cho các bi rồi đánh để đưa chúng đến vị trí đó. Bạn sẽ thấy thói quen ấy đem lại rất nhiều lợi ích cho bạn.

CHƯƠNG XXVI

CÁCH PHỤC HỒI THẾ BI DỌC THEO BĂNG KHI BI ĐỎ VƯỢT KHỎI ĐƯỜNG RANH 5 INCHES.

Đây là chương chót đề cập đến thế dọc bi dọc theo băng, nhằm khảo sát cách phục hồi thế bi dọc theo băng bình thường, khi bi đỏ vượt khỏi đường ranh cách băng 5 inches (12cm70) và khảo sát cách để "gom bi vào góc" tiếp tục chơi với thế bi dọc theo băng ở dưới cạnh băng phụ cận hoặc quay lại cạnh băng ấy trong hướng khác. Việc tập luyện thế bi này không những chỉ rất có lợi cho người chơi trung bình vì nó đòi hỏi những dụng cụ hoàn hảo, một bàn chơi loại tốt nhất và một kỹ thuật chơi bi da giỏi, mà còn có giá trị rất lớn trong việc nghiên cứu thế bi ven băng nữa. Thật ra, việc thực tập này là một sự cần thiết tuyệt đối để thấu triệt thế bi này, tốt cho việc trau dồi một xúc giác bén nhạy, cách thấu triệt trong tiềm thức về những bấp thịch khiến có thể đánh quả bi đi xa hay gần đúng với ý muốn của mình. Môn chơi đây tạo nhả, thanh lịch tạo sự hấp dẫn chính yếu cho bi da và thật ra, đối với tay chơi tài tử trung bình thì chơi thế "bi băng thẳng" và những thế bi khác, khó hơn là chơi thế bi "ven băng". Không có cách tập đường bi nào khác tốt như cách tập về thế bi dọc theo băng. Đối với một tay chơi trung bình.

Trong hình 149, chúng tôi trình bày bi đỏ vượt khỏi đường ranh 5 inches (đường chấm song song dọc theo băng và cách băng 5 inches). Bây giờ, bạn hãy nhớ kỹ điều này: Khi bi đỏ bắt đầu vượt về bên phải bạn hãy đi theo nó liền. Thông thường người ta đánh một cú vào băng hoặc cú "giật ngược nhẹ" để đặt bi chủ nằm bên phải bi đỏ; rồi đánh cú kế tiếp, đánh dây vào bi đỏ, càng dây càng tốt, nếu có thể được (đánh vào bên phải của trung tâm bi đỏ). Cú đánh này sẽ đem bi địch trở vào đường ranh 5 inches.

Nhưng bước thứ nhất như bạn thấy là đưa quả bi chủ đến bên phải của bi đỏ, nghĩa là bên ngoài đường ranh 5 inches, thông thường là 2 inches.

Hình 149 - A. Cú "đá ra". Đánh dây bi đỏ với cú giết hồi nhẹ. Bi đỏ đụng vào băng, dội lại và đá bi chủ vượt khỏi đường ranh 5 inches. Bi chủ chạm nhẹ bi địch. Sau khi đụng bi đỏ rẽ lại kề bi địch mà không đá bi địch ra xa.

B. Đánh vào bên phải trung tâm của bi địch để bi này lăn từ 1 đến 1 1/2 inches rồi trở vào bên trong đường ranh 5 inches.

C. Đánh dây vào bi đỏ. Bi này chạm băng dội lại đá bi chủ và tiến đến sát bi địch lập lại thế bi dọc theo băng thông thường.

D. Lấy lại cú đánh dọc theo băng. Hình 140 trình bày một thế bi trong đó bi địch bị bi đỏ đá ra khỏi đường ranh khi đụng băng dội lại quá mạnh, sau đó là cách đánh để phục hồi thế bi dọc theo băng, khỏi sự bằng cái gọi là "cú nổ", mặc dầu trên thực tế chỉ đánh một lần cú đó thôi.

Đôi khi nếu cả hai bi dội từ băng ra một cách tốt đẹp với bi địch vượt khỏi đường ranh 5 inches, thì chỉ dùng một cú đánh vào băng đơn giản làm bi chủ đụng vào bên phải trung tâm bi địch, sẽ đặt các bi vào vị trí tốt để đánh cú phục hồi như trình bày trong hình 149C.

Nếu cần sử dụng cú "đá ra" thì có một điều bạn phải tập và nhớ kỹ là: Nếu một bi bị bi đỏ đá thẳng ra ngoài (bi đỏ nằm gần băng) thì bạn hãy dùng cú Anh quốc trái. Nếu bi ấy chỉ nằm phía trái của bi đỏ một chút, bạn không nên dùng cú Anh quốc. Nếu nó nằm xa hơn một chút về phía trái của bi đỏ, bạn nên dùng cú Anh quốc phải, để bi đỏ không thể tiến tới quá xa.

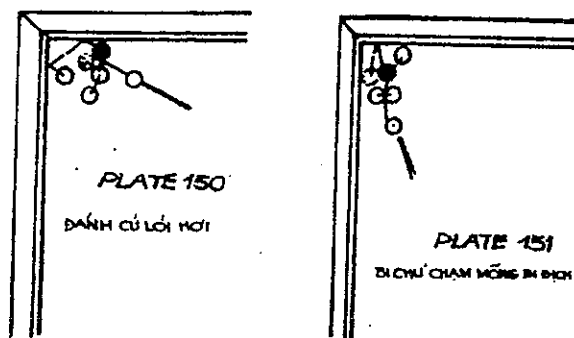

CHƯƠNG XXVII

NHỮNG CÚ ĐÁNH GOM BI VÀO GÓC

Hình 150, 151 và 152 trình bày ba cách gom bi vào góc, mục đích là đưa những quả bi ở băng kế cận đi vào thế bi dọc theo băng thông thường để tiếp tục giữ bi dọc theo băng hoặc xoay ngược lại dọc theo băng ấy quay về hướng đối diện nơi bạn đã giữ những quả bi đó. Có nhiều biến đổi về những thế bi này, và một hoặc hai cú nhồi massé sẽ giúp bạn giải quyết dễ dàng, nhưng bạn cũng cần nhớ những cách trình bày nơi đây.

Hình 150. - Dùng cú vỗ đầu mép trái, cũng như coulé hơi (lối hơi) bi chủ trúng bi đỏ rồi nhúi vào băng, rồi mới dọi ra trúng bi địch. Đôi khi chỉ đơn thuần dùng cú Ăng lê bên phải, bi chủ chạm bi đỏ rồi dọi về chạm bi địch trong khi bi đỏ phải chạy vòng theo góc. Kết quả tạo thành thế bi đường này thông thường (qua đường này bên khác).

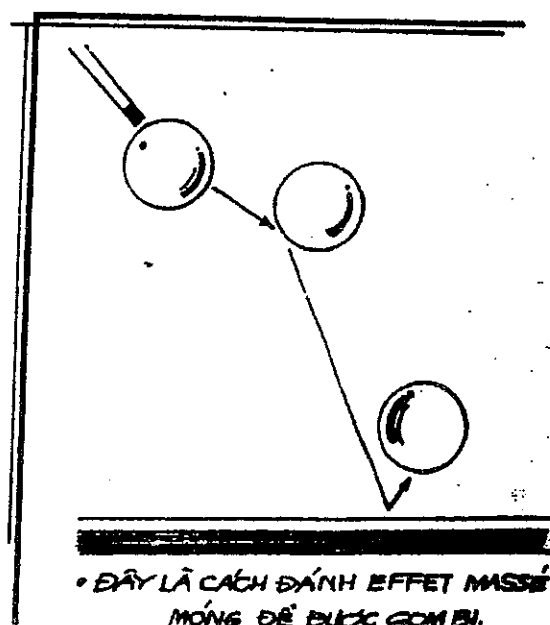
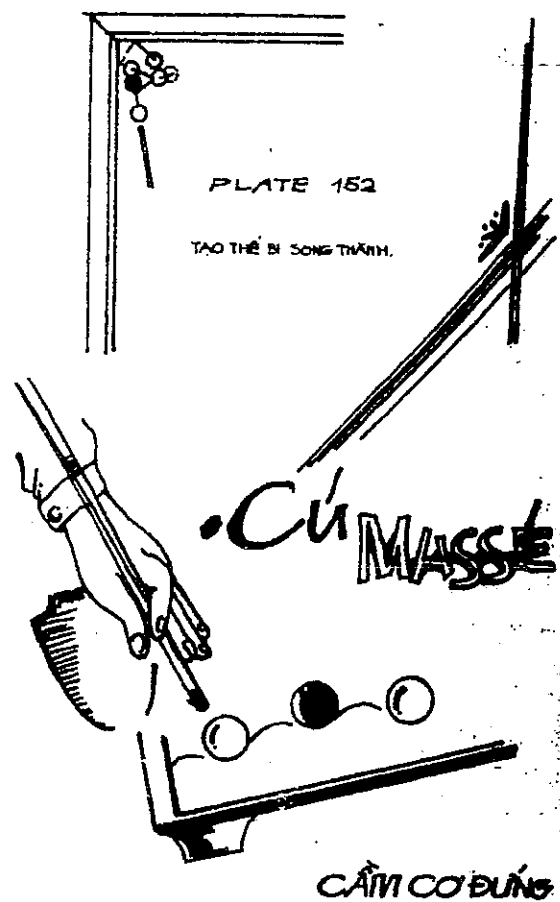
Hình 151. - Bi chủ chạm mỏng vào bi địch và trúng dây vào bi đỏ. Kết quả tạo thành thế bi đường rầy thông thường.

Hình 152. - Dùng cú xoáy trái (Ăng lê) bi chủ chạm dây vào bi đỏ, bi đỏ mượn hai băng trở ra, bi chủ tạt qua trúng bi địch, rồi dọi chạy trở về nằm sát mép trái bi đỏ, tạo thành thế bi đường rầy song hành mới nằm trên đường rầy khác.

Hình 150: Dùng cú Anh quốc đỉnh và trái, giống như cú "lối dờ mi". Bi chủ chạy vào băng. Đôi khi bạn chỉ cần bi đỏ đá ngược vào bi địch bằng cách dùng cú Anh quốc phải để đưa bi đỏ chạy vào góc, kết quả là tạo được thế bi dọc theo băng thông thường (trên băng kia).

Hình 151: Đánh mỏng vào bi đỏ, đánh dây vào bi địch kết quả là tạo được thế bi dọc theo băng thông thường (quay đầu về hướng kia).

Hình 152: Đánh dây vào bi đỏ bằng cú Anh quốc trái bi chủ chạy tới đụng vào cạnh trái của bi địch. Thế bi dọc theo băng mới được trình bày bằng những hình chấm.

CHƯƠNG XXVIII

CÁC NGUYÊN TẮC CỦA THỂ BI "DỌC THEO BĂNG" ÁP DỤNG CHO THỂ BI "ĐƯỜNG VEN BĂNG"

Bây giờ chúng ta nghiên cứu thể bi "Đường ven băng", một thể bi tương tự như thể bi dọc theo băng nhưng có những điều mới mẻ hơn một chút. Đó là thể bi dọc theo băng nhưng đường băng dài hơn cách thành bàn đến 18 inches thay vì 5 inches như trong thể bi dọc theo băng. Do đó, muốn đánh thể bi này cần phải nhiều chính xác hơn và sau một lỗi lầm, sẽ có ít dịp may hơn để lập lại thể bi dọc băng thông thường.

Trước nhất, trong hình 153, chúng ta thấy các bi (vị trí 1, 2 và 3) nằm trong vị trí mà bi đỏ bị đánh vào băng, dội ra kết hợp với bi dịch và đặt bi chủ vào vị trí thuận lợi cho những cú đánh nhẹ vào băng. Điểm quan trọng cần khảo sát nhất ở đây là góc tạo nên bởi đường AB.

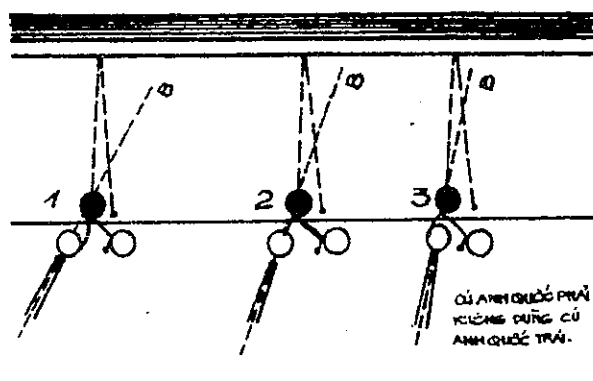
Trong thể bi 1 dùng cú *Anh quốc phải* và cú giết hồi nhẹ đánh vào trung tâm bi đỏ (vì bạn quay mặt vào bi dịch bạn đừng đánh vào trung tâm của băng dài).

- Trong thể bi 2 không dùng cú *Anh quốc* và đánh cú giết hồi như trên.

- Trong thể bi 3 đánh cú *Anh quốc trái*, và dùng cú giết hồi để "đó" bi đỏ sang bên phải, nhập cùng với bi dịch.

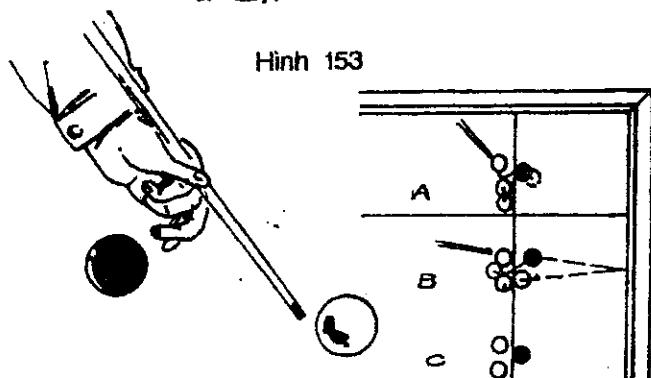
Trong khi quyết định nơi mà bạn muốn đem bi đỏ trở lại, bạn hãy nhớ là bi dịch đương nhiên sẽ xê dịch một chút về bên phải bởi cái đá nhẹ của bi chủ.

Một điều khác cần lưu ý để cú đánh này được hoàn hảo là: khi đánh đủ mạnh vào bi đỏ để mang nó trở lại gần những bi khác thì tốt hơn nhiều là bạn chỉ nên đánh nó vừa đủ mạnh để mang nó trở lại gần những bi kia nhưng không để nó đá mạnh vào các bi ấy, và đặc biệt **ĐIỀU RẤT QUAN TRỌNG!** là không đá bi dịch ra xa.

POS 1. Right English.
.. 2. No "
.. 3. Left "

Hình 153

LIQUÉ
DỌC THEO BĂNG

THỂ BI SONG THÀNH

Vị trí 1: Dùng cú *Anh quốc phải*.

Vị trí 2: Không dùng cú *Anh quốc*.

Vị trí 3: Dùng cú *Anh quốc trái*.

Đường chấm A-B cho thấy góc (góc này thay đổi tùy cú đánh) hướng về băng nơi bi chủ đập vào góc là điểm khác biệt thực sự giữa các vị trí 1, 2 và 3.

Một cú đánh vào bi chủ có thể vô hại nếu đánh vào trung tâm nhưng nếu không đánh vào trung tâm hoặc chỉ đánh rất gần trung tâm, hoặc nếu bi đỏ dội lại quá nhanh, nó sẽ phá vỡ thể bi đó. Điều này cũng đúng như trong thể bi dọc băng bi đỏ không được

dội ra nhanh vì nó có thể đá bi địch vượt khỏi đường ranh 5 inches.

Đường bi chạy vào băng và dội ra là điểm then chốt trong thế bi ven băng vì nó quyết định thế bi này. Có thể nói đây là đường bi lái, đường bi quyết định của thế bi này. Thường người ta sử dụng cú đánh Anh quốc để đường bi lái được hoàn hảo.

Hình 153: Một thế bi, ba cách đánh

1. Thế bi "Ăng lê" effet bên phải, thuận, bi chủ sẽ đi về bên phải để chạm bi địch.
2. Thế bi lái, đóng vào lưng, bi chủ chạm vào bi đỏ, tạt ngang cùng bi địch.
3. Thế bi "Ăng lê" effet bên trái, nghịch, bi chủ chạm bi đỏ, tạt ngang đến cùng bi địch.

Hình 154: A. Thế bi song thành thuận tủy xuất hiện. Trước nhất là làm sao dùng cú giò gà nhẹ, đánh một hai suốt ba bốn cú, để đưa chúng vào thế bi thứ hai.

B. Trong thế bi thứ hai, có thể không hoàn toàn nằm đúng theo lý tưởng, chúng có thể biến đổi nhiều vị trí khác góc cạnh so với băng bàn, như đã trình bày nơi hình 153. Và khi muốn cho bi đỏ mượn băng trở về, thì nên tùy theo thế bi mà thay đổi cú đánh cuốn Anh quốc, như giải thích trước.

Nếu như bạn có tài lừa dối, khéo đưa chúng vô ra theo ý muốn, thì bây giờ các bi đã gom trở lại trên lần mức ngon lành, sẵn sàng cho vài cú giò gà êm nhẹ, và chuẩn bị cho vài thế khác, đánh lập đi lập lại và vô tận đó.

Một điều rất quan trọng là đừng để bi "lái" (bi đỏ) dội lại quá nhanh. Điều này là sự khác biệt giữa hai lối đánh mới và cũ. Ngày xưa, người ta có thói quen tạo cú giữa bi đỏ và bi chủ trên đường dội lại. Nhưng những tay chơi giỏi nhất ngày nay không để chúng đá nhau; ngoại trừ khi cú đá ngược thật thẳng (hoặc gần thẳng) hoặc khi bi địch chạy quá xa về bên trái, nằm trong một vị trí tốt cho cú đánh vào băng và dội ra.

Nếu bi đỏ, khi dội lại từ băng bàn, chỉ chạy đến các bi khác, sẽ có nhiều phần sai

lầm tại nơi nó ngừng. Sự thay đổi chừng 3 inches có thể xảy ra với các bi thì bạn còn có thể kiểm soát được trong đường bi kế tiếp.

Trước hết, bạn hãy tập cú đánh "vô ra" cho thuần thực để có thể hướng dẫn bi đỏ sang phải hoặc trái bằng cách thay đổi cú Anh quốc và mang bi này trở lại đủ xa và không xa quá vì nó sẽ đá các bi khác văng đi. Rồi thực tập những đồ hình kế tiếp ở hình 154.

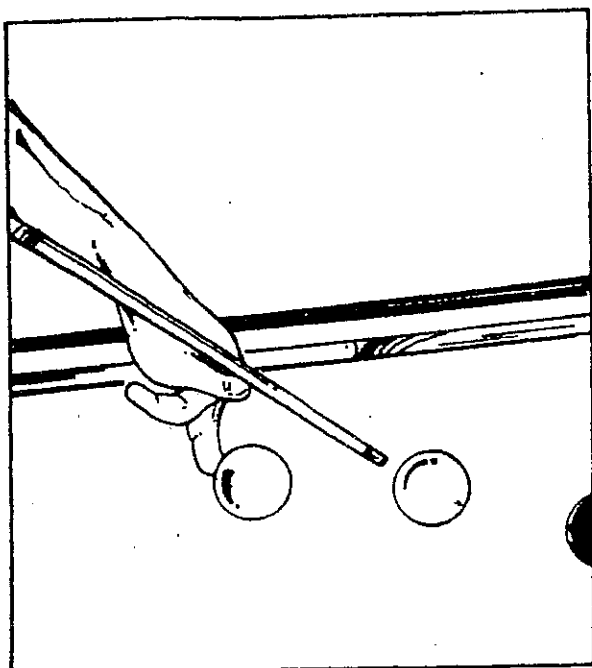
A. Vị trí của thế bi ven băng thuận tủy. Trước hết phải đánh một, hai, hoặc ba, bốn cú giò gà nhẹ để đưa các quả bi vào vị trí thứ hai.

B. Trong vị trí thứ hai này thế bi có thể không được hoàn hảo. Nó có thể khác góc so với băng bàn (như trong hình 153) và khi đánh bi đỏ vào băng bạn có thể phải thay đổi cú Anh quốc để mang bi trở lại điểm bắt buộc như đã giải thích trước đây.

C. Nhưng thí dụ bạn đã đánh cú "vô ra" hoàn hảo và các bi đã trở lại đường ranh, sẵn sàng để bạn đánh thêm vài cú giò gà nhẹ, chuẩn bị cho một cú đánh vô-ra khác và còn tiếp tục vô tận.

Lúc nào bi địch cũng phải được giữ ở bên ngoài đường ven băng. Khi đó những quả bi đều ở "ngoài ven băng" và có thể được điều động với thế bi ven băng cho đến khi nào bạn có thể thực hiện được cú đánh ấy.

Đôi khi hai bi tách rời nhau, hoặc bi chủ đi quá xa về phía trước bi đỏ (về phía phải của nó). Trong trường hợp này, bạn phải đánh bi chủ lướt qua bi đỏ và bi địch và chơi thế ven băng bằng cách đánh vào băng kia. Đôi khi bằng cách dùng "đường bi cạnh" (đánh phốt tới và lui qua mặt bi đỏ và bi địch chỉ lướt nhẹ vào 2 bi này), bạn có thể lại đưa các bi ấy vào thế bi ven băng. Những hình thức khác nhau của những thế bi này sẽ được đề cập đến trong chương chót. Nhưng những điều đã học về "cách phục hồi" thế bi dọc theo băng từ những thế bi đỏ cũng sẽ giúp phục hồi những thế bi băng sau những cú đánh dở.

CÚ GIẬT HỒI CHẠM, BÍ CHỦ CHẠY VỀ ĐUNG BÍ
DỊCH MÀ KHÔNG, HỀ BỊ XÊ DỊCH

CHƯƠNG XXIX

“QUAY LẠI” VỚI ĐƯỜNG DƯỠNG BÍ

Nếu tạo được thế bí ven băng trong “bàn ngắn” bạn hãy đánh thế bí này cho đến bao giờ bạn còn giữ được các bí trong thế bí đó. Khi các bí bắt đầu chạy ẩu, sớm muộn bạn sẽ ở vào một phần bàn nơi có nhiều cách để bạn vẫn có thể kiểm soát được.

Cách điều động cú đánh này được trình bày trong hình 155.

Trong hình này các bí được trình bày cách xa nhau để thấy các chiến thuật rõ ràng hơn. Trong khi chơi thật sự, người ta sẽ giữ bí ở gần nhau càng gần càng tốt và làm chúng di động càng ít càng tốt, chỉ vài phần của một inches mà thôi.

Trước nhất bạn đánh vào bí nằm gần băng nhất đánh dầy hơn bí kia và đánh rất nhẹ. Tất cả những cú đánh nhẹ, làm bí chủ chạm nhẹ vào bí đỏ phía dưới trung tâm. Có người cho rằng điều này giúp bạn cầm cơ chặt hơn. Tuy nhiên, có thể đây chỉ là một trường hợp cá nhân.

Bằng cách đánh dầy hơn một chút vào bí nằm bên trong, bạn đẩy nó đi xa hơn quả bí kia. Với một hoặc hai cú đánh chuẩn bị này và các quả bí nằm xa nhau một chút bạn có thể đánh cú “lướt” xuyên.

Như vậy bạn vẫn còn ở trong thế đường dương bí, nhưng bây giờ bạn đánh theo lối khác, lại hướng về bàn ngắn một lần nữa. Những chiến thuật này thường được dùng trong những thế bí khác và trong thế đường thẳng. Cú lướt xuyên được dùng nhiều là cú đánh giá trị.

Vị thế 5: Kết quả là thế “đường dương bí” dành cho cách đánh khác.

Vị thế 4: Cú đánh “xen qua”.

Vị thế 3: Vị thế 2:

Vị thế 1: Đánh dầy vào bí đỏ để đẩy nó tới phía trước xoay quanh đường dương bí kế hoạch là buộc bí trong tấn tới trước, trước khi đi xuyên qua.

Khoảng cách giữa các bí được phóng đại để trình bày cú đánh.

Nhiều tay chơi giỏi nhất trong khi đánh dọc theo băng không để các quả bí chạy xa khỏi băng cuối, nhưng đánh lướt xuyên và trở lại đường ven băng hoặc gần đó.

Tôi hoàn toàn tin tưởng vào các chiến thuật này, các băng kế cận tạo những góc thuận lợi cho những đường bí đánh vào băng, khi các quả bí bắt đầu chạy ẩu. Cũng thế bí ấy tại bàn giữa sẽ rất xấu, nếu ở gần băng cuối thì có thể không tạo một chút khó khăn nào cả.

Điều này thật rõ ràng trong những thế bí của cú nhồi massé. Những cú massé tại giữa bàn luôn luôn nguy hiểm vì phải dẫn bí chạy xa. Tôi thấy những thế bí gần băng cuối hoàn toàn thuận lợi 100% hơn cả thế bí đẹp nhất ở giữa bàn, và luôn luôn cần được đánh trở lại ngay về những băng cuối. Đối với cả những tay chơi thượng thặng, không có lỗi lầm nào trong sự thẩm định lại quá thường như việc đánh quá dài vào giữa bàn mà không đánh trở lại, trừ phi đó là lỗi trong khi đánh 2 quả bí.

Hình 155: Đường bí dọc theo thành bàn.

Chỉ lối đánh liên hoàn, đánh qua đánh lại cho thế bi mãi nằm dọc theo lần ranh song thành.

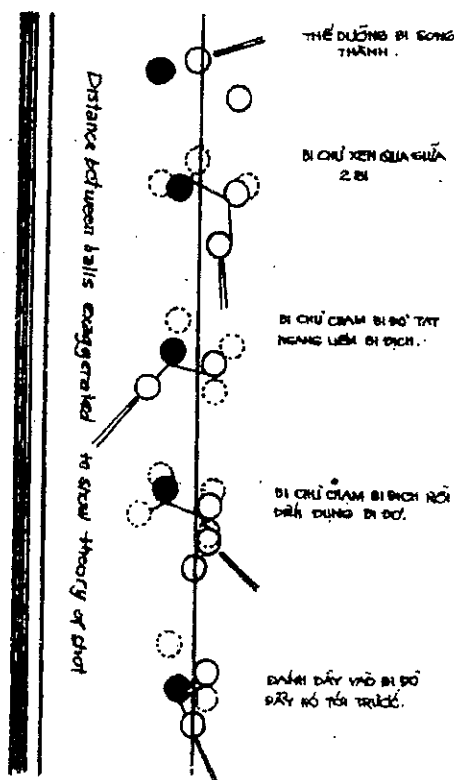
Thế thứ 1: Bi chủ chạm dây vào bi đỏ, dây nờ chạy về phía trước. Tạt qua phải đi theo đường dương bi. Tìm mọi cách đưa quả bi chủ vào mé trong, trước khi chen vào giữa để lướt qua phía trước.

Thế thứ 2: Bi chủ chạm mỏng bi địch tạt qua liếm mỏng bi đỏ. Bi chủ thẳng vào trong.

Thế thứ 3: Bi chủ chạm mỏng bi đỏ tạt ra ngoài cùng bi địch tạo thế giò gà.

Thế thứ 4: Để chen vào giữa lướt qua phía trước. Bi chủ chạm nhẹ bên trái bi địch, lướt tới liếm nhẹ bên phải bi đỏ lướt tới nằm trên đường dương bi.

Thế thứ 5: Kết quả, các thế bi nằm trên

"đường dương bi" dọc theo thành bàn.

Hình 155

CHƯƠNG XXX

CÁCH TẠO THẾ BI "ĐƯỜNG RANH" TỪ MỘT VÀI THẾ BI THƯỜNG XẢY RA

Trong lối chơi bi đa ĐƯỜNG VEN BĂNG, thế bi đường ranh luôn luôn là thế bi đẹp nhất mặc dầu có thể là một vấn đề tùy thuộc vào khả năng và sở thích cá nhân. Đối với Schaefer và Ives, thế "mỏ neo" là một thế bi đáng tìm kiếm nhất. Theo tôi, thế "đường bi" là một thế bi đặc biệt có giá trị nếu tại điểm giao tiếp trên đường ven băng cú đánh không hư và người chơi thuận tay phải. Thế nào là điểm giao tiếp trên đường ven băng? Đó là 4 điểm gặp nhau của 4 đường song song với thành bàn. Bạn nên nhớ luôn luôn rằng mỗi khi hai quả bi được gom lại gần những điểm giao tiếp là nơi những đường ven băng dài gặp những băng cuối thì bạn phải thận trọng kéo làm mất thế bi thuận lợi.

Trong khi thực hành, W.A Spinks đã chơi thế bi này được 1.010 điểm, và chính tôi cũng thấy nhiều tay chơi chuyên nghiệp đánh liên tục thế bi này trong những trận tranh tài. Với thế bi này dễ ăn điểm và khi nó vỡ rồi các bi vẫn còn kiểm soát được. Tuy nhiên, khi đánh thế bi này, cánh tay mau mỏi, không như trong các thế bi mỏ neo, ven băng hoặc đường băng. Tuy nhiên đây là một thế bi dễ chơi hơn thế bi mỏ neo vô cùng.

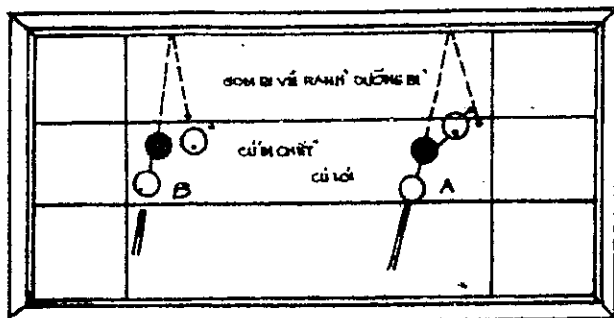
Thật là khó biết được phải bắt từ chỗ nào vì có quá nhiều trường hợp. Chúng ta sẽ xem xét một vài trường hợp và khi đã có học những trường hợp này, người chơi sẽ tự tìm thấy nhiều thế bi khác nữa. Hầu như mỗi ngày tôi lại thấy nhiều thế bi mới vì bi đa thì vô tận.

Trước hết chúng ta hãy nghiên cứu những trường hợp rõ ràng nhất là nơi mà các bi có thể được đặt vào thế đường ranh với một cú đánh như trong hình 156. Đồ hình A trình bày một cú lối. Bạn đánh dây từ 3/4 đến 7/8

vào bi đỏ để chạm nhẹ vào bên trái trên trung tâm của bi địch. Đây là một cú đánh lối chạm.

B cú "bi chết" để tạo thế bi đường ranh.

A Đánh cú bi lối để tạo thế bi đường ranh.

Hình 156

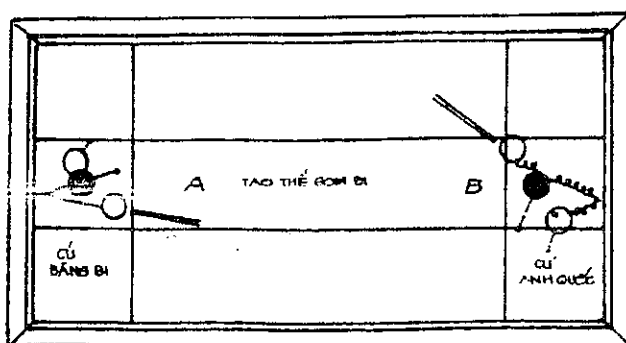
Hình 156: Gom bi về ranh "đường bi".

A. Đánh cú lối, chạm đây bi đỏ từ 3/4 phần bi chủ trượt tới, ủi nhẹ vào bi địch. Bi đỏ mượn băng trở về gom bi.

B. Đánh cú "bi chết", nguy hiểm là không cộng thật đây vào bi đỏ, nên bi chủ không bị khờ, mà đập mạnh vào bi địch, cùng tổng nó đi xa; hoặc không cân sức cho đúng (như khóa đi), bạn lại tổng bi đỏ quá mạnh khi nó mượn băng trở về, sẽ nằm chen kẻ vào giữa bi chủ và bi địch, mất thế bi.

Đồ hình B trình bày một cú đánh "bi chết". Cái nguy hiểm ở đây là bạn sẽ không đánh vào bi đỏ đủ đây để chạm quá mạnh vào bi địch đá bi này chạy dang xa hoặc không "chặn bi". Nếu bạn không chặn được, nếu bị đánh quá mạnh một chút bi đỏ sẽ lướt xuyên vào giữa bi chủ và bi địch và bạn chạy đi luôn.

Sau đây là một loạt những đồ hình trình bày các trường hợp khác nhau. Những lời ghi chú trong mỗi đồ hình đủ giải thích để bạn hiểu mỗi trường hợp.

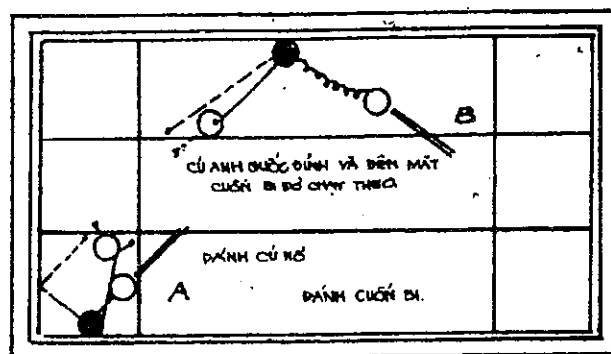

Hình 157:

Hình 157: Tạo thế gom bi.

A. Cú băng bi, bi chủ xạ thẳng vào băng, dội ra cộng bi đỏ, tạt qua trúng bi địch. Tạo thế gom bi.

B. Cú cuốn Ảng lè mặt, cạ mỏng vào bi đỏ, dội băng trở về trúng bi địch; kết quả của thế bi tương tự như kết quả thế bi hình A vậy.

Hình 158

Hình 158: Đánh cuốn bi.

A. Đánh cú nổ chạm đây vào bi đỏ, mượn băng dội ngược về cạ nhẹ bên phải bi địch, và nằm bên cạnh đó. Bi đỏ dội băng về nằm sát bi địch.

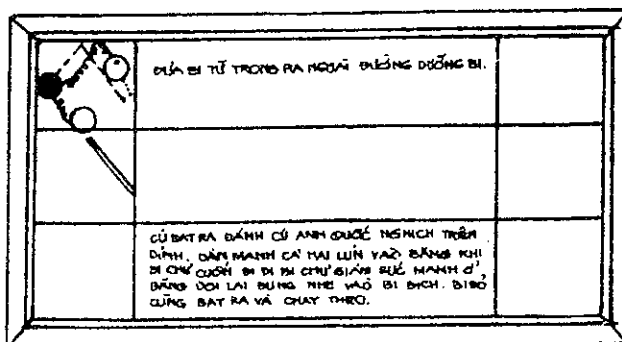
B. Đánh cú cuốn Ảng lè bằng cách nổ đầu bên mặt, để ủi nhẹ vào bi địch, cú cuốn Ảng lè này sẽ dẫn bi đỏ chạy theo.

A Cú đánh và băng chạm vào bi đỏ trước.

B Đánh mỏng nhưng kết quả tương tự như trong Đồ hình A.

A Đánh đây vào bi đỏ, bi này sẽ nằm sát bi địch.

B Đánh vào đỉnh và bên mặt của bi chạm vào bi địch. Cú Anh quốc này mang bi đỏ chạy theo.

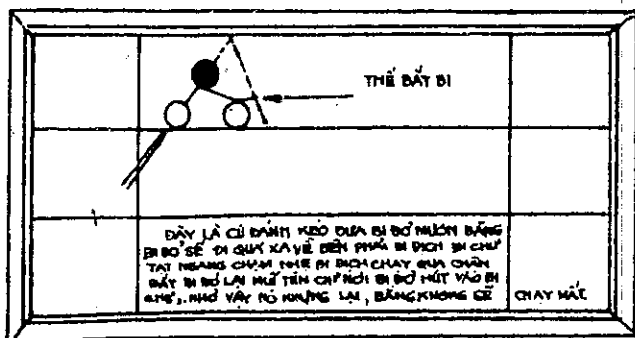

Hình 159

Hình 159: Gom bi vào góc.

A. Cú lới theo. Thay thế cho cú giò gà thiệt.

B. Cú ép phê mỏng nghịch mượn hai băng về cùng bi địch nhẹ.

Hình 160

Hình 160: Thẻ bắt bi.

Đây là góc đưa bi và đánh kéo, bi đỏ sẽ đi quá xa về bên phải sau khi mượn băng. Nhưng ta nên đánh bằng cách cho bi chủ tạt vào hông bi địch, bi chủ sẽ chặn bắt bi đỏ lại. Nơi có mũi tên chỉ bi đỏ húc vào bi chủ, nhờ vậy nó mới khựng lại, bằng không sẽ chạy mất.

A Đánh cú lới thay vì cú giò gà thiệt.

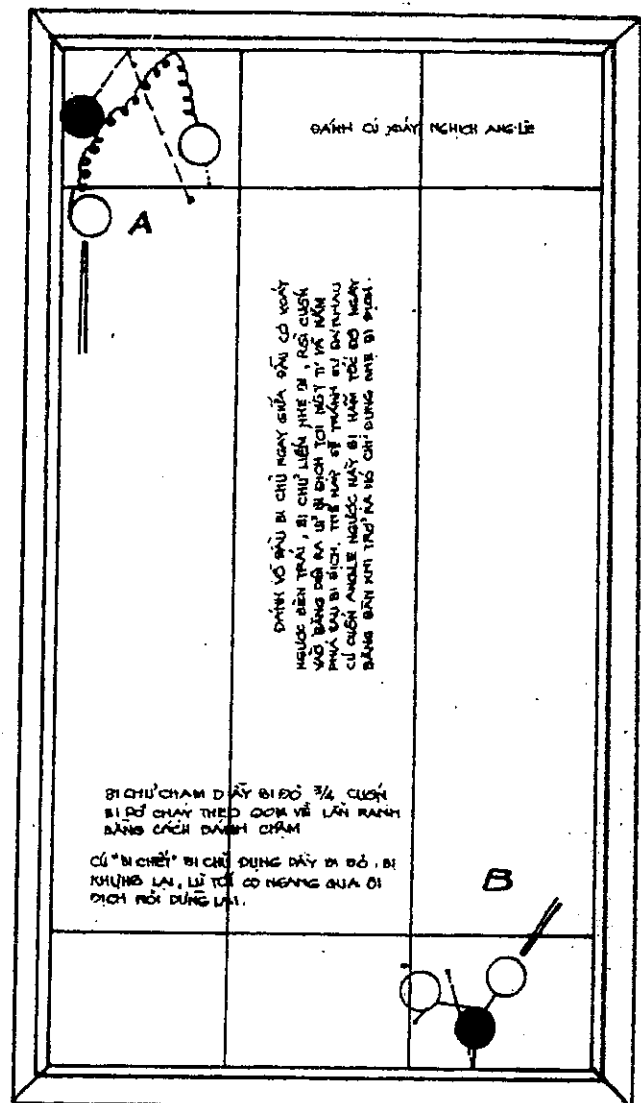
B Đánh vào 2 băng, thay vì cú giò gà thiệt.

Đây là góc lới và cú giựt hồi. Bi đỏ sẽ đi quá xa về bên phải. Nhưng bằng cách đánh vào hông phía trong của bi địch, bi chủ sẽ chặn bi đỏ và giữ nó lại. Mũi tên chỉ nơi bi đỏ đá bi chủ và bi giữ lại thay vì chạy mất.

Hình 161: Đánh cú xoay nghịch Ấng lê.

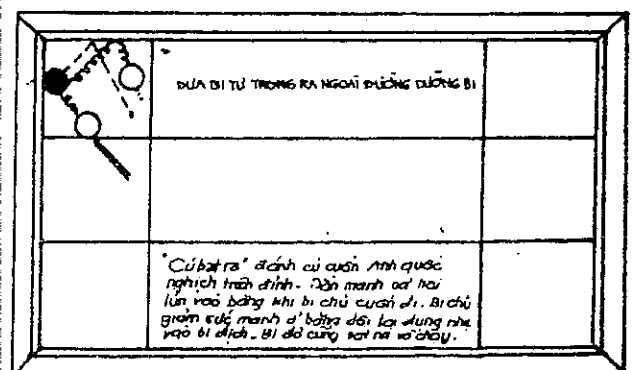
A. Đánh vố đầu bi chủ ngay giữa đầu cơ xoay ngược bên trái, bi chủ liếm nhẹ bi đỏ, rồi cuốn vào băng đội ra ủi bi địch tới một tí và nằm phía sau bi địch, thế này sẽ tránh sự đá nhau. Cú cuốn Ấng lê ngược này bị hãm tốc độ ngay băng bàn, khi trở ra nó chỉ dụng nhẹ vào bi địch. Bi chủ chạm bi đỏ độ 3/4 trái bi đỏ sẽ bị cuốn theo. Bằng cách đánh chậm.

B. Cú "bi chết". Bi chủ dụng dây vào bi đỏ tống nó vào băng đội ra, trong khi bi

Hình 161

chủ lù tới cạ ngang qua bi địch thật nhẹ, vẫn gom bi.

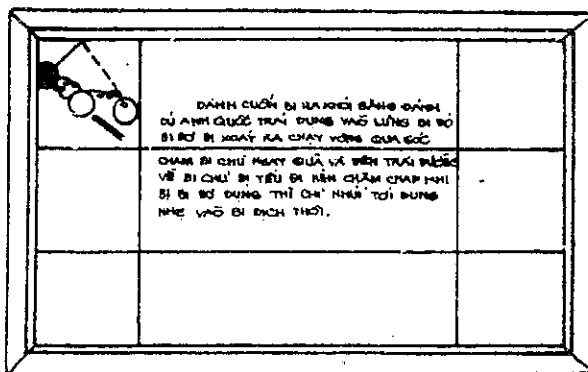
Hình 162

Hình 162: Đưa bi từ trong ra ngoài đường đường bi.

Cú "Bật ra". Đánh cú cuốn Anh quốc nghịch trên đỉnh. Dẫn mạnh cả hai lún vào băng. Khi bi chủ cuốn đi bi giảm sức mạnh ở băng, dội lại dụng nhẹ vào bi địch. Bi đó cũng bị bật ra khỏi băng và chạy theo.

A. Đánh cú Anh quốc nghịch vào phía trên trung tâm của bi chủ này chạm băng dội ra gần phía sau bi địch tránh không cho bi địch và bi đó đá nhau. Cú Anh quốc nghịch làm giảm tốc độ của bi chủ khi chạm vào băng rồi chạy thẳng trở ra tới bi địch. Đánh bi đó dây 3/4 để mang bi này chạy vòng rồi kết hợp với các bi khác ở ven băng hoặc gần đó. Đánh chạm.

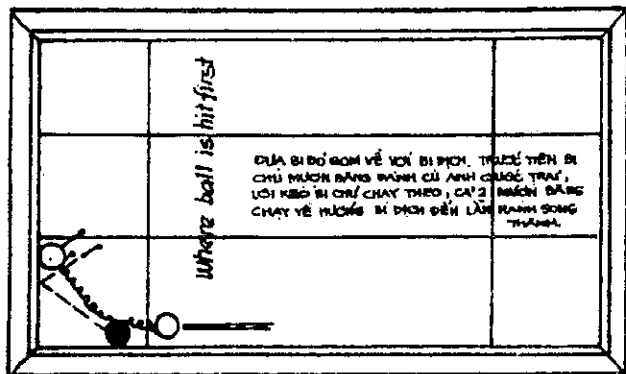
B. Bi chết - Chỉ chạm nhẹ vào bi địch và lướt qua.

Hình 164

Hình 164: Đưa bi đỏ gom về với bi địch. Nơi băng bị dụng trước tiên.

Đánh cú cuốn Anh quốc trái: Bi chủ cuốn vào băng tạt ngang mặt bi đỏ, bi chạm vào băng thứ hai, bi giảm tốc độ, dội ra đẩy nhẹ vào bi địch. Trong khi đó bi đỏ bị cuốn theo đến gần đường ranh ấy.

Hình 163

Hình 163: Đưa bi ra khỏi băng.

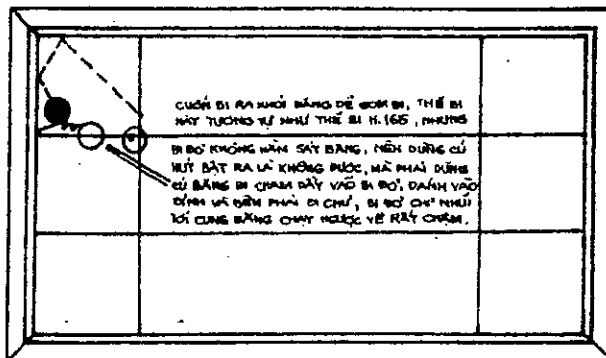
Nơi bi bị dụng trước tiên.

Cú cuốn Anh quốc trái, đồng với sức mạnh trung bình, cho bi chủ đập dây vào bi địch, để có sức hút bi địch ra khỏi ranh đến lần song thành. Trong khi đó bi đỏ bị sức cuốn của cú Anh quốc, nên cũng chạy theo. Cú này bi chủ luôn luôn bị thúc ngược, giữ lại ở lần ranh.

5 ĐIỀU CẦN BẮN:

ĐIỀU 1: HÃY CHỌN CHO MINH MỘT LOẠI CƠ NẶNG HAY NHÉ ĐỂ THÍCH HỢP VỚI BÀN TAY BẠN

ĐIỀU 2: BẠN PHẢI DÙNG THEO SỰ HƯỚNG DẪN CHO THẬT ĐÚNG

Hình 165

Hình 165: Đánh cuốn bi ra khỏi băng.

Bi đỏ bị nhận vào băng: Xem hình 166 đó là một biến hình khác.

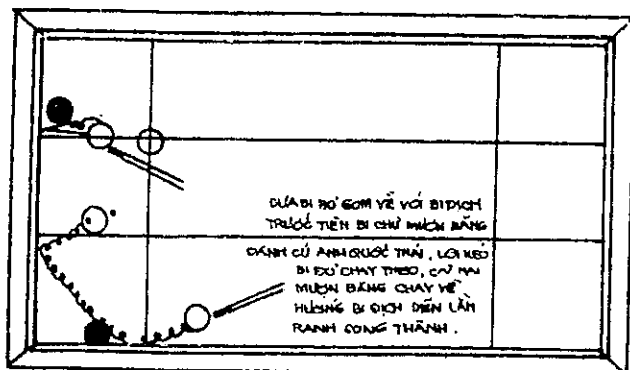
Đánh cú cuốn Anh quốc trái, đồng thẳng vào bi đỏ để dội theo góc thẳng trở về. Bi đỏ bị sức xoáy hút bật ra khỏi băng chạy vòng qua góc dội băng trở về, cụng vào giữa hợp bên trái bi chủ, đường về của bi chủ bị yếu đi nên chậm chạp, khi bị bi đỏ dụng thì chỉ nhui tới dụng nhẹ vào bi địch thôi.

Nơi băng bi đánh trước tiên.

Đánh cú Anh quốc trái vào bi chủ sẽ mang bi đỏ chạy vòng hợp với bi địch cùng nằm trên đường ranh hoặc gần đường ranh.

Bi đỏ bị ép vào băng. Xem hình 166 là một biến dạng khác.

Đánh cú Anh quốc trái. Bi đỏ chạy quanh trong góc. Đánh khá mạnh vào trung tâm phía trái bi chủ. Bi chủ bị xoáy nên giảm tốc độ và dội ra nhẹ nhàng.

Hình 166

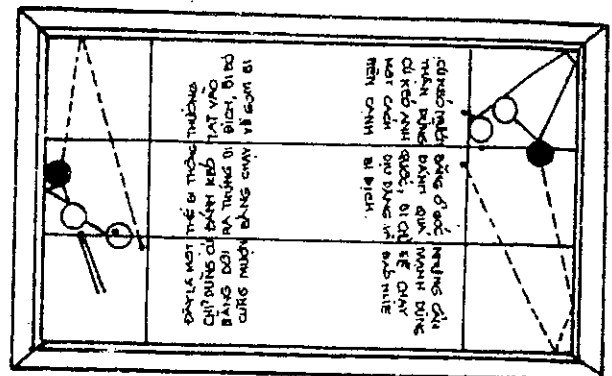
Hình 166: Cuốn bi ra khỏi băng để gom bi.

Thế bi này tương tự như thế bi hình 165. Nhưng bi đỏ không nằm sát băng, nên dùng cú hút bật ra là không được, mà phải dùng cú cuốn Anh quốc mật, đánh dầy vào bi đỏ cho nó tạt dội vào băng góc chạy ra, trong khi đó bi chủ bị hãm tốc độ bởi cú đánh dầy vào bi đỏ nên chỉ nhui tới cùng băng chạy ngược về rất chậm.

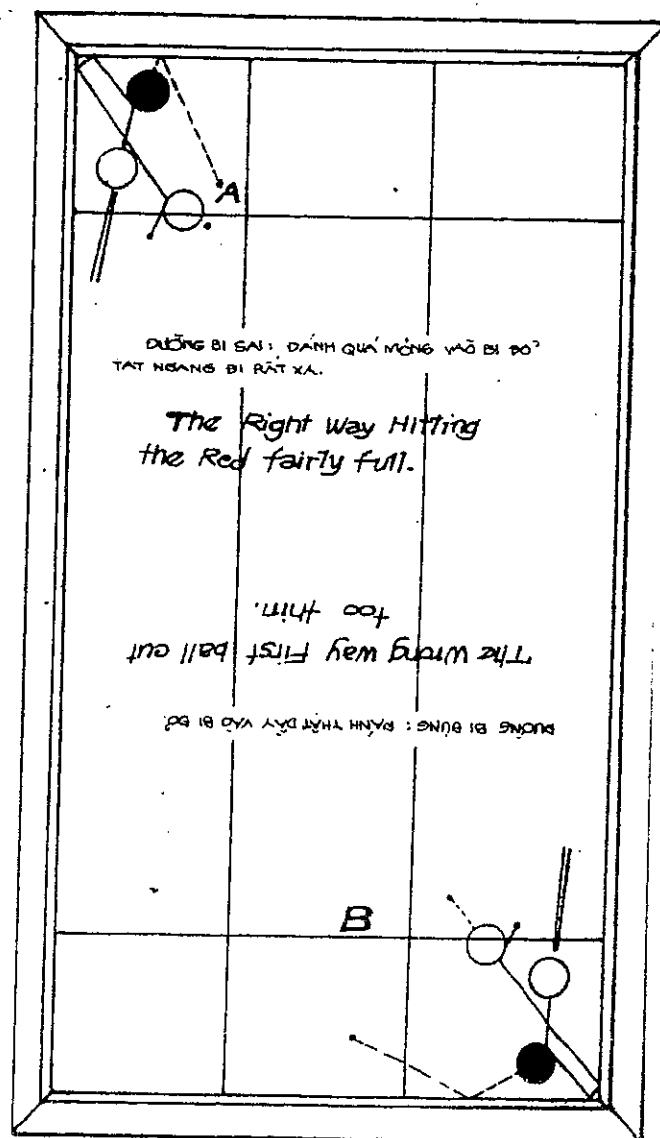
Thế bi tương tự như hình 165 nhưng bi đỏ không dựa băng nên không dùng cú "đá bi ra ngoài" được mà phải dùng cú giò gà băng thiệt. Đánh dầy vào bi đỏ. Đánh vào đỉnh tay phải của bi chủ, làm bi chủ giảm tốc độ và dội ra nhẹ nhàng.

A. Có rất nhiều thế bi này và những thế bi tương tự. Đánh cú giựt hơi đơn giản vào băng, bi chủ và bi đỏ sẽ dội ra hợp với bi địch thành thế bi tốt.

B. Đánh cú giựt hơi để bi chủ chạy vòng trong góc. Hãy cẩn thận, đừng đánh quá mạnh, và dùng cú Anh quốc bi chủ chạy vòng và dừng lại nhẹ nhàng.

Hình 167

Hình 168

Hình 167: Đưa bi đỏ từ trong ra ngoài để gom bi.

A. Đây là một thế bi thông thường, chỉ dùng cú đánh kéo cho tạt vào băng dội ra trúng bi địch. Bi đỏ cũng mượn băng chạy về gom bi.

B. Cú kéo cho bi chủ chạy vòng vào băng góc trở về. Nhưng phải cẩn thận đừng đánh quá mạnh. Nhưng phải dùng cú kéo Anh quốc, thì bi chủ sẽ chạy một cách dịu dàng và đáp nhẹ bên cạnh bi địch.

Hình 168: Đánh dây để gom bi.

A. Đường bi đúng, đánh thật dây vào bi đỏ.

B. Đường bi sai, đánh quá mỏng vào bi đỏ, nên bi đỏ bị tạt đi rất xa.

A. Đánh đúng. Đánh khá dây vào bi đỏ.

B. Đánh sai. Đánh quá mỏng vào bi đỏ.

A. Đánh chậm vào giữa bi chủ, đừng đánh cú giạt hồi. Bi chủ chỉ lướt nhẹ qua bi địch. Nếu đánh cú giạt hồi dây vào bi địch cú đánh sẽ mạnh quá và bi đỏ sẽ dội ngược quá xa.

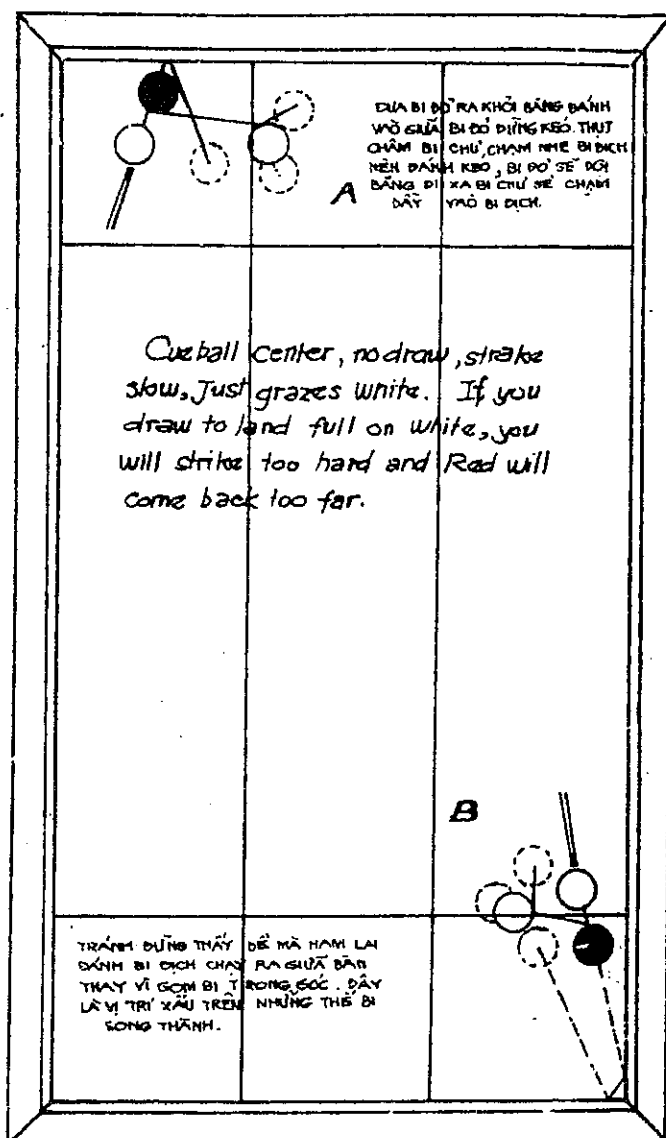
B. Đừng đánh mạnh vào bi địch, nó sẽ vượt bàn và gom bi vào góc là vị trí xấu, trong thế bi đường ven băng.

Hình 169: Đưa bi đỏ ra khỏi băng.

A. Đánh vào giữa bi chủ, đừng kéo, thật chậm. Thì bi chủ sẽ lăn nhẹ qua mặt bi địch tạo thành thế bi gom rất tốt. Nếu bạn kéo thì bi chủ sẽ đụng dây vào bi địch, tống đi về phía trước, đồng thời trong khi đó bi đỏ sẽ dội về rất xa.

B. Tránh đừng thấy dễ mà ham, lại đánh tạt trái bi địch cho chạy sang mượn băng bên kia rồi dội về, nó sẽ gom vào góc. Thì đó luôn luôn là những vị trí xấu trên những thế bi song thành.

A. Đánh cú giạt hồi kéo bi chủ vào băng, dội ngược phớt mỏng qua bi địch, bi địch nằm gần băng. Bi chủ hợp với bi đỏ tại đường ranh hoặc gần đó.

Hình 169

B. Đánh vào đỉnh bên phải của bi chủ cần dụng khá dây vào bi địch, nhưng dụng vào cạnh nào hướng về băng hông xa.

Hình 170: Đánh kéo mượn băng.

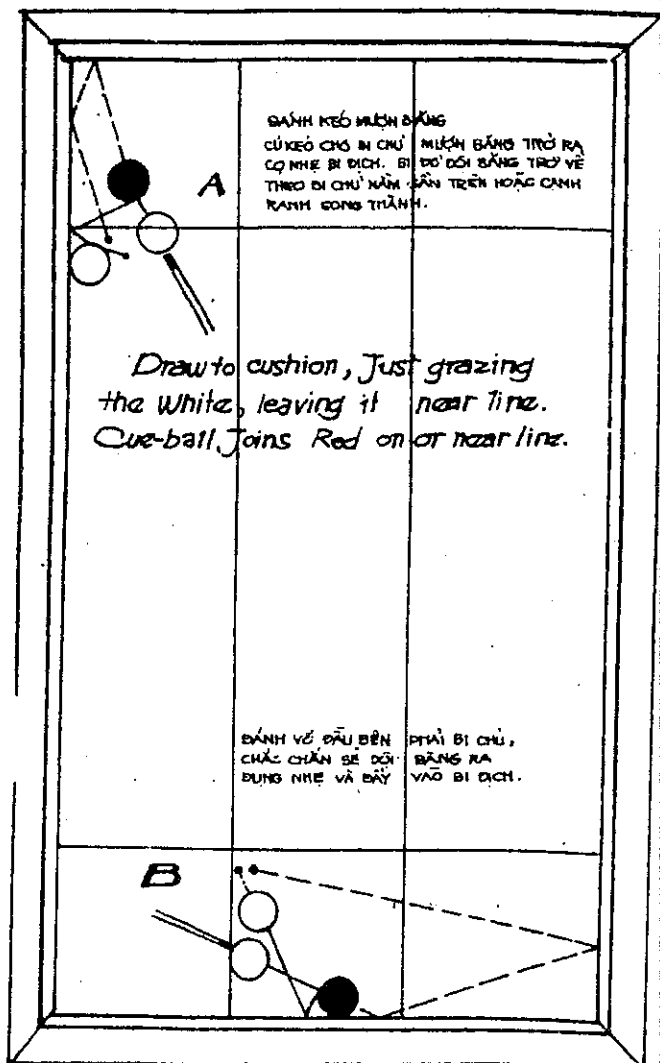
A. Cú đánh kéo cho bi chủ mượn băng trở ra cạ nhẹ trên bi địch, bi đỏ dội băng trở về theo bi chủ nằm gần trên hoặc cạnh ranh song thành.

B. Đánh vổ đầu bên phải bi chủ, thì chắc chắn sẽ dội băng ra dụng nhẹ và dấy vào bi địch.

A. Điều cần thiết ở đây là đánh vào phía trên của bi địch. Bi đỏ có thể dừng tại bất

cứ chỗ nào dọc theo đường chấm, và một cú giật hồi sẽ gom bi ở gần đường ranh. Xem đồ hình B.

B. Cú đánh thứ hai sau khi tạo thế bi trong đồ hình A. Điểm bi đụng nhau.

Hình 170

Hình 171: Thế lối mượn băng.

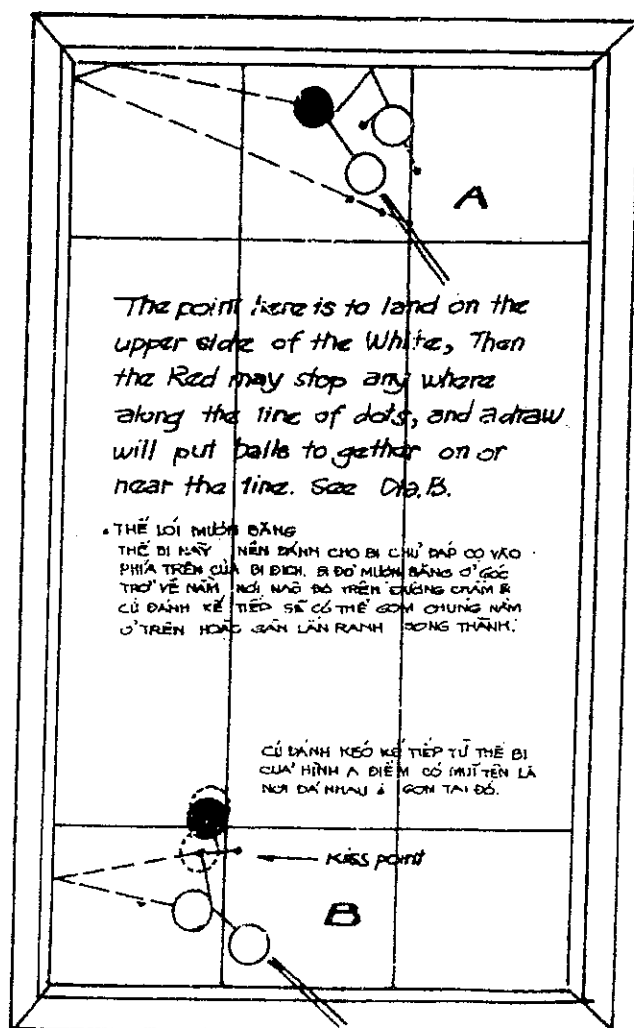
A. Thế bi này, nên đánh cho bi chủ đập cỏ vào phía trên của bi địch, bi đỏ bị tổng văng đi dội góc trở về và dừng lại một nơi nào đó trên đường chấm chấm. Và một cú đánh kéo kế tiếp sẽ có thể gom chúng nằm ở trên lần ranh song thành đó (xem hình

B).

B. Cú đánh kéo từ thế bi hình A để lại. Điểm có mũi tên là nơi đá nhau và gom tại đó.

A. Cú đánh thứ 1: Đánh xuyên qua. Bi chủ chỉ lướt qua bi địch. Cú đánh này tạo thế bi trình bày trong Đồ hình B.

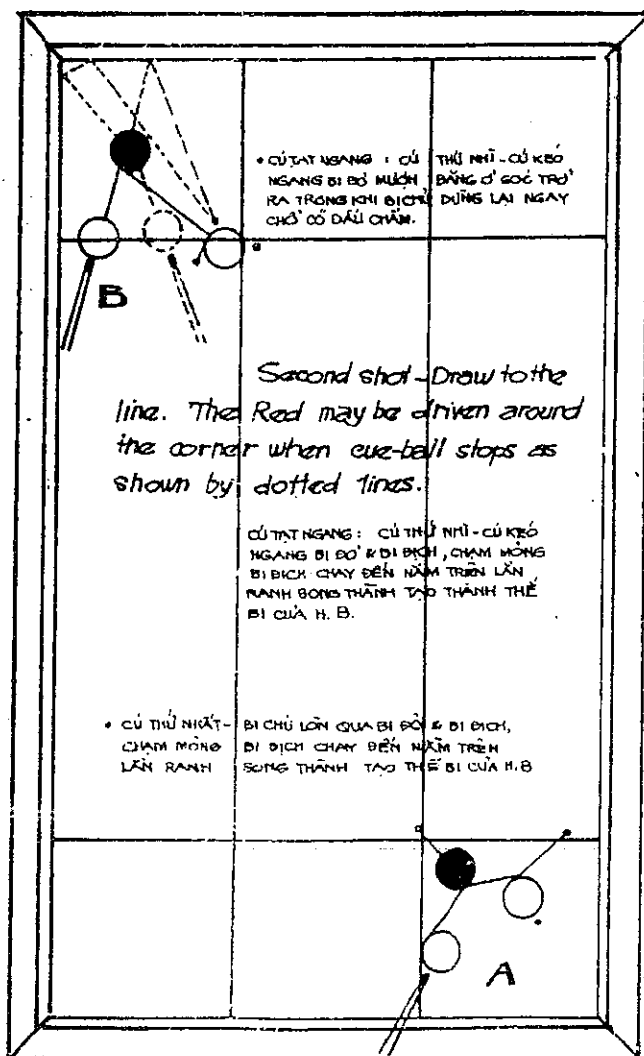
B. Cú đánh thứ 2. Cú giật hồi về đường ranh. Bi đỏ có thể được lái vào góc khi bi chủ ngừng như được trình bày bằng những đường chấm.

Hình 171

Chọn cây cơ vừa sức của mình - Bạn sẽ kiểm soát dễ dàng các đường bi của mình.

Hình 172

Hình 172: Cú tat ngang.

A. Cú thứ nhất. Đánh lòn qua, bi chủ chạy ngang thúc nhẹ bi đỏ, xệt tới chạm mỏng vào bi dịch. Sẽ hình thành thế bi trong hình B.

B. Cú thứ hai. Cú kéo ngang. Bi đỏ có thể chạy vòng vào băng góc trở ra. Trong khi bi chủ có thể ngừng lại ngay chỗ có dấu chấm.

- Lùa bi vào đường ranh bằng hai cú đánh. Các đồ hình (trong những hình từ 172 đến 175) tự nó đã trình bày khá đầy đủ về cách lùa bi. Bạn hãy nhớ điều này: là tập cho quen để mới thoảng nhìn đã nhận ra được những thế bi quen thuộc này, nhờ đó bạn có thể có cơ hội tốt để lùa bi vào đường ranh hoặc gần đó với một cú đánh. Những thế bi khác sẽ được ghi nhận khi đã đánh cú thứ 1 để đặt các bi vào một trong những thế bi đường ranh quen thuộc ấy, đã được tạo ra bằng một cú đánh.

Bạn cũng sẽ hiểu "những thế bi đường ranh với hai cú đánh". Vài thế bi trong những thế bi ấy, rõ ràng và thường xảy ra nhất đã được trình bày trong các đồ hình trên đây.

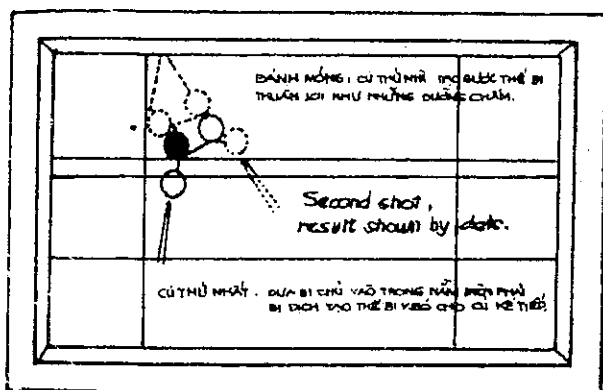
Lùa bi (vào đường ranh) bằng 3 cú đánh:

Lùa bi vào đường ranh bằng ba cú đánh hoặc nhiều hơn thường là vấn đề điều khiển bi khi chúng đã ở trong những khu vực gần các đường ranh và bị kiểm soát. Một trong những cú đánh hữu ích nhất được trình bày trong hình 176. Trong hình đó, cả hai bi đỏ và dịch nằm cạnh nhau hoặc gần nhau và bi chủ cũng ở gần 2 bi ấy, chỉ cần một cú đánh rất nhẹ cũng đủ đem lại kết quả tốt.

Cú thứ 2: Kết quả được trình bày bằng đường chấm.

Cú thứ 1: Các bi chạy vào phía trong đường ranh.

Đánh vào bên phải bi dịch tạo thế bi để đánh cú giựt hồi.

Hình 173

Hình 173: Đánh mỏng.

Cú đánh thứ nhất: Bi chủ được đánh mỏng chạm nhẹ bi đỏ và chạm nằm bên phải bi địch. Và để lại một thể bi kéo cho cú kế tiếp.

Cú đánh thứ hai: Kết quả của nó như những đường chấm.

A. Cú thứ nhất. Cú giạt hồi ngăn bi 1 qua bi 3, bi đỏ được đặt vào vị trí tốt để đánh cú giạt hồi trực tiếp hoặc chạy quanh trong góc. Đường chấm chấm trình bày vị trí cây cơ, trong cú đánh kế tiếp xem đồ hình B.

B. Cú thứ 2. Dùng cú Massé hoặc cú giạt hồi bi đỏ đá bi chủ bi chủ sẽ lướt qua bi địch, đặt bi đỏ nằm gần bi địch và bi chủ nằm phía ngoài hai bi kia.

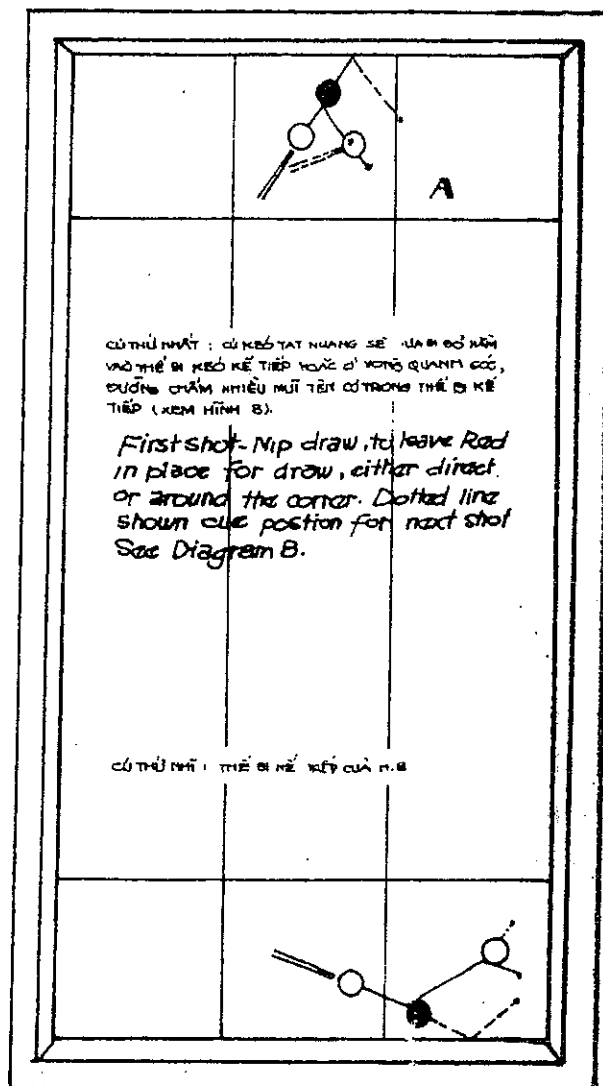
Hình 174: Cú gạt ngang.

A. Cú đánh thứ nhất: Đánh cú kéo ngang, sẽ đưa quả bi đỏ nằm về phía trước cú kéo, tạo cú kéo kế tiếp mà bi đỏ phải chạy vòng vào góc, như được trình bày ở đường chấm hình cây cơ. (Xem hình B).

B. Cú đánh thứ hai: Kết quả của thể bi được để lại trong đồ hình A.

Điểm quan trọng là cú đánh thứ nhất, không được mạnh quá hoặc nhẹ quá. Bi đỏ thường phải di chuyển về phía trước chừng 2 inches, không thể xa hơn 3 inches, như luật lệ ấn định điều này tùy thuộc một chút vào vị trí các bi đối với bạn trong cú đánh thứ nhất. Mục tiêu của cú thứ nhất là đẩy bi đỏ tới trước một chút và tạo "cú đánh

mỏng" cho cú thứ 2, khiến bạn có thể vào bi địch cú giạt hồi để gom bi vào đường ranh.

Hình 174

A. Cú thứ nhất đặt các bi sẵn sàng cho cú giạt hồi vào đường ranh.

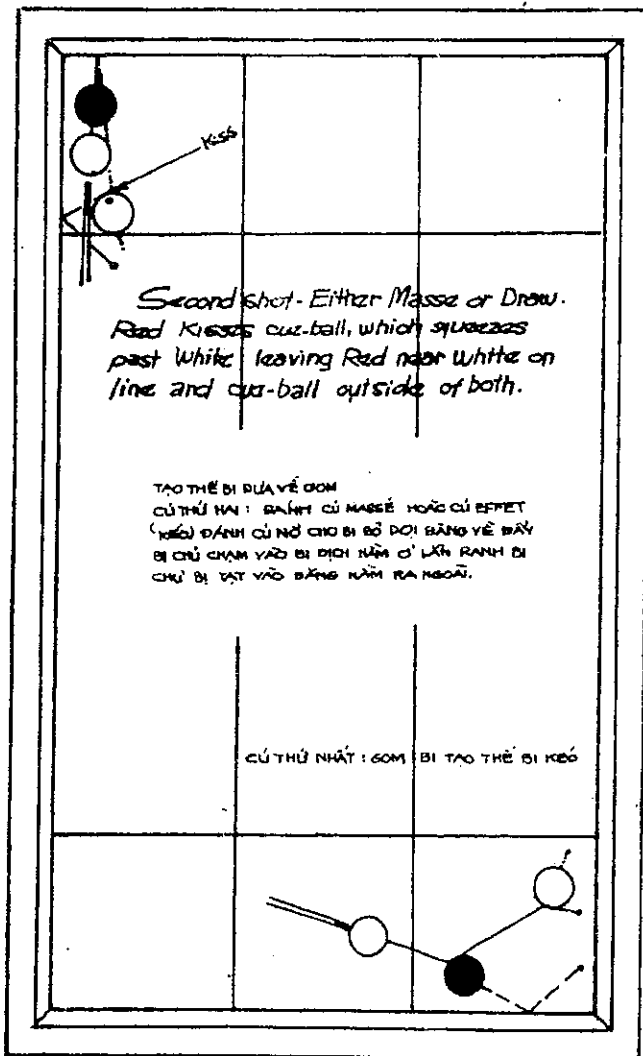
B. Cú thứ hai. Đánh thể bi do đồ hình A để lại.

Hình 175: Tạo thể bi, đưa về gom.

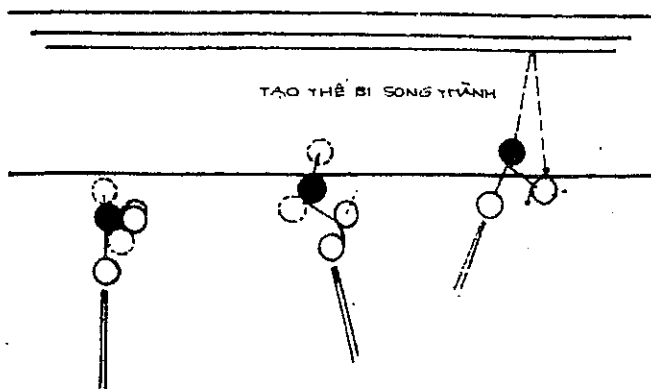
A. Cú thứ nhất: Cho những bi sẵn sàng kéo gom về ranh.

B. Cú thứ hai: Ngoài cú nhồi (massé) và cú giạt hồi, mà đánh cú nổ, cho bi đỏ dội băng về đẩy bi chủ chạm vào bi địch, để

cho bi đỏ và bi địch nằm ở lần ranh, bi chủ lách ra ngoài hai trái bi ấy.

Hình 175

Hình 176

Hình 176: Tạo thế bi song thành.

Cú thứ nhất:

A. Nếu muốn cho các bi hướng về cuối băng bên mặt. Đánh bi đỏ trước, cho trở tới độ năm sáu phân tây, bi chủ chạm nhẹ vào bi địch, để thế bi đánh cú mỏng kế tiếp.

Cú thứ hai:

B. Đánh mỏng, để thế bi, cho cú đánh kéo kế tiếp.

Cú thứ ba:

C. Đánh cú kéo gom bi trên lần ranh song thành đối mặt với thành bàn cuối và ta sẽ có liên tục đánh thế bi song thành dồn bi về tới bàn cuối đó.

Hỏi: Thế bi song thành là gì?

Đáp: Thế bi song thành là những thế bi liên hoàn, đánh vòng theo song thành bất tuyệt.

Cú thứ 1: Đồ hình A. Bạn muốn đưa bi về băng cuối bên phải. Hãy đánh vào bi đỏ trước, làm nó di động từ 2 đến $2\frac{1}{2}$

inches, chạm nhẹ bi địch tạo thế bi cho cú đánh mỏng kế tiếp.

- Cú thứ 2: Đồ hình B. Đánh mỏng tạo thế bi cho cú giật hồi kế tiếp đánh vào đường ranh.

- Cú thứ 3: Đồ hình C. Các bi đối diện băng cuối bên phải, đánh cú giật hồi đưa bi vào đường ranh.

Cú đánh này hữu ích trong rất nhiều trường hợp khác cũng như trong việc gom bi vào đường ranh trong trường hợp này bạn có thể chọn hướng để gom bi sau hai lần đánh. Nếu bạn muốn hướng về phía tay mặt, thì hãy đánh vào quả bi trái khi đánh cú thứ nhất. Và nếu bạn muốn quay hướng về phía trái, bạn đánh cú thứ nhất vào quả bi phải.

Trong hình 177, các bi được trình bày nằm sát 2 bên đường ranh đối diện với băng hông và trong vị trí tạo cú đánh gom bi. Những đường chấm trình bày những vị trí liên tiếp của bi đỏ và bi địch khi bạn đánh nhẹ qua mặt trái bi này.

CHI CHÚ QUAN TRỌNG: Khi bi đã được gom băng (nhưng chưa chạm băng) bạn đánh vào bên phải địch, mạnh hơn vào bi đỏ một chút kết quả sẽ mau hơn.

Hình 177: Thế đường bi đưa từ ngoài vào mượn băng.

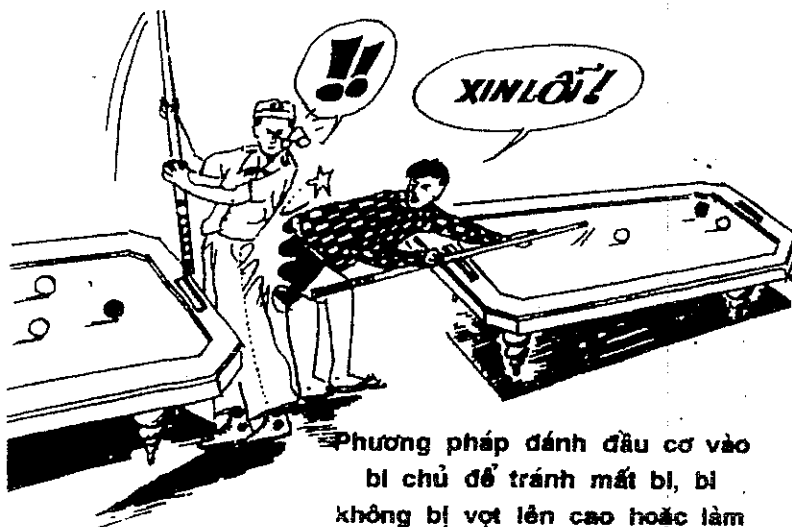
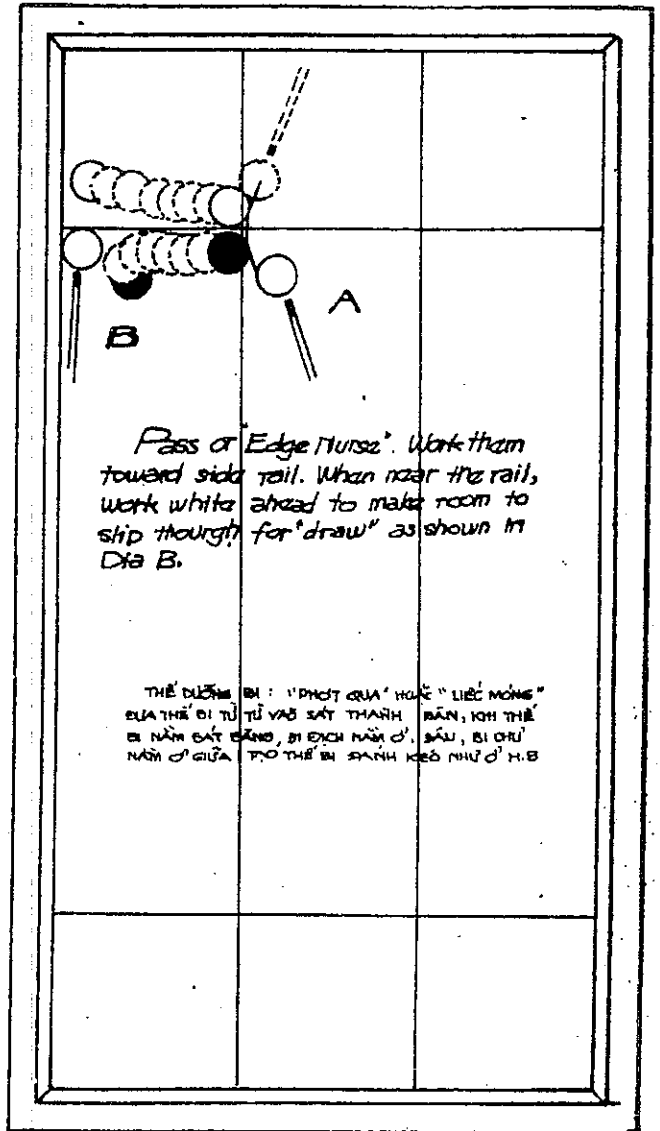
Thế bi phốt qua hoặc "liếc mỏng". Ta nên đánh vào bi chủ nhẹ và mỏng, cho lướt qua lướt lại như quả lắc đồng hồ, cho đến khi hai quả chạm ấy từ từ rời ra và đã bị dồn đến thành bàn, chừng ấy bi chủ nằm sát thành bàn và nằm giữa bi địch và bi đỏ. Tạo thế giựt hồi mượn băng và tiếp tục đường bi (như hình B).

Bạn có thể đánh cú "xuyên qua", tạo một cú giựt hồi để gom bi vào đường ranh.

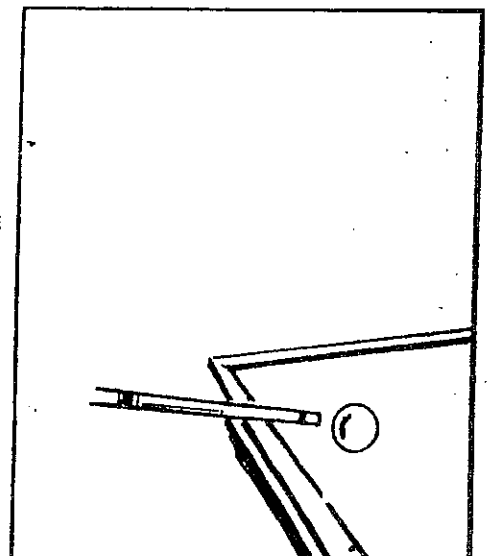
Đánh phốt nhẹ qua mặt bi đỏ và bi địch, đẩy chúng về băng hông. Khi chúng đến gần băng, hãy đánh bi đỏ cho bi địch chạy xuyên qua về phía trước để tạo cú giựt hồi như trình bày trong đồ hình B.

Khi thực hành tổng quát, mỗi khi các bi được xếp đặt một cách tốt cho thế bi đường ranh, bạn hãy sử dụng ngay càng nhiều càng tốt cho đến khi nào nó rã thế mới thôi. Chúng là những điểm mà bạn dễ tìm thấy nhất.

Kỹ thuật lừa bi nêu trên có thể được thực hiện tại bất cứ chỗ nào trong 8 khu vực có những đường ven băng chạy đến các băng.

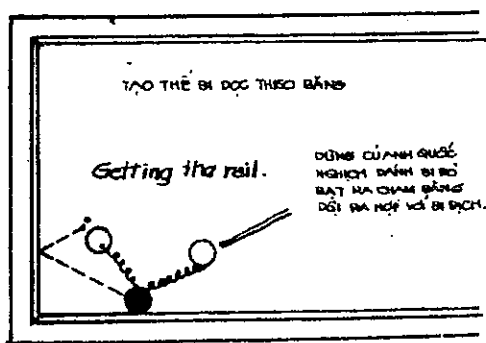
Phương pháp đánh đầu cơ vào bi chủ để tránh mất bi, bi không bị vọt lên cao hoặc làm rách nỉ ở mặt bàn.

CHƯƠNG XXXI

CÁCH TẠO THỂ BI "ĐỌC THEO BĂNG"

Thật là một công tác vô tận khi trình bày tất cả các phương thức khả dĩ để đạt thể bi "đọc theo băng". Ngày xưa, khi các tay chơi chuyên nghiệp đánh thể bi này, hầu như mỗi lần các quả bi nằm trong bàn ngắn, tay chơi đó phải đánh hàng nửa tá cú để tạo thể bi "đọc theo băng". Nhưng vài thí dụ dưới đây sẽ cho một khái niệm hữu ích về một số những thể bi quan trọng nhất để tạo thể bi ấy.

Tạo thể bi đọc theo băng.

Dùng cú Anh quốc nghịch đánh bi đỏ bật ra chạm băng và đối ra hợp với bi địch.

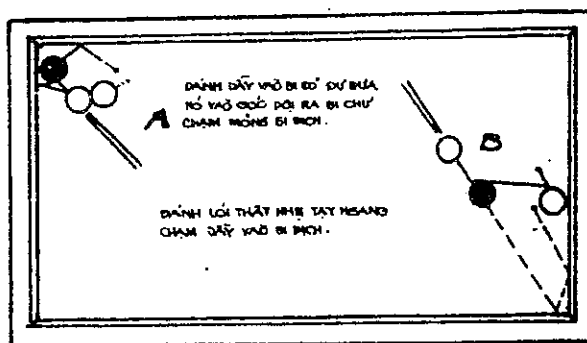
Các hình từ số 178 đến 186 sẽ không cần tới những lời giải thích dài dòng.

Trong hình 179, là ba thể bi kế tiếp được vẽ lớn và riêng biệt trên mặt bàn. Khi đánh thật sự, những quả bi di động rất ít. Nếu vẽ những thể bi kế tiếp sát vào nhau thì sẽ không được rõ ràng và các quả bi như nằm tại chỗ. Thực ra, sau mỗi cú đánh liên tiếp, các quả bi ấy sẽ dịch chút xíu.

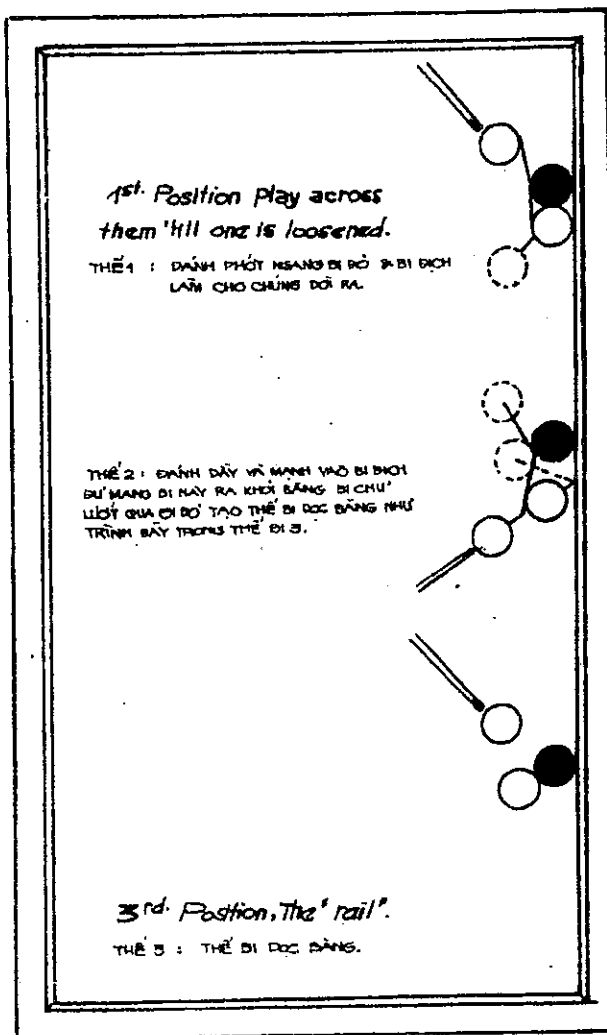
Khoảng cách giữa các thể bi được phóng đại để trình bày rõ ràng nguyên tắc. Trên thực tế, các bi nằm tại một chỗ ở băng bàn.

A. Hãy đánh dây vào bi đỏ, đủ đưa nó chạy vào góc và đối ra. Bi chủ chỉ chạm mỏng vào bi địch.

B. Đánh lối thật nhẹ. Đánh dây vào bi địch.

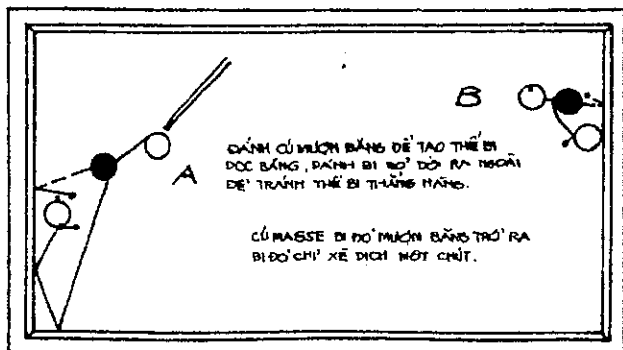
Hình 180

Thể bi 1: Đánh phốt ngang bi đỏ và bi địch tới khi chúng rời nhau.

Thể bi 2: Đánh dây và mạnh vào bi địch đủ mang bi này ra khỏi băng. Bi chủ lướt qua bi đỏ tạo thể bi "đọc băng" như trình bày trong thể bi 3.

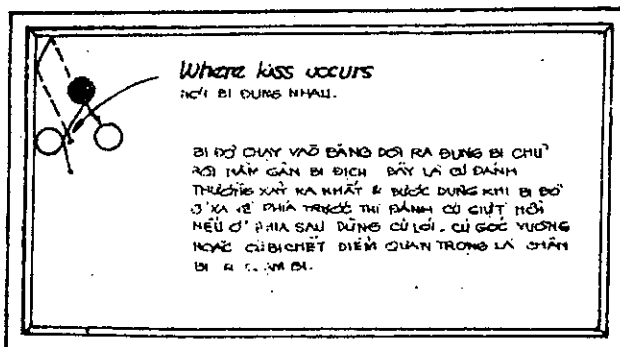
Thể bi 3: Thể bi "đọc băng".

Hình 183

A. Cú nhồi Massé, để tạo thể bi "dọc băng" dấu chấm là chỗ cây cơ đánh vào bi chủ.

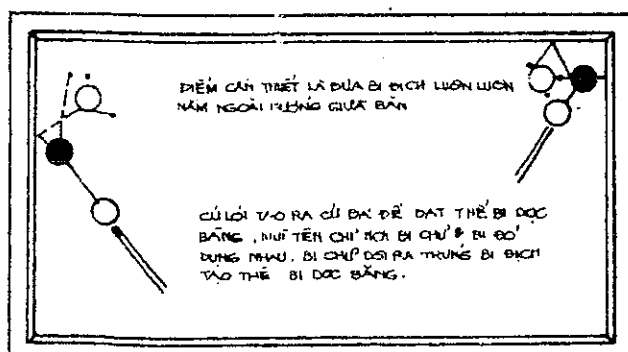
B. Cú lói Anh quốc trái, làm bi đỏ chạy vào góc, hợp với bi địch trong thể bi dọc băng.

Hình 184

A. Điểm cần thiết là đánh vào bi địch để đưa nó ra bàn rộng.

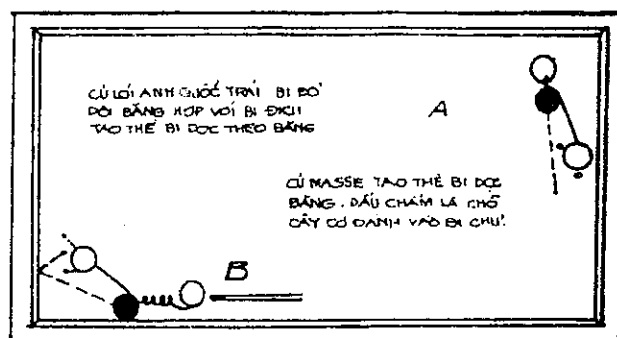
B. Đánh lói tạo ra cú đá để đạt thể bi dọc băng mũi tên chỉ nơi bi chủ và bi đỏ đụng nhau. Rồi bi chủ chạm băng và các bi xếp thành thể bi dọc băng.*

Hình 182

A. Cú điểm băng để tạo thể bi dọc băng. Đánh bi đỏ dội ra để tránh thể bi thẳng hàng.

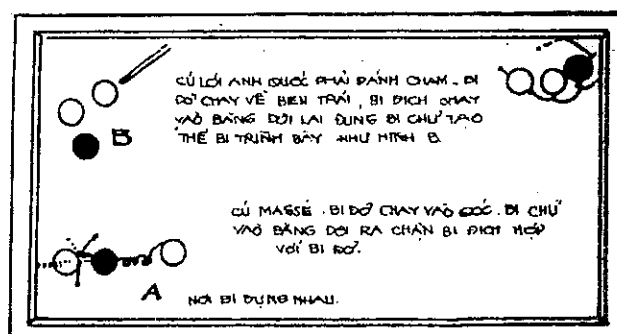
B. Cú nhồi massé làm bi đỏ chạy vào băng và dội ra Bi địch chỉ xê dịch một chút.

Hình 181

Nơi bi đụng nhau.

Bi đỏ chạy vào băng, dội ra và đẩy bi chủ rồi bi đỏ nằm gần bi địch. Đây là cú đánh thường xảy ra nhất và được dùng khi bi đỏ ở xa về phía trước, đánh cú giết hồi, trở lại với cú lói hoặc góc vuông, cú bi chết. Cú đánh "chặn và đụng" là điểm quan trọng.

Hình 185

Nơi bi đụng nhau.

A. Cú lói, cú Anh quốc phải. Đánh chạm. Bi đỏ chạy về bên trái, bi địch chạy vào băng, dội lại gặp bi chủ tạo thể bi trình bày trong đồ hình B.

B. Cú nhồi massé. Bi đỏ chạy vào góc. Bi chủ chạy vào băng và dội ra, làm bi địch kết hợp với bi đỏ.

khá an toàn cho tới khi tạo được một thế bi dễ ăn điểm. Ngày nay, nhiều thế bi này được đánh không phải chỉ để ăn điểm, mà còn để tạo một thế bi tốt. Có nhiều thế bi thuộc loại này khó trình bày bằng đồ hình, nhưng chúng tôi có thể giải thích một vài thế bi hữu ích nhất.

Khi bi đỏ ở A hãy đánh vào đỉnh bên trái bi chủ ở B, đánh vào trung tâm bi chủ ở C, đánh vào bi chủ như cú giạt hồi.

Bạn hãy xem hình 187. Bi đỏ được trình bày tại 3 vị trí A, B, C. Tại vị trí A, bạn đánh bi chủ bằng cú xoáy Anh quốc đỉnh và trái. Cú Anh quốc trái sẽ làm bi đỏ "vọt ra" và chạy về phía bi địch ở góc phải và các bi sẽ gom lại thành thế bi tốt.

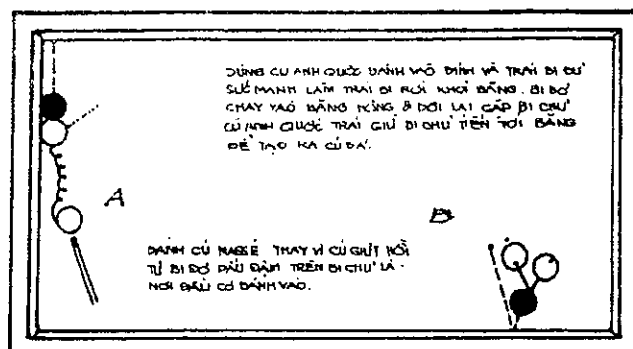
Ngày xưa, có thói quen đánh mạnh cú Anh quốc trái này để đặt bi an toàn nếu không ăn điểm. Ngày nay, chúng ta chỉ đánh đủ mạnh để gom bi mà thôi. Ngày nay cú đánh an toàn (ngoại trừ trong một vài trường hợp thường tùy thuộc vào tình trạng của tỷ số) được các tay chơi giỏi coi là những chiến thuật nghèo nàn. Ngoại trừ các thế bi xấu bất thường họ cho rằng có cơ hội tốt hơn cả cái may ăn điểm. Và tốc độ là yếu tố quan trọng để đạt chiến thắng nếu không dùng lối đánh an toàn. Jacop Schaefer là người trước tiên hoàn toàn gạt bỏ thế bi an toàn như một chiến thuật tiêu chuẩn, và Ives, George Sutton, Ora Morningstar, Willie Hoppe cũng đồng ý với Schaefer, nên chiến thuật này bị mọi người ruồng bỏ để cải thiện môn chơi này. Chiến thắng tùy thuộc vào tốc độ. Chỉ cần hai đường cơ giới một tay chơi có thể thắng cuộc.

Trong vị trí B của hình 187, bạn đánh vào trung tâm, hoặc phía dưới một chút, của bi chủ. Trong vị trí C, bạn đánh một cú giạt hồi vào bi ấy. Trong mỗi trường hợp, bi đỏ nằm dựa băng, tiến dần đến gần góc. Bằng thực tập bạn sẽ biết nhiều biến thể khác nhau của cú đánh này và nguyên tắc đẩy quả bi dọc theo băng tới một thế bi tốt được dùng trong nhiều trường hợp, đặc biệt trong thế bi dọc theo băng và gần góc.

A Dùng cú Anh quốc trái và đỉnh đánh

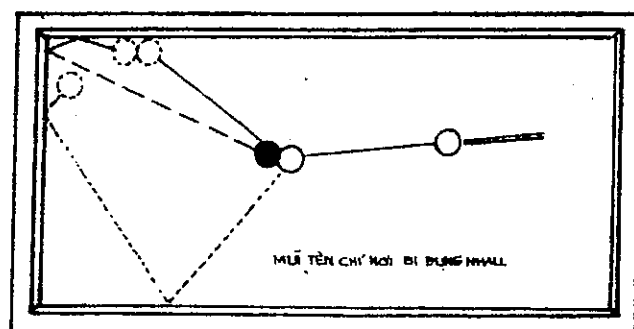
vào bi chủ đủ mạnh làm bi địch rời khỏi băng. Bi đỏ chạy vào băng hông và dội lại gặp bi chủ cú Anh quốc trái giữ bi chủ tiến tới băng để tạo ra cú đá.

B. Đánh cú nhồi massé, thay vì đánh cú giạt hồi từ bi đỏ. Dấu chấm đậm trên bi 1 là nơi đầu cơ đánh vào.

Hình 188

Hình 188 trình bày hai cú đánh thường xảy ra. Các đồ hình đã giải thích đầy đủ, khỏi cần nói gì thêm ở đây.

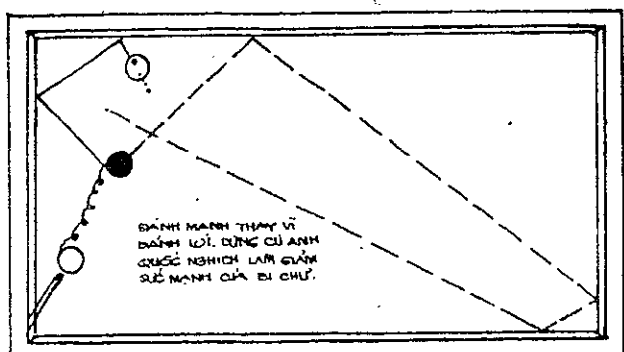

Hình 189

Mũi tên chỉ nơi bi đụng nhau.

Trong hình 189 chúng ta có một cú đánh của Hoppe.

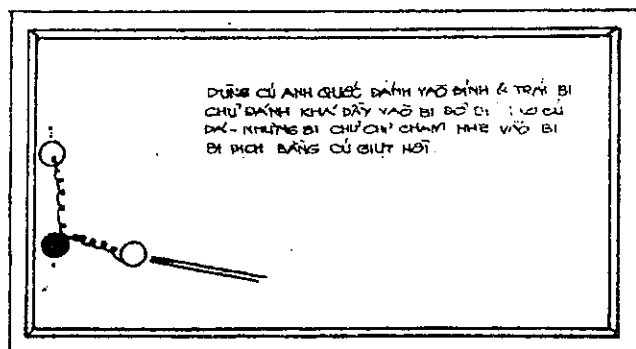
Đánh khá đây vào bi đỏ chạy vào góc và bắt bi địch. Bi đỏ chạy ngang bàn và lại vào góc để tạo thế bi gom.

Hình 190

Đánh mạnh thay vì đánh lối. Dùng cú Anh quốc nghịch làm giảm sức mạnh của bi chủ.

Trong hình 190, trình bày một cú lối là cú bạn muốn đánh trước nhất, nhưng nó làm mất bi. Bạn hãy đánh bi đỏ chạy vòng vào góc. Bạn dùng cú Anh quốc nghịch đánh vào bi chủ để làm giảm sức va chạm của bi này vào băng, để nó đụng nhẹ vào bi địch tạo thế bi gom.

Hình 191

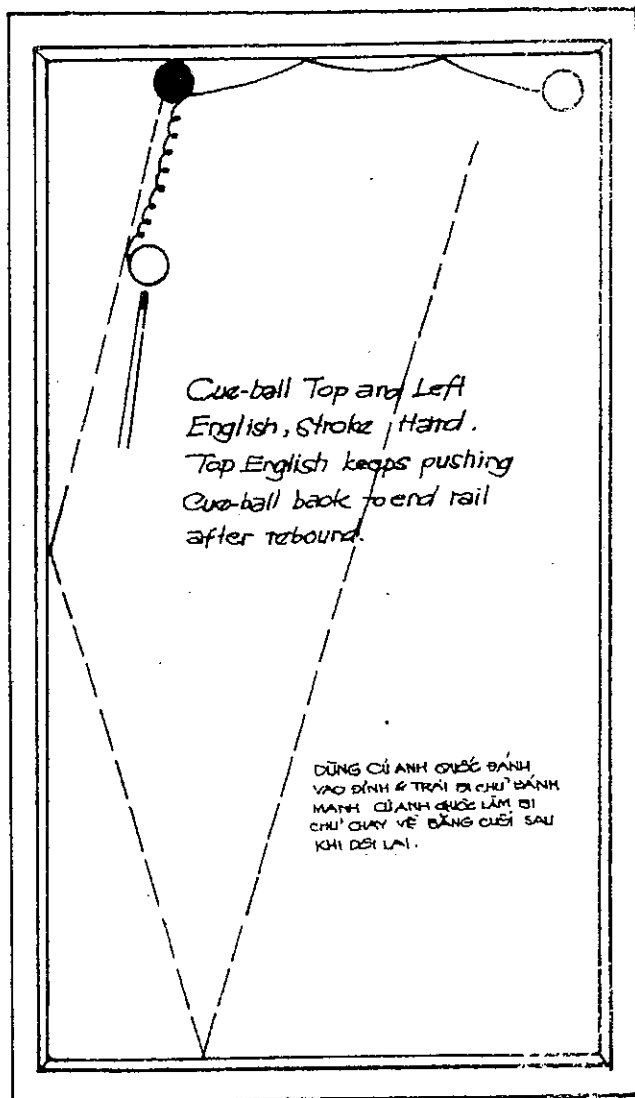
Dùng cú Anh quốc trái và đỉnh đánh vào bi chủ đánh khá dầy vào bi đỏ để tạo cú đá, nhưng bi chủ chỉ chạm nhẹ vào bi địch bằng cú giết hồi.

Loạt hình kế tiếp từ số 191 đến 195 là những cú đánh liên hệ với nhau. Những hình này đã được giải thích đầy đủ.

Dùng cú Anh quốc trái và đỉnh đánh vào bi chủ. Đánh mạnh. Cú Anh quốc đỉnh làm bi chủ chạy về băng cuối sau khi dội lại.

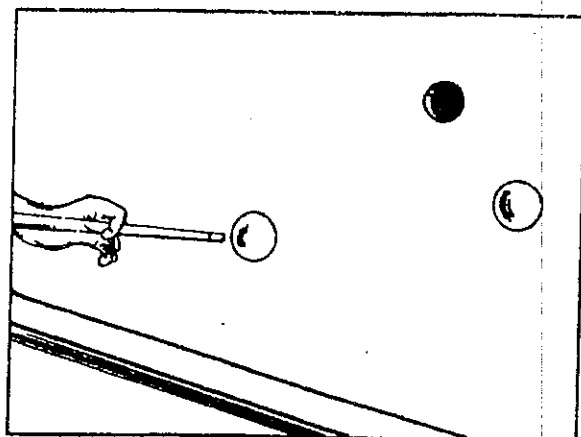
Hai hình 196 và 197 không giống như

các hình trước nhưng được nhiều người biết đến vì có quá nhiều trường hợp khi đã hiểu hai hình này, bạn sẽ tìm thấy cách đánh những thế bi tương tự khác. Hai hình đó trình bày cho bạn thấy một nguyên tắc tạo các thế bi khác. Hầu hết các tay chơi tài tử đều không biết một vài cú đánh trong số đánh này, và hầu hết các tay chơi chuyên nghiệp cũng vậy. Những cú đánh này sẽ giúp bạn cứu vãn được tình thế mà thoát nhìn vào bạn đã thất vọng.

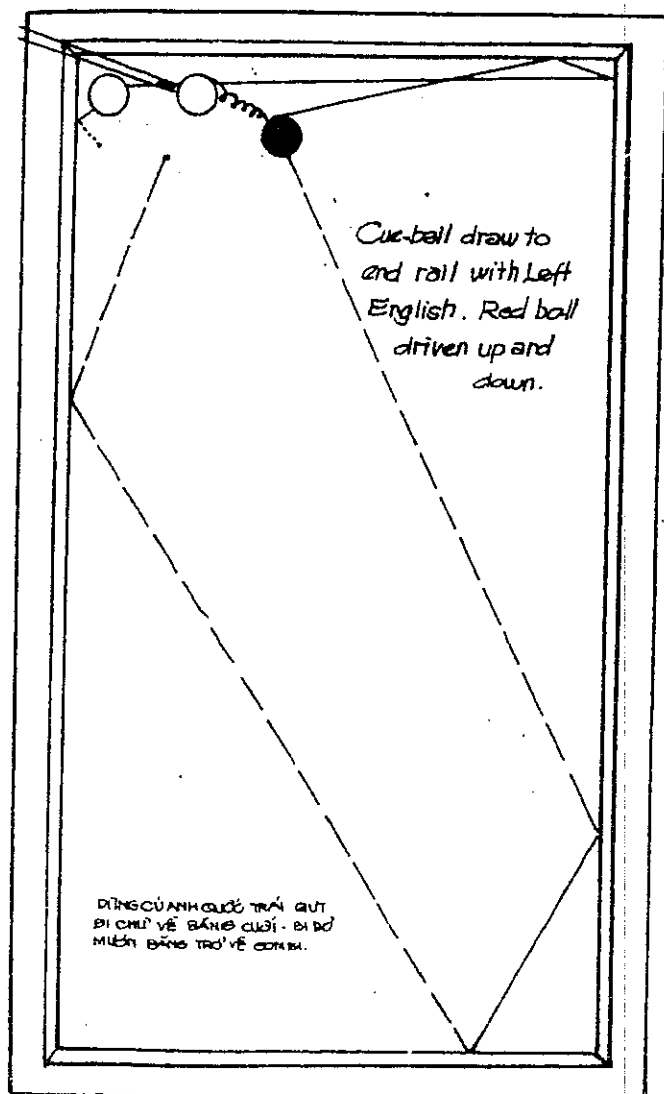

Hình 192

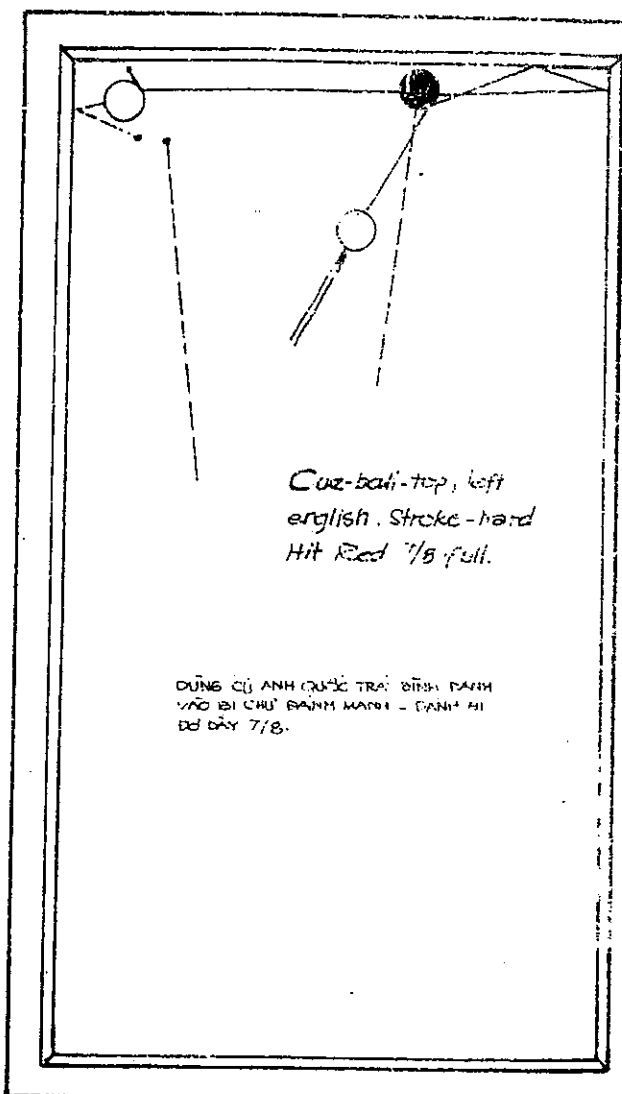
ĐIỀU 3: BẠN HAY CHỌN THẾ CẦM CỜ VÀ CÁCH ĐỂ TAY LÀM NẠNG ĐẦU CỜ THEO LỐI CHỈ DẪN TRONG SÁCH NÀY.

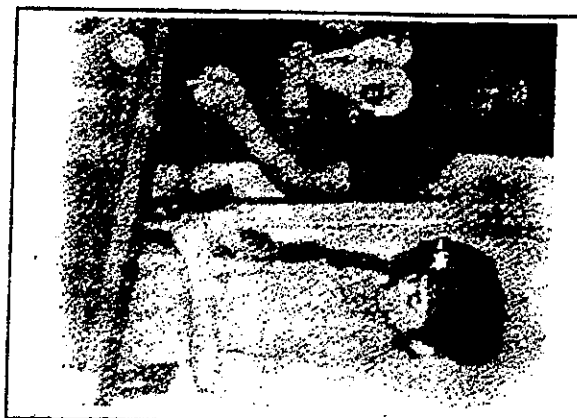
Cú Rờ dzô - Với một người vững kỹ thuật sẽ "kéo" một cách nhẹ nhàng.

Dùng cú Anh quốc trái giật bí chủ về băng cuối. Bí đỏ, sau 3 lần chạm băng, sẽ trở về góc.

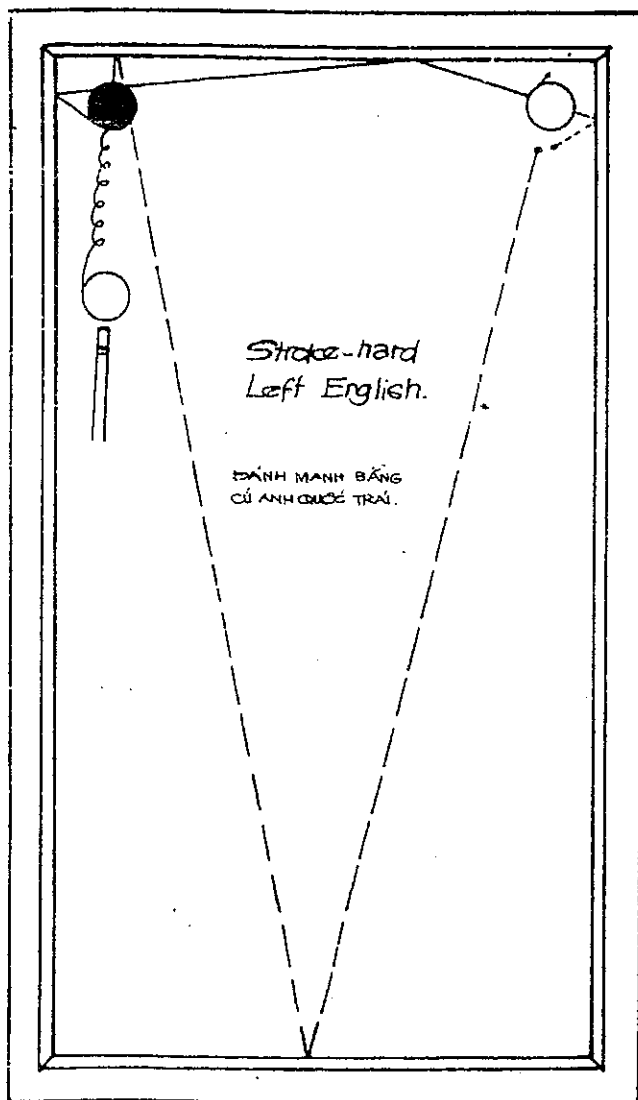

Dùng cú Anh quốc trái đỉnh đánh vào bí chủ đánh mạnh. Đánh bí đỏ đầy 7/8.

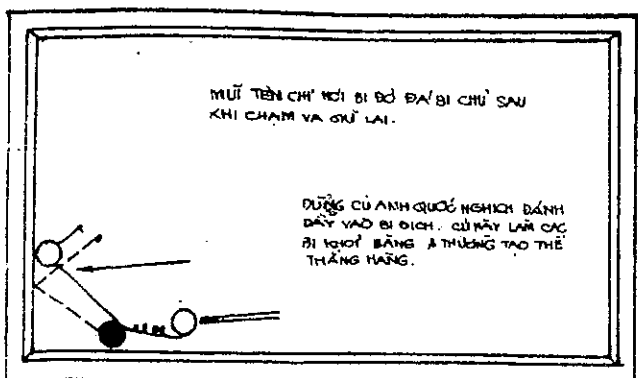

Đây, làm cách nào cho bí gom được đây? - Nguyễn Linh muốn Bé Kiệt phải đánh 3 băng để được gom bí.

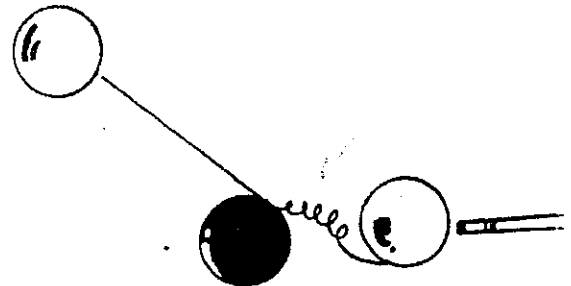
Mũi tên chỉ nơi bi đỏ đá bi chủ sau khi chạm băng và bị giữ lại.

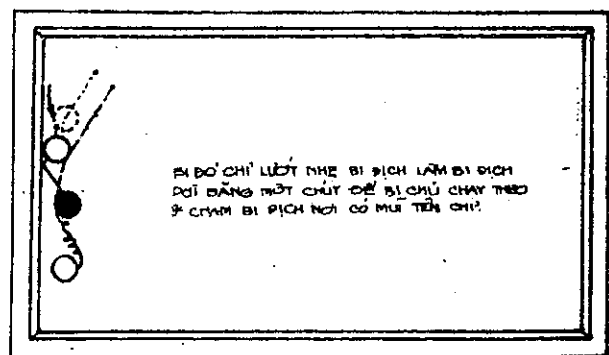
Đánh mạnh băng cú Anh quốc trái.

Hình 196

Đánh trung bình. Dùng cú Anh quốc nghịch đánh dây vào bi địch. Cú này làm các bi rời khỏi băng và thường tạo thể bi "thẳng hàng".

Hình 197

Bi đỏ lướt nhẹ bi địch rời băng một chút để bi chủ chạy theo và chạm bi địch nơi có mũi tên chỉ.

Cú Rờ dzô - Với một người vững kỹ thuật sẽ "kéo" một cách nhẹ nhàng.

CHƯƠNG XXXIII

"CÚ XUYỀN QUA" VỀ NHỮNG ĐIỂM HỮU ÍCH KHÁC VÀ CÁC ĐƯỜNG BI NGẮN

Những người chơi trung bình giỏi bằng từ bốn đến bảy người là hoàn tất được phần lớn nhất trong thuật đánh bi da. Họ hiểu được các góc, đánh được những cú dài giật hời, lối nhồi massé, đánh vào băng và những cú "bi chết". Muốn tiến triển mạnh như vậy, họ cần thấu triệt mau chóng, một kỹ thuật tỷ mỉ hơn và đạt được một mức độ cao hơn trong việc kiểm soát tốc độ của cú đánh. Thật vậy, trong thuật kiểm soát tốc độ, khó nói là một điều nào đó tùy thuộc vào tốc độ nhiều ít ra sao. Một cú đánh không thể nào hoàn hảo nếu tốc độ của cú đánh nhiều

quá hoặc ít quá.

Kiểm soát tốc độ kỹ hơn và hiểu biết về những điểm tính hơn về kỹ thuật sử dụng những đường bi ngắn sẽ làm từ 4 đến 7 người ấy tạo được những mức trung bình là 15 người hoặc hơn nữa. Nhưng chính nơi đây họ thất bại. Họ không biết gì về "thủ thuật". Tôi không muốn nói là họ không biết tạo những cú đánh nhẹ nhàng, êm ái.

"Thủ thuật" là gì?

Thủ thuật là nghệ thuật làm cho cả hai quả bi di chuyển một cách chính xác đến những vị trí tốt và điều cần thiết là phải biết những vị trí ấy là những vị trí nào. Riêng sự khéo léo không phải là thủ thuật.

Nghiên cứu một kỹ thuật tinh vi hơn là phần thú vị nhất trong môn bi da và một khi đã nắm được kỹ thuật ấy thì bất cứ một người nào đã giỏi bằng 5 người sẽ có thể giỏi bằng 15 người.

Cú "Xuyên qua".

Khi các bi nằm sát nhau nhưng ở gần giữa bàn hoặc quá xa hai băng cuối, thường cần đánh cú "xuyên qua". "Xuyên qua" và phải đánh sao cho dừng "mất" bi là cú đánh mà bạn nên tập.

Thí dụ bạn đặt các bi như trong hình 198, dính vào nhau hoặc nằm rất gần nhau. Chúng ở gần giữa bàn và bạn muốn đánh bi chủ xuyên qua hai bi kia rồi trở lại.

Điểm đáng ngại nằm trong cú đánh đầu tiên thực sự của đường bi này. Các bi phải được đánh thật nhẹ và không để bi chủ ở sát bất cứ bi nào trong hai bi kia. Tuy nhiên sau cú đánh thứ nhất, hai bi kia đang ra xa

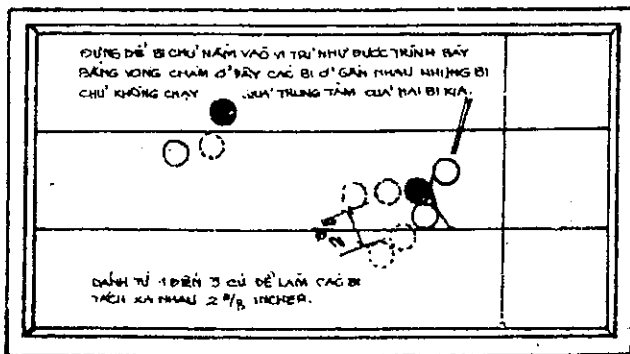
và chỉ được cách nhau không quá $2 \frac{3}{8}$

inches bằng đường kính của bi. Bạn cần nhớ khoảng cách ấy và đánh chậm khi thực sự đánh cú này.

Thường thường điều này đạt được hoàn hảo bằng cách đánh vào bi này dầy hơn bi kia với cú đánh nhẹ đánh cú "chết" vào bi đó và dừng lại rất gần nó. Rồi hầu hết sự di động được chuyển qua một bi, và được tính toán, kiểm soát dễ dàng hơn.

Khi thật sự đánh cú "xuyên qua" thì bi chủ chỉ phớt qua vừa đủ và đẩy mạnh ít nhất một bi mục tiêu và có thể chạm nhẹ vào cả hai quả và chúng vẫn còn nằm rất gần nhau.

Tuy nhiên, khi xuyên qua, bi chủ phải chạy đủ ra khỏi trung tâm của bi mục tiêu (bi 2 hoặc bi 3), như vậy cả hai bi mục tiêu sẽ tiến dần về băng cuối hoặc vào góc gần, bạn nhất. Đừng để bi chủ nằm giữa (như được trình bày bằng vòng tròn chấm trong đồ hình B, hình 198), thì bạn sẽ phải đánh cú nhồi massé, hoặc đánh vào băng với cái ngụy lớn lao nhất là không kiểm soát được bi nữa.

Đừng để bi chủ nằm vào vị trí như được trình bày bằng vòng chấm ở đây. Các bi ở gần nhau, nhưng bi chủ không chạy quá trung tâm của hai bi kia.

A. Đánh từ 1 đến 3 cú để làm các bi tách xa nhau $2 \frac{3}{8}$ inches.

Đường bi các quả bi được phóng đại để hiểu rõ nguyên tắc hơn. Thực ra chúng chỉ xê dịch một phần nhỏ của một inches mà thôi.

Đôi khi cần đánh qua mặt hai bi đó khiến bi chủ chạy ra giữa bàn và đẩy hai bi kia chạy về băng cuối hoặc vào góc. Bạn có thể ở quá xa, không đánh cú xuyên qua được bằng cú giò gà lợi rất nhẹ nhưng bạn có thể đánh "qua mặt" được.

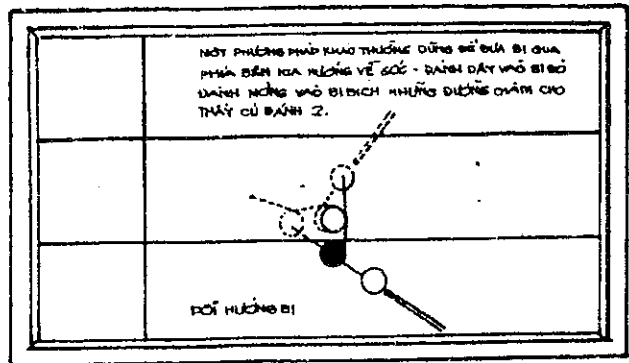

PLATE 199

Đối hướng bi.

Một phương pháp khác, thường dùng để đưa bi qua phía bên kia hướng về góc. Đánh đáy vào bi đỏ đánh mông vào bi địch. Những đường chấm cho thấy cú đánh thứ 2.

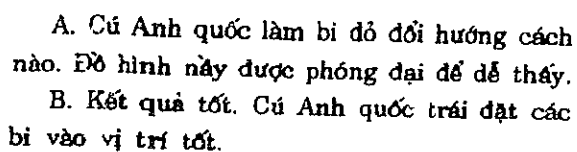
Hình 199 trình bày cách đánh này. Thế bi này có nhiều sự thay đổi về vị trí bàn, về khoảng cách... Nhưng bạn có thể dùng loại cú đánh này trong nhiều trường hợp. Và cú đánh này cũng dùng để tránh các quả bi nằm thẳng hàng nhau, như đã được trình bày trước đây.

Đây cũng là một điểm khác mà những tay chơi hạng nhất cần ghi nhớ khi đánh các đường bi ngắn nhất là các thế bi dọc theo băng.

Cú Anh quốc đánh vào bi chủ ảnh hưởng đến bi đỏ, không những khi chạm băng mà còn ảnh hưởng vào đường bi tiến đến băng nửa. Thí dụ bạn đặt bi như trong hình 200. Đồ hình (được phóng đại để bạn dễ quan sát các khoảng cách giữa các bi). Trình bày ảnh hưởng của Anh quốc vào bi đỏ. Có người cho rằng quả bi chủ tách ra. Tôi không muốn lý luận về điểm đó. Điều đáng nói là bằng cách đối cú Anh quốc, bạn có thể ép bi đỏ đi tới nơi bạn muốn, để tiện cho cú đánh kế tiếp.

Đồ hình B trình bày một thế bi đánh theo đường ranh. Đồ hình này và đồ hình C cho thấy ảnh hưởng đối nghịch của cú Anh quốc đối nghịch, một cú đặt các bi vào thế tốt, cú kia làm mất thế bi thuận lợi để đánh vào băng. Sự áp dụng xảy ra dưới nhiều hình thức mỗi khi bạn cần điều khiển đường bi ngắn.

Khi đánh thế bi này, bạn phải đặt giá trị cao độ vào **MỖI INCHES KHOẢNG CÁCH**. Tránh đưa bi đỏ chạy cách lần ranh quá xa khi chuẩn bị để đánh nó vào băng và đợi lại.

Trong cú đánh này, nếu bị đỡ vượt khỏi bi chủ quá 2 inches, thì đó là một cú giết hồi nũ rệt. Nếu nó nằm trong khoảng cách 2 inches thì hầu hết đó là một cú "bi chết", hoặc là một cú giết hồi rất nhẹ. Có người gọi cú này là "cú ép", nghĩa là tính cách co dãn tự nhiên của chất ngà khi bị ép là nguyên nhân làm cho^o bi chủ lần ngược lại một chút xíu. Và bạn không nên đánh vào bi chủ quá thấp để có thể đánh sai.

Số 1: Đừng đặt bi đỏ ở đây, quá dài đối với một cú giạt hời.

Số 2: Đứng đặt bi đỏ ở đây, quá xa về bên trái.

Số 3: Đứng đặt bi đỏ ở đây, quá xa về bên phải.

Số 4: Bi chủ quá xa ở phía trong, quá dài cho một cú giạt hồi.

Số 5: Đúng - các bi sẵn sàng cho một cú đánh vào băng. Ba bi tạo thành một tam giác vuông.

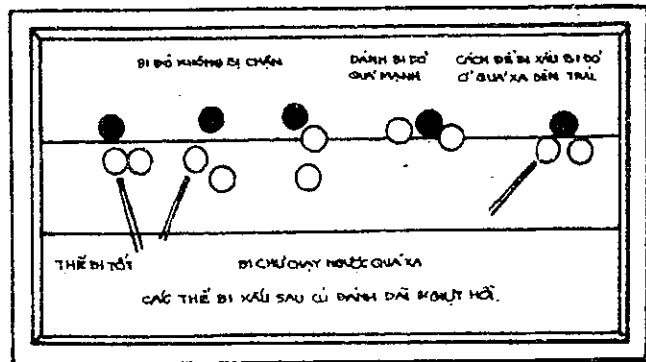
Một lần nữa vì bạn không cần làm bi đỏ đi xa, bạn có thể đánh vào nó một cách hoàn hảo dễ dàng hơn.

- *Bước thứ nhất:* Bạn nên nhớ rằng ảnh hưởng của cú Anh quốc là đổi hướng của bi đỏ, đưa đến vị trí thích hợp để đánh cú cạnh và cú giạt hồi được thẳng thay vì đánh xiên và có góc. Cú đánh mạnh và giạt hồi này then chốt kéo là cú đánh của thể bi ven băng, và được chính xác là tùy thuộc vào sự hoàn hảo của thể bi ven băng. Không nguy hiểm nhiều cho người chơi khi mất những cú đánh giòn gã nhẹ, nhưng rất nguy hiểm khi đánh hỏng những cú dài và cú giạt hồi.

- *Bước thứ 2:* Trong khi đánh những cú chuẩn bị để tạo thể bi cú dài và giạt hồi, bạn phải chọn vị trí mà bạn muốn các bi ngừng ở đó khi đánh cú giạt hồi.

Hình 201, đồ hình 1 cho thấy 4 thể bi đầu là 4 thể bi xấu. Trên mỗi đồ hình đều có giải thích lý do. Đồ hình cuối cùng (số 5) là thể bi tốt khi bạn đánh "cú mạnh và giạt hồi". Bạn hãy để ý đến hình tam giác vuông của thể bi này.

Bốn thể bi đầu trong hình 202 là những thể bi mà bạn không muốn tạo ra sau khi đánh "cú dài và giạt hồi". Đồ hình cuối cùng trình bày thể bi mà bạn muốn tạo được với cú "đánh mạnh và giạt hồi" ấy.

Hình 202

Cách để bi xấu. Bi đỏ ở quá xa về bên trái.

Đánh bi đỏ quá mạnh, đá bi dịch sang xa.

Bi chủ chạy ngược quá xa.

Bi đỏ không bị chặn lại. Bi chủ đá quá mạnh vào bi dịch để bi đỏ lọt vô giữa.

Thể bi hoàn toàn các bi ở vào thể tam giác.

Các thể bi xấu sau cú đánh dài và giạt hồi.

Sau cú đánh dài các bi sẵn sàng cho các cú chuẩn bị để tạo cú đánh khác.

- *Bước thứ 3:* Bây giờ khi đánh cú dài và giạt hồi, không có gì quan trọng hơn điều này.

BẠN ĐỪNG QUÁ TIN VÀO BI CHỦ CÓ THỂ CHẶN BI ĐỎ TRỞ LẠI MỘT CÁCH HOÀN HẢO. Vì thế bạn đừng đánh vào bi đỏ quá mạnh chỉ đánh vừa đủ mạnh để đưa trở lại vị trí cũ thôi. Một cú đá rất nhẹ sẽ vô hại. Một cú đá trúng vào giữa bi chủ sẽ không sao cả. NHƯNG NẾU KHÔNG ĐÁ VÀO GIỮA LÀ HỎNG.

Nếu bi đỏ trở lại một cách chậm chạp, chỉ vừa đủ chạm vào đường ranh, thì có thể

có một khoảng cách từ $2\frac{1}{2}$ inches đến

3 inches giữa băng và lần ranh, và bạn vẫn còn kiểm soát được để tiếp tục đánh thể bi dọc băng.

George Sutton đáng được tán dương vì đã

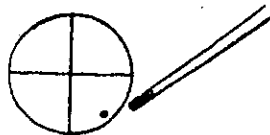
hoàn bị cách đánh thế bi dọc bằng này. Ngày xưa, chúng tôi thường phỏ mặc gần hết cho cú đá để chặn quả bi đỏ đang chạy lại. Ngày nay, chúng tôi cũng chơi với một tốc độ chính xác.

- Cách "Chặn bi".

Như một luật lệ, trong những cú đánh vào băng, bạn hãy cố gắng chặn bi lại mỗi khi có thể chặn được. Như thế có nghĩa là bạn hãy để bi chủ và bi địch nằm sát nhau để khi bi đỏ trở lại có **MỘT KHOẢNG RỘNG GẤP HAI LẦN QUẢ BI TRONG ĐƯỜNG ĐI CỦA NÓ** thay vì một lần, nghĩa là chừng

5 inches thay vì $2 \frac{1}{2}$ inches. Thật ra,

nó rộng hơn thế tới $7 \frac{1}{8}$ inches.

ĐÂY LÀ CÁCH
ĐÁNH GIỮ HỒI TRÁI.

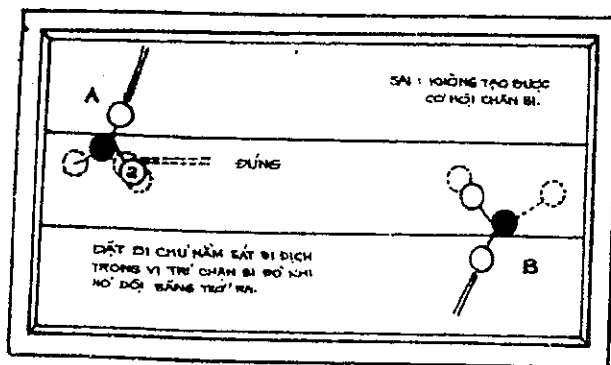

PLATE 203

A. Cách đánh đúng. Cú thứ 1 đặt bi chủ nằm sát bi địch trong vị trí chặn bi đỏ khi nó dội băng trở ra.

B. Đánh sai cú đánh thứ nhất không tạo được cơ hội chặn bi.

Muốn đánh đúng cách, đôi khi phải đánh cú thứ nhất cách nào có thể chặn bi với cú đánh thứ 2.

Hình 203 trình bày một thí dụ. Trong đó hình A, cú thứ nhất đánh đúng cách. Trong đó hình B không thể chặn bi vì cú thứ nhất

đánh sai làm bi chủ đá bi địch chạy đang quá xa.

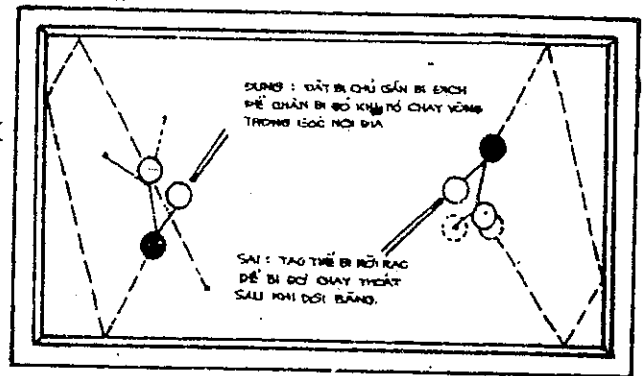

PLATE 204

A. Cách đánh đúng.

Đặt bi chủ gần bi để chặn bi đỏ khi nó chạy vòng trong góc dội ra.

B. Đánh sai.

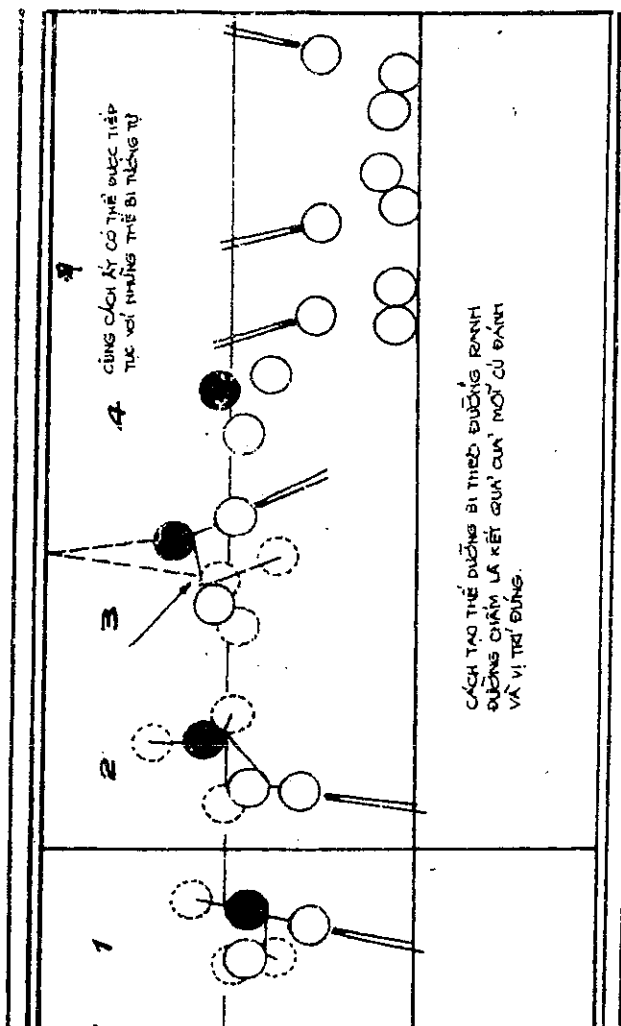
Tạo thế bi rời rạc để bi đỏ chạy thoát sau khi dội băng.

Hình 204 cho thấy một đường bi dài hơn, với cùng một điểm "chặn" được mang ra ngoài.

Nói thêm về đường bi ngắn.

Hình 205 trình bày một thế bi mà trong đó cú đánh cần thiết sẽ được nhận thấy có giá trị không những ở đây mà còn tại nhiều nơi khác trên bàn bi. Điều quan trọng là đánh một cú nhẹ, đem bi chủ tới phía sau bi đỏ, như vậy chỉ thuận cho một đường bi mỏng trong cú đánh tới. Để đánh cú bi mỏng, trong thế bi nằm gần nhau, người ta có thể điều khiển các quả bi bằng nhiều cách và đặt bi đỏ vào nơi nào họ muốn.

Đây là một điểm quan trọng về thế bi này. (Xem hình 205). Đôi khi bạn đánh cú thứ nhất vào quả bi kia của nguyên thủy, nếu bạn muốn thế bi đường ranh tới hậu đạt được kết quả, sau khi điều khiển những quả bi như nói trên, đối diện với góc bên trái của bạn, bên phải quả bi đỏ và ngược lại. (Chú ý trong hình 205, thế bi 5 cho thấy các bi nằm trong vị trí đạt được với cú đánh thế bi ở 1, và cứ tiếp tục như vậy).

- Ở gần cuối bàn.

Vị trí 2 trình bày các quả bi sau khi đánh vị trí 1. Vị trí 3 trình bày các quả bi sau khi đánh vị trí 2... những quả bi xê dịch rất ít, những khoảng cách được phóng đại để dễ thấy.

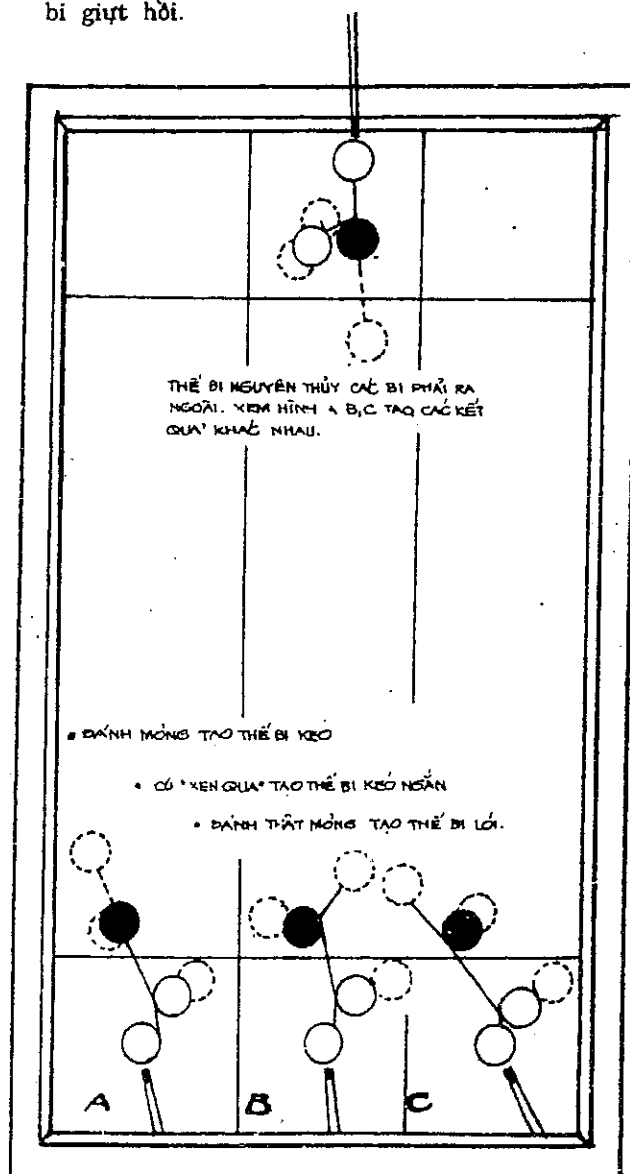
Cũng cách ấy có thể được tiếp tục với những thế bi tương tự này.

Cách tạo thế bi đường ranh bắt đầu từ vị trí 1. Đường chấm cho thấy kết quả của mỗi cú đánh hoặc vị trí đúng của các bi khi đánh cú kế tiếp đưa đến kết quả trong vị trí 4, là thế bi đường ranh. Mũi tên chỉ nơi bi đỏ đá bi chủ trong vị trí 3.

Cú đánh này là một cú đánh giá trị, không những chỉ ở gần đường ranh mà còn ở bất

cứ nơi nào trên bàn, vì nhờ nó bạn có thể "lái" bi về một góc khi bạn thấy thế bi giữa bàn bất lợi.

Cú đánh hữu ích này đôi khi cần thay đổi khi các bi nằm vào các vị trí như được trình bày trong hình 206, và cần đưa bi ra khỏi ven băng. Đánh mạnh vào bi đỏ, đánh nhẹ vào bi dịch để tạo "cú đánh mỏng". Đánh cú kế tiếp vào bi đỏ để tạo một thế bi giựt hồi.

A. Cú đánh mỏng để tạo thế bi giựt hồi.

B. Cú "xen qua" tạo thế bi giựt hồi ngắn.

C. Đánh thật mỏng tạo thế bi lối.

Thế bi nguyên thủy các bi phải ra ngoài.

Xem các đồ hình A, B, C tạo các kết quả khác nhau.

- "Cú đánh mỏng".

Tôi thường đề cập đến "cú đánh mỏng" có nghĩa là khi các bi ở gần nhau, có thể chạm nhẹ vào cạnh của bi đỏ, và đặt bi địch đúng vào nơi mà bạn muốn. Và đó là lý do giá trị của cú đánh này. (Xem hình 207). Bạn có thể muốn tạo ra một thế bi giựt hồi, bạn có thể muốn đánh một cú mỏng khác hoặc một cú "xuyên qua". Bạn có thể đánh theo ý bạn. Cú đánh mỏng, đây không đáng mong đợi, và một cú đánh rất dài là cú đánh dở.

Trong tất cả các đường bi ngắn, nhất là gần các băng, cú đánh mỏng là cú đánh giá trị và bạn nên nhớ luôn là cần đánh các bi cách nào để tạo được thế bi thuận lợi.

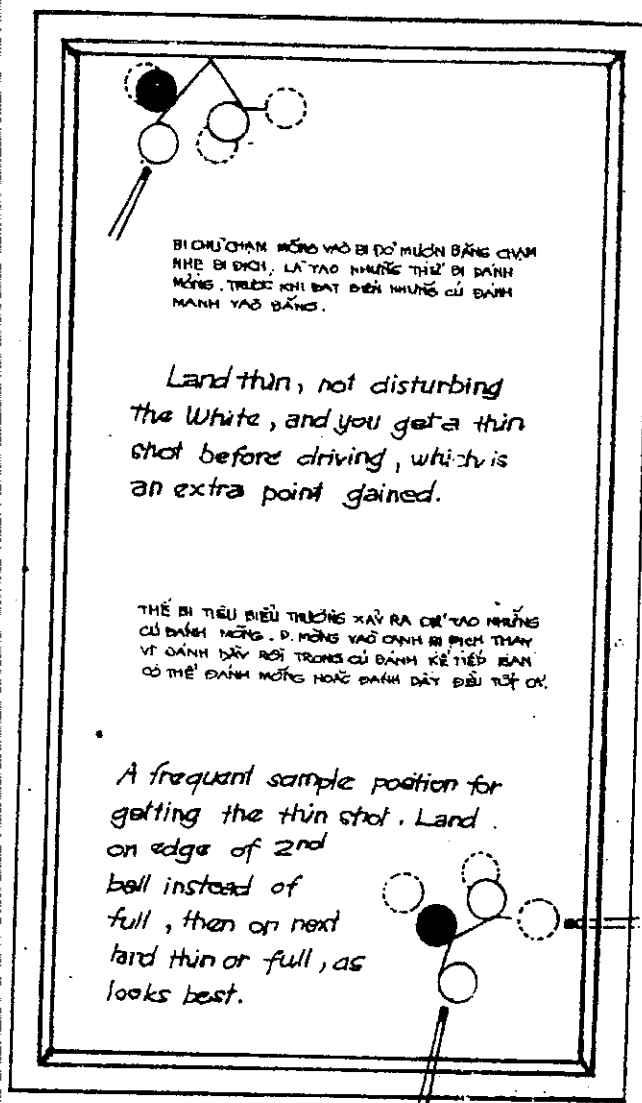
Một điểm khác: trong vài trường hợp bạn cần chọn, hoặc đánh dây vào bi địch rồi đánh cú giựt hồi. Bạn có thấy đó là cách đánh thượng thặng từ một thế bi sẵn có hay không. Nhưng cách đánh thượng thặng này trong một trận chung kết có thể là sự khác biệt giữa chiến thắng và thất bại. Luôn luôn bạn bị ảnh hưởng một phần vì lối đánh này.

Trong cách đánh "xuyên qua" nếu bạn đánh được 4 hoặc 5 cú và đối thủ của bạn đánh bạn sẽ thắng được 3 cú, một phần suất khá cao và sẽ trở lại cho bạn vì cú đánh xuyên qua có thể đến với bạn nhiều lần trong một cuộc chơi. Trong những trận tranh chức vô địch quốc tế, những đường cơ 500 điểm rất có thể tái diễn 10 hoặc 15 lần. Hai hoặc ba điểm tính thêm mỗi lần là những điểm không thể coi thường được.

Đánh mỏng vào bi đỏ, không khuấy động bi địch, và bạn có một cú đánh mỏng trước khi đánh mạnh vào băng. Như vậy bạn đạt được thêm một điểm phụ.

Một thế bi tiêu biểu thường xảy ra để đạt cú đánh mỏng. Đánh mỏng vào cạnh bi địch thay vì đánh dây, rồi trong cú đánh kế tiếp, bạn có thể đánh mỏng hoặc dây đều tốt cả.

Fank Ives đã đạt được tỷ lệ cao hơn hầu hết những tay chơi khác với lối đánh này.

Tôi đã từng chứng kiến ông ta đánh 7 hoặc 8 cú xuyên qua, và ngay cả Schaefer ít khi đánh được hơn vì cú bằg cách này. Cách ăn thêm điểm này trước khi đánh mạnh (đừng đánh mạnh khi chưa cần) không những chỉ áp dụng vào cú đánh "xuyên qua", mà còn áp dụng cho cả những cú đánh nhẹ dọc theo băng với những quả bi nằm trên băng, người chơi chuẩn bị đánh một bi vào băng và dội lại. Mỗi lần bạn điều khiển các bi để chuẩn bị cho cú "đánh mạnh và giựt hồi" là bạn có cơ hội kiếm thêm được một hoặc hai điểm phụ bằng cú đánh thận trọng.

Hình 207 trình bày một thế bi mà bằng cách đánh mỏng, không những bạn được thêm một điểm phụ mà bạn còn một cơ hội tốt hơn

để đỡ phần kiểm soát khi đánh cú thứ 2, vì bạn có thể đánh vào bi địch đầy hoặc mỏng tùy ý bạn.

Cán cơ đũa cao. Ngoài cách điều khiển các đường bi ngắn này mà các quả bi đỡ và bi địch phải xê dịch rất ngắn, tôi mong bạn đặc biệt chú ý đến một vấn đề kỹ thuật hữu ích, và quan trọng.

Tỷ dụ, bạn đánh thế bi "ven băng", nghĩa là các bi đỡ và bi địch nằm sát nhau, bi chủ chạy phớt qua mặt hai bi ấy. Khi đánh cú này, bạn phải nâng cán cơ lên một chút để cú đánh "kéo lê" một chút xiu. Bi chủ bắt đầu chạy với tốc độ đủ để nó không mất đà. Rồi cái "kéo lê" tạo ép phe làm bi giảm tốc độ một cách nhanh chóng.

Không có quả bi ngà nào hoàn toàn chính xác cho một thời gian rất ngắn, ngay cả trong nhiều phút đồng hồ cần thiết cho quả bi nở ra hoặc co lại vì thời tiết thay đổi. Và trong khi điều khiển các bi nằm sát nhau như thế, quả bi chủ chỉ bị lệch hướng chừng 1/64 của một inches trong khi chạy cũng đủ làm một cú đánh hoàn hảo thành một cú đánh dở.

Còn một điều hữu ích khác là bạn cần nắm chặt cán cơ hơn. Quả bi chủ chạy nhiều hơn với một cây cơ lỏng lẻo và chạy ít hơn khi cây cơ được nắm chặt.

Hình 208

Hình 208: Nâng cán cơ lên để đánh vào bi chủ trong các đường bi ngắn.

Hình 208 trình bày vị trí cây cơ khi đánh những cú nhẹ này. Các tay chơi người Pháp đã phát triển cách đánh này chậm hơn người Mỹ, và đã tạo cho nó một giá trị lớn lao trong thế bi này. Nhưng khi thực tập, bạn có cảm tưởng khác biệt.

Khi đánh những cú giựt hồi ngắn và trung

binh, nâng cán cơ như vậy cũng có lợi. Nó thật hoàn hảo đối với cú giựt hồi rất ngắn dùng trong thế đường bi ven băng. Trong trường hợp này, các tay chơi người Pháp cũng ưa cầm chặt cán cơ hơn để đánh quả bi chết hiệu quả hơn và kiểm soát sức đánh dễ hơn khi cầm lỏng cán cơ.

Với cú giựt hồi rất ngắn này, George Sutton trong thời sung sức nhất (thí dụ khi đánh bại Willce Hoppe, trung bình 100 điểm) đã biểu diễn tài nghệ trong thế đường bi ven băng. Cú đánh này trông giống như một cú "massé gôn". Bạn có thể tạo được mau chóng tác dụng của cú đánh bằng cách đánh khá cao vào bi chủ, như vậy bạn sẽ không phiền lòng khi đánh sai. "Cú đẩy" của Willce Hoppe, (theo danh từ của George Slosson) là một thí dụ hoàn hảo nhất về lối đánh này.

Một cảnh khác cho thấy nơi cầm cơ.

Bạn có thể thực tập với nhiều cơ, cây cơ có sức nặng khác nhau, trước khi nhất định chọn cho mình một cây cơ thích hợp.

Kiểm soát cây cơ của bạn thật kỹ trước khi đánh, cây cơ phải thật thẳng.

Thế đứng của người chơi phải thoải mái tự nhiên, để bạn dễ tìm được tự do cho hành động và tìm ra được sự chính xác.

Càng để tay gọn nhanh, bạn càng đánh được chính xác hơn.

Cách đánh này, cần canh thật kỹ bạn nhé!

CHƯƠNG XXXIV

NHỮNG ĐIỂM HỮU ÍCH VỀ MỘT VÀI THẾ BI THƯỜNG XẢY RA

Ngoài những điều tôi đã đề cập trong cách điều khiển những đường bi ngắn, còn một vài điểm đáng lưu ý, mang những đặc tính bất thường. Điều quan trọng không phải chỉ đánh để ăn điểm, mà còn để ăn điểm bằng cách tốt đẹp nhất nhằm tránh một thế bi chụm, hoặc kiếm thêm một điểm phụ trên phương pháp thông thường và rõ rệt hơn.

Đôi khi, cần "chặn" quả bi đỏ đang lăn trở lại sau khi chạm băng, thông thường bằng cách đánh "cú chết" vào bi địch. Đôi khi cần đánh vào điểm tốt nhất của quả bi.

Bạn hãy chú ý thế bi trong đồ hình B (Hình 209). Bạn cố đánh sao cho hoàn hảo trước khi bi đỏ từ băng dội lại, để khi bi đỏ đá vào bi chủ, thì bi chủ sẽ không đá vào bi địch và làm hỏng thế bi. Ngoài ra, bạn cũng nên cố đánh vào hông nào gần bạn nhất của bi địch.

Trong đồ hình A (Hình 209), bạn cố đánh càng mỏng càng tốt vào hông nào gần bạn nhất của bi địch.

Khi cả hai bi nằm như vậy để dễ kiểm soát nhưng nằm gần trung tâm của băng cuối

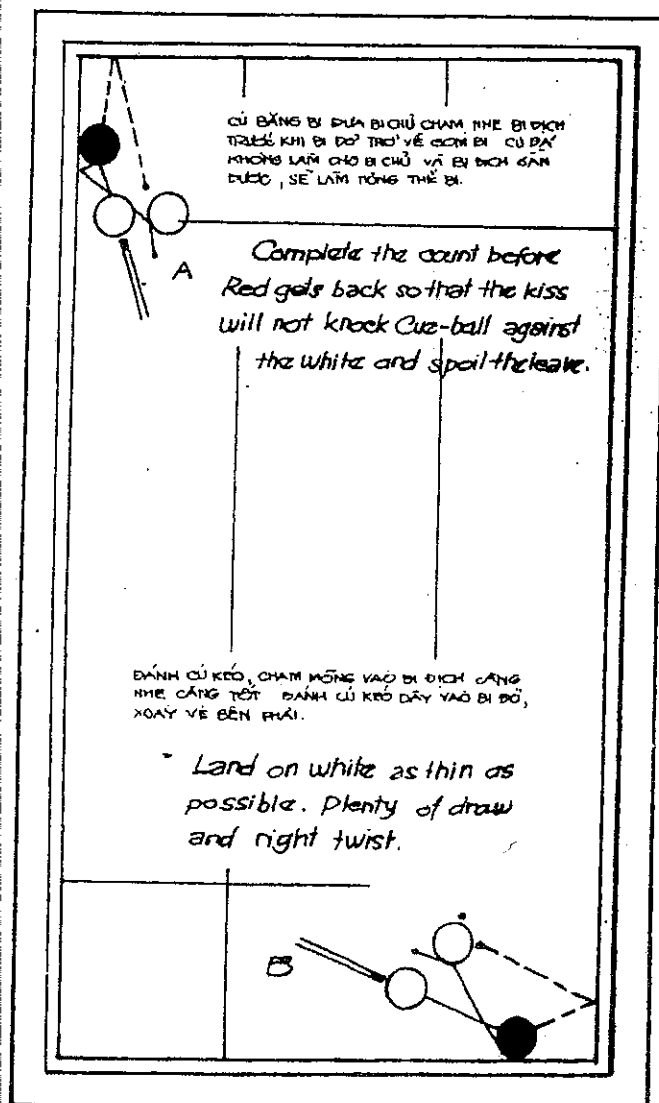
(nghĩa là cách xa đường ranh), thì thường tốt nhất bạn nên đưa chúng đến gần đường ranh bằng cú đánh đầu tiên. Xem hình 210.

A. Hoàn tất cú đánh trước khi bi đỏ dội lại để cú đá không làm bi chủ đá bi địch và làm hỏng thế bi.

B. Đánh cú giựt hồi vào bi địch càng mỏng càng tốt.

Khi đánh cú thứ hai, bạn có thể đánh nhẹ và vẫn kiểm soát được bi. Nếu bạn chờ cú thứ hai để đặt bi vào đường ranh (sau khi đánh cú thứ nhất nhẹ) thì có lẽ bạn lại đánh quá mạnh cho chắc ăn thành ra vụng về và tạo thế bi xấu cho cú đánh kế tiếp.

Khi cả hai bi đều nằm trong phần giữa ở cuối bàn bạn hãy đưa chúng đến đường ranh nào gần nhất.

Hình 209

A. Đánh sai. Tạo thế bi giật hồi trong cú đánh tiếp vì đặt bi quá xa các đường ranh, ở đây bạn sẽ mất sự kiểm soát.

B. Cách đánh đúng. Đặt cả 2 bi gần đường ranh. Bạn cần chọn cú đánh sẽ tạo được thế bi đường ranh đẹp.

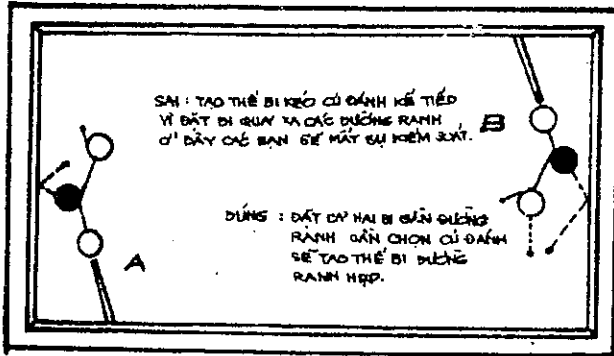

PLATE 210

Mỗi khi các bi ở gần nhau trong góc, ở trong đường ven băng 18.2 inches, bạn hãy đưa một bi đến gần đường ranh khi đánh cú thứ nhất. Hình 211 trình bày 4 thế bi như vậy. Những thế bi này biến đổi rất nhiều.

Bạn sẽ thường tạo ra thế bi chụm tai hại nếu không đưa bi tới gần đường ranh được, khi đánh cú đầu tiên hoặc chờ cú đánh thứ nhì. Thế mà những người mới tập đánh bi đa thường bỏ qua điểm này. Tôi biết không có lỗi lầm nào dễ xảy ra hơn, và tôi đã từng chứng kiến những tay chơi trong các trận tranh chức vô địch tài tử, đã làm như vậy, gây ra những kết quả tai hại.

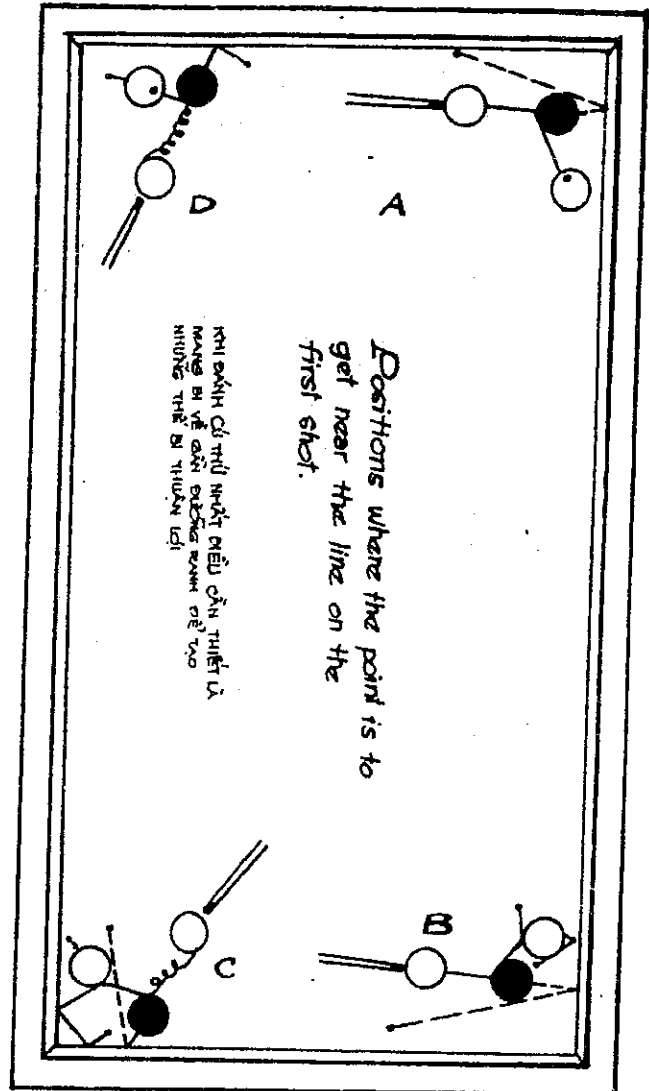
Những thế bi mà điều cần thiết là mang bi về gần đường ranh khi đánh cú thứ nhất.

Trong tất cả những cú lới hướng về cuối bàn bạn hãy cố tránh tạo thế bi thẳng hàng. Hai cú đánh như vậy được trình bày trong hình 212.

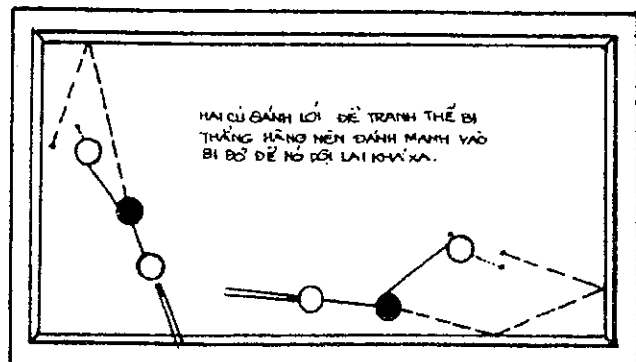
Hai cú đánh lới. Để tránh thế bi thẳng hàng, nên đánh mạnh vào bi đỡ để nó dời lại khá xa.

A. Dùng cú Anh quốc phải để đá bi địch đến đường ranh.

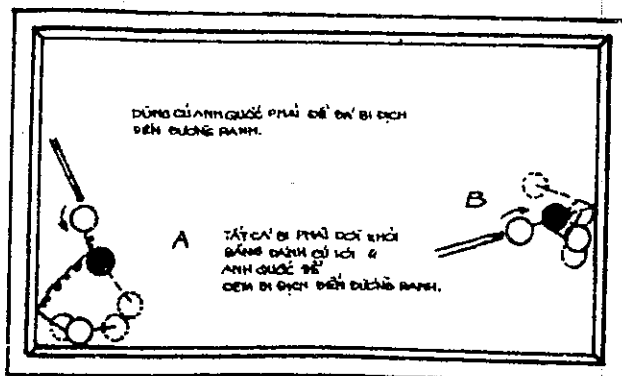
B. Tất cả các bi phải rời khỏi băng. Đánh cú lới và cú Anh quốc để đem bi địch đến đường ranh. Có thể dùng ép phê của cú Anh

quốc đánh vào bi địch để đưa bi địch rời khỏi băng mà không gây nguy hiểm cho sự kiểm soát.

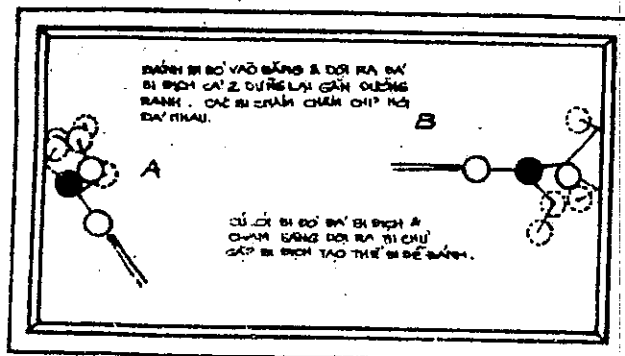
Hình 212

Hình 213

Hình 213 trình bày hai thí dụ trong trường hợp này.

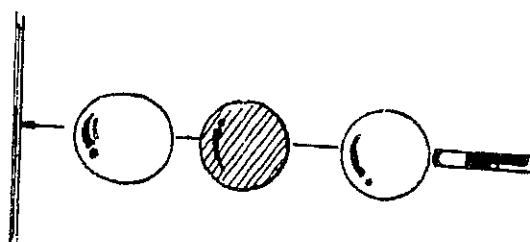
Có thể dùng cú đá (Trước hoặc sau cú đánh) để giữ các bi tại chỗ, như vậy còn hơn là liều đánh một cú vào băng. Hình 214 trình bày hai thí dụ.

Hình 214

A. Đánh bi đỏ vào băng và đợi ra đá bi địch và cả hai dừng lại gần đường ranh. Các bi chạm nhau.

B. Cú lối. Bi đỏ đá bi địch và chạm băng đợi ra bi chủ gập bi địch tạo thế bi dễ đánh (trình bày bằng hình chấm).

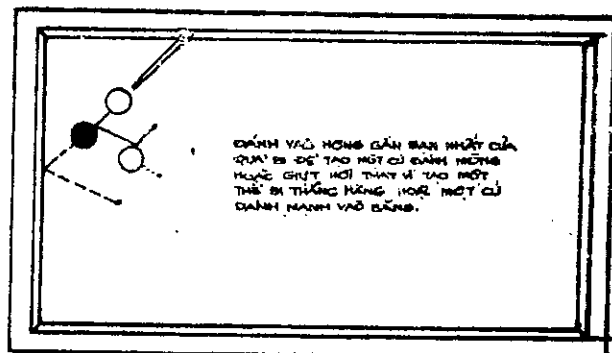
THẾ BI NẪM NHƯ VẬY, BẠN HÃY ĐÁNH CÚ COLLET THÌ ĐÚNG.

Đánh vào hông gần bên nhất của quả bi để tạo một cú đánh mỏng hoặc cú giựt hồi, thay vì tạo một thế bi thẳng hàng hoặc một cú đánh mạnh vào băng.

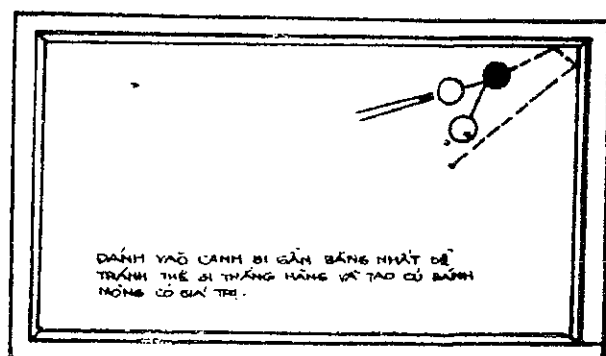
Hình 215 cho thấy một cú giựt hồi ngắn, nếu đánh vào hông của bi địch (không đánh mỏng quá) sẽ tạo cú đánh mỏng hoặc cú đánh vào băng dễ dàng, thay vì một cú đánh mạnh vào băng hoặc một cú giựt hồi tại một góc xấu hoặc một cú đánh sẽ làm các quả bi chạy ra giữa bàn.

Đánh vào cạnh bi gần băng nhất để tránh thế bi thẳng hàng và tạo một cú đánh mỏng có giá trị.

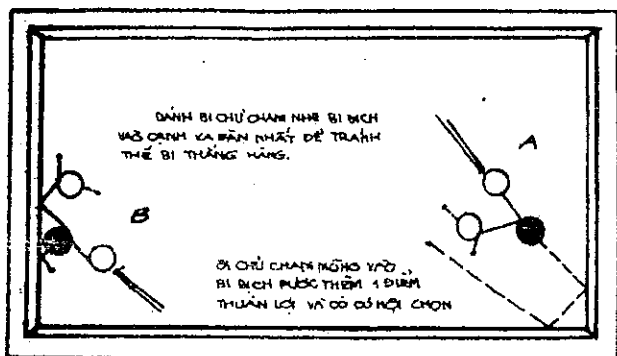
Khi đánh những cú ngắn dễ vào băng thì điều quan trọng nhất là phải đánh vào hông bi (thay vì đánh đầu) để tránh một thế bi chạm. Hình 216 trình bày một thí dụ thông thường.

Hình 215

Hình 216

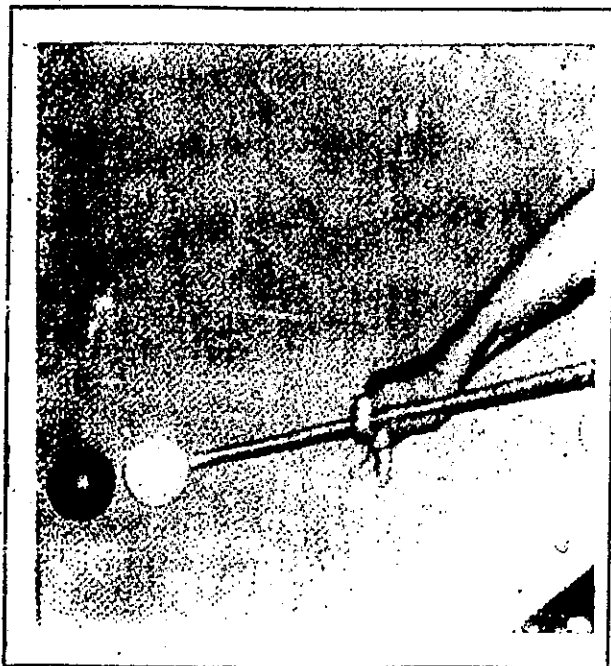

Hình 217

Hình 217 trình bày các bi trong một vị trí mà một cú giạt hồi thông thường sẽ tạo ra thể bi thẳng hàng. Hãy đánh giạt hồi vào hông gần bằng nhất của bi dịch. Cú đánh này nếu đúng cách sẽ tạo một cú đánh dễ và một cú giạt hồi cho một thể bi đường ranh.

A. Đánh vào cạnh xa bạn nhất của bi dịch để tránh tạo thể bi thẳng hàng.

B. Đánh mỏng vào bi dịch được thêm một điểm phụ và có cơ hội để chọn cú đánh kế tiếp tốt hơn.

Cú giạt hồi cần phải luyện tập rất nhiều

Tạo thể đường bi - Bạn chúng ta đánh như thế có gồm bi không?

Nếu các bạn đánh đúng thể, đường bi chạy rất đẹp mắt theo ý muốn của bạn. Hãy nhìn cậu bé kéo một cách tuyệt vời theo sự hướng dẫn của một kỹ thuật viên.

CHƯƠNG XXXV

GIÁ TRỊ CỦA INCH

Một điều đánh dấu rõ rệt nhất khác biệt giữa tay chơi khá và tay chơi giỏi là vấn đề định giá trị của inches (một tắc Anh: 2,540cm) Tôi thường nói với các tay chơi trẻ, "Đừng phí phạm những inches." họ thường phí phạm không những nhiều inches, mà cả nhiều bộ nửa (1 bộ = 12 inches = 30,480cm)

Đánh đúng

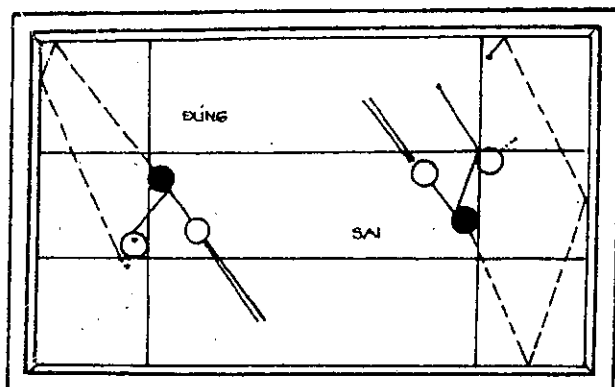
Đánh sai

Cú đánh tốt để tập kiểm soát tốc độ.

Giá trị của quả bi "chết" nằm trong việc tiết kiệm từng inches, và cú đánh quả bi chết trong những hình thức khác nhau, đánh

trực tiếp (bi chạm bi) và đánh gián tiếp vào băng, là đặc tính rõ ràng nhất đánh giá tài năng của tay chơi chuyên nghiệp. Đó là một trong những cú đẹp nhất.

Trong những ghi chú về "Thế chơi sơ đẳng", tôi đã lưu ý các bạn cần đánh nhẹ khi bi đỏ và bi địch nằm rất gần nhau và bi chủ khi dụng chỉ làm chúng xê dịch một phần của inches thay vì hai hoặc ba inches. Cũng điểm này xuất hiện trong các hình thức vẽ tạt, và được trình bày trong vài đồ hình để thêm phần rõ ràng. Đồ hình thứ nhất trình bày một cú gom bi thông thường trong hình 218.

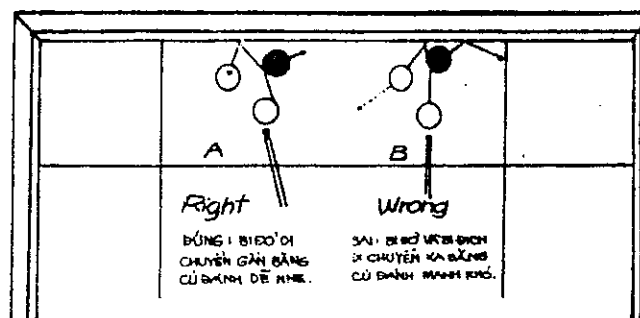

Hình 218

Trong tất cả các trường hợp ấy, tay chơi giỏi rất thận trọng không những trong khi đánh mà còn tìm cách đánh cho các quả bi "nằm dưới tầm tay" nữa (xem hình 218). Tay chơi bất cần chỉ nhắm vào việc ăn điểm và để các quả bi "chạy khơi khơi". Đây là một trong những hình thức rõ ràng nhất về việc phỉ phạm inches" xuất hiện trong tất cả những trường hợp gom bi. Nhưng hình thức nhỏ hơn xuất hiện trong khi điều khiển những đường bi ngắn. Trong thế bi ven băng, giá trị của inches là điều quan trọng nhất, chỉ sai biệt 1/4 inches cũng thường làm một cú đánh tốt thành một cú đánh xấu.

Trong chương XVI nói về "cách điều khiển những bi ngắn", Tôi đã lưu ý các bạn về giá trị của inches trong những cú đánh ngắn để chuẩn bị cho "cú đánh dài" và cú "giặt hời" vào đường ranh. Nếu bi chủ nằm xa bi

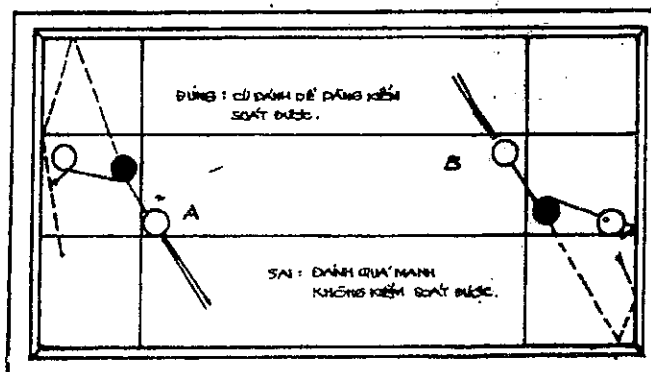
đỏ và bi địch nội một hoặc hai inches, thì dễ đánh cú giặt hời nhất mà không sợ đánh sai và đó là dịp tốt để tạo thế bi "chết". Tuy nhiên nếu bi chủ ở cách bi đỏ 3 inches, thì đường bi giặt hời sẽ khá dài, làm nguy hại đến việc kiểm soát sức mạnh cú đánh, và nếu cú đánh quá mạnh sẽ phá vỡ thế bi này; hoặc bạn cố gắng không muốn đánh với tốc độ lớn quá thì phải "đào quá sâu" vào bi chủ và tạo cú đánh sai.

A. Cách đánh đúng, làm bi đỏ di chuyển khó tạo cú đánh dễ.

B. Cách đánh sai làm bi đỏ và bi địch di chuyển nhiều quá tạo cú đánh khó.

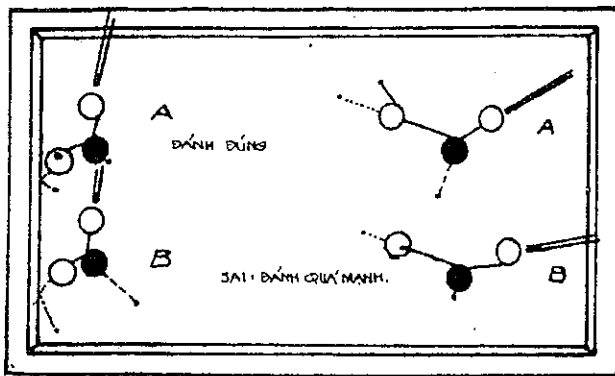
Hình 219 trình bày một cú đánh thông thường khác. Điểm cần thiết là đánh mỏng vào bi đỏ vừa đủ lướt qua và dùng cú Anh quốc mang bi chủ chạy đến bên bi địch, tạo cú đánh giặt hời dễ.

Hình 220

B. Đánh đúng cú đánh dễ dàng. Kiểm soát được.

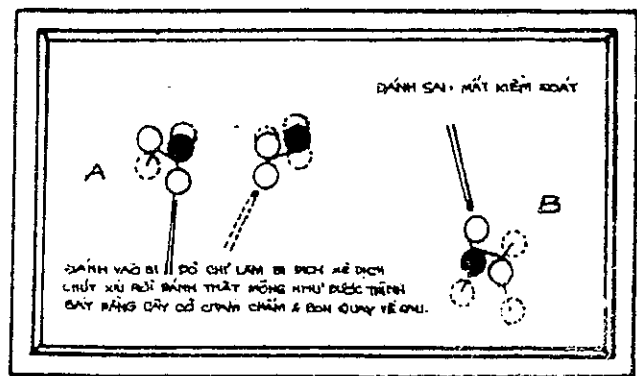
A. Đánh sai. Đánh quá mạnh, không kiểm soát được.

Hình 221

Các hình kế tiếp (từ hình 220 đến 222) đã được giải thích rõ ràng để hiểu.

- A. Đánh đúng.
- B. Đánh sai, quá mạnh.

Hình 222

B. Đánh sai mất kiểm soát.

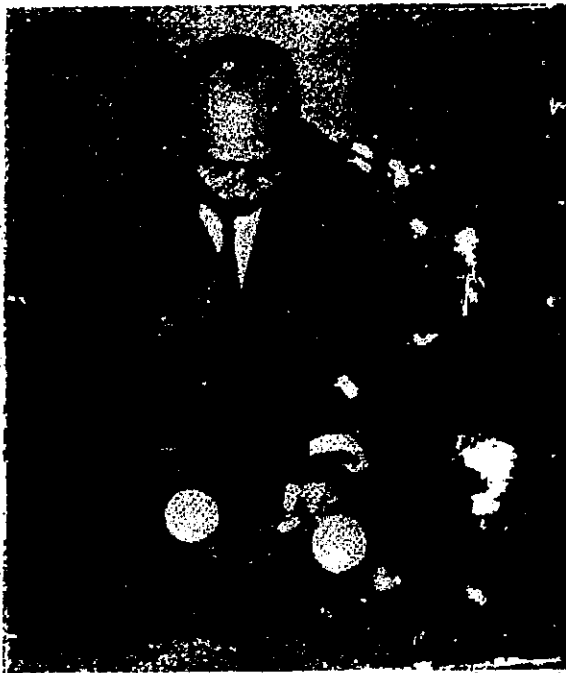
A. Đánh đây vào bi đỏ, chỉ làm bi dịch xé dịch chút xíu, rồi đánh thật mềm như được trình bày bằng cây cờ chấm chấm. Và bạn quay về phía sau.

CHƯƠNG XXXVI

LÝ THUYẾT SO SÁNH VỀ CÁC THỂ BI BẰNG THẲNG, VEN BẰNG VÀ ĐIỂM BẰNG

Trong môn bi da "bằng thẳng", chỉ có một thể dương bi lớn đáng chú ý đó là thể bi đường bằng. Bạn phải suy tính từng cú đánh để sau cùng đưa bi vào góc hoặc vào băng cuối, và nằm gần nhau. Ở bất cứ nơi nào dọc theo, đường ranh 5 inches hoặc ở bên trong đường ranh ấy, trình bày trong các đồ hình về thể bi bằng và nhất là ở hai đầu bàn, nơi mà tay chơi lão luyện hầu như chắc chắn đưa được các bi vào băng sau và cú đánh.

Hình 223 là một bản đồ bằng thẳng. Những phần đen sậm của bàn bi da là những nơi thuận lợi để đặt bi. Gần góc (màu đậm nhất) là nơi điều khiển bi dễ dàng hơn không những để đưa bi vào băng, mà còn để lấy lại sự kiểm soát nếu chúng bắt đầu chạy lộn xộn. Bản đồ này màu đen lợt ở khoảng giữa hai băng hông. Nơi đó chỉ là vị trí tốt khi các bi nằm trong thế đường bi bằng, hoặc

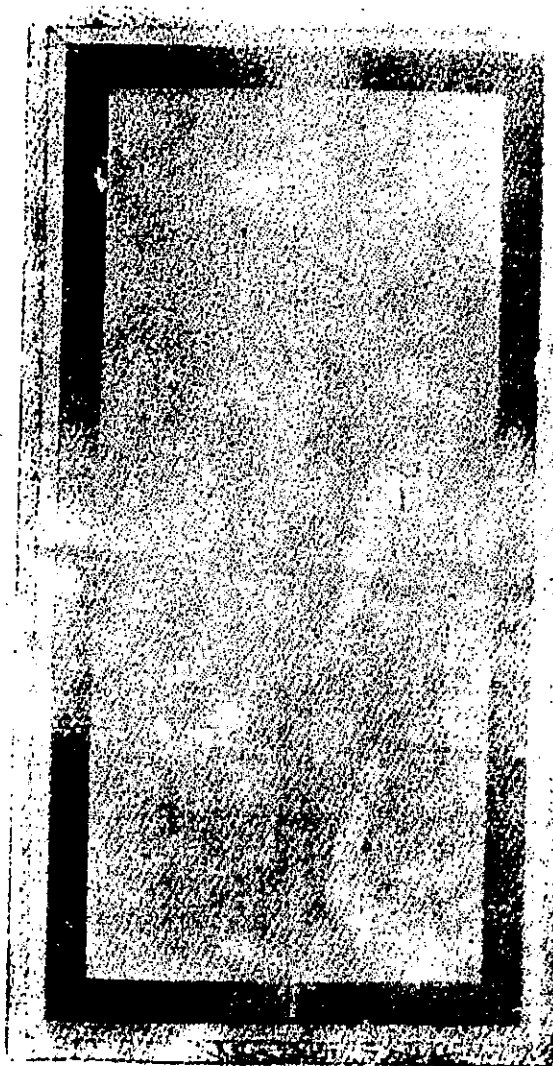
Cú Áng lể. Ô! Cách này thật dễ. Bạn chỉ đánh thẳng vào bi đỏ sẽ được. Cách collette đá thật đẹp

G.S. THUẬN

được kiểm soát theo một vài cách khác.

Chỉ riêng tại hai đầu bàn người chơi mới có cơ hội tốt để chặn các quả bi lăn bậy. Ở giữa bàn, là nơi chúng mặc sức tung hoành.

Đánh vào băng hông rất tốt trong thế bi dương băng chừng nào bi không lăn ẩu. Để điều chỉnh sự sai lầm, bạn cần đánh mạnh vào băng để bi dội lại; đây là một đường bi dài ở băng cuối thì đường bi đó ngắn.

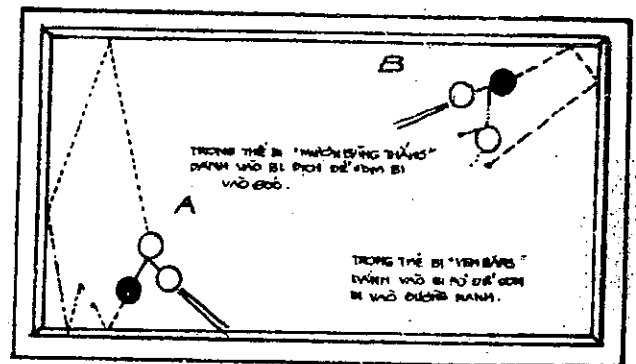

BÀN ĐỒ BĂNG THẲNG.

Phần đen sậm là chỗ tốt để dương bi. Những điểm gom bi tốt nhất là chỗ gần các góc. Thế "bi băng". Có thể được chơi khắp mặt bàn một khi đã tạo được vị trí tốt.

Bây giờ, trong thế bi ven băng, như sẽ

được ghi chú trong các bản đồ và thế bi này, những vị trí chọn lựa lại không ở gần các góc. Thật ra, đó là những vị trí nguy hiểm. Dọc theo các ven băng cuối bàn, hoặc các băng cuối, gần các đường ven băng hông, là những vị trí tốt nhất. Vị thế với một thế bi như trình bày trong hình 224 cú đánh tốt nhất trong thế bi băng thẳng, và trong thế bi ven băng là hai cú đánh khác nhau. Người ta có thể vẽ rất nhiều đồ hình để trình bày điểm này. Nhưng việc nghiên cứu thận trọng sự khác biệt giữa việc lựa chọn các vị trí trên bản đồ băng thẳng và trên các bản đồ ven băng, sẽ hướng dẫn bạn trong sự chọn lựa các cú đánh. Bạn hãy đánh cho bi tiến về các phần bàn được trình bày sậm nhất trên bản đồ băng thẳng (hình 223).

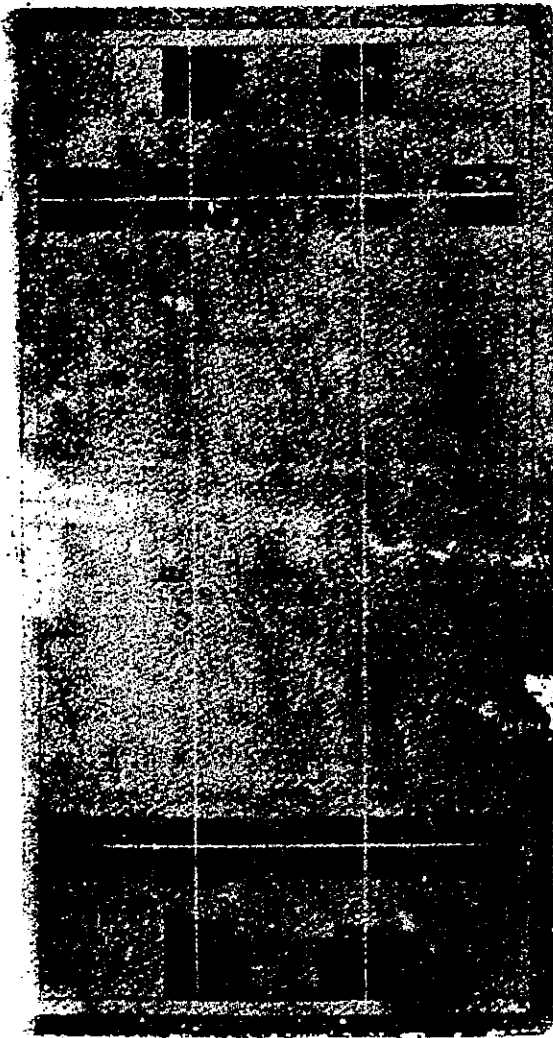
A. Trong thế bi băng thẳng, đánh vào bi địch để gom bi vào góc.

B. Trong thế bi "ven băng" đánh vào bi địch để gom bi vào đường ranh.

Trong thế bi ven băng, ngoại trừ có điều kiện thuận tiện, bạn nên nhớ luôn rằng dùng cách "dương bi" hoặc "mô neo" là những chiến thuật tốt nhất để đưa bi vào đường ranh. Bạn hãy giữ bi ở gần các đường ranh đó, để khi cần đánh qua mặt chúng bạn không phải đánh quá xa và có thể tiết kiệm được các inches (rất ngắn đường bi).

Thực ra chỉ có hai điểm tiếp xúc tốt đối với thế dương bi là những nơi dễ đánh và có rất nhiều chỗ để tạo thế bi băng.

Song lạ, tất cả những vị trí trên đường băng không tốt như nhau. Nói chung, những vị trí tốt nhất (là những vị trí mà ở đó, trong trường hợp bi chạy ẩu, bạn có nhiều

cách xoay sở hơn, nhiều cơ hội để lại kiểm soát được chứng kỹ càng hơn. Những vị trí đó là:

- Thứ nhất: Các băng cuối, gần các điểm giao tiếp giữa hai đường ven băng dài với hai băng cuối (phần sậm ở hai đầu bàn).

- Thứ hai: Các phần của những đường ven băng, từ bên ngoài điểm giao tiếp băng đến chỗ gặp các đường khác.

- Giá trị cao của các băng cuối: Tôi coi điểm giao tiếp ở các băng cuối quan trọng nhất. Khu vực này giá trị hơn bất cứ chỗ nào khác 50% và tốt hơn khoảng bàn năm giữa các vị trí 100%. Chung quanh băng cuối, bạn có nhiều đường tháo lui và tấn công, nhiều cách để ngăn quả bi khỏi bị ngừng

lại.

Chỉ có thể những đường cơ lớn ở chỗ này.
NHỮNG VỊ TRÍ XẤU Ở GIỮA BÀN
THƯỜNG VỊ THẾ TỐT Ở HAI BĂNG CUỐI.

Hình 225: BẢN ĐỒ VEN BĂNG, (18,2 inches).

Những chỗ đen nhất có giá trị chiến lược cao nhất trong thế bi ven băng. Giá trị nhiều ít được biểu thị bằng màu sậm hoặc nhạt và ghi dấu 100, 75 và 50 phần trăm.

Hình 226: BẢN ĐỒ VEN BĂNG (18,1 inches). Những chỗ đen nhất có chiến lược cao nhất trong thế bi này. Các góc và những phần ở hai bên hông ven băng 18,2 inches. Giá trị được ghi dấu 100, 75 và 50%.

Để thắng các trận tranh tài bi da, bạn

phải cầm chân đối thủ của bạn.

- Sự khác biệt Đường Ranh 18,2 inches và 18,1 inches:

Bạn hãy xem hình 225 và 226, là những bản đồ ven băng. Hình 225 là bản đồ 18,2 inches và hình 226 là bản đồ 18,1. Trong bản đồ 18,1 inches, cần phải tránh các góc nhiều hơn trong bản đồ 18,2 inches, vì trong bản đồ 18,2 inches, bạn có lợi nhiều với một cú đánh chuẩn bị. Cũng điều này áp dụng cho các khoảng dài, xuống tới các băng hông. Trong bản đồ 18,1 inches, bạn gặp nguy hiểm lớn lao nhất vì mất kiểm soát vì bạn có thể đánh ra ngoài băng khi đánh cú thứ nhất, vì vậy TRONG BẢN ĐỒ 18,1 INCHES, NHỮNG KHU VỰC BÊN HÔNG RẤT XẤU.

Thật vậy, trong bản đồ 18,1 inches, các khoảng hai bên hông tệ hại hơn khu vực giữa bàn vì ở đó bạn phải đánh mạnh liên và cú ấy thường gặp nguy hiểm mà không tạc được thế bi tốt, trong trường hợp bị hướng về giữa bàn.

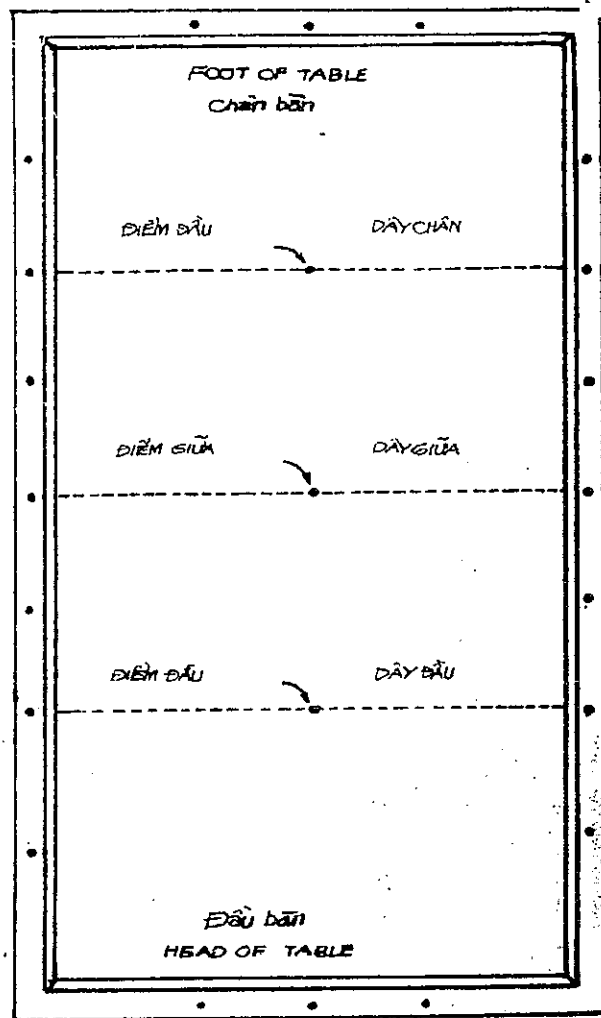
Trong bản đồ 18,2 inches, khu vực hai bên hông thuận lợi hơn khu vực giữa bàn một chút vì bạn có cú đánh dự bị; kể đến, bạn ở gần băng hơn để đánh xuyên bàn; và cuối cùng, những cú đánh ở mặt bàn có thể được trợ giúp vì có băng hông ở gần để hướng dẫn bi đồ trở lại một vị trí tốt hơn.

Trong bản đồ 18,1 inches cũng vậy, tầm quan trọng lớn hơn nhiều khi giữ bi càng gần các đường ven băng trong tất cả các phần bàn càng tốt để có những cú đánh ngắn xuyên qua. Nhưng trong tất cả các hình thức đường ven băng, cần nhớ rằng các vị trí ở băng cuối, nhất là quanh các điểm giao tiếp và gần các đường ven băng là những vị trí tốt nhất về tất cả mọi phương diện.

Các điểm giao tiếp ở băng cuối có giá trị hơn các điểm giao tiếp ở băng hông 25%.

Để bạn ý thức rõ ràng, tôi dùng tỷ lệ để so sánh giá trị chiến lược giữa 3 khu vực tốt nhất trong thế bi ven băng như dưới đây:

- 1) Các điểm giao tiếp ở băng cuối . . 100 (tốt nhất)
- 2) Các điểm giao tiếp ở băng hông . . 75

(tốt nhì)

- 3) Nơi các đường ven băng gặp nhau . . 50 (tốt ba)

Nhưng trong bản đồ 18,1 những giao điểm của các đường ven băng được vài tay chơi cho là giá trị hơn.

Trong bản đồ 18,1, cần ghi nhận rằng các khu vực nguy hiểm nhất của những vùng băng hông tiến đến những đường xuyên bàn, và các khu vực ở góc đều xấu nằm trong một khoảng cách góc xa hơn là trong bản đồ 18,2 vì khi đánh một đường chéo với cú đánh thứ nhất thì khoảng cách này có thể làm mất sự kiểm soát, mặc dầu nó chỉ xa 8 hoặc 10 inches, trong khi trong bản đồ 18,2 có sự chuẩn bị để đưa một bi đến gần một đường ranh.

Cũng tốt như các điểm giao tiếp ở băng

hông, là khu vực "biển rộng" của "bàn giữa" ở một bên các điểm giao tiếp trên. Ở các băng cuối, khi cần đánh vào bi hoặc vào băng, (trường hợp xảy ra luôn luôn) thì đó là cú đánh ngắn nhất, thay vì dài nhất. Ở băng cuối, bạn có thể đánh vào cả hai cạnh các bi, bằng cách đánh phớt qua, nếu bạn muốn, và đánh vào băng, nói chung, bạn có thể khai thác được nhiều nhất ở nơi đó. Nên tránh cú đánh dài. Bạn không thể đoán được 6 inches sau cùng của nó ra sao.

Nên tránh khu bàn giữa:

Tôi tin chắc rằng khi bạn thấy bi nằm từ các băng cuối cho mãi tới các đường ven băng xuyên bàn và giữa bàn thì đây là lúc bạn cần đưa bi trở lại để vẫn kiểm soát được. Muốn vậy, bạn đánh cú "xuyên qua" hoặc tạo một thế bi giựt hồi, hoặc bất cứ cách nào khác đưa đến kết quả ấy.

Bạn hãy cố tránh phần giữa bàn, trong bàn 18,2 nhiều hơn là bàn 18,1. Ở đó, khi bạn cần đánh bất cứ cú nào, bạn phải đánh một cách hoàn hảo, kẻo bạn sẽ tạo một thế bi nguy hiểm, và không có ai lúc nào cũng có thể đánh được những cú đánh hoàn hảo. Và khi bạn phải đánh một cú phục hồi ở bàn giữa, có 50% bạn sẽ đánh hỏng. Khi bắt đầu, không có cách nào khác để bạn đánh được hoàn toàn.

- Làm thế nào để đưa bi ra khỏi "bàn giữa":

Thông thường khi các bi ở bàn giữa chúng có thể được đưa về cuối bàn bằng một cú chuẩn bị cho một cú giựt hồi kế tiếp tới và lui để đánh bi dỏ vào băng và dội lại, và đánh vào "phía trên" của bi địch. Cần đánh cho bi dỏ dội lại xa hơn bi địch, nếu không được như vậy thì cú đánh sẽ hỏng.

Đĩ nhiên, nếu các bi ở vào vị trí tốt để kiểm soát và vài điểm ít giá trị, thì có thể tạo được thế bi ven băng hoặc một thế bi khác cũng tốt như vậy trước nhất là để đạt những thế bi dễ dàng. Nhưng trong bàn giữa, bạn cần để ý tới những dấu hiệu mất kiểm soát bi.

Khi bị đe dọa mất sự kiểm soát ở bàn giữa, bạn hãy đưa bi về cuối bàn càng sớm

càng tốt.

Có lần tôi đã chứng kiến một tay chơi; từng giữ nhiều chức vô địch nhà nghề đã chơi ở bàn giữa khi bi lần đầu, thay vì đưa bi về cuối bàn; kết quả là chỉ trong giây lát, đã có hai lần ông ta không điều khiển được bi và phải đánh một cú vào băng. Ông đã đánh nhiều cú, nhưng ông không kiểm soát được bi và những đường cơ của ông bị phá vỡ. Trong cả hai trường hợp này, ông ta sẽ gặp dễ dàng hơn nếu đưa bi về cuối bàn thay vì đánh giữa bàn.

Cú đánh thay đổi vị trí. Thường hai cú đánh sẽ đem các bi đến gần góc.

Cú thứ nhất

Cú thứ hai

Dùng cú giựt hồi đưa bi đến gần góc. Có đánh cú giựt hồi lên xuống hơn là đánh bi chạy vòng vòng. Cần đánh cho bi dỏ dội lại xa hơn bi địch nếu không cú đánh sẽ thất bại.

Có nhiều cách đưa bi trở lại cuối bàn, tùy thuộc vào vị trí của bi, và sau đây là những cách rõ ràng nhất.

Trong hình 227, chúng tôi trình bày "cú đánh thay đổi vị trí" một loạt cú giò gà thiệt, thường không hai cú để đưa bi từ giữa bàn về cuối bàn một cách nhanh chóng.

Trong hình 228 và 229 chúng tôi trình bày các thế bi nếu ở giữa bàn thì nguy hiểm. CÙNG NHỮNG THẾ BI ẤY NHƯNG Ở GẦN CÁC BĂNG CUỐI, THÌ KHÔNG NGUY HIỂM. Người ta có thể vẽ được rất nhiều đồ hình như vậy.

A. Thế bi xấu nhưng ở giữa bàn. Bi dỏ sẽ chạy ngược lại thật xa. Kết quả: cú đánh rất khó và nguy hiểm.

Trong mỗi trường hợp, các bi được trình bày sau một cú lái vào băng. Bi chủ là bi có ghi dấu X.

B. Thế bi xấu nhưng ở gần băng cuối thì không có gì nguy hiểm lắm.

Trong mỗi trường hợp, sau một cú lái vào băng, bi dỏ đá vào bi chủ trên phía sai và đánh quá mạnh.

Kết quả ở đồ hình A (bi nằm gần băng cuối). Không có gì nguy hiểm.

Kết quả ở đồ hình B (bi nằm gần giữa bàn: do một cú đánh quá mạnh và không thể kiểm soát được nữa.

Bi chủ là bi có đánh dấu X.

Các bạn hãy theo lời khuyên của tôi, hãy giữ bi ở cuối bàn. Khi bi đi xa khỏi nơi đó, hãy đưa chúng trở lại càng sớm càng hay, vì chỉ tại những khu vực đó, bi mới "ở trong tầm tay" bạn.

- Chọn lựa các điểm giao tiếp:

Có nhiều trường hợp mà bạn phải chọn các gom bi tại các "điểm giao tiếp" (nơi các đường ven băng gặp các băng), hoặc ở băng hông hoặc ở băng cuối, tùy ý bạn. LÚC NÀO BẠN CŨNG NÊN CHỌN CÁC ĐIỂM GIAO TIẾP Ở BĂNG CUỐI. Tuy nhiên, lúc nào bạn cũng cần giữ bi chủ cùng với hai bi kia khi đưa bi tới các điểm để giao tiếp do đó cần tránh những đường bi dài để không làm bi chạy xa hoặc tạo thế bi thẳng hàng. Chỉ đặt bi chủ xa hai bi kia một bộ (12 inches) cũng là cả một vấn đề nguy hiểm.

Bất cứ cơ hội nào đưa bi về băng cuối (bằng cú xuyên qua, cú massé để, hoặc cú đánh vào băng để) đều tốt cả.

Hình 230 trình bày một vị trí mà ở đó một cú giựt hồi sẽ chuẩn bị cho thế bi gom gần đường ven băng hông, còn cú kia để đưa bi trở lại băng cuối.

Cú đánh kia (vẽ trong hình) là cú "xuyên qua", sẽ đưa bi đến các điểm giao tiếp ở băng cuối. Bạn hãy đánh cú ấy.

Hình 231 trình bày một vị trí mà bạn chọn giữa các điểm giao tiếp ở băng cuối. Ở đây cú giựt hồi quá dài để có thể đưa các bi về điểm giao tiếp gần, vì vậy bạn đánh cú giựt hồi và chuẩn bị để đưa chúng về một điểm giao tiếp xa (b).

Bạn dùng cú xuyên qua hơn là cú dài, để đưa bi về cuối bàn, hơn là đưa về các điểm giao tiếp ở băng hông.

Bạn hãy chọn đường ranh nào để đánh

nhất, nghĩa là chọn cú đánh nào chắc chắn nhất. Hãy chọn cú đánh mà bạn có thể thực hiện với một kết quả chắc chắn, thay vì một cú giựt hồi quá mạnh có thể đưa đến cú đánh sai, hoặc một cú đánh biểu diễn đẹp

mắt.

- Khi bi chủ nằm sát thành bàn và chiều hướng đường bi gần song song thành bàn, nên dùng thành bàn làm cầu tay để giữ cây cơ.

Bạn hãy đánh cú giựt hồi 8 inches thay vì cú giựt hồi 2 bộ, nếu tạo được thế bi tốt. Cú đánh là điều quan trọng thứ nhất, sự chính xác của vị trí là điều quan trọng thứ hai.

Giựt hồi lực Force draw.

G. Sức giựt hồi khi đánh quả bi chủ. Sức giựt hồi có thể đẩy bi chủ "xuyên qua" bi đồ trước khi bi chủ bắt đầu giựt về đằng sau, hoặc có thể kéo ngược bi chủ một khoảng xa sau khi đụng vào bi đồ.

Hãy chọn điểm giao tiếp xa (b) thay vì điểm giao tiếp gần (a).

Những vị trí xấu trong bàn bi 18.1 inches

Tôi đã đề cập đến sự khác biệt của vị trí góc trong bàn 18.1 inches và 18.2 inches (đường song song cách bằng 18.1 inches hoặc 18.2 inches), trong bàn 18.1 inches thì các góc nguy hiểm hơn. Vì thế khi bắt đầu gom bi, nếu bạn có một cú đánh gom bi ở bàn giữa, và một cách gom bi vào góc cách khác đưa bi về các băng cuối gần vào giữa băng hơn thì bạn hãy chọn cách thứ hai trong bàn 18.1 inches. Trong bàn 18.2, bạn nên gom bi vào góc bằng những đường bi dài, để có nhiều cơ hội gom bi và điều động được các bi hơn nếu chúng ở gần nhau quá. Hình 232 trình bày một thí dụ.

18.2 : gom bi vào góc như ở đồ hình A.

18.1 : gom bi vào băng cuối như ở đồ hình B.

Cú đánh trong thế bi ven băng.

Cú đánh trong thế bi băng thẳng.

Trong hình này, đồ hình A (18.2) bạn đánh một cú bi chết và gom bi gần góc. Trong đồ hình B (18.1), bạn đánh bi vào băng và gom bi về gần băng cuối. Tóm lại, sau đây là các chiến thuật của bạn:

Trong thế bi đường thẳng, bạn hãy gom bi vào góc.

Trong bàn 18.2, hãy đưa bi về các điểm giao tiếp băng cuối và đưa bi về góc bằng những cú đánh dài.

Trong bàn 18.1, hãy đưa bi xa các góc và các vương ở băng hông. Hãy đưa bi về các đường ven băng và các ô vương ở băng cuối, gần các điểm giao tiếp.

Hình 233 trình bày một thí dụ giản dị

về cách chọn các cú đánh trong thế bi băng và ven băng ở cùng một vị trí.

- Cách chơi khi đánh vào băng.

Khi đánh vào băng, chiến lược tổng quát là dùng cú Anh quốc nghịch, của chiến lược ven băng. Thay vì mang cả hai bi chạy theo và giữ chúng "ở phía trước" bạn thường tốt nhất là bạn để một bi "ở đằng sau", như vậy để tạo thế bi băng. Bạn thường trừ định để ít nhất một bi gần một băng, và gần một góc thì hơn. Nhưng thế bi đường thẳng, bạn cần đưa bi về góc.

Trong những cú đánh vào băng, thế bi "chà xát" có giá trị nhiều vì gồm thế "bi băng" của bi da thẳng và thế "đường ranh" của bi da ven băng.

Lối Xuyên. Follow Through

L. Cách đánh cần bản quan trọng nhất vào bi chủ. Cây cơ được đẩy tới sau khi đụng bi chủ, đi xuyên qua chỗ bi chủ nằm trước khi bi này bị đầu cơ đánh vào. Cách này ngược lại với cách giựt cây cơ về phía sau hoặc giữ cây cơ không cho tiến tới, sau khi cây cơ đụng vào bi chủ.

Lực Force

L. Tất cả sức mạnh mà người chơi sử dụng khi đánh quả bi chủ. Nhờ ước lượng được sức mạnh cần thiết trong những cú đánh mà người chơi sẽ đánh giỏi hơn. Những cú đánh vòng vòng hoặc xuyên bàn, trong nhiều trường hợp, cần nhiều sức hơn là những cú đánh gần, khi đánh những đường bi ngắn.

MỤC LỤC

Tựa
Hãy chơi bi da
Những luật chính của bi da băng
Lối chơi tự do
100 cú đánh theo lối Hoa Kỳ (bằng hình ảnh)
Phương pháp Marty
50 cú đánh trong lối đánh ô (bằng hình ảnh)
Bi da băng
Chương I. Những sự kiện đáng chú ý về bi da
Chương II. Những điểm chính yếu cho những người bắt đầu chơi bi da
Chương III. Những lược đồ cho người bắt đầu đánh bi da
Chương IV. Vài nhận xét tổng quát về thể chơi bi da
Chương V. Nguyên tắc thứ nhất: đừng đánh mạnh khi không cần thiết
Chương VI. Nếu những thứ khác bằng nhau thì nguyên tắc hai là đường bi ngắn tốt hơn đường bi dài
Chương VII. Nguyên tắc 3: tránh một đường bi dài cho cả hai quả bi kia
Chương VIII. Nguyên tắc 4: Tránh đừng đánh quá bi mục tiêu thứ hai với đường bi dài
Chương IX. Nguyên tắc 5: Giữ những quả bi trong "bàn bi ngắn"
Chương X. Nguyên tắc 6: Một cú đánh mà để bi chủ ở xa bi đỏ và bi địch thường là một cú đánh dở
Chương XI. Nguyên tắc 7: Hãy chọn những cú đánh đưa quả bi chủ nằm "bên ngoài" quả bi và bi địch (ở gần giữa bàn hơn) dọc theo băng bàn
Chương XII. Nguyên tắc 8: Hãy giữ cả hai quả bi ở "phía trước" bạn
Chương XIII. Nguyên tắc 9: Tránh đừng dồn bi chủ vào thành bàn
Chương XIV. Nguyên tắc 10: Trong những đường bi ngắn, bi dài và bi băng hãy coi chừng bi nằm thẳng hàng và "chạm vào nhau" vì đánh quá nhẹ vào quả bi đích
Chương XV. Nguyên tắc 11: Một cú giạt hồi, cú lói, hoặc cú nhồi "chết" thường tốt hơn một cú "sống"

- Chương XVI. Nguyên tắc 12: Trong những cú giò gà mượn băng, nếu không có gì tốt hơn, hãy cố dồn tới thiểu một quả bi đến gần một băng và nếu có thể, thì dồn một góc.
- Chương XVII. Giải quyết những khó khăn (Một thế chơi hơi tân tiến). Khảo sát những cú đánh hữu ích khác nhau, giúp ích rất nhiều trong một vài thế bi bất thường.
- Chương XVIII. Cách đánh quả bi địch.
- Chương XIX. Thế "đường bi"
- Chương XX. Thế đường bi "dái khi"
- Chương XXI. Thế đường bi "mỏ neo"
- Chương XXII. Thế đường bi "dọc theo băng"
- Chương XXIII. Thế đường bi dọc theo băng (tiếp theo)
- Chương XXIV. Làm cách nào sửa lại những thế bi sai bên trong đường ranh 5 inches?
- Chương XXV. Làm cách nào sửa lại những thế bi sai bên trong đường ranh 5 inches? (tiếp theo)
- Chương XXVI. Cách phục hồi thế bi dọc theo băng khi bi đỏ vượt khỏi đường ranh 5 inches?
- Chương XXVII. Những cú đánh gom bi vào góc.
- Chương XXVIII. Các nguyên tắc của thế bi "dọc theo băng" áp dụng cho thế bi "đường ven băng"
- Chương XXIX. "Quay lại" với đường đường bi
- Chương XXX. Cách tạo thế bi "đường ranh" từ một vài thế bi thường xảy ra.
- Chương XXXI. Cách tạo thế bi "dọc theo băng"
- Chương XXXII. Cách đánh những thế bi xấu để tạo thế bi tốt.
- Chương XXXIII. "Cú xuyên qua" về những điểm hữu ích khác và các đường bi ngắn.
- Chương XXXIV. Những điểm hữu ích về một vài thế bi thường xảy ra.
- Chương XXXV. Giá trị của inches
- Chương XXXVI. Lý thuyết so sánh về các thế bi băng thẳng, ven băng và điểm băng.